

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI

OPERA.

PARISIIS. — EXCUDERANT FIRMIN DIDOT FRATRES, VIA JACOB, 56.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII JOSEPHI

OPERA.

GRÆCE ET LATINE.

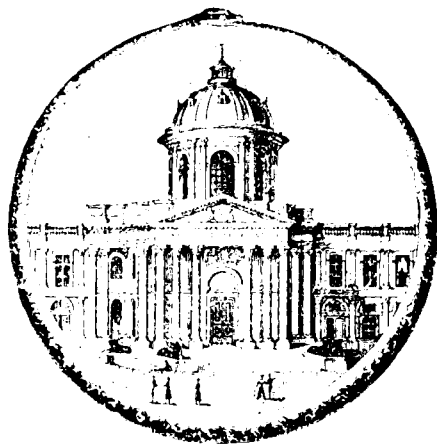
RECOGNOVIT

GUIELMUS DINDORFIUS.

VOLUMEN SECUNDUM.

ACCEDUNT EGLOGÆ PROTIANÆ QUÆ PERTINENT AD HISTORIAM JUDÆORUM

SUBJECTI SUNT INDICES PLENISSIMI ET FRAGMENTA NOVA
POLYBII, DIONYSII, DEXIPPI, EUSEBII.

PARISIIS,

EDITORE AMBROSIO FIRMIN DIDOT,

INSTITUTI IMPERIALIS FRANCIÆ TYPOGRAPHO,

VIA JACOB, 56.

M DCCC LXV.

PRÆFATIO G. DINDORFII.

Josephi opera postquam proximis post inventam artem typographicam temporibus plusquam vices Latine edita essent, Græce primum prodierunt Basileæ a. 1544 opera Arnoldi Peraxyli Arlenii, codicibus ex quibus ederentur non prudenter delectis, sed, ut ferebat illorum temporum in arte critica infantia, omnium prope qui adhuc innotuerunt nequissimis arreptis. Ea editio postquam aliquoties alibi repetita esset, levissimis factis mutationibus, primus qui paullo diligentiores in hoc scriptore operam poneret Joannes Hudsonus exstitit, qui non solum novam interpretationem Latinam confecit, sed etiam melioris notæ exemplaria manuscripta, inter quæ eminent Vossiana Leidensia, conquirere cœpit, quorum ope innumera quidem priorum editionum vitia correxit in editione Oxoniensi a. 1720, sed longe plurima tamen aliis agenda reliquit. Quibus perficiendis prorsus imparem se gessit qui editionem Hudsonianam utilibus inutilibusque accessionibus auctam sex annis post Lugduni Batavorum repetivit Sigbertus Havercampus, licet non solum eadem omnes quæ Hudsono præsto ei essent librorum Mss. copiæ, sed novæ etiam et eximiæ suppeterent. Post Havercampum qui Josephi opera attigerunt duos tantum invenio quos hoc loco memorem clari nominis viros, alterum Jo. Aug. Ernestium, qui in Antiquitatum Judaicarum libris multa egregie emendavit in Observationibus post mortem ejus editis a. 1795, alterum Ed. Cardwellum, qui Belli Judaici historiam longe quam adhuc ferebatur emendatorem cum amplo vetustiorum codicum apparatu Oxonii edidit a. 1837. Eo igitur in loco quum rem esse videret eruditissimus hujus Bibliothecæ editor, Ambr. F. Didot, nullamque quæ repeti posset editionem omnia Josephi scripta complectentem inveniret, ego exemplar Hudsonianum ei concessi, cujus in marginibus plurima vulgatæ lectionis vitia ex codicibus emendaveram, alia ex conjecturis vel aliorum vel meis correxeram, licet bene sentirem quam longe hæc omnia ab ea absint perfectione

quam non poterit attingere nisi qui præstantiores quosdam codices denuo et accuratius quam adhuc factam examinare diuturnamque in scriptore gravissimo et emendando et explanando operam ponere volet. Præterea spem feceram Didotio fore ut alteri huic volumini præfationem præmitterem ejusdem fere ambitus qualem Pausaniæ in alio hujus Bibliothecæ volumine nuper ab se edito præfixit L. Dindorfius. Verum quum post volumen prius aliquo abhinc tempore editum multorum, inprimis theologorum, desiderio satisfactum commodisque melius consultum iri cognovisset Didotius, si grandia nec parvo parabilia Havercampi volumina in posterum etiam adeundi necessitate illos liberaret, mutato consilio tertium, mediocri illud ambitu futurum, addere decrevit volumen, quo quæ ad emendationem et interpretationem utilia vel allata essent (*) vel nova conferri possent breviter exposita complecteretur, addito etiam qui pridem ab me confectus est exquisitoris Græcitatæ indice, certiore consilio quam Hudsonianus, quem Havercampus repetivit, instituto.

Scr. Lipsiæ Kal. Dec. 1846.

(*) [Præter edita delectus haberi poterit ex ineditis observationibus *Joannis Boivin*, quibus narratio Josephi multis locis vel explicatur docte vel aliis ex documentis corrigitur. Spes etiam facta nobis est excerptorum ex antiqua translatione Armeniaca, quæ codicum hodie deperditorum locum utilissime supplebit.]

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΦΛ. ΙΩΣΗΠΟΥ

ΠΕΡΙ

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ ΙΟΥΔΑΙΩΝ,

ΚΑΤΑ ΑΠΙΩΝΟΣ

ΛΟΓΟΣ Α'.

FLAVII JOSEPHI

DE

ANTIQUITATE JUDÆORUM,

CONTRA APIONEM

LIBER I.

Ἰκανῶς μὲν ὑπολαμβάνω καὶ διὰ τῆς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν συγγραφῆς, κράτιστε ἀνδρῶν Ἐπαφρόδιτε, τοῖς ἐντευζομένοις αὐτῇ πεποικημένοι φανερὸν περὶ τοῦ γένους ἡμῶν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι καὶ παλαιό-
 5 τатόν ἐστι καὶ τὴν πρώτην ὑπόστασιν ἔσχεν ἰδίαν, καὶ πῶς τὴν χώραν, ἣν νῦν ἔχομεν, κατώκησεν, ἣν πεντακισχιλίων ἐτῶν ἱστορίαν περιέχουσιν ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἱερῶν βιβλίων διὰ τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς συνεγραψάμην. Ἐπεὶ δὲ συχνοὺς ὁρῶ ταῖς ὑπὸ δυσμενεῖας ὑπὸ τινῶν
 10 εἰρημέναις προσέχοντας βλασφημίαις, καὶ τοῖς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν ὑπ' ἐμοῦ γεγραμμένοις ἀπιστοῦντας, τε-
 15 καμῆριόν τε ποιουμένους τοῦ νεώτερον εἶναι τὸ γένος ἡμῶν τὸ μηδεμίαν παρὰ τοῖς ἐπιφανέσι τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριογράφων μνήμης ἠξιώσθαι, περὶ τούτων ἀπάν-
 20 των ᾤθησθαι δεῖν γράφαι συντόμως, τῶν μὲν λοιδορούντων τὴν δυσμένειαν καὶ τὴν ἐχούσιον ἐλέγχει ψευδολογίαν, τῶν δὲ τὴν ἀγνοίαν ἐπανορθώσασθαι, διδάξαι δὲ πάντας ὅσοι τάληθές εἶδέναι βούλονται περὶ τῆς ἡμετέρας ἀρχαιότητος. Χρήσονται δὲ τῶν μὲν ὑπ' ἐμοῦ λε-
 25 γομένων μάρτυσι τοῖς ἀξιοπιστοτάτοις εἶναι περὶ πάσης ἀρχαιολογίας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κεκριμένοις· τοὺς δὲ βλασφημῶς περὶ ἡμῶν καὶ ψευδῶς γεγραφότες αὐτοὺς δι' αὐτῶν ἐλεγχομένους παρέξω. Πειράσονται δὲ καὶ τὰς αἰτίας ἀποδοῦναι, δι' ἃς οὐ πολλοὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν
 30 ἐν ταῖς ἱστορίαις Ἑλλήνες ἐμνημονεύκασιν· ἐτι μέντοι καὶ τοὺς οὐ παραλιπόντας τὴν περὶ ἡμῶν ἱστορίαν ποιήσω φανεροὺς τοῖς μὴ γινώσκουσιν ἢ προσποιουμένοις ἀγνοεῖν.

β'. Πρῶτον οὖν ἐπέρχεται μοι πάνυ θαυμάζειν τοὺς
 35 οἰομένους δεῖν περὶ τῶν παλαιστάτων ἔργων μόνοις προσέχειν τοῖς Ἑλλήσι, καὶ παρὰ τούτων πυνθάνεσθαι τὴν ἀλήθειαν, ἡμῖν δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἀπιστεῖν. Πᾶν γὰρ ἐγὼ τούναντίον ὁρῶ συμβεβηκώς, εἴ γε δεῖ μὴ ταῖς ματαίαις δοξαῖς ἐπακολουθεῖν, ἀλλ' εἴ
 40 αὐτῶν τὸ δίκαιον τῶν πραγμάτων λαμβάνειν. Τὰ μὲν γὰρ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἅπαντα νέα καὶ χθές καὶ πρόηκ, ὥς ἂν εἴποι τις, εὐρήσεις γεγονότα· λέγω δὲ τὰς κτίσεις τῶν πόλεων καὶ τὰ περὶ τὰς ἐπινοίας τῶν τεχνῶν καὶ τὰ περὶ τὰς τῶν νόμων ἀναγραφάς·
 45 πάντων δὲ νεωτάτη σχεδὸν ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ἢ περὶ τοῦ συγγράφειν τὰς ἱστορίας ἐπιμέλεια. Τὰ μὲντοι

JOSEPHUS. II.

Satis quidem arbitror me per libros etiam Antiquitatum, virorum præstantissime Epaphrodite, lecturis eos planum fecisse de gente nostra Judaica, quod et vetustissima ait, et primam originem sibi propriam habuerit, utque regionem quam nunc tenemus incoluerit, quos, annorum quinque millium historiam complectentes, ex sacris libris nostris Græca lingua conscripsi. Quoniam vero multos video qui maledicis sermonibus, malo animo a quibusdam jactatis, fidem habeant, eaque quæ ego de antiquitate scripsi non credant, et recentiorē esse gentem nostram colligant ex eo, quod nulla ejus mentio facta fuerit apud celebres Græcorum historicos; de hisce omnibus putavi scribendum breviter, tum ut obrectatorum malevolentiam voluntariumque falsiloquium arguerem, tum ut aliorum ignorantiam corrigerem, universosque de nostra antiquitate edoceram, qui veritatem scire desiderant. Eorum autem quæ a me dicuntur utar quidem testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græcos fide dignissimi habiti fuerunt: eos vero, qui probrose de nobis falsoque scripsere, ipsos suis verbis convictos dabo. Conabor etiam quid causæ fuerit aperire, quod non multi e Græcis in historiis gentis nostræ meminerint; nec non eos quoque, qui de nobis scribere in historiis non omiserunt, producā iis qui aut nesciunt eos aut se nescire simulant.

2. Primum itaque vehementer eos mirari subit, qui de rebus antiquissimis non aliis fidem quam Græcis habendam esse, non nisi ab illis verum exspectandum, proinde neque nobis neque aliis quibuscunque credendum arbitrantur. Equidem hoc in genere secus omnino statuendum intellico, si modo verum e rebus ipsis sumere potius, quam vanis opinionibus inhærere malimus. Enimvero nova apud Græcos omnia, et ante unum, ut ita loquar, alterumve diem existisse reperias, urbium molitionem, excogitationem artium, et legum perscriptionem: omnium vero novissime ad scribendam historiam se contulerunt. At vero et Ægyptiis et

παρ' Αἰγυπτίοις τε καὶ Χαλδαίοις καὶ Φοίνιξιν (ἐὼ γὰρ νῦν ἡμᾶς ἐκείνοις συγκαταλέγειν) αὐτοὶ δὴ πού-
θεν ὁμολογοῦσιν ἀρχαιοτάτην τε καὶ μονιμωτάτην ἔχειν
τῆς μνήμης τὴν παράδοσιν. Καὶ γὰρ τόπους ἅπαν-
τες οἰκοῦσιν ἥκιστα ταῖς ἐκ τοῦ περιέχοντος θβοραῖς
ὑποκειμένους, καὶ πολλὴν ἐποίησαντο πρόνοιαν τοῦ
μηδὲν ἀμνηστον τῶν παρ' αὐτοῖς πραττομένων παρα-
λιπεῖν, ἀλλ' ἐν δημοσίαις ἀναγραφαῖς ὑπὸ τῶν σω-
τάτων αἰ καθιερωσθαι. Τὸν δὲ περὶ τὴν Ἑλλάδα
τόπον μυρίκι μὲν θβοραὶ κατέσχον, ἐξαλείφουσαι τὴν
μνήμην τῶν γεγονότων· αἰ δὲ καινοὺς καθιστάμενοι
βίους τοῦ παντός ἐνόμιζον ἄρχειν ἕκαστος τὸν ἀπ' ἑαυ-
τῶν. Ὅψι δὲ καὶ μόλις ἐγνώσαν φύσιν γραμμάτων.
Οἱ γοῦν ἀρχαιοτάτην αὐτῶν τὴν χρῆσιν εἶναι θέλοντες
παρὰ Φοινίκων καὶ Κάδμου σεμνύνονται μαθεῖν. Οὐ
μὴν οὐδ' ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου δύναιτό τις ἂν δεῖξαι
σωζομένην ἀναγραφὴν οὐτ' ἐν ἱεροῖς οὐτ' ἐν δημοσίαις
ἀναθήμασιν, ὅπου γε καὶ περὶ τῶν ἐπὶ Τροίαν τοσού-
τοις ἔτεσι στρατευσάντων ὕστερον πολλὴ γέγονεν ἀπο-
ρία τε καὶ ζήτησις, εἰ γράμμασιν ἐγρῶντο· καὶ τάλ-
θες ἐπικρατεῖ μᾶλλον περὶ τοῦ τὴν νῦν οὔσαν τῶν γραμ-
μάτων χρῆσιν ἐκείνους ἀγνοεῖν. Ὅλως δὲ παρὰ τοῖς
Ἑλλησιν οὐδὲν ὁμολογούμενον εὐρίσκεται γράμμα τῆς
Ὁμήρου ποιήσεως περὶ ὕστερον. Οὗτος δὲ καὶ τῶν
Τρωϊκῶν ὕστερον φαίνεται γινόμενος· καὶ φασὶν οὐδὲ
τοῦτον ἐν γράμμασι τὴν αὐτοῦ ποιήσιν καταλιπεῖν,
ἀλλὰ διαμνημονευομένην ἐκ τῶν ἁσμάτων ὕστερον συν-
τεθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ἐν αὐτῇ σφίρει τὰς δια-
φωνίας. Οἱ μὲντοι τὰς ἱστορίας ἐπιχειρήσαντες συγ-
γράφειν παρ' αὐτοῖς λέγουσι τὸν περὶ Κάδμον τε τὸν
Μιλήσιον καὶ τὸν Ἀργεῖον Ἀκουσίλαον, καὶ μετὰ τοῦ-
τον εἰ τινες ἄλλοι λέγονται γενέσθαι, βραχὺ τῆς Περσῶν
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατείας τῷ χρόνῳ προὔλαβον.
Ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς περὶ τῶν οὐρανίων τε καὶ θείων
πρώτους παρ' Ἑλλήσι φιλοσοφῆσαντας, ὧν Φερεκύ-
δην τε τὸν Σύριον καὶ Πυθαγόραν καὶ Θάλητα, πάντες
συμφώνως ὁμολογοῦσιν Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων γε-
νομένων μαθητὰς ὀλίγα συγγράψαι· καὶ ταῦτα τοῖς
Ἑλλησιν εἶναι δοκεῖ πάντων ἀρχαιοτάτα, καὶ μόλις
αὐτὰ πιστεύουσιν ὑπ' ἐκείνων γεγράφθαι.

γ'. Πῶς οὖν οὐκ ἔστιν ἄλογον τετυφῶσθαι τοὺς
Ἑλληνας ὡς μόνους ἐπισταμένους τὰ ἀρχαῖα καὶ τὴν
ἀλήθειαν περὶ αὐτῶν ἀκριβοῶς παραδιδόντας; ἢ τίς οὐ
παρ' αὐτῶν ἂν τῶν συγγραφέων μάθοι βραδύως ὅτι μηδὲν
βεβαίως εἰδότες συνέγραψαν, ἀλλ' ὡς ἕκαστοι περὶ τῶν
πραγμάτων εἰκάζον; πλέον γοῦν διὰ τῶν βιβλίων ἀλ-
λῆλους ἐλέγχουσι, καὶ τὰ ἐναντιώτατα περὶ τῶν αὐτῶν
λέγειν οὐκ ὀκνοῦσι. Περιέργος δ' ἂν εἴην ἐγὼ τοὺς
ἐμοῦ μᾶλλον ἐπισταμένους διδάσκων ὅσα μὲν Ἑλλάνι-
κος Ἀκουσίλαω περὶ τῶν γενεαλογικῶν διαπερὼνῃεν,
ὅσα δὲ διορθοῦται τὸν Ἡσίοδον Ἀκουσίλαος, ἢ τίνα
τρόπον Ἐφορος μὲν Ἑλλάνικον ἐν τοῖς πλείστοις ψευ-
δόμενον ἐπιδείκνυσιν, Ἐφορον δὲ Τίμαριον, καὶ Τίμαριον
αἰ μετ' ἐκείνων γεγενῆσθαι, Ἡρόδοτον δὲ πάντες. Ἄλλ'

Chaldaeis et Phoenicibus (in hoc tempus enim nostrates cum
illis numerare omitto) vetustissimam atque constantissi-
mam rerum suarum habere memoriam fatentur ipsi. Ete-
nim quum regionem incolunt omnium minime cœli inten-
periei expositam, tum diligentiam in eo singularem adhi-
buerunt, uti ne quid e rebus suis oblivione conscriptum
jaceret, sed potius omnia publicas in tabulas a viris sa-
pientissimis semper relata dedicarentur. Contra vero
tractum illum Græciæ universum infinitorum morborum
subiude depasta lues rerum gestarum memoriam funditus
abolevit; adeoque novo semper instituto vitæ curriculo,
suum quique sibi universæ principium et caput esse
facile persuaserunt. Iidem sero admodum, vixque tan-
dem literarum naturam didicere. Nam qui vetustissi-
mum illarum usum esse volunt, eas illi sese a Phœ-
nicibus atque a Cadmo accepisse gloriantur. Neque
tamen quisquam aut in sacris aut in publicis usquam
monumentis ullum ejus temporis exstare vestigium osten-
derit; ubi etiam de iis qui Trojanam expeditionem tanto
post susceperere dubitatum per diu quæsitusque est, an li-
literis usi fuerint. Qua de re verior ea constantiorque sen-
tentia jam obtinet, ignoratum ab iis hodiernum illarum
usum fuisse. Neque tu scriptum omnino apud Græcos ul-
lum, cujus de fide modo constet, Homericæ poesi antiquius
invenias. At eum post Trojana tempora natum esse nemo
non fatetur: imo ne ab ipso quidem literis suam illam poe-
sin mandatam esse ferunt, sed posterorum memoria pro-
pagatam aliquandiu, variis ex cantilenis collectam denum
et contextam fuisse, ac propterea tantum in ea vulgo dis-
crepantiæ reperiri. Verum qui ex illis ad scribendam hi-
storiam animum appulere, Cadmus, inquam, Milesius, et
Acusilaus Argivus, ac si qui præterea nominantur, paullum
admodum Persicam adversos Græcos expeditionem tem-
pore anteverterunt. Ad hæc qui de rebus cœlestibus atque
divinis primi apud eos philosophari cœperunt, ut Pherecy-
des Syrius et Pythagoras et Thales, illos et Ægyptiorum
Chaldæorumque discipulos fuisse, nec uisi pauca scripsisse,
ore omnes uno pronunciant: atque illa Græci quum omnium
vetustissima esse arbitrantur, tum vix etiam ab illis ca-
scripta fuisse credunt.

3. Quis igitur vano stolidoque fastu Græcos laborare non
videat, qui sibi et res antiquas tenere soli, et soli accu-
ratam illarum integramque veritatem tradere videantur?
imo quis non ex iisdem scriptoribus illud per facile discat,
perspecti ab iis nihil exploratice conscriptum, sed tantum
quatenus assequi conjectura poterint? scriptis enim suis
alios passim alii reprehendunt, nec iisdem omnino de rebus
longe diversa loqui dubitant. Ego vero importunus et
otiosus utique videar, si, quibus id quam ipsi mihi notius
est, perdocere velim, quam in genealogiæ rationibus multa
sint in quibus Hellanicus ab Acusilao dissideat; quam
apud Hesiodum Acusilaus multa castiget; quam sæpe men-
dacii reum Hellanicum Ephorus, Ephorum Timæus, Ti-
maemque recentiores, denique Herodotum universi pera-

οὐδὲ περὶ τῶν Σικελικῶν τοῖς περὶ Ἀντίοχον καὶ Φί-
λιστον ἢ Καλλιάν Τιμαίος συμφρονεῖν ἤξιωσεν, οὐδ' αὖ
περὶ τῶν Ἀττικῶν οἱ τὰς Ἀτθίδας συγγεγραφότες, ἢ
περὶ τῶν Ἀργολικῶν οἱ τὰ περὶ Ἄργος ἱστοροῦντες
ἢ ἄλλοις κατηκολούθηκασιν. Καὶ τί δεῖ λέγειν περὶ
τῶν κατὰ πόλεις καὶ βραχυτέρων, ὅπου γε περὶ [τῆς
περιηγήσεως] τῆς Περσικῆς στρατείας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
πραχθέντων οἱ δοκιμώτατοι διαπερυνήκασιν; πολλὰ
δὲ καὶ Θουκυδίδης ὡς ψευδόμενος ὑπὸ τινων κατηγο-
10 ρεῖται, καίτοι δοκῶν ἀκριβεστάτην καθ' αὐτὸν ἱστορίαν
συγγράφειν.

δ'. Αἰτίαι δὲ τῆς τοσαύτης διαφωνίας πολλάι μὲν
ἴσως ἂν καὶ ἕτεραι τοῖς βουλομένοις ζητεῖν ἀναφανεῖεν,
ἐνῶ δὲ οὐσι ταῖς λεγθησομέναις τὴν μεγίστην ἰσχὺν
15 ἀνατίθῃμι. Καὶ προτέραν ἐρῶ τὴν κυριωτέραν εἶναί μοι
δοκοῦσαν· τὸ γὰρ ἐξ ἀρχῆς μὴ σπουδασθῆναι παρὰ τοῖς
Ἕλλησι δημοσίαις γενέσθαι περὶ τῶν ἐκάστοτε πραττου-
μένων ἀναγραφάς, τοῦτο μάλιστα δὴ καὶ τὴν πλάνην καὶ
τὴν ἐξουσίαν τοῦ ψευδεσθαι τοῖς μετὰ ταῦτα βουλευθεῖσι
20 περὶ τῶν παλαιῶν τι γράφειν παρέσχεν. Οὐ γὰρ μόνον
παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ἡμελήθη τὰ περὶ τῆς ἀνα-
γραφῆς, ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οὓς αὐτόχθο-
νας εἶναι λέγουσι καὶ παιδείας ἐπιμελεῖς, οὐδὲν τοιοῦτον
εὐρίσκεται γενόμενον, ἀλλὰ τῶν δημοσίων γραμμάτων
25 ἀρχαιοτάτους εἶναι παρὰ τοὺς ὑπὸ Δράκοντος αὐτοῖς
περὶ τῶν φρονικῶν γραφέντας νόμους, ὀλίγω πρότερον
τῆς Πεισιστράτου τυραννίδος ἀνθρώπου γεγονότος.
Περὶ μὲν γὰρ Ἀρχάδων τί δεῖ λέγειν αὐχρύνων ἀρ-
χαϊότητα; μόλις γὰρ οὗτοι καὶ μετὰ ταῦτα γράμματα
30 ἐπαίδευσαν.

ε'. Ὅτε δὴ τοίνυν οὐδεμιᾶς προκαταβεβλημένης
ἀναγραφῆς, ἢ καὶ τοὺς μαθεῖν βουλομένους διδάξειν
ἐμελλε καὶ τοὺς ψευδομένους ἐλέγξειν, ἢ πολλὴ πρὸς
ἀλλήλους ἐγένετο διαφωνία τοῖς συγγραφεῦσι. Δευ-
35 τέραν δὲ πρὸς ταύτην θετέον ἐκείνην τὴν αἰτίαν. Οἱ
γὰρ ἐπὶ τὸ γράφειν ὁρμήσαντες οὐ περὶ τὴν ἀλήθειαν
ἐσπούδαζαν, καίτοι τοῦτο πρόχειρόν ἐστιν αἰεὶ τὸ
ἐπάγγελμα, λόγων δὲ δύναμιν ἐπεδείκνυντο· καὶ καθ'
ἑντινα τρόπον ἐν τούτῳ παρευδοκίμησιν τοὺς ἄλλους
40 ὑπελάμβανον, κατὰ τοῦτον ἡρμίζοντο, τινὲς μὲν ἐπὶ
τὸ μυθολογεῖν τρεπόμενοι, τινὲς δὲ πρὸς χάριν ἢ τὰς
πόλεις ἢ τοὺς βασιλέας ἐπαινοῦντες, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὸ
κατηγορεῖν τῶν πράξεων ἢ τῶν γεγραφότων ἐχώρη-
σαν, ἐνευδοκίμησιν τούτῳ νομίζοντες. Ὅλως δὲ τὸ
45 πάντων ἐναντιώτατον ἱστορίᾳ πράττοντες διατελοῦσι.
Τῆς μὲν γὰρ ἀληθείας ἐστὶ τεκμήριον ἱστορίας, εἰ περὶ
τῶν αὐτῶν ἅπαντες ταῦτά καὶ λέγοιεν καὶ γράφοιεν·
οἱ δ' εἰ ταῦτα γράψαιεν ἐτέρως, οὕτως ἐνόμιζον αὐτοὶ
φανεῖσθαι πάντων ἀληθέστατοι. Λόγων μὲν οὖν ἕνεκα
50 καὶ τῆς ἐν τούτοις δεινότητος δεῖ παραχωρεῖν ἡμᾶς τοῖς
συγγραφεῦσι τοῖς Ἕλλησιν, οὐ μὴν καὶ τῆς περὶ τῶν
ἀρχαίων ἀληθοῦς ἱστορίας, καὶ μάλιστα γε τῆς περὶ
τῶν ἐκάστοις ἐπιχωρίων.

ς'. Ὅτι μὲν οὖν παρ' Αἰγυπτίοις τε καὶ Βαβυλων-

gant. Neque vero aut de rebus Siculis eadem Timæus,
quæ Antiochus et Philistus et Callias, sentire voluit : aut
in Atticis qui Attlidas scripsere, vel in Argolicis qui de
Argis, aliorum alii sensum mentemque sequuti sunt.
Quanquam quid ea persequi attinet, quæ per urbes passim
contigere, et angustioribus omnino regionibus continentur,
quum in ipsa quoque Persica expeditione ac rebus in ea
gestis, laudatissimorum scriptorum magna sit plerumque
dissensio? in multis vero etiam Thucydides, licet accu-
ratissimam temporum suorum historiam perscribere videatur,
a nonnullis accusatur falsa retulisse.

4. Cujus sane dissidii quum aliæ fortassis plurimæ aliis
in illud anquirentibus occurrere possint, tum has præcipue
duas summi momenti causas esse intelligo. Atque ut ab
ea, quæ mihi potior videtur, incipiam, quum totum illud res
eas, quæ ubique fierent, publicas in tabulas referendi stu-
dium a Græcis jam usque ab initio neglectum fuisset, id
sane quum errori maxime viam aperuit, tum iis etiam omni-
bus, qui de rebus antiquioribus scribere cogitarent, licen-
tiam obtulit impune mentiendi. Nec enim reliqua duntaxat
Græcorum natio hanc tabularum conficiendarum curam ja-
cere permisit; sed ne apud Athenienses quidem, quos
tamen et indigenas et disciplinarum apprime studiosos esse
ferunt, quicquam ejusmodi factum reperias : quum e publicis
quidem literis antiquissimas leges eas fuisse tradant, quas
ipsis Draco de cæde tulit, homo qui non nisi paullo ante
Pisistrati tyrannidem lucem aspexerat. Nam Arcadum
meminisse quid attinet, qui quum de sua tantopere vetustate
gloriantur, vix tamen etiam post illa tempora literarum in-
formari cognitione corperunt?

5. Ita plane, quum vetustior commentarius nullus exsta-
ret, qui vel docere discendi cupidos vel mentientes arguere
posset, maxima est scriptores inter excitata dissensio.
Cui causæ hæc altera adjungenda est. Qui enim ad scri-
bendum sese contulerunt, ii non veritatis utique studio
ducebantur, licet hoc profiteri solemus passim omnibus
tralatitiumque sit, sed vim orationis unam ostendebant :
atque ita quo se quisque genere alios superaturum esse
maxime confidebat, in eo elaborabant plurimum. Ergo
alii fabulas texere, alii civitatum aut regum benevolentiam
et gratiam laudationibus eblandiri cæperunt : nonnulli res
ipsas, aut illarum scriptores carpere ac vituperare malue-
runt, quod in eo sese facilius excellere posse sperarent.
Ceterum isti cum historiæ legibus omnino pugnant. Quum
enim eo potissimum argumento historiæ veritas compro-
betur, si de rebus iisdem eadem omnes pronunciant ac
scribant : ita sese demum isti maxime reliquos omnes ve-
ritatis opinione superaturos putarunt, si ab reliquis maxime
dissiderent. Certe dicendi genere et eloquentiæ vi cedere
nos oportet scriptoribus Græcis; non autem historiæ de
priscis veritate, et maxime de rebus propriæ uniuscujusque
patriæ.

6. Jam quod apud Ægyptios et Babylonios ex lon-

νίοις ἐκ μακροτάτων ἀνῶθεν χρόνων τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμέλειαν, ὅπου μὲν οἱ ἱερεῖς ἦσαν ἐγκεχειρισμένοι, καὶ περὶ ταύτας ἐφιλοσόφουν, Χαλδαῖοι δὲ παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις, καὶ ὅτι μάλιστα δὲ τῶν Ἑλληνιστῶν ἐπιμιγνυμένων ἐχρήσαντο Φοίνικες γράμμασιν εἰς τε τὰς περὶ τὸν βίον οἰκονομίας καὶ πρὸς τὴν τῶν κοινῶν ἔργων παράδοσιν, ἐπειδὴ συγχωροῦσιν ἅπαντες, ἑάσειν μοι δοκῶ. Περὶ δὲ τῶν ἡμετέρων προγόνων, ὅτι τὴν αὐτὴν (ἐγὼ γὰρ λέγειν εἰ καὶ πλείω τῶν εἰρημνίων) ἐποίησαντο τὴν περὶ τὰς ἀναγραφὰς ἐπιμέλειαν, τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς προφῆταις τοῦτο προστήξαντες, καὶ ὡς μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων περὶ ὧν λατρεῖται μετὰ πολλῆς ἀκριβείας, εἰ δὲ θρασύτερον εἰπεῖν καὶ φυλαχθῆσεται, πειράσομαι συντόμως διδάσκειν.

ζ'. Οὐ γὰρ μόνον ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τούτων τοὺς ἀρίστους καὶ τῇ θεραπείᾳ τοῦ Θεοῦ προσεδρεύοντας κατέστησαν, ἀλλ' ὅπως τὸ γένος τῶν ἱερέων ἀμικτον καὶ καθαρὸν διαμένη, προνοήσαν. Δεῖ γὰρ τὸν μετέχοντα τῆς ἱερουσύνης ἐξ ὁμοειδούς γυναικὸς παιδοποιεῖσθαι, καὶ μὴ πρὸς χρήματα μᾶλλον τὰς ἄλλας ἀποβλέπειν τιμὰς, ἀλλὰ τὸ γένος ἐξετάζειν ἐκ τῶν ἀρχαίων λαμβάνοντα τὴν διαδοχὴν, καὶ πολλοὺς παρασχομένον μάρτυρας. Καὶ ταῦτα πράττομεν οὐ μόνον ἐπ' αὐτῆς Ἰουδαίας, ἀλλ' ὅπου ποτὲ σύστημα τοῦ γένους ἐστὶν ἡμῶν, καὶ καὶ τὸ ἀκριβὲς ἀποσώζεται τοῖς ἱερεῦσι περὶ τοὺς γάμους· λέγω δὲ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Βαβυλῶνι, καὶ εἰ που τῆς ἄλλης οἰκουμένης τοῦ γένους τῶν ἱερέων εἰσὶ τινες διασπαρμένοι. Πέμπουσι γὰρ εἰς Ἱεροσόλυμα συγγράψαντες πατρὸςθεν τοῦνομα τῶν γειναμένων καὶ τῶν ἐπάνω προγόνων, καὶ τίνες οἱ μαρτυροῦντες. Πόλεμος δ' εἰ κατὰχοι, καθάπερ ἤδη γέγονεν πολλάκις, Ἀντιόχου τε τοῦ Ἐπιφανοῦς εἰς τὴν χώραν ἐμβαλόντος καὶ Πομπηίου Μάρκου καὶ Κυντιλίου Οὐάρου, μάλιστα δὲ καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, οἱ περιλειπομένοι τῶν ἱερέων καινὰ πάλιν ἐκ τῶν ἀρχαίων γραμμάτων συνίστανται, καὶ δοκιμάζουσι τὰς ὑπολειφθείσας γυναῖκας. Οὐ γὰρ ἔτι τὰς αἰχμαλώτους γενομένας προσίενται, πολλάκις γέγονυιαν αὐταῖς τὴν πρὸς ἀλλόφυλον κοινωνίαν ὑπορώμενοι. Τεκμήριον δὲ μέγιστον τῆς ἀκριβείας· οἱ γὰρ ἀρχιερεῖς οἱ παρ' ἡμῖν ἀπὸ δισχιλίων ἐτῶν ὀνομαστοὶ παῖδες ἐκ πατρὸς εἰσὶν ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς. Οἷς δὲ τῶν εἰρημένων ὁτιοῦν γένοιτο εἰς παράβασιν, ἀπηγόρευται μήτε τοῖς βωμοῖς παρίστασθαι μήτε μετέχειν τῆς ἄλλης ἀγιστείας. Εἰκότως οὖν, μᾶλλον δὲ ἀναγκαίως, ἅτε μήτε τοῦ ὑπογράφειν αὐτεξουσίῳ πᾶσιν ὄντος μήτε τινὸς ἐν τοῖς γραφομένοις ἐνούσης διαφωνίας, ἀλλὰ μόνων τῶν προφητῶν τὰ μὲν ἀνωτάτω καὶ τὰ παλαιότατα κατὰ τὴν ἐπίπνοιαν τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μαθόντων, τὰ δὲ καθ' αὐτοὺς ὡς ἐγένετο σαφῶς συγγραφόντων.

η'. Οὐ γὰρ μυριάδες βιβλίων εἰσὶ παρ' ἡμῖν ἀσυμφώνων καὶ μαχόμενων, δύο δὲ μόνα πρὸς τοῖς εἰκοσι βιβλία, τοῦ παντός ἔχοντα χρόνον τὴν ἀναγραφὴν, τὰ δικαίως θεῖα πεπιστευμένα. Καὶ τούτων πέντε μὲν

gissimis retro seculis in rebus conscribendis adhibita fuerit diligentia, quando sacerdotibus quidem id officii commissum erat, et circa eas ipsi philosophabantur, Chaldaeis vero apud Babylonios, et maxime Phœnicibus qui Græcis immixti usi sunt literis, ut et vitæ rationem ordinarent, et opera publica memoriæ traderent, dum consentiant omnes, prætermittendum hoc puto. De nostris vero progenitoribus, quod eandem (mitto dicere an potiorẽ prædictis illis) habuerint in conscribenda historia curam, pontificibus et prophetis id muneris injungentes; quodque usque ad nostra tempora cum multa diligentia hoc ipsum servarint, et, si oportet audentius dicere, etiam servabitur, conabor breviter edocere.

7. Non enim tantum ab initio his rebus viros optimos et in Dei cultu assiduos præferece, sed et curam habuere ut genus sacerdotale purum semper impermixtumque maneret. Debet enim quisquis sacerdotio fungitur ex populari sua conjuge liberos quærere, neque ad pecunias aut honores respicere alios, sed genus exquirere secundum antiquam successionem multis probatum testimoniis. Et hæc observamus non in Judæa tantum, sed ubicunque pars aliqua est de nostra gente, ibi observatur sollicitè nuptiarum sacerdotalium regula: puta in Ægypto, in Babylone, et sicubi terrarum præterea sparsi sunt nostrorum sacerdotum aliqui. Mittunt enim Hierosolyma descripta nomina parentum et majorum, additis testium nominibus. Quodsi bellum enascatur, ut sæpe factum est, sicut quum Antiochus Epiphanes terram invasit, et quum Pompeius Magnus, et quum Quintilius Varus, maxime vero nostris temporibus, tum qui supersunt sacerdotum novas ex veteribus tabulas conscribunt, et inquirunt in feminas superstites. Nam nec eas quæ bello captæ fuerunt recipiunt, suspectantes eam quæ sæpe talibus accidit cum alienigenis consuetudinem. Est autem argumentum diligentiae maximum circa ista, quod summi sacerdotes apud nos in commentariis descripti sunt ab annis his mille cum suis parentumque nominibus. Si quis adversus hæc vel tantillum dehquerit, ei non licet altari adstare, aut ceterarum ceremoniarum esse participem. Recte siquidem, potius autem ex necessitate, quum neque subscribendi potestas omnibus data, neque ulla sit in scriptis discrepantia; sed solummodo prophetis qui antiquissima et veterrima ex inspiratione divina cognita habuerint, suorum vero temporum res quo modo gestæ erant perspicue conscripserint.

8. Itaque apud nos nequaquam innumerabilis est librorum multitudo, dissidentium atque inter se pugnantium: sed duo dumtaxat et viginti libri, totius temporis historiam complectentes, qui merito creduntur divini. Ex his quin-

ἐστὶ τὰ Μωϋσέως, ἀ τούτους νόμους περιέχει καὶ τὴν τῆς
 ἀνθρωπογονίας παράδοσιν μέχρι τῆς αὐτοῦ τελευτῆς.
 Οὗτος ὁ χρόνος ἀπολείπει τριαχίλιον ὀλίγον ἔτων. Ἀπὸ
 δὲ τῆς Μωϋσέως τελευτῆς μέχρι τῆς Ἀρταξέρξου τοῦ
 6 μετὰ Ξέρξην Περσῶν βασιλέως ἀρχῆς, οἱ μετὰ Μωϋσῆν
 προφῆται τὰ κατ' αὐτοὺς πραχθέντα συνέγραψαν ἐν
 τρισὶ καὶ δέκα βιβλίοις· αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες ὕμνους
 εἰς τὸν Θεὸν καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὑποθήκας τοῦ βίου περι-
 ρίγουσιν. Ἀπὸ δὲ Ἀρταξέρξου μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς
 10 χρόνου γέγραπται μὲν ἕκαστα, πίστεως δὲ οὐχ ὁμοίας
 ἡζύωνται τοῖς πρὸ αὐτῶν, διὰ τὸ μὴ γενέσθαι τὴν τῶν
 προφητῶν ἀκριβῆ διαδοχὴν. Δῆλον δ' ἔστιν ἔργῳ πῶς
 ἡμεῖς τοῖς ἰδιοῖς γράμμασι πεπιστεύκαμεν. Τοσούτου
 γὰρ αἰῶνος ἤδη παρωχηκότες οὔτε προσθεῖναι τις οὐδὲν
 15 οὔτε ἀφελῆν αὐτῶν οὔτε μεταθεῖναι τετόλμηκεν.
 Πᾶσι δὲ σύμφυτόν ἐστιν εὐθὺς ἐκ τῆς πρώτης γενέσεως
 Ἰουδαίους τὰ νομίζειν αὐτὰ Θεοῦ δόγματα, καὶ τούτοις
 ἐμμένειν, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, εἰ δέοι, θνήσκειν ἡδέως.
 Ἡδὴ οὖν πολλοὶ πολλὰκις ἐώρανται τῶν αἰχμαλώτων
 20 στρέβλους καὶ παντοίων θανάτων τρόπους ἐν θεάτροις
 ὑπομένοντες, ἐπὶ τὸ μὴδὲν βῆμα προσέσθαι παρὰ τοὺς
 νόμους καὶ τὰς μετὰ τούτων ἀναγραφάς. Ὁ τίς ἂν
 ὑπομείνειεν Ἑλλήνων ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ τοῦ
 καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτοῖς ἀφρασιθῆναι συγγράμματα,
 25 τὴν τυχοῦσαν ὑποστήσεται βλάβην; λόγους γὰρ αὐτὰ
 νομίζουσιν εἶναι κατὰ τὴν τῶν γραψάντων βούλησιν
 ἐσχεδιασμένους. Καὶ τοῦτο δικαίως καὶ περὶ τῶν πα-
 λαιοτέρων φρονοῦσιν, ἐπειδὴ καὶ τῶν νῦν ἐνίοις δρῶσι
 30 τολμῶντας περὶ τούτων συγγράφειν οἷς μήτ' αὐτοὶ πα-
 ρεγένοντο μήτε πυθίσθαι παρὰ τῶν ἐλδῶν ἐφιλοτιμή-
 θησαν. Ἀμέλει καὶ περὶ τοῦ γενομένου νῦν ἡμῖν
 πολέμου τινὲς ἱστορίας ἐπιγράψαντες ἐξηγηνόασιν οὐτ'
 εἰς τοὺς τόπους παραβαλόντες οὔτε πλησίον τούτων πρατ-
 35 τομένων προσελθόντες, ἀλλ' ἐκ παρακουσμάτων ὀλίγα
 συνθέντες, τῷ τῆς ἱστορίας ὀνόματι λίαν ἀναιδῶς ἐνε-
 παροΐνησαν.
 θ'. Ἐγὼ δὲ καὶ περὶ τοῦ πολέμου παντὸς καὶ περὶ
 τῶν ἐν αὐτῷ κατὰ μέρος γενομένων ἀληθῆ τὴν ἀνα-
 γραφὴν ἐποιήσαμην, τοῖς πράγμασιν αὐτὸς ἄπαισι πα-
 40 ρατυχῶν. Ἐστρατήγου μὲν γὰρ τῶν παρ' ἡμῖν Γα-
 λιλαιῶν ὀνομαζομένων, ἕως ἀντέχειν δυνατόν ἦν,
 ἐγενομένη δὲ παρὰ Ῥωμαίοις συλληφθεὶς αἰχμάλωτος·
 καὶ μετὰ φυλακῆς Οὐεσπασιανὸς καὶ Τίτος ἔχοντες
 αἰὲ προσεδρεύειν αὐτοῖς ἠνάγκασαν, τὸ μὲν πρῶτον
 45 δεδεμένον, αὐθις δὲ λυθεὶς συνεπέμψθη ἀπὸ τῆς Ἀλε-
 ξανδρείας Γίτῳ πρὸς τὴν Ἱερουσολύμων πολιορκίαν.
 Ἐν ᾧ χρόνῳ τῶν πραττομένων οὐκ ἔστιν ὃ τὴν ἐμὴν
 γνῶσιν διέφυγε. Καὶ γὰρ τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον
 50 τῶν αὐτομολῶν ἀπαγγελλόμενα μόνος αὐτὸς συνήν-
 εῖτα σχολῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ λαβόμενος πάσης μοι τῆς
 πραγματείας ἐν παρασκευῇ γεγεννημένης, χρησάμενος
 τισὶ πρὸς τὴν Ἑλληνίδι φωνῇ συνεργοῖς, οὕτως ἐποίη-
 σάμην τῶν πράξεων τὴν παράδοσιν. Τοσούτον δέ μοι

que quidem sunt Moysis, qui et leges continent, et seriem
 rerum gestarum a conditu generis humani usque ad ipsius
 mortem. Atque hoc spatium temporis tria fere annorum
 millia comprehendit. A Moysis autem morte ad imperium
 usque Artaxerxis, qui post Xerxem regnavit apud Persas,
 prophetæ qui Moysi succedere res sua ætate gestas tre-
 decim libris complexi sunt: quattuor vero reliqui hymnos
 in Dei laudem, et præcepta vitæ hominum exhibent utilis-
 sima. Ceterum ab imperio Artaxerxis ad nostram usque
 memoriam sunt quidem singula literis mandata; sed ne-
 quaquam tantam fidem et auctoritatem meruerunt, quantam
 superiores ii libri, propterea quod minus explorata fuit
 successio prophetarum. Quanta porro veneratione libros
 nostros prosequamur, re ipsa apparet. Quum enim tot jam
 sæcula effluerint, nemo adhuc nec adicere quicquam illis,
 nec demere, aut mutare aliquid est ausus. Sed omnibus
 Judæis statim ab ipso nascendi exordio hoc insitum atque
 innatum est, Dei ut hæc esse præcepta credamus, iisdem-
 que constanter adhærescamus, et eorum causa, si opus
 fuerit, libenter mortem perferamus. Jam itaque multi
 captivorum frequenter et tormenta et omne genus mor-
 tem in theatris sustinere conspecti sunt, ne ullum ver-
 bum contra leges admitterent et scriplas de illis traditiones.
 Quis Græcorum tale aliquid subiret, imo vel minimum
 quidem lædi sufferret, licet omnia ab illis scripta interi-
 tus periculum adeant? quippe illa narrationes esse existi-
 mant, propere effusas prout allubesceret scriptoribus. Atque
 ita non immerito sentiunt etiam de antiquioribus, quoniam
 aliquos nunc quoque vident de istis scribere aggredientes,
 quibus neque ipsi interfutere, neque operam dedere ut a
 rerum gnaris illa acciperent. Scilicet etiam de bello quod
 nuperrime gessimus, quidam historias quas conscripserant
 ediderunt, quum neque ad ea loca pervenerint, neque in
 vicinia fuerint locorum ubi res gestæ erant: sed ex fama
 et auditione paucula quædam temere componentes, hi-
 storiarum nomine impudenter admodum et insolenter se ef-
 ferunt.

9. Ego autem et de omni bello, deque iis quæ particu-
 latim gesta erant, veritati congruenter scripsi, quum ipse
 rebus omnibus interfuerim. Etenim eorum dux exsilteram
 qui apud nos Galilæi audiunt, quamdiu resistendo eramus;
 comprehensus autem a Romanis factus sum captivus;
 quumque me Vespasianus et Titus in custodia haberent:
 illis semper assidere coegerunt, primo quidem vinctum:
 postea vero solutus ab Alexandria cum Tito missus eram
 ad Hierosolymorum obsidionem. Quo tempore eorum
 quæ gerebantur nihil meam notitiam effugit. Nam et sin-
 gula in Romanis castris conspecta diligenter notabam;
 quæque a transfugis nunciabantur ego solus intellexi:
 deinde Romæ otium nactus, opere omni jam præparato, et
 quibusdam propter Græcam linguam in auxilium vocatis,
 res prout gestæ erant literis mandabam. Adeoque veritati,

περιῦν θάρσος τῆς ἀληθείας, ὥστε πρῶτους πάντων τοὺς αὐτοκράτορας τοῦ πολέμου γενομένους Οὐεσπασιανὸν καὶ Τίτον ἡΐωνα λαβεῖν μάρτυρας. Πρῶτοις γὰρ δέδωκα τὰ βιβλία· καὶ μετ' ἐκείνους πολλοῖς μὲν
 5 Ῥωμαίων τοῖς συμπεπολεμηκόσι, πολλοῖς δὲ τῶν ἡμετέρων ἐπίπρασκον, ἀνδράσι καὶ τῆς Ἑλληνικῆς σοφίας μετεσχηκόσιν, ὧν ἔστιν Ἰούλιος Ἀρχέλαος, Ἡρώδης δ' σεμνότερος, καὶ αὐτὸς ὁ θαυμασιώτατος βασιλεὺς Ἀγρίππας. Οὗτοι μὲν οὖν ἅπαντες ἐμαρτύρησαν ὅτι τῆς
 10 ἀληθείας πρῶστην ἐπιμελῶς, οὐκ ἂν ὑποστειλάμενοι καὶ σιωπήσαντες, εἴ τι κατὰ ἀγνοίαν ἢ χαριζόμενος μετέθηκε τῶν γεγονότων ἢ παρέλιπον.

Ι'. Φαῦλοι δὲ τινες ἄνθρωποι διαβάλλειν μου τὴν ἱστορίαν ἐπικειρεῖσθαι, ὥσπερ ἐν σχολῇ μαιρακίων
 15 γυμναστικῇ προκείμεναι νομίζοντες κατηγορίας παραδόξου καὶ διαβολῆς, δέον ἐκεῖνο γινώσκειν, ὅτι δεῖ τὸν ἄλλοις παράδοσιν πράξεων ἀθηναίων ὑπισχνούμενον αὐτὸν ἐπίστασθαι ταύτας πρότερον ἀκριβῶς, ἢ παρηκολούθηκόντα τοῖς γεγονόσιν, ἢ κατὰ τῶν εἰδῶτων πυθνόμενον·
 20 ὥπερ ἐγὼ μάλιστα περὶ ἀμφοτέρων νομίζω πεποιηκέναι τὰς πραγματείας. Τὴν μὲν γὰρ ἀρχιολογίαν, ὥσπερ ἔφην, ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μετρημένην εἶναι, γεγονὸς ἱερεὺς ἐκ γένους καὶ μετεσχηκὸς τῆς φιλοσοφίας τῆς ἐν ἐκείνοις τοῖς γράμμασι· τοῦ δὲ πολέμου τὴν ἱστορίαν
 25 ἔγραψα, πολλῶν μὲν αὐτοῦ γὰρ πράξεων, πλείστον δ' αὐτόπτης γενομένος, ὅπως δὲ τῶν λεγόντων ἢ πραχόντων οὐδοσιῶν ἀγνοήσας. Πῶς οὖν οὐκ ἂν θρασεί τις ἡγήσαιο τοὺς ἀνταγωνίζεσθαι μοι περὶ τῆς ἀληθείας ἐπικειρεῖσθαι; οἱ κὰν τοῖς αὐτοκράτορσιν
 30 ὑπομνήμασιν ἐντυχεῖν λέγωσιν, ἀλλ' οὐ καὶ τοῖς ἡμετέροις τῶν ἀντιπολεμούντων πράγμασι παρέτυχον.

ΙΑ'. Περὶ μὲν οὖν τούτων ἀναγκαίαν ἐποιήσαμην τὴν παρέχασιν, ἐπιστημένην εἶναι βουλόμενος τῶν ἐπαγγελλομένων τὰς ἱστορίας συγγράφειν τὴν εὐχέρειαν·
 35 ἱκανὸς δὲ φανερόν, ὡς οἶμαι, πεποιηκὸς ὡς ὅτι πάτριός ἐστιν ἢ περὶ τῶν παλαιῶν ἀναγραφῇ τοῖς βαρβάρσι μᾶλλον ἢ τοῖς Ἕλλησιν, βούλομαι μικρὰ πρότερον διαλεχθῆναι πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας νέαν ἡμῶν ἀπορρίπειν τὴν κατάστασιν, ἐκ τοῦ μηδὲν περὶ ἡμῶν,
 40 ὡς φαίνεται ἐκείνοις, λείβεσθαι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν συγγραφῆσιν· εἴτα δὲ τὰς μαρτυρίας τῆς ἀρχαιότητος ἐκ τῶν παρ' ἄλλοις γραμμάτων παρέξω, καὶ τοὺς βεβλασφημηκότας ἡμῶν τὸ γένος ἀποδείξω λίαν ἀλόγως βλασφημοῦντας.

ΙΒ'. Ἡμεῖς τοίνυν οὐτε χώραν οἰκοῦμεν παρὰ λίαν οὐτ' ἐμπορίαις χεῖρομεν, οὐδὲ ταῖς πρὸς ἄλλους διὰ τούτων ἐπιμειξίαις· ἀλλ' εἰσὶ μὲν ἡμῶν αἱ πόλεις μακρὰν ἀπὸ θαλάσσης ἀπωκισμέναι, χώραν δὲ ἀγαθὴν νεμόμενοι ταύτην ἐκπονοῦμεν· μάλιστα δὲ πάντων
 45 περὶ παιδοτροσίαν φιλοκλυόντες, καὶ τὸ φυλάττειν τοὺς νόμους, καὶ τὴν κατὰ τούτους παραδόδομένην εὐσέβειαν ἔργον ἀναγκαϊότατον παντὸς τοῦ βίου πεποιημένοι. Προσούσης τοίνυν τοῖς εἰρημένους καὶ τῆς
 50 περὶ τὸν βίον ἡμῶν ιδιότητος, οὐδὲν ἦν ἐν τοῖς παλαιοῖς

confidebam, ut omnium primos Vespasianum et Titum in eo bello imperatores mihi testes facere voluerim. Primum namque illis obtuli libros; et post illos multis quidem Romanorum qui bello interfuere: plurimis etiam nostratum eos vendidi, viris Græcæ eruditionis non ignaris; in quibus erat Julius Archelaus, Herodes morum gravitate spectatissimus, et rex ipse Agrippa admiratione dignissimus. Isti igitur universi testimonium perhibuerunt quod veritatem accuratam præ me ferebam, non dissimulaturi aut tacituri, si quid factorum per ignorantiam aut per gratiam commutassent aut prætermissem.

10. Quidam vero homines male feriati historiam meam calumniari conati sunt, tanquam ejusmodi esset ut adolescentibus in scholis ad ingenium exercendum proponi debeat ad accusationem incredibilem et calumniam, quum oporteat illud sciri, quod eum deceat qui se pollicetur rerum veritatem aliis traditurum, ipsum prius exacte eas nosse, aut quod adfuerit quum gererentur, aut quod ex gnaris eas didicerit. Id quod ego in utroque opere me fecisse existimo. Antiquitatis namque libros, sicuti dixi, ex voluminibus sacris interpretatus sum, quum essem genere sacerdos, et a philosophia in scriptis istis comprehensa non alienus: historiam vero belli conscripsi, ut qui ipse res quidem multas gesserim, plurimas vero ipse viderim, et eorum quæ dicta vel gesta erant nihil prorsus ignorarim. Quomodo ergo non procaces isti existimarentur, qui mecum de veritate contendere aggressi sunt? qui licet imperatorum commentarios se legisse dicant, non tamen nostrorum qui illis adversabantur rebus interessant.

11. Et de istis quidem necessariam feci digressionem, significare volens facultatem eorum, qui historiam scribere promittunt: atque abunde me declaratum reliquisse arbitror quod rerum vetustarum memoriam scriptis consignare magis in usu sit apud barbaros quam apud Græcos. Volo igitur inprimis eos paucis redarguere, qui nostrum statum recentem esse contendunt, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi, memorarint scriptores Græci: deinde testimonia antiquitatis ex aliorum scriptis afferam, et eos qui nostræ genti maledixerunt, nulla prorsus cum ratione nobis maledicere ostendam.

12. Quod ad nos attinet, terram habitamus quæ neque mari vicina est, neque negotiationibus gaudemus, neque earum causa nobis consuetudo cum aliis gentibus est: sed sunt urbes quidem nostræ procul a mari sitæ; ipsi autem nos regionem bonam incolentes, hanc cum labore exercemus: maxime vero omnium liberis educandis studentes et legum custodiam, ut qui pietatem ad illas exactam opus totius vitæ maxime necessarium fecerimus. Quum igitur ad ea quæ dicta sunt accedat etiam vivendi ratio propria, nihil erat priscis temporibus quod faceret nobis.

χρόνοις τὸ ποιοῦν πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἡμῶν ἐπιμύζαν, ὥσπερ Αἰγυπτίους μὲν τὰ παρ' αὐτῶν ἐξαγόμενα καὶ πρὸς αὐτοὺς εἰσαγόμενα, τοῖς δὲ τὴν παράλιον τῆς Φοινίκης κατοικοῦσιν ἢ περὶ τὰς καπηλείας καὶ τὰς ἐμπορίας σπουδῇ διὰ τὸ φιλοχρηματεῖν. Οὐ μὴν οὐδὲ πρὸς ληστείας ὥσπερ ἄλλοι τινὲς ἢ τὸ πλέον ἔχειν ἀξιοῦν πολεμοῦντες ἐτράπησαν ἡμῶν οἱ πατέρες, καί τοι πολλὰς τῆς χώρας ἐχούσης μυριάδας ἀνδρῶν οὐκ ἀτόλμων. Διὰ τοῦτο Φοινίκης μὲν αὐτοὶ κατ' ἐμπορίαν τοῖς Ἑλλησιν ἐπεισπλέοντες εὐθὺς ἐγνώσθησαν, καὶ δι' ἐκείνων Αἰγύπτιοι, καὶ πάντες ἄρ' ὦν τὸν φόρον εἰς τοὺς Ἑλληνας διεκόμεζον, μέγαρα πελάγη διαίροντες. Μῆδοι δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Πέρσαι φανεροὶ κατέστησαν τῆς Ἀσίας ἐπάρξαντες, οἱ δὲ καὶ μέγροι τῆς ἐτέρας ἡπείρου Πέρσαι στρατεύσαντες. Ὁρᾶν δὲ διὰ γειτονίαν, καὶ τὸ Σκυθικὸν ἀπὸ τῶν εἰς τὸν Πόντον ἐγνώσθη πλεόντων· ὅλως γὰρ ἅπαντες οἱ παρὰ τὴν Ὀχιάτταν, καὶ τὴν πρὸς ταῖς ἀνατολαῖς καὶ πρὸς τὴν ἐσπέριον κατοικοῦντες, τοῖς συγγράφειν τι βουλομένοις γνωριμώτεροι κατέστησαν. Οἱ δὲ ταύτης ἀνωτέρω τὰς οἰκήσεις ἔχοντες ἐπιπλεῖστον ἡγνοήθησαν. Καὶ τοῦτο φαίνεται καὶ περὶ τὴν Εὐρώπην συμβεβηκός, ὅπου γε τῆς Ῥωμαίων πόλεως, τοιαύτην ἐκ μακροῦ δύναμιν κεκτημένης, καὶ τοιαύτας πράξεις κατορθούσης πολεμικὰς, οὐθ' ὁ Ἡρόδοτος οὐθ' ὁ Θουκυδίδης οὔτε τῶν ἄμα τοῖς γενομένοις οὐδὲ εἰς ἐμνημόνευκεν, ἀλλ' ὅψε ποτε καὶ μόλις αὐτῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας ἡ γνῶσις διεξῆλθεν. Περὶ μὲν γὰρ Γαλατῶν τε καὶ Ἰβήρων οὕτως ἡγνοήσαν οἱ δοκῶντες ἀκριβέστατοι συγγραφεῖς, ὧν ἔστιν Ἐφορος, ὥστε πολὺν οἶεται μίαν εἶναι τοὺς Ἰβήρας, τοὺς τοσούτου μέρος τῆς ἐσπερίου γῆς κατοικοῦντας· καὶ τὰ μήτε γενομένα παρ' αὐτοῖς ἔθνη μήτε λεγόμενα γράφειν, ὡς ἐκείνων αὐτοῖς χρωμένων, ἐτόλμησαν. Αἴτιον δὲ τοῦ μὲν μὴ γινώσκειν τὰληθὲς τὸ λίαν ἀνεπίμικτον, τοῦ δὲ γράφειν ψευδῆ τὸ βούλεσθαι δοκεῖν τι πλέον τῶν ἄλλων ἱστορεῖν. Πῶς οὖν ἔτι θαυμάζειν προσῆκεν, εἰ μὴδὲ τὸ ἡμέτερον ἔθνος πολλοῖς ἐγινώσκετο, μὴδὲ τῆς ἐν τοῖς συγγράμμασι μνήμης ἀπορροπὴν παρέσχεεν, οὕτω μὲν ἀπωκισμένον τῆς θαλάσσης, οὕτω δὲ βιοτεύειν προσηρμένον; ἰγ'. Φέρε τοίνυν ἡμᾶς ἀξιοῦν τεκμηρίω χρῆσασθαι περὶ τῶν Ἑλλήνων ὅτι μὴ παλαιὸν ἔστιν αὐτῶν τὸ γένος τῷ μὴδὲν ἐν ταῖς ἡμετέραις ἀναγραφαῖς περὶ αὐτῶν εἰρῆσθαι. Ἄρ' οὐχὶ πάντως ἂν κατεγέλων, αὐτὰς οἶμαι, τὰς ὑπ' ἐμοῦ νῦν εἰρημένας κομίζοντες αἰτίας, καὶ μάρτυρας ἂν τοὺς πλησιοχώρους παρείχοντο τῆς αὐτῶν ἀρχαιότητος; Κἀγὼ τοίνυν πειράσομαι τοῦτο ποιεῖν. Αἰγυπτίους γὰρ καὶ Φοινίξιν μάλιστα δὴ χρῆσθαι μάρτυσιν, οὐκ ἂν τινος ὡς ψευδῆ τὴν μαρτυρίαν διαβάλλειν δυνήεντος. Φαίνονται γὰρ καὶ δὴ μάλιστα πρὸς ἡμᾶς δυσμενεῖς διατεθέντες κοινῇ μὲν ἅπαντες Αἰγύπτιοι, Φοινίκων δὲ Τύριοι. Περὶ μὲν τοι Χαλδαίων οὐκέτι δυναίμην ἂν ταυτὸ τοῦτο λέγειν, ἐπεὶ καὶ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγοὶ καθεστῆκασι καὶ

commercium cum Graecis, sicut Aegyptiis mercimonia, ex rebus quae importarentur aut exportarentur; et Phoenicibus oram maritimam accolentibus, cauponandi et negotiandi studium ex amore pecuniae. Sed neque ad latrocinia, sicut alii quidam, aut plus habendi studium, bellum exercendo conversi sunt patres nostri, licet regio multis virorum strenuorum myriadibus abundaret. Quo factum ut Phoenices negotiationis ergo ad Graecos navigantes statim cogniti fuerint, et per illos Aegyptii, dein omnes a quibus ad Graecos onera perferebant, immensa maria pertranseunt. Medi vero postea atque Persae illis innotuerunt postquam Asiae imperarunt, Persaeque, quum usque ad alteram continentem expeditiones fecissent; Thraeces autem propter vicinitatem, et Scythae ab iis qui in Pontum navigant cogniti sunt: atque in universon omnes, ad mare vel Orientale vel Hesperium habitantes, in eorum notitiam facilius venerunt, quibus in animo fuit historiae aliquid scribere. Superiora vero incolentes et procul a mari maximam in partem ignorati erant. Hoc idem et iis contigit qui in Europa habitant: siquidem Romanorum urbis, in tantam potentiam jam inde olim evectae, et tantas res bellicas prospere gerentis, neque Herodotus neque Thucydides quoquo modo meminerunt, nec omnino alius eorum aequalis scriptor, sed sero et vix tandem eorum nomen in Graecia auditum. Gallorum etiam et Hispanorum res usque adeo ignotae iis fuerunt qui accuratissimi scriptores fuisse perhibentur, in quibus est Ephorus, ut Iberos unam civitatem esse existimaverit, quum tam late in Occidentem fines eorum pateant: et ritus eorum, qui nec fuerunt nec fuisse unquam dicti sunt, scribere, tanquam ita illis uterentur, non dubitarunt. Causa vero earum quidem rerum ignorantiae fuit, quod illi secum ipsi viverent commercia aliarum gentium aversantes; scriptorum vero mendacii, quod volebant illi quippiam ultra alios memoriae mandasse videri. Quomodo ergo mirari convenit, si neque nostra gens plurimis erat nota, neque ad scribendum de se aliquam suppeditavit occasionem, tam longo scilicet intervallo disjuncta a mari, talibus vitae institutis sese accommodans?

13. Pone igitur nos argumento uti velle Graecorum, quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in libris nostris de iis dictum reperitur. Nonne omnino nos risu exciperent, ipsas, ut arbitror, a me nunc allatas proferentes causas, et testes e vicinis regionibus adducerent antiquitatis suae? Igitur et ego hoc conabor efficere. Aegyptiis enim et Phoenicibus praecipue testibus utar, quum nemo eorum testimonio tanquam falso detrudere potuerit. Videntur enim et maxime in nos iniqui, communiter quidem omnes Aegyptii, Phoenicum vero Tyrii. De Chaldaeis autem nequaquam hoc idem dicere potero, quoniam et generis nostri principes exstiterunt, et propter cognationem in histo-

διὰ τὴν συγγένειαν ἐν ταῖς αὐτῶν ἀναγραφαῖς Ἰουδαίων μνημονεύουσιν. Ὅταν δὲ τὰς περὶ τούτων πίστει παρὰ σῶ, τότε καὶ τῶν Ἑλλήνων συγγραφῶν ἀποφανῶ τοὺς μνήμην Ἰουδαίων πεποιηκότας, ἵνα μηδὲ ταύτην ἐτι τὴν πρόφασιν οἱ βασκαίνοντες ἔχωσι τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀντιλογίας.

ἰδ'. Ἀρξομαι δὴ πρῶτον ἀπὸ τῶν παρ' Αἰγυπτίων γραμμάτων. Αὐτὰ μὲν οὖν οὐχ οἷοντε παρατίθεσθαι καχείνων. Μανεθὼν δ' ἦν τὸ γένος ἀνὴρ Αἰγύπτιος, τῆς Ἑλληνικῆς μετεφ' ἑλκῶς παιδείας, ὡς δηλὸς ἐστὶ· γέγραφε γὰρ Ἑλλάδι φωνῇ τὴν πάτριον ἱστορίαν, ἐκ τε τῶν ἱερῶν, ὡς φησιν αὐτὸς, μεταφράσας καὶ πολλὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐλέγχει τῶν Αἰγυπτιακῶν ὑπ' ἀγνοίας ἐβουλεύμενον. Αὐτὸς δὲ τοῖνον δ' Μανεθὼν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Αἰγυπτιακῶν ταῦτα περὶ ἡμῶν γράφει (παραθῆσομαι δὲ τὴν λέξιν αὐτοῦ, καθάπερ αὐτὸν ἐκείνον παραγαγὼν μάρτυρα)· « Ἐγένετο βασιλεὺς ἡμῖν, Τίμακος ὄνομα· ἐπὶ τούτου οὐκ οἶδ' ὅπως ὁ Θεὸς ἀντέπνευσεν, καὶ παραδόξως ἐκ τῶν πρὸς ἀνατολὴν μερῶν, ἀνθρώποι τοῦ γένους ἄσχημοι, καταθαρσύναντες ἐπὶ τὴν γῆν ἐστράτευσαν, καὶ βρδῶς ἀμαχητὶ ταύτην κατὰ κράτος εἶλον. Καὶ τοὺς ἡγεμονεύσαντας ἐν αὐτῇ χειρωσάμενοι τὸ λοιπὸν τὰς τε πόλεις ὡμῶς ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν κατέσκαψαν· πᾶσι δὲ τοῖς ἐπιχωρίοις ἐχθρότάτα πως ἐχρήσαντο, τοὺς μὲν σφάζοντες, τῶν δὲ καὶ τὰ τέκνα καὶ γυναῖκας εἰς δουλείαν ἀγοντες. Πέρας δὲ καὶ βασιλεῖα ἐν αὐτοῖς ἐποίησαν, ὃ ὄνομα ἦν Σάλατις. Καὶ οὗτος ἐν τῇ Μέμφιδι κατεγίνετο, τὴν τε ἄνω καὶ κάτω γῆν ὁασμολογῶν καὶ φρουρὰν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύουσιν καταλείπων τόποις. Μάλιστα δὲ καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὴν ἡσφαλίσατο μέρη, προορώμενος Ἀσσυρίων, τότε μεῖζον ἰσχυρόντων, ἐσομένην ἐπιθυμίαν τῆς αὐτῆς βασιλείας ἐφόδου. Εὐρὼν δὲ ἐν νομῇ τῇ Σαίτῃ πολλὴν ἐπικαιροτάτην, χειμένην μὲν πρὸς ἀνατολὴν τοῦ Βουβαστίτου ποταμοῦ, καλουμένην δ' ἀπὸ τινος ἀρχαίας θεολογίας Αὐαριν, ταύτην ἐκτίσε τε καὶ τοῖς τεύχεσιν ὀχυρωτάτην ἐποίησεν, ἐνοικίσας αὐτῇ καὶ πλῆθος ὀπλιτῶν εἰς εἴκοσι καὶ τέσσαρας μυριάδας ἀνδρῶν πρὸς φυλακὴν. Ἐνθάδε κατὰ θέρειαν ἤρχετο, τὰ μὲν σιτομετρῶν καὶ μισθοφορίαν παρεχόμενος, τὰ δὲ καὶ ταῖς ἐξοπλισίαις πρὸς φόβον τῶν ἐξωθεν ἐπιμελῶς γυνάσκων. Ἀρξας δ' ἐννεακαίδεκα ἔτη τὸν βίον ἐτελεύτησεν. Μετὰ τοῦτον δὲ ἕτερος ἐβασίλευσε τέσσαρα καὶ τετταράκοντα ἔτη, καλούμενος Βηών. Μεθ' οὗ ἄλλος Ἀπαχνάς, ἐξ καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ μῆνας ἑπτὰ. Ἐπειτα δὲ καὶ Ἀπωφίς ἐν καὶ ἐξήκοντα, καὶ Ἰανίας πεντήκοντα καὶ μῆνα ἕνα. Ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ Ἀσσις ἐννέα καὶ τεσσαράκοντα καὶ μῆνας δύο. Καὶ οὗτοι μὲν ἐξ ἐν αὐτοῖς ἐγενήθησαν πρῶτοι ἄρχοντες, πολεμοῦντες αἰεὶ καὶ ποθοῦντες μᾶλλον τῆς Αἰγύπτου ἐξῆραι τὴν ῥίξαν. Ἐκαλεῖτο δὲ τὸ σῦμπαν αὐτῶν ἔθνος ἸΚΣΩΣ, τοῦτο δὲ ἐστὶ βασιλεῖς ποιμένες· τὸ γὰρ ἸΚ καθ'

riis suis Judæorum meminere. Quum vero de istis probationes asseram, tunc etiam Græcorum historicos memorabo qui Judæorum mentionem fecere, ne quis ex invidia et detractatione hujusmodi occasionem arripiat nobis contradicendi.

14. Initium jam faciam ab Ægyptiorum literis. Ipsas quidem eorum literas ut proferam fieri non potest : Manetho autem genere fuit Ægyptius, vir Græcam eruditionem assequutus, uti ex eo intelligitur, quod Græce patriam historiam scripserit, eam, ut ipse profitetur, e sacris interpretatus libris ; qui etiam Herodotum in multis convincit de rebus Ægyptiacis per ignorantiam mentitum. Ille certe Manetho historiarum Ægyptiarum secundo ita de nobis scribit (ejus quippe verba proferre libet, ut qui ipsum pro teste producam.) « Regem olim habuimus Timaum, « cujus tempore, quum nobis Deus nescio quo pacto esset « iratior, ex partibus orientalibus homines ignobili genere, « audacia sumpta repentinum hanc in regionem impetum « fecerunt, eamque facile ac sine pugna subegerunt : atque « principibus ejus in suam potestatem redactis, de cetero « et civitates crudeliter incenderunt, et eorum templa « everterunt ; porroque in omnes indigenas inimicissime « se gesserunt, alios quidem perimentes, aliorum vero et « liberos et conjuges in servitutem agentes. Tandem vero « unum ex illis regem crearunt, cui nomen Salatis. Atque « hic in Memphide versabatur, provinciam superiorem et « inferiorem tributariam faciens, præsidiaque in locis opportunitissimis relinquens. Maxime vero partes munivit orientales, prospiciens Assyriis, tunc aliis potentioribus, futuram cupiditatem invadendi illud ipsum regnum. Quum autem nactus esset in Saite nomo civitatem « opportunitissimam ad orientem fluvii Bubastitæ sitam, « quæ ab aliquo antiquæ theologiæ Auaris appellabatur, et « ipsam ædificavit et muris firmissimis communivit, postquam illic collocaverat ad custodiam ejus armorum multitudinem usque ad cccx. millia virorum. Illuc veniebat æstatis tempore, tam ut frumenta meteret et conductiis mercedem solveret, quam ut armatos ad terrorem extraneorum diligenter exerceret. Quum autem regnasset annis xix, vitam finivit. Post hunc etiam regnavit alter annis xliiv, Beon nomine. Post quem alius Apachnas nomine, annis xxxvi et mensibus vii. Dein etiam Apophis lxi, et Janias l et mense uno. Post omnes autem Assis annis xlix et mensibus ii. Et isti quidem sex inter eos fuere primi principes, bellum semper gerentes, et maxime Ægyptum radicitus exstinguere cupientes. Vocabatur autem gens universa Hycsos, id est reges pastores : Hyc enim in sacra lingua regem sonat, Sos

« ἱερὰν γλῶσσαν βασιλέα σημαίνει, τὸ δὲ ΣΩΣ ποι-
 « μὴν ἔστι καὶ ποιμένες κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον,
 « καὶ οὗτοι συντιθέμενον γίνεται ὙΚΣΩΣ. Τινὲς δὲ
 « λέγουσιν αὐτοὺς Ἀραβας εἶναι. » Ἐν δ' ἄλλῳ ἀντι-
 5 γράφῳ οὐ βασιλεῖς σημαίνεσθαι διὰ τῆς τοῦ ὙΚ προση-
 γορίας, ἀλλὰ τούναντίον αἰχμαλώτους δηλοῦσθαι ποι-
 μένας· τὸ γὰρ ὙΚ πάλιν Αἰγυπτιστὶ καὶ τὸ ἈΚ
 δασυνόμενα αἰχμαλώτους ῥητῶς μηνύει. Καὶ τοῦτο μᾶλ-
 10 λον πιθανώτερον μοι φαίνεται καὶ παλαιᾶς ἱστορίας ἐγχο-
 μενον. « Τούτους δὲ τοὺς προκατωνομασμένους βασι-
 « λέας τοὺς τῶν ποιμένων καλουμένων καὶ τοὺς ἐξ αὐ-
 « τῶν γενομένων κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου φησὶν ἔτη
 « πρὸς τοῖς πεντακοσίοις ἑνδεκα. Μετὰ ταῦτα δὲ τῶν
 « ἐκ τῆς Θηβαΐδος καὶ τῆς ἄλλης Αἰγύπτου βασιλείων
 15 « γενέσθαι φησὶν ἐπὶ τοὺς ποιμένας ἐπανάστασιν, καὶ
 « πόλεμον αὐτοῖς συρραγῆναι μέγαν καὶ πολυχρό-
 « νιον. Ἐπὶ δὲ βασιλείῳ, ὃ ὄνομα εἶναι Ἀλίσφρα-
 « γμούθωσις, ἡττωμένους φησὶ τοὺς ποιμένας ὑπ' αὐτοῦ
 « ἐκ μὲν τῆς ἄλλης Αἰγύπτου πάσης ἐκπεσεῖν, κατα-
 20 « κλεισθῆναι δ' εἰς τόπον, ἀρουρῶν ἔχοντα μυρίων τὴν
 « περίμετρον. Αὐτῶν ὄνομα τῷ τόπῳ. Τοῦτον φησὶν ὁ
 « Μανεθὼν ἅπαντα τελεῖν τε μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ περι-
 « βαλεῖν τοὺς ποιμένας, ὅπως τῇ τε κτήρῳ ἅπασαν
 « ἔχουσιν ἐν ὀχυρῷ καὶ τὴν λείαν τὴν ἑαυτῶν. Τὸν δὲ
 25 « Ἀλίσφραγμούθωσις υἱὸν Θούμωσις ἐπιχειροῦσαι μὲν
 « αὐτοὺς διὰ πολιορκίας ἐλεῖν κατὰ κράτος, ὀκτὼ καὶ
 « τεσσαράκοντα μυριάσι προσεδρεύσαντα τοῖς τελεῖσιν·
 « ἐπεὶ δὲ τῆς πολιορκίας ἀπέγνω, ποιήσασθαι συμβά-
 « σεως, ἵνα τὴν Αἰγύπτου ἐκλιπόντες ὅποι βούλονται
 30 « πάντες ἀβλαβεῖς ἀπέλθωσι. Τοὺς δὲ ἐπὶ ταῖς ὁμο-
 « λογίαις πανοικεσία μετὰ τῶν κτήσεων οὐκ ἐλάττους
 « μυριάδων ὄντας εἰκοσι καὶ τεσσαρῶν ἀπὸ τῆς Αἰγύ-
 « πτου τὴν ἔρημον εἰς Συρίαν ὁδοιπορῆσαι. Φοβου-
 « μένους δὲ τὴν Ἀσσυρίων δυναστείαν (τότε γὰρ
 35 « ἐκείνους τῆς Ἀσίας κρατεῖν), ἐν τῇ νῦν Ἰουδαίᾳ κα-
 « λουμένη πόλιν οἰκοδομησαμένους τοσαύταις μυριάσιν
 « ἀνθρώπων ἀρκέσουσαν, Ἱερουσόλυμα ταύτην ὀνομά-
 « σαι. » Ἐν ἄλλῃ δὲ τινι βίβλῳ τῶν Αἰγυπτιακῶν Μανεθὼν
 τοῦτο φησὶν ἔθνος τοὺς καλουμένους ποιμένας αἰχμαλώ-
 40 τούς ἐν ταῖς ἱεραῖς αὐτῶν βίβλοις γεγράφθαι, λέγων
 ὁρθῶς. Καὶ γὰρ τοῖς ἀνωτάτω προγόνοις ἡμῶν τὸ
 ποιμαίνειν πάτριον ἦν, καὶ νομαδικὸν ἔχοντες τὸν βίον
 οὕτως ἐκαλοῦντο ποιμένες. Αἰχμαλῶτοί τε πάλιν
 οὐκ ἀλόγως ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἀνεγράφησαν, ἐπειδὴ
 45 περὶ οὗ προγόνοιο ἡμῶν Ἰωσήφους ἑαυτὸν ἔφη πρὸς τὸν
 βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων αἰχμαλῶτον εἶναι, καὶ τοὺς
 ἀδελφοὺς εἰς τὴν Αἰγύπτου ὕστερον μετεπέμψατο, τοῦ
 βασιλέως ἐπιτρέψαντος. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν
 50 ἄλλοις ποιήσεται τὴν ἐξέτασιν ἀκριβεστέραν.
 51 « Νῦν δὲ τῆς ἀρχαιότητος ταύτης παρατίθεμαι
 τοὺς Αἰγυπτίους μάρτυρας. Πάλιν οὖν τὰ τοῦ Μανε-
 θῶνος πῶς ἔχει πρὸς τὴν τῶν χρόνων τάξιν ὑπογράψω.
 Φησὶ δὲ οὕτω· « Μετὰ τὸ ἐξελεῖσθαι ἐξ Αἰγύπτου τὸν
 « λαὸν τῶν ποιμένων εἰς Ἱερουσόλυμα ὁ ἐκβλῶν αὐτοὺς

« vero pastorem et pastores secundum dialectum com-
 « munem, unde vox composita Hycsos. Sunt autem qui
 « Arabas illos exstitisse dicant. » In alio autem exem-
 plari nomine illo Hycsos non reges significari comperi, sed
 e diverso captivos pastores indicari. Hyc enim iterum
 Ægyptiaca lingua, et Hac cum aspiratione, captivos pro-
 prie nominatimque significat. Atque id mihi verisimilius
 videtur et magis cum antiqua historia censentiens.
 « Prædictos autem reges pastorum nomine appellatos, illo-
 « rumque posteros Ægyptum in sua potestate habuisse
 « dicit annis circiter xi supra quingentos. Tum vero sus-
 « ceptam adversus pastores a Thebaidis ac reliquæ Ægypti
 « regibus expeditionem, bellumque grave ac diuturnum
 « inter ipsos conflatum fuisse. Sub rege autem cui Ali-
 « sphragmuthosis nomen erat, debellatos pastores illos, ac
 « reliqua Ægypto pulsos, unum in locum inclusos esso
 « tradit, cujus ambitus decem jugerum millia contineret.
 « Auaris locus ille dicebatur. Hunc Manetho dicit uni-
 « versum a pastoribus ingenti validoque muro septum ac
 « munitum, ut quicquid sibi fortunarum esset ac prædæ
 « id omne tutum ac securum habere possent. At vero
 « Alisphragmuthoseos filium Thummosin cccclxxx millium
 « hominum exercitu muros obsedissee, atque ipsos per
 « vim expugnare conatum illum quidem, sed, obsidionis
 « exitu desperato, cum iisdem ea conditione pepigisse, ut,
 « Ægypto relicta, omnes quocunque vellent sine ullo suo
 « detrimento commigrarent. Eos igitur cum universis fa-
 « miliis atque omni possessione sua, uti per ictum sædus
 « poterant, haud pauciores ccxl millibus ab Ægypto per
 « solitudinem in Syriam tetendisse. Quod autem sibi ab
 « Assyriorum principatu metuerent (tum enim illos Asiam
 « tenuisse), in ea quam hodie Judæam appellamus regione
 « urbem ædificasse, quæ tot hominum millia caperet,
 « eandemque Hierosolyma nominasse. » In alio vero quo-
 dam de rebus Ægyptiacis libro Manetho dicit, « hanc gen-
 tem pastores appellatam, captivos in sacris suorum libris
 haberi; » idque recte. Nam antiquis progenitoribus nostris
 patrium erat greges pascere : et pascualem agentes vitam,
 inde pastores vocabantur. Rursusque captivi non temere
 in Ægyptiorum libris dicti sunt, quoniam progenitor noster
 Josephus dixit ad Ægyptiorum regem, se captivum esse,
 et postea fratres in Ægyptum evocavit regis permissu. Sed
 de istis quidem alibi inquisitionem faciam diligentiorē.

15. Nunc autem hujus antiquitatis testes produco
 Ægyptios. Itaque rursus ea quæ tradidit Manetho, ad
 quod tempus referantur, subjiciam. Sic enim ait : « Post-
 « quam ex Ægypto egressus est Pastorum populus ad Hie-
 « rosolyma, qui illos ex Ægypto pepulit rex Tethmosis,

« ἐξ Αἰγύπτου βασιλεὺς Τέθμοσις, ἐβασίλευσε μετὰ
 « ταῦτα ἑτὶ εἴκοσι πέντε καὶ μῆνας τέσσαρας, καὶ
 « ἐτελεύτησε, καὶ παρέλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ υἱός
 « Χέβρων ἑτὶ τρισκαίδεκα. Μεθ' ὃν Ἀμένωρις εἴκοσι
 6 « καὶ μῆνας ἑπτὰ. Τοῦ δὲ ἀδελφῆ Ἀμεσσίς εἴκοσι ἐν
 « καὶ μῆνας ἑννέα. Τῆς δὲ Μήφρης δώδεκα καὶ μῆνας
 « ἑννέα. Τοῦ δὲ Μηφραμούθωσις εἴκοσι πέντε καὶ
 « μῆνας δέκα. Τοῦ δὲ Θμῶσις ἑννέα καὶ μῆνας ὀκτώ.
 « Τοῦ δ' Ἀμένωρις τριάκοντα καὶ μῆνας δέκα. Τοῦ
 10 « Ὀρος τριάκοντα ἐξ καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δὲ θυ-
 « γάτρῃ Ἀκεγγῆς δώδεκα καὶ μῆνα ἕνα. Τῆς δὲ Ῥά-
 « θωτις ἀδελφὸς ἑννέα. Τοῦ δὲ Ἀκεγγῆς δώδεκα
 « καὶ μῆνας πέντε. Τοῦ δ' Ἀκεγγῆς ἕτερος δώδεκα
 « καὶ μῆνας τρεῖς. Τοῦ δὲ Ἀρμαῖς τέσσαρα καὶ μῆνα
 15 « ἕνα. Τοῦ δὲ Ῥαμέσσης ἐν καὶ μῆνας τέσσαρας.
 « Τοῦ δὲ Ἀρμέσσης Μιαμμού ἐξήκοντα ἐξ καὶ μῆνας
 « δύο. Τοῦ δὲ Ἀμένωρις δέκα καὶ ἑννέα καὶ μῆνας
 « ἑξί. Τοῦ δὲ Σέθωσις, καὶ Ῥαμέσσης, ἱππικὴν καὶ
 « ναυτικὴν ἔχων δύναμιν. Οὗτος τὸν μὲν ἀδελφὸν
 20 « Ἀρμαῖν ἐπίτροπον τῆς Αἰγύπτου κατέστησε, καὶ
 « πᾶσαν μὲν αὐτῷ τὴν ἄλλην βασιλικὴν περιέθηκεν
 « ἔξουσιν, μόνον δὲ ἐντεταίλατο διάδημα μὴ φορεῖν,
 « μηδὲ τὴν βασιλίδα μητέρα τε τῶν τέκνων ἀδικεῖν,
 « ἀπέχεσθαι δὲ καὶ τῶν ἄλλων βασιλικῶν παλλακίδων.
 25 « Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Κύπρον καὶ Φοινίκην καὶ πάλιν Ἀσου-
 « ρίους τε καὶ Μήδους στρατεύσας, ἅπαντας, τοὺς μὲν
 « δόρατι, τοὺς δὲ ἀμαχητὶ, σφόδρ δὲ τῆς πολλῆς ду-
 « νάμεως, ὑποχειρίους ἔλαβε. Καὶ μέγα φρονήσας
 « ἐπὶ ταῖς εὐπραγίαις, ἐτι καὶ θαρσαλέωτερον ἐπορεύετο,
 30 « τὰς πρὸς ἀνατολὰς πόλεις τε καὶ χώρας καταστρεφό-
 « μενος. Χρόνον τε ἱκανοῦ γεγονότος, Ἀρμαῖς ὁ κα-
 « ταλειφθεὶς ἐν Αἰγύπτῳ πάντα τοῦ μπαλιν οἷς ἀδελφὸς
 « παρήγει μὴ ποιεῖν ἀδελῶς ἐπραττεν· καὶ γὰρ τὴν
 « βασιλίδα βιαιῶς ἔσχε, καὶ ταῖς ἄλλαις παλλακίσιν
 35 « ἀρειδῶς διετέλει χρόμενος· πευθόμενος δὲ ὑπὸ τῶν
 « φίλων διάδημα ἐφόρει, καὶ ἀντήρει τῷ ἀδελφῷ. Ὁ
 « δὲ τεταγμένος ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῆς Αἰγύπτου γράψας
 « βιβλίον ἐπέμψεν τῷ Σέθῳ, δηλῶν αὐτῷ πάντα,
 « καὶ ὅτι ἀντήρην ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀρμαῖς. Παρα-
 40 « γρῆμα οὖν ὑπέστρεψεν εἰς Πηλούσιον, καὶ ἐκράτησε
 « τῆς ἰδίας βασιλείας. Ἡ δὲ χώρα ἐκλήθη ἀπὸ τοῦ
 « αὐτοῦ ὀνόματος Αἰγυπτος. Λέγει γὰρ ὅτι ὁ μὲν
 « Σέθῳσις ἐκαλεῖτο Αἰγυπτος, Ἀρμαῖς δὲ ὁ ἀδελφὸς
 « αὐτοῦ Δαναός. »
 45 15. Ταῦτα μὲν ὁ Μανέθων. Ἀλλὸν δὲ ἔστιν ἐκ τῶν
 εἰρημένων ἐτῶν τοῦ χρόνου συλλογισθέντος ὅτι οἱ κα-
 λούμενοι ποιμένες, ἡμέτεροι δὲ πρόγονοι, τρισὶ καὶ
 ἐνενήκοντα καὶ τριακοσίους πρόσθεν ἔτεσιν ἐκ τῆς Αἰ-
 γύπτου ἀπαλλαγέντες τὴν χώραν ταύτην ἐπόκησαν ἢ
 50 Δαναὸν εἰς Ἄργος ἀρξικέσθαι. Κάτιοι τοῦτον ἀρχαιο-
 τaton Ἀργεῖοι νομίζουσι. Δύο τοίνυν ὁ Μανέθων ἡμῖν
 τὰ μέγιστα μεμαρτύρηκεν ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίους
 γραμμάτων· πρῶτον μὲν τὴν ἐτέρωθεν ἀρξιν εἰς Αἰγυ-
 πτον, ἔπειτα δὲ τὴν ἐκεῖθεν ἀπαλλαγὴν, οὕτως ἀρ-

« postea regnavit annis viginti et quinque, et mensibus
 « quattuor, et defunctus est : regnumque accepit filius
 « ejus Chebron, regnans annos tredecim. Post quem Ame-
 « nophis, annis viginti et mensibus vii. Hujus autem soror
 « Amessis, annis xxi et mensibus ix. Post hanc Mephres
 « annis xii et mensibus ix. Post hunc Mephramuthosis
 « annis xxv et mensibus x. Post eum Thmosis annis ix et
 « mensibus viii. Post eum Amenophis annis xxx et mensi-
 « bus x. Post eum Orus annis xxxvi et mensibus v. Hujus
 « autem filia Acenchres annis xii et mense i. Post eam fra-
 « ter Rathotis annis ix. Post hunc Acencheres annis xii et
 « mensibus v. Post hunc Acencheres alter annis xii et
 « mensibus iii. Post hunc Armais annis iv et mense i. Post
 « hunc Ramesses anno i et mensibus iv. Post hunc Armes-
 « ses Miammi annis lxvi et mensibus ii. Post hunc Ameno-
 « phis annis xix et mensibus vi. Post hunc Sethosis, et
 « Ramesses, qui plurimas copias habuit equestres et nava-
 « les. Ille fratrem quidem Armain procuratorem Ægypti
 « constituit, et reliquam ei omnem regalem contulit potesta-
 « tem, tantummodo autem ei injunxit ne coronam gesta-
 « ret, nèque reginam matremque liberorum injuria affice-
 « ret, insuperque ut abstineret ab ceteris regalibus concubi-
 « nis. Ipse vero in Cyprum et Phœnicen, rursusque in
 « Assyrios et Medos expeditione suscepta, universos, alios
 « quidem ferro, alios vero sine pugna magnæ suæ potesta-
 « tis terrore sibi subjugavit : atque prospero rerum suc-
 « cessu valde elatus, aliquanto audacius progrediebatur,
 « orientales urbes et provincias subvertendo. Quod tempus
 « quum in longum protraheretur, Armais, qui in Ægypto
 « fuerat relictus, omnia contra quam frater monuerat ne
 « faceret, sine timore faciebat : nam et reginæ vim inferebat,
 « ceterisque concubinis ad libitum misceri non cessabat :
 « persuasusque ab amicis corona utebatur, et contra fratrem
 « insurgibat. Is vero qui constitutus erat super sacra Ægy-
 « ptia, codicillos Sethosi misit, eum de omnibus certiore
 « faciens, quodque frater ipsius Armais contra eum bellum
 « moveret. Illico igitur Pelusium reversus est, et pro-
 « prium tenuit regnum. Provincia vero ex ejus nomine
 « appellata est Ægyptus. Dicit enim quod Sethosis qui-
 « dem Ægyptus vocabatur, Armais autem frater ejus Da-
 « naus. »

16. Atque hæc quidem Manetho. Ergo si tempus ad
 initam annorum istorum rationem exigemus, constabit
 omnino, quos Pastores ipsi vocabant, majores nostros, an-
 nis ante tribus et nonaginta supra trecentos, ubi ex Ægypto
 migrassent, regionem illam insedissee, quam Danaus Argos
 venisset, qui tamen ab Argivis pro antiquissimo celebratur.
 Ita duo nobis eaque sane præcipua, hoc Manethonis, quod
 Ægyptiarum literarum fidem sequitur, testimonio confecta
 sunt : alterum, eos in Ægyptum aliunde profectos esse ;
 alterum, indidem ipsos alio commigrasse, quod etiam po-

χαίαν τοῖς χρόνοις, ὡς ἐγγύς που προτερεῖν αὐτὴν τῶν Ἰλιακῶν ἔτεσι χιλίοις. Ὑπὲρ ὧν δ' ὁ Μανεθὼν οὐκ ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις γραμμάτων, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ὡμολόγηκεν, ἐκ τῶν ἀδεσπότως μυθολογουμένων προσ-
6 τέθεικεν, ὕστερον ἐξελέγξω κατὰ μέρος, ἀποδεικνύς τὴν ἀπίθανον αὐτοῦ ψευδολογίαν.

15 ἱζ'. Βούλομαι τοίνυν ἀπὸ τούτων ἔτι μετελθεῖν ἐπὶ τὰ παρὰ τοῖς Φοινίκῃν ἀναγεγραμμένα περὶ τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ τὰς ἐξ ἐκείνων μαρτυρίας παρασχεῖν. Ἔστι τοίνυν παρὰ Τυρίοις πολλῶν ἐτῶν γράμματα, δημοσίᾳ γεγραμμένα καὶ περὶ λαγμένα λίαν ἐπιμελῶς, περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς γενομένων καὶ πρὸς ἀλλήλους πραχθέντων μνήμης ἀξίων. Ἐν τούτοις γέγραπται ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ὁκοδομήθη ναὸς ὑπὸ Σολομῶνος τοῦ βασιλέως,
20 ἔτεσι θάττον ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ τρισὶν καὶ μιστὶν ὅκτῳ τοῦ κτίσαι Τυρίους Καρχηδόνα, ἀνεγράφη δὲ παρ' ἐκείνοις ἡ τοῦ ναοῦ κατασκευὴ τοῦ παρ' ἡμῖν. Εἰρωμος γάρ ὁ τῶν Τυρίων βασιλεὺς φίλος ἦν τοῦ βασιλέως ἡμῶν Σολομῶνος, πατρικὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν
25 διαδεδομένος. Αὐτὸς οὖν συμριποτιμούμενος εἰς τὴν τοῦ κατασκευάσματος τῇ Σολομῶνι λαμπρότητα, χρυσίου μὲν εἰκοσι καὶ ἑκατὸν ἔδωκε τάλαντα, τεμνὼν δὲ καλλίστην ὕλην ἐκ τοῦ ὄρους, ὃ καλεῖται Αἰθάνος, εἰς τὸν ὄρορον ἀπέστειλεν. Ἀντεδώρησατο δὲ αὐτὸν ὁ Σο-
30 λομῶν ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ γῇ κατὰ χώραν τῆς Γαλιλαίας τῇ Χαβουλὼν λεγομένη. Μάλιστα δὲ αὐτοὺς εἰς φιλίαν τῆς σοφίας συνῆγεν ἐπιθυμία· προβλήματα γὰρ ἀλλήλοις ἀντεπέστελλον λύειν κελεύοντες, καὶ κρείττων ἐν τούτοις ἦν ὁ Σολομῶν καὶ
35 τὰλλα σοφώτερος. Σώζονται δὲ μέχρι νῦν παρὰ τοῖς Τυρίοις πολλὰ τῶν ἐπιστολῶν, ἃς ἐκεῖνοι πρὸς ἀλλήλους ἔγραψαν. Ὅτι δ' οὐ λόγος ἐστὶν ὑπ' ἐμοῦ συγχείμενος ὁ περὶ τῶν παρὰ τοῖς Τυρίοις γραμμάτων παραθήσομαι μάρτυρα Δίον, ἄνδρα περὶ τὴν Φοινικί-
40 κήν ἱστορίαν ἀκριβῆ γεγονέναι πεπιστευμένον. Οὗτος τοίνυν ἐν ταῖς περὶ Φοινικίων ἱστορίαις γράφει τὸν τρόπον τοῦτον· « Αἰθιβάλου τελευτήσαντος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ « Εἰρωμος ἐβασίλευσεν. Οὗτος τὰ πρὸς ἀνατολὰς « μέρη τῆς πόλεως προτέλῃ, καὶ μείζον τὸ ἄστυ
45 « πεποίηκε, καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς τὸ ἱερὸν καθ' « ἐαυτὸ ὃν ἐν νήσῳ, γύσας τὸν μεταξὺ τόπον, συνῆψε « τῇ πόλει, καὶ χρυσοῖς ἀναθήμασιν ἐκόσμησεν· ἀνα- « θὰς δὲ εἰς τὸν Αἰθάνον ὑλοτόμησε πρὸς τὴν τῶν « ναῶν κατασκευὴν. Τὸν δὲ τυραννοῦντα Ἱεροσολύ-
50 « μων Σολομῶνα πέμψαι φασὶ πρὸς τὸν Εἰρωμον αἰ- « νίγματα καὶ παρ' αὐτοῦ λαβεῖν ἀξιοῦν, τὸ δὲ μὴ δυ- « νηθέντα διακρίναι τῇ λύσαντι χρήματα ἀποτίνειν. « Ὁμολογήσαντα δὲ τὸν Εἰρωμον καὶ μὴ δυναθέντα « λύσαι τὰ αἰνίγματα πολλὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ ἐπι-
55 « ζῆμιον ἀναλώσαι. Ἐῖτα δὲ Ἀβδημόνον τινα Τύριον « ἄνδρα τὰ προτεθέντα λύσαι, καὶ αὐτὸν ἄλλα προβ- « λειν· ὃ μὴ λύσαντα τὸν Σολομῶνα πολλὰ τῶν Εἰρωμοῦ « προσποτίσαι χρήματα. » Δῖος μὲν οὕτω περὶ τῶν προειρημένων ἡμῖν μεμαρτύρηκεν.

sterius adeo vetustum, ut Trojana tempora annis prope mille antecederet. Ista vero quæ Manetho non ex literis Ægyptiacis, sed, sicut ipse professus est, ab incertis auctoribus memorata, adjecit, postea particulatim excutiam, ea mendacia esse ostendens sine verisimilitudine conficta.

17. Volo jam ab istis transire etiam ad ea, quæ apud Phœnices de nostro genere conscripta sunt; et in hanc rem testimonia ex illis afferam. Apud Tyrios sane literæ sunt a multis annis consignatæ publicis monumentis, et magna cum cura adservatæ, ad ea spectantes quæ memoria digna ab ipsis gesta erant et cum aliis intercesse-
rant. In istis scriptum est, a Solomone rege Hierosoly-
mis templum fuisse constructum, annis cxxiii et men-
sibus octo priusquam a Tyriis Carthago ædificaretur, atque in illis templi nostri instructio descripta legitur. Hiromus enim Tyriorum rex amicus erat nostri Solomonis, patris in amicitia cum eo inita successor. Is itaque suam Solomoni munificentiam exhibens ad claritatem fabricæ, auri quidem talenta centum et viginti donavit; quumque pulcherrimam silvam ex monte, cui nomen Libanus, excidisset, lignum ad lecti contignationem misit: Solo-
mon vero donis et aliis quamplurimis eum remuneravit, et terra in Galiceæ regione quæ Chabulon dicitur. Præcipue autem illos sapientiæ studium ad invicem constrinxit: problemata enim solvenda mutuo mittebant, et in his superior usquequaque erat Solomon, inque ceteris sapientia præstare visus est. Hactenus vero plures ex epistolis, quas illi ad se invicem scripserunt, apud Tyrios asservantur. Quod autem sermo de Tyriorum literis a me non fingitur, testem producā Dium, virum qui Phœnicum historiam accurate scripsisse creditur. Ille igitur in suis de Phœnici-
bus historiis in hunc modum scribit: « Abibalo vivis erepto, « filius ejus Hiromus regnavit. Hic partes urbis orientales « aggere cinxit et ampliorem eam reddidit; et Olympii Jovis « templum, ab omni vicinarum ædium strue sejunctum et « in insula positum, aggere interjecto copulavit urbi, et « aureis donariis exornavit, ascendensque in Libanum ma-
« teriam cecidit ad fanorum extructionem. Regem autem « Hierosolymorum Solomonem ad eum aiunt ænigmata « misisse et ab eo alia repoposcisse ea lege, ut qui dissolvere « non posset, dissolventi pecunias penderet. Quam con-
« ditionem quum Hiromus accepisset, nec resolvere amba-
« ges potuisset, multam ingentem pecuniarum pependisse. « Tunc virum quendam Tyrium nomine Abdemonum exstī-
« tisse, qui problemata solveret aliaque invicem proponeret: « quæ quum Solomon non solvisset, pecunias multas Hi-
« romo insuper rependisse. » Ita quidem Dius de iis quæ supra diximus testatus est.

τη'. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτ' παραθήσομαι Μένανδρον τὸν Ἑρέσιον. Ἐγράφε δὲ οὗτος τὰς ἐφ' ἑκάστου τῶν βασιλέων πράξεις παρὰ τοῖς Ἑλλήσι καὶ βαρβάρους γενομένας, ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ἐπιχωρίων γραμμάτων σπουδάσας τὴν ἱστορίαν μαθεῖν. Γράφων δὲ περὶ τῶν βασιλευκῶτων ἐν Τύρῳ, ἐπειτα γενόμενος κατὰ τὸν Εἰρωμον, ταῦτα φησί· Ἀ Τελευτήσαντος δὲ Ἀβιθάλου, διεδέξατο τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εἰρώμος, ὃς βιώσας ἔτη πεντήκοντα τρία ἐβασίλευσεν ἔτη 10 « τριάκοντα τέσσαρα. Οὗτος ἔχουσε τὸν εὐρύχωρον τὸν τε χρυσοῦν κίωνα τὸν ἐν ταῖς τοῦ Διὸς ἀνέστηκεν, ἔτι τε ὕλην ξύλων ἀπελθὼν ἔκοψεν ἀπὸ τοῦ λεγομένου ὄρους Λιβάνου, κέδρινα ξύλα εἰς τὰς τῶν ἱερῶν στέγας, καθελὼν τε τὰ ἀρχαῖα ἱερὰ καινοῦς ὠκοδόμησε, τὸ τε τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἀστάρτης τέμενος ἀνέρευσε, καὶ τὸ μὲν τοῦ Ἡρακλέους πρῶτον ἐποίησατο ἐν τῇ Περιτίῳ μηνί, εἴτα τὸ τῆς Ἀστάρτης, ὁπότε Τίτυος ἐπιστράτευσεν μὴ ἀποδιδούσι τοὺς φόρους, οὓς καὶ ὑποτάξας ἑαυτῷ πάλιν ἀνέστρεψεν. 20 « Ἐπὶ τούτου δὲ τις ἦν Ἀβδημόνος παῖς νεώτερος, ὃς ἐνίκα τὰ προβλήματα, ἃ ἐπέτασσε Σολομὼν ὁ Ἱεροσόλυμων βασιλεὺς. » Ψηφίζεται δὲ ὁ χρόνος ἀπὸ τούτου τοῦ βασιλέως ἄχρι τῆς Καρχηδόνας κτίσεως οὕτως· Ἀ Τελευτήσαντος Εἰρώμου διεδέξατο τὴν βασιλείαν 25 « Βαλεάζαρος ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα τρία ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτὰ. Μετὰ τούτον Ἀβδάστρατος ὁ αὐτοῦ υἱὸς βιώσας ἔτη εἴκοσι ἐννέα ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Τούτον οἱ τῆς τροφῆς αὐτοῦ υἱοὶ τέσσαρες ἐπίβουλοι ἄνθρωποι ἀπέκτειναν, ὧν ὁ πρεσβύτερος ἐβασίλευσεν 30 « ἔτη δώδεκα. Μεθ' οὗτος Ἀσταρτος ὁ Δελαιαστάρτου, ὃς βιώσας ἔτη πεντήκοντα τέσσαρα ἐβασίλευσεν ἔτη δώδεκα. Μετὰ τούτον ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσφύριμος βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ πεντήκοντα ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Οὗτος ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Φέλιπτος, ὃς λαθὼν τὴν βασιλείαν ἤρξε μῆνας ὀκτώ, 35 « βιώσας ἔτη πεντήκοντα. Τούτον ἀνείλεν Εὐθώβας ὁ δὲ τῆς Ἀστάρτης ἱερεὺς, ὃς βασιλεύσας ἔτη τριακονταδύο ἐβίωσεν ἔτη ἐξήκοντα ὀκτώ. Τούτον διεδέξατο Βαδέζωρος υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τεσσαράκοντα 40 « πέντε ἐβασίλευσεν ἔτη ἑξ. Τούτου διάδοχος γέγονε Μάτγηνος ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἔτη τριάκοντα δύο ἐβασίλευσεν ἔτη ἐννέα. Τούτου διάδοχος γέγονε Φυγμαλίων, βιώσας δ' ἔτη πεντήκοντα ἑξ ἐβασίλευσεν ἔτη τεσσαράκοντα ἑπτὰ. Ἐν δὲ τῷ ἐπ' αὐτοῦ 45 « ἐβδόμῳ ἔτει ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ φυγοῦσα ἐν τῇ Λιβύῃ πόλιν ὠκοδόμησε Καρχηδόνα. » Συνάγεται δὲ πᾶς ὁ χρόνος ἀπὸ τῆς Εἰρώμου βασιλείας ἄχρι Καρχηδόνας κτίσεως ἔτη ρνέ' μῆνες ἦ'. Ἐπεὶ δὲ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς Εἰρώμου βασιλείας ἐν Ἱεροσολύμοις ὠκοδομήθη ὁ ναὸς, 50 « γέγονεν οὖν ἀπὸ τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ ναοῦ ἄχρι Καρχηδόνας κτίσεως ἔτη ἑκατὸν τεσσαράκοντα τρία, μῆνες ὀκτώ. Τῆς μὲν οὖν παρὰ Φοινίκων μαρτυρίας τί δεῖ προσθεῖναι πλείω· βλέπεται γὰρ τὰ ληθῆς ἰσχυρῶς ὡμολογημένον. Καὶ πολὺ δὴ πού προάγει τῆς τοῦ νεοῦ κα-

18. Sed huic Menandrum Ephesium adjungam. Is autem res singulorum regum tempore apud Græcos Barbarosque gestas memoriæ mandabat, ex vernaculis cujusque provinciae vel gentis actis studens historiae veritatem cognoscere. De iis itaque qui in Tyro regnarunt scribens, et deinde veniens ad Hiromum regem, ista dicit : « Abibalo vita « functo, Hiromus filius ejus regnum accepit, qui regnavit « annos xxxiv, vita ad annum liii producta. Hic agger- « Vastum qui dicitur locum exæquavit, prætereaque au- « ream columnam in Jovis templo collocavit : et ad ligno- « rum silvam profectus, e monte Libano appellato con- « struendis templorum tectis cedros excidit ; demolitusque « antiqua delubra, nova templa ædificavit, Herculisque et « Astartæ sana consecravit, primumque Herculis templum « fecit in mense Peritio, deinde Astartæ, quando bellum « movit adversus Tityos, quod tributa non solverent : « quos quum sibi etiam iterum subjecisset, reversus est. « Hujus ætate quidam Abdemonus puer junior clarebat, « qui problemata, quæ Solomon rex Hierosolymorum ex- « plicari jussit, ingenio semper superabat. » Supputatur ve- ro tempus ab hoc rege usque ad constructionem Carthagi- nis, hoc modo : « Hiromo defuncto, in ejus regnum suc- « cessit Baleazarus filius, qui, quum vixisset annis xliii, « septem regnavit annis. Post hunc Abdastratus illius « filius vita exacta annorum xix regnavit novem. Hunc « nutricis suæ filii quattuor insidiis peremerunt, quorum « senior regnavit annis xii. Post quos Astartus filius De- « lastarti regnavit, qui vixit annis liv, regnavit annis « xii. Post hunc frater ejus Aserymus, qui vixit annis « liv, regnavit annis novem. Hic a fratre Phetele interfe- « ctus est, et regno suscepto mensibus imperavit octo, « quum vixisset annis l. Hunc interfecit Ithobalus Astartæ « sacerdos, qui, quum vixisset annis lxviii, regnavit an- « nis xxxii. Huic successit Badezorus filius, qui, quum « vixisset annis quadraginta quinque, regnavit annis sex. « Huic successor factus est Matgenus ejus filius, qui « quum vixisset annis xxxii, novem regnavit annis. Huic « successit Pygmalion, qui vixit annis lvi, et regnum te- « nuit xlvii. Hujus regni anno septimo soror ejus Dido, « fuga elapsa, in Libya civitatem condidit Carthaginem ». Haque colligitur omne tempus a regno Hiromi usque ad conditam Carthaginem, ad annos clv et menses viii. Quum vero anno xii Hiromi regis in Hierosolymis ædificatum sit templum, fluxit igitur a templi conditu usque ad constru- ctionem Carthaginis tempus annorum cxliii, mensium viii. Et Phœnicum quidem testimoniis quid opus est plura adscribere? cernitur enim veritas valde comprobata. Et multum videlicet constructionem templi præcedit proge-

τασκευῆς ἢ τῶν προγόνων ἡμῶν εἰς τὴν χώραν ἀφίξις·
 ὅτε γὰρ αὐτὴν πᾶσαν πολέμῳ παρέλαβον, τότε τὸν
 νεὼν κατεσκεύασαν. Καὶ ταῦτα σαφῶς ἐκ τῶν ἱερῶν
 γραμμάτων ὑπ' ἐμοῦ δεδήλωται διὰ τῆς ἀρχαιολο-
 γίας.

10 ἰθ'. Λέξω δὲ νῦν ἤδη τὰ παρὰ Χαλδαίοις ἀναγε-
 γραμμένα καὶ ἱστορούμενα περὶ ἡμῶν, ἅπερ ἔχει πολλὴν
 15 δολογίαν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῖς ἡμετέροις γράμ-
 μασι. Μάρτυς δὲ τούτων Βηρωσσός, ἀνὴρ Χαλδαῖος
 20 μὲν τὸ γένος, γνῶριμος δὲ τοῖς περὶ παιδείαν ἀν-
 στρεφόμενοις, ἐπειδὴ περὶ τε ἀστρονομίας καὶ περὶ τῶν
 παρὰ Χαλδαίοις φιλοσοφούμενων αὐτὸς εἰς τοὺς Ἑλ-
 ληνας ἐξήνεγκε τὰς συγγραφάς. Οὗτος τοίνυν ὁ Βηρωσ-
 25 σός ταῖς ἀρχαιοτάταις ἐπακολουθῶν ἀναγραφαῖς περὶ
 30 τὸ τοῦ γενομένου κατακλυσμοῦ καὶ τῆς ἐν αὐτῷ φθορᾷ
 τῶν ἀνθρώπων, καθάπερ Μωϋσῆς οὕτως ἱστέργκει· καὶ
 περὶ τῆς λάρνακος, ἐν ᾗ Νῶχος ὁ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρ-
 χηγὸς οἰσώθη, προσενηθείσης αὐτῆς ταῖς ἀκρωρείαις
 τῶν Ἀρμενίων ὄρων. Εἶτα τοὺς ἀπὸ Νῶου καταλέ-
 35 γων καὶ τοὺς χρόνους αὐτοῖς προστιθείς, ἐπὶ Ναβοπα-
 λάσσαρον παραγίνεται, τὸν Βαβυλῶνος καὶ Χαλδαίων
 βασιλέα, καὶ τὰς τούτου πράξεις ἀφηγούμενος λέγει,
 « τῖνα τρόπον πέμψας ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐπὶ τὴν
 « ἡμετέραν γῆν τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ναβουχοδονόσορον
 40 « μετὰ πολλῆς δυνάμεως, ἐπειδὴ περ ἀφιστάτας αὐ-
 « τοὺς ἐπύθετο, πάντων ἐκράτησε, καὶ τὸν ναὸν ἐνέ-
 « پرησε τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅπως τε πάντα τὸν παρ'
 « ἡμῶν λαὸν ἀναστήσας εἰς Βαβυλῶνα μετόπισεν.
 « Συνέβη δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐρημωθῆναι χρόνον ἑτῶν
 45 « ἐξδομήκοντα μέχρι Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. »
 Κρατῆσαι δὲ φησι τὸν Βαβυλωνίον Αἴγυπτου, Συρίας,
 Φοινίκης, Ἀραβίας, πάντας δὲ υπερβαλλόμενον ταῖς
 πράξεσι τοὺς πρὸ αὐτοῦ Χαλδαίων καὶ Βαβυλωνίων
 50 βεβασιλευκότας. Εἴθ' ἐξῆς ὑποκαταβὰς ὀλίγον ὁ Βη-
 55 ρωσσός πάλιν παρατίθεται ἐν τῇ τῆς ἀρχαιότητος
 ἱστοριογραφίᾳ· αὐτὰ δὲ παραθήσεται τὰ τοῦ Βηρωσσοῦ
 τούτου ἔχοντα τὸν τρόπον· « Ἀκούσας δ' ὁ πατὴρ
 « αὐτοῦ Ναβοπαλάσσαρος ὅτι ὁ τεταγμένος σατράπης
 « ἐν τῇ Αἴγυπτῳ καὶ τοῖς περὶ τὴν Συρίαν τὴν Κοίλιν
 60 « καὶ τὴν Φοινίκην τόποις ἀποστάτης γέγονεν, οὐ δυ-
 « νάμενος αὐτὸς ἔτι κακοπαθεῖν, συστήσας τῷ υἱῷ
 « Ναβουχοδονόσορῳ ὄντι ἔτι ἐν ἡλικίᾳ μέρη τινὰ τῆς
 « δυνάμεως, ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτόν. Συμμίξας δὲ
 « Ναβουχοδονόσορος τῷ ἀποστάτῃ καὶ παραταξάμενος
 65 « αὐτοῦ τε ἐκυρίευσεν καὶ τὴν χώραν ἐξαυτῆς ὑπὸ τὴν
 « αὐτοῦ βασιλείαν ἐποίησεν. Τῷ δὲ πατρὶ αὐτοῦ συν-
 « ἔβη Ναβοπαλάσσαρῳ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀρρω-
 « στήσαντι ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ πόλει μεταλλάξαι τὸν
 « βίον, ἔτι βεβασιλευκῶτι εἰκοσιν ἑννέα. Αἰσθόμενος
 70 « ὁ μετ' οὐ πολὺ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ναβουχο-
 « δονόσορος, καταστήσας τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον πρά-
 « γματα καὶ τὴν λοιπὴν χώραν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους
 « Ἰουδαίων τε καὶ Φοινίκων καὶ Σύρων καὶ τῶν κατὰ
 « τὴν Αἴγυπτον ἐθνῶν συντάξας τισὶ τῶν φίλων μετὰ

nitorum nostrorum in hanc regionem adventus : quum enim
 eam universam debellasset, tum demum templum ædificare
 coeperunt. Et hæc aperte ex sacris literis a me declarata
 sunt in Antiquitatum libris.

19. Jam vero ea nunc referam quæ de nobis apud Chal-
 dæos literarum monumentis mandata sunt, quæ cum
 libris nostris etiam super aliis rebus in plerisque con-
 sentiunt. Testis autem horum est Berosus, vir genere
 quidem Chaldæus, iis vero non ignotus qui in literarum
 studiis versantur, quoniam scripta de astronomia et Chal-
 dæorum philosophia ipse Græcorum in usum edidit. Is
 igitur Berosus, antiquissimas sequutus historias, de di-
 luvio et hominibus in eo pereuntibus eadem plane ac
 Moyses narravit : simul et de arca in qua Noëus generis
 nostri princeps servatus est, ipsa scilicet in summitatem
 montium Arineniorum delata. Deinde ortos a Noëo nume-
 rans et sua quibusque tempora assignans, ad Nabopalassarum
 tandem venit, Babylonis et Chaldæorum regem, resque
 ab eo gestas memorans refert « quemadmodum in Ægyptum
 « et terram nostram misso filio suo Nabuchodonosoro
 « multis cum copiis, postquam eos defecisse intellexit,
 « omnes devicit, et templum Hierosolymitanum incendit,
 « cunctumque gentis nostræ populum suis e sedibus excita-
 « tum Babylonem tulit. Unde et civitatem contigit desolatam
 « mansisse annis LXX usque ad Cyrum regem Persarum. »
 Dicit insuper quod Babylonius tenuerit Ægyptum, Syriam,
 Phœnicen, Arabiam ; quodque priores Chaldæorum et
 Babyloniorum reges universos rebus a se gestis superarit.
 Deinde inferius paullo hæc iterum refert Berosus in Anti-
 quitatibus : ipsa vero Berosi verba proferam, ad hunc
 modum se habentia : « Quum autem audisset pater ejus
 « Nabopalassarus, eum, qui in Ægypto et Cœle-Syria et
 « Phœnice præpositus fuerat, satrapen ab eo defecisse, ipse,
 « ferendis laboribus per ætatem impar, filio Nabuchodono-
 « soro ætate valenti tradidit partem exercitus, misitque ad
 « illum bello persequendum. Nabuchodonosorus autem,
 « cum satrapa defectore congressus, idque justa acie, et
 « devicit eum et regionem illico in regni sui ditionem rede-
 « git. At sub id tempus evenit ut Nabopalassarus pater,
 « quum morbum contraxisset, in urbe Babyloniorum diem
 « obiret supremum, postquam regnarat annis xxi. Nabu-
 « chodonosorus autem, quum non multo post patris interi-
 « tum accepiasset, rebusque in Ægypto et reliqua regione
 « ordinatis, Judæorum et Phœnicum ac Syrorum et gen-
 « tium in Ægypto captivis amicorum quorundam fidei

α βαρυτάτης δυνάμεως καὶ τῆς λοιπῆς ὠφελείας ἀνα-
 α κομίζεῖν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, αὐτὸς ὁμιήσας ὀλιγοστός
 α παρεγένετο διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Βαβυλῶνα. Κατα-
 α λαβὼν δὲ τὰ πράγματα διοικούμενα ὑπὸ Χαλδαίων
 5 α καὶ διατηρουμένην τὴν βασιλείαν ὑπὸ τοῦ βελτίστου
 α αὐτῶν, κυριεύσας ἐξ ὁλοκλήρου τῆς πατρικῆς ἀρ-
 α χῆς, τοῖς μὲν αἰμαλώτοις παραγενομένοις συνέταξεν
 α αὐτοῖς ἀποικίας ἐν τοῖς ἐπιτηδαιοτάτοις τῆς Βαβυλω-
 α νίας τόποις ἀποδείξαι, αὐτὸς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ
 10 α πολέμου λαφύρων τὸ τε Βήλου ἱερὸν καὶ τὰ λοιπὰ
 α κοσμήσας φιλοτίμως, τὴν τε ὑπάρχουσαν ἐξ ἀρχῆς
 α πόλιν ἀνακαίνισας καὶ ἑτέραν ἐξώθεν προσχρισάμε-
 α νος πρὸς τὸ μηκέτι δύνασθαι τοὺς πολιορκούντας τὸν
 α ποταμὸν ἀνασπέρνοντας ἐπὶ τὴν πόλιν κατασκευάζειν,
 15 α ὑπερεβάλετο τρεῖς μὲν τῆς ἐνδον πόλεως περιβολούς,
 α τρεῖς δὲ τῆς ἑξω τούτων, τοὺς μὲν ἐξ ὀπτῆς πλίνθου
 α καὶ ἀσφάλτου, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῆς τῆς πλίνθου. Καὶ τει-
 α χίσας ἀξιολόγως τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας κο-
 α σμήσας ἱεροπρεπῶς, προσκατεσκεύακε τοῖς πατρικοῖς
 20 α βασιλείοις ἑτέρα βασιλεία ἐρόμενα ἐκείνων, ὑπεραί-
 α ροντα ἀνάστημα καὶ τὴν πολλὴν πολυτέλειαν. Μα-
 α κρὰ δ' ἴσως ἔσται ἐάν τις ἐξηγήται, πλὴν ὅσα γε εἰς
 α ὑπερβολὴν ὡς μέγιστα καὶ ὑπερήφανα συνετελέσθη
 α ἡμέραις πεντεκαίδεκα. Ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τού-
 25 α τοῖς ἀναλήμματα λίθινα ὑψηλὰ ἀνοικοδομήσας καὶ
 α τὴν ὄψιν ἀποδοὺς δημοσιότατῃν τοῖς ὄρεσι, καταρυτεύ-
 α σας δένδρεσι παντοδαποῖς, ἐξειργάσατο, καὶ κατα-
 α σκευάσας τὸν καλούμενον κρεμαστὸν παράδεισον, διὰ
 α τὸ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐπιθυμεῖν τῆς ὀρείας διαθε-
 30 α σεως, τεθραμμένην ἐν τοῖς κατὰ τὴν Μηρίαν τό-
 α ποις. »

κ'. Ταῦτα μὲν οὗτος ἱστόρησε περὶ τοῦ προειρημέ-
 νου βασιλείως, καὶ πολλὰ πρὸς τοὺτοις ἐν τῇ τρίτῃ βί-
 βλῳ τῶν Χαλδαϊκῶν, ἐν ᾗ μέμνεται τοῖς Ἑλληνικοῖς
 35 συγγραφεῦσιν ὡς μάτην οἰομένοις ὑπὸ Σεμιράμειος τῆς
 Ἀσσυρίας κτισθῆναι τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὰ θυμᾶσια
 κατασκευασθῆναι περὶ αὐτὴν ὑπ' ἐκείνης ἔργα ψευδῶς
 γεγραφόσι. Καὶ κατὰ ταῦτα τὴν μὲν τῶν Χαλδαίων
 γραφὴν ἀξιοπιστὸν ἡγήτεον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρ-
 40 χείοις τῶν Φοινίκων σύμφωνα τοῖς ὑπὸ Βηρωσσῶ λεγο-
 μένοις ἀναγέγραπται περὶ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασι-
 λείως, ὅτι καὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην ἅπασαν
 ἐκείνοις κατεστρέψατο. Περὶ τούτων γοῦν συμφωνεῖ καὶ
 Φιλόστρατος ἐν ταῖς ἱστορίαις, μεμνημένος τῆς Τύρου
 45 πολιορκίας, καὶ Μεγαθένης ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Ἰνδι-
 κῶν, δι' ἧς ἀποταίνειν πειρᾶται τὸν προειρημένον βα-
 σιλέα τῶν Βαβυλωνίων Ἡρακλέους ἀνδρείᾳ καὶ με-
 γέθει πράξειον διενηγοῦναι καταστρέψασθαι γὰρ
 αὐτὸν φησι καὶ Λιβύης τὴν πολλὴν καὶ Ἰβηρίαν. Τὰ
 50 δὲ περὶ τοῦ ναοῦ προειρημένα τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅτι
 κατεπρήσθη μὲν ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων ἐπιστρατευσάν-
 των, ἤρξατο δὲ πάλιν ἀνοικοδομῆσθαι Κύρου τῆς
 Ἀσίας τὴν βασιλείαν παρελθρότος, ἐκ τῶν Βηρωσσῶ
 σαφῶς ἐπιειρηθήσεται παρατεθέντων. Λέγει γὰρ οὗτος

α commendatis, ut eos una cum gravis armaturae militibus
 α et impedimentis in Babyloniam deportarent, ipse cum
 α paucis itinere per desertum facto Babylonem venit. Po-
 α titus autem rerum quas Chaldaei administrabant, regni-
 α que sibi ab eorum potissimo adservati, totum patris quod
 α fuerat imperium adeptus, captivis quidem, ubi eo vene-
 α rant, colonias in Babyloniae locis maxime opportunis
 α assignari jussit : ipse vero postquam de belli manubiis
 α Beli templum reliquaque largiter ornaverat, urbemque
 α Babylonis quae jam erat, nova etiam altera extrinsecus
 α addita, instauraverat, ne possent posthac qui ad urbem
 α venirent obsidendam abacto flumine eam aggredi, ternos
 α quidem interiori urbi ternosque pariter exteriori murorum
 α ambitus circumdedit, partim quidem e cocto latere et
 α bitumine, partim vero ex eodem latere solo. Quumque
 α urbem bene munivisset, et portas magnifice adornasset,
 α paternae regiae contiguam aliam exstruxit, supereminen-
 α tem et altitudine et plurimo splendore. Longum fortasse
 α esset ejus descriptionem facere : suffecerit dicere hoc
 α opus et magnitudine et omni rerum paratu eximium intra
 α dies perfectum esse quindecim. In hac autem regia
 α pilas e lapidibus exstruxit excelsas, easdemque omnis
 α generis arboribus consitas, ut speciem montibus quam
 α simillimam referrent, elaboravit, facto etiam paradiso,
 α qui nuncupatur pensilis, quod uxor ejus, utpote in
 α Mediae locis educata, montosi situs desiderio teneretur. »

20. Atque haec quidem Berosus de rege praedicto retulit,
 insuperque multa in tertio Chaldaeorum libro, in quo re-
 prehendit historicos Graecos, ut qui vane arbitrentur a Se-
 mirami Assyria Babylonem aedificatam, falsoque scripserint
 miranda opera illic ab ipsa fuisse constructa. Atque in
 istis Chaldaeorum quidem historia fide digna habenda est ;
 maxime quod in archivis Phoenicium scripta reperiuntur
 quae cum iis conveniunt a Beroso narratis de rege Babylo-
 niorum, Syriam scilicet et universam Phoenicem illum sub-
 egisse. His sane adstipulatur Philostratus in Historiis,
 quo in loco Tyri obsidionis meminit ; et Megasthenes in
 quarto volumine rerum Indicarum, ubi ostendere conteu-
 dit praedictum Babyloniorum regem fortitudine Hercu-
 lem et magnitudine praestitisse : dicit enim eum Libya-
 bonam partem et Iberiam subjugasse. Quae vero de He-
 rosolymorum templo jam dicta sunt, concrematum esse
 a Babyloniorum exercitu, et captum rursus aedificari, quum
 Cyrus Asiae imperium accepisset, ex iis quae praeterea res-
 fert Berosus clare manifestabimus. Sic enim in libro tertio

διὰ τῆς τρίτης· «Ναβουχοδονόσορος μὲν οὖν μετὰ τὸ
 «ἀρξασθαι τοῦ προειρημένου τείρους ἐμπεσὼν εἰς ἀρ-
 «ρωστίαν μετελλάξατο τὸν βίον, βεβασιλευκὸς ἔτη
 «τεσσαράκοντα τρία. Τῆς δὲ βασιλείας κύριος ἐγένετο ὁ
 6 «υἱὸς αὐτοῦ Εὐεῖλμαράδουχος. Οὗτος προστάς τῶν
 «πραγμάτων ἀνόμιος καὶ ἀσελγῶς, ἐπιβουλεύεις ὑπὸ
 «τοῦ τὴν ἀδελφὴν ἔχοντος αὐτοῦ Νηριγλισσοόρου ἀνη-
 «ρέθη, βασιλεύσας ἔτη δύο. Μετὰ δὲ τὸ ἀναιρεθῆναι
 «τοῦτον διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν ὁ ἐπιβουλεύσας αὐτῷ
 10 «Νηριγλισσοόρος ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσαρα. Τούτου
 «υἱὸς Λαβοροσοάρχοδος ἐκυρίευσεν μὲν τῆς βασιλείας
 «παῖς ὢν μῆνας ἐννέα, ἐπιβουλεύεις δὲ, διὰ τὸ πολλὰ
 «ἐμψύχειν κακοήθειαν, ὑπὸ τῶν φίλων ἀπετυμπανίσθη.
 «Ἀπολομένου δὲ τούτου συνελθόντες οἱ ἐπιβουλεύ-
 15 «σαντες αὐτῷ κοινῇ τὴν βασιλείαν περιέθηκαν Ναβον-
 «νῶν τινὶ τῶν ἐκ Βαβυλῶνος, ὅντι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπισυ-
 «στάσεως. Ἐπὶ τούτου τὰ περὶ τὸν ποταμὸν τείχη
 «τῆς Βαβυλωνίαν πόλεως ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλ-
 «του κατεκοσμήθη. Οὗσης δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν
 20 «τῷ ἑπτακαίδεκάτῳ ἔτει, προεληλυθὸς Κύρος ἐκ τῆς
 «Περσίδος μετὰ δυνάμειος πολλῆς, καὶ καταστρεψά-
 «μενος τὴν λοιπὴν Ἀσίαν πᾶσαν, ὤρμησεν ἐπὶ τῆς
 «Βαβυλωνίας. Αἰσθόμενος δὲ Ναβόννηδος τὴν ἔφοδον
 «αὐτοῦ ἀπαντήσας μετὰ τῆς δυνάμειος καὶ παρατα-
 25 «ξάμενος, ἤττηθεις τῇ μάχῃ καὶ φυγὼν ὀλιγοστός,
 «συνεκλείσθη εἰς τὴν Βορσιππητῶν πόλιν. Κύρος δὲ
 «Βαβυλῶνα καταλαβόμενος, καὶ συντάξας τὰ ἔξω τῆς
 «πόλεως τείχη κατασκάψαι, διὰ τὸ λίαν αὐτῷ πρα-
 «γματικὴν καὶ δυσάλωτον φανῆναι τὴν πόλιν, ἀνέζε-
 30 «ξεν ἐπὶ Βόρσιππον, ἐκπολιορκήσων τὸν Ναβόννηδον.
 «Τοῦ δὲ Ναβόννηδου οὐχ ὑπομείναντος τὴν πολιορκίαν,
 «ἀλλ' ἐγγιγνέσαντος αὐτὸν, πρότερον χρησάμενος Κῦ-
 «ρος φιλανθρωπίας, καὶ δοὺς οἰκητήριον αὐτῷ Καρμα-
 «νίαν, ἐξέπεμψεν ἐκ τῆς Βαβυλωνίας. Ναβόννηδος
 35 «μὲν οὖν τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διαγενόμενος ἐν ἐκείνῃ
 «τῇ χώρᾳ κατέστρεψε τὸν βίον.»
 κα'. Ταῦτα σύμφωνον ἔχει ταῖς ἡμετέραις βίβλοις
 τὴν ἀλήθειαν. Γέγραπται γὰρ ἐν αὐταῖς ὅτι Ναβου-
 χοδονόσορος ὀκτωκαίδεκάτῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτει
 40 «τὸν παρ' ἡμῖν ναὸν ἡρήμωσε, καὶ ἦν ἀφανὴς ἐπὶ ἔτη
 πενήτηκοντα· δευτέρῳ δὲ τῆς Κύρου βασιλείας ἔτει τῶν
 θεμελίων ὑποβλήθέντων, δευτέρῳ πάλιν τῆς Δαρείου
 βασιλείας ἀπετελέσθη. Προσθήσω δὲ καὶ τὰς τῶν Φοινί-
 45 «κων ἀναγραφάς· οὐ γὰρ παραλείπτειν τῶν ἀποδείξεων
 τὴν περιουσίαν. Ἔστι δὲ τοιαύτη τῶν χρόνων ἡ κα-
 τὰριθμησις. «Ἐπὶ Εἰθωβάλου τοῦ βασιλέως ἐπολιού-
 «κησε Ναβουχοδονόσορος τὴν Τύρον ἐπ' ἔτη τρισκαί-
 «δεκα. Μετὰ τούτον ἐβασίλευσε Βαλὰ ἔτη δέκα. Μετὰ
 «τοῦτον δικασταὶ κατεστάθησαν καὶ ἔδίκασαν, Ἐκνί-
 50 «θαλος Βασιλάχου μῆνας δύο, Χέλθης Ἀβδαίου μῆνας
 «ὀκτα, Ἀβθαρος ἀρχιερεὺς μῆνας τρεῖς, Μύτγονος
 «καὶ Γεράστρατος τοῦ Ἀβδηλέμου δικασταὶ ἔτη ἑξί, ὧν
 «μεταξὺ ἐβασίλευσε Βαλάτορος ἐνιαυτὸν ἕνα. Τούτου
 «τελευτήσαντος ἀποστείλαντες μετεπέμψαντο Μέρβα-

ait : « Et Nabuchodonosorus quidem, posteaquam inchoa-
 « vit prædictum murum, morbo implicitus, mox e vita ex-
 « cessit, quum regnasset annos tres et quadraginta. In
 « regnum autem succedebat filius ejus Evilmaraduchus.
 « Hic, quod summa rerum nefarie ac petulanter abuteretur,
 « anno altero quam regnare coeperat, Neriglissoori sororis
 « suæ conjugis insidiis occubuit. Hujus autem post necem
 « idem ipse Neriglissoorus, qui ei fecerat insidias, imperium
 « suscepit et annis regnavit quattuor. Hujus filius Laboro-
 « soarchodus, quum adhuc puer esset, regnum quidem te-
 « nuit menses novem; per insidias vero, quod multam
 « indolis pravitate præ se ferret, a necessariis suis cum
 « cruciatu interfectus est. Hoc autem perempto, quum in-
 « ter se coiissent insidiatores ejus, communi consensu
 « regnum detulere ad Nabonnedum quendam Babylonium,
 « qui et ipse in eadem conjuratione fuerat. Hoc regnante
 « Babylonis mœnia, quæ flumini adjacebant, ex cocto la-
 « tere et bitumine splendidius ædificata sunt. Quum autem
 « regni ejus annus decimus septimus ageretur, Cyrus ex
 « Perside cum ingenti profectus exercitu, ac reliquum ejus
 « imperium populatus, in Babyloniam ipsam invasit. Quam
 « ejus impressionem quum sensisset Nabonnedus, obviam
 « egressus cum exercitu, acieque conserta pugna victus,
 « et cum paucis fuga salutem quærens, sese in Borsippe-
 « norum oppidum inclusum dedit. Cyrus autem, Babylone
 « capta, constitutoque exteriora ejus urbis munimenta dirue-
 « re, quod civitatem videret ad res novas mobilem, urbem
 « vero expugnata difficilem, inde in Borsippum proficiscitur,
 « Nabonnedum obsessurus. Nabonnedum autem, quum non
 « tulisset obsidionem, sed prius sese dedidisset, perhuma-
 « niter habuit Cyrus, dataque ei ad habitandum Carmania,
 « Babylonia dimitti voluit. Et Nabonnedus quidem, reli-
 « quo tempore in ista regione exacto, diem obiit supre-
 « mum.»

21. Atque hæc narratio consentientem habet cum nostris
 scripturis veritatem. Proditum enim in illis est, Nabucho-
 donosorum anno regni sui decimo octavo templum nostrum
 diruisse, ejusque excidium totos quinquaginta annos du-
 rasse; anno autem Cyri regni secundo jactis fundamentis
 restitui captum, denuo vero Darii regni secundo partibus
 omnibus absolutum esse. Quin et adjiciam Phœnicum hi-
 storias: haud enim omittendum est probationum sat su-
 perque afferre. Est autem in illis temporum dinumeratio
 hujusmodi. « Ithobalo apud Tyrios regnante Nabuchodo-
 « nosorus Tyrum obsedit per annos xiii. Post hunc regnavit
 « Baal annos decem. Post hunc Judices constituti sunt
 « et ipsi rexere: Ernibalus Baslachi menses duos, Chelbes
 « Abdaei menses decem, Abbarus summus pontifex menses
 « tres, Mylgonus et Gerastratus Abdelemi judices per annos
 « sex, inter quos annum unum cum potestate regia Tyro
 « præfuit Balatorus. Quo mortuo misere Tyrii qui ex
 « Babylone Merbalum advocarent, regnavitque hic annos

« λον ἐκ τῆς Βαβυλωνίως, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσαρα.
 « Τούτου τελευτήσαντος μετεπέμψαντο τὸν ἀδελφὸν αὐ-
 « τοῦ Εἰρώμον, ὃς ἐβασίλευσεν ἔτη εἰκοσιν. Ἐπὶ τούτου
 « Κῦρος Περσῶν ἐδυνάστευσεν. » Οὐκοῦν δὲ σύμπας γρό-
 6 νος ἔτη πεντήκοντα τέσσαρα καὶ τρεῖς μῆνες πρὸς αὐ-
 τοῖς. Ἐβδόμῃ μὲν γὰρ περὶ τῆς Ναβουχοδονοσόρου
 βασιλείας ἤρξατο πολιορκεῖν Τύρον, τεσσαρεσκαίδε-
 κάτω δ' ἔτει τῆς Εἰρώμου Κῦρος δὲ Πέρσης τὸ κράτος
 παρέλαβεν. Καὶ σύμφωνα μὲν ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῖς ἡμε-
 10 τέροις γράμμασι τὰ Χαλδαίων καὶ Τυρίων, ὁμολογη-
 μένη δὲ καὶ ἀναντίρρητος ἡ περὶ τῶν εἰρημένων μοι
 μαρτυρία τῆς τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχαιότητος. Τοῖς
 μὲν οὖν μὴ σφόδρα φιλονεικοῖς ἀρκέσειν ὑπολαμβάνω
 τὰ προειρημένα.
 15 κβ'. Δεῖ δ' ἄρα καὶ τῶν ἀπιστούντων ταῖς μὲν ἐν
 τοῖς βαρβάρους ἀναγραφαῖς, μόνους δὲ τοῖς Ἕλλησι πι-
 στεύειν ἀξιούντων, ἀποπληρῶσαι τὴν ἐπιζητήσιν, καὶ
 παρασχεῖν πολλοὺς καὶ τούτων ἐπισταμένους τὸ ἔθνος
 20 ἡμῶν, καὶ καθ' ὃ καιρὸς ἦν αὐτοῖς, μνημονεύοντας
 παραθέσθαι ἐν ἰδίῳ αὐτῶν συγγράμμασιν. Πυθαγό-
 ρας τοῖνον δὲ Σάμιος ἀρχαῖος ὢν, σοφία δὲ καὶ τῇ περὶ
 τοῦ θεοῦ εὐσεβεῖα πάντων ὑπελημμένος διενεγκεῖν τῶν
 φιλοσοφησάντων, οὐ μόνον ἐγνωκὼς τὰ παρ' ἡμῖν δῆ-
 25 λός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ζηλωτὴς αὐτῶν ἐκ πλείστου γεγε-
 νημένος. Αὐτοῦ μὲν οὖν οὐδὲν ὁμολογεῖται σύγγραμμα,
 πολλοὶ δὲ τὰ περὶ αὐτὸν ἱστορήκασιν, καὶ τούτων ἐπι-
 σιμωτάτος ἐστὶν Ἑρμιππος, ἀνὴρ περὶ πᾶσαν ἱστο-
 ρίαν ἐπιμελής. Λέγει τοῖνον ἐν τῇ πρώτῃ τῶν περὶ
 30 Πυθαγόρου βιβλίων ὅτι « Πυθαγόρας, ἐνὸς αὐτῶν τῶν
 συνουσιασάντων τελευτήσαντος, τὸννομα Καλλιζώντος,
 τὸ γένος Κροτωνιάτου, τὴν ἐκείνου ψυχὴν ἔλεγε συν-
 διατρίβειν αὐτῷ καὶ νύκτωρ καὶ καθ' ἡμέραν· καὶ ὅτι
 παρεκελεύετο μὴ ἀτέρχεσθαι τόπον ἐρ' ὃν ἂν ὄνος
 35 ἀπέχῃν βλασφημίας. » Εἶτα προστίθησι μετὰ ταῦτα
 καὶ τάδε. « Ταῦτα δ' ἔπραττε καὶ ἔλεγε, τὰς Ἰου-
 « δαίων καὶ Θρακῶν δόξας μιμούμενος καὶ μεταζέρον
 « εἰς ἑαυτόν. » Λέγεται γὰρ ὡς ἀληθεῖς ὁ ἀνὴρ ἐκεῖ-
 νος πολλὰ τῶν παρὰ Ἰουδαίοις νομίμων εἰς τὴν αὐτοῦ
 40 μετενεγκεῖν φιλοσοφίαν. Ἦν δὲ καὶ κατὰ πόλεις οὐκ
 ἄγνωστον ἡμῶν πάλα τὸ ἔθνος, καὶ πολλὰ τῶν ἐθνῶν εἰς
 τινὰς ἡδὴ διαπεφοιτῆχει καὶ ζήλου παρ' ἐνόις ἡξιοῦτο.
 Δηλοὶ δὲ ὁ Θεόφραστος ἐν τοῖς περὶ νόμων. Λέγει
 γὰρ ὅτι κωλύουσιν οἱ Τυρίων νόμοι ξενικοὺς ὄρκους
 45 ὁμνύειν· ἐν οἷς μετὰ τινων ἄλλων καὶ τὸν καλού-
 μενον ὄρκον Κορβὰν καταριθμεῖ. Παρ' οὐδενὶ δ' ἂν
 οὗτος εὐρεθεῖται πλὴν μόνους Ἰουδαίους. Δηλοὶ δ', ὡς
 ἂν εἴποι τις, ἐκ τῆς Ἑβραίων μεθερμηνεύμενος δια-
 λέκτου, δῶρον Θεοῦ. Καὶ μὴν οὐδὲ Ἡρόδοτος δὲ
 50 Ἀλικαρνασσεὺς ἡγνόνηκεν ἡμῶν τὸ ἔθνος, ἀλλὰ τρόπῳ
 τινὶ φαίνεται μεμνημένος. Περὶ γὰρ Κόλχων ἱστορῶν
 ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ φησὶν οὕτως. « Μοῦνοι δὲ πάν-
 « των, φησὶ, Κόλχοι καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Αἰθίοπες
 « περιτάμνονται ἀπ' ἀρχῆς τὰ αἰδοῖα. Φοίνικες δὲ

« quattuor. Eo mortuo advocarunt fratrem ejus Hiromum,
 « qui regnavit annos xx. Hujus tempore Cyrus apud Persas
 « potens erat. » Quapropter omne tempus est annorum lrv,
 triumque insuper mensium. Septimo siquidem anno regni
 sui Nabuchodonosorus cepit obsidere Tyrum : quarto de-
 cimo autem anno regni Hiromi Cyrus Persa imperium ac-
 cepit. Et consonant quidem quæ de templo tradita a Chal-
 daeis ac Tyriis cum scriptis nostris ac manifestum, cui-
 que contradici nequeat, est testimonium de gentis nostræ
 antiquitate ex prædictis. Et his quidem, qui non sunt
 vehementer contentionis cupidi, sufficere arbitror quæ jam
 præmissa sunt.

22. Oportet autem non credentibus scriptis barbaricis,
 sed solis Græcis fidem habendam esse dicentibus, quæsiiti
 satisfacere, multosque etiam ex illis testes exhibere, quibus
 nota erat gens nostra, eosque afferre qui in scriptis suis,
 prout ipsis commodum visum est, nostri meminerunt. Py-
 thagoram igitur Samium, valde quidem antiquum, sapientia
 vero et erga Deum pietate philosophorum præstantissimum
 habitum, non solum nostra instituta cognovisse certum
 est, sed etiam in plerisque ea sequutum esse et æmulatum.
 Et ipsum quidem nihil scriptum reliquisse in confesso est,
 multi tamen de eo retulere, et ex illis celeberrimus est
 Hermippus, vir circa omniem historiam indagator diligens.
 Refert utique in primo de Pythagora libro, « quod Pytha-
 goras, uno familiarium suorum defuncto, nomine Calli-
 phonte, genere Crotoniate, illius animam dicebat secum
 degere die noctuque, et quod præciperet ut non transi-
 ret locum ubi asinus lapsus esset, et ab aqua sæculenta
 se averteret, et ab omni maledicto abstineret. » Deinde
 post hæc et ista adjicit : « Hæc autem faciebat dicebat-
 « que, Judæorum ac Thracum opiniones imitans et sibi
 « vindicans. » Vere enim dicitur quod vir ille multa Ju-
 dæorum instituta in suam philosophiam transtulit. Quin
 et per civitates olim non ignota fuit gens nostra, multæque
 ex illius consuetudinibus ad quasdam jam transierunt, et
 imitatione dignæ a nonnullis habebantur. Quod indicat
 Theophrastus in iis quæ scripsit de Legibus. Dicit enim
 Tyriorum legibus prohiberi ne quis adhibeat externa jura-
 menta : in quibus cum quibusdam aliis etiam id juramen-
 tum, quod Corban vocatur, recenset. Apud nullos autem
 hoc invenitur juramentum, nisi apud solos Judæos.
 Significat autem, quasi quis dicat, ex Hebraica dialecto
 vocem interpretans, donum Dei. Verum neque Herodotus
 Halicarnassensis nostram ignoravit gentem, sed quodam-
 modo ejus meminisse videtur. De Colchis enim referens,
 in secundo libro ista habet : « Soli autem omnium hominum
 « Colchi et Ægyptii et Æthiopes ab initio pudenda circum-
 « cidunt. Phœnices vero et Syri qui sunt in Palæstina, di-

« καὶ Σύριοι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, καὶ οὗτοι ὁμολο-
 « γοῦσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι. Σύριοι δὲ οἱ
 « περὶ Θερμώδοντα καὶ Παρθένιον ποταμὸν, καὶ Μά-
 « κρωνες οἱ τούτοις ἀστυγείτονες ὄντες, ἀπὸ Κόλχων
 « φασὶ νευστὶ μεμαθηκέναι. Οὗτοι γὰρ εἰσιν οἱ περι-
 « ταμόμενοι ἀνθρώπων μοῦνοι, καὶ οὗτοι Αἰγυπτίοισι
 « φαίνονται ποιῶντες κατὰ ταῦτά. Αὐτῶν δὲ Αἰγυ-
 « πτίων καὶ Αἰθίοπων οὐκ ἔχω εἰπεῖν ἁκότεροι παρὰ
 « τῶν ἑτέρων ἐξέμαθον. » Οὐκοῦν εἰρήκε Σύρους τοὺς
 10 ἐν τῇ Παλαιστίνῃ περιτέμενεσθαι· τῶν δὲ τὴν Παλαι-
 στίνῃν κατοικοῦντων μόνοι τοῦτο ποιοῦσιν Ἰουδαῖοι.
 Τοῦτο ἄρα γινώσκων εἰρήκε περὶ αὐτῶν. Καὶ Χοι-
 ρίλος δὲ ἀρχαιότερος γενόμενος ποιητῆς, μέμνηται τοῦ
 ἔθνους ἡμῶν, ὅτι συνεστράτευται Ξέρξῃ τῷ Περσῶν
 15 βασιλεῖ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Καταριθμησάμενος γὰρ
 πάντα τὰ ἔθνη τελευταῖον καὶ τὸ ἡμέτερον ἐνέταξε
 λέγων,

Τῷ δ' ὅπῃθεν διέβαινε γένος θαυμαστὸν ἰδέσθαι,
 γλῶσσαν μὲν Φοίνισσαν ἀπὸ στομάτων ἀριέντες·
 20 ὤκειν δ' ἐν Σολύμοις ὄρεσι πλατὺ ἐνὶ λίμνῃ,
 αἰχμαλίοι κορυφᾶς, τροχοποῦριδες· αὐτὰρ ὑπερβεν
 ἵππων δαυρὰ πρόσωπ' ἐφόρου ἐσκληχότα κανῶν.

Δῆλον οὖν ἐστίν, ὥς οἶμαι, πᾶσιν ἡμῶν αὐτὸν μεμῆ-
 σθαι τῷ καὶ τὰ Σόλυμα ὄρη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἶναι χώρα,
 25 ἃ κατοικοῦμεν, καὶ τὴν Ἀσφαλιτίν λεγομένην λίμνην.
 Αὕτη γὰρ πασῶν τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ λίμνῃ πλατυτέρα
 καὶ μεῖζων καθέστηκεν. Καὶ Χοιρίλος μὲν οὕτω
 μέμνηται ἡμῶν· ὅτι δὲ οὐ μόνον ἡπίσταντο τοὺς Ἰου-
 δαίους, ἀλλὰ καὶ ἐθαύμαζον ὅσοις αὐτῶν ἐντύχοιεν
 30 οὐχ οἱ φαυλότατοι τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' οἱ ἐπὶ σοφίᾳ
 μάλιστα θαυματούμενοι, βράδιον γινώσκειν. Κλέαρχος γάρ,
 δ' Ἀριστοτέλους ὦν μαθητῆς καὶ τῶν ἐκ τοῦ Περιπάτου
 φιλοσόφων οὐδενὸς δευτέρως, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὕπνου
 βιβλίῳ φησὶν Ἀριστοτέλην τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ περὶ
 35 τινος ἀνδρὸς Ἰουδαίου ταῦτα ἱστορεῖν, αὐτῷ τε τὸν λό-
 γον Ἀριστοτέλει ἀνατίθῃσι. Ἔστι δ' οὕτω γεγραμ-
 μένον· « Ἀλλὰ τὰ μὲν πολλὰ μακρὸν ἂν εἴη λέγειν·
 « ὅσα δ' ἔχει τῶν ἐκείνου θαυμασιότητά τινα καὶ φιλο-
 « σοφίαν, ὁμοίως διελθεῖν οὐ χεῖρον. Σαφῶς δ' ἴσθι,
 40 « εἴπεν, Ὑπεροχίδης, ὄνειροις ἴσα σοὶ ὁξῶ λέγειν. Καὶ
 « ὁ Ὑπεροχίδης εὐλαβούμενος, Δι' αὐτὸ γὰρ, ἔφη, τοῦτο
 « καὶ ζητοῦμεν ἀκοῦσαι πάντες. Οὐκοῦν, εἶπεν δ
 « Ἀριστοτέλης, κατὰ τὸ τῶν ῥητορικῶν παράγγελμα,
 « τὸ γένος αὐτοῦ πρῶτον διελθώμεν, ἵνα μὴ ἀπειθώμεν
 45 « τοῖς τῶν ἀπαγγελιῶν διδασκάλοις. Λέγε, εἶπεν δ
 « Ὑπεροχίδης, ὅ τι σοὶ δοκεῖ. Κάκεινος τοῖνον τὸ
 « μὲν γένος ἦν Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Κοίλης Συρίας, οὗτοι
 « δὲ εἰσιν ἀπόγονοι τῶν ἐν Ἰνδοῖς φιλοσόφων. Κα-
 « λούνται δὲ, ὡς φασιν, οἱ φιλόσοφοι παρὰ μὲν Ἰνδοῖς
 50 « Καλανοί, παρὰ δὲ Σύροις Ἰουδαῖοι, τούνομα λα-
 « βόντες ἀπὸ τοῦ τόπου· προσαγορεύεται γὰρ ὁν κατοι-
 « κοῦσι τόπον, Ἰουδαία. Τὸ δὲ τῆς πόλεως αὐτῶν
 « ὄνομα πᾶν σχολιὸν ἐστίν, Ἱερουσαλὴμ γὰρ αὐτὴν
 « καλοῦσιν. Οὗτος οὖν ὁ ἀνὴρ ποῦς ἐπιξενούμενός τε

JOSEPHUS. II.

« dicisse ab Ægyptiis et ipsi confitentur. Syri autem qui flu-
 « vium Thermodontem et Parthenium accolunt, et horum
 « contermini Macrones, a Colchis se nuper id didicisse aiunt.
 « Hi enim ex hominibus soli sunt qui circumciduntur : et
 « apparet eos hoc facere more eodem atque Ægyptii. Ipso-
 « rum vero Ægyptiorum atque Æthiopum, non queo dicere
 « utri ab utris didicerint. » Dixit ergo Syros qui in Palæstina
 « sunt, circumcidi : omnium autem qui habitant Palæstinam
 soli Judæi circumciduntur. Hoc igitur sciens de ipsis
 pronunciavit. Porro Chærilus ex antiquioribus poetis de
 gente nostra meminit, quod cum Xerxe Persarum rege
 expeditionis contra Græcos particeps fuerit. Quum enim
 gentes omnes enumerasset, novissimam nostram posuit,
 dicens,

Exin miranda specie gens castra sequuta est,
 Phœnicum ignoto quæ voces ederet ore.
 Hæc Solymos habitans montes stagnum prope vastum,
 circumtonsa comis, squalenti vertice, equini
 exuvias capitis duratas igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, omnibus, nostri alium me-
 minisse, quod et Solymi montes in nostra regione sunt in
 quibus habitamus, et palus quæ dicitur Asphaltitis : hæc
 enim omnium quæ in Syria sunt latissima est et maxima. Et
 Chærilus quidem ita nostri meminit. Quod autem non
 noverunt solum Judæos, sed ut inciderant in eos ad-
 mirabantur, non e vulgo Græci, sed ob sapientiam maxime
 celebres, ostendere facile est. Clearchus enim Aristotelis
 discipulus, et Peripateticorum nulli secundus, libro primo
 de Somno dicit Aristotelem doctorem suum de quodam
 viro Judæo ista referre, Aristotelem in hunc modum lo-
 quentem inducens. Ita autem scriptum est. « Sed lon-
 « gum esset narrare plurima : quicquid vero hoc in ho-
 « mine admirationis aliquid habere ac philosophum sapere
 « videtur, eodem modo persequi utile fuerit. Tibi autem,
 « Hyperochida, ut aperte quod res est dicam, somniorum
 « quid persimile narrare videbor. Cui Hyperochides vere-
 « cunde, Et hac ipsa de causa, inquit, nobis omnibus au-
 « diendi desiderium cietur. Ergo, subjicit Aristoteles, ge-
 « nus hominis, ut præcipiunt rhetores, in primis aperiamus,
 « ne harum narrationum magistris fidem denegemus. Tu
 « vero dic quod libuerit, inquit Hyperochides. Ille ergo
 « gente quidem Judæus erat ex Coele-Syria : isti vero ori-
 « ginem ducunt a philosophis apud Indos : vocanturque,
 « ut aiunt, philosophi apud Indos quidem Καλανι, apud Syros
 « autem Judæi, nomen a loco accipientes; quæ enim ab
 « iis regio incolitur, Judæam nominant. Urbis autem
 « ipsorum nomen tortuosum admodum; Hierusalem enim
 « vocant. Hic igitur homo quum a plerisque hospitio exci-

5 συνεστρατεύμεν καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ
 μεμαρτύρηκεν· οἷς δ' αὐτὸς παρατυχεῖν φησιν ὑπ' αἰδρός
 Ἰουδαίου κατὰ τὴν στρατείαν γενομένοις, τοῦτο παρα-
 5 θήσονται. Λέγει δ' οὕτως· « Ἐμοῦ γούν ἐπὶ τὴν Ἐρυ-
 « θρὰν θάλασσαν βαδίζοντος συνηκολούθει τις μετὰ
 « τῶν ἄλλων τῶν παραπεμπόντων ἡμᾶς ἱππέων Ἰου-
 « δαίων, ὄνομα Μοσόλλαμος, ἄνθρωπος ἱκανὸς κατὰ
 « ψυχὴν, εὖρωστος, καὶ τοξότης ὑπὸ δὴ πάντων ὁμο-
 « λογούμενος καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων
 10 « ἀρίστος. Οὗτος οὖν ὁ ἄνθρωπος, διαβαδίζόντων
 « πολλῶν κατὰ τὴν ὁδὸν, καὶ μάντεώς τινος ὀρνιθευ-
 « μένου καὶ πάντας ἐπισχεῖν ἀξιοῦντος, ἠρώτησε διὰ τί
 « προσμένουσι. Δείξαντος δὲ τοῦ μάντεως αὐτῷ τὸν
 « ὄρνιθα καὶ φήσαντος, ἐὰν μὲν αὐτοῦ μὲνῃ, προσμένειν
 15 « συμφέρειν πᾶσιν, ἐὰν δ' ἀναστὰς εἰς τοῦμπροσθεν πέ-
 « τηται, προάγειν, ἐὰν δὲ εἰς τοῦπισθεν, ἀναχωρεῖν αὐ-
 « θις, σωτήσας καὶ παρελκύνσας τὸ τόξον ἐβάλε, καὶ
 « τὸν ὄρνιθα πατάξας ἀπέκτεινε. Ἀναγκοῦντων δὲ τοῦ
 « μάντεως καὶ τινων ἄλλων καὶ καταρωμένων αὐτῷ,
 20 « τί μαίνεσθε, ἔφη, κακοδαίμονέστατον ὄρνιθα λαθόν-
 « τες εἰς τὰς χεῖρας· πῶς γὰρ οὗτος τὴν αὐτοῦ σωτη-
 « ρίαν οὐ προιδὼν, περὶ τῆς ἡμετέρας πορείας ἡμῖν ἂν
 « τι ὑγιὲς ἀπήγγελλεν; εἰ γὰρ ἡδύνατο προγινώσκειν τὸ
 « μέλλον, εἰς τὸν τόπον τοῦτον οὐκ ἂν ἦλθε, φοβούμε-
 25 « νος μὴ τοξεύσας αὐτὸν ἀποκτείνῃ Μοσόλλαμος Ἰου-
 « δαῖος. » Ἀλλὰ τῶν μὲν Ἐκαταίου μαρτυριῶν ἄλις·
 τοῖς γὰρ βουλομένοις πλείω μαθεῖν τῷ βιβλίῳ ῥαδιόν
 ἔστιν ἐντυχεῖν. Οὐκ ὀκνήσω δὲ καὶ τὸν ἐπ' εὐθειας
 διασυριμῷ, καθάπερ αὐτὸς οἰεταί, μνήμην πεποιημέ-
 30 νον ἡμῶν Ἀγαθαρχίδην ὀνομάσαι. Διηγούμενος γὰρ
 τὰ περὶ Στρατονίκην, « ὃν τρόπον ἦλθε μὲν εἰς Συρίαν
 « ἐκ Μακεδονίας, καταλιπούσα τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα Δη-
 « μήτριον, Σελεύκου δὲ γαμῖν αὐτὴν οὐ θελήσαντος,
 « ὅπερ ἐκείνη προσεδόχησε, ποιουμένου δὲ τὴν ἀπὸ
 35 « Βαβυλῶνος στρατείαν αὐτοῦ, τὰ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν
 « ἐνεωτέρισεν. Εἴθ' ὡς ἀνέστρεψεν ὁ βασιλεὺς, ἀλι-
 « σκομένης τῆς Ἀντιοχείας, εἰς Σελεύκειαν φυγοῦσα,
 « παρὸν αὐτῇ ταχέως ἀποπλεῖν, ἐνυπνίῳ κωλύοντι πει-
 « σθῆσα ἐλήφθη καὶ ἀπέθανεν. » Ταῦτα προειπὼν δ'
 40 Ἀγαθαρχίδης, καὶ ἐπισκώπτων τῇ Στρατονίκῃ τὴν δει-
 σιδαιμονίαν, παραδείγματι χρῆται τῷ περὶ ἡμῶν λόγῳ
 καὶ γέγραπεν οὕτως· « Οἱ καλούμενοι Ἰουδαῖοι πόλιν
 « οἰκοῦντες ὀχυρωτάτην πασῶν, ἣν καλεῖν Ἱεροσόλυμα
 « συμβαίνει τοὺς ἐγγυρίους, ἀργεῖν εἰθισμένοι δι'
 45 « ἐβδόμης ἡμέρας, καὶ μήτε δὲ ὅπλα βαστάζειν ἐν τοῖς
 « εἰρημένοις χρόνοις, κατὴ γεωργίας ἀπτεσθαι, μήτε
 « ἄλλης ἐπιμελεῖσθαι λειτουργίας μηδεμιᾶς, ἀλλ' ἐν
 « τοῖς ἱεροῖς ἐκτετακότες τὰς χεῖρας εὐχεσθαι μέγρι τῆς
 « ἐσπέρας, εἰσιόντος εἰς τὴν πόλιν Πτολεμαίου τοῦ
 50 « Λάγου μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀντὶ
 « τοῦ φυλάττειν τὴν πόλιν διατηρούντων τὴν ἄνοιαν, ἣ
 « μὲν πατρίς εἰλῆφει δεσπότην πικρὸν, ὃ δὲ νόμος ἐξη-
 « λέγθη φῦλον ἔχων ἐθισμόν. Τὸ δὲ συμβᾶν πλὴν
 « ἐκείνων τοὺς ἄλλους πάντας δεδίδαχε, τῆνικαῦτα

cum Alexandro, et postea ejus cum successoribus. Sub-
 jiciam illa, quibus ipse se interfuisse dicit, ab homine
 quodam Judæo gesta in expeditione. Ita enim narrat :
 « Quum proficiscerer ad mare Rubrum, una cum aliis
 « equitibus Judæis, quos itineris duces habebamus, unus
 « eorum aliquis comitabatur, nomine Mosollamus, vir
 « quum animi magnitudine tum corporis robore non vul-
 « gari, idemque sagittarius omnium tam Græcorum quam
 « barbarorum confessione peritissimus. Is igitur homo,
 « quum universa multitudo iter illud agerent, et vates qui-
 « dam augurium captaret peteretque ut cuncti starent, in-
 « terrogavit quorsum substitissent. Quum autem augur ei
 « avem ostendisset, simulque dixisset, si quidem ibi re-
 « sideret avis, omnibus ut eo in loco manerent expedire;
 « sin protinus volando contenderet, porro pergerent ipsi
 « quoque; sin denique retro, retro similiter ipsi redirent :
 « Judæus nihil contra, sed intento arcu jaculatur, avem-
 « que confixam peremit. Hic augure alisque nonnullis
 « graviter indignantibus, ipsique una diras imprecantibus,
 « Quid, inquit, usque adeo furitis, infaustissimam avem in
 « manus sumentes? quomodo ista, quæ vitæ ipsa suæ pro-
 « videre non potuit, sani quicquam de suscepto a nobis
 « itinere prænunciare valuit? Enimvero si prænosse futu-
 « rum potuisset, nunquam hunc in locum venisset, præ
 « metu ne Mosollami Judæi sagittis confixa moreretur. »
 Verum testimoniorum ex Hecataeo satis : nam quibus in
 animo est plura cognoscere, facile est librum ipsum adire.
 Non vero me pigebit nominare Agatharchiden, cum irri-
 sione simplicitatis, ut ipsi visum est, nostrum mentionem
 facientem. Is enim narrans de Stratonice, « quemadmo-
 « dum in Syriam quidem e Macedonia venerit, viro suo
 « Demetrio derelicto : Seleuco autem uxorem eam ducere
 « nolente, id quod ipsa exspectaverat, exercitum vero apud
 « Babylonem illo colligente, res novas circa Antiochiam
 « molita est. Deinde, post regis reversionem capta Antio-
 « chia, in Seleuciam fugerit : quumque liceret ipsi statim
 « navi discedere, somnio id facere prohibenti parendo capta
 « est et interiiit. » Istā præfatus Agatharchides, et cum
 dictariis Stratonice exprobrans superstitionem, in exem-
 plum adhibet quod de genere nostro dicitur, et in hunc
 modum scripsit : « Ii qui appellantur Judæi, quum urbem
 « habeant firmissimam, quam ab indigenis Hierosolyma
 « vocari accidit, soliti otuari diebus septimis, ita ut eo
 « tempore nec arma ferant, nec agrum colant, nec alius
 « omnino cujusquam ministerii curam habeant, sed in tem-
 « plo extensis manibus preces faciant ad vesperam usque,
 « quum illam urbem intraret Ptolemæus Lagi filius cum
 « exercitu, et hominibus, qui urbem custodire debuerant,
 « stultitiam observantibus, patria quidem ipsorum acerbum
 « accepit dominum, lex vero convicta est stultam habere
 « consuetudinem. Docuit autem, alios omnes, præter i-

« φυγεῖν ἐνύπνια, καὶ τὴν περὶ τοῦ νόμου παραδεδο-
 « μένην ὑπόνοιαν, ἥνικ' ἂν τοῖς ἀνθρωπίνους λογισμοῖς
 « περὶ τῶν διαπορουμένων ἐξασθενήσουσιν. » Τοῦτο μὲν
 Ἀγαθαρχίδῃ καταγέλωτος ἄξιον δοκεῖ, τοῖς δὲ μὴ μετὰ
 5 δυσμενείας ἐξετάζουσι φαίνεται μέγα καὶ πολλῶν
 ἄξιον ἐγκωμίων, εἰ καὶ σωτηρίας καὶ πατρίδος ἀνθρω-
 ποὶ τινες νόμων φυλακὴν καὶ τὴν πρὸς Θεὸν εὐσέβειαν
 αὐτὴν προτιμῶσιν.

κγ'. Ὅτι δὲ οὐκ ἀγνοοῦντες ἐνιοὶ τῶν συγγραφέων
 10 τὸ ἔθνος ἡμῶν, ἀλλ' ὑπὸ φθόνου τινὸς ἢ δι' ἄλλας αἰ-
 τίας οὐχ ὕγιεις τὴν μνήμην παρέλιπον, τεκμήριον οἶμαι
 παρέχειν. Ἱερώνυμος γὰρ ὁ τὴν περὶ τῶν διαδόχων
 ἱστορίαν συγγεγραψὼς, κατὰ τὸν αὐτὸν μὲν ἦν Ἑκα-
 15 ταίῳ χρόνον, φίλος δ' ὢν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως, τὴν
 Συρίαν ἐπετρόπευεν. Ἀλλ' ὁμοῦς Ἑκαταῖος μὲν καὶ
 βιβλίον ἔγραψε περὶ ἡμῶν. Ἱερώνυμος δ' οὐδαμοῦ κατὰ
 τὴν ἱστορίαν ἐμνημονεύει, καίτοι σχεδὸν ἐν τοῖς τόποις
 διατετροφύκ. Τοσοῦτον αἱ προαιρέσεις τῶν ἀνθρώπων
 διήνεγκαν· τῷ μὲν γὰρ ἐδόξαμεν καὶ σπουδαίας εἶναι
 20 μνήμης ἄξιοι, τῷ δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν πάντως τι πάθος
 οὐκ εὐγνώμον ἐπεσκόπησεν. Ἀρχοῦσι δὲ ὁμοῦς εἰς τὴν
 ἀποδείξειν τῆς ἀρχαιότητος αἱ τε Αἰγυπτίων καὶ Χαλ-
 δαίων καὶ Φοινίκων ἀναγραφαί, πρὸς ἐκείναις τε το-
 σοῦτοι τῶν Ἑλλήνων συγγραφεῖς. Ἐτι δὲ καὶ πρὸς
 25 τοὺς εἰρημνοῖς Θεόφιλος, καὶ Θεόδοτος, καὶ Μνασέας,
 καὶ Ἀριστοφάνης, καὶ Ἑρμογένης, Εὐήμερος τε καὶ
 Κόνιος, καὶ Ζωπυρίων, καὶ πολλοὶ τινες ἄλλοι τάχα (οὐ
 γὰρ ἔγωγε πᾶσιν ἐντετύχηκα τοῖς βιβλίοις) οὐ παρέργως
 ἡμῶν ἐμνημονεύουσιν. Οἱ πολλοὶ δὲ τῶν εἰρημνέων
 30 ἀνδρῶν τῆς μὲν ἀληθείας τῶν ἐξ ἀρχῆς πραγμάτων
 διήμαρτον, ὅτι μὴ ταῖς ἱεραῖς ἡμῶν βίβλοις ἐνέτυχον,
 κοινῶς μέντοι περὶ τῆς ἀρχαιότητος ἅπαντες μεμαρτυ-
 ρήκασιν, ὑπὲρ ἧς τὰ νῦν λέγεται προεβλήθη. Ὁ μέντοι
 Φαληρεὺς Δημήτριος καὶ Φίλων ὁ πρεσβύτερος καὶ
 35 Εὐπόλεμος οὐ πολλὴ τῆς ἀληθείας διήμαρτον. Οἷς συγ-
 γινώσκω ἄξιον· οὐ γὰρ ἐντὶν αὐτοῖς μετὰ πάσης ἀκρι-
 βείας τοῖς ἡμετέροις γράμμασι παρακολουθεῖν.

κδ'. Ἐν ἐτι μοι κεφάλαιον ὑπολείπεται τῶν κατὰ
 τὴν ἀρχὴν προτεθέντων τοῦ λόγου, τὰς διαβολὰς καὶ
 40 τὰς λοιδορίας, αἷς κέχρηται τινες κατὰ τοῦ γένους ἡμῶν,
 ἀποδείξειν ψευδεῖς καὶ τοὺς γεγραφόσι ταύτας καθ' ἐκ-
 τῶν χρήσασθαι μάρτυσιν. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἐτέροις
 τοῦτο πολλοῖς συμβέβηκε διὰ τὴν ἐνὶν δυσμένειαν,
 οἶμαι γινώσκωιν τοὺς πλέον ταῖς ἱστορίαις ἐντυγχάνον-
 45 τας. Καὶ γὰρ ἔθνη τινες καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων πόλεων
 ρυπαίνειν τὴν εὐγένειαν καὶ τὰς πολιτείας ἐπεχείρησαν
 λοιδορεῖν, Θεόπομπος μὲν τὴν Ἀθηναίων, τὴν δὲ Ἀ-
 κερχιδαιονίων Πολυκράτης· ὁ δὲ τὸν Τριπολιτικὸν γράψας
 (οὐ γὰρ δὴ Θεόπομπος ἐστίν, ὥς τινες οἰοῦνται) καὶ τὴν
 50 Θηβαίων πόλιν διεβλάχε. Πολλὰ δὲ καὶ Τίμαιος ἐν
 ταῖς ἱστορίαις περὶ τῶν προειρημένων καὶ περὶ ἄλλων
 βεβλῶσφῆμακεν. Μάλιστα δὲ τοῦτο ποιοῦσι τοῖς ἐν-
 δοξοτάτοις προσπλεκόμενοι, τινὲς μὲν διὰ φθόνον καὶ
 κακοήθειαν, ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ κακινολογεῖν μνήμης ἄξιου-

« pso, eventus ille, ut tunc somnia fugerent, et a concepta
 « per legem opinione desisterent, ubi in rebus ambiguīs
 « humana eos consilia destituunt. » Hoc igitur Agathar-
 chidæ ridiculum videtur; eis autem qui non animo infenso
 hæc examinant, magnum apparet et multa laude dignum, si
 et salutis et patriæ quidam custodiam legum inque Deum
 pietatem semper præferunt.

23. Quod vero scriptorum nonnulli gentem nostram non
 ignorantes, sed propter invidiam quandam aut alias ob cau-
 sas non justas memoriam nostri omiserint, indicium me
 daturum esse arbitror. Hieronymus enim, qui successorum
 Alexandri historiam conscripsit, æqualis quidem Hecataei,
 regis vero Antigoni amicus, Syriæ erat procurator. Verum
 Hecateus etiam librum quidem scripsit de gente nostra :
 Hieronymus autem nequaquam nostri in historia meminit,
 licet pene in ipsis locis nutritus esset. In tantum hominum
 voluntates inter se dissident. Alter namque dignos existi-
 mavit quos studiosè memoraret; alteri vero omnino iniqua
 quædam passio ad veritatem discernendam tenebras offudit.
 Sufficiunt tamen ad fidem hujus antiquitatis faciendam Ægy-
 ptiorum et Chaldaeorum ac Phœnicum historiæ, præterea-
 que tot e Græcis historici. Quibus insuper etiam licet ad-
 dere Theophilum, et Theodotum, et Mnaseam, et Aristo-
 phanem, et Hermogenem, et Euhemerum, et Cononem,
 et Zopyrionem, aliosque forte quamplurimos (nec enim
 omnes evolvi libros), qui rerum nostrarum non obiter tan-
 tum meminerunt. Et quanquam eorum, quos nominatim
 citavimus, plerique, quod literas nostras minime attigerint,
 a rerum jam inde ab initio gestarum veritate aberrarunt;
 communi tamen consensu omnes eidem antiquitati suffra-
 gati sunt, quod unum mihi hoc loco propositum fuerat. Ve-
 rum Demetrius Phalereus, et Philo senior, et Eupo-
 lemus, a vero propius abfuerunt : quibus etiam, si quid
 peccarunt, veniam hoc nomine dare æquum utique sit,
 quod librorum nostrorum sensum accurate capere et asse-
 qui non potuerint.

24. Unum adhuc mihi caput restat ex iis quæ sub ini-
 tium orationis proposui, ut calumnias et convicia, quibus
 nostrum genus onerant nonnulli, falsa esse ostendam, au-
 ctoresque eorum testes contra semetipsos adducam. Et
 quod quidem multis aliis hoc evenit propter quorundam
 inimicitias, eos intelligere arbitror, qui majori studio in hi-
 storiis versantur. Nam et gentium nonnulli et gloriosissi-
 marum civitatum nobilitatem sedare, rerumque publicarum
 formas maledictis insectari tentarunt, Theopompus qui-
 dem Atheniensium, Lacedæmoniorum vero Polycrates;
 atque is qui Tripoliticum scripsit (non enim Theopompus
 est, ut quidam arbitrantur), etiam Thebanorum civitatem
 calumniatus est. Multa vero etiam Timæus in historiis de
 prædictis aliisque detraxit. Maximeque hoc faciunt quando
 remi habent cum præclarissimis, quidam propter invidiam
 atque malevolentiam, alii vero nova dicendo memoria so-

θήσεσθαι νομίζοντες. Παρὰ μὲν οὖν τοῖς ἀνοήτοις ταύτης οὐδαμῶς ἀμαρτάνουσι τῆς ἐλπίδος, οἱ δ' ὑγιαίνοντες τῇ κρίσει πολλὴν αὐτῶν μοχθηρίαν καταδικάζουσι.

κε'. Τῶν δὲ εἰς ἡμᾶς βλασφημιῶν ἤρξαντο μὲν Αἰγύπτιοι· βουλόμενοι δ' ἐκείνοις τινὲς χαρίζεσθαι παρατρέπειν ἐπεχείρησαν τὴν ἀλήθειαν, οὔτε τὴν εἰς Αἴγυπτον ἀφίξιν ὥς ἐγένετο τῶν ἡμετέρων προγόνων ὁμολογοῦντες οὔτε τὴν ἔξοδον ἀλθθεύοντες. Αἰτίας δὲ πολλὰς ἔλαβον τοῦ μισεῖν καὶ φθονεῖν, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ὅτι κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ἐδυνάστευσαν ἡμῶν οἱ πρόγονοι, κακείθεν ἀπαλλαγέντες ἐπὶ τὴν οἰκίαν πάλιν ἠυδαϊμόνησαν, εἴθ' ἢ τῶν ἱερῶν ὑπεναντιότης πολλὴν αὐτοῖς ἐνεποίησεν ἔχθραν, τοσοῦτον τῆς ἡμετέρας διαφερούσης εὐσεβείας πρὸς τὴν ὑπ' ἐκείνων νομοσιμένην ὅσον Θεοῦ φύσις ζῶων ἀλόγων διέσθηκεν. Κοινὸν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἐστὶ πατριον τὸ ταῦτα θεοῦ νομίζειν, ἰδίᾳ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς τιμαῖς αὐτῶν διαφέρονται, κοῦφοι δὲ καὶ ἀνόητοι παντάπασιν ἄνθρωποι, κακῶς ἐξ ἀρχῆς εἰθισμένοι δοξάζειν περὶ θεῶν. Μιμήσασθαι μὲν τὴν σεμνότητα τῆς ἡμετέρας θεολογίας οὐκ ἐχώρησαν, ὁρῶντες δὲ ζηλουμένους ὑπὸ πολλῶν ἐφθόνησαν. Εἰς τοσοῦτον γὰρ ἦλθον ἀνοίας καὶ μικροφυρίας ἐνίοι τῶν παρ' αὐτοῖς ὥστ' οὐδὲ ταῖς ἀρχαίαις αὐτῶν ἀναγραφαῖς ὥκνησαν τάναντία λέγειν, ἀλλὰ καὶ σφίσιν αὐτοῖς ἐναντία γράφοντες, ὑπὸ τυρλότῃτος τοῦ πάθους ἠγνόησαν.

κς'. Ἐφ' ἐνός δὲ πρώτου στήσω τὸν λόγον ᾧ καὶ μάρτυρι μικρὸν ἐμπροσθεν τῆς ἀρχαιότητος ἐχρησάμην. Ὁ γὰρ Μανεθὼν οὗτος, ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν ἱστορίαν ἐκ τῶν ἱερῶν γραμμάτων μεθερμηνεύειν ὑπεσχημένος, προειπὼν τοὺς ἡμετέρους προγόνους πολλὰς μυριάσιν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐλθόντας κρατῆσαι τῶν ἐνοικούντων, εἴτ' αὐτὸς ὁμολογῶν χρόνῳ πάλιν ὕστερον ἐκπεσόντας τὴν νῦν Ἰουδαίαν καταστρεῖν, καὶ κτίσαντες Ἱερουσόλυμα τὸν νεὼν κατασκευάσασθαι, μέχρι μὲν τούτων ἠκολούθησε ταῖς ἀναγραφαῖς, ἔπειτα δὲ δοὺς ἐξουσίαν αὐτῷ, διὰ τοῦ θάνατι γράψαι τὰ μυθεύμενα καὶ λεγόμενα περὶ τῶν Ἰουδαίων, λόγους ἀπιθάνους παρενέβαλεν, ἀναμῖξαι βουλόμενος ἡμῖν Αἰγυπτίων πλῆθος λεπρῶν καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἀρρωστίμασιν, ὥς φησι, φυγεῖν ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταγνωσθέντων. Ἀμένωφι γὰρ βασιλεὺς προσθεῖς, ψευδὲς ὄνομα, καὶ διὰ τοῦτο χρόνον αὐτοῦ τῆς βασιλείας ὀρίσαι μὴ τολμήσας, καίτοι γε ἐπὶ τῶν ἄλλων βασιλείων ἀκριβῶς τὰ ἔτη προστιθείς, τούτῳ προσάπτει τινὰς μυθολογίας, ἐπιλαθόμενος σχεδὸν ὅτι πεντακοσίοις ἔτεσι καὶ ὀκτωκαίδεκα πρότερον ἱστόρηκε γενέσθαι τὴν τῶν ποιμένων ἔξοδον εἰς Ἱερουσόλυμα. Τέθμοσις γὰρ ἦν βασιλεὺς ὅτι ἐξήεταν. Ἀπὸ δὲ τούτων μεταξὺ τῶν βασιλείων κατ' αὐτὸν ἐστὶ τριακόσια ἐνενήκοντα τρία ἔτη, μέχρι τῶν δύο ἀδελφῶν Σέθου καὶ Ἑρμαίου, ὧν τὸν μὲν Σέθου Αἴγυπτον, τὸν δὲ Ἑρμαίου Δαναὸν μετονομασθῆναι φησιν. Ὅν ἐκβαλὼν ὁ Σέθως ἐβασίλευσεν ἔτη νῦν' καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν αὐτοῦ Πάμφης ἔς'. Τοσοῦτοις οὖν πρότερον ἔτεσιν

dignos fore existimantes. Et apud stultos quidem nequam hac de spe decidunt; sani vero iudicii viri iis hanc malignitatem vitio vertunt.

25. Quae vero probra et maledicta in nostrates jactata sunt, iis causam et originem Aegyptii praeberunt; quorum gratiae nonnulli scriptores inservire cupientes veritatem rerum gestarum pervertere aggressi sunt, nec majorum nostrorum adventum in Aegyptum, ut re vera fuit, ingenue fatentes, nec inde egressum bona fide commemorantes. Causas autem multas odii atque invidiae habuerunt, quae in nostram gentem exstimulati sunt: et ab initio quidem quod nostri olim rerum in patria eorum politi sunt; deinde quod illinc digressi in propriam patriam, secunda omnia nacti sunt: postremo religionum diversitas ingens eis odium in nos accendit, tantum religione nostra ab ea quam ipsi veram pietatem putant differente, quantum divina natura brutis animalibus praestat. Communis namque apud illos ritus est patrius, ejusmodi bruta deos arbitrari; singillatim autem alii alia colunt, homines fatui omnino et insipientes, et ab initio malas de diis opiniones habere consueti. Non ceperunt quidem gravitatem nostrae de Deo doctrinae, quum autem nostra instituta viderent a multis probata, nobis inviderunt. Nam eo quidem amentia: animique pusilli processere quidam apud ipsos, ut non pigeret eos etiam contra antiquas suorum historias aliqua dicere: imo odio et invidia occaecati ignorarunt, quod sibiinet contraria scripserint.

26. Ad unum itaque praecipuum orationem referam, quem paullo ante antiquitatis nostrae testem adhibui. Ille enim Manetho, qui historiam Aegyptiacam e sacris literis interpretari pollicitus est, praefatus nostros progenitores cum multis myriadibus in Aegyptum advenisse, ejusque incolae subjugasse, deinde ipse agnoscens quod tempore postea sequuto illa regione exciderint et Judaeam nunc dictam occuparint, atque Hierosolymis aedificatis templum exstruxerint, eousque historias quidem antiquas sequutus est: postea vero sumpta sibi licentia, ut videretur scripsisse relata et dicta de Judaeis, incredibilia quaedam inseruit, volens permiscere nobis multitudinem Aegyptiorum leprosum et alios ob morbos, ut dicit, ex Aegypto fugere compulsum. Amenophin enim regem, falsum nomen, adjiciens, et idcirco tempus ipsius regni definire non ausus, quamvis ceteris regibus accurate annos apponeret, huic annectit quasdam fabulas, oblitus ferme tradidisse se, quingentis et octodecim annis prius evenisse Pastorum exitum ad Hierosolyma: rex enim, quando illi exierunt, fuit Telthmosis. Et ab hoc tempore regum qui postea fuere, anni sunt trecenti nonaginta tres, usque ad fratres Sethonem et Hermæum; quorum Sethonem quidem Aegyptum, Hermæum vero Danaum denominatum dicit. Quem quum Sethon expulisset, regnavit annis quinquaginta et novem, et post illum filiorum nato major Rumpses annis LXVI. Ante

ἀπελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς πατέρας ἡμῶν ὁμολογηκώς,
 εἶτα τὸν Ἀμένωφιν εἰσποιήσας ἐμβολίμῳ βασιλέα, φησὶ
 τοῦτον ἐπιθυμῆσαι θεῶν γενέσθαι θεατὴν, ὥσπερ Ὁρος
 εἰς τῶν πρὸ αὐτοῦ βεβασιλευκῶν ἀνερχεῖν δὲ τὴν
 6 ἐπιθυμίαν ὁμωνύμῳ μὲν αὐτῷ Ἀμένωφει, πατὴρ δὲ
 Παάπιος ὄντι, θείας δὲ δοκοῦντι μετεσχηκέναι φύσεως
 κατὰ τε σοφίαν καὶ πρόγνῳσιν τῶν ἐσόμενων. Εἰπεῖν
 οὖν αὐτῷ τοῦτον τὸν ὁμωνύμῳ ὅτι δυνήσεται θεοὺς ἰδεῖν,
 εἰ καθαρὰν ἀπὸ τε λεπρῶν καὶ τῶν ἄλλων μιαρῶν ἀν-
 10 θρώπων τὴν χώραν ἄπασαν ποιήσειεν. Ἡσθέντα δὲ
 τὸν βασιλέα πάντας τοὺς τὰ σώματα λειωθεμένους ἐκ
 τῆς Αἰγύπτου συναγαγεῖν (γενέσθαι δὲ τοῦ πλήθους
 μυριάδας ὀκτώ), καὶ τούτους εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς ἐν
 τῇ πρὸς Ἄνωτολὴν μέρει τοῦ Νείλου ἐμβαλεῖν αὐτὸν,
 15 ὅπως ἐργάζοντο καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οἱ ἐγκεχυ-
 ρισμένοι. Εἶναι δὲ τινὰς ἐν αὐτοῖς καὶ τῶν λογίων ἱερέων
 φησὶ λέπρᾳ συγκεχυμένους. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν ἐκέι-
 νον, τὸν σοφὸν καὶ μαντικὸν ἄνδρα, ὑποδῆσαι πρὸς αὐ-
 τὸν τε καὶ τὸν βασιλέα χόλον τῶν θεῶν, εἰ βιασθέντες
 20 ἀρθήσονται· καὶ προσθέμενον εἰπεῖν ὅτι συμμαχῆσουσί
 τινες τοῖς μιαιροῖς καὶ τῆς Αἰγύπτου κρατήσουσιν ἐπ' ἔτι
 τρισκαίδεκα. Μὴ τολμᾶσαι μὲν αὐτὸν εἰπεῖν ταῦτα
 τῷ βασιλεῖ, γραφὴν δὲ καταλιπόντα περὶ πάντων ἐκ
 τὸν ἀνελεῖν. Ἐν ἀθυμίᾳ δὲ εἶναι τὸν βασιλέα. Κἀ-
 25 πείτα κατὰ λέξιν οὕτω γέγραπεν· « Τῶν δὲ ταῖς λα-
 « τομίαις ὡς χρόνος ἱκανὸς διήλθεν ταλαιπωρουμένων,
 « ἀξιωθεὶς ὁ βασιλεὺς ἵνα πρὸς κατάλυσιν αὐτοῖς καὶ
 « σκέπῃ ἀπομερίσῃ τὴν τότε τῶν ποιμένων ἐρημωθεῖ-
 « σαν πόλιν, Αὐαριν συνεχώρησεν. Ἔστι δ' ἡ πόλις
 30 « κατὰ τὴν θεολογίαν ἄνωθεν Τυφώνιος. Οἱ δὲ εἰς
 « ταύτην εἰσελθόντες καὶ τὸν τόπον τοῦτον εἰς ἀπόστασιν
 « ἔχοντες ἡγεμόνα αὐτῶν λεγόμενον τινὰ τῶν Ἱλιοπο-
 « λιτῶν ἱερέων Ὁσάρσιφον ἐστήσαντο· καὶ τούτῳ πει-
 « θαρτήσαντες ἐν πᾶσιν ὠρκομότησαν. Ὁ δὲ πρῶτον
 35 « μὲν αὐτοῖς νόμον ἔθετο μήτε προσκυνεῖν θεοὺς μήτε
 « τῶν μάλιστα ἐν Αἰγύπτῳ θεμιστευμένων ἱερῶν ζῶων
 « ἀπέχεσθαι μηδενός, πάντα τε θύειν καὶ ἀναλοῦν, συνά-
 « πτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνωμοσμένων. Τοιαῦτα
 « δὲ νομοθετήσας καὶ πλείστα ἄλλα, μάλιστα τοῖς
 40 « Αἰγυπτίοις ἐθισμοῖς ἐναντιούμενα, ἐκέλευσε πολυχει-
 « ρίᾳ τὰ τῆς πόλεως ἐπισκευάζειν τείχη, καὶ πρὸς πό-
 « λεμον ἐτοίμους γίνεσθαι τὸν πρὸς Ἀμένωφιν τὸν βα-
 « σιλέα. Αὐτὸς δὲ προσλαβόμενος μεθ' αὐτοῦ καὶ τῶν
 « ἄλλων ἱερέων καὶ συμμαχισμένων ἔπεμψε πρέσβεις
 45 « πρὸς τοὺς ὑπὸ Τεθμῳσεως ἀπελαθέντας ποιμένας εἰς
 « πόλιν τὴν καλουμένην Ἱεροσόλυμα. Καὶ τὰ καθ'
 « ἐκείνους καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς συνατιμασθέντας δηλώσας
 « ἡζίου συνεπιστρατεύειν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' Αἴγυπτον.
 « Ἐπάξεν μὲν οὖν αὐτοὺς ἐπηγγέλματο πρῶτον μὲν εἰς
 50 « Αὐαριν τὴν προγονικὴν αὐτῶν πατρίδα, καὶ τὰ ἐπι-
 « τήδεια τοῖς ὄχλοις παρέξειν ἀφρόνως, ὑπερμαχῆσεσθαι
 « δὲ, ὅτε δέοι, καὶ βαδῖως ὑπογείριον αὐτοῖς τὴν χώραν
 « ποιήσιν. Οἱ δὲ ὑπερχρεῖς γενόμενοι πάντες προθύ-
 « μως εἰς εἰκοσι μυριάδας ἀνδρῶν συνεζώρμησαν, καὶ

tot igitur annos patres nostros ex Ægypto egressos confessus,
 dein quom Amenophin regem supposuisset, hunc ait concu-
 pvisse deorum spectatorem esse, sicut et Orum quendam
 priorum regum, et hoc suum desiderium communicasse
 cum filio cujusdam Paapios, cui idem cum eo nomen erat
 Amenophis, quique de divina visus est participare natura
 propter sapientiam præscientiamque futurorum. Itaque
 regi dixisse hunc cognominem, quod posset videre deos,
 si regionem universam de leprosis hominibus et immundis
 purgare vellet. Regem gaudio perfusum omnes corporis
 aliqua injuria affectos ex Ægypto congregasse dicit; et
 multitudinem crevisse ad numerum octo myriadam; eos-
 que ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse,
 ut in opere exercebantur pariter ac alii Ægyptii eo destinati
 Fuisse autem quosdam inter eos etiam eruditorum sacer-
 dotum lepra perfusos ait. Amenophin vero illum sapientem
 divinumque virum subveritum esse, ne in se regemque deo-
 rum iram concitaret, si illis vis adhiberetur; prætereaque di-
 xisse nonnullos auxilio venturos pollutis, et Ægypto domina-
 turos tredecim annis. Et ipsum quidem ista regi dicere non
 ausum esse, omnia vero scripta reliquisse et semet interemis-
 se. Qua de causa regem anxietate laborasse. Deinde ad verbum
 ita scripsit: « Quom autem illi satis longo tempore in lapi-
 « cidinis graviter laborassent, rex imploratus ut ad requiem
 « et tutamen eorum secerneret civitatem, urbem incolis
 « exhaustam, quæ fuerat Pastorum, nomine Auarin, eis
 « concessit. Est autem hæc urbs, juxta theologiam anti-
 « quam, Typhonis. Porro illi in eam ingressi, atque hunc
 « locum ad res novas molientes opportunum nacti, ducem
 « sibi inquit quendam Heliopolitanorum pontificum Osarsi-
 « plum constituere, et huic se in omnibus obtemperaturos
 « juraverunt. At ille primam quidem eis legem posuit, ut
 « neque deos adorarent, neque ab animalibus ullis, quæ
 « præcipue sacra apud Ægyptios erant, se abstinerent, sed
 « ut omnia mactarent atque consumerent; nullique copula-
 « rentur nisi qui ejusdem conjurationis esset. Quom autem
 « ista sanxisset et alia quamplurima maxime Ægyptiorum
 « moribus adversantia, multarum manuum opera jussit
 « ædificare civitatis muros, et ad bellum sese parare adver-
 « sus Amenophin regem. Ipse vero, assumptis secum
 « etiam aliis sacerdotibus et pollutorum quibusdam, misit
 « legatos ad Pastores, qui a Typhnisi depulsi in urbem
 « Hierosolyma dictam se contulerant. Et declaratis iis quæ
 « sibi ceterisque ignominiose habitis acciderant, rogavit ut
 « una expeditionem facerent in Ægyptum. Et quidem pro-
 « misit se primum eos ducturum in Auarin avitam suam
 « patriam, et necessaria se copiose exhibiturum turbae,
 « propugnaturum autem quom opus foret, et facile regionem
 « sub potestatem eorum redacturum. Illi vero supra mo-
 « dum læti, omnes alacriter usque ad ducenta millia viro-
 « rum pariter sunt egressi et non multo post ad Auarin

« μετ' οὐ πολὺ ἤκον εἰς Αὔαριν. Ἀμένωφις δ', ὁ τῶν
 « Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ὡς ἐπύθετο τὰ κατὰ τὴν ἐκείνουν
 « ἔροdon, οὐ μετρίως συνεχύθη, τῆς παρ' Ἀμενώφους
 « τοῦ Παάπιος μνησθεὶς προδηλώσεως. Καὶ πρότερον
 5 « συναγαγὼν πλῆθος Αἰγυπτίων, καὶ βουλευσάμενος
 « μετὰ τῶν ἐν τούτοις ἡγεμόνων, τὰ τε ἱερὰ ζῶα τὰ πρῶ-
 « τα μάλιστα ἐν τοῖς ἱεροῖς τιμώμενα ὡς γ' ἑαυτὸν
 « μετεπέμψατο, καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἱερεῦσιν παρήγ-
 « γειλεν ὡς ἀσφαλέστατα τῶν θεῶν συγκρύψαι τὰ ζῶα.
 10 « Τὸν δὲ υἱὸν Σέθων τὸν καὶ Ῥαμέσσην ἀπὸ Ῥάμψους
 « τοῦ πατρὸς ὀνομασμένον, πενταέτη ὄντα, ἐξέθετο
 « πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον. Αὐτὸς δὲ διαβάς τοῖς ἄλλοις
 « Αἰγυπτίοις, οἷσιν εἰς τριάκοντα μυριάδας ἀνδρῶν
 « μαχιμωτάτων, καὶ τοῖς πολεμίοις ἀπαντήσασιν οὐ
 15 « συνέβαλεν, ἀλλὰ μέλλειν θεομαχεῖν νομίσας, παλιν-
 « δομήσας ἤκεν εἰς Μέμφιν· ἀναλαβὼν τε τὸν τε
 « Ἄπιν καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐκείσε μεταπεμφθέντα ἱερὰ ζῶα,
 « εὐθὺς εἰς Αἰθιοπίαν σὺν ἄπιντι τῷ στόλῳ καὶ πλήθει
 « τῶν Αἰγυπτίων ἀνήλθη. Χάριτι γὰρ ἦν αὐτῷ ὑπο-
 20 « χεῖρις ὁ τῶν Αἰθιόπων βασιλεὺς· ὅθεν ὑποδεξάμενος
 « καὶ τοὺς ὄχλους πάντας ὑπολαβὼν οἷς ἔσχεν ἡ χώρα
 « τῶν πρὸς ἀνθρωπίνην τροφὴν ἐπιτηδεύων, καὶ πόλεις
 « καὶ κώμας πρὸς τὴν τῶν πεπρωμένων τρισκαίδεκα
 « ἑτῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἔκπτωσιν αὐτάρχεις, οὐχ
 25 « ἥττον γε καὶ στρατόπεδον Αἰθιοπικὸν πρὸς φυλακὴν
 « ἐπέταξε τοῖς παρ' Ἀμενώφους τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῶν
 « ὀρίων τῆς Αἰγύπτου. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Αἰθιο-
 « πίαν τοιαῦτα. Οἱ δὲ Σολυμίται κατελθόντες σὺν τοῖς
 « μισοῦσι τῶν Αἰγυπτίων οὕτως ἀνοσίως τοῖς ἀνθρώποις
 30 « προσηνέχθησαν, ὥστε τὴν τῶν προειρημένων κράτη-
 « σιν χειρίστην φαίνεσθαι τοῖς τότε τὰ τούτων ἀσεβή-
 « ματα θεομίμνη. Καὶ γὰρ οὐ μόνον πόλεις καὶ κώμας
 « ἐνέπρησαν, οὐδὲ ἱεροσυλοῦντες οὐδὲ λυμαινόμενοι
 « ζῶα θεῶν ἤρκουοντο, ἀλλὰ καὶ τοῖς αὐτοῖς ὀπανίοις
 35 « τῶν σεβαστευομένων ἱερῶν ζῶων χρώμενοι διετέλουν,
 « καὶ θύτας καὶ σφαγεῖς τούτων ἱερεῖς καὶ προφῆτας
 « ἠνάγκαζον γίνεσθαι, καὶ γυμνοὺς ἐξέβαλον. Λέγεται
 « δ' ὅτι τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς νόμους αὐτοῖς καταβι-
 « λόμενος ἱερεὺς, τὸ γένος Ἰλιουπολίτης, ὄνομα Ὅσαρ-
 40 « σίφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἰλιουπόλει θεοῦ Ὅσίρεως, ὡς
 « μετέβη εἰς τοῦτο τὸ γένος, μετετέθη τούνομα καὶ
 « προσηγορεύθη Μωϋσῆς. »

κζ'. Ἄ μὲν οὖν Αἰγύπτιοι φέρουσι περὶ τῶν Ἰου-
 δαίων, ταῦτ' ἐστὶ καὶ ἕτερα πλείονα, ἀ παρήμει συντο-
 45 « τομίαις ἕνεκα. Λέγει δὲ ὁ Μανεθὼν πάλιν ὅτι μετὰ
 « ταῦτα ἐπῆλθεν ὁ Ἀμένωφις ἀπὸ Αἰθιοπίας μετὰ μεγά-
 « λης δυνάμεως, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ῥάμψης καὶ αὐτὸς
 « ἔχων δύναμιν καὶ συμβαλόντες οἱ δύο τοῖς ποιμήσι καὶ
 « τοῖς μισοῦσι, ἐνίκησαν αὐτοὺς, καὶ πολλοὺς ἀποκτεί-
 50 « ναντες ἐδίωξαν αὐτοὺς ἄχρι τῶν ὀρίων τῆς Συρίας.
 « Ταῦτα μὲν καὶ τὰ τοιαῦτα Μανεθὼν συνέγραψεν· ὅτι
 « δὲ ληρεῖ καὶ ψεύδεται περιφανῶς ἐπιδείνω, προδιαστεί-
 « λαμένος ἐκείνου τῶν ὕστερον πρὸς αὐτὸν λεχθησομένων
 « ἔνεκα. Δέδωκε γὰρ οὗτος ἡμῖν καὶ ὁμολόγηκεν ἐξ ἀρ-

« veniebat. Amenophis autem Ægyptiorum rex, quum
 « primum illorum invasionem audivit, non mediocriter
 « animum despondere cepit, quum ei in mentem venirent
 « quæ prædixerat Amenophis Paapios filius. Et primum
 « quidem congregata plebe Ægyptiaca, initoque consilio
 « cum principibus eorum, et animalia sacra, maxime illa
 « quæ præcipue in templis colebantur, ad se accessivit; et
 « sacerdotibus sigillatim præcepit ut simulacra deorum
 « quam securissime occultarent. Filium vero Sethonem,
 « qui etiam Ramesses a Rampæ patris nomine vocabatur,
 « quum quinque esset annorum, transportandum curavit ad
 « amicum. Ipse autem transgressus cum ceteris Ægyptiis, ad
 « trecenta millia virorum pugnacissimorum, hostibus ei
 « obviam factis prælio non congressus est: sed fore ratus
 « ut contra deos pugnaret, retrorsum reversus Memphi
 « petebat: assumptoque Api et reliquis animalibus sacris,
 « quæ ad se accessiverat, mox in Æthiopiam cum universis
 « navibus et Ægyptiorum multitudine se transtulit. Benefi-
 « ciis enim ipsi obstrictus erat Æthiopum rex: unde quum
 « eum suscepisset, populumque universum omnibus istius
 « regionis ad hominum victum necessariis excepisset, et
 « urbes et vicus, qui ad fatale illud tredecim annorum exsi-
 « lium sufficerent, tribui jussit, ut et exercitum Æthiopi-
 « cum, qui in custodiam Amenopheos suorumque excubias
 « ageret ad fines Ægypti. Et in Æthiopia quidem hæc gesta
 « sunt. Solymitæ vero, ubi descenderant, cum pollutis
 « Ægyptiorum adeo male homines tractarunt, ut eorum
 « victoria pessima illis videretur, qui tunc eorum impietates
 « inspiciebant. Etenim non solum urbes et vicus incende-
 « runt, neque sacrilegia committere, aut deorum simula-
 « cra vastare satis habebant; sed iisdem etiam continuo
 « utebantur ad assandas carnes animalium sacrarum quæ
 « cultu divino afficiebantur, hisque mactandis jugulandisque
 « sacerdotes et vates adhiberi coegerunt, nudosque ejere-
 « runt. Dicitur autem quod reipublicæ conditor erat le-
 « gumque lator, sacerdos, genere Heliopolitanus, nomine
 « Osarsiphi, ex Osiride deo, quem colit urbs Heliopolis,
 « denominatus, quum ad hoc genus transisset, nomen mu-
 « tavit, et vocatus erat Moyses. »

27. Et quæ quidem Ægyptii de Judæis ferunt, ejusmodi
 sunt cum aliis multis, quæ brevitatis ergo prætereo. Rui-
 nus autem dicit Manetho, quod postea Amenophis ex Æthio-
 pia regressus est cum magna militum manu, et filius ejus
 Rampses itidem cum exercitu; quodque hi duo congressi
 cum Pastoribus atque pollutis eos superarint, et multis
 cæsis persequuti sint eos usque ad Syriæ fines. Hæc qui-
 dem et ejusmodi alia scripsit Manetho. Illum autem
 nugari et manifeste mentiri ostendam, facta prius distin-
 ctione illorum gratia quæ mox contra illum proferam. Is
 quippe concessit nobis atque agnovit, istos origine nequa-

γῆς τε μὴ εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους, ἀλλ' αὐτοὺς ἔξωθεν ἐπελθόντας κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου, καὶ πάλιν ἐξ αὐτῆς ἀπελθεῖν· ὅτι δ' οὐκ ἀνεμίχθησαν ἡμῖν ὕστερον τῶν Αἰγυπτίων οἱ τὰ σώματα λελωθήμενοι, καὶ ὅτι ἐκ τούτων οὐκ ἦν Μωϋσῆς ὁ τὸν λαὸν ἀγαγών, ἀλλὰ πολλαῖς ἐγεγονέι γενεαῖς πρότερον, ταῦτα πειράσσομαι διὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ἐλέγχειν.

κη'. Πρώτην δὴ τὴν αἰτίαν τοῦ πλάσματος ὑποτίθε-
ται καταγέλαστον. « Ὁ βασιλεὺς γάρ, φησὶν, Ἀμέ-
10 νοις ἐπεθύμησε τοὺς θεοὺς ἰδεῖν. » Ποῖους; εἰ μὲν
τοὺς παρ' αὐτοῖς νενομοθετημένους, τὸν βοῦν καὶ τρά-
γον καὶ κροκοδείλους καὶ κυνοκεφάλους ἑώρα· τοὺς
οὐρανοῦς δὲ πῶς ἤδυνάτο; Καὶ διὰ τί ταύτην ἔσ/ε
τὴν ἐπιθυμίαν; ὅτι νῆ Δία καὶ πρότερος αὐτοῦ βασιλεὺς
15 ἄλλος ἐοράκει. Παρ' ἐκείνου τοίνυν ἐπίπυστο ποταποί-
τινές εἰσι καὶ τίνα τρόπον αὐτοὺς εἶδεν· ὥστε καινῆς
αὐτῷ τέχνης οὐκ ἔδει. Ἀλλὰ σοφὸς ἦν ὁ μάντις, δι'
οὗ τοῦτο κατορθώσκειν ὁ βασιλεὺς ὑπελάμβανε. Καὶ
πῶς οὐ προσέγινε τὸ ἀδυνάτον αὐτοῦ τῆς ἐπιθυμίας; οὐ
20 γὰρ ἀπέβη. Τίνα δὲ καὶ λόγον εἶγε διὰ τοὺς ἡκρωτη-
ριασμένους ἢ λεπρῶντας ἀφανεῖς εἶναι τοὺς θεοὺς; ὁρ-
γίζονται γὰρ ἐπὶ τοῖς ἀσεδήμασιν, οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐλατ-
τώμασι τῶν σωμάτων. Ὅκτὼ δὲ μυριάδας τῶν λε-
πρῶν καὶ κακῶς διακειμένων πῶς οἴοντο μιᾷ σχεδὸν
25 ἡμέρᾳ συλλεγῆναι; πῶς δὲ παρήκουσε τοῦ μάντεως ὁ
βασιλεὺς; ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐξορίσαι τῆς Αἰ-
γύπτου τοὺς λελωθήμενους, ὁ δ' αὐτοὺς εἰς τὰς λιθοτο-
μίας ἐνέβαλεν, ὥσπερ τῶν ἐργαζομένων δέομενος, ἀλλ'
οὐχὶ καὶ καθάραι τὴν χώραν προαιρούμενος. Φησὶ δὲ
30 τὸν μὲν μάντιν αὐτὸν ἀνελεῖν, τὴν ὀργὴν τῶν θεῶν προ-
ορώμενον καὶ τὰ συμβησομένα περὶ τὴν Αἰγύπτου, τῷ
δὲ βασιλεῖ γεγραμμένην τὴν πρόρρησιν καταλιπεῖν.
Ἔλτα πῶς οὐκ ἐξ ἀρχῆς ὁ μάντις τὸν αὐτοῦ θάνατον
προηπίστατο; πῶς δὲ οὐκ εὐθὺς ἀντίτετε τῷ βασιλεῖ βου-
35 λόμενῳ τοὺς θεοὺς ἰδεῖν; πῶς δ' εὐλογος ὁ φόβος τῶν
μὴ παρ' αὐτὸν συμβησομένων κακῶν; ἢ τί χεῖρον ἔδει
παθεῖν, διὸ ἀνελεῖν ἑαυτὸν ἔσπευδεν; Τὸ δὲ δὴ πάντων
εὐθρόεστατον ἰδωμεν. Πυθόμενος γὰρ ταῦτα, καὶ περὶ
τῶν μελλόντων φοβηθεὶς, τοὺς λελωθήμενους ἐκείνους,
40 ὧν αὐτῷ καθαρεῦσαι προσέρητο τὴν Αἰγύπτου, οὐδὲ τότε
τῆς χώρας ἐξήλασεν, ἀλλὰ « δεηθεῖσιν αὐτοῖς ἔδωκε πόλιν,
ὡς φησι, τὴν πάλαι μὲν οἰκηθεῖσαν ὑπὸ τῶν ποιμένων,
Αὔαριν δὲ καλουμένην. Εἰς ἣν ἀθροισθέντας αὐτοὺς
ἡγεμόνα φησὶν ἐξελέσθαι τῶν ἐξ Ἡλιοπολεως πάλαι
45 γεγονότων ἱερέων, καὶ τοῦτον αὐτοῖς εἰσηγγέσασθαι μῆτε
θεοὺς προσκυνεῖν μῆτε τῶν ἐπ' Αἰγύπτῳ ὀρησκευομέ-
νων ζώων ἀπέχεσθαι, πάντα δὲ θύειν καὶ κατεσθίειν,
συνάπτεσθαι δὲ μηδενὶ πλὴν τῶν συνοικισμένων ὀρκί-
οις τε τὸ πλῆθος ἐνδυσάμενον, ἢ μὴν τούτοις ἐμμένειν τοῖς
50 νόμοις, καὶ τειγίσαντα τὴν Αὔαριν πρὸς τὸν βασιλέα
πόλεμον ἐξενεγκεῖν. » Καὶ προστίθεται ὅτι « ἐπεμψεν
εἰς Ἱεροσόλυμα, παρακαλῶν ἐκείνους αὐτοῖς συμμαχεῖν,
καὶ δώσειν αὐτοῖς τὴν Αὔαριν ὑπισχνόμενος· εἶναι γὰρ
αὐτὴν τοῖς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἀφίξομενοις προγενεῖαν·

quam Ægyptios esse, sed ipsos aliunde advenisse et Ægyptum occupasse, et inde rursus egressos esse. Quod vero nobis postea non permixti fuerint Ægyptii morbidi, quodque ex illis non fuerit Moyses populi ductor, sed multis eos artibus præcesserit, hæc ex illius ipsius dictis probare conabor.

28. Primam itaque figmenti causam posuit ridiculam. « Rex enim, inquit, Amenophis videre deos desideravit. » Quos putas? siquidem legibus apud eos receptos, Bovem, et Hircum, et Crocodilos, Et Cynocephalos videbat: coelestes autem quomodo poterat? Et cur hoc habuit desiderium? quia utique et prior rex alius hos viderat. Ab illo ergo audierat, quales essent, et quemadmodum eos vidisset: adeo ut nova nequaquam egeret arte. Sed forsitan dicatur sapientem exstitisse vatem illum, per quem hæc rex posse agere confidebat. Quod si ita fuisset, quomodo non præscivit, fieri id non posse cuius desiderio tenebatur? non enim evenit. Proinde quid causæ fuit quod propter multos aut leprosos oculorum ejus obtutum effugerent dii? irascuntur enim propter flagitia, non propter corpora mutilata et debilitata. Deinde qui fieri potuit ut octo myriadas leprosorum et male se habentium uno propemodum die congregaret? aut quomodo rex vati dicto audiens non erat? nam ille quidem præcepit corpore debilitatos Ægypti finibus pelli: illic vero eos in latumias conjiciendos curavit, tanquam operariis egeret, non autem regionem purgare vellet. Dicit etiam quod vates sibimet mortem consciverit, ut qui deorum iram prævideret et ea quæ Ægypto evenitura essent mala; quodque predicationem regi in scriptis reliquerit. Proinde quomodo non ab initio vates suum interitum præscivit? quomodo non e vestigio regi contradixit volenti videre deos? quomodo autem justus ille metus calamitatum non sui temporis? aut quid gravius patiendum ipsi instabat, ut se ipse interimere festinaret? Quod vero omnium stultissimum jam videamus. Quum enim ista audivisset et de futuris jam metuisset, debiles illos, quibus Ægyptum ex predicatione purgare debuere, neque tunc de regione pepulit; sed « rogantibus eis, sicut ait, civitatem dedit dudum a Pastoribus habitatam, quæ vocabatur Auaris. Ad quam congregati principem, inquit, delegere ex sacerdotibus olim Heliopolitanis: atque hunc apud illos introduxisse, ut neque deos adorarent, neque ab animalibus abstinerent quæ in Ægypto cultu divino afficiebantur, sed omnia macarent atque consumerent, et nemini nisi ejusdem conjugationis societate jungerentur; fideque jurejurando data eos devinxisse ad perseverandum in istis legibus; quumque Auarin munivisset, regi bellum intulisse. » Deinde adjicit quod « Hierosolyma misit, incolas obsecrans ut sese ipsis adjungerent, promittensque se iis daturum esse Auarin, avitam scilicet adventuris ex Hierosolymis pa-

ἀφ' ἧς ὁρμωμένους αὐτοὺς πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον κατέ-
 ξειν. » Εἶτα « τοὺς μὲν ἐπελθεῖν εἰκοσι στρατοῦ μυριάσι
 λέγει, τὸν δὲ βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων Ἀμένωφιν, οὐκ
 οἰόμενον δεῖν θεωμαχεῖν, εἰς τὴν Αἰθιοπίαν εὐθὺς ἀπο-
 5 δρᾶναι, τὸν δὲ Ἄπιν καὶ τινὰ τῶν ἄλλων ἱερωῶν ζώων
 παρατεθεικέναι τοῖς ἱερεῦσι, διαφυλάττεσθαι κελεύ-
 σαντα. » Εἶτα « τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἐπελθόντας τὰς τε
 πόλεις ἀνίστανται καὶ τὰ ἱερὰ κατακαίειν καὶ τοὺς ἱπ-
 10 νομίαις μηδὲ θυοτήτοισι. » Ὁ δὲ τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς
 νόμους αὐτοῖς καταβαλόμενος ἱερούς, φησὶν, ἦν τὸ γένος
 Ἡλιοπολίτης, ὄνομα δ' Ὁσαρσίφ, ἀπὸ τοῦ ἐν Ἡλίου-
 πόλει θεοῦ Ὁσίρειος μεταθέμενος δὲ Μωϋσῆν αὐτὸν
 προσηγόρευεν. Τρικαίδεκάτῳ δὲ, φησὶν, ἔπει τὸν
 15 Ἀμένωφιν (τοσούτων γὰρ αὐτῷ χρόνον εἶναι τῆς ἐκπτώ-
 σως πεπωμένον) ἐξ Αἰθιοπίας ἐπελθόντα μετὰ πολλῆς
 στρατιᾶς, καὶ συμβαλόντα τοῖς ποιμέσι καὶ τοῖς μικροῖς,
 νικῆσαι τε τῇ μάχῃ, καὶ κτείνει πολλοὺς ἐπιδιώξαντα
 μέγρι τῶν τῆς Συρίας θρῶν. »
 20 κθ'. Ἐν τούτοις πάλιν οὐ συνήρην ἀπιθάνους ψευ-
 δόμενος. Οἱ γὰρ λεπροὶ καὶ τὸ μετ' αὐτῶν πλῆθος, εἰ
 καὶ πρότερον ὠργίζοντο τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς τὰ περὶ
 αὐτοὺς πεποιηκόσι κατὰ τε τὴν τοῦ μάντεως προαγό-
 25 ρευσιν, ἀλλ' ὅτε τῶν λιθοτομῶν ἐξῆλθον, καὶ πόλιν παρ'
 αὐτοῦ καὶ χώραν ἔλαβον, πάντοτε ἂν ἐγεγόνεισαν προ-
 τέροι πρὸς αὐτόν. Εἰ δὲ δὴ κάκεινον ἐμίσαν, ἰδίᾳ μὲν
 ἂν αὐτῷ ἐπεβούλευον, οὐκ ἂν δὲ πρὸς ἅπαντας ἔκραντο
 πόλεμον, δηλονότι πλείστας ἔχοντες συγγενείας, το-
 σούτοί γε τὸ πλῆθος ὄντες. Ὅμως δὲ καὶ τοῖς ἀνθρώ-
 30 ποῖς πολεμεῖν διεγνώκατες οὐκ ἂν εἰς τοὺς αὐτῶν θεοὺς
 πολεμεῖν ἐτόλμησαν, οὐδ' ὑπεναντιωτάτους ἔθεντο νό-
 μους τοῖς πατέροις αὐτῶν καὶ οἷς ἐνετράχησαν. Δεῖ δ'
 ἡμᾶς τῷ Μανεθῶνι χάριν ἔχειν, ὅτι ταύτης τῆς παρα-
 νομιᾶς οὐχὶ τοὺς ἐξ Ἱεροσολύμων ἐλθόντας ἀρχηγούς
 35 γενέσθαι φησὶν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐκείνους ὄντας Αἰγυπτίους,
 καὶ τούτων μάλιστα τοὺς ἱερέας ἐπινοῆσαι τε ταῦτα
 καὶ ὁρκωμοτῆσαι τὸ πλῆθος. Ἐκεῖνο μέντοι πῶς οὐκ
 ἄλογον; τῶν μὲν οἰκείων αὐτοῖς καὶ τῶν φίλων συνα-
 ποστῆσαι οὐδένα, μηδὲ τοῦ πολέμου τὸν κίνδυνον συν-
 40 ἀραθῆναι, πέμψαι δὲ τοὺς μικροὺς εἰς Ἱεροσόλυμα,
 καὶ τὴν παρ' ἐκείνων ἐπάγεσθαι συμμαχίαν. Ποίως
 αὐτοῖς φίλως, ἢ τίνος αὐτοῖς οἰκειότητος προὔπηργμέ-
 νης; τοῦναντίον γὰρ ἦσαν πολέμιοι καὶ τοῖς ἔθεσι πλεῖ-
 στον διέφερον. Ὁ δὲ φησὶν εὐθὺς ὑπακοῦσαι τοῖς
 45 ὑπισχυνομένοις, ὅτι τὴν Αἴγυπτον κατέβησαν, ὥσπερ
 αὐτῶν οὐ σφόδρα τῆς χώρας ἐμπερίως ἐχόντων, ἧς βια-
 σθέντες ἐκπεπτώκασιν. Εἰ μὲν οὖν ἀπόρους ἢ κακῶς
 ἐπραττον, ἴσως ἂν καὶ παρεβόλλοντο· πόλιν δὲ κατοικ-
 50 οῦντες εὐδαίμονα καὶ χώραν πολλὴν κρείττω τῆς Αἴ-
 γύπτου καρπούμενοι, διὰ τί ποτ' ἂν ἐχθροῖς μὲν πάλαι,
 τὰ δὲ σώματα λελωθμένοις, οὐς μηδὲ τῶν οἰκείων οὐ-
 δεὶς ὑπομένει, τούτοις ἐμελλον παρακινδυνεύσειν βοη-
 θούντες; οὐ γὰρ δὴ γε τὸν γενησόμενον προῆδσαν δρα-
 σμὸν τοῦ βασιλέως. Τοῦναντίον γὰρ αὐτὸς εἶρχεν

triam : unde facto impetu posse illos Ægyptum omnem
 in suam potestatem redigere. » Mox subiungit, « illos
 quidem eo venisse cum ducentis armatorum millibus,
 regem vero Ægyptiorum Amenophin, ut qui putaret cum
 diis non esse pugnandum, statim in Æthiopiam se fuga
 recepisse, et Apin cum ceteris sacris animalibus apud sa-
 cerdotes deposuisse, ea servare iussos. » Dein, « Hie-
 rosolymitas, postquam venissent, urbes evertisse et tem-
 pla concremasse et equites peremisse, refert, et omnino
 nulla iniquitate aut crudelitate abstinuisse. Qui vero
 reipublicæ formam et leges eis posuit, erat, inquit, genere
 Heliopolites, nomine Osarsiph, ab Osiri Heliopolitano
 deo denominatus; qui quum nomen sibi mutasset, Moysen
 se appellavit. Amenophin vero dicit anno tertio decimo
 (tantum enim temporis quo regno pelleretur ei fatis decre-
 tum fuisse) ex Æthiopia profectum cum magnis copiis, con-
 gressumque cum Pastoribus et pollutis, et praelio eos supe-
 rasset et multos interfecisset, ad fines usque Syriæ perse-
 quutum. »

29. In his iterum non intellexit sine verisimilitudine se
 mentiri. Leprosi namque et multitudo quæ cum illis erat,
 licet prius irascerentur regi et iis qui eos male adeo tra-
 ctarunt, etiam juxta prædictionem vatis: tamen quum lato-
 niis exiissent, et urbem ab ipso et provinciam acceperant,
 omnes in eum procul dubio mitiores evasissent. Quod si
 etiam ipsum odio habuissent, seorsum ei insidiati essent,
 neque omnibus intulissent bellum, quum scilicet totidem
 numero plurimas illic cognationes habere deberent. Verum
 etiam si contra homines pugnare decreverint, non erat ut
 auderent contra deos ipsorum pugnare, et leges patriis eo-
 rum et quibus educti erant contrarias ferre. Oportet
 vero nos Manethoni gratias agere, quod hujus iniquitatis
 principes exstitisse dicat, non eos qui Hierosolymis egressi
 sunt, sed illos ipsos utpote Ægyptios, et ex illis maxime
 sacerdotes ista excogitasse et multitudinem ad jurandum
 adegisse. Illud autem quomodo rationi non absonum?
 familiarium quidem et amicorum nemo a republica defecit,
 neque periculorum belli particeps factus est; sed misere
 pollutos Hierosolyma, ut inde auxilia adducerent. Quanam
 amicitia aut familiaritate ipsis intercedente? nam econtra
 hostes erant et moribus plurimum differebant. Illi vero,
 ut dicit, sine mora eis obsequuti sunt, pollicitationibus in-
 ducti, quod Ægyptum occupaturi essent: quasi ipsi non
 admodum fuissent ejus regionis gnati, ex qua per vim puls
 fuerant. Qui si tum miseram aut egenam vitam egissent,
 forsitan periculum adiissent. Atqui quum urbem habitarent
 beatam, et regione satis ampla Ægypto meliori fruerentur,
 quid tandem erat cur ob veteres hostes, eosque corporibus
 morbosos, quos nemo vel e suis libenter sustinet, illis ut
 opem ferant discrimen adituri essent? neque enim certe
 futuram regis fugam præsciebant. Imo contra ipse dixit,

ὡς ὁ παῖς τοῦ Ἀμενώφιος τριακόντα μυριάδας ἔχων, εἰς Πηλούσιον ὑπηντίαζεν· καὶ τοῦτο μὲν ᾗδειςαν πάντως οἱ παραγινόμενοι· τὴν δὲ μετάνοιαν αὐτοῦ καὶ τὴν φυγὴν πόθεν εἰκάζειν ἐμελλον; Τὰ σιτία κρατήσαντάς τῃσι τῆς Αἰγύπτου πολλά καὶ δεινὰ ὄραν τοὺς ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπιστρατεύσαντας. Καὶ περὶ τούτων ὁνειδίζει, καθάπερ οὐ πολεμίους αὐτοῖς ἐπαγαγὼν, ἢ δέον τοῖς ἔξωθεν ἐπικληθεῖσιν ἐγκαλεῖν, ὅποτε ταῦτα πρὸ τῆς ἐκεῖνων ἀφίξεως ἐπραττον, καὶ πράξιν ὠμωμόκεσαν, οἱ 10 τὸ γένος Αἰγύπτιοι. « Ἀλλὰ καὶ χρόνος ὕστερον Ἀμενώφιος ἐπέλθων ἐνίκησε μάχῃ, καὶ κτείνων τοὺς « πολεμίους μέχρι τῆς Συρίας ἤλασεν. » Οὕτω γὰρ παντάσῃν ἐστὶν ἡ Αἴγυπτος τοῖς ὁποθενδηποτοῦν ἐπιούσιν εὐάλωτος· καὶ οἱ τότε πολέμῳ κρατοῦντες αὐτῶν 15 τὴν, ζῆν πυθανόμενοι τὸν Ἀμενώφιν, οὔτε τὰς ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ἐμβολὰς ὠχύρωσαν, πολλὴν εἰς τοῦτο παρασκευὴν ἔχοντες, οὔτε τὴν ἄλλην ἡτοιμάσαν δύναμιν. « Ὁ δὲ καὶ μέχρι τῆς Συρίας ἀνιρῶν, φησὶν, αὐτοὺς, « ἠκολούθησε διὰ τῆς ψάμμου τῆς ἀνύδρου. » Δηλονότι 20 οὐ βράδεον ὃν ἀμαχεῖ στρατοπέδιον διελθεῖν.

λ'. Κατὰ μὲν οὖν τὸν Μανεθῶνα οὔτε ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὸ γένος ἡμῶν ἐστὶν οὔτε τῶν ἐκεῖθεν τινες ἀνελίχθησαν. Τῶν γὰρ λεπτῶν καὶ νοσούντων πολλοὺς μὲν εἰκὸς ἐν ταῖς λιθοτομίαις ἀποθανεῖν, πολλὸν χρόνον ἐκεῖ 25 γενομένους καὶ κακοπαθοῦντας, πολλοὺς δ' ἐν ταῖς μετὰ ταῦτα μάχαις, πλείστους δ' ἐν τῇ τελευταίᾳ καὶ τῇ φυγῇ.

λα'. Λοιπὸν μοι πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν περὶ Μωϋσέως. Τοῦτον δὲ τὸν ἄνδρα θαυμαστὸν μὲν Αἰγύπτιοι καὶ θεῶν 30 νομίζουσι, βούλονται δὲ προσποιεῖν αὐτοῖς μετὰ βλασφημίας ἀπιθάνου, λέγοντες Ἡλιουπολίτην εἶναι τὸν ἐκεῖθεν ἱερέων ἓνα, διὰ τὴν λέπραν συνεξεληλαμένον. Δείκνυται δ' ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς ὀκτωκαίδεκα σὺν τοῖς πενταχοσίοις πρότερον ἔτεσι γεγονῶς καὶ τοὺς ἡμετέρους 35 ἐξαγαγὼν ἐκ τῆς Αἰγύπτου πατέρας εἰς τὴν χώραν τὴν νῦν οἰκουμένην ὑπ' ἡμῶν. Ὅτι δὲ οὐδὲ συμφορᾷ τινι τοιαύτῃ περὶ τὸ σῶμα κεχρημένος ἦν, ἐκ τῶν λεγομένων ὑπ' αὐτοῦ ὁμολογῶς ἐστί. Τοῖς γὰρ λεπρῶσιν ἀπέρισκε μήτε μένειν ἐν πόλει μήτ' ἐν κώμῃ κατοικεῖν, 40 ἀλλὰ μόνους περιπατεῖν κατεσχιμένους τὰ ἱμάτια· καὶ τὸν ἀψάμενον αὐτῶν ἢ ὁμῶρον γενόμενον οὐ καθαρὸν ἡγείται. Καὶ μὴν κἀν θεραπευθῇ τὸ νόσημα καὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἀπολάβῃ, προεῖρηκέ τινας ἀγνεῖας, καθαρμῶς πηγαίων ὑδάτων λουτροῖς, καὶ ξυρῆσεις πάσης 45 τριγῶς, πολλὰς τε κελεύει καὶ παντοίας ἐπιτελέσαντα θυσίας, τότε παρελθεῖν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν. Καίτοι τούναντιον εἰκὸς ἦν προνοεῖν τινὶ καὶ φιλανθρωπίᾳ χρησασθαι τὸν ἐν τῇ συμφορᾷ ταύτῃ γεγονότα πρὸς τοὺς ὁμοίως αὐτῷ δυστυχήσαντας. Οὐ μόνον δὲ περὶ τῶν 50 λεπρῶν οὕτως ἐνομοθέτησεν, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς καὶ τὸ βραχύτατόν τι τοῦ σώματος ἡκρωτηριασμένοις ἐρεῖσθαι συγκεχώρηκεν· ἀλλ' εἰ καὶ μεταξὺ τις ἱερομένος τοιαύτῃ χρῆσαιτο συμφορᾷ, τὴν τιμὴν αὐτὸν ἀφείλετο. Πῶς οὖν εἰκὸς ἐκείνων ταῦτα νομοθετεῖν καθ' ἑαυτοῦ,

« filium Amenophios cum trecentis millibus ad Pelusium occurrisset : » id quod omnino cognitum erat universis qui advenerant : mutationem vero propositi et fugam ejus unde conjectare poterant? Deinde, occupatis horreis Aegypti, multa mala fecisse ait exercitum Hierosolymitanum. Atque hæc eis exprobat, quasi non hostes eis induxisset, aut quasi hæc sint aliunde accito militi objicienda, quum eadem ante adventum eorum fecissent, facturosque se jurassent qui genere erant Aegyptii. « Verum aliquanto post Ameno- 10 phis, ait, hostes aggressus prælio superavit, fusosque « ac fugatos Syriam usque persequutus est. » Adeo scilicet Aegyptus est omnibus undecunque eam invadentibus captu facilis; et qui tunc ea jure belli potiebantur, quum scirent Amenophin vivere, neque aditus ex Aethiopia communiverant, quum ad hoc bene parati instructique essent; neque de aliis copiis comparandis cogitaverant. « Ille vero « etiam Syriam usque trucidans eos, ut ait, persequutus est per arenosa et inaquosa loca. » Scilicet quum haud facile esset exercitui etiam absque pugna ea pertransire.

30. Jam quidem juxta Manethonem neque ex Aegypto genus nostrum oriundum, neque inde aliqui admixti sunt. Leprosorum enim et morbidorum multos quidem in lapicidinis periisse verisimile est, qui longo tempore illic fuerint et duriter tractati; multos vero in pugnis quas postea iniverunt, plurimos denique in postrema et in fuga.

31. Reliquum mihi ut de Moyse illi contradicam. Hunc virum mirandum quidem Aegyptii et divinum existimant; volunt autem eum sibi vindicare cum obsecratione incredibili, dicentes Heliopoliten esse, unum et sacerdotibus istius loci, ob lepram cum aliis pulsum. Ostenditur autem ex historiis eum XVIII annis priorem exstitisse, et patres nostros ex Aegypto in regionem quam nunc tenemus eduxisse. Quod vero nulla ejusmodi calamitas in corpus ejus inciderit, manifestum est ex iis quae ab ipso dicuntur. Lepra affectos vetuit aut in urbe aut in vico habitare, sed solos ambulare voluit, et quidem conscissis vestibus; et qui eos tetigerit, aut eodem usus fuerit tecto, eum censet impurum. Præterea si sanetur morbus, et corpus ad suam naturam redeat, imperat purificationes quasdam per ablutiones in fontanis aquis et per abrasiones omnium pilorum; multisque et multiplicibus sacris peractis, tum demum eis permittit redire ad sacram urbem. Quanquam e contra par erat ut qui talem calamitatem expertus esset, provida quadam cura et humanitate uteretur erga eos quibus accideret malo ejusmodi conflictari. Non solum autem de leprosis ad hunc modum leges tulit, sed ne minima quidem corporis parte mutilatos ad sacrarum curam admisit: verum etiam si quis sacris admotus in talem calamitatem incideret, honore cum privari jussit. Quomodo igitur verisimile est illum has adversus semetipsum cum opprobrio

εἰς θνεῖδός τε καὶ βλάβην νόμους συντιθεμένους; Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦνομα λίαν ἀπιθάνως μετατέθεικεν. « Ὁ-
σαρσίφ γάρ, φησὶν, ἐκαλεῖτο ». Τοῦτο μὲν οὖν εἰς
τὴν μετάθεσιν οὐκ ἐναρμόζει. Τὸ δ' ἀληθὲς ὄνομα
δηλοῖ τὸν ἐκ τοῦ ὕδατος σωθέντα Μωϋσῆν· τὸ γὰρ ὕδωρ
οἱ Αἰγύπτιοι μωϋ καλοῦσιν. Ἰκανῶς οὖν γεγενῆναι
νομίζω καὶ δῆλον ὅτι Μανεθῶς, ἕως μὲν ἠκολούθει
ταῖς ἀρχαίαις ἀναγραφαῖς, οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διη-
μάρτανεν, ἐπὶ δὲ τοὺς ἀδεσπότους μύθους τραπόμενος
ἢ συνέθηκεν αὐτοὺς ἀπιθάνως, ἢ τισὶ τῶν πρὸς ἀπέ-
λθειαν εἰρηκότων ἐπίστευεν.

λβ'. Μετὰ τοῦτον ἐξετάσαι βούλομαι Χαιρήμονα.
Καὶ γὰρ οὗτος Αἰγυπτιακὴν φάσκων ἱστορίαν συγγρά-
φειν, καὶ προσθεὶς ταῦτ' ὄνομα τοῦ βασιλέως, ὅπερ δ
Μανεθῶς, Ἀμένωφιν, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ῥαμέσσην,
φησὶν ὅτι « κατὰ τοὺς ὕπνου ἢ ἴσις ἐφάνη τῷ Ἀμι-
νώφει, μεμφομένη αὐτὸν ὅτι τὸ ἱερὸν αὐτῆς ἐν τῷ
πολέμῳ κατέσκαπται. Φριτιφάντην δὲ ἱερογραμμα-
τέα φάναι, ἐν τῶν τοὺς μολυσμοὺς ἐχόντων ἀνδρῶν
καθάρη τὴν Αἴγυπτον, παύσασθαι τῆς πτοίας αὐτόν.
Ἐπιλέξαντα δὲ τῶν ἐπισυνῶν μυριάδας εἴκοσι πέντε
ἐκβαλεῖν. Ἠγείσθαι δ' αὐτῶν γραμματέας Μωϋσῆν
καὶ Ἰώσηπον, καὶ τοῦτον ἱερογραμματέα· Αἰγύ-
πτια δ' αὐτοῖς ὀνόματα εἶναι, τῷ μὲν Μωϋσεὶ Τισιθέν,
τῷ δὲ Ἰωσήφῳ Πετσεσῆφ. Τούτους δ' εἰς Πηλούσιον
ἐλθεῖν καὶ ἐπιτυχεῖν μυριάσι τριάκοντα ὅκτω καταλε-
λειμέναις ὑπὸ τοῦ Ἀμενώφιος, ἃς οὐ θέλειν εἰς τὴν
Αἴγυπτον διακομίζειν. Οἷς φιλίαν συνθεμένους ἐπὶ
τὴν Αἴγυπτον στρατεῦσαι. Τὸν δὲ Ἀμένωφιν οὐχ
ὑπομείναντα τὴν ἐροδὸν αὐτῶν εἰς Αἰθιοπίαν φυγεῖν
καταλιπόντα τὴν γυναῖκα ἔγκυον· ἣν κρυπτομένην ἐν
τισὶ σπηλαίοις τεκεῖν παῖδα, ὄνομα Μεσσήνην, ὃν ἀν-
δρωθέντα ἐκδιώξαι τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὴν Συρίαν,
ὄντας περὶ εἴκοσι μυριάδας, καὶ τὸν πατέρα Ἀμένω-
φιν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας καταδέξασθαι. »

λγ'. Καὶ ταῦτα μὲν δ' Χαιρήμων. Οἶμαι δ' αὐτό-
θεν φανερὰν εἶναι ἐκ τῶν εἰρημένων τὴν ἀμφοῖν ψευδο-
λογίαν. Ἀληθείας μὲν γὰρ τινος ὑποκειμένης ἀδύνα-
τον ἦν διαφωνεῖν ἐπὶ τοσοῦτον. Οἱ δὲ τὰ ψευδῆ συν-
τιθέντες οὐχ' ἑτέροις σύμφωνα γράφουσιν, ἀλλ' αὐτοῖς
τὰ δόξαντα πλάττουσιν. Ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐπιθυμίαν
τοῦ βασιλέως ἵνα τοὺς θεοὺς ἰδῇ φησὶν ἀρχὴν γενέσθαι
τῆς τῶν μιαρῶν ἐκβολῆς, ὃ δὲ Χαιρήμων ἰδίον ὡς τῆς
Ἰσιδος ἐνυπνιον συντέθεικεν. Κάκεινος μὲν Ἀμένω-
φιν εἶναι λέγει τὸν προειπόντα τῷ βασιλεῖ τὸν καθαρ-
μὸν, οὗτος δὲ Φριτιφάντην. Ὁ δὲ δὴ τοῦ πλῆθους
ἀριθμὸς καὶ σφόδρα σύγγυος, ὅκτῳ μὲν μυριάδας ἐκεί-
νου λέγοντος, τοῦτου δὲ πέντε πρὸς ταῖς εἴκοσιν. Ἐτι
τοῖνον δ' μὲν Μανεθῶς πρότερον εἰς τὰς λιθοτομίας τοὺς
μιαρῶν ἐκβαλὼν, εἴτα αὐτοῖς τὴν Αὐαριν δοὺς ἐγκα-
τοικεῖν, καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους ἐκπολε-
μῶσας, τότε φησὶν ἐπικαλέσασθαι τὴν παρὰ τῶν Ἱε-
ροσολυμιτῶν αὐτοὺς ἐπικουρίαν· ὃ δὲ Χαιρήμων
ἀπαλλαττομένους ἐκ τῆς Αἰγύπτου περὶ Πηλούσιον εὔ-

et damno leges tulisse? Quin etiam nomen ei valde in-
credibiliter mutatum. « Osarsiphi enim, inquit, voca-
batur. » Et hoc quidem mutationi parum congruum.
Verum autem nomen significat ex aqua servatum Moysen :
nam aquam moy vocant Ægyptii. Satis igitur declaratum
esse existimo quod Manetho, quatenus veterum scripta
sequitur, non multum a veritate aberraverit ; ubi vero ad
fabulas ab incerto auctore se vertit, aut parum verisimili-
ter eas confinxit, aut iis qui ex odio in gentem eas narra-
verant fidem habuit.

32. Post hunc volo in Chæremonem inquirere. Hic enim
Ægyptiacam se scribere historiam professus, afferensque
idem nomen regi quod Manethon, Amenophin, et filium
ejus Ramessen, ait « Isidem in somnis Amenophi appa-
ruisse, de eo querentem, quod templum ipsius per bellum
dirutum esset. Phritiphanten vero sacrum scribam
dixisse, si de pollutis hominibus Ægyptum purgare vellet,
fore ut liberetur a nocturnis terroribus. Atque ita mor-
tidorum millia ccl. collegisse et e finibus ejecisse. Duces
vero eorum fuisse scribas Moysen et Josephum, atque
hunc sacrorum scribam : Ægyptia vero eis nomina
esse, Moysi quidem Tisithen, Josepho vero Peteseeph.
Hos Pelusium venisse, ibique offendisse cccclxxx millia
ab Amenophi relictā, quæ in Ægyptum transferre no-
luerit. Cum his icto fœdere contra Ægyptum expedi-
tionem factam. Amenophin autem, impetum illorum
non sustinentem, in Ægyptum fugisse, relictā uxore
gravida : quam, in speluncas quasdam abditam, puerum
enixam esse, nomine Messenen, eumque adultum expu-
lisce Judæos in Syriam, numero circiter ducenta millia ;
et patrem Amenophin ex Æthiopia recepisse. »

33. Et hæc quidem Chæremon. Reor autem ex his ipsis
quæ dicta sunt amborum manifestam esse mentiendi volun-
tatem. Si quid enim veritatis subesset, fieri non potuit ut
in tantum discrepant. At qui mendacia componunt, non
quæ cum aliis consentiunt ista scribunt, sed quod ipsis vi-
sum est confingunt. Et ille quidem regiam cupiditatem
videndi deos ait causam exstitisse ejiciendi impuros : Chæ-
remon autem suum tanquam Isidis somnium finxit. Et ille qui-
dem Amenophin esse dicit qui regem præmonuerit de lu-
stratione faciendā ; hic vero Phritiphantem. In multitudinis
autem numero sane non multum discordant, illo octoginta
millia referente, hoc ducenta quinquaginta. Præterea Ma-
netho quidem primum in lapidinas ejecit pollutos, deinde
Auarin habitandam iis tradit ; ac reliqua Ægypto bello
vexata, tum demum ab illis accita esse dicit Hieroso-
lymitanorum auxilia : Chæremon autem Ægypto disce-
dentes circa Pelusium invenisse trecenta et octoginta

ρεῖν ὁκτώ καὶ τριάκοντα μυριάδας ἀνθρώπων, καταλειμμένας ὑπὸ τοῦ Ἀμενώφιος, καὶ μετ' ἐκείνων πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐμβαλεῖν, φυγεῖν δὲ τὸν Ἀμενώφιν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Τὸ δὲ δὴ γενναϊότατον, οὐδὲ τίνες ἢ πόθεν ἦσαν αἱ τοσαῦται τοῦ στρατοῦ μυριάδες εἰρηκεν, εἴτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος εἴτ' ἐξῴθεν ἤκοντες, ἀλλ' οὐδὲ τὴν αἰτίαν διεσάφησε, δι' ἣν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀγαγεῖν οὐκ ἠθέλησεν, ὁ περὶ τῶν λεπρῶν τὸ τῆς Ἰσιδος ἐνύπνιον συμπλάσας. Τῷ δὲ 10 Μωϋσῇ καὶ τὸν Ἰωσήφον ὁ Χαιρήμων, ὡς ἐν ταύτῳ χρόνῳ συνεξηλεμένον, προστέθεικεν, τὸν πρὸ Μωϋσεὺς πρεσβύτερον τέσσαρσι γενεαῖς τετελευτηκότα, ὃν ἔστιν ἔτι σχεδὸν ἐβδομήκοντα καὶ ἑκατόν. Ἀλλὰ μὴν ὁ Ῥαμέσσος ὁ τοῦ Ἀμενώφιος υἱός, κατὰ μὲν τὸν Μα- 15 νεθῶνα νεανίας συμπολεμεῖ τῷ πατρὶ καὶ συνεκπίπτει φυγῶν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, οὗτος δὲ πεποίηκεν αὐτὸν μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἐν σπηλαίῳ τινὶ γεγενημένον, καὶ μετὰ ταῦτα νικῶντα μάχῃ, καὶ τοὺς Ἰουδαίους εἰς Συρίαν ἐξελαύνοντα τὸν ἀριθμὸν ὄντας περὶ μυριάδας 20 εἴκοσιν. Ὡς τῆς εὐχερείας· οὔτε γὰρ πρότερον οἵτινες ἦσαν αἱ τριάκοντα καὶ ὁκτώ μυριάδες εἶπεν οὔτε πῶς αἱ τεσσαράκοντα καὶ τρεῖς διεφθάρσαν, πότερον ἐν τῇ μάχῃ κατέπεσον, ἢ πρὸς τὸν Ῥαμέσσην μετεβάλλοντο. Τὸ δὲ δὴ θαυμασιώτατον, οὐδὲ τίνας καλεῖ τοὺς 25 Ἰουδαίους δυνατόν ἐστι παρ' αὐτοῦ μαθεῖν, ἢ ποτέρους αὐτῶν τίθεται ταύτην τὴν προσηγορίαν, ταῖς εἴκοσι πέντε μυριάσι τῶν λεπρῶν, ἢ ταῖς ὁκτώ καὶ τριάκοντα ταῖς περὶ τὸ Πηλούσιον. Ἀλλὰ γὰρ εὐθὺς ἴσως ἀνείη διὰ πλειόνων ἐλέγχει τοὺς ὑπ' αὐτῶν ἐληλεμένους· 30 τὸ γὰρ ὑπ' ἄλλων ἢν μετριώτερον.

λδ'. Ἐπεισάξω δὲ τούτοις Λυσίμαχον, εἰληρότα μὲν τὴν αὐτὴν τοῖς προειρημένους ὑπόθεσιν τοῦ ψεύματος, ὑπερπεπαικότα δὲ τὴν ἐκείνων ἀπιθανότητα τοῖς πλάσμασι. Δι' ὃ καὶ δηλὸς ἐστὶ συντεθεικὸς κατὰ πολ- 35 λὴν ἀπέχθειαν. Λέγει γὰρ « ἐπὶ Βοκχόρεως τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων λεπρῶς ὄντας καὶ ψωρούς, καὶ ἄλλα νοσήματά τινα ἔχοντας, εἰς τὰ ἱερὰ καταφεύγοντας μεταίτεῖν τροφήν. Παιμπόλ- 40 λων δὲ ἀνθρώπων νοσήλῃ περιπεσόντων ἀκαρίαν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ γενέσθαι. Βόκχοριν δὲ, τὸν τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα, εἰς Ἀμμωνα πέμψαι περὶ τῆς ἀκαρίας τοὺς μαντευσομένους· τὸν θεὸν δὲ εἰπεῖν τὰ ἱερὰ καθῆραι ἀπ' ἀνθρώπων ἀνάγων καὶ δυσσεβῶν, ἐκβαλόντα αὐ- 45 τοὺς ἐκ τῶν ἱερῶν εἰς τόπος ἐρήμους, τοὺς δὲ ψωρούς καὶ λεπρῶς βυθίσαι, ὡς τοῦ ἡλίου ἀγανακτοῦντος ἐπὶ τῇ τούτων ζῳῇ, καὶ τὰ ἱερὰ ἀγνίσαι, καὶ οὕτω τὴν γῆν καρποφορήσειν. Τὸν δὲ Βόκχοριν τοὺς χρησμούς λαβόντα τοὺς τε ἱερεῖς καὶ ἐπιθωμίτας προσκαλεσάμε- 50 νον κελεύσαι ἐπιλογὴν ποιησαμένους τῶν ἀκαθάρτων τοῖς στρατιώταις τούτους παραδοῦναι κατὰξιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐρημον, τοὺς δὲ λεπρῶς εἰς μολιβδίνους χάρτας ἐνόησαντας, ἵνα καθῶσιν εἰς τὸ πέλαγος. Βυθισθέν- 55 των δὲ τῶν λεπρῶν καὶ ψωρῶν τοὺς ἄλλους συναθροισθέντας εἰς τόπους ἐρήμους ἐκτελῆναι ἐπ' ἀπωλεία·

millia hominum ab Amenophi relictā, et cum illis rur-
sus Ægyptum invasisse, Amenophin vero in Æthio-
piam se recepissee. Quod vero est omnium lepidissimum,
ne illud quidem, quinam et unde erant tot militum myria-
des dixit, neque Ægyptiine fuerint genere, an aliunde
advenientes : sed neque causam indicavit, cur eos rex in
Ægyptum ducere noluerit, qui de leprosis illud somnium
Isidis confinxit. Moysi vero et Josephum, quasi eodem
tempore simul expulsum, Chæremon adjunxit, et quidem
quattuor ætatibus ante Moysen defunctum, quorum sunt
anni centum fere et septuaginta. Quin et Ramesses Ame-
nophios filius, secundum Manethonem quidem adolescens,
bellum administrat cum patre, et cum eodem exsulat, fuga
elapsus in Æthiopiam : hic autem finxit eum post patris
obitum in spelunca quadam natum, et postea in prælio vi-
ctoriam reportantem, et Judæos in Syriam abigentem, nu-
mero circiter cc millia. O facilitatem hominis ! neque enim
prius, quinam fuerint illa ccclxxx millia, dixit, neque quo-
modo cdxix millia perierint, in acie ceciderint, an ad
Ramessen transfugerint. Quod vero maxime mirandum,
ne cognoscere quidem ex eo licet quosnam vocet Judæos,
vel utris eorum det hanc appellationem, illisne ccl milli-
bus leprosorū, an his ccclxxx millibus, quæ circa Pelu-
sium erant. Sed stultum fortasse fuerit eos pluribus redar-
guere, qui a semetipsis redarguti sunt : nam si ab aliis, hoc
lenius foret.

34. His autem addam Lysimachum, idem quidem ha-
bentem cum prædictis mendacii argumentum, illorum vere
incredibilitatem figmentorum enormitate superantem.
Unde constat eum ex magno in nos odio sua continxisse.
Dicit enim, « sub Bocchori rege Ægyptiorum, populum
Judæorum, quod essent lepra, scabie et aliis quibusdam
morbis infecti, ad templa confugisse, et victum mendicasse.
Multis autem hominibus morbo correptis, sterilitatem in
Ægypto accidissee. Bocchorim vero, Ægyptiorum regem,
ad Ammonem scitatum oracula de sterilitate misisse : re-
sponsumque a deo, repurganda esse templa ab hominibus
impuris et impiis, ejiciendo eos e templis in loca deserta ;
ceterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanquam sole
ut isti viverent ægre ferente ; et templa expianda, atque ita
fore ut terra fructum ferat. Bocchorim autem, accepto ora-
culo, accersitisque sacerdotibus et sacrificiis, jussisse ut
impuri collecti militibus traderentur, deportandi in deser-
tum ; utque leprosi plumbeis laminis involuti in pelagus
deicerentur. Submersis autem leprosis ac impetiginosis,
reliquos congregatos in loca deserta expositos esse ut peri-

συναχθέντας δὲ βουλευσάσθαι περὶ αὐτῶν, νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης πῦρ καὶ λύχνους καύσαντας φυλάττειν ἑαυτοὺς, τὴν τ' ἐπιούσαν νύκτα νηστεύσαντας ἱλάσκεσθαι τοὺς θεοὺς, περὶ τοῦ σῶσθαι αὐτούς. Τῇ δ' ἐπιούσῃ 5 ἡμέρᾳ Μωϋσῆν τινα συμβουλευῶσαι αὐτοῖς παραβαλλομένους μίαν ὁδὸν τέμνειν, ἄχρις ἂν ἔλθωσιν εἰς τόπους οἰκουμένους, παρακελεύσασθαι τε αὐτοῖς μήτε ἀνθρώπων τινὲ εὐνοήσῃν μήτε ἀρίστα συμβουλευέσθαι, ἀλλὰ τὰ χεῖρονα, θεῶν τε καὶ βωμῶν, οἷς ἂν περιτύ- 10 χωσιν, ἀνατρέπειν. Συναινέσαντων δὲ τῶν ἄλλων, τὰ θαλόντα ποιοῦντας διὰ τῆς ἐρήμου πορεύεσθαι, ἱκανῶς δὲ ὄχληθέντας ἐλθεῖν εἰς τὴν οἰκουμένην γῶραν, καὶ τοὺς τε ἀνθρώπους ὑβρίζοντας καὶ τὰ ἱερὰ συλῶντας καὶ ἐμπήσαντας, ἐλθεῖν εἰς τὴν νῦν Ἰουδαίαν 15 προσαγορευομένην, κτίσαντας δὲ πόλιν ἐνταῦθα κατοικεῖν. Τὸ δὲ ἄστυ τοῦτο Ἰερόσυλα ἀπὸ τῆς ἐκείνων διαθέσεως ὠνομάσθη· ὕστερον δ' αὐτοὺς ἐπικρατήσαντας χρόνῳ διαλλάξαι τὴν ὀνομασίαν πρὸς τὸ μὴ ὀνειδίζεσθαι, καὶ τὴν τε πόλιν Ἰερσόλυμα, καὶ αὐτοὺς 20 Ἰερουσόλυμους προσαγορεύεσθαι. »

λέ'. Οὗτος δὲ οὐ τὸν αὐτὸν ἐκείνοις ἡῦρεν εἰπεῖν βασιλέα, καινότερον δ' ὄνομα συντέθεικεν, καὶ παρὲς ἐνύπνιον καὶ προφήτην Αἰγύπτιον, εἰς Ἀμμωνα ἀπελήλυθε περὶ τῶν φηρῶν καὶ λεπρῶν χρησὸν οἶσιν. 25 Φησὶ γὰρ εἰς τὰ ἱερὰ συλλέγεσθαι πλῆθος Ἰουδαίων, ἄρα γε τοῖς τοῖς λεπροῖς ὄνομα θέμενος; ἢ μόνων τῶν Ἰουδαίων τοῖς νοσήμασι περιεσόντων; λέγει γὰρ ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων. Ὅποιος; ἐπηλυσ, ἢ τὸ γένος ἐγγύριος; Διὰ τί τοίνυν Αἰγυπτίους αὐτοὺς ὄντας Ἰου- 30 δαίους καλεῖς; εἰ δὲ ξένοι, διὰ τί πόθεν οὐ λέγεις; Πῶς δὲ, τοῦ βασιλέως πολλοὺς μὲν αὐτῶν βυθίσαντος εἰς τὴν θάλασσαν, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς ἐρήμους τόπους ἐκβαλόντος, τοσούτοις τὸ πλῆθος ὑπελείφθησαν; ἢ τίνα τρόπον διεξῆλθον μὲν τὴν ἐρήμον, ἐκράτησαν δὲ τῆς 35 γῶρας ἥς νῦν κατοικοῦμεν, ἔκτισαν δὲ καὶ πόλιν, καὶ νέων ὠκοδομήσαντο πᾶσι περιβόητον; Ἐχρῆν δὲ καὶ περὶ τοῦ νομοθέτου μὴ μόνον εἰπεῖν τούνομα, δηλῶσαι δὲ καὶ τὸ γένος ὅστις ἦν καὶ τίνων, διὰ τί δὲ τοιούτους ἂν αὐτοῖς ἐπεχείρησε τιθέναι νόμους περὶ θεῶν, καὶ τῆς 40 πρὸς ἀνθρώπους ἀδικίας κατὰ τὴν πορείαν. Εἴτε γὰρ Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν, οὐκ ἂν ἐκ τῶν πατρίων ἐθῶν οὕτω ῥαδίως μετεβάλλοντο· εἴτε ἄλλαχθὲν ἦσαν, πάντως τινὲς ὑπῆρχον αὐτοῖς νόμοι διὰ μακρᾶς συνηθείας περυλαγμένοι. Εἰ μὲν οὖν περὶ τῶν ἐξελεσάντων αὐ- 45 τοὺς ὁμῶσαν μηδέποτε εὐνοήσῃν, λόγον εἶχεν εἰκότα, πᾶσι δὲ πολέμων ἀνθρώποις ἀκήρυκτον ἄρασθαι τούτους, εἴπερ ἐπραττον ὡς αὐτὸς λέγει κακῶς, παρὰ πάντων βογηθείας θεομένων, ἀνοίαν οὐκ ἐκείνων, ἀλλὰ τοῦ ψευδομένου πάνυ πολλὴν παράστασιν, ὅς γε καὶ τούνομα 50 θέσθαι τῇ πόλει ἀπὸ τῆς ἱεροσυλίας αὐτοῦς ἐτόλμησεν εἰπεῖν, τοῦτο δὲ μετὰ ταῦτα παταρῆψαι. Ἄλλον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν ὕστερον γενομένοις αἰσχρὴν τούνομα καὶ μῖσος ἔφερον, αὐτοῖς δ' οἱ καίροντες τὴν πόλιν κοσμή- σαι αὐτοὺς ὑπελάμβανον οὕτως ὀνομάσαντες. Ὁ δὲ

rent : eos autem habito concilio de se ipsis consultasse; et nocte superveniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agitasse; sequenti nocte jejunasse, ut deos salutis suæ propitios haberent. Insequenti vero luce a Moyse quodam ipsis consilium datum, ut irent intrepidi una via, usquedum ad loca culta perveniretur : tum præcepisse ne cui hominum in posterum benevoli essent, neque optima suggererent, sed deteriora; utque deorum templa et altaria, prout in ea inciderent, everterent. Quum autem ceteri ista comprobassent, decreta peragentes iter fecisse per desertum, et post multa incommoda tandem ad loca culta pervenisse : dein et hominibus injuriose tractatis, et fanis compilatis ac incensis, venisse in regionem quæ nunc Judæa dicitur, conditaque civitate illic habitare. Istam autem urbem Ἰερόσυλα (*id est* Sacrilega) ab ipsorum dispositione nominatam esse : postea autem auctos viribus nomen mutasse, ut probro non afficerentur, et urbem Hierosolyma, et se ipsos Hierosolymos vocasse. »

35. Hic non eundem cum illis invenit regem quem memoraret, sed recentius nomen confinxit; et omisso somnio et vate Ægyptio, ad Ammonem abiit de impetiginosis ac leprosis responsum relaturus. Dicit enim ad templa collectam multitudinem Judæorum, leprosisne his nomen imponens, an quod solos Judæos morbus ille occuparit? ait enim, populus Judæorum. Qualis? advena, an indigena? Cur igitur eos, quum sint Ægyptii, Judæos vocas? Quod si hospites sint, cur undenam sint non dicis? Quomodo autem, quum rex tam multos ex his in mare demersisset, et reliquos in loca deserta ejecisset, tanta multitudo superfluit? aut quo pacto desertum pertransierunt, et regionem occuparunt quam nunc tenemus, et urbem insuper condiderunt, et templum exstruxerunt apud omnes celebre? Oportebat autem non solum nominasse legislatorem, sed et genus ejus indicasse, quisnam fuerit, et ex quibus ortus; et quamobrem eis inter eundem tales voluerit ferre leges de diis, deque iis quæ hominibus cederent in injuriam. Sive enim Ægyptii erant genere, non tam facile patrios mores abdicassent : sive aliunde erant, omnino aliquas habebant leges, ad quas longa consuetudine instituti erant. At enim si quidem jurassent, nunquam se illis qui ipsos expulerant fore benevolos, non immerito factum fuisset; eos vero bellum acerrimum adversus omnes homines suscepisse, quum essent (ut ipse ait) miseri et omnium opis egeni, magnam plane non illorum, sed ejus qui ista finxit, stultitiam ostendit; qui scilicet affirmare ausus est, nomen impositum civitati a templorum spoliatione, et hoc postea fuisse mutatum. Manifestum enim posteris quidem tale nomen probrosum fuisse et odiosum : ipsi vero qui fundarunt urbem, sibi ornamento fore existimarunt ejusmodi nomen. Hic autem vir bonus præ immoderata con-

γενναῖος ὑπὸ πολλῆς τοῦ λοιδορεῖν ἀκρασίας οὐ συνή-
κεν ὅτι ἱεροσολεῖν οὐ κατὰ τὴν αὐτὴν φωνὴν Ἰουδαῖοι
τοῖς Ἑλλήσιν ὀνομαζόμεν. Τί οὖν ἐτι πλείω τις λέγοι
πρὸς τὸν ψευδόμενον οὕτως ἀναισχύτως; Ἀλλ' ἐπειδὴ
6 σύμμετρον ἦδὴ τὸ βιβλίον εἴληφε μέγας, ἑτέραν ποιη-
σάμενος ἀρχὴν, τὰ λοιπὰ τῶν εἰς τὸ προκείμενον πει-
ράσονται προσαποδοῦναι.

ΛΟΓΟΣ Β.

Διὰ μὲν οὖν τοῦ προτέρου βιβλίου, τιμωτάτῃ μοι
Ἐπαφρόδιτε, περὶ τῆς ἀρχαιότητος ἡμῶν ἐπέδειξα
10 τοῖς Φοινίκων καὶ Χαλδαίων καὶ Αἰγυπτίων γράμμασι
πιστωσάμενος τὴν ἀλήθειαν, καὶ πολλοὺς τῶν Ἑλλή-
νων συγγραφεῖς παρασχόμενος μάρτυρας· τὴν τε ἀν-
τιρρήσιν ἐποιήσαμην πρὸς Μανεθῶνα καὶ Χαιρήμονα
καὶ τινὰς ἑτέρους. Ἀρξομαι δὲ νῦν τοὺς ὑπολειπομέ-
15 νους τῶν γεγραφότων τι καὶ ἡμῶν ἐλέγχειν, καίτοι
περὶ τῆς πρὸς Ἀπίωνα τὸν γραμματικὸν ἀντιρρήσεως
ἐπὶ ἡμῶν μοι διαπερεῖν, εἰ χρή σπουδάσαι. Τὰ μὲν γάρ
ἐστι τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγραμμένων τοῖς ὑπ' ἄλλων εἰρη-
20 μένοις ὁμοία, τὰ δὲ λίαν ψυχρῶς προστέθεικεν, τὰ
πλείστα δὲ βωμολοχίαν ἔχει καὶ πολλήν, εἰ δὲ τὰ λη-
θῆς εἰπεῖν, ἀπειδευσίαν, ὥς ἂν ὑπ' ἀνθρώπου συγχεί-
μενα καὶ τραλοῦ τὸν τρόπον καὶ παρὰ πάντα τὸν βίον
ὀχλαγωγῶ γεγονότος. Ἐπεὶ δ' οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώ-
πων διὰ τὴν ἀνοίαν ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀλίσκονται λό-
25 γων μᾶλλον ἢ τῶν μετὰ τινος σπουδῆς γεγραμμένων,
καὶ χαίρουσι μὲν ταῖς λοιδορίαις, ἄχθονται δὲ τοῖς ἐπαί-
νοις, ἀναγκαῖον ἡγησάμην εἶναι μηδὲ τοῦτον ἀνεξέτα-
στον καταλιπεῖν, κατηγορίαν ἡμῶν ἀντικρυς ὡς ἐν δίκῃ
γεγραπτότα. Καὶ γὰρ αὐτὸ κακείνο τοῖς πολλοῖς ἀνθρώ-
30 ποῖς ὁρῶ παρακολουθοῦν, τὸ λίαν ἐφήδεσθαι, ὅταν τις
ἀρξάμενος βλασφημεῖν ἕτερον αὐτὸς ἐλέγχεται περὶ
τῶν αὐτῷ προσόντων κακῶν. Ἔστι μὲν οὖν οὐ βῆδρον
αὐτοῦ διελεῖν τὸν λόγον, οὐδὲ σαφῶς γινώσκειν τί λέγειν
βούλεται· σχεδὸν δ' ὡς ἐν πολλῇ τραγῇ καὶ ψευ-
35 σμάτων συγχύσει, τὰ μὲν εἰς τὴν ὁμοίαν ἰδέαν πίπτει
τοῖς προεξητασμένοις, περὶ τῆς ἐξ Αἰγύπτου τῶν ἡμε-
τέρων προγόνων μεταναστάσεως, τὰ δ' ἐστὶ κατηγορία
τῶν ἐν Ἀλεξάνδρειᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων. Τρί-
40 τον δ' ἐπὶ τούτοις μέμικται, περὶ τῆς ἀγιοτείας τῆς
κατὰ τὸ ἱερὸν ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων νομίμων κατηγο-
ρίας.

β'. Ὅτι μὲν οὖν οὕτε Αἰγύπτιοι τὸ γένος ἦσαν ἡμῶν
οἱ πατέρες, οὕτε διὰ λύμην σωμάτων ἢ τοιαύτας ἄλλας
συμφοράς τινὰς ἐκείθεν ἐξηλάθησαν, οὐ μόνον μετρίως,
45 ἀλλὰ καὶ πέρα τοῦ συμμέτρου προαποδεδεῖσθαι νομίζω.
Περὶ οὖν δὲ προστίθησιν ὁ Ἀπίων ἐπιμνησθήσομαι
συντόμως. Φησὶ γὰρ ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Αἰγυπτιακῶν
τάδε· «Μωϋσῆς, ὡς ἤκουσα παρὰ τῶν πρεσβυτέρων
«τῶν Αἰγυπτίων, ἦν Ἡλιοπολίτης» δὲ, πατρίοις ἔθεσι
50 «κατηγυγημένος, κτήριος προσευχὰς ἀνῆγεν εἰς οἶκον

vitandi intemperantia non intellexit, sacrorum direptio-
nem non eadem voce Græcis et Judæis exprimi. Quid
ergo amplius aliquis dixerit contra mendacium impudenter
adeo confictum? Sed quoniam justam ad magnitudinem
excrevit libellus, alio facto principio, reliqua quæ ad id
quod proposui spectant, faciam sedulo ut adjiciantur.

LIBER II.

Superiori quidem libro, mi carissime Epaphrodite, et
gentis nostræ antiquitatem demonstravi, veritatem ex Phœ-
nicum et Chaldæorum et Ægyptiorum scriptis confirmando,
multis etiam Græcorum historicis in testes adductis, et ca-
lumnias Manethonis et Chæremonis et aliorum quorundam
refutavi. Nunc vero ad reliquos, qui aliquid contra nos
scripserunt, refellendos arguendosque aggrediar: quanquam
subit mihi dubitare an Apioni grammatico refutando operam
impendere debeam. Nam eorum quæ ab ipso scripta sunt,
nonnulla quidem similia sunt dictis aliorum, quæ vero de
suo adjecit, valde frigida sunt; et in plerisque scurrilitatem
prodit, et magnam (si vere loquendum) ignorantiam, ut
quæ composita sint ab homine pravis moribus, quique omni
vita sua se pro circulatoris gessit. Quoniam vero multi
hominum præ stultitia istiusmodi potius orationibus ca-
piuntur, quam iis quæ cura quadam literis sunt mandatæ,
et contumeliis quidem gaudent, aliorum vero laudes mo-
leste ferunt, necessarium esse duxi ne hunc quidem sine
examine dimittere, qui in nos palam tanquam in judicio li-
bellum scripsit. Etenim illud quoque hominum plerisque
insitum video, ut valde delectentur, quum is, qui alteri orsus
est maledicere, sua ob vitia redarguitur. Ejus quidem certe
orationem nec legere facile est, neque plane intelligere quid
dicere velit: fere autem, ut est valde perturbatus et ex men-
daciis confusus, passim quidem in similia incidit iis quæ
supra ad examen vocavimus de majorum nostrorum ex
Ægypto migratione; partim vero accusationem instituit
Judæorum Alexandriam habitantium. Tertium autem istis
admiscetur de sacris templi nostri ceremoniis et ceteris riti-
bus quos criminatur.

2. Jam quod nec genere Ægyptii fuerint patres nostri,
neque ob labem corporis aut alias quasdam ejusmodi cala-
mitates inde pulsati fuerint, non mediocriter solum, sed pæne
ultra modum, superius a me demonstratum existimo. Quum
vero istis adjungit Apion breviter memorabo. Ista enim
in tertio rerum Ægyptiacarum dicit: «Moyses, ut accepi a
«grandioribus natu Ægyptiis, Heliopolitanus erat; qui,
«patriis institutis obligatus, subdiales preces ad septa

« εἶχεν ἡ πόλις περιβόλους, πρὸς ἀφελιώτην δὲ πᾶσαν
 « ἀπέστρεφεν· ὥδε γὰρ καὶ Ἡλίου κεῖται πόλις.
 « Ἀντὶ δὲ ὀβελῶν ἔστησε κίονας, ὅφ' οἷς ἦν ἐκτύπωμα
 « σχάφης, σχιά δ' ἀπ' ἄκρων ἐπ' αὐτὴν διακειμένη,
 « ὥς, ὃν ἐν αἰθέρι, τοῦτον αἰετὸν δρόμον ἡλίω συμ-
 « περιπολεῖ. » Τοιαύτη μὲν τις ἡ θαυμαστὴ τοῦ γραμ-
 « ματικοῦ φράσις, τὸ δὲ ψεῦσμα λόγων οὐ δεόμενον, ἀλλ'
 « ἐκ τῶν ἔργων περιφανές. Οὐτε γὰρ αὐτὸς Μωϋσῆς,
 « ὅτε τὴν πρώτην σκηνὴν τῷ Θεῷ κατασκεύασεν, οὐδὲν
 10 ἐκτύπωμα τοιοῦτον εἰς αὐτὴν ἐνέθηκεν, οὔτε ποιεῖν τοῖς
 « ἔπειτα προσέταξεν· ὅτε μετὰ ταῦτα κατασκευάσας τὸν
 « ναὸν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις Σολομὼν πάσης ἀπέσχετο
 « τοιαύτης περιεργίας, οἷαν συμπέπλεκεν Ἀπίων. Ἀκού-
 «σαι δὲ φησι τῶν πρεσβυτέρων ὅτι Μωϋσῆς ὁ Ἡλιουπο-
 15 λίτης, δηλονότι νεώτερος μὲν ὢν αὐτὸς, ἐκείνοις δὲ
 « πιστεύσας, τοῖς διὰ τὴν ἡλικίαν ἐπισταμένοις αὐτὸν καὶ
 « συγγενομένοις. Καὶ περὶ μὲν Ὀμήρου τοῦ ποιητοῦ,
 « γραμματικὸς ὢν αὐτὸς, οὐκ ἂν ἔχοι τίς αὐτοῦ πατὴρ ἐστὶ
 « διαβεβαιωσάμενος εἰπεῖν, οὐδὲ περὶ Πυθαγόρου μόνον οὐκ
 20 ἐγὼ καὶ πρῶτον γεγονότος· περὶ δὲ Μωϋσέως τοσούτῳ
 « πλήθει προάγοντος ἐκείνους ἐτῶν, οὕτως ἀποφαίνεται
 « ῥαδίως πιστεύειν ἀκοῇ πρεσβυτέρων, ὥς δηλὸς ἐστὶ κα-
 « ταψευσάμενος. Τὰ δὲ ὁ τῶν χρόνων, ἐν οἷς φησι τὸν
 « Μωϋσῆν ἐξαγαγεῖν τοὺς λεπρώντας καὶ τυφλοὺς καὶ τὰς
 25 « βάσεις πεπηρωμένους, σφόδρα δὲ τοῖς πρὸ αὐτοῦ συμπε-
 « φωνήκεν, ὥς οἶμαι, ὁ γραμματικὸς ὁ ἀκριβέστατος.
 « Μανεθὺς μὲν γὰρ κατὰ τὴν Τεθμῳστὸς βασιλείαν ἀπαλ-
 « λαγήναί φησιν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους, πρὸ ἐτῶν
 « τριακοσίων ἐνενήκοντα τριῶν τῆς εἰς Ἄργος Δαναοῦ φυ-
 30 γῆς, Λυσίμαχος δὲ κατὰ Βόχχοριν τὸν βασιλέα, τοῦτέστι
 « πρὸ ἐτῶν χιλίων ἑπτακοσίων, Μόλων δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς
 « ὥς αὐτοῖ· ἔδοξεν· ὁ δὲ γε πάντων πιστότατος Ἀπίων
 « ὠρίσατο τὴν ἔξοδον ἀκριβῶς, κατὰ τὴν ἐβδόμην Ὀλυμ-
 « πιάδα, καὶ ταύτης ἔτος εἶναι πρῶτον, ἐν ᾧ, φησί,
 35 « Καρχηδόνα Φοινίκης ἔκτισαν. Τοῦτο δὲ πάντως προσ-
 « ἔθηκε τὸ Καρχηδόνα, τεκμήριον οἰόμενος αὐτῷ γενέ-
 « σθαι τῆς ἀληθείας ἐναργέστατον· οὐ συνῆκε δὲ καθ'
 « ἑαυτοῦ τὸν ἑλεγχον ἐπισπώμενος. Εἰ γὰρ περὶ τῆς
 « ἀποικίας πιστεύειν δεῖ ταῖς Φοινίκων ἀναγραφαῖς, ἐν
 40 « ἐκείναις Εἰρώμος ὁ βασιλεὺς γέγραπται πρεσβύτερος τῆς
 « Καρχηδόνας χτίσεως, ἔτσι πλείοσι πρὸς τοῖς πενήκοντα
 « καὶ ἑκατὸν, περὶ οὗ τὰς πίστεις ἀνωτέρω παρέσχον ἐκ
 « τῶν Φοινίκων ἀναγραφῶν, καὶ ὅτι Σολομῶνι, τῷ τὸν
 « ναὸν οἰκοδομησάμεν τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, φίλος ἦν
 45 « Εἰρώμος, καὶ πολλὰ συνεβάλλετο πρὸς τὴν τοῦ ναοῦ
 « κατασκευήν. Αὐτὸς δὲ ὁ Σολομὼν ἐκκοδόμησε τὸν ναὸν
 « μετὰ τὸ ἐξελεῖν ἐξ Αἰγύπτου τοὺς Ἰουδαίους δώδεκα
 « καὶ ἑξακοσίους ἔτεσιν ὑστερον. Τὸν δὲ ἀριθμὸν τῶν
 « ἐλαθέντων τὸν αὐτὸν Λυσίμαχ' σχεδιάσας (ἐνδεκα γὰρ
 50 « αὐτοὺς εἶναι φησι μυριάδας) θαυμαστὴν τινα καὶ πι-
 « θανὴν ἀποδίδωσιν αἰτίαν, ἀφ' ἧς φησι τὸ σάββατον
 « ὀνομάσθαι· « Ὁδεύσαντες γὰρ, φησὶν, ἐξ ἡμερῶν
 « ἑδὼν βουδῶνας ἔσχον, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τῇ
 « ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύσαντο σωθέντες εἰς τὴν χώραν

« qualia urbs habebat, reduxit : totam autem civitatem ad
 « subsolanum convertebat ; ita enim Heliopolis sita est.
 « Pro gnomonibus autem columnas statuit, quibus scaphæ
 « forma subjecta erat ; ab harum vero summitatibus umbra
 « in eam incidebat, ita ut eundem cursum quem sol in
 « æthere absolveret. » Atque huiuscemodi est admiranda
 illa huius grammatici phrasis : mendacium autem verbis
 argui non desiderat, sed ex operibus Moysis abunde constat.
 Neque enim, quum primum tabernaculum Deo construeret,
 Moyses aut ipse ullam talem formam ei indidit, aut poste-
 ros facere præcepit : neque Solomon, qui postea templum
 construxit Hierosolymis, se ita curiosum exhibuit, qualiter
 confinxit Apion. Accepisse autem dicit a senioribus, Moysen
 fuisse Heliopolitanum : scilicet ipse quidem junior, illis
 vero fidem habens, qui per ætatem illum noverant, et cum
 eo versati fuerant. Ac de Homero quidem poeta, ipse,
 licet grammaticus, non potuerit quænam ejus sit patria certo
 affirmare ; neque de Pythagora tantum non heri audiusse
 tertius nato : de Moysæ vero tam multis annis illos præce-
 dente tam facile decernit, credens iis quæ a senioribus
 acceperat. Unde manifeste illum mentiri apparet. Quod
 ad temporum vero rationem, quibus Moysen ait eduxisse
 leprosos et cæcos et claudos, belle antecessoribus suis, uti
 puto, concinit grammaticus exactissimus. Nam Mane-
 thio quidem Judæos dicit regnante Tethmosi ex Ægypto dis-
 cecessisse, annis cccxciii antequam exsilium apud Argos ege-
 rit Danaus ; Lysimachus vero tempore Bocchoris regis, hoc
 est ante annos mccc ; Molon autem et alii quidam, ut cul-
 que visum est. At vero Apion ceteris fide dignior exacte illum
 exitum definivit septima Olympiade, ejusque anno primo,
 in quo, ut ait, Pœni Carthaginem condiderunt. Carthagi-
 nis autem mentionem adjecit, ratus id veritatis argumen-
 tum fore evidentissimum : nec animadvertit a semetipso
 adductum quo coargueretur. Si enim de hac colonia
 monumentis Phœnicum credendum est, in illis Hiromus
 rex traditur antiquior Carthaginis conditu annis plus quam
 cx, de quo superius ex Phœnicum commentariis confirma-
 tum dedi quod Solomoni, qui templum Hierosolymitanum
 exstruxit, amicus fuerit Hiromus, et multa ad templi
 fabricam contulerit. Ipse vero Solomon templum redifi-
 cavit post Judæorum discessum ex Ægypto annis dcxii.
 Porro numerum pulsorum eundem quem Lysimachus
 commentus (ait enim eorum fuisse millia cx) miram
 quandam et credibilem reddit causam, cur Sabbatum no-
 minari dicit diem septimam : « Exacto enim, inquit, sex
 « dierum itinere, inguinum ulceribus affecti sunt, et hac
 « de causa septima die quieverunt, incolumes constituti

« τὴν νῦν Ἰουδαίαν λεγομένην, καὶ ἐκάλεσαν τὴν ἡμέ-
 « ραν σάββατον, σώζοντες τὴν Αἰγυπτίων γλῶτταν·
 « τὸ γὰρ βουδῶνος ἄλγος καλοῦσιν Αἰγύπτιοι σαββά-
 « τωσιν. » Οὐκ ἂν οὖν τις ἡ καταγελάσειε τῆς φλυα-
 ρίας, ἡ τοῦναντίον μισήσειε τὴν ἐν τῷ τοιαῦτα γράφειν
 ἀναίδειαν; ὅτλον γὰρ ὅτι πάντες ἐβουδωνίασαν ἑνδεκα
 μυριάδες ἀνθρώπων· (ἀλλ' εἰ μὲν ἦσαν ἐκείνοι τυφλοὶ
 καὶ χωλοὶ καὶ πάντα τρόπον νοσοῦντες), ὁποῖους αὐτοὺς
 εἶναι φησιν Ἀπίων, οὐδ' ἂν μιᾶς ἡμέρας προσελθεῖν ὁδὸν
 70 ἡδυνήθησαν· εἰ δ' οἱ βαδίζουσιν διὰ πολλῆς ἐρημίας,
 καὶ προσέτι νικᾷν τοὺς αὐτοὺς ἀνθισταμένους μαχημέ-
 νοι πάντες, οὐκ ἂν ἀθρόοι μετὰ τὴν ἕκτην ἡμέραν ἐβου-
 δωνίασαν. Οὔτε γὰρ φύσει πως γίνεται τοιοῦτον τοῖς
 βαδίζουσιν ἐξ ἀνάγκης. ἀλλὰ πολλοὶ μυριάδες στρα-
 15 τοπέδων τὸ σύμμετρον αἰεὶ βαδίζουσιν), οὔτε κατ' αὐτό-
 ματον εἰκὸς οὕτω συμβῆναι· πάντων γὰρ ἀλογώτατον.
 Ὁ δὲ θαυμαστός Ἀπίων διὰ μὲν ἐξ ἡμερῶν αὐτοὺς ἐλ-
 θεῖν εἰς τὴν Ἰουδαίαν προεῖρηκε, πάλιν δὲ « τὸν Μωϋσῆν
 εἰς τὸ μεταξὺ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀραβίας ὁρος, ὃ
 20 καλεῖται Σίναιον, ἀναβάντα φησὶν ἡμέρας τεσσαρά-
 κοντα κρυφθῆναι, καθεῖθεν καταβάντα δοῦναι τοῖς Ἰου-
 δαίοις τοὺς νόμους. » Καίτοι πῶς οἶόντε τοὺς αὐτοὺς
 καὶ τεσσαράκοντα μένειν ἡμέρας ἐν ἐρήμῳ καὶ ἀνύδρῳ
 τόπῳ καὶ τὴν μεταξὺ πᾶσιν ἐν ἡμέραις ἐξ διελεῖν; Ἡ
 25 δὲ περὶ τὴν ὀνομασίαν τοῦ σαββάτου γραμματικὴ με-
 τάθεσις ἀναίδειαν ἔχει πολλὴν ἢ δεινὴν ἀμαθίαν. Τὸ
 γὰρ σαβῶν καὶ σάββατον πλεῖστον ἀλλήλων διαφέρει·
 τὸ μὲν γὰρ σάββατον κατὰ τὴν Ἰουδαίαν διάλεκτον
 ἀνάπτυσίς ἐστιν ἀπὸ παντὸς ἔργου, τὸ δὲ σαβῶν, κα-
 30 θάπερ ἐκεῖνός φησι, δηλοῖ παρ' Αἰγυπτίους τὸ βουδῶνος
 ἄλγος.

Υ'. Τοιαῦτα μὲν τινα περὶ Μωϋσεως καὶ τῆς ἐξ Αἰ-
 γύπτου γενομένης τοῖς Ἰουδαίοις ἀπαλλαγῆς ὁ Αἰγύ-
 πτιος Ἀπίων ἐκαινοποίησε, παρὰ τοὺς ἄλλους ἐπινοήσας.
 35 Καὶ τί γε δεῖ θαυμάζειν, εἰ περὶ τῶν ἡμετέρων ψεύδε-
 ται προγόνων, λέγων αὐτοὺς εἶναι τὸ γένος Αἰγυπτίους;
 αὐτὸς γὰρ περὶ αὐτοῦ τοῦναντίον ἐψεύδετο, καὶ γεγε-
 νημένος ἐν Ὁάσει τῆς Αἰγύπτου, πάντων Αἰγυπτίων
 πρῶτος ὢν, ὡς ἂν εἴποι τις, τὴν μὲν ἀληθεῖ πατρίδα
 40 καὶ τὸ γένος ἐξωμόσατο, Ἀλεξανδρεὺς δὲ εἶναι κατα-
 ψευδόμενος διμολογεῖ τὴν μοχθηρίαν τοῦ γένους. Εἰκό-
 τως οὖν οὓς μισεῖ καὶ βούλεται λοιδορεῖν, τούτους Αἰ-
 γυπτίους καλεῖ. Εἰ μὴ γὰρ φαυλοτάτους εἶναι ἐνόμιζεν
 Αἰγυπτίους, οὐκ ἂν τοῦ γένους αὐτὸς ἐφυγεν, ὡς οἱ γε
 45 μεγαλοφρονοῦντες ἐπὶ ταῖς ἑαυτῶν πατρίσι σεμνύνον-
 ται μὲν ἀπὸ τούτων αὐτοὶ χρηματίζοντες, τοὺς ἀδίκους
 δ' αὐτῶν ἀντιποιομένους ἐλέγχουσι. Πρὸς ἡμᾶς δὲ
 δυοῖν θάτερον Αἰγύπτιοι πεπονήθασιν, ἡ γὰρ ὡς ἐπισε-
 μνυόμενοι προσποιοῦνται τὴν συγγένειαν, ἡ κοινωνοὺς
 50 ἡμᾶς ἐπισπῶνται τῆς αὐτῶν κακοδοξίας. Ὁ δὲ γεν-
 ναῖος Ἀπίων δοκεῖ μὲν τὴν βλασφημίαν τὴν καθ' ἡμῶν
 ὥσπερ τινὰ μισθὸν ἐβελῆσαι παρασχεῖν Ἀλεξανδρεῦσι
 τῆς δουλείας αὐτῷ πολιτείας, καὶ τὴν ἀπέχθειαν αὐ-
 τῶν ἐπιστάμενος τὴν πρὸς τοὺς συνοικούντας αὐτοῖς ἐπὶ

« in regione, quæ nunc Judæa vocatur : et appellaverunt
 « eam diem Sabbatum, servata Ægyptiorum voce; nam
 « inguinis dolorem Ægyptii vocant Sabbatosin. » Annon
 igitur vel deridenda hæc nugacitas, vel contra odio habenda
 talis in scribendo impudentia? apparet enim quod omnes
 inguinibus laboraverint, hominum millia centum et decem.
 Atqui si erant illi cæci et claudi et omne genus morbis vexati,
 quales eos fuisse ait Apion, ne unius quidem diei iter pro-
 gredi valuissent : sin autem poterant per magnam solitu-
 dinem proficisci, prætereaque sibi obsistentes vincere ad
 unum omnes pugnando, nequaquam universi post sextam
 diem inguinum morbo correpti fuissent. Neque enim a
 natura tale quippiam venire iter agentibus necesse est :
 (sed plurimarum myriadum exercitus definita semper itinera
 peragunt) ; neque temere ita accidisse verisimile videtur :
 hoc enim omnium absurdissimum est. At vero mirificus
 Apion sex quidem diebus eos pervenisse in Judæam ante
 dixit : rursus autem « Moysen consensu monte Ægyptum
 inter et Arabiam medio, qui Sinæus appellatur, quadraginta
 diebus delituisse dicit, indeque descendente Judeis le-
 ges dedisse. » Quamquam quomodo fieri potest ut iidem
 et quadraginta dies in deserto ac inaquoso loco maneant,
 et quod in medio spatium est, id totum sex diebus per-
 transeant? Grammatica autem translatio de appellatione
 Sabbati multam præ se fert impudentiam vel certe magnam
 imperitiam. Nam Sabbo et Sabbatum plurimum inter se
 differunt : quippe Sabbatum ex Judæorum dialecto est
 cessatio ab omni opere ; Sabbo vero, ut ille affirmat, apud
 Ægyptios inguinum dolorem significat.

3. Hujuscemodi quidem nonnulla de Moyse et Judæorum
 ex Ægypto discessu nuper excogitavit Ægyptius Apion,
 præter alios ista commentus. Et quid mirum, si de nostris
 mentitur patribus, dicens eos genere Ægyptios esse? ipse
 enim econtra de se ipso mentiebatur, et natus in Oasi
 Ægypti, et Ægyptiorum omnium (ut sic dixerim) primus,
 veram quidem patriam et genus suum ejuravit, Alexandri-
 num autem se mentitus, generis sui pravitatem agnoscit.
 Merito igitur quos odit et conviciis insectatur, eos Ægy-
 ptios appellat. Nisi enim pessimos esse existimaret Ægy-
 ptios, genus suum laud ipse negasset : quandoquidem qui
 se patriæ celebritate efferunt, honorificum quidem ducunt
 ab ea cognominari, eos vero redarguunt qui præter jus eam
 sibi vindicant. Erga nos autem allerutro modo affecti sunt
 Ægyptii : aut enim quasi sese efferentes cognationem si-
 mulant, aut nos in infamie suæ societatem adsciscunt. At
 præclarus iste Apion videtur contumeliosam nostram inse-
 ctationem quasi mercedem voluisse reddere Alexandrinis
 pro data sibi civitate ; cognitoque illis cum Judæis una se-

τῆς Ἀλεξανδρείας Ἰουδαίους προϋτίθετο μὲν ἐκείνοις λοιδορεῖσθαι, συμπεριλαμβάνει δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, ἐν ἀμφοτέροις ἀναστρέφοντως ψευδομενος.

δ'. Τίνα τοίνυν ἐστὶ τὰ δεινὰ καὶ στέγλια τῶν ἐν Ἀ-
 5 λεξανδρείᾳ κατοικούντων Ἰουδαίων, ἃ κατηγόρηκεν αὐτῶν, ἰδόμεν. « Ἐλθόντες, φησὶν, ἀπὸ Συρίας ὥκη-
 « σαν πρὸς ἀλίμενον θάλασσαν, γειτνιασάντες ταῖς τῶν
 « κυμάτων ἐκβολαῖς. » Οὐκοῦν ὁ τόπος εἰ λοιδορίαν
 ἔχει, τὴν οὐ πατρίδα μὲν, λεγομένην δὲ αὐτοῦ, τὴν
 10 Ἀλεξανδρείαν λοιδορεῖ. Ἐκείνης γὰρ καὶ τὸ παράλιον
 ἐστὶ μέρος, ὡς πάντες ὁμολογοῦσιν, εἰς κατοίκησιν τὸ
 κάλλιστον. Ἰουδαῖοι δ' εἰ μὲν βιασάμενοι κατέσχον,
 ὡς μὴδ' ὕστερον ἐκπεσεῖν, ἀνδρείας τεκμήριόν ἐστ' αὐ-
 τοῖς. Εἰς κατοίκησιν δὲ αὐτοῖς ἔδωκε τόπον Ἀλέξαν-
 15 δρος, καὶ Ἰσῆς παρὰ τοῖς Μακεδόσι τιμῆς ἐπέτρυγον.
 Οὐκ οἶδα δὲ τί ποτ' ἂν ἔλεγεν Ἀπίων, εἰ πρὸς τῇ Νε-
 κροπόλει κατώκουν, καὶ μὴ πρὸς τοῖς βασιλείοις ἦσαν
 ἰδρυμένοι, καὶ μέγρι νῦν αὐτῶν ἡ φυλὴ τὴν προσηγο-
 ρίαν εἶχε Μακεδόνες. Εἰ μὲν οὖν ἀναγνούς τὰς ἐπιστο-
 20 λὰς Ἀλεξανδρου τοῦ βασιλέως καὶ τὰς Πτολεμαίου τοῦ
 Λάγου, καὶ τῶν μετ' ἐκείνων τῆς Αἰγύπτου βασιλείων
 ἐντυχὼν τοῖς γράμμασι, καὶ τὴν στήλην τὴν ἐστῶσαν
 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τὰ δικαίωματα περιέχουσαν, ἃ
 Καῖσαρ δὲ μέγας τοῖς Ἰουδαίοις ἔδωκεν· εἰ μὲν οὖν ταῦ-
 25 τα, φημί, γινώσκων, τὴν ἀντιᾶ γράφειν ἐτόλμησε, πο-
 νηρὸς ἦν· εἰ δὲ μὴδὲν ἠπίστατο τούτων, ἀπαίδευτος. Τὸ
 δὲ δὴ θαυμάζειν πῶς Ἰουδαῖοι ὄντες Ἀλεξανδρεῖς ἐκλή-
 θησαν, τῆς ὁμοίας ἀπαίδευσίας. Πάντες γὰρ οἱ εἰς
 ἀποικίαν τινὰ κατακληθέντες, καὶ πλείστον ἀλλήλων
 30 τοῖς γένεσι διαφέρουσιν, ἀπὸ τῶν οἰκιστῶν τὴν προση-
 γορίαν λαμβάνουσι. Καὶ τί δεῖ περὶ τῶν ἄλλων λέγειν;
 αὐτῶν γὰρ ἡμῶν οἱ τὴν Ἀντιόχειαν κατοικοῦντες Ἀν-
 τιόχεις ὀνομάζονται· τὴν γὰρ πολιτείαν αὐτοῖς ἔδωκεν
 ὁ κτίστης Σέλευκος. Ὁμοίως οἱ ἐν Ἐφέσῳ καὶ κατὰ
 35 τὴν ἄλλην Ἰωνίαν τοῖς αὐθιγενέσι πόλινταις ὁμωνυμοῦ-
 σι, τοῦτο παρασχόντων αὐτοῖς τῶν διαδόχων. Ἡ δὲ Ῥω-
 μαίων φιλανθρωπία πᾶσι μικροῦ δαῖν τῆς αὐτῶν προσ-
 ηγορίας μεταδίδωκεν, οὐ μόνον ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ με-
 γάλους ἔθνεσιν ἔθλοις. Ἰσχυρὲς γοῦν οἱ πάλοι καὶ Τυρ-
 40 ρηνοὶ καὶ Σαβῖνοι Ῥωμαῖοι καλοῦνται. Εἰ δὲ τοῦτον
 ἀφαιρεῖται τὸν τρόπον τῆς πολιτείας Ἀπίων, παυσάσθω
 λέγων αὐτὸν Ἀλεξανδρέα. Γεννηθεὶς γὰρ, ὡς προεῖπον,
 ἐν τῷ βαθυτάτῳ τῆς Αἰγύπτου, πῶς ἂν Ἀλεξανδρεὺς
 εἴη, τῆς κατὰ δόσιν πολιτείας ὡς αὐτὸς ἐφ' ἡμῶν ἡζῶ-
 45 κεν ἀναρουμένης; Καίτοι μόνοις Αἰγυπτίοις οἱ κύριοι
 νῦν Ῥωμαῖοι τῆς οἰκουμένης μεταλαμβάνειν ἡστίνοσθον
 πολιτείας ἀπειρῶσιν. Ὁ δ' οὕτως ἐστὶ γενναῖος ὡς
 μέγιστον αἰῶν αὐτὸς ὧν τυχεῖν ἐκωλύετο, συκοφαντεῖν
 ἐπεχείρησε τοὺς δικαίως λαβόντας. Οὐ γὰρ ἀπορία γε
 50 τῶν οἰκησόντων τὴν μετὰ σπουδῆς ὑπ' αὐτοῦ πόλιν
 κτιζομένην Ἀλεξανδρος τῶν ἡμετέρων τινὰς ἐκεῖ συνή-
 θροισεν, ἀλλὰ πάντας δοκιμάζων ἐπιμελῶς ἀρετῆς καὶ
 πίστεως, τοῦτο τοῖς ἡμετέροις τὸ γέρας ἔδωκεν. Ἐτίμα
 γὰρ ἡμῶν τὸ ἔθνος, ὡς καὶ φησιν Ἐκκαταῖος περὶ ἡμῶν,

cum Alexandriam habitantibus intercedere inimicitiam, proposuit sibi illis convicium facere, reliquos vero universos simul comprehendit, de utrisque impudenter mentiens.

4. Videamus igitur quænam sint illa gravia et non ferenda, de quibus Judæos Alexandriam habitantes accusat. « E Syria, inquit, profecti sedes fixerunt ad importuosum mare, « in vicinia allisionis fluctuum. » Ergo si locus opprobrium habet, non quidem patriæ suæ, sed tamen quam patriam dicit, Alexandriæ conviciatur. Illius enim etiam ora maritima pars est, ut omnes fatentur, ad inhabitandum optima. Sin autem per vim eam Judæi occupaverint, ita ut ne post quidem ejicerentur, fortitudinis eorum argumentum est. Verum Alexander eis locum ad habitandum dedit, et parem cum Macedonibus honorem consequuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiam sedes posuissent, et hodieque eorum tribus appellaretur Macedones. Sane si legit epistolas Alexandri regis, et Ptolemæi Lagi, atque in successorum illius Ægypti regum rescripta incidit, et columnam stantem Alexandriæ, et jura continentem quæ Caesar magnus Judæis concessit : hæc, inquam, si sciens contraria his scribere ausus est, improbus erat : sin vero nihil horum novit, indoctus. Illud autem quod se mirari dicit, quomodo, quum Judæi essent, Alexandrini vocarentur, similis inscientiæ est. Omnes enim in coloniam aliquam evocati, etsi plurimum invicem genere differunt, a conditoribus appellationem accipiunt. Et quid opus est de aliis dicere? nostrorum enim ipsorum qui Antiochiam inhabitant, Antiocheni nominantur : jus enim civium eis dedit conditor Seleucus. Similiter qui in Epheso sunt et in reliqua Ionia, eandem cum civibus inde natis appellationem sortiuntur, illis hoc præstantibus Alexandri successoribus. Romæorum autem clementia omnibus fere de suo nomine appellari concessit, non solum viris singulis, sed et maximis gentibus in universum. Hispani scilicet antiqui et Tyrrheni et Sabini vocantur Romani. Si vero hunc modum juris civitatis tollit Apion, desinat semetipsum Alexandrinum dicere. Natus enim, ut antea dixi, in intima Ægypto, quomodo erit Alexandrinus, jure civitatis concessæ, quod ipse de nobis prædicat, sublato? Atqui solis Ægyptiis orbis nunc Romani domini participare cujuscunque civitatis interdixerunt. Ille vero adeo generosus est, ut, quum vellet obtinere quæ impetrare prohibetur, conatus fuerit eos calumniari, qui ista justissime assequuti sunt. Non enim Alexander propter inopiam habitatorum civitatis, quam studiose ædificabat, nostrorum aliquos illic congregavit ; sed, omnes probitatis ergo et fidei accurate perspectos et exploratos habens, hoc præmium nostris tribuit. Nostram enim gentem honorabat, ut etiam de nobis dicit Hecataeus, quod propter pro-

præparaverat evenere. Elephantum enim relinquentes sibi appositos Judæos, impetu facto super amicos ejus, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidem aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus : concubina vero sua carissima, quam alii quidem Ithacam, alii vero Hirenen denominant, supplicante ne tantam impietatem perageret, ei concessit, et ex his, quæ jam egerat vel acturus erat, penitentiam egit. Unde recte hanc diem Judæi Alexandriæ constituti, eo quod aperte a Deo salutem promeruerunt, celebrare noscuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum adversus Physconem gestum Judæos accusare præsumpsit, quum eos laudare debuerit. Is autem etiam ultimæ Cleopatæ reginæ Alexandrinorum meminit, veluti nobis improperans, quoniam circa nos fuit ingrata : et non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino injustitiæ et malorum operum defuit, vel circa generis necessarios, vel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, vel in communi contra Romanos omnes, et benefactores suos imperatores, quæ etiam sororem Arsinoen occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autem et fratrem insidiis ; paternosque deos, et sepulcra progenitorum depopulata est. Percipiensque regnum a primo Cæsare, ejus filio et successori rebellare præsumpsit : Antoniumque corrumpens amatoris rebus et patriæ inimicum fecit, et infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spolians, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dicere, quum illum ipsum in navali certamine relinquens, id est maritum et parentem communium filiorum, tradere cum exercitu principatum, et se sequi coegit? Novissime vero Alexandria a Cæsare capta, ad hoc usque perducta est, ut saltem hinc sperare se judicaret, si posset ipse manu sua Judæos perimere : eo quod circa omnes crudelis et infidelis exstaret. Putasne gloriandum nobis non esse, si, quemadmodum dicit Apion, famis tempore Judæis triticum non est mensa? Sed illa quidem pœnam subit competentem. Nos autem maximo Cæsare utimur teste auxilii atque fidei quam circa eum contra Ægyptios gessimus, nec non et senatu ejusque consultis, et epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem portebat inspicere, et secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, et omnibus Ptolemæis, et quæ a senatu constituta sunt, nec non et maximis Romanis Imperatoribus. Si vero Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriæ frumentorum, non accusatio Judæorum. Quid enim sentiant omnes Imperatores de Judæis in Alexandria commorantibus, palam est. Nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quam ab aliis Alexandrinis translata est. Maximam vero eis fidem olim a regibus datam conservare voluerunt, id est, fluminis custodiam, totiusque custodiæ, nequaquam his rebus indignos esse judicantes.

6. Sed super hoc : quomodo ergo, inquit, si sunt cives, eosdem deos, quos Alexandrini, non colunt? Cui respondeo :

Quomodo etiam, quum vos sitis Ægyptii, inter alterutros prælio magno et sine fœdere de religione contenditis? aut certe propterea non vos omnes dicimus Ægyptios, et neque communiter homines, quoniam bestias adversantes natura : [nostra] colitis, multa diligentia nutriendos? quum genus utique nostrorum unum atque idem esse videatur. Si autem in vobis Ægyptiis tantæ differentiæ opinionum sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandriam advenerunt, si legibus a principio constitutis, circa talia permansere? Is autem seditionis causas nobis apponit : qui si cum veritate ob hoc accusat Judæos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpæ possit, eo quod noscamur habere concordiam? Porro etiam seditionis auctores quilibet inveniet Apionis similes Alexandrinorum fuisse cives. Donec enim Græci fuere et Macedones hanc civitatem habentes, nullam seditionem adversus nos gessere, sed antiquis cessere solemnitatibus. Quum vero multitudo Ægyptiorum crevisset inter eos, propter confusiones temporum, etiam hoc opus semper est additum. Nostrum vero genus permansit purum. Ipsi igitur molestiæ hujus fuere principum, nequaquam populo Macedonicam habente constantiam, neque prudentiam Græcam, sed cunctis scilicet utilibus malis moribus Ægyptiorum, et antiquas inimicitias adversus nos exercentibus. E diverso namque factum est quod nobis impropere præsumunt. Nam quum plurimi eorum non opportune jus ejus civitatis obtineant, peregrinos vocantes eos, qui hoc privilegium ad omnes impetrasse noscuntur. Nam Ægyptiis neque regum quisquam videtur jus civitatis fuisse largitus, neque nunc quilibet Imperatorum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani vero semper custodire dignati sunt. Itaque derogare nobis Apion voluit, quia Imperatorum non statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus : quum potius debuerit admitti magnanimitatem modestiæque Romanorum, quoniam subjectos non cogunt patria jura transcendere ; sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes pium atque legitimum est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate et violentia conferuntur. Græcis itaque et aliis quibusdam bonum esse creditur imagines instituire. Denique et patrum et uxorum filiorumque figuras depingentes exsultant, quidam vero etiam nihil sibi competentium sumunt imagines. Alii vero et servos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorem præbere videantur? Porro autem Legislator, non quasi prophetans Romanorum potentiam non honorandam, sed tanquam causam neque Deo neque hominibus utilem despiciens, et quoniam totius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricari. Aliis autem honoribus post Deum colendos non prohibuit viros bonos, quibus nos et Imperatores et populum Romanum dignitatibus ampliamus. Facimus autem pro eis continua sacrificia : et non solum quotidianis diebus ex impensa communi omnium Judæorum talia celebramus ; verum quum

nullas alias hostias ex communi, neque pro filiis peragamus, solis Imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli persolvimus. Hæc itaque communiter satisfactio posita sit adversus Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt.

7. Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Posidonium et Apollonium Moloniis : quoniam accusant quidem nos, quare nos eosdem deos cum aliis non colimus. Mentientes autem pariter, et de nostro templo blasphemias componentes incongruas, non se putant impie agere : quum sit valde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tanta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicere, « asini caput » collocasse Judæos, et id colere, ac dignum facere tanta religione : et hoc affirmat fuisse depalatum, dum Antiochus Epiphanes et exspoliasset templum, et illud caput invenisset ex auro compositum multis pecuniis dignum. » Ad hoc igitur primum quidem respondeo, quoniam Ægyptius, vel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquam debuerat increpare, quum non sit deterior asinus furonibus et lircis et aliis, qui sunt apud eos dii. Deinde quomodo non intellexit, operibus increpatus de incredibili suo mendacio? Legibus namque semper utimur iisdem : in quibus sine fine consistimus. Et quum varii casus nostram civitatem, sicut etiam aliorum vexaverint, et [Antiochus] Theos, ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, et ad novissimum Titus Cæsar, bello vincentes obtinuerint templum, nihil huiusmodi illic invenere ; sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia vero Antiochus neque justam fecit templi deprædationem, sed egestate pecuniarum ad hoc accessit, quum non esset hostis, et socios insuper non suos et amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic invenit. Multi et digni conscriptores super hoc quoque testantur, Polybius Megalopolitanus, Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, et Castor chronographus, et Apollodorus : qui omnes dicunt pecuniis indigentem Antiochum transgressum fœdera Judæorum, et spoliasse templum auro argentoque plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, et impudentiam canis, qui apud ipsos assolet coli. Neque enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaque asinis neque honorem neque potestatem aliquam damus, sicut Ægyptii crocodilis et aspidibus : quando eos, qui ab istis mordentur et a crocodilis rapiuntur, felices et Deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes viros, onera sibi imposita sustinentes : et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas valde plagas accipiunt, quippe operibus et ad agriculturam rebus necessariis ministrantes. Sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum verba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non valuit, quando nulla potest contra nos blasphemia provenire.

7. Alteram vero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit : de quo hoc dicere sat erit, quoniam quid de pietate loqui præsumunt, oportet eos non ignorare minus esse immundum per templa transire, quam sacerdotibus scelestæ verba confingere. Isti vero magis studuere defendere sacrilegum regem, quam justa et veracia de nostris et de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari et perfidiam ac sacrilegium ejus legere, quo circa gentem nostram est usus propter egestatem pecuniarum, detrahentes nobis etiam quæ in futuris essent, mentiti sunt. Propheta vero aliorum factus est Apion, et dixit « Antiochum in templo invenisse lectum et hominem in eo jacentem, et appositam ei mensulam maritimis terrenisque » volatilium dapibus plenam, et quod obstupuisse his « homo. Illum vero mox adorasse regis ingressum, tantum quam maximam sibi opem præbituri : ac procidentem ad ejus genua, extensa dextera poposcisse libertatem ; et jubente rege ut consideret, et diceret quis esset, vel cur ibidem habitaret, vel quæ esset causa cihorum ejus, tunc hominem cum gemitu et lacrimis lamentabiliter suam narrasse necessitatem. Ait, inquit, esse se Græcum : et dum peragraret provinciam parandi victus causa, correptum se subito ab alienigenis hominibus, atque deductum ad templum, et inclusum illic, et a nullo conspici, sed cuncta dapium apparatione saginari. Et primum quidem hæc sibi inopinabilia beneficia visa attulisse latitiam, deinde suspicionem, postea stuporem : postremum consulentem a ministris ad se accedentibus audisse legem, ineffabilem Judæorum, pro qua nutriebatur ; et hoc illos facere singulis annis quodam tempore constituto. Et comprehendere quidem Græcum peregrinum, eumque annuo tempore saginare, et deductum ad quandam silvam occidere quidem eum hominem, ejusque corpus sacrificare secundum suas solemnitates, et gustare ex ejus visceribus, et iusjurandum facere in immolatione Græci, ut inimicitias contra Græcos haberent : et tunc in quadam foveam reliqua hominis pereuntis abjicere. » Deinde refert eum dixisse, « paucos jam dies debitos sibi met superesse, atque rogasse, ut reveritis Græcorum deos, et sperans in suo sanguine insidias Judæorum, de malis eum circumstantibus deliberaret. » Huiusmodi ergo fabula non tantum omni tragœdia plenissima est, sed etiam crudeli impudentia redundat. Non tamen a sacrilegio privat Antiochum, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiam conscribere. Non enim præsumpsit aliquid tale, ut ad templum accederet ; sed sic invenit non sperans. Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, et nihilominus sine Deo, quicquid jussit mendacii superfluitas, quam ex ipsa recognoscere valde facillimum est. Non enim circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime adversus Ægyptios et plurimos alios. Cujus enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari, ut adversus solos Græcos renovata conjuratione per effusionem sanguinis ageremus : vel quomodo possibile, ut ad

has hostias omnes Judæi colligerentur, et tantis millibus ad gustandum viscera illa sufficerent, sicut ait Apion? vel cur inventum hominem quicumque fuit (non enim suo nomine conscripsit) aut quomodo eum in suam patriam rex non cum pompa deduxit? dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, et Græcorum amator eximius, assumere vero contra Judæorum odium auxilia magna cunctorum. Sed hæc relinquo: insensatos enim, non verbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui videre constructionem templi nostri, qualis fuerit, et intransgressibilem ejus purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, et harum singulæ propriam secundum legem habuere custodiam. In exteriorem itaque ingredi licentia fuit omnibus etiam alienis: mulieres tantummodo menstruæ transire prohibebantur: in secundam vero porticum cuncti Judæi ingrediebantur, eorumque conjuges cum essent ab omni pollutione mundæ. In tertiam masculi Judæorum mundi existentes atque purificati: in quartam autem sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus: in adytum vero soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta vero est circa omnia providentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes ingredi constitutum sit. Mane etiam aperto templo oportebat facientes traditas hostias introire: et meridie rursus, dum clauderetur templum. Denique ne vas quidem aliquod portari licet in templum, sed erant in eo solummodo posita, altare, mensa, thuribulum, candelabrum, quæ omnia in lege conscripta sunt. Etenim nihil amplius neque mysteriorum aliquorum ineffabilem agitur, neque intus ulla epulatio administratur. Hæc enim quæ prædicta sunt, habent totius populi testimonium manifestum, rationemque gestorum. Licet enim sint tribus quattuor sacerdotum, et

harum trium singulæ habeant hominum plus quam quinque millia, fit tamen observatio particulariter per dies certos: et his transactis, alii succedentes ad sacrificia veniunt: et congregati in templum mediante die a præcedentibus claves templi, et ad numerum vasa omnia percipiunt, nulla re quæ ad cibum aut potum attineat in templum delata. Talia namque etiam ad altaria offerre prohibitum est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur.

8. Quid ergo Apionem dicimus, nisi, nihil horum examinantem, verba incredula protulisse? Sed turpe est, historiæ veram notitiam si proferre grammaticus non possit. Et sciens templi nostri pietatem, hanc quidem prætermisit: hominis autem Græci comprehensionem finxit, pabulum ineffabile, et ciborum opulentissimam claritatem: et prævos ingredientes, ubi nec nobilissimos Judæorum licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atque mendacium spontaneum, ad eorum seductionem, qui noluerunt discutere veritatem. Per ea siquidem mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrudere tentavere.

9. Rursumque tanquam piissimus deridet, adjiciens fabulæ inania facta. Ait enim illum retulisse, « dum bellum » Judæi contra Idumæos haberent longo quodam tempore, « ex aliqua civitate Idumæorum, qui in ea Apollinem colebat venisse ad Judæos, cujus hominis nomen dicitur Zabidus, deinde eis promississe traditurum se eis Apollinem deum Dorensium: venturumque illum ad nostrum templum, si omnes ascenderent, et adducerent omnem multitudinem Judæorum. Zabidum vero fecisse quoddam machinamentum ligneum, et circumposuisse sibi, et in eo tres ordines finxisse lucernarum, et ita ambulasse, ut

« τὴν πορείαν ποιοῦμένων. Τούς μὲν Ἰουδαίους ὑπὸ
« τοῦ παραδόξου τῆς θείας καταπεληγμένους, πόρρω
« μὲν ὄντας ἡσυγίαν ἀγειν· τὸν δὲ Ζάβιδον ἐπὶ πολλῆς
« ἡσυγίας εἰς τὸν ναὸν παρελθεῖν, καὶ τὴν χρυσὴν ἀπο-
5 « σῦραι τοῦ κἀνθωνος κεφαλὴν (οὗτοι γὰρ ἀστειζόμενος
« γέγραφε), καὶ πάλιν εἰς Δώραν κατὰ τάχος ἀπελθεῖν. »
« Ἀρ' οὖν καὶ ἡμεῖς ἂν εἰποιμεν ὅτι τὸν κἀνθωνα, τουτέ-
« στιν αὐτὸν, Ἀπίων ἐπιφορτίζει καὶ ποιεῖ τῆς μοιρολογίας
« ἄμικ καὶ τῶν ψευσμάτων κατάγομον; καὶ γὰρ τόπους
10 « οὐκ ὄντας γράφει καὶ πόλεις οὐκ εἰδὼς μετατίθησιν.
« Ἢ μὲν γὰρ Ἰδουμαία τῆς ἡμετέρας χώρας ἐστὶν ὁμο-
« ρος, κατὰ Γάζαν κειμένη, καὶ Δώρα ταύτης ἐστὶν ὁμο-
« δεμία πόλις· τῆς μέντοι Φοινίκης παρὰ τὸ Καρυάλιον
« ὄρος Δώρα πόλις ὀνομάζεται, μηδὲν ἐπικοινωνοῦσα τοῖς
15 « Ἀπίωνος φλυαρήμασι· τεσσάρων γὰρ ἡμερῶν ὁδὸν
« τῆς Ἰουδαίας ἀρέσκειν. Τί δ' ἡμῶν ἐστὶ κατηγορεῖ
« τὸ μὴ κοινοῦς εἶχειν τοῖς ἄλλοις θεοῖς, εἰ βραδίως οὕτως
« ἐπείσθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἤξεν τὸν Ἀπόλλωνα πρὸς
« αὐτοῦς, καὶ μετὰ τῶν ἀστρον ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθησαν
20 « ὄντων αὐτὸν περιπατούντα; λύγρον γὰρ οὐδέπω ὄγλον
« ὅτι πρόσθεν ἐσφάκτιν οἱ τὰς τσσαύτας καὶ τηλικαύτας
« λύγροκαίς ἐπιτελοῦντες. Ἀλλ' οὐδὲ τις αὐτῷ βραδί-

« procul stantibus appareret, quasi stella per terram iter
« agens. Judæos quidem, inexpectata visione obstupe-
« factos, quum procul quidem abessent, quiescere: Zabidum
« vero multa quiete ad templum venisse, et aureum de-
« traxisse cantherii caput (ita enim scripsit, facetus videri
« volens) et rursus Doram velociter se contulisse. » Igitur
et nos dicere possumus quod asinum, hoc est semetipsum,
gravat Apion, facitque stultitia simul et mendaciis onera-
tum. Nam et loca ponit, quæ nusquam terrarum exstant,
et civitates earum ignis transfert. Nam Idumæa quidem
regioni nostræ confinis est, sita juxta Gazam, et nulla in
ea est urbs Dora: in Phœnice vero juxta montem Carme-
lum civitas Dora appellatur, quæ nihil commune habet cum
Apionis nugis: quattuor enim dierum itinere distat a Ju-
dæa. Cur itaque nos præterea accusat, quod non habeamus
communes cum aliis deos, si sic facile credidere patres
nostri ad se venturum Apollinem, et cum stellis super
terram eum ambulanti intueri se putaverunt? scilicet enim
manifestum quod lucernarum nunquam prius conspexerunt,
qui tot et tanta lucernarum accensionis festa celebrarunt.
Sed nec aliquis ei per regionem ambulanti e tot myriadibus
obviam ivit: quin et multos sæpe custodibus invenit bello

ζοντι κατὰ τὴν χώραν τῶν τσοῦτων μυριάδων ὑπὴν-
τησεν, ἔρημα δὲ καὶ τὰ τεῖχη φυλάκων ἡῖρε πολέμου
συνεστηκότος. Ἐὼ τάλλα· τοῦ ναοῦ δ' αἱ θύραι τὸ
μὲν ὕψος ἦσαν ἑπτὰ πηγῶν, εἴκοσι δὲ τὸ πλάτος, κατὰ-
5 χρυσοὶ δὲ πᾶσαι καὶ μικροῦ δεῖν σφυρήλατοι· ταύτας
ἔκλειον οὐκ ἐλάττους ὄντες ἄνδρες διακόσιοι καθ' ἑκά-
στην ἡμέραν, καὶ τὸ καταλιπεῖν ἡνοιγμένας ἦν ἀθέμι-
τον. Ῥαδίως οὖν αὐτὰς ὁ λυγροφόρος ἐκεῖνος ἡνέωξεν
ἂν ἀνοίξῃν οἰόμενος καὶ τὴν τοῦ κήρυκος, ὡς ὤρετο,
10 κεφαλὴν ἔχων. Πότερον οὖν αὐτὴν πάλιν ὡς ἡμᾶς
ἀνέστρεψεν, ἢ λαβὼν Ἀπίων αὐτὴν εἰσεκόμισεν, ἢ
Ἀντίοχος εὖρη πρὸς δευτέραν Ἀπίωνι μυθολογίαν;

ι'. Καταψεύδεται δὲ καὶ ὅρκον ἡμῶν ὡς ὁμνούντων
τὸν Θεόν, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
15 τὴν θάλασσαν, μηδὲν εὐνοήσῃν ἄλλοφύλῳ, μάλιστα
δὲ Ἑλλήσιν. Ἐδὲι δὲ καταψευδόμενον ἅπαζ εἰπεῖν,
μηδὲν εὐνοήσῃν ἄλλοφύλῳ, μάλιστα δ' Αἰγυπτίοις.
Οὕτω γὰρ ἂν τοῖς ἐξ ἄρχῃς αὐτοῦ πλάσμασιν ἤρμοσσε
τὰ περὶ τὸν ὅρκον, εἴπερ ἦσαν ὑπὸ Αἰγυπτίων τῶν συγ-
20 γενῶν οἱ πατέρες ἡμῶν, οὐχὶ διὰ πονηρίαν, ἀλλ' ἐπὶ συμ-
φοραῖς ἐξεληλαμένοι. Τῶν Ἑλλήνων δὲ πλεόν τοῖς
τόποις ἢ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἀρεστήκαμεν, ὥστε μηδε-
μίαν ἡμῖν εἶναι πρὸς αὐτοὺς ἔχθραν μηδὲ ζηλοτυπίαν.
Τούναντιον μέντοι πολλοὶ παρ' αὐτῶν εἰς τοὺς ἡμετέ-
25 ρους νόμους συνέβησαν εἰσελθεῖν, καὶ τινὲς μὲν ἐμειναν,
εἰσὶ δ' οἱ τὴν καρτερίαν οὐχ ὑπομείναντες πάλιν ἀπέ-
στησαν. Καὶ τοῦτον οὐδεὶς πώποτε τὸν ὅρκον εἶπεν
ἀκούσαι παρ' ἡμῖν ὡμοσμένον, ἀλλὰ μόνος Ἀπίων,
ὡς εἰκεν, ἔχουσεν· αὐτὸς γὰρ ὁ συνθεὶς αὐτὸν ἦν.

ια'. Σφόδρα τοίνυν τῆς πολλῆς συνέσεως καὶ ἐπὶ τῷ
μέλλοντι βηθήσεσθαι θαυμάζειν αἰσίων ἐστιν Ἀπίωνα.
Τεχμήριον γὰρ εἶναι φησι τοῦ μήτε νόμοις ἡμᾶς γρη-
θῆναι δικαίους μήτε τὸν Θεὸν εὐσεβεῖν ὡς προσέχκε, τὸ μὴ
ἄρχειν, δουλεῦειν δὲ μᾶλλον ἔθνεσι καὶ ἄλλοτε ἄλλοις,
35 καὶ τὸ κερρῆσθαι συμφοραῖς τισι περὶ τὴν πόλιν, αὐ-
τῶν δηλονότι πόλεως ἡγεμονικωτάτης ἐκ τῶν ἀνωθεν
ἄρχειν, ἀλλὰ μὴ Ῥωμαίοις δουλεῦειν συνειθισμένων·
καίτοι τούτων ἂν τις ἀπόσχοιτο τοιαύτης μεγαλοφυρίας.
Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οὐκ ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων οὐχ
40 ἱκανῶς καθ' αὐτοῦ φαίη τοῦτον ὑπ' Ἀπίωνος λελέχθαι
τὸν λόγον. Ὀλίγοις μὲν γὰρ ὑπῆρξεν ἐφ' ἡγεμονίας
διὰ καίροπτιας γενέσθαι, καὶ τούτους αἱ μεταβολαὶ πάλιν
ἄλλοις δουλεῦειν ὑπέβουζαν. Τὸ πλεῖστον δὲ ψῦλον
ἄλλων ὑπαχέκασεν πολλάκις. Αἰγύπτιοι δ' ἄρα μόνον
45 διὰ τὸ καταφυγεῖν, ὡς φασίν, εἰς τὴν χώραν αὐτῶν τοὺς
θεοὺς καὶ σωθῆναι μεταβαλόντας εἰς μορφὰς θηρίων,
ἐξαιρέτων γέρας ἡῦροντο τὸ μηδὲν δουλεῦειν τῶν τῆς
Ἀσίας ἢ τῆς Εὐρώπης κρατησάντων· οἱ μίαν ἡμέραν
ἐκ τοῦ παντός αἰῶνος ἐλευθερίας οὐ τυγόντες φαίνονται,
50 ἀλλ' οὐδὲ παρὰ τῶν οἰκοδεσποτῶν. Ὅντινα μὲν γὰρ
αὐτοῖς ἐγρήσαντο Πέρσαι τρόπον οὐχ ἅπαζ μόνον, ἀλλὰ
καὶ πολλάκις πορθούντες τὰς πόλεις, ἱερὰ κατασκά-
πτοντες, τοὺς παρ' αὐτῶν νομιζομένους θεοὺς κατασπά-
ζοντες, οὐκ ἂν ὀνειδίσαιμι· μμεῖσθαι γὰρ οὐ προσέχκε

conflato. Cetera praeterea : januae autem templi altitudine
quidem erant cubitorum vii, latitudine vero xx, omnes
etiam deauratae, et fere ex auro solido; has singulis diebus
clauderant viri non minus quam ducenti [viginti], easque
aperitas relinquere nefas erat. Facile igitur illas lucernifer iste
aperuit, aut si aperuisse creditur, etiam cantherii, id quod
putabatur, caput habens. Utrum igitur cum hoc capite ad
nos reversus est, aut illud quum sumpsisset Apion intro-
duxit, ut Antiochus inveniret quo alteram Apionii fabulam
narrandi occasionem suppeditaret?

10. Mentitur autem et de juramento nostro, quod iure-
mus per Deum, et caeli et terrae et maris creatorem, nemini
fauturos alienigenae, praecipue si Graeci fuerint. Oportebat
autem mentientem plane dicere, nemini fauturos alienigenae,
praecipue si fuerint Aegyptii. Ita enim primis ipsius figmentis
congruissent ista de juramento, si a cognatis Aegyptiis pa-
tres nostri non propter improbitatem, sed ob calamitates
expulsi fuissent. A Graecis autem magis locis quam studiis
disiuncti sumus, ita ut nullae inter nos et illos inimicitiae
intercedant aut obtractions. Verumtamen econtra mul-
tos eorum ad nostras leges accessisse contigit : et nonnulli
quidem istis institutis adhaeserunt, alii vero, in illis perse-
verare non ferentes, iterum recesserunt. Et hoc iusjuran-
dum nunquam se quisquam audisse meminit apud nos
habitu; sed solus Apion, ut apparet, audivit : ipse enim
ille erat qui id confinxit.

11. Vehementer igitur in Apione admiranda est eximia
prudentia, etiam ob hoc quod mox dicitur. Nam indicio
esse, affirmat, quod neque legibus justis utamur, neque
Deum convenienter ejus naturae colamus, hoc quod non im-
peremus, sed diversis potius gentibus serviamus, et in
ipsa civitate calamitates quasdam perferamus, utique quum
ipsi ex urbe primaria a multis retro saeculis imperare, sed non
Romanis servire consueverint; quanquam nemo fere non
expertus est horum egregiam magnanimitatem. Nullus
etenim aliorum est qui non assermet, istiusmodi verborum
abunde contra se ipsum fecisse Apionem. Paucis etenim
contigit in principatu continere praesidere, atque hi rursus
aliis facta mutatione serviant. Plurimae namque gentes aliae
saepae aliis obedire coactae sunt. Aegyptii autem soli, eo
quod se receperint, sicut aiunt, in ipsorum regionem dii, et
salutem consequuti fuerint assumendo bestiarum formas,
eximiam gratiam invenerunt ut eorum nemini servirent,
qui Asiam Europamve tenuere : qui scilicet per unam diem
ex omni aeo non habuere libertatem, ne apud indigenas
quidem dominos. Nam quemadmodum eis usi sunt Persae,
non semel solummodo, sed frequenter urbes eorum vastan-
tes, sacra evertentes, et quos deos esse credunt inter-
ficiunt, illis exprobrare non studeo. Haud enim convenit.

τὴν Ἀπίωνος ἀπαίδευσίν, ὃς οὐτε τὰς Ἀθηναίων τύχας οὐτε τὰς Λακεδαιμονίων ἐνενόησεν, ὧν τοὺς μὲν ἀνδρείο-
τάτους, τοὺς δὲ εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων ἀπαντες
λέγουσιν. Ἐὼ βασιλέας τοὺς ἐπ' εὐσεβείᾳ διαδοθέν-
τας, ὧν ἓνα Κροίσαν, οἷσις ἐχρήσατο συμφοραῖς βίου·
εἰς τὴν καταπρησθεῖσαν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, τὸν ἐν
Ἐρέσῳ ναόν, τὸν ἐν Δελφοῖς, ἄλλους μυρίους, καὶ οὐ-
δεὶς ὠνείδισε ταῦτα τοῖς παθοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς δράσασιν.
Καινὸς δὲ κατήγορος ἦμῶν Ἀπίων ἡρέθη, τῶν ἰδίων
αὐτοῦ περὶ τὴν Αἰγύπτου κακῶν ἐκλαθόμενος. Ἀλλὰ Σέ-
σωστρις αὐτὸν δὲ μυθεύμενος Αἰγύπτου βασιλεὺς ἐτύ-
φλωσεν. Ἡμεῖς δὲ τοὺς ἡμετέρους οὐκ ἂν εἴποιμεν βα-
σιλέας, Δαυίδην καὶ Σολομῶνα, πολλὰ χειρωσμένους
ἔθνη. Τούτους μὲν οὖν παραλίπωμεν· τὰ δὲ γνώριμα
πᾶσιν Ἀπίων ἡγόηκεν, ὅτι Περσῶν καὶ μετ' ἐκείνους
ἡγουμένων τῆς Ἀσίας Μακεδόνων Αἰγύπτιοι μὲν ἐδού-
λευον ἀνδραπόδων οὐδὲν διαφέροντες, ἡμεῖς δὲ ὄντες
ἐλεύθεροι προσέτι καὶ τῶν περὶ πόλεων ἤρχομεν, ἔτη
σχεδὸν εἰκοσὶ πρὸς καὶ ἑκατὸν, μέχρι Μάγνου Πτολεμαίου.
Καὶ πάντων ἐκπολεμηθέντων πρὸς Ῥωμαίων τῶν παν-
ταχοῦ βασιλέων, μόνοι διὰ πίστιν οἱ παρ' ἡμῖν σύμμα-
χοι καὶ φίλοι διεφυλάχθησαν.

16'. « Ἀλλὰ θαυμαστὸς ἀνὼρας οὐ παρεσχάκαμεν,
« οἷον τεχνῶν τιμῶν εὐρετὰς, ἢ σοφῶς διαφέροντας. »
Καὶ καταριθμῶ Σωκράτην καὶ Ζήνωνα καὶ Κλεάνθη
καὶ τοιοῦτους τινάς· εἴτα τὸ θαυμασιώτατον τῶν εἰ-
ρημένων αὐτὸς ἐαυτὸν προστίθῃσι, καὶ μακαρίζει τὴν
Ἀλεξάνδρειαν, ὅτι τοιοῦτον ἔχει πολίτην. Ἐδεῖ γὰρ
αὐτῷ μάρτυρος ἑαυτοῦ. Τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἅπασιν
ὁπλαγωγὸς ἐδόκει πονηρὸς εἶναι, καὶ τῷ βίῳ καὶ τῇ
λόγῳ διεφθαρμένος, ὥστε εἰκότως ἐλεῆσαι τις ἂν τὴν
Ἀλεξάνδρειαν, εἴπερ ἐπὶ τούτῳ μέγα ἐφρόνει. Περὶ δὲ
τῶν παρ' ἡμῖν ἀνδρῶν γεγονότων, οὐδενὸς ἦν τῶν ἐπαινοῦ
τυγχάνειν ἀξίων, ἴσασι οἱ ταῖς ἡμετέραις ἀρχαιολογίαις
ἐντυγχάνοντες.

17'. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν ἐν τῇ κατηγορίᾳ γεγραμμένων
ἀξίων ἦν ἴσως ἀναπολόγητα παραλιπεῖν, ἵν' αὐτὸς αὐτοῦ
καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων ἢ ὁ κατήγορος. Ἐγκαλεῖ
γὰρ ὅτι ζῶν θυόμεν, καὶ χοῖρον οὐκ ἐσθίμεν, καὶ τὴν
τῶν αἰδοίων χλευάζει περιτομήν. Τὸ μὲν οὖν περὶ τῆς
τῶν ἡμερῶν ζῶων ἀναπείσεως κοινόν ἐστι καὶ πρὸς τοὺς
ἄλλους ἀνθρώπους ἅπαντας, Ἀπίων δὲ τοῖς θυοῦσιν
ἐγκαλῶν, αὐτὸν ἐξήλεγξεν ὅντα τὸ γένος Αἰγύπτιον· οὐ
γὰρ ἂν Ἕλληνας ὧν ἡ Μακεδὼν ἐγαλέπαινε. Οὗτοι
γὰρ εὐχόμενοι θύειν ἑκατόμβας τοῖς θεοῖς, καὶ χρῶνται
τοῖς ἱερείοις πρὸς εὐχαρίαν, καὶ οὐ διὰ τοῦτο συμβέβηκεν
ἐρημοῦσθαι τὸν κόσμον τῶν βοσκημάτων, ὅπερ Ἀπίων
εἶδεν. Εἰ μένοι τοῖς Αἰγυπτίων ἔθελον ἡκολούθουν
ἅπαντες, ἡρήμωτο μὲν ἂν ὁ κόσμος τῶν ἀνθρώπων, τῶν
ἀγρωγμάτων δὲ θηρίων ἐπληθύνθη, ἃ θεοὺς οὗτοι νομίζον-
τες ἐπιμελῶς ἐκτρέφουσι. Καὶ μὴν εἰ τις αὐτὸν ἤρετο,
τῶν πάντων Αἰγυπτίων τίνας εἶναι καὶ σοφωτάτους καὶ
θεοσεβεῖς νομίζει, πάντως ἂν ὁμολόγησε τοὺς ἱερεῖς. Δύο
γὰρ αὐτοὺς φασιν ὑπὸ τῶν βασιλέων ἐξ ἀρχῆς ταῦτα προσ-

ut nos indoctam Apionis stultitiam imitemur, qui neque
de casibus Atheniensium neque Lacedaemoniorum cogitavit;
quorum hos quidem fortissimos, illos vero Graecorum reli-
giosissimos esse omnes affirmant. Taceo reges ob pietatem
omnium sermone celebratos, interque eos Creso, in quas
vitae calamitates incidit: taceo incensam Atheniensium
arce, templum Ephesinum et Delphicum, aliaque mul-
ta, ac nemo calamitatibus passis, sed inferentibus casus
exprobravit. Novus autem nostrorum accusator inventus
est Apion, malorum suorum, quae in Aegypto ei acciderant,
prorsus oblitus. Sed Sesostris illum excieravit, Aegypti
rex, cujus res fabulis sunt aspersae. Non est autem ut
reges nostros nos memoremus, Davidem et Solomonem,
qui multas subegerunt gentes. Et hos quidem missos fa-
ciamus: hac vero cunctis nota ignoravit Apion, quod Per-
sis, et post illos Asiae dominantibus Macedonibus Aegyptii
servierunt, a mancipiis nihil differentes, nos autem liberi
existentes etiam civitatum finitimarum dominatum et prin-
cipatum tenuimus, annis centum et viginti usque ad Pom-
peium Magnum. Et quum omnes a Romanis rerum ubique
dominis expugnati fuissent, soli majores nostri propter fidem
socii et amici conservati sunt.

12. « Sed viros admirabiles non tulimus, veluti artium
« quarundam inventores, aut sapientia praecllentes. »
Atque enumerat Socratem, et Zenonem, et Cleanthen, alios-
que hujusmodi: deinde, quod ex dictis maxime miran-
dum, semetipsum adjicit, et Alexandriam beatam prae-
dicat, quae civem habuerit tali ingenio praeditum. Oportebat
enim ipsum de se testimonium dare. Nam ceteris
quidem circulator esse videbatur improbus, et vita et ser-
mone pravus: adeo ut merito quis Alexandriam miseretur,
si super isto sese efferat. De viris autem qui fuere apud
nos, non minus quam alii quicunque laude digni, probe
sciunt qui in nostris versati sunt originum libris.

13. Reliqua autem eorum quae complectitur accusatio,
mereantur forsitan ut praeterea tanquam responso indigna,
ita ut ipse sui et reliquorum Aegyptiorum accusator habe-
atur. Nam vitio nobis vertit quod animalia pro victimis mactem-
us, et non vescamur carne suilla; et pudendum cir-
cumcisionem irridet. Sane quod attinet ad mansuetorum
animalium mactationem, id nobis cum ceteris hominibus
universis commune est: Apion autem, nos sacra facientes
redarguens, indicat semetipsum genere esse Aegyptium:
non enim, si Graecus fuisset aut Macedo, hoc aegre tulisset.
Isti enim vovent Hecatombas diis sacrificare, et victimas
epulis apponunt. Et non ideo contigit mundum in pe-
nuria esse pecorum, quod veritus est Apion. Verumtamen
si Aegyptiorum moribus omnes semet addicerent, mundus
de titulus quidem esset hominibus, ferocissimis autem
bestiis abundaret, quas pro diis isti habentes cum cura stu-
dioque nutriunt. Quodsi quis eum interrogaret, quos
putaret omnium Aegyptiorum esse sapientissimos et maxime
religiosos, illos procul dubio sacerdotes esse agnosceret.

τετάρθαι, τὴν τε τῶν θεῶν θεραπείαν καὶ τῆς σοφίας τὴν ἐπιμέλειαν. Ἐκείνοι τοίνυν ἅπαντες καὶ περιτέμνονται καὶ χοιρέων ἀπέχονται βρωμάτων. Οὐ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων οὐδὲ εἰς συνθύει τοῖς θεοῖς. Ἄρ' οὖν τυφλὸς ἦν τὸν νοῦν Ἀπίων ὑπὲρ Αἰγυπτίων ἡμᾶς λοιδορεῖν συνθέμενος, ἐκείνων δὲ κατηγορῶν, οἷ γε μὴ μόνον χροῖνται τοῖς ὑπὸ τούτου λοιδορουμένοις ἔθουσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδαξαν περιτέμνεσθαι, καθάπερ εἴρηκεν Ἡρόδοτος; Ὅθεν εἰκότως μοι δοκεῖ τῆς εἰς τοὺς 10 πατρίους αὐτοῦ νόμους βλασφημίας δοῦναι δίκην Ἀπίων τὴν πρόπουσαν. Περιετμήθη γὰρ ἐξ ἀνάγκης, ἐλκώσεως αὐτῷ περὶ τὸ αἰδοῖον γενομένης, καὶ μηδὲν ὠφελθεῖς ὑπὸ τῆς περιτομῆς, ἀλλὰ σηπούμενος ἐν δειναῖς δόσυνας ἀπέθανεν. Δεῖ γὰρ τοὺς εὖ φρονούντας τοῖς μὲν οἰ- 15 κείων νόμοις περὶ τὴν εὐσέβειαν ἀκριβοῦς ἐμμένειν, τοὺς δὲ τῶν ἄλλων μὴ λοιδορεῖν. Ὁ δὲ τούτους μὲν ἔφυγε, τῶν ἡμετέρων δὲ κατεψεύσατο. Τοῦτο μὲν Ἀπίωνι τοῦ βίου τὸ τέλος ἐγένετο, καὶ τοῦτο παρ' ἡμῶν ἐνταῦθα τὸ πέρας ἔστω τοῦ λόγου.

18 ἰδ'. Ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀπολλώνιος δὲ Μόλων καὶ Αὐσίμαχος καὶ τινες ἄλλοι τὰ μὲν ὑπ' ἀγνοίας, τὸ πλεῖστον δὲ κατὰ δυσμένειαν, περὶ τοῦ νομοθετήσαντος ἡμῖν Μωϋσέως καὶ περὶ τῶν νόμων πεποιήνται λόγους οὔτε δικαίους οὔτε ἀληθεῖς, τὸν μὲν ὡς γόητα καὶ ἀπατεῶνα 25 διαβάλλοντες, τοὺς νόμους δὲ κακίας ἡμῖν καὶ οὐδευμιᾶς ἀρετῆς φάσκοντες εἶναι διδασκάλους, βούλομαι συντόμως καὶ περὶ τῆς ὅλης ἡμῶν καταστάσεως τοῦ πολιτεύματος καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος, ὡς ἂν ὦ δυνατός, εἰπεῖν. Οἶμαι γὰρ ἔσεσθαι φανερόν, ὅτι καὶ πρὸς εὐσέ- 30 βειαν καὶ πρὸς κοινωνίαν τὴν μετ' ἀλλήλων καὶ πρὸς τὴν καθόλου φιλανθρωπίαν, ἔτι δὲ πρὸς δικαιοσύνην καὶ τὴν ἐν τοῖς πόνοις καρτερίαν καὶ θανάτου περιφρόνησιν ἄριστα κειμένους ἔχομεν τοὺς νόμους. Παρκαλῶ δὲ τοὺς ἐντευζομένους τῇ γραφῇ μὴ μετὰ 35 φθόονι ποιεῖσθαι τὴν ἀνάγνωσιν. Οὐ γὰρ ἐγκώμιον ἡμῶν αὐτῶν προσιλόμην συγγράφειν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ ψευδῆ κατηγορημένοις ἡμῖν ταύτην ἀπολογίαν διακαίωσθαι εἶναι νομίζω, τὴν ἀπὸ τῶν νόμων, καθ' οὓς ζῶντες διατελοῦμεν· ἄλλως τε καὶ τὴν κατηγορίαν 40 δ' Ἀπολλώνιος οὐκ ἄθροον ὥσπερ δ' Ἀπίων ἔταξεν, ἀλλὰ σποράδην καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς. Ποτὲ μὲν ὡς ἀθέους καὶ μισανθρώπους λοιδορεῖ, ποτὲ δ' αὖ δειλίαν ἡμῖν θνείδιζει, καὶ τοῦματιν ἔστιν ὅπου τόλμαν κατηγορεῖ καὶ ἀπόνοιν. Λέγει δὲ καὶ ἀφυστάτους εἶναι 45 τῶν βαρβάρων, καὶ διὰ τοῦτο μηδὲν εἰς τὸν βίον εὕρημα συμβεβλήσθαι μόνους. Ταῦτα δὲ πάντα διελεγχθῆ- σεσθαι νομίζω σαφῶς, εἰ τὰναντία τῶν εἰρημένων φανείη διὰ τῶν νόμων ἡμῖν προστεταγμένα καὶ πραττόμενα μετὰ πάσης ἀκριβείας ὑπ' ἡμῶν. Εἰ δ' ἄρα βιασθῇν 50 μνησθῆναι τῶν παρ' ἑτέροις ὑπεναντιῶς νενομισμένων, τούτου δίκαιοι τὴν αἰτίαν ἔχειν εἰσὶν οἱ τὰ παρ' ἡμῖν ὡς χεῖρ παραβάλλειν ἀξιούντες. Οἷς οὐδέτερον ἀπολειφθήσεσθαι νομίζω λέγειν, οὐθ' ὡς οὐχὶ τούτους ἔχομεν τοὺς νόμους, ὧν ἐγὼ παρκαθήσομαι τοὺς κεφαλαιώ-

Hæc enim duo dicunt sibi met ab initio a regibus esse præcepta, ut deos colant et sapientiam diligant. Illi igitur et circumciduntur omnes, et a porcinis abstinent carnibus. Sed neque ullus alius Ægyptiorum cum eis sacra diis facere dignoscitur. Mentem igitur occæcatam habuit Apion, qui Ægyptiorum gratia nos data opera conviciis insectatur, illosque accusat, qui non solum utuntur iisdem, quos in nobis reprehendit, moribus, sed etiam alios circumcidi docuerunt, sicuti dixit Herodotus. Unde jure mihi videtur Apion ob maledicta in patriæ suæ leges pœnas dedisse quas commeruit. Nam ex necessitate circumciscus erat, utpote ulceratus circa pudenda: et quum nihil ei profuerit circumcisio, sed putresceret, magnis doloribus exspiravit. Oportet enim bene ac sapienter institutos legibus propriis circa pietatem adhaerere, ceterorum vero leges minime carpere. At iste suas quidem deseruit, de nostris vero mentitus est. Atque ita quidem vitam finivit Apion, et hic etiam de eo nobis finem dicendi facere par sit.

14. Quoniam vero et Apollonius Molonis et Lysimachus et alii quidem nonnulli, partim quidem per ignorantiam, maxima vero ex parte per malevolentiam de legislatore nostro Moyse et legibus ejus verba fecerunt nec justa nec vera, hunc quidem ut præstigiatores et deceptores calumniantes, leges autem inlicitæ apud nos, nulliusque virtutis magistras esse affirmantes, volo breviter et de omni reipublicæ nostræ constitutione, et de qualibet re singillatim, sicuti potero, sermonem proferre. Puto enim evidens fore, quod et ad pietatem et societatem inter homines servandam, et ad omnia humanitatis officia tuenda, prætereaque ad justitiam, et tolerantiam laborum, mortisque contemptum, optime factas habeamus leges. Rogo tamen eos qui in hanc scriptiorem inciderint, ut non cum invidia lectionem adhibeant. Non enim proposui nosmetipsos laudibus prosequi; sed defensionem esse justissimam puto, ductam a legibus juxta quas adhuc vivimus, adversus eos, qui multa nobis eaque falsa objecerunt: præsertim quum Apollonius accusationem non continue sicut Apion instituit, sed sparsim et hinc inde per totam orationem. Quippe qui aliquando quidem nobis tanquam atheis et hominum osoribus conviciatur, aliquando vero iterum formidinem nobis exprobrat: et e diverso rursus aliquando temerariæ audaciæ et amentię nos insinulat. Quin et nos e barbaris maxime omnium ineptos esse dicit: et propterea nos solos nihil ad vitæ emolumentum utile contulisse. Hæc autem omnia manifeste redargui posse existimo, si universa contra quam ab eo sunt dicta appareant et legibus imperata, et a nobis accurate admodum observata. Si vero coactus fuero mentionem facere legum contrariarum apud alios constitutarum, ob hoc merite culpandi sunt quibus in animo est nostra ut pejora cum iis conferre quæ apud alios sunt. Quibus neutrum puto relictum fore quod dicant, neque quod non eas habeamus le-

δεστάτους, οὐθ' ὡς οὐχὶ μάλιστα πάντων ἐμμένονεν τοῖς ἐαυτῶν νόμοις.

15. Μικρὸν οὖν ἀναλαβὼν τὸν λόγον τοῦτ' ἂν εἴποιμι πρῶτον, ὅτι τῶν ἀνόμων καὶ ἀτάκτως βιούντων οἱ ἄζεις καὶ νόμου κοινοῖνίας ἐπιθυμηταὶ γενόμενοι καὶ πρῶτοι κατάρξαντες εἰκότως ἂν ἡμερότητι καὶ φύσεως ἀρετῇ διενεγκεῖν μαρτυρηθεῖεν. Ἀμέλει πειρῶνται τὰ παρ' ἐαυτοῖς ἕκαστοι πρὸς τὸ ἀρχαιοτάτον ἀνάγειν, ἵνα μὴ μίμεισθαι δοῶσιν ἑτέρους, ἀλλ' αὐτοὶ τοῦ ζῆν νομικῶς ἄλλοις ὑψηλίσασθαι. Τούτων δὲ τοῦτον ἔχοντων τὸν τρόπον ἀρετῇ μὲν ἐστὶ νομοθέτου τὰ βέλτιστα συνιδεῖν καὶ πείσαι τοὺς χρησμένους περὶ τῶν ὑπ' αὐτῷ τιθεμένων, πλήθους δὲ τὸ πᾶσι τοῖς δοῶσιν ἐμμένειν, καὶ μήτε εὐτυχίαις μήτε συμφοραῖς αὐτῶν μηδὲν μεταβάλλειν. Φημὶ τοίνυν τὸν ἡμέτερον νομοθέτην τῶν δπουθηποτοῦν μνημονευομένων νομοθετῶν προάγειν ἀρχαιοτάτη. Λυκοῦργοι γὰρ καὶ Σόλωνες καὶ Ζάλευκος ὁ τῶν Λοκρῶν καὶ πάντες οἱ θαυμαζόμενοι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἔχθες δὴ καὶ πρόφην ὡς 20 πρὸς ἐκείνους παραβάλλόμενοι φαίνονται γεγονότες, ὅπου γε μὴδ' αὐτὸ τοῦνομα πάλαι ἐγινώσκετο τοῦ νόμου παρὰ τοῖς Ἕλλησι· καὶ μάρτυς Ὀμηρος οὐδ' αὖ μὲν τῆς ποιήσεως αὐτῶν χρησάμενος. Οὐδὲ γὰρ ἦν κατὰ τοῦτον, ἀλλὰ γνώμαις ἀορίστοις τὰ πλήθη διωκεῖτο καὶ 25 προστάγμασι τῶν βασιλέων. Ἀφ' οὗ καὶ μέχρι πολλοῦ διέμεναν ἔθνη ἀγράφως χρώμενοι, καὶ πολλὰ τούτων αἰεὶ πρὸς τὸ συντυγχάνον μετατιθέντες. Ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ἀρχαιοτάτος γεγονὼς (τοῦτο γὰρ δὴ πούθεν ὁμολογεῖται καὶ παρὰ τοῖς πάντα κατ' ἡμῶν 30 λέγουσιν), ἐαυτὸν τε παρέσχεν ἀριστον τοῖς πλήθεσι ἡγεμόνα καὶ σύμβουλον, τὴν τε κατασκευὴν αὐτοῖς ὅλην τοῦ βίου τῷ νόμῳ παραλαβὼν ἔπεισε παραδέξασθαι καὶ βεβαιωτάτην ἴσασι φυλαχθῆναι παρεσκεύασεν.

35 15. Ἰδῶμεν δὲ τῶν ἔργων αὐτοῦ τὸ πρῶτον μεγαλείον. Ἐκεῖνος γὰρ τοὺς προγόνους ἡμῶν, ἐπεὶ περ ἔδοξεν αὐτοῖς τὴν Αἴγυπτον ἐκλιποῦσιν ἐπὶ τὴν πατρίον γῆν ἐπανιέναι, πολλὰς τὰς μυριάδας παραλαβὼν ἐκ πολλῶν καὶ ἀμυγάνων δίσωπεν εἰς ἀσφάλειαν· καὶ γὰρ 40 τὴν ἀνδρῶν αὐτοῦ καὶ πολλὴν ψάμμον ἔδει διοδοιπορῆσαι, καὶ νικῆσαι πολέμους, καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ λείαν ὁμοῦ σώζειν μαχόμενους. Ἐν οἷς ἅπασι καὶ στρατηγὸς ἀριστος ἐγένετο καὶ σύμβουλος συνετώτατος καὶ πάντων κηδεμὼν ἀληθέστατος. Ἄπαν δὲ 45 τὸ πλήθος εἰς ἐαυτὸν ἀντρετῆσθαι παρεσκεύασε, καὶ περὶ παντὸς ἔργου πεισθέντας αὐτοῦς τοῦ κελευθέντος, εἰς οὐδεμίαν οἰκίαν ἔλαβε ταῦτα πλεονεξίαν. Ἐν ᾧ μάλιστα τῷ καιρῷ δυνάμεις μὲν αὐτοῖς περιβάλλονται καὶ τυραννίδας οἱ προεστηκότες, ἐθίζουσι δὲ τὰ πλήθη 50 μετὰ πολλῆς ἀνομίας ζῆν, ἐν τούτῳ τῆς ἐξουσίας ἐκείνος καθεστηκὼς τῶν ἀνάντιον ᾤκηθαι δέιν εὐσεβεῖν, καὶ πολλὰν εὐνοίαν τοῖς λαοῖς ἐμπαρσχεῖν· οὕτως αὐτὸς τε τὰ μάλιστα τὴν ἀρετὴν ἐπιδείξειν τὴν αὐτοῦ νομίζων καὶ σωτηρίαν τοῖς αὐτὸν ἡγεμόνα ποιουμένοις βεβαιωτάτην

ges, quarum ego sum mas in medium proferam; neque quod non maxime omnium in legibus propriis perseveremus.

15. Paulo ergo altius exorsus volo primum dicere quod ii qui ordinis et communium legum primi amatores exstiterunt, eis qui sine lege et ordine vivunt, mansuetudine et bonitate naturæ non immerito præstantiores habeantur. Hinc fit quod singuli legum latores summam suis vetustatem tribui affectant, ut non imitatores aliorum videantur, sed ipsi potius aliis legitime vivendi duces exstitisse. Istis hunc in modum se habentibus, virtus quidem legislatoris est, quæ optima sunt perspicere, et de constitutis in bonam opinionem adducere eos qui illis usuri sunt: populi vero, ut maneant in omnibus quæ scita et iussa fuerint; et neque ex felicitate, neque ex calamitatibus horum aliquid immutare. Dico igitur nostrum legislatorem quoslibet qui memorantur leges antiquitate præcedere. Lycurgus enim, et Solon, et Zaleucus Locrensis, et omnes qui in admiratione sunt apud Græcos, non ita pridem exstitisse videntur, si illi conferantur: quando ne ipsum quidem legis nomen olim apud Græcos cognoscebatur; quod et testatur Homerus, qui nusquam in poesi sua isto est usus. Nihil quippe huiusmodi erat ipsius tempore, sed sententiis non delinitis, et regum jussis populi regebantur. Unde etiam longo tempore permansere consuetudinibus non scriptis utentes, multasque illarum semper, prout res ceciderit, subinde mutantes. Noster vero legislator, qui et antiquissimus (hoc etenim in confesso est etiam apud universos, qui omnia contra nos loquuntur), et semetipsum populo exhibuit ducem consultoremque præstantissimum; et totam vitæ rationem lege complexus, eis suasit hanc libenter excipere, fecitque ut diligentissime observaretur a scientibus prudentibusque.

16. Primum autem videamus quod inter opera ejus magnificentum est. Ille enim progenitorum nostrorum, postquam eis visum est Ægypto relicta ad terram patriam revertere, quum multa millia assumpsisset, illos ex multis difficultatibus ad incolumitatem perduxit: nam et inaquosam eos et valde arenosam oportebat viam transire, et bella profligare, et liberos ac uxores cum præda inter pugnandum servare. In quibus omnibus et ducem egregium et consiliarium sapientissimum se præstitit, et omnium curatorem verissimum. Fecit autem ut omnis ab ipso penderet multitudo, et quum omnia quæ vellet iis persuadere posset, in nullo horum vindicavit sibi potestatem. Sed in quo maxime tempore potentiam quidem sibi comparant et tyrannidum occupant qui aliis præsent, populum vero licentem admodum vivere assuefaciunt, in hac ille potestate constitutus, e contrario ipsum oportere pie vivere censuit, multumque benevolentia: populo præstare: ita se et ipsum maxime virtutem suam ostensurum esse existimans, et salutem certissimam illis daturum qui ipsum sibi ducem

παρέειν. Καλῆς οὖν αὐτῇ προσιρρέσεως καὶ πράξεων
 μεγάλων ἐπιτυγχανομένων εἰκότως ἐννοούμεν ἡγεμόνα
 τε καὶ σύμβουλον θεῖον ἔχειν· καὶ πείσας πρότερον
 5 αὐτὸν ὅτι κατὰ τὴν ἐκείνου βούλησιν ἅπαντα πράττει
 καὶ διανοεῖται, ταύτην ὥστε δεῖν πρὸ παντὸς ἐμποιῆσαι
 τὴν ὑπόληψιν τοῖς πλῆθεσιν. Οἱ γὰρ πιστεύσαντες
 ἐπισκοπεῖν Θεὸν τοὺς αὐτῶν βίους οὐδὲν ἀνέχονται ἐξα-
 μαρτεῖν. Τοιοῦτος μὲν δὴ τις αὐτὸς ἡμῶν ὁ νομοθέτης,
 οὐ γόης, οὐδ' ἀπατεῶν, ἀπερ λιοδωρῶντες λέγουσιν
 10 ἀδίκως, ἀλλ' οἷον παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν αὐγούσι τὸν
 Μῖνον γεγονέναι καὶ μετ' αὐτὸν τοὺς ἄλλους νομοθέτας.
 Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν τοὺς νόμους * * ὑποτίθενται, ὁ δὲ γε
 Μῖνος ἔλεγεν ὅτι εἰς τὸν Ἀπόλλυν καὶ τὸ Δελφικὸν αὐτοῦ
 μαντεῖον τὰς τῶν νόμων μαντείας ἀνέφερεν, ἥτοι τὰ-
 15 ληθές οὕτως ἔχειν νομίζοντες ἢ πείσιν βῆρον ὑπολαμ-
 βάνοντες. Τίς δ' ἦν ὁ μάλιστα κατορθώσας τοὺς νόμους,
 καὶ τίς ὁ δικαιοτάτα περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ πίστεως ἐπιτυ-
 χῶν, πάρεστιν ἐξ αὐτῶν κατανοῶν τῶν νόμων ἀντιπα-
 ραβάλλοντας· ἥδη γὰρ περὶ τούτων λεκτέον. Οὐκ οὖν
 20 ἀπείροι μὲν αἱ κατὰ μέρος τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν νόμων
 παρὰ τοῖς ἅπασιν ἀνθρώποις διαφοραί· οἱ μὲν γὰρ μο-
 ναρχίαις, οἱ δὲ ταῖς ὀλίγων δυναστείαις, ἄλλοι δὲ τοῖς
 πλῆθεσιν ἐπέτρεψαν τὴν ἐξουσίαν τῶν πολιτευμάτων.
 Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης εἰς μὲν τούτων οὐδωστῶν
 25 ἀπεῖδεν, ὥς δ' ἂν τις εἴποι βιασάμενος τὸν λόγον, θεο-
 κρατίαν ἀπέδειξε τὸ πολιτεύμα, Θεῷ τὴν ἀρχὴν καὶ
 τὸ κράτος ἀναθεῖς, καὶ πείσας εἰς ἐκείνον ἅπαντας
 ἀφορᾶν ὡς αἷτιον μὲν ἁπάντων ὄντα τῶν ἀγαθῶν, ἀ
 κοινῇ τε πᾶσιν ἀνθρώποις ἰδίᾳ τε ἑκάστοις ὑπάρχει,
 30 καὶ ὅσων ἔτυχον αὐτοὶ δεηθέντες ἐν ἀμυγῶναις· λαλεῖν
 δὲ τὴν ἐκείνου γνώμην οὐκ ἐνὸν οὔτε τι τῶν πρακτομέ-
 νων οὐδὲν οὐδ' ὦν ἂν τις παρ' αὐτῷ διανοηθῇ. Ἀλλ'
 αὐτὸν ἀπέφηνε καὶ ἀγέννητον καὶ πρὸς τὸν αἰδῖον χρόνον
 ἀναλλοίωτον, πάσης ἰδέας θνητῆς κάλλει διαμέροντα,
 35 καὶ δυνάμει μὲν ἡμῖν γινώριμον, ὁποῖος δὲ κατ' οὐσίαν
 ἔστιν ἄγνωστον. Ταῦτα περὶ Θεοῦ φρονεῖν οἱ σοφώ-
 τατοι παρ' Ἑλλήσιν ὅτι μὲν ἐδιδάχθησαν, ἐκείνου τὰς
 ἀρχὰς παρασχόντος, ἐῷ νῦν λέγειν· ὅτι δ' ἐστὶ καλὰ καὶ
 40 πρέποντα τῇ τοῦ Θεοῦ φύσει καὶ μεγαλειότητι σφόδρα
 μεμαρτυρήκασιν. Καὶ γὰρ Πυθαγόρας καὶ Ἀναξαγόρας
 καὶ Πλάτων καὶ οἱ μετ' ἐκείνους ἀπὸ τῆς Στωᾶς φιλό-
 σοφοι, καὶ μικροῦ δεῖν ἅπαντες οὕτω φαίνονται περὶ
 τῆς τοῦ Θεοῦ φύσεως πεφρονηκότες. Ἀλλ' οἱ μὲν πρὸς
 45 ὀλίγους φιλοσοφῶντες εἰς πλήθη δοξῆαι προκατειλημ-
 μένα τὴν ἀλήθειαν τοῦ δόγματος ἐξενεγκεῖν οὐκ ἐτόλ-
 μησαν, ὁ δὲ ἡμέτερος νομοθέτης, ἅτε δὴ τὰ ἔργα πα-
 ρέχων τοῖς νόμοις σύμφορα, οὐ μόνον τοὺς καθ' αὐτὸν
 50 ἐπεισεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐξ ἐκείνου αἰ γεννησόμενοι· τὴν
 περὶ τοῦ Θεοῦ πίστιν ἐνέκρυπεν ἀμετακίνητον. Αἷτιον
 δ' ὅτι καὶ τῇ τρώπῃ τῆς νομοθεσίας πρὸς τὸ χρήσιμον
 πάντων αἰεὶ πολὺ διήνεγκεν· οὐ γὰρ μέρος τῆς ἀρετῆς
 ἐποίησε τὴν εὐσέβειαν, ἀλλὰ ταύτης τὰ μέρη τὰλλα
 συνεῖδε καὶ κατέστησε· λέγει δὲ τὴν δικαιοσύνην, τὴν
 κτῆρεῖν, τὴν σωφροσύνην, τὴν τῶν πολιτῶν πρὸς ἀλ-

ferunt. Itaque cum bonum ei propositum fuerit, et magnas
 res gesserit, jure censebamus eum ducem atque consiliarium
 Deum habere : et quum sibi prius persuasisset quod
 secundum illius voluntatem omnia ageret atque mente agi-
 taret, credit modis omnibus oportere ut etiam populus in
 ejusmodi opinionem adduceretur. Nam qui Deum suam
 vitam respicere credunt, nulla in re peccare sustinent.
 Hujusmodi quidem noster legislator fuit, non magus, non
 impostor, sicut conviciatores injuste pronunciant; sed qua-
 lem apud Graecos gloriantur fuisse Minoem, et post eum
 legislatores alios. Namque quidam eorum *leges positas a*
Deo dicebant : Minos vero ad Apollinem et Delphicum ejus
 oraculum legum vaticinia referebat, sive hoc verum esse
 credentes, sive hoc facile aliis persuasuros esse existiman-
 tes. Qui vero maxime perfectissimam legum rationem in-
 stituerit, et justissimam de Deo persuasionem habuerit, ex
 mutua legum ipsarum contentione quivis intelligat : jam
 enim tempus est ut ad eas veniamus. Enimvero infinita qui-
 dem, si singula expendantur, morum atque legum toto pas-
 sim hominum genere discrimina sunt. Alii quippe uni tan-
 tum, paucis quibusdam alii, alii denique populo summam
 reipublicae potestatem commiserunt. At legislator noster,
 hisce neglectis omnibus, Theocraticam (licet enim hac voce
 tametsi paullo duriore uti) reipublicae formam instituit :
 atque ita summo principatu Dei numini attributo, id egit
 maxime ut in eo cunctorum oculi ac mentes acquiescerent,
 tanquam in eo qui et omnium bonorum, seu quae universe
 hominum generi eveniunt, seu quae privatim singuli, dif-
 ficilioribus suis temporibus, votis ac precibus impetrant,
 auctor et causa sit : adeo ut ejus cognitionem nullum
 omnino factum, cogitatio nulla fugere ac latere possit.
 Eum praeterea quum ortu carere, tum nullam tota aeterni-
 tate mutationem subire, omnis quoque mortalis formae
 dignitatem pulchritudine superare, postremo ut sua nobis
 potestate notum, sic natura et essentia prorsus ignotum
 esse profitetur. Mitto sane Graecorum sapientissimos hu-
 jus de Deo sententiae magistrum illum ac ducem habuisse :
 quam praecleara vero illa quaque Dei cum natura ac
 majestate conjuncta foret, gravissime testatum ipsi quoque
 reliquerunt. Pythagoras enim, et Anaxagoras, et Plato,
 quique Platonem exceperunt Stoici philosophi, ac ceteri
 prope omnes, in hujus de natura divina sententiae commu-
 nationem societatemque venerunt. At enimvero, quum isti
 fere non nisi cum paucis philosopharentur, et dogmatis hu-
 jus veritatem in vulgus aliis jam opinionibus occupatum
 offerre metuerent : tum noster hic legislator, qui suarum
 ad legum aequitatem operum consensionem adjungeret, non
 eos modo qui sua aetate viverent, in eam secum mentem
 adduxit, verum etiam nepotibus ac posteris illorum omni-
 bus firmam hanc atque constantem de divino numine fidem
 iniecit. Quod autem in ea legum suarum informatione
 fructum etiam fuerit longe quam ceteri majorem assequutus,
 eo maxime factum est, quod non religionem virtutis partem
 aliquam fecerit, sed religionis potius alias partes esse quas-
 dam et videret et vero statuerit : justitiam dico, patientiam,
 temperantiam, ac mutuam civium inter se rebus in omnibus

λήλους ἐν ἅπασι συμφωνίαν. Ἀπασαι γὰρ αἱ πράξεις καὶ διατριβαὶ καὶ λόγοι πάντες ἐπὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῖν εὐσέβειαν ἔχουσι τὴν ἀναφοράν· οὐδὲν γὰρ τούτων ἀνεξέτχστον οὐδὲ ἀόριστον παρέλιπε. Δύο μὲν γὰρ 5 εἰσιν ἀπάσης παιδείας τρόποι καὶ τῆς περὶ τὰ ἔθνη κατασκευῆς, ὧν ὁ μὲν λόγων διδασκαλικὸς, ἕτερος δὲ ὁ διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν ἐθνῶν. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι νομοθέται ταῖς γνώμαις διέστησαν, καὶ τὸν ἕτερον αὐτῶν, ὃν ἔδοξαν ἕκαστοι ἐλόμενοι, τὸν ἄλλον παρέλιπον, ὅσον 10 Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Κρήτες ἔθουσιν ἐπαίδευσιν, οὐ λόγοις, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ σχεδὸν οἱ ἄλλοι πάντες Ἑλλη- νες, ἃ μὲν χρὴ πράττειν ἢ μὴ, προσέτασσον διὰ τῶν νόμων, τοῦ δὲ πρὸς αὐτὰ διὰ τῶν ἔργων ἐθίζειν ὠλι- γώρησαν.

15 ιζ'. Ὁ δ' ἡμέτερος νομοθέτης ἄμφω ταῦτα συνήρ- μοσε κατὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν· οὔτε γὰρ κωφὴν ἀπέ- λιπε τὴν τῶν ἐθνῶν ἀσκήσιν, οὔτε τὸν ἐκ τοῦ λόγου νόμον ἀπρακτον εἶασεν, ἀλλ' εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρξάμενος τροπῆς καὶ τῆς κατὰ τὸ οἰκεῖον ἑκάστῳ 20 διαίτης, οὐδὲν οὔτε τῶν βραχυτάτων αὐτεξούσιον ἐπὶ ταῖς βουλήσεσι τῶν χρηστέων κατέλιπε, ἀλλὰ καὶ περὶ σιτίων, ὧσιν ἀπέχεσθαι χρὴ καὶ τίνα προσφέ- ρεσθαι, καὶ περὶ τῶν κοινωνησόντων τῆς διαίτης, ἔργων τε εὐτονίας περὶ τὰς τέχνας καὶ τοῦμπαιλιν ἀναπαύσεως 25 ὅρον ἔθηκεν αὐτὸς καὶ κανόνα τὸν νόμον, ἵν' ὥσπερ ὑπὸ πατρὶ τούτῳ καὶ δεσπότῃ ζῶντες μῆτε βουλόμενοι μηδὲν μὴ ὑπ' ἀγνοίας ἁμαρτάνωμεν. Οὐδὲ γὰρ τὴν ἀπ' ἀγνοίας ὑποτίμησιν ἡνέσχετο καταλιπεῖν, ἀλλὰ καὶ κάλλιστον καὶ ἀναγκαιότατον ἀπέδειξε παιδευμάτων 30 τὸν νόμον, οὐκ εἰσάπαζ' ἀκροασιμένους οὐδὲ δις ἢ πολ- λάκις, ἀλλ' ἑκάστης ἐβδομάδος τῶν ἄλλων ἔργων ἀρε- μένους ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν τοῦ νόμου ἐκέλευσε συλλέγεσθαι, καὶ τοῦτον ἀκριβῶς ἐκμανθάνειν· ὃ δὴ πάντες οἱ νομο- θέται εὐοίκασι παραλιπεῖν.

35 ιη'. Καὶ τοσοῦτον οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων ἀπέ- χουσι τοῦ κατὰ τοὺς οἰκείους ζῆν νόμους, ὥστε σχεδὸν αὐτοὺς οὐδ' ἴσασιν, ἀλλ' ὅταν ἐξαμάρτωσι, τότε παρ' ἄλλων μαθάνουσιν ὅτι τὸν νόμον παραβέβηκασιν. Οἱ τε τὰς μεγίστας καὶ κυριωτάτας παρ' αὐτοῖς ἀρχὰς 40 διοικούντες ὁμολογοῦσι τὴν ἀγνοίαν· ἐπιστάτας γὰρ παρακαθίστανται τῆς τῶν πραγμάτων οἰκονομίας τοὺς ἐμπειρίαν ἔχειν τῶν νόμων ὑπισχνουμένους. Ἡμῶν δ' ὄντινόν ἐστι τις ἔροισι τοὺς νόμους, ῥᾶν ἂν εἴποι πάντα ἢ τοῦνομα τὸ ἑαυτοῦ. Τοιγαροῦν ἀπὸ τῆς πρώ- 45 τῆς εὐθύς αἰσθήσεως αὐτοὺς ἐκμανθάνοντες ἔχομεν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὥσπερ ἐγκεχαρμένους. Καὶ σπάνιος μὲν ὁ παραβαίνων, ἀδύνατος δ' ἡ τῆς κολάσεως παραί- τησις.

ιθ'. Τοῦτο πρῶτον ἀπάντων τὴν θαυμαστὴν ὁμῶ- 50 νοιαν ἡμῖν ἐμπεποίηκεν. Τὸ γὰρ μίαν μὲν ἔχειν καὶ τὴν αὐτὴν δοῦν περὶ Θεοῦ, τῷ βίῳ δὲ καὶ τοῖς ἔθεσι μηδὲν ἄλλῳ διαφέρειν, καλλίστην ἐν ἔθεσι ἀνθρώ- πων συμφωνίαν ἀποτελεῖ. Παρ' ἡμῖν γὰρ μόνους οὔτε περὶ τοῦ Θεοῦ λόγους ἀκούσεται τις ἄλλῳις

conjunctionem. Quippe quod actionum, studiorum ac ser- monum omnium rationes ex una divini numinis religione suspensas habere nos oporteat: quum nihil penitus aut non expensum, aut non definitum constitutumque relinque- rit. Nam quum duæ omnino sint cuiusvis disciplinæ, ac morum instituendorum viæ, quarum altera præceptis, al- tera conformatione vitæ continetur: ceteri quidem legisla- tores, dissidentium opinionum varietate distracti, atque alteram utram suo quisque sensu viam sequuti, alteram omisere. Ita igitur Lacedæmonii simul et Cretenses moribus ipsis docebant, non præceptis: Athenienses autem Græci- que propemodum universi, quid agendum esset, quidve fugiendum, legibus edicebant, suos tamen ad utrumque re- bus ipsis consuefacere negligebant.

17. At legislator hic noster præcipuo quodam studio ambo ista conjunxit: dum neque mutam vitæ morumque conformationem reliquit, neque legis præcepta operum so- cietate carere permisit; sed, jam inde ab ipsomet alimenti genere, et domestica singulorum victus ratione auspicatus, ne minutissimum quidem aliquid eorum qui illis uterentur potestatis et arbitrii facere voluit: imo quibus abstinendum cibis, quibus item vesci liceat, quinam in victus commu- nationem ac societatem vivendi, quam in operibus conten- tionem adhibere, quem in otio tenere modum oporteat, certis quasi legis finibus regulisque descripsit: uti sub ejus tanquam parentis cuiusdam aut dominæ imperio nutuque viventes, nihil omnino vel malitia vel ignorance peccemus. Ita ne ignorationem illam, velut aliquam deprecandæ pœnæ speciem, relinqueret, longe pulcherrimum nobis maximeque necessarium disciplinæ genus legem ipsam esse voluit: nec satis id futurum putavit, ut senel, iterum aut sapius eam audivissemus, nisi hebdomadis quoque singulis ab alio quolibet opere feriatos omnes ad illam dum recitaretur audiendam, animoque penitus informandam, convenire juberet. Id quod ab reliquis omnibus legumlatoribus prætermisum videmus.

18. Ac tantum plerique mortalium a vita suarum ex legum præceptis instituenda absunt, ut in summa fere il- larum ignoracione versentur, atque ubi peccaverint, eas tum demum abs se violatas, ex aliis intelligant. Quam igno- rantiam summi quoque et principes eorum magistratus con- fitentur, dum eos rerum administrationi præesse potissimum ac sibi assidere volunt, qui præcipuam quandam legum pe- ritiam præ se ferant. At ex nostris, quemcunque de legum nostrarum capitibus interroget, universas facilius quam suum ipse nomen edisseret. Proinde eas jam usque ab ea qua primum aliquid sentire cœpimus ætate, haustas, mentibus deinceps inustas quodammodo impressasque te- nemus. Ac rari admodum sunt qui eas violent; qui au- tem violarit, nulla prorsus ei deprecandæ pœnæ ratio su- perest.

19. Atque hic admirabilis inter nos animorum consen- sionis fons est præcipuus. Nam et idem omnes de Deo sentire, et nullo vitæ morumque dissidio laborare, id vero pulcherrimam ac jucundissimam hominibus animorum stu- diorumque conjunctionem afferre solet. Enimvero soli omnino sumus, apud quos neque discrepantes unquam de

ὑπεναντίους, ὅποια πολλὰ παρ' ἑτέροις (οὐδ' ὑπὸ τῶν
 τυγόντων μόνον κατὰ τὸ προσπεσόν ἐκάστῳ λέγεται
 πάθος, ἀλλὰ καὶ παρὰ τισι τῶν φιλοσόφων αὐτῶν τε-
 τολμηται, τῶν μὲν τὴν δλην τοῦ Θεοῦ φύσιν ἀναιρεῖν
 5 τοῖς λόγοις ἐπιχειρηκότων, ἄλλων δὲ τὴν ὑπὲρ ἀν-
 θρώπων αὐτοῦ πρόνοιαν ἀφαιρουμένων), οὐτ' ἐν τοῖς
 ἐπιτηδεύμασι τῶν βίων ὄβηται διαφορὰν, ἀλλὰ κοινὰ
 μὲν ἔργα πάντων παρ' ἡμῖν, εἰς δὲ ὁ λόγος δὲ τῷ νόμῳ
 συμφωνῶν περὶ Θεοῦ, πάντα λέγων ἐκείνων ἐφορᾷ.
 10 Καὶ μὴν περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον ἐπιτηδευμάτων οἱ
 δεῖ πάντα τὰ ἄλλα τέλος ἔχειν τὴν εὐσέβειαν καὶ γυ-
 ναικῶν ἀκούσειεν ἂν τις καὶ τῶν οἰκετῶν.

κ'. Ὅθεν δὴ καὶ τὸ προφερόμενον ἡμῖν ὑπὸ τινων
 ἐγκλημα, τὸ δὴ μὴ καινῶν εὐρετὰς ἔργων ἢ λόγων
 15 ἀνδρας παρσχεῖν, ἐντεῦθεν συμβέβηκεν. Οἱ μὲν γὰρ
 ἄλλοι τὸ μῦθεν τῶν πατρίων ἐμμένειν καλὸν εἶναι
 νομίζουσι, καὶ τοῖς μάλιστα τομῶσι ταῦτα παραβαί-
 νειν σοφίας δεινότητά μαρτυροῦσιν· ἡμεῖς δὲ τοῦναντίον
 μίαν εἶναι καὶ φρόνησιν καὶ ἀρετὴν ὑπειλήφαμεν τὸ
 20 μῦθεν ὅπως ὑπεναντίον μῆτε πρᾶξι μῆτε διανοηθῆναι
 τοῖς ἐξ ἀρχῆς νομοθετηθεῖσιν. Ὅπερ εἰκότως ἂν εἴη
 τεκμήριον τοῦ κάλλιστα τεθῆναι τὸν νόμον. Τὰ γὰρ
 μὴ τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον αἱ πεῖραι δεόμενα διορ-
 θώσεως ἐλέγχουσιν.

25 κα'. Ἡμῖν δὲ τοῖς πεισθεῖσιν ἐξ ἀρχῆς τεθῆναι τὸν
 νόμον κατὰ Θεοῦ βούλησιν, οὐδ' εὐσεβὲς ἦν ἐτι τοῦτο
 μὴ φυλάττειν. Τί γὰρ αὐτοῦ τις ἂν μετακινήσειεν, ἢ
 τί κάλλιον ἐξεύροι, ἢ τί παρ' ἑτέρων ὡς ἀμεινον ἐξε-
 νέηκοι; ἄρα γε τὴν δλην κατάστασιν τοῦ πολιτεύμα-
 30 τος; καὶ τίς ἢ καλλίων ἢ δικαιότερα γένοιτο τῆς Θεὸν
 μὲν ἡγεμόνα τῶν ὄλων ἡγεῖσθαι πεποιημένης, τοῖς
 ἱερεῦσι δὲ κοινῇ μὲν τὰ μέγιστα διοικεῖν ἐπιτροπύσης,
 τῷ δὲ πάντων ἀρχιερεῖ πάλιν αὖ πεπιστευκυίας τὴν τῶν
 ἄλλων ἱερέων ἡγεμονίαν; οὐκ οὐ κατὰ πλοῦτον οὐδέ
 35 τισιν ἄλλαις προύχοντας αὐτομάτοις πλεονεξίας; πρῶτον
 εὐθύς ὁ νομοθέτης ἐπὶ τὴν τιμὴν ἔταξεν, ἀλλ' ὅσοι τῶν
 μετ' αὐτοῦ πειθοῖ τε καὶ σωφροσύνης τῶν ἄλλων διέ-
 φερον, τούτοις τὴν περὶ τὸν Θεὸν μάλιστα θεραπειάν
 ἐνεχείρισεν. Τούτοις δ' ἦν καὶ τοῦ νόμου καὶ τῶν
 40 ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἀκριβὲς ἐπιμέλεια· καὶ γὰρ
 ἐπόπται πάντων καὶ δικασταὶ τῶν ἀμφισβητουμέ-
 νων καὶ κολασταὶ τῶν κατεγνωσμένων οἱ ἱερεῖς ἐτά-
 χθησαν.

45 κδ'. Τίς ἂν οὖν ἀρχὴ γένοιτο ταύτης δσιωτέρας; τίς
 δὲ Θεῷ τιμὴ μᾶλλον ἀρμόζουσα; παντὸς μὲν τοῦ πλη-
 θους κατεσκευασμένου πρὸς τὴν εὐσέβειαν, ἐξαιρετον δὲ
 τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἱερέων πεπιστευμένων, ὥσπερ δὲ
 τελετῆς τινος τῆς ὄλης πολιτείας οἰκονομουμένης; ἀ
 γὰρ ὀλίγων ἡμερῶν ἀριθμὸν ἐπιτηδεύοντες ἀλλόφυλοι
 50 φυλάττειν οὐ δύνανται, μυστήρια καὶ τελετὰς ὀνομά-
 ζοντες, ταῦτα μετὰ πολλῆς ἔδονης καὶ γνώμης ἀμε-
 ταπίστου φυλάττοντες ἡμεῖς διὰ τοῦ παντὸς αἰῶνος.
 Τίνες οὖν εἰσιν αἱ προρρήσεις καὶ ἀπαγορεύσεις;
 ἀπλαῖ τε καὶ γνώριμοι. Πρώτῃ δ' ἡγείται περὶ Θεοῦ,

Deo sententias audies, quod apud alios frequentissimum
 est (nec enim vulgaris tantum ac plebeius quilibet, prout
 peculiaris animi sensus impulerit, de Deo loquitur; sed
 hoc temeritatis vitium ad nonnullos etiam philosophos
 permanavit, quorum alii omnem Dei naturam funditus ex-
 terminare conati sunt, alii eundem omni hominum cura
 providentiaque spoliarent), nec ullum in vitæ rationibus
 dissidium videbis: imo vero, quum summa quædam apud
 nos omnium sit operum functionumque communio, tum
 vox similiter eadem et cum ipsa lege de Deo consentiens,
 quæ omnia divini oculi sapientia regi proficitur. Ac quod
 ad vitæ instituta spectat, ex ipsis quoque mulierculis ac
 mancipiis intelliges, nihil non ex ceteris ad unum reli-
 gionis finem esse referendum.

20. Atque hinc profectum illud est, quod a nonnullis
 probro nobis et crimini vertitur, neminem ex nobis ullum
 aut novæ orationis, aut operis novi auctorem prodiasse.
 Nam ceteri quidem, in nulla patriarum consuetudinum
 acquiescere, præclarum quiddam ac laude dignum arbi-
 trantur, eosque potissimum qui aliquid earum labefactare
 conantur, a singulari prudentiæ vi sollertiæque commendant:
 nos contra, unam hanc et prudentiam et virtutem esse
 statuimus, nihil omnino quod cum legibus ante sanctis
 quoquo modo pugnet, aut invelere aut moliri. Quod sane
 argumento certissimo est, optime conditam hanc fuisse le-
 gem. Quæ enim secus instituta sunt, ea correctione indi-
 gere, experientia comprobatur.

21. At nos, qui hanc primam legem ex divinæ voluntatis
 arbitrio latam fuisse credimus, hanc deinceps violare sine
 impietate non possumus. Et vero, quid tandem aut ex ea
 mutare quis possit, aut excogitare melius, aut ab aliis con-
 venientius mutuari? Num forte genus ipsum reipublicæ
 totum immutabit? At quodnam, obsecro, possit eo vel me-
 lius vel æquius institui, quod Deum quidem rerum univer-
 sarum moderatorem constituat, sacerdotes vero ita publicæ
 maximorum negotiorum administrationi præficiat, ut illis
 ipsis sacerdotibus summum omnium pontificem præesse
 velit? quod eosdem ab ipso jam initio legislator, non pro
 census magnitudine, aut aliarum ejusmodi rerum, quam
 fortuna pepererit, copia, in tanto honoris gradu collocari
 voluerit, sed iis duntaxat suorum quæ aliis partim orationis
 vi, partim etiam æquitate morum anteirent, divini cultus
 ritus commiserit. Ab his autem accurata et legis et reli-
 quorum institutorum conservatio fiebat; quum et summi
 omnium quæsitores, et controversiarum iudices, et damna-
 torum punitores constituti sacerdotes essent.

22. Quodnam igitur imperii genus hoc sanctius esse
 queat? aut qui Deo cultus convenientior exhiberi? ubi non
 multitudo tantum universa ad pietatem studiosissime infor-
 miatur, sed etiam insignis quædam a sacerdotibus in rerum
 administratione diligentia exigatur, et solemnem sacri
 alicujus festi religionem tota reipublicæ ratio imitetur?
 nam quæ alienigenæ paucis aliquot diebus, mysteria ap-
 pellantes statasque ceremonias, custodire non possunt, ea
 nos perpetuo quum suavissime, tum etiam constantissime
 refinemus. Quænam vero et cujusmodi sunt nostra illa
 vel edicta vel interdicta? Simplicia prorsus et illustria.
 Princeps quidem et caput omnium illud est, quod ita de

λέγουσα, ὁ Θεὸς ἔχει τὰ πάντα παντελὴς καὶ μακάριος, αὐτὸς ἐαυτῷ καὶ πᾶσιν αὐτάρκης, ἀρχὴ καὶ μέσα καὶ τέλος πάντων· οὗτος ἔργους μὲν καὶ χάρισιν ἐναργὴς καὶ παντὸς οὐτινοσοῦν φανερώτερος, μορφήν δὲ καὶ μέγεθος ἡμῖν ἀφανέστατος· πᾶσα μὲν γὰρ ὕλη πρὸς εἰκόνα τὴν τούτου, κἂν ἢ πολυτελής, ἄτιμος, πᾶσα δὲ τέλῃ πρὸς μιμήσεως ἐπινόειαν ἀτεχνος· οὐδὲν ὅμοιον οὐτ' ἐπινοοῦμεν οὐτ' εἰκάζειν ἐστὶν ὅτιον. Ἔργα βλέπομεν αὐτοῦ, φῶς, οὐρανόν, γῆν, ἥλιον καὶ σελήνην, ὕδατα, ζῶων γενέσεις, καρπῶν ἀναδόσεις. Ταῦτα ὁ Θεὸς ἐποίησεν οὐ χερσίν, οὐ πόνοις, οὐδέ τινων συνεργασμένων ἐπιδηθείς, ἀλλ' αὐτοῦ καλὰ θελήσαντος καλῶς ἦν εὐθὺς γεγονότα. Τούτῳ δεῖ πάντας ἀκολουθεῖν καὶ θεραπεύειν αὐτὸν ἀκούοντας ἀρετὴν τρόπον γὰρ Θεοῦ θεραπείας οὗτος ὁσιώτατος.

κγ'. Εἷς ναὸς ἐνὸς Θεοῦ (ψῆλον γὰρ αἰεὶ παντὶ τὸ ὅμοιον), κοινὸς ἀπάντων κοινῷ Θεῷ ἀπάντων. Τούτων θεραπεύουσι μὲν διὰ παντὸς οἱ ἱερεῖς, ἡγεῖται δὲ τούτων ὁ πρῶτος αἰεὶ κατὰ γένος· οὗτος μετὰ τῶν συνιερέων οὕσει τῷ Θεῷ, φυλάξει τοὺς νόμους, δικάσει περὶ τῶν ἀμφοτερομένων, κολάσει τοὺς ἐλεγχθέντας ἐπ' ἀδικίᾳ. Ὁ δὲ γε τούτῳ μὴ πειθόμενος ὑψέξει δίκην ὡς εἰς τὸν Θεὸν αὐτὸν ἀσεβῶν. Θύομεν τὰς θυσίας οὐκ εἰς πληρώσειν ἐαυτῶν καὶ μέθην (ἀβούλητα γὰρ τῷ Θεῷ τὰδε, καὶ πρόφραξις ἂν ὑβρεως γένοιτο καὶ πολυτελείας), ἀλλὰ σώφρονας, εὐτάκτους, εὐστατεῖς, ὅπως μάλιστα σωφρονῶσι. Καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις ὑπὲρ τῆς κοινῆς εὐχέσθαι δεῖ πρῶτον σωτηρίας, εἴθ' ὑπὲρ ἐαυτῶν (ἐπὶ γὰρ κοινωνία γεγόναμεν), καὶ ταύτην ὁ προτιμῶν τοῦ καθ' ἑαυτὸν ἰδίῳ μάλιστα εἴη Θεῷ κεχαρισμένος. Παράκλησις δὲ πρὸς τὸν Θεὸν ἐστὶν διὰ τῆς εὐχῆς καὶ δέχσις οὐχ ὅπως δίδῃ τὰ ἀγαθὰ (δίδωκε γὰρ αὐτὸς ἐκὼν καὶ πᾶσιν εἰς μέσον κατέθηκεν), ἀλλ' ὅπως δέχεσθαι δυνάμεθα καὶ λαθόντες φυλάττωμεν. Ἀγνεύς ἐπὶ ταῖς θυσίαις διήρτηκεν ὁ νόμος ἀπὸ κήδους, ἀπὸ λέγου, ἀπὸ κοινωνίας τῆς πρὸς γυναῖκα, καὶ πολλῶν ἄλλων, ὁ μακρὸν ἂν εἴη νῦν γράφειν. Τοιοῦτος μὲν ὁ περὶ Θεοῦ καὶ τῆς ἐκείνου θεραπείας λόγος ἡμῖν ἐστίν, ὁ δ' αὐτὸς ἅμα καὶ νόμος.

κδ'. Τίνες δὲ οἱ περὶ γάμων; μῆτιν μόνην οἶδεν ὁ νόμος κατὰ φύσιν τὴν πρὸς γυναῖκα, καὶ ταύτην εἰ μέλλοι τέκνον ἐνεκα γίνεσθαι· τὴν δὲ πρὸς ἄρρενας ἐστύγχε, καὶ θάνατος τὸ ἐπιτίμιον, εἴ τις ἐπιχειρήσειεν. Γαμεῖν δὲ κελεύει μὴ προικὶ προσέχοντας, μηδὲ βιαίαις ἀρπαγαῖς, μηδ' ἂν ὁλοῦ καὶ ἀπάτῃ πείσαντας, ἀλλὰ μνηστεύειν παρὰ τοῦ δοῦναι κυρίου καὶ κατὰ συγγένειαν ἐπιτήδειον. Γυνὴ δὲ χείρων, φησὶν, ἀνδρὸς εἰς ἅπαντα. Τοιγαροῦν ὑπακούετω, μὴ πρὸς ὕβριν, ἀλλ' ἵνα ἀρχηται· Θεὸς γὰρ ἀνδρὶ τὸ κράτος ἔδωκε. Ταύτη συνειναι δεῖ τὸν γήμναντα μόνῃ, τὸ δὲ τὴν ἄλλου πεῖραν ἀνόσιον. Εἰ δὲ τις τοῦτο πράξειεν, οὐδεμία θανάτου παραίτησις, οὐτ' εἰ βιάσαιοτο παρθένον ἐτέρῳ προσωμολογημένην, οὐτ' εἰ πείσειε γεγαμημένην τέκνα τρέφειν ἅπαντα προσέταξε. Καὶ γυναῖξιν ἀπέπει

Deo statuit : Deum universa complecti ; perfectissimum illum esse atque beatissimum ; sibi ipsi ac ceteris omnibus satis unum esse, principium, media, finemque cunctorum : eundem ut operibus ac beneficiis conspicuum, imo rerum omnium longe nobilissimum, ita quum figura, tum etiam magnitudine nobis ignotissimum : materiam omnem, ut genere ipso pretiosissima, vilem, si ad ejus imaginem exigatur, futuram ; artem etiam omnem, si ad illius imitationem aspiret, inertem jacere : nihil ejus simile nec videri, nec cogitari fas esse. Hujus tamen opera sub aspectum cadere, lumen, celum, terram, solem, lunam, aquas, animantium procreations, fructuumque proventus : haec autem a Deo non manibus, non labore ullo, non precaria cujusquam opera, sed uno voluntatis suae nutu perfecta continuo, proque eo ac statuerat, bonitatem sortita esse. Ad illum omnes adhaerescere, unum virtutis exercitio colere oportere, quod ea cultus divini ratio sanctissima sit.

23. Unius Dei templum unum esse (quod simili simile delectetur), adeoque commune cum omnibus, quia Numini omnium communi sacrum. Ac sacerdotum quidem proprias ejus placandi partes esse, iis tamen unum semper aliquem praesens genere principem, qui cum aliis sacerdotibus Deo sacrificet, leges custodiat, si quid erit contrarium arbitrio definiat, peractos denique reos justo supplicio coerreat. Ei qui minus paruerit, penam huic luendam esse quasi adversus Deum impie fecerit. Ceterum ea sacrificiorum lex est, uti ne ipsis ad ebrietatis turpitudinem abutamur (nam horret id Deus, tum vero et injuriarum et luxu occasionem praebet) ; verum modica, honesta, et sobria illa sint oportet, ut qui sacra faciunt, maxime modestiam prae se ferant. Jam inter sacrificandum, in primis pro communi, tum pro sua cuique salute nuncupanda vota sunt (nam ad mutnam societatem nati sumus ; et qui illam sua vita potius habuerit, is Deum sibi maxime conciliat. Porro votorum ac precationum summa haec sit, non ut ipsis ad ebrietatis turpitudinem abutamur, sed ut illis beneficia nobis conferat (conferat enim illa per sese, atque omnibus passim ingerit), verum ut ea quum rite accipere, tum diligenter conservare possimus. Ad extremum cui sacrificium faciendum erit, ei lex certa quadam praescribit lustrationum genera, quibus, suscepta si quae sint ex funere, lecto, uxoris consuetudine, et aliis multis rebus, quas nunc percensere longum esset, labes expiuntur. Atque hujusmodi nobis de Deo doctrina et divini cultus tradita ratio est, quae legis simul vim obtinet.

24. De nuptiis vero quid ? Eam tantum consuetudinem, quam cum uxore natura concedit, lex nostra probat, modo tamen ea prolis suscipiendae causa ineatur : at marium cum maribus congressiones exsecratur, ejusque flagitii reos capitali supplicio damnat. Ceterum in matrimonio neque dotis rationem haberi, neque per vim rapti conjugii, neque dolo malo pellici vult ; sed ab eo qui collocanda potestatem habeat, postulari, sic tamen ut cognationis ratio habeatur. Ac mulier quidem, inquit scriptura, viro per omnia deterior est. Viro igitur obtemperet, non tamen contumelia causa, sed ut alterius imperium ac ductum sequatur : vim enim et potestatem viro Deus concessit. Unius porro tantum, quacum conjunctus fueris, expetenda consuetudo est ; alterius enim uxorem tentare, nefas. Quod in scelus si quis incidit, certum ei capitis supplicium : ut si quis aut virgini desponsae cupiam vim obtulerit, aut alii nuptam illeceperit ; liberorum quicquid susceptum erit, educari lex jubet. Velat ne qua mulier

μήτ' ἀμβλύνει τὸ σπαρὲν μήτε διαφθείρειν, ἀλλὰ ἦν φανείη, τεκνοκτόνος ἂν εἴη ψυχὴν ἀφανίζουσα καὶ τὸ γένος ἐλαττοῦσα. Τοιγαροῦν εἴ τις ἐπὶ λέχος ἢ γυῖον παρὲλθοι, καθαρὸς εἶναι οὐ δύναται. Ἡ καὶ μετὰ τὴν νόμιμον συνουσίαν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἀπολούσασθαι κελεύει ὁ νόμος. Ψυχὴς τε γὰρ καὶ σώματος ἐγγίνεται μολυσμὸς, ὥς πρὸς ἄλλην γυνῶν υποβαλόντων. Καὶ γὰρ ἐμφυομένη σῶμασι κακοπαθεῖ ἡ ψυχὴ, καὶ τούτων αὐτὴ πάλιν ὡς θανάτων διακριθεῖσα. Δι' ὅπερ ἀγνείας ἐπὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις προσέταξεν.

κε'. Οὐ μὴν οὐδ' ἐπὶ ταῖς τῶν παιδῶν γενέσεσιν ἐπέτρεπεν εὐωχίας συνάγειν καὶ προφάσεις ποιείσθαι μίθης, ἀλλὰ σώζοντα τὴν ἀρχὴν εὐθὺς τῆς τροφῆς ἔταξε καὶ γράμματα παιδεύειν ἐκέλευσε, περὶ τε τοῦ νόμου ἀνασπρέμειν καὶ τῶν προγόνων τὰς πράξεις ἐπίστασθαι, τὰς μὲν ἵνα μιμῶνται, τοῖς δ' ἵνα συντρεφόμενοι μήτε παραβαίνωσι μήτε σκῆψιν ἀγνοίας ἔχωσι.

κς'. Τῆς δ' εἰς τοὺς τετελευτηκότας προϋπόθεσιν ὁσίας οὔτε πολυτελείας ἐνταφίωσιν οὔτε κατασκευαῖς μνημείων ἐπιταύων, ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τὴν κηδείαν προσέταξε τοῖς οἰκιοτάτοις ἐπιτελεῖν. Ἠᾶσι δὲ τοῖς παρῴντοις θαπτομένοις τινὸς καὶ συνελθεῖν καὶ συναποδύρασθαι ἐποίησε νόμιμον, καθαίρειν δὲ καὶ τὸν οἶκον καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἀπὸ κήδους, ἵνα πλεῖστον ἀπέχῃ τοῦ δοκεῖν καθαρὸς εἶναι τις πρόνοιον ἐργασάμενος.

κζ'. Γονέων τιμὴν μετὰ τὴν πρὸς Θεὸν δευτέραν ἔταξε, καὶ τὸν οὐκ ἀμειβόμενον τὰς παρ' αὐτῶν χάριτας, ἀλλ' εἰς ὅτιον ἐκκλίνοντα, λιβατρήσόμενον παραδίδουσαι κελεύει. Καὶ παντὸς τοῦ πρεσβυτέρου τιμὴν ἔχειν τοὺς νέους φησὶν, ἐπεὶ πρεσβύτατον ὁ Θεός. Κρύπτειν οὐδὲν ἔφ' πρὸς φίλους· οὐ γὰρ εἶναι φίλιαν τὴν μὴ πάντα πιστευούσαν. Κἂν συμβῇ δὲ τις ἐγθρατούτειν ἀπόρρητα λέγειν κεκώλυκε. Δικάζων εἰ δὴ τὰς τις λάβοι, θάνατος ἢ ζημία. Περιορῶν ἰκέτην, βοηθεῖν ἐνὸν, ὑπεύθυνος. Ὁ μὴ κατέβηκε τις, οὐκ ἀναιρήσεται. Τῶν ἀλλοτριῶν οὐδενὸς ἄψεται· θανείσας, τόκον οὐ λήψεται. Ταῦτα καὶ πολλὰ τούτοις ὅμοια τὴν πρὸς ἀλλήλους ἡμῶν συνέχει κοινωνίαν.

κη'. Ὡς δὲ καὶ περὶ τῆς πρὸς ἀλλοφύλους ἐπιεικείας ἐφρόνησεν ὁ νομοθέτης ἀξίον ἰδεῖν. Φανεῖται γὰρ ἄριστα πάντων προνοησάμενος, ὅπως μήτε τὰ οἰκεῖα διαφείρωμεν, μήτε φρονήσωμεν τοῖς μετέχουσιν τῶν ἡμετέρων προαιρουμένοις. Ὅσοι μὲν γὰρ θέλωμεν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν νόμους ζῆν ὑπελθόντες, δέχεται φιλοφρόνως, οὐ τῷ γένει μόνον, ἀλλὰ καὶ τῇ προκίρσει τοῦ βίου νομίζων εἶναι τὴν οἰκειότητα. Τοὺς δ' ἐκ παρέρρου προσιόντας ἀναιμύνεσθαι ταῖς συνηθείαις οὐκ ἠθέλησε.

κθ'. Τάλλα δὲ προεῖρηκεν ὧν ἔστιν ἡ μετάδοσις ἀναγκασί· πᾶσι παρέχειν τοῖς δεομένοις πῦρ, ὕδωρ, τροφὴν, ὁδοὺς πράττειν, ἄταφον μὴ περιρᾶν. Ἐπειτικῇ

susceptum semen aut ejiciat, aut exstinguat : quæ secus faxit, pro liberorum interfectrice haberi vult, perinde ac si re ipsa et fœtus vitam oppresserit, et generis sui propagationem inhibuerit. Ergo si quis ad corruptionem stuprumque processerit, mundus esse non potest. Imo etiam post viri ac mulieris legitimam conjunctionem lavare jubet lex. Animæ siquidem et corporis pollutio innascitur, velut quasi ad aliam regionem animam demittant. Etenim anima corporibus insita male habet, atque ab iis iterum per mortem velut secernitur. Ideo lustrationes in omni hoc genere præcepit.

25. Jam nec liberorum natalitia lautioribus convivii celebrari voluit, ne ebrietaticolor inde aliquis quæreretur : sed eos ab ipsa jam ætate ineunte quum ad moderatum victum assuescere, tum literis informari, legisque præcepta simul et res majorum præclaras edoceri : ut harum ad imitationem excitentur, illa vero cum ipso lacte combibentes, nec deinceps violare conentur, nec eorum ignorationem excusare possint.

26. Defunctorum etiam justis ita prospexit, ut neque profusis sumptibus, neque illustrium sepulcrorum apparatu luxur aleretur : sed quæ funeri necessaria sunt, ea propinquioribus perticienda mandavit. Et quicunque, dum cadaver efferretur, illac iter haberent, ii ut ad funebrem sese pompam comparent, lacrimasque suas adjungerent, pro lege sancivit. Domum præterea familiamque lustrari a funere voluit, ut ex eo jure quivis intelligeret, quam ille contaminatus haberetur qui eandem fecisset.

27. Liberorum erga parentes observantiam secundum a Dei cultu locum tenere jussit : et qui mutuam eorum beneficiis gratiam referre ulla in re neglexerit, cum lapidibus obruendum esse statuit. Junioribus suum erga seniores, quia omnium antiquissimus Deus, honorem imperavit. Amicis occultum mutuo nihil esse patitur, quod nulla ea sit amicitia, quæ amicorum fidei omnia non credat. Quod si postea suboriantur inimicitia, eorum tamen arcana vulgari prohibet. Judex si munera acceperit, morte mulctatur. Qui supplicem, cui præsto esse potuisset, neglexerit, reus est. Quod non deposueris, auferre non licet. Alieni quicquam attingere nemo potest ; nemo fœnus pro mutuo exigere. His multisque aliis vinculis mutua inter nos societas continetur.

28. Sed et operæ pretium fuerit videre, qua nos erga extraneos æquitate noster hic legislator esse voluerit. Quivis enim intelliget, omnium optime ab eo provisum id fuisse, uti nec patriorum ipsi rituum integritatem labefactemus, nec communionem rerum nostrarum cupidis earum invidemus. Quotquot enim legibus nostris vivere optaverint, omnes peramanter excipit, utique non solo genere, sed etiam voluntaria instituti societate communio : nem istam contineri ratus. Qui vero non nisi obiter ad nos atque aliud agentes accederent, eos in consuetudinem penitus admitti noluit.

29. Cetera quoque edixit, quorum omnino copiam fieri necesse est : cujusmodi sunt, indigentibus ignem, aquam, cibumque præbere, monstrare viam, insepultum neminem

δὲ καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολεμίους κριθέντα εἶναι. Οὐδὲ γὰρ ἔξ τῆν γῆν αὐτῶν πυρπολεῖν, οὐδὲ κόπτειν ἡμερὰ δένδρα συγκεχώρηκεν· ἀλλὰ καὶ σκυλεύειν ἀπέτρεχε τοὺς ἐν μάχῃ πεσόντας. Καὶ τῶν αἰχμαλώτων προὔ-
 15 νόησεν ὅπως αὐτῶν ὕβρις ἀπῆ, μάλιστα δὲ γυναικῶν. Οὕτω δὲ ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν ἡμᾶς ἐπαίδευσεν, ὡς οὐδὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὠλιγόρηκεν. Ἀλλὰ μόνην μὲν ἀφῆκε τούτων χρῆσιν τὴν νόμιμον, πᾶσαν δ' ἐτέραν ἐκώλυτεν. Ἄ δ' ὥσπερ ἰκετεύοντα προσφεύγει
 20 ταῖς οἰκίαις, ἀπέπειν ἀνελεῖν. Οὐδὲ νεοττοῖς ἐπέτρεψε τοὺς γονεάς αὐτῶν συνεξαίρειν· φείδεσθαι δὲ καὶ τῇ πολεμείᾳ τῶν ἐργαζομένων ζώων, καὶ μὴ φονεύειν. Οὕτω πανταχόθεν τὰ πρὸς ἐπιείκειαν περιεσκέψατο, διδασκα-
 25 λικοῖς μὲν τοῖς προειρημένοις χρησάμενος νόμοις, τοὺς δ' αὖ κατὰ τὴν παραβαινόντων τιμωρητικούς τάξας ἀνευ προφάσεως.

λ. Ζημία γὰρ ἐπὶ τοῖς πλείστοις τῶν παραβαινόντων ἐστὶ θάνατος, ἂν μοιχεύσῃ τις, ἂν βιάσῃται κόρην, ἂν ἄρσενι τολμήσῃ πείραν προσφέρειν, ἂν ὑπομείνῃ
 30 παθεῖν πειρασθεῖς. Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ δούλοις δικαίως ὁ νόμος ἀπαραίτητος. Ἀλλὰ καὶ περὶ μέτρων εἰ τις κακουργήσῃ, ἢ σταθμῶν, ἢ περὶ πράσεως ἀδίκου καὶ δόλῳ γενομένης, καὶ ὑφέληται τις ἀλλότριον, καὶ δὲ μὴ κατέβηκεν ἀνέλπεται πάντων εἰσὶ κολάσεις, οὐχ οἷα
 35 παρ' ἐτέροις, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μείζον. Περὶ μὲν γὰρ γονέων ἀδικίας, ἢ τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἀσεβείας, καὶ μέλλῃ τις, εὐθέως ἀπολλυται. Τοῖς μέντοι γε κατὰ τοὺς νόμους πάντα πράττουσι τὸ γέρας ἐστὶν οὐκ ἄργυρος, οὐδὲ χρυσός, οὐ μὴν οὐδὲ κοτίνου στέφανος, ἢ σελίνου, καὶ
 40 τοιαύτη τις ἀνακήρυξις, ἀλλ' αὐτὸς ἕκαστος αὐτῷ τὸ συνεῖδος ἔχων μαρτυροῦν πεπίστευκε (τοῦ μὲν νομοθέτου προφητεύσαντος, τοῦ δὲ Θεοῦ τὴν πίστιν ἰσχυρὰν παρεσχηκότος) ὅτι τοῖς τοὺς νόμους διαφυλάξας, καὶ εἰ δέοι θνήσκειν ὑπὲρ αὐτῶν προθύμως ἀποθανοῦσιν,
 45 ἔδωκεν ὁ Θεὸς γενέσθαι τε πάλιν καὶ βίον ἀμείνω λαβεῖν ἐκ περιτροπῆς. Ὡκνον δ' ἂν ἐγὼ νῦν ταῦτα γράφειν, εἰ μὴ διὰ τῶν ἔργων ἅπασιν ἦν φανερόν ὅτι πολλοὶ καὶ πολλάκις ἦδη τῶν ἡμετέρων περὶ τοῦ μηδὲ βῆμα φθέγξασθαι παρὰ τὸν νόμον πάντα παθεῖν γενναίως
 50 προείλοντο.

λ'. Καίτοι γε εἰ μὴ συμβεβήκει γνώριμον ἡμῶν τὸ ἔθνος ἅπασιν ἀνθρώποις ὑπάρχειν καὶ φανερῶ κεῖσθαι τὴν ἐθειλοῦσιν ἡμῶν τοῖς νόμοις ἀκολουθίαν, ἀλλὰ τις ἢ συγγραφῇ λέγων αὐτὸς ἀνεγίνωσκε τοῖς Ἑλλήσιν, ἢ
 55 πού γε περιτυχεῖν ἔξω τῆς γινωσκομένης γῆς ἔφασκεν ἀνθρώποις, τοιαύτην μὲν ἔχουσι ὅζαν οὕτω σεμνὴν περὶ τοῦ Θεοῦ, τοιοῦτοι δὲ νόμοις πολλὴν αἰῶνα βεβαίως ἐμμεμενηκόσι, πάντας ἂν οἶμαι θαυμάσαι διὰ τὰς συνε-
 60 παραπλήσιον εἰς πολιτείαν καὶ νόμους ἐπιχειρησάντων, ὡς θαυμαστὰ συνθέντων κατηγοροῦσι, φάσκοντες αὐτοὺς λαβεῖν ἀδυνάτους ὑποθέσεις. Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους παραλείπω φιλοσόφους, ὅσοι τι τοιοῦτον ἐν τοῖς συγ-
 γραμμασιν ἐπραγματεύσαντο. Πλάτων δὲ θαυμαζόμε-

πρατεῖρε. Imo snam quoque adversus hostes appellatos æquitatem constare voluit: dum nec illorum agros igne vastari, nec mites arbores succidi permisit; sed et eos, qui in acie cecidissent, a victoribus spoliari prohibuit. Et captivos, maximeque mulieres, ab injuriis vindicavit. Ac nos ita ad mansuetudinem et humanitatem repetitis longius præceptis condocēfecit, ut ne brutarum quidem animantium curam neglexerit. Nam ubi a legitimo, quem unum concedit, earum usu discesseris, omni alio interdixit. Si quæ supplicum instar nostras in ædes confugerint, eas interfici vetuit: aut parentes cum pullis e nido tolli, aut animantes illas, quarum opera homines uti solent, etiam in hostili solo mactari noluit. Tantopere benignitati consultum esse cupiebat, partim ferendis iis, quæ adhuc commemorata sunt, quæque ad morum informationem pertinent, legibus; partim aliis sancientiis, quibus in superiorum violatores, citra excusationem omnem, poenæ statuuntur.

30. Poenam enim capitis proposuit plurimis delinquentium, ut ei qui adulterium patrauerit; qui puellæ vim attulerit; qui vel marem de stupro appellare ausus, vel appellanti sponte obsequutus sit. Exstat etiam de servis lex ejusmodi, quam deprecari nemo queat. De mensuris item atque ponderibus, si quis flagitium commiserit, aut injuste quidpiam doloque malo vendiderit: qui vel ex rebus alienis furatus aliquid fuerit, vel quod abs se depositum non esset abstulerit: poenæ omnium sunt non quales utique apud ceteros obtinent, sed quas summa fere severitas postulabat, constitutæ. Nam aut de parentum injuria, aut in Denm injuriæ, qui vel cogitat, is ad mortem continuo rapitur. Jam qui legis ad præcepta rebus in omnibus adhærescunt, iis præmium est, non argentum, vel aurum, neque etiam corona ex oleastro, vel apio, aut aliquid ejusmodi præconium: sed conscientiæ quisque suæ testimonio freti, quod et legislator prælixit, et Deus certissimæ fidei pigmore confirmavit, futurum omnino credant, ut illis qui leges constanter servaverint, proque eis, si opus sit mori, libenter strenueque mortem susceperint, et novum deinceps ortum, et vitæ vicissim alterius longeque melioris fructum Dens largiatur. Quæ sane ego nunc scribere reformidarem, nisi ex factis cognitum id omnibus intelligerem, hominum plerosque nostrorum, sæpiuscule, ne vel una sibi contra legem vocula excideret, omnia fortiter pertulisse.

31. Quod si non usque adeo in hominum cognitionem gens nostra venisset, neque singulare voluntatis studium, quo legibus obsequimur, in eorum oculis ac luce versaretur, si quis exsisteret, qui vel instituta nostra, quæ descripta abs sese diceret, Græcis audientibus recitaret, aut extra noti orbis terminos, in eos se alicubi homines incidisse naret, qui quum tam graviter ac sublime de Deo sentirent, tum etiam iis legibus plura jam sæcula constantissime viverent: equidem in summa omnes admiratione tum futuros existimo, quum iis simul tam crebrarum apud se conversio-
 num in mentem veniret. Enimvero qui ex illis simile quiddam de republica et legibus scribere conati sunt, eos quasi monstra quædam ac prodigia composuissent, et argumenta humanis viribus majora suscepissent, reprehendi ab omni-

νος παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὥς καὶ σεμνότητι βίου διενε-
 γκῶν καὶ δυνάμει λόγων, καὶ πειθοῖ πάντας ὑπεράρας
 τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ γεγονότας, ὑπὸ τῶν φασκόντων
 δεινούς εἶναι τὰ πολιτικά μικροῦ δεῖν χλευαζόμενος
 5 καὶ κωμωδούμενος διατελεῖ. Καίτοι τὰ κείνου σκοπῶν
 συγχῶς τις ἂν εὖροι βρόνα ὄντα καὶ τὰς τῶν πολλῶν
 ἔγγιον συνθησίας. Αὐτὸς δὲ Πλάτων ὁμολόγησεν ὅτι
 τὴν ἀληθῆ περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν εἰς τὴν τῶν ὄχλων ἄγνοιαν
 οὐκ ἦν ἀσφαλὲς ἐξενεγκεῖν. Ἀλλὰ τὰ μὲν Πλάτωνος
 10 λόγους τινὰς εἶναι κενούς νομίζουσι, κατὰ πολλὴν ἐξου-
 σίαν κεκαλλιγραφημένους. Μάλιστα δὲ τῶν νομοθετῶν
 Λουκουρῶν τε θαυμάζουσι καὶ τὴν Σπάρτην ἅπαντες
 ὑμνοῦσιν ὅτι τοῖς ἐκείνου νόμοις ἐπὶ πλείστον ἐνεκαρτέ-
 ρησεν. Οὐκοῦν τοῦτο μὲν ὁμολογεῖσθαι τεκμήριον
 15 ἀρετῆς εἶναι, τὸ πείθεσθαι τοῖς νόμοις. Οἱ δὲ Λακε-
 δαιμόνιους θαυμάζοντες τὸν ἐκείνων χρόνον ἀντιπαρά-
 βαλλέτωσαν τοῖς πλείοσιν ἢ διςχίλιος ἔτεσι τῆς ἡμετέ-
 ρας πολιτείας, καὶ προσέτι λογιζέσθωσαν ὅτι Λακεδαι-
 μόνιοι μὲν ὅσον ἐφ' ἑαυτῶν χρόνον εἶχον τὴν ἐλευθερίαν,
 20 ἀκριβῶς ἐδοῦσαν τοὺς νόμους διαφυλάττειν· ἐπεὶ μέντοι
 περὶ αὐτοὺς ἐγένοντο μεταβολαὶ τῆς τύχης, μικροῦ δεῖν
 ἅπαντων ἐξελάθοντο τῶν νόμων. Ἡμεῖς δ' ἐν τύχαις
 μυριάσι γεγονότες, διὰ τὰς τῶν βασιλευσάντων τῆς
 Ἀσίας μεταβολὰς, οὐδ' ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῶν δεινῶν
 25 τοὺς νόμους προὔδομεν, οὐκ ἀρχίτας οὐδὲ τρυφῆς αὐτοὺς
 χάριν περιέποντες, ἀλλ' εἴ τις ἐθέλοι σκοπεῖν, πολλῶ
 τι νῆς δοκοῦσης ἐπιτετάχθαι Λακεδαιμονίοις καρτε-
 ρίας μείζονας ἀλούς καὶ πόνοους ἡμῖν ἐπιτιθένας. Οἱ
 μὲν γε μήτε γῆν ἐργαζόμενοι μήτε περὶ τέχνας ποιοῦν-
 τες, ἀλλὰ πάσης ἐργασίας ἀφροῖ, λιπρῶν, καὶ τὰ σώ-
 30 ματα πρὸς κάλλος ἀσκούντες, ἐπὶ τῆς πόλεως διῆγον,
 ἄλλοις ὑπηρέταις πρὸς ἅπαντα τὰ τοῦ βίου χρώμενοι
 καὶ τροφῇ ἐτοίμῃ παρ' ἐκείνων λαμβάνοντες. Ἐφ'
 ἦν δὴ τοῦτο μόνον τὸ καλὸν ἔργον καὶ φιλόφρωνον,
 35 ἅπαντα καὶ πράττειν καὶ πάσχειν ὑπομένοντες, τὸ κρα-
 τεῖν πάντων ἐφ' οὓς ἂν στρατεύουσιν. Ὅτι δὲ μηδὲ
 τοῦτο κατῴρωσαν, ἐὼ λέγειν· οὐ γὰρ καθ' ἓνα μό-
 νον, ἀλλὰ πολλοὶ πολλὰκις ἀθρόως τῶν τοῦ νόμου προση-
 ταγμάτων ἀμελήσαντες αὐτοὺς μετὰ τῶν ὀπλων παρέ-
 40 δσαν τοῖς πολεμίοις.

40 λβ'. Ἄρ' οὖν καὶ παρ' ἡμῖν, οὐ λέγω τοσούτους, ἀλ-
 λά δύο ἢ τρεῖς ἔγωγε τις προδότης γενομένων τῶν νόμων,
 ἢ θάνατον φοβηθέντας, οὐχὶ τὸν βῆστον ἐκείνων λέγω,
 τὸν συμβαίνοντα τοῖς μαχομένοις, ἀλλὰ τὸν μετὰ λύ-
 45 μης τῶν συμμάτων, ὁποῖος εἶναι δοκεῖ πάντων χαλεπώ-
 τατος· ὥστ' ἐγὼ νομίζω τινὰς κρατήσαντας ἡμῶν οὐχ
 ὑπὸ μίσους προσφύρεσθαι ὡς ὑποχειρίους, ἀλλ' ὡς θαυ-
 μαστόν τι θέαμα βουλομένους ἰδεῖν, εἴ τινες εἰσιν ἀνθρω-
 ποι οἱ μόνον εἶναι κακὸν αὐτοῖς πεπιστευκότες, εἰ
 50 πρῶταί τι παρὰ τοὺς ἑαυτῶν νόμους, ἢ λόγον εἰπεῖν
 παρ' ἐκείνους παραβιασθεῖν. Οὐ γὰρ δὴ θαυμάζειν
 εἰ πρὸς θάνατον ἀνδρείως ἔρχομεν ὑπὲρ τῶν νόμων παρὰ
 τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Οὐδὲ γὰρ τὰ βῆστα δοκοῦντα
 τῶν ἡμετέρων ἐπιτηδεύματων ἄλλοι βρῆξις ὑπομένου-

bus et accusari videmus. Alios philosophos prætereo, qui
 in simili disputationis genere versati sunt : Plato certe
 quidem, is qui propter singularem vitæ morumque gravi-
 tatem, et eximiam dicendi ac persuadendi vim, qua philo-
 sophorum nationem longe superavit, Græcorum omnium
 ore ad miraculum usque celebratur ; ille, inquam, Plato,
 eorum qui aliquid se in republica gerenda videre arbitran-
 tur, risu prope ac sibilis tanquam in theatro traducitur.
 Cujus tamen si quis hac de re scripta diligenter evolverit,
 is molliora pleraque vulgique consuetudini propiora repe-
 riet. Nam ipse quidem ita proficitur, veram de Deo sen-
 tentiam multitudinis stultitiæ secure committi non posse.
 Ceterum ista Platonis instituta sunt quibus verba tantum
 inania et exquisito quodam artificio contexta videantur. At
 Lycurgum quod attinet, illum maxime omnium legisla-
 torum in admiratione habent, Spartamque omnes celebrant,
 quod ejus in legibus diutissime acquieverit. Ergo primum
 hoc habemus, virtutis argumento esse, quod legibus obtin-
 perent. Deinde præcones isti Lacedæmoniorum, exiguum
 illorum constantiæ tempus cum duobus et amplius reipub-
 licæ nostræ annorum millibus conferant, tum ita secum ipsi
 reputent ; Lacedæmonios quam diu solum antiquam liberta-
 tem retinere potuerunt, suarum quoque legum retinentes
 fuisse : ubi vero fortunæ inclinationes factæ essent, tum ea-
 rum simul omnem prope memoriam abjecisse. Verum
 nos, infinitis casibus ob frequentes regum Asiæ mutationes
 jactati, ne in supremis quidem periculis nostras unquam
 leges prodidimus, non ut in otio viveremus aut luxuriæ
 nosmet daremus, eas observantes ; sed, si quis considerare
 vulerit, multo majora nobis certamina et opera imposita
 esse videbit, quam fuit illa tolerantia, quæ Lacedæmoniis
 jussa esse censetur. Illi quippe neque agrum colentes, ne-
 que circa opificia sese exercentes, sed ab omni opere vacui,
 pingues, et corpora ad pulchritudinem exercentes in civi-
 tate degebant, aliis ministris ad omnia vitæ necessaria
 utentes, et cibum paratum ab illis accipientes. Quam sane
 ob rem, id quod solum opus bonum et humanum, omnia
 facere et pati sustinent, ut victoriam in bello reportent.
 Quod autem ne hoc quidem perficere potuerunt, omitto
 dicere : non enim singuli solummodo, sed et frequenter
 multi confertim legis præcepta negligentes semetipsos cum
 armis hostibus tradidere.

32. Utrum igitur apud nos, non dico totidem, sed duo
 vel tres agniti fuerint legis proditores, vel mortem formi-
 dantes, non dico illam facilem, quæ solet præliantibus
 accidere, sed quæ cum corporis vexatione juncta omnium
 videri solet gravissima? quam (ut ego puto) quidam præ-
 valentes nobis in potestatem suam redactis non per odium
 inflixerunt, sed desiderio videndi admirandum quoddam
 spectaculum, an homines sint qui unum tantummodo
 ipsis malum esse crederent, si agere quicquam contra le-
 ges suas, aut aliquid contra ipsas dicere ulla vi adigeren-
 tur. Nihil igitur miri esse debet, si mortem super alios
 omnes pro legibus fortiter appetimus. Haud enim quæ ex
 nostris institutis facillima videntur, alii facile patiuntur,

σιν, αὐτοουργίαν λέγω καὶ τροφῆς λιτότητα, καὶ τὸ μηδὲν εἰκῇ μηδ' ὡς ἔτυχεν ἑκαστος, ἐπιτεθυμηκώς φαγεῖν ἢ πεινῆν, ἢ συνουσίᾳ προσελθεῖν, ἢ πολυτελείᾳ, καὶ πάλιν ἀργίας ὑπομεῖναι τάξιν ἀμετακίνητον. Ἄλλ' οἱ τοῖς ξίφεσιν δμῶσε χωροῦντες καὶ τοὺς πολεμίους ἐξ ἐφόδου τρεπόμενοι, τοῖς προστάγμασι τοῖς περὶ διαίτης οὐκ ἀντέβλεψαν. Ἡμῖν δὲ πάλιν ἐκ τοῦ περὶ ταῦτα τοῦ νόμου πειθαρχεῖν ἡδέως κακεὶ περιέστιν ἐπιδείκνυσθαι τὸ γενναῖον.

10 λγ'. Εἴτα Αὐσίμαχοι καὶ Μόλωνες καὶ τοιοῦτοί τινες ἄλλοι συγγραφεῖς, ἀδόκιμοι σορισταί, μετράχιον ἀπατεῶνες, ὡς πάννυ ἡμᾶς φαυλοτάτους ἀνθρώπων λοιδοροῦσιν. Ἐγὼ δ' οὐκ ἂν ἐβουλόμην περὶ τῶν παρ' ἐτέροις νομίμων ἐξετάζειν. Τὰ γὰρ αὐτῶν ἡμῖν φυλάττειν πατριὸν ἔστιν, οὐ τῶν ἀλλοτριῶν κατηγορεῖν καὶ περὶ γε τοῦ μήτε γλευράζειν μήτε βλασφημεῖν τοὺς νομιζομένους θεοὺς παρ' ἐτέροις ἀντικρὺς ἡμῖν δ' νομοθέτης ἀπείρηκεν, αὐτῆς ἕνεκα προσηγορίας τοῦ Θεοῦ. Τῶν δὲ κατηγορῶν διὰ τῆς ἀντιπαραθέσεως ἡμᾶς ἐλέγχειν οἰομένων, οὐχ οἶόν τε κατασιωπᾶν, ἄλλως τε καὶ τοῦ λόγου μέλλοντος οὐχ ὑπ' ἡμῶν ἐλεγθῆσθαι τῶν νῦν αὐτῶν συντιθέντων, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν εἰρημένου καὶ λίαν εὐδοκιμούντων. Τίς γὰρ τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐπὶ σοφίᾳ τεθναμασμένον οὐκ ἐπιτετίμηκε καὶ ποιητῶν τοῖς ἐπιφανεστάτοις, καὶ νομοθετῶν τοῖς μάλιστα πεπιστευμένοις, οἳ τοιαύτας δοξὰς περὶ θεῶν ἐξ ἀρχῆς τοῖς πλῆθεσιν ἐγκατέσπειραν; ἀριθμῷ μὲν ὁπόσους ἂν αὐτοὶ ἐθελήσωσιν ἀποφῆναι, ἐξ ἀλλήλων δὲ γινωσκόμενοι, καὶ κατὰ παντοίους τρόπους γενέσεων· τούτους δὲ καὶ διαιροῦντες τόποις καὶ διαίταις ὥσπερ τῶν ζώων τὰ γένη, τοὺς μὲν ὑπὸ γῆν, τοὺς δὲ ἐν θαλάττῃ, τοὺς μὲντοι πρεσβυτάτους αὐτῶν ἐν ταρτάρῳ δεδεμένους· ἁποῖς δὲ τὸν οὐρανὸν ἀπένειμαν, τούτοις πατέρα μὲν τῷ λόγῳ, τυραννὸν δὲ τοῖς ἔργοις καὶ δεσπότην ἐρίσταντες· καὶ διὰ τοῦτο συνισταμένην ἐπιβουλὴν ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ γυναικὸς καὶ ἀδελφοῦ καὶ θυγατρὸς, ἣν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς ἐγέννησεν, ἵνα δὴ συλλαβόντες αὐτὸν καθείρξωσιν, ὥσπερ αὐτὸς ἐκείνος τὸν πατέρα τὸν ἑαυτοῦ.

40 λδ'. Ταῦτα δικαίως μέμψως πολλῆς ἀξιοῦσιν οἱ φρονήσας διαφέροντες, καὶ πρὸς τούτοις καταγελωσιν, εἰ τῶν θεῶν τοὺς μὲν ἀγενεῖους καὶ μετράχια, τοὺς δὲ πρεσβυτέρους καὶ γενειῶντας εἶναι χρὴ δοκεῖν, ἄλλους δὲ τετάχθαι πρὸς ταῖς τέχναις, χαλκευόντά τινα, τὴν δὲ ὑφαίνουσιν, τὸν δὲ πολεμοῦντα καὶ μετὰ ἀνθρώπων μαχόμενον, τοὺς δὲ κίχαιζοντας, ἢ τοξικῇ χείροντας· εἴτ' αὐτοῖς ἐγγινομένους πρὸς ἀλλήλους στάσεις καὶ περὶ ἀνθρώπων φιλονεικίας, μέχρι τοῦ μὴ μόνον ἀλλήλους τὰς χεῖρας προσφέρειν, ἀλλὰ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων τραυματιζομένους δούρεσθαι καὶ κακοπαθεῖν. Τὸ δὲ δὴ πάντων ἀσελγέστερον, τὴν περὶ τὰς μίξεις ἀκρασίαν καὶ τοὺς ἔρωτας, πῶς οὐκ ἄτοπον μικροῦ δεῖν ἅπασιν προτάξαι, καὶ τοῖς ἄρρεσι τῶν θεῶν καὶ ταῖς θηλείαις· Εἰ δὲ ὁ γενναϊότατος καὶ πρῶτος αὐτὸς δ' πατήρ, τὰς

videlicet manuum laborem, simplicemque et tenuem victum, et ut nihil fortuito neque quod quisque expetat id comedat aut bibat, aut ad concubitum accedat, aut splendide vestiat, rursusque ut cessationis a labore modus immutabilis observetur. Quin et quum acie congrediuntur, et hostes ex incursibus et populationibus fugant, ordinationibus de vivendi ratione non reluctantur. Nobis vero rursus gratum est circa hæc legibus obedire, et illic abunde habemus ad fortitudinis speciem exhibendum.

33. Et jam Lysimachi et Molones, et quidam hujusmodi alii scriptores, improbi sophistæ, adolescentum deceptores, nos quasi mortalium ignavissimos conviciis insectantur. Ego sane nolo in instituta aliena inquirere. Quippe nostratibus moris est patrii propria servare, non aliena accusatum ire; et ridere eos quos gentium aliarum opinio deos confinxit, iisve maledicere, id expresse legislator noster vetuit ob ipsam Dei appellationem. Sed quum accusatores nos facta contentione a se refelli arbitrentur, tacere nequeo. præsertim quum quæ dicturus sum, ea non nunc primum a nobis excogitata, sed jam ante a multis et quidem probatissimis dicta fuisse constet. Quis enim eorum qui apud Græcos ob sapientiam in admiratione habentur, non redarguit nobilissimos poetas, et leges maxime fidei, quodales de diis opiniones ab initio populis inseverint? facientes eos numero quidem quantos ipsi voluere, ex alterutris vero et variis nascendi modis procreatos: hos autem separantes locis et habitaculis, tanquam genera animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, illorum vero antiquissimos in Tartaro vinctos collocarunt: quibus vero cælum attribuerunt, his verbo quidem patrem, re autem vera tyrannum et dominum præficiendo: ideoque constatas finxerunt in eum insidias ab uxore et fratre et filia, quam suo e capite procreavit, ut ipsum comprehensum vincirent, sicut ille ipse suum patrem.

34. Ista multa reprehensione digna existimant viri sapientia præcellentes, et præterea in ridiculo habent, quod deorum quidem aliquos imberbes et adolescentulos, alios vero ætate proveciores et barbatos esse credendum sit; quin et alios artibus præfectos esse, unum quippe fabrum, aliamque texticem, hunc vero belligerantem et cum hominibus pugnantem, aliosque citharizantes, aut arcu gaudentes: deinde inter se invicem seditiones exortas et hominum gratia contentiones, adeo ut non solum inter se alii alius manus injicerent, sed etiam ab hominibus vulnerati lugerent et mala perferrent. Quod vero omnium flagitiosissimum, coitus intemperantiam et amores omnibus fere tum maribus tum feminis diis tribuere, quomodo non absurdum? Deinde, præstantissimus illorum et princeps,

ἀπατηθείσας ὑπ' αὐτοῦ καὶ γενομένας ἐγκύους, καθειρ-
 γνυμένας ἢ καταποντιζομένας περιορᾷ· καὶ τοὺς ἐξ
 αὐτοῦ γεγονότας οὔτε σώζειν δύναται, κρατούμενος
 ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης, οὐτ' ἀδακρυτὶ τοὺς θανάτους αὐτῶν
 5 ὑπομένειν. Καλὰ γὰρ ταῦτα καὶ τούτοις ἄλλα ἐπόμενα,
 μοιχείας μὲν ἐν οὐρανῷ βλεπομένης οὕτως ἀναισχυνύντως
 ὑπὸ τῶν θεῶν, ὥστε τινὰς καὶ ζηλοῦν ἐμολογεῖν τοὺς
 ἐπ' αὐτῇ δεδεμένους. Τί γὰρ οὐκ ἐμελλον, ἐπότε
 10 γυναικα μίξεως ἐπισχεῖν τὴν δρμὴν ὅσον γούν εἰς τὸ δα-
 ματίον ἀπελθεῖν; Οἱ δὲ δὴ δουλεύοντες τοῖς ἀνθρώποις
 θεοί, καὶ νῦν μὲν οἰκοδομοῦντες ἐπὶ μισθῷ, νῦν δὲ
 ποιμαίνοντες, ἄλλοι δὲ τρόπον κακούργων ἐν χαλκῷ
 δεδεμένοι δεσμωτηρίῳ, τίνα τῶν εὖ φρονούντων οὐκ ἂν
 15 παροξύνειαν, καὶ τοῖς ταῦτα συνθεῖσιν ἐπιπλῆξαι, καὶ
 πολλὴν εὐθύθειαν καταγνῶναι τῶν προϊεμένων; Οἱ δὲ
 καὶ δεῖμόν τινα καὶ φόβον, ἤδη δὲ καὶ λύσσαν καὶ
 ἀπάτην, καὶ τί γὰρ οὐχὶ τῶν κακίστων παθῶν εἰς θεοῦ
 φύσιν καὶ μορφήν ἀνέπλασαν. Τοῖς δὲ εὐφημότεροις
 20 τούτων καὶ θύειν τὰς πόλεις ἐπεισαν. Τοιγαροῦν εἰς
 πολλὴν ἀνάγκην καθίστανται, τοὺς μὲν τινὰς τῶν θεῶν
 νομίζειν δοτῆρας ἀγαθῶν, τοὺς δὲ καλεῖν ἀποτροπαίους.
 Ἔττα δὲ τούτους, ὥσπερ τοὺς πονηροτάτους τῶν ἀνθρώ-
 πων, χάρισι καὶ δώροις ἀποσείονται, μέγα τι λήψεσθαι
 25 κακὸν ὑπ' αὐτῶν προσδοκῶντες, εἰ μὴ μισθὸν αὐτοῖς
 παράσχοιεν.

λε'. Τί τοίνυν τὸ αἷτιον τῆς τοσαύτης ἀνομιχίας
 καὶ περὶ τὸ θεῖον πλημμελείας; ἐγὼ μὲν ὑπολαμβάνω
 τὸ μήτε τὴν ἀληθῆ τοῦ Θεοῦ φύσιν ἐξ ἀρχῆς συνιδεῖν
 30 αὐτῶν τοὺς νομοθέτας μήθ' ὅσον καὶ λαθεῖν ἡδυνήθησαν
 ἀκριβῆ γνῶσιν διορίζοντας, πρὸς τοῦτο ποιήσασθαι τὴν
 ἄλλην τάξιν τοῦ πολιτεύματος, ἀλλ' ὥσπερ ἄλλο τι τῶν
 φαυλοτάτων ἐφῆκαν, τοῖς μὲν ποιηταῖς, οὕστινας ἂν
 βούλωνται θεοὺς εἰσάγειν, πάντε πάσχοντας, τοῖς δὲ ῥή-
 35 τοις, πολιτογραφεῖν διὰ ψηφισμάτων ξένων θεῶν τὸν
 ἐπιτήδειον. Πολλῆς δὲ καὶ ζωγράφου καὶ πλάσται
 τῆς εἰς τοῦτο παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἀπέλαυσαν ἐξουσίας,
 αὐτὸς ἕκαστός τινα μορφήν ἐπινοῶν, ὃ μὲν ἐκ πηλοῦ
 πλάττων, ὃ δὲ γράφων· οἱ δὲ μάλιστα θαυμάζομενοι
 40 τῶν δημιουργῶν τὸν ἐλέφαντα καὶ τὸν χρυσὸν ἔχουσι,
 τῆς αἰεὶ καινουργίας τὴν ὑπόθεσιν. [Καὶ τὰ μὲν τῶν
 ἱερῶν ἐν ἐρημίᾳ παντελῶς εἰσιν, τὰ δὲ ἐμπερισπούδαστα
 καθάρσεισι παντοδαπαῖς περιχοσμούμενα.] Ἐἴθ' οἱ
 μὲν πρότερον ἐν ταῖς τιμαῖς ἀκμάσαντες θεοὶ γεγηρά-
 45 λασιν· [οἱ δὲ ἐπακμαζόντες τούτων ἐν δευτέρᾳ τάξει
 ὑποβέβληνται· οὕτω γὰρ εὐφημότερον λέγειν]· ἄλλοι δὲ
 καινοὶ τινες εἰσαγόμενοι θρησκείας τυγχάνουσιν, [ὥς,
 ἐν παρεκβάσει ὧν προείπομεν, τοὺς τόπους ἐρημωθέντας
 καταλιπεῖν]. Καὶ τῶν ἱερῶν τὰ μὲν ἐρημιοῦνται, τὰ
 50 δὲ νεοιστὶ κατὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων βούλησιν ἕκαστος
 ἰδρύεται, δέον τοῦναντίον τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν
 αὐτοῦ καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν τιμὴν ἀμετακίνητον διαφυ-
 λᾶν.

λς'. Ἀπολλώνιος μὲν οὖν ὁ Μόλων τῶν ἀνοήτων εἰς

idemque pater, seductas a semetipso et gravidas factas mu-
 lieres in carcerem inclusas aut in mare demersas insuper
 habet; eosque qui ex ipso nati sunt nec liberare potest, ut-
 pole fato constrictus, neque sine lacrimis eorum perferre
 mortes. Pulchra sane haec, et his alia consequentia: quod
 adulterium in caelo ita impudenter spectetur a diis, ut alii
 invidere se faterentur in tali foeditate vincitia. Quid enim
 facturi non essent, quum nec vetustissimus quidem illorum
 et rex ab uxoris congressu continere se potuerit donec sal-
 tem in cubiculum venissent? Alii vero dii servientes ho-
 minibus, et nunc mercedis gratia aedificantes, nunc autem
 greges pascentes, alii iterum maleficorum more in aeneo
 carcere vincti, quem sapientum non irritarent, et ad eos
 redarguendos qui talia finxerunt, et ad magnam credentium
 stultitiam condemnamdam? Alii vero et pavorem quandam
 et terrorem, necnon et rabiem atque fraudem, et quas non
 perturbationes pessimas in dei naturam formamque effinxer-
 unt. Horumque honestioribus sacra facere etiam civitatibus
 persuaserunt. Unde necesse habent ut eorum quosdam
 bonorum largitores, aliosque vocent malorum depulsores.
 Deinde vero eos veluti malignissimos homines muneribus
 atque donis placare contendunt, magni quid mali se ab illis
 passuros expectantes, nisi mercedem eis studiose praebe-
 rint.

35. Quae igitur causa est tantae inaequalitatis, tantique in
 Deum delicti? Ego quidem arbitror, quod neque veram Dei
 naturam principio perspexerint eorum legislatores, neque,
 quantum consequi valuerant, cognitione accurate expli-
 cata, inde reliquam ordinarint rempublicam, sed quasi res
 esset parvi illidem ut aliae momenti, neglexerint, dantes
 potestatem poetis, ut quos vellent deos introducerent omnia
 pati paratos; rhetoribus vero, deos peregrinos, ut quaeque
 maxime idoneum judicarent, plebiscito admittere. Praeterea
 pictores et plastae in hoc apud Graecos multam habuere
 potestatem, ut cuilibet liceret formam quandam excogitare,
 alius quidem ex luto quod vellet fingens, alius vero pin-
 gens: qui vero opificum maxime in admiratione sunt, ebur
 et aurum habent, subjectam perpetuo rei novae exprimendae
 materiam. Proinde fanorum quidem alia plane jacent in
 solitudine, alia singulari studio frequentantur et expiation-
 um omni genere exornantur. Et qui antea honoribus
 floruerunt dii, consensuere; qui vero aetate vigent, ii in
 secundam classem, ut honorificentius dicam, surrogati sunt,
 alii novi, nescio qui, introducti religione potiuntur, ut in-
 terim, quod diximus, deserta loca derelinquantur. Et fa-
 norum alia deseruntur; alia cujusvis ad arbitrium recens
 construuntur: quum contra oporteat ipsos opinionem de
 Deo, honoremque ei debitum absque omni mutatione ser-
 vare.

36. Et Apollonius quidem Molon erat e numero stulto-

ἦν καὶ τετυρωμένοι. Τους μέντοι κατὰ ἀλήθειαν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς φιλοσοφῆσαντας οὔτε τῶν προειρημένων οὐδὲν διέλαθεν οὔτε τὰς ψυχρὰς προφάσεις τῶν ἀλληγοριῶν ἠγνόησαν. Δι' ὅπερ τῶν μὲν εἰκότως κατεφρόνησαν, εἰς δὲ τὴν ἀληθῆ καὶ πρέπουσαν περὶ τοῦ Θεοῦ δόξαν ἡμῖν συνεζώνησαν. Ἀφ' ἧς ὁρυγθεῖς ὁ Πλάτων οὔτε τῶν ἄλλων οὐδένα ποιητῶν φησι δεῖν εἰς τὴν πολιτείαν παραδέχεσθαι, καὶ τὸν Ὅμηρον εὐφρόμως ἀποπέμπεται, στεφανώσας καὶ μύρον αὐτοῦ καταχέας, ἵνα δὴ μὴ τὴν ὀρθὴν δόξαν περὶ Θεοῦ τοῖς μύθοις ἀφανίσαι. Μάλιστα δὲ Πλάτων μεμίζηται τὸν ἡμέτερον νομοθέτην ἅν τῷ μὲν οὕτω παιδεύμα προστάττει τοῖς πολίταις, ὡς τὸ πάντας ἀκριβοῦς τοὺς νόμους ἐκμανθάνειν· καὶ μὴν καὶ περὶ τοῦ μὴ δεῖν ὡς ἔτυχεν ἐπιμύγεσθαι τινὰς ἔξωθεν, ἀλλ' εἶναι καθαρὸν τὸ πολιτεύμα τῶν ἐμμενόντων τοῖς νόμοις προϋνόησεν. Ὡς οὐδὲν λογισάμενος ὁ Μόλων Ἀπολλώνιος ἡμῶν κατηγορήσεν, ὅτι μὴ παραδεχόμεθα τοὺς ἄλλαις προκατεληγμένους δόξαι περὶ Θεοῦ, μηδὲ κοινωνεῖν ἐθέλομεν τοῖς καθ' ἑτέραν συνθήειαν βίου ζῆν προαιρουμένοις. Ἀλλ' οὐδὲ τοῦτ' ἐστὶν ἴδιον ἡμῶν κοινὸν δὲ πάντων, οὐχ' Ἑλλήνων δὲ μόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τοῖς Ἑλλησιν εὐδοκίμοι τῶν. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ ξηνηλασίας ποιοῦμενοι διετέλουν, καὶ τοῖς αὐτῶν ἀποδημεῖν πολίταις οὐκ ἐπέτρεπον, διαφθορὰν ἐξ ἀμφοῖν ὑπορρώμενοι γενήσεσθαι περὶ τοὺς νόμους. Ἐκείνοις μὲν οὖν τάχα δυσκολίαν τις ὀνειδίσκειν ἂν εἰκότως· οὐδενὶ γὰρ οὔτε τῆς πολιτείας οὔτε τῆς παρ' αὐτοῖς μετεδίδωσαν διατριβῆς. Ἡμεῖς δὲ τὰ μὲν τῶν ἄλλων ζητοῦν οὐκ ἀξιοῦμεν, τοὺς μέντοι μετέγειν τῶν ἡμετέρων βουλομένους ἡδέως δεσχόμεθα. Καὶ τοῦτο ἂν εἴη τακτικόν, οἶμαι, φιλανθρωπίας ἅμα καὶ μεγαλοψυχίας.

λζ'. Ἐὼς περὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ πλείω λέγειν. Οἱ δὲ κοινὴν εἶναι τὴν ἐαυτῶν δόξαντες πόλιν Ἀθηναῖοι, πῶς περὶ τούτων εἶπον, Ἀπολλώνιος ἠγνόησεν· ὅτι καὶ τοὺς ῥήματα μόνον παρὰ τοὺς ἐκείνων νόμους φεγγαμένους περὶ θεῶν ἀπαραιτήτως ἐκόλασαν. Τίνος γὰρ ἑτέρου χάριν Σωκράτης ἀπέθανεν; οὐ γὰρ δὴ προσεδίδου τὴν πόλιν τοῖς πολεμίοις, οὐδὲ τῶν ἱερῶν ἐσύλησεν οὐδὲν, ἀλλ' ὅτι καίνους ὄρκους ὤμνους, καὶ τι δαιμόνιον αὐτῷ σημαίνειν ἔφασκεν, ἢ σπουδάζων, ἢ διαπαίζων, ὡς ἐνοιοι λέγουσι, διὰ ταῦτα κατεγνώσθη κύνειον πῶν ἀποθάνειν· καὶ διαφθείρειν δὲ τοὺς νέους ὁ κατήγορος αὐτὸν ἤτιθέτο, τῆς πατρὸς πολιτείας καὶ τῶν νόμων ὅτι προῆγεν αὐτοὺς καταρροεῖν. Σωκράτης μὲν οὖν πολίτης Ἀθηναίων τοιαύτην ὑπέμεινε τιμωρίαν. Ἀναξαγόρας δὲ Κλαζομηνίας ἦν· ἄλλ' ὅτι νομίζοντων Ἀθηναίων τὸν ἥλιον εἶναι θεόν, ὁ δ' αὐτὸν ἐξη μύθον εἶναι διάπυρον, θάνατον αὐτοῦ παρ' ὀλίγας ψήφους κατέγνωσαν. Καὶ Διαγόρα τῷ Μηλίῳ τάλαντον ἐπέκλῃσαν, εἰ τις αὐτὸν ἀνέλοι, ἐπεὶ τὰ παρ' αὐτοῖς μυστήρια γλευάζειν ἔλεγετο. Καὶ Πρωταγόρας, εἰ μὴ θῶπτον ἐφυγε, συλληφθεὶς ἂν ἐτεθῆναι, γράψαι τι δόξας οὐχ' ὁμολογούμενον τοῖς Ἀθηναίοις περὶ θεῶν.

rum et superbia inflatorum. Eos autem de Græcis qui in scriptis suis vere philosophati sunt, neque prædictorum aliquid latuit, neque frigidæ allegiarum excusationes ignoravere. Itaque illos quidem juste sprevere, et in vera decentique de Deo opinione nobiscum consenserunt. Qua re motus Plato neque ullum quempiam poetarum censet in rempublicam esse admittendum; et Homerum honori-fice amovet, coronatum et unguento delibutum, ne rectam de Deo opinionem fabulis destrueret. Plato autem potissimum imitatus est legislatorem nostrum, in hoc quod nihil magis civibus præceperit, quam ut accurate omnes leges ediscerent, et ne temere extraneorum ulli suis miscerentur, sed ex solis iis constaret reipublica qui legibus parerent, curavit. De quibus nihil cogitans Apollonius Molo accusationem in nos instituit, quod eos non recepimus, qui aliis de Deo opinionibus sunt præoccupati, neque cum eis consortium habere volumus, qui aliud vitæ institutum elegerint. Verum neque hoc proprium generis nostri; sed commune omnium, non modo Græcorum, verum etiam eorum qui inter Græcos probatissimi habentur. Ac Lacedæmonii curæ erat perpetuæ peregrinos expellere, neque suis civibus peregrinari permittebant: quod utroque modo leges labefactari suspicarentur. Et hos quidem juste forsitan difficiles morososque esse quis existimet: nemini enim aut civitatem suam aut diutinam apud ipsos commorationem concedunt. Nos autem aliorum instituta imitari nolumus: qui vero nostrorum participes esse cupiunt, eos libenter excipimus. Quod utique reor iudicium humanitatis et magnanimitatis nostræ.

37. Sed desino jam de Lacedæmoniiis amplius dicere. Athenienses vero, qui suam civitatem omnibus communem esse gloriantur, quomodo se his de rebus habuerint, Apollonius ignoravit: quod scilicet in animadversione penaque inexorabiles erant, si qui vel verbum præter legum de diis loquerentur. Cujus enim rei alterius gratia Socrates diem obit supremum? non enim hostibus prodidit civitatem, neque sanum aliquod spoliavit; sed ei vitio vertitur quod novo more jurabat, et dæmonem quandam id ipsum ei indicasse referebat, sive serio sive (ut dicunt quidam) joco, et propter hoc morti damnatus est cicutam bibendo: insuper et juvenum eum corruptorem esse aiebat accusator, quod auctor illis fuerit patria instituta legesque contemnere. Et Socrates quidem civis Atheniensis hujusmodi pœnam sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius erat: sed quia Athenienses solem esse deum existimabant, ille vero eum massam candentem esse dixit, in paucis tantum suffragiis vertebatur quin capitis condemnaretur. Eique qui Diagoram Melium occideret, talentum datum iri edicto pronunciarunt, utpote qui eorum mysteria devidere ferebatur. Et Protagoras, nisi occisus fuisset, comprehensus interiisset, quod aliquod scripsisse putaretur

Τί δὲ δεῖ θαυμάζειν εἰ πρὸς ἀνδράς οὕτως ἀξιολύστοις
 διετίθησαν, οἳ γε μηδὲ γυναικῶν ἐφείσαντο; νῦν μὲν
 γὰρ τινα ἱέρειαν ἀπέκτειναν, ἐπεὶ τις αὐτῆς κατηγό-
 ρησεν, ὅτι ξένους ἐμυεί θεοὺς· νόμῳ δ' ἦν τοῦτο παρ'
 5 αὐτοῖς κεκωλυμένον, καὶ τιμωρία κατὰ τῶν ξένων εἰς-
 αγόντων θεὸν ὄριστο θάνατος. Οἱ δὲ τοιοῦτῳ νόμῳ
 γρούμενοι δῆλον ὅτι τοὺς τῶν ἄλλων οὐκ ἐνόμιζον εἶναι
 θεοὺς· οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς πλείονων ἀπολαύειν ἐφθόουν.
 Ἔα μὲν οὖν Ἀθηναίων ὄγῳ καλῶς. Σκύθαι δὲ φόνους
 10 γαίροντες ἀνθρώπων καὶ βρῆχ' τῶν θηρίων διαφέροντες,
 ὅμως τὰ παρ' αὐτοῖς οἶονται δεῖν περιστέλλειν καὶ τὸν
 ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ σοφίᾳ θαυμασθέντα, τὸν Ἀνά-
 γαρσιν, ἐπανελθόντα πρὸς αὐτοὺς ἀνέλκον, ἐπεὶ τῶν
 Ἑλληνικῶν ἐθῶν ἔδοξεν ἕκειν ἀνάπλεως. Πολλοὺς δὲ
 15 καὶ παρὰ Πέρσαις ἂν τις εὖροι καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν
 κεκολασμένους. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι τοῖς Περσῶν ἔχαιρε
 νόμοις ὁ Ἀπολλώνιος, κακείνους ἐθαύμαζεν, ὅτι τῆς
 ἀνδρείας αὐτῶν ἀπέλαυσαν οἱ Ἕλληνες καὶ τῆς ὁμο-
 γνυμοσύνης ἧς εἶχον περὶ θεῶν ταύτης μὲν οὖν ἐν τοῖς
 20 ἱεροῖς οἷς κατέπρησαν, τῆς ἀνδρείας δὲ δουλώσαι παρὰ
 μικρὸν ἐλθόντες. Ἀπάντων δὲ καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων
 μιμητῆς ἐγένετο τῶν Περσικῶν, γυναῖκας ἀλλοτρίας
 ὑβρίζων, καὶ παῖδας ἐκτέμνων. Παρ' ἡμῖν δὲ θάνατος
 ὄρισταί, καὶ ἀλογόν τις ζῶον οὕτως ἀδικῇ καὶ τούτων
 25 ἡμᾶς τῶν νόμων ἀπαγαγεῖν οὔτε σόφως ἰσχύσε τῶν κρα-
 τησάντων οὔτε ζῆλος τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις τιμημένων.
 Οὐδὲ τὴν ἀνδρείαν ἡσυχάσαμεν ἐπὶ τῷ πολέμῳ ἀρ-
 σθαι χάριν πλεονεξίας, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τοῦ νόμου δια-
 φυλάττειν. Τὰς γοῦν ἄλλας ἐλαττώσεις πρῶτως ὑπο-
 30 μένοντες, ἐπειδὴν τινες ἡμᾶς τὰ νόμιμα κινεῖν ἀναγ-
 κάζωσι, τότε καὶ παρὰ δύναντα αἰρούμεθα πολέμους
 καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων ταῖς συμφοραῖς ἐγκατερούμεν.
 Διὰ τί γὰρ ἂν καὶ ζηλώσαιμεν τοὺς ἐτέρων νόμους,
 δρῶντες μηδὲ παρὰ τοῖς θεμένοις αὐτοῖς τετηρημένους;
 35 πῶς γὰρ οὐκ ἐμελλόν Λακεδαιμόνιοι μὲν τῆς ἀνεπιμύ-
 κτου καταγωγῆς πολιτείας καὶ τῆς περὶ τοὺς γάμους
 ὀλιγωρίας, Ἡλείοι δὲ καὶ Θηβαῖοι τῆς παρὰ φύσιν
 καὶ ἄγαν ἀνέδην πρὸς τοὺς ἄρρενας μίξεως; Ἀ γοῦν
 πᾶσαι κάλλιστα καὶ συμφορώτατα πράττειν ὑπελάμ-
 40 βανον, ταῦτ' εἰ καὶ μὴ παντάπασιν τοῖς ἔργοις περὰ-
 γασιν, οὐχ ὁμολογοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς περὶ αὐτῶν
 νόμους ἀποιμύγνυνται, τοσοῦτον ποτὲ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν
 ἰσχύσαντας ὥστε καὶ τοῖς θεοῖς τὰς τῶν ἀρρένων μίξεις
 ἐπετρέψαν, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ τοὺς τῶν
 45 γυναικῶν ἀδελφῶν γάμους, ταύτην ἀπολογίαν αὐταῖς
 τῶν ἀτόπων καὶ παρὰ φύσιν ἡδονῶν συντιθέντες.
 λή'. Ἐγὼ νῦν περὶ τῶν τιμωριῶν λέγειν, ὅσας μὲν
 ἐξ ἀρχῆς ἔδοσαν οἱ πλείστοι νομοθέται τοῖς πονηροῖς
 διαλύσεις ἐπὶ μοιχείας μὲν ζημίας χρημάτων, ἐπὶ
 50 φθορᾶς δὲ γάμους νομοθετήσαντες, ὅσας δὲ περὶ τῆς
 ἀσεβείας προφάσεις περιέχουσιν ἀρνήσεως, εἰ καὶ τις
 ἐπιχειρήσειεν ἐξετάζειν. Ἦδη γὰρ παρὰ τοῖς πλείοσι
 μελέτη γέγονε τοῦ παραδραίνειν τοὺς νόμους· οὐ μὴν
 καὶ παρ' ἡμῖν. Ἀλλὰ καὶ πλούτου καὶ πόλεως καὶ

discrepans ab Atheniensium de diis opinionibus. Quid au-
 tem miri esse debet si in viros adeo fide dignos eo animo
 fuerint, qui ne mulieribus quidem pepercere? Etenim sacer-
 dotem quandam interfecerunt, quodam eam accusante quod
 deos colendos docuerit peregrinos; lege quippe hoc vetitum
 erat, morsque eis in pœnam decreta qui deos peregrinos in-
 troducerent. Igitur qui tali lege utebantur, aliorum sane
 deos non credebant esse deos: non enim si credidissent, se
 ipsos beneficio ex pluribus diis privassent. Tam bene scilicet
 administrabatur Atheniensium respublica. Scythæ autem
 cædibus gaudentes humanis, et parum admodum differen-
 tes a bestiiis, arbitrantur tamen sua mysteria esse custo-
 dienda: et Anacharsim, quem Græci sapientiæ ergo mirati
 sunt, ad ipsos reversum occiderunt, quod visus sit morum
 Græcorum plenus ad ipsos venire. Etiam apud Persas in-
 venire est multos huiusmodi de causa supplicio affectos.
 Sed palam est, quod Apollonio placuerint leges Persarum,
 illosque in admiratione habuerit, quod eorum fortitudo et
 de diis concors opinio Græcis fuisset conducibilis: hæc vide-
 licet in templorum concrematione, illa in eo quod propemo-
 dum in servitutem ab illis redacta fuerit Græcia. Is autem
 morum omnium imitator exstitit Persicorum, uxoribus alien-
 nis injurias faciens, et filios castrans. Apud nos autem mors
 decreta est, si quis vel animalia rationis expertia hoc modo
 laudet: et ab his legibus nos abducere neque timor potuit
 dominorum præpotentium, neque desiderium eos æmulandi
 qui apud alios honorantur. Neque fortitudinem exercuimus,
 ad bella suscipienda ut res nostras augeamus, sed ut leges
 nobis permaneant. Cetera igitur damna ferentes leniter, ubi
 sunt qui nos a legibus cogant discedere, hinc etiam supra
 vires bella sumimus, et ad ultima usque mala duramus. Cur
 itaque nos aliorum æmulemur leges, quum eas ne a legisla-
 toribus quidem suis servatas videamus? quidni enim da-
 mnarent Lacedæmonii insociabilem illam formam republicas
 neglectumque nuptiarum; et Elei et Thehani projectissimum
 illum et contra naturam cum maribus concubitus? Nam
 quæ olim honestissime et utilissime a se fieri arbitrabantur,
 ea nisi re ipsa prorsus fugerunt, non confitentur: quinimo
 latas de eis leges admiscent, quæ quondam tantum apud
 Græcos valuerunt, ut etiam diis marium coitus tribuerint;
 eademque ratione germanarum sororum connubia, hanc
 sibi illicitarum et naturæ repugnantium voluptatum excu-
 sationem comminiscens.

38. Supersedeo nunc de pœnis dicere, quot dederint
 olim plerique legislatores improbis compositiones, dum in
 adulterio multam pecuniariam, in corruptela connubium
 sanciant, quot etiam impietatis crimine occasiones suppe-
 ditentur negandi, si quis reum examinare conetur. Jam
 enim apud pluresque meditatio inolevit leges violandi: At
 apud nos non ita est. Quin etiamsi divitiis et urbibus ce-

των ἄλλων ἀγαθῶν στερηθῶμεν, ὁ γοῦν νόμος ἡμῶν ἀθάνατος διαμένει· καὶ οὐδεὶς Ἰουδαίων οὔτε μακρὰν οὕτως ἂν ἀπέλθαι τῆς πατρίδος οὐτ' ἐπίπικρον φοβηθήσεται δεσπότην, ὥς μὴ πρὸ ἐκείνου δεδιέναι τὸν νόμον. Εἰ μὲν οὖν διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν νόμων οὕτω πρὸς αὐτοὺς διακείμεθα, συγχωρησάτωσαν ὅτι κρατίστους ἔχομεν νόμους· εἰ δὲ φαύλους οὕτως ἡμᾶς ἐμμένειν ὑπολαμβάνουσι, τί οὐκ ἂν αὐτοὶ δικαίως πάθοιεν τοὺς κρείττονας οὐ φιλάττοντες; Ἐπεὶ τοίνυν ὁ πολὺς χρόνος πιστεύεται πάντων εἶναι δοκιμαστῆς ἀληθέστατος, τοῦτον ἂν ποιησαίμην ἐγὼ μάρτυρα τῆς ἀρετῆς ἡμῶν τοῦ νομοθέτου καὶ τῆς ὑπ' ἐκείνου φήμης περὶ τοῦ Θεοῦ παραδοθείσης. Ἀπειροῦ γὰρ τοῦ χρόνου γεγονότος, εἴ τις αὐτὸν παραβάλλοι ταῖς τῶν ἄλλων ἡλικίαις νομοθε-

16 τῶν, παρὰ πάντας ἂν εὖροι τοῦτον.
 17 λθ'. Ὑφ' ἡμῶν τε διηλέγχθησαν οἱ νόμοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις, αἱ καὶ μᾶλλον αὐτῶν ζῆλον ἐμπεποιήκασι. Πρῶτοι μὲν γὰρ οἱ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι φιλοσοφήσαντες τῷ μὲν δοκαῖν τὰ πάτρια διεφύλαττον, 20 ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τῷ φιλοσοφεῖν ἐκείνῳ κατηκολούθησαν, ὅμοια μὲν περὶ Θεοῦ φρονούντες, εὐτέλειαν δὲ βίου καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν διδάσκοντες. (Ὁ μὲν ἄλλα καὶ πλήθεισιν ἥδη πολὺς ζῆλος γέγονεν ἐκ μακροῦ τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας, οὐδ' ἔστιν οὐ πόλις 25 Ἑλλήνων οὐδητισσὺν οὐδὲ βάρβαρος, οὐδὲ ἐν ἔθνος, ἐνθα μὴ τὸ τῆς ἐβδομάδος, ἣν ἀργούμεν ἡμεῖς, ἔθος οὐ διαπεποίηκε, καὶ αἱ νηστεῖαι καὶ λύγων ἀναχαύσεις καὶ πολλὰ τῶν εἰς βρῶσιν ἡμῶν οὐ νομομισμένων παρατετήρηται. Μιμεισθαὶ δὲ πειρῶνται καὶ τὴν πρὸς 30 ἀλλήλων ἡμῶν ὁμόνοιαν καὶ τὴν τῶν ὄντων ἀνάδοσιν καὶ τὸ φιλεργᾶν ἐν ταῖς τέχναις καὶ τὸ καρτερικὸν ἐν ταῖς ὑπὲρ τῶν νόμων ἀνάγκαις. Τὸ γὰρ θαυμασιώτατον, ὅτι χωρὶς τοῦ τῆς ἡθονῆς ἐπαγωγῆς αὐ δολεαστὸς αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἴσχυεν ὁ νόμος· καὶ ὥσπερ ὁ Θεὸς 35 διὰ παντὸς τοῦ κόσμου πεποίηκεν, οὕτως ὁ νόμος διὰ πάντων ἀνθρώπων βεβῶκεν. Αὐτὸς δὲ τις ἔκαστος τὴν πατρίδα καὶ τὸν οἶκον ἐπισκαπῶν τὰν αὐτοῦ τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις οὐκ ἀπιστήσῃ. Χρὴ τοίνυν πάντων ἀνθρώπων καταγνῶναι πονηρίαν ἐθελούσιον, εἰ 40 τάλαντριά καὶ φαῦλα πρὸ τῶν οἰκείων καὶ καλῶν ζηλοῦν ἐπιτεθυμήκασι, ἢ παύσασθαι βασκαίνοντας ἡμῶν τοὺς κατηγοροῦντας. Οὐδὲ γὰρ ἐπιφθόνου τινὸς ἀντιποιούμεθα πράγματος, τὸν αὐτῶν τιμῶντες νομοθέτην καὶ τοῖς ὑπ' ἐκείνου προφητευθεῖσι περὶ τοῦ Θεοῦ πεπιστευ- 45 κότες. Καὶ γὰρ εἰ μὴ συνέμεν αὐτοὶ τῆς ἀρετῆς τῶν νόμων ἀπάντων, ὑπὸ τοῦ πλήθους γοῦν τῶν ζηλούντων μέγα φρονεῖν ἐπ' αὐτοῖς προήχθημεν.

μ'. Ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας τὴν ἀκριβῆ πεποιήμαι παράδοσιν ἐν τοῖς περὶ 50 ἀρχαιολογίας μοι γραφεῖσι· νυνὶ δ' αὐτῶν ἐπεμνήσθην, ἐφ' ὅσον ἦν ἀναγκαῖον, οὔτε τὰ τῶν ἄλλων ψέγειν οὔτε τὰ παρ' ἡμῶν ἐγκωμιάζειν προθέμενος, ἀλλ' ἵνα τοὺς περὶ ἡμῶν ἀδίκους γεγραφότας ἐλέγξω, πρὸς αὐτὴν ἐναιδῶς τὴν ἀλήθειαν πεφιλονεικῶν. Καὶ ὅς μοι

terisque bonis privemur, at lex quidem nobis permanet immortalis : nec ullus unquam Judæorum vel tam procul discesserit a patria, vel peracerbum ita formidaverit dominum, quin legem magis formidet. Si igitur ob legum virtutes sic sumus in eas animati, fateantur nos optimas habere leges : sin malis legibus sic nos obtemperare arbitrantur, quamnam poena digni sunt ipsi qui melioribus non pareant? Et quoniam temporis longinquitas exploratrix creditur esse omnium verissima, hanc ego testem non dubitem facere tum virtutis nostri legislatoris, tum traditæ ab illo de Deo persuasionis. Nam quum immensum tempus elapsum sit, si quis eum cum ceterorum legislatorum conferat ætatibus, inveniet eum longe ante omnes fuisse.

39. Jam ipsius leges cæteris omnibus mortalibus semper magis magisque æmulationem sui commovisse, a nobis demonstratum est. Primi enim qui apud Græcos philosophati sunt, patria quidem instituta visi sunt servare; sed in actionibus studioque sapientiæ illum sequuti sunt, tum eadem de Deo sentientes, tum victus tenuitatem et mutuam inter homines communionem docentes. Quin et jam pridem nostrorum Dei colendi rituum imitandorum quamplurimis desiderium incessit; neque ulla vel Græcorum urbs est vel barbarorum, neque ulla gens, ad quam non pervenerit septimi diei, quem otiosi traducimus, celebrandi consuetudo; et apud quam jejunia, et lucernarum incensiones, et multa quæ nobis comedere nefas est non observentur. Conantur autem mutuam nostram imitari concordiam et bonorum largitionem, et in artibus exercendis sedulitatem, et tolerantiam in tormentis quæ pro legibus nostris sustinemus. Etenim, quod est omnium maxime admirandum, citra voluptatis illecebram ipsa per se lex invaluit : ac sicuti Deus universum mundum permeavit, ita lex universos mortales pervasit. Quodsi suam quisque patriam domumque consideraverit, is meis dictis non diffidet. Quo fit ut aut condemnandi sint universi mortales voluntariæ pravitatis, si aliena, eademque vitiosa, ante domestica, eademque honesta, æmulari concupiverint; aut invidiæ suæ finem facere debeant accusatores nostri. Neque enim invidiosum quiddam nobis vindicamus, dum nostrum legislatorem honoramus et ejus de Deo effatis credimus. Nam etiamsi legum omnium virtutem non intelligeremus; vel æmulantium multitudo fecisset, ut de eis nobis placeremus.

40. Verum de legibus quidem et republica in meo Antiquitatum opere accurate tradidi : nunc ea commemoravi quantum erat necessarium, non quod aliena recensere, vel nostra collaudare mihi propositum esset; sed ut eos qui de nobis inique scripserunt, evincerem in ipsam veritatem impudenter invecos fuisse. Et sane mihi videor

δοκῶ πεπληρῶσθαι διὰ τῆς γραφῆς ἱκανῶς ἂ προύπε-
σχόμεν. Καὶ γὰρ ἀρχαιοτάτῃ προὔπαρχον ἐπέδειξα
τὸ γένος, τῶν κατηγόρων ὅτι νεώτατόν ἐστι εἰρηκότων
καὶ γὰρ πολλοὺς ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐμνημονευότας
ἡμῶν ἀρχαίους παρέσχεμεν μάρτυρας, ἐκείνων ὅτι μη-
δεὶς ἐστὶ διαβεβαιουμένων. Ἀλλὰ μὴν Αἰγυπτίους
ἔφασαν ἡμῶν τοὺς προγόνους· ἐδείχθησαν δ' εἰς Αἴγυ-
πτον ἐλθόντες ἐτέρωθεν. Διὰ δὲ λύμην σωμάτων αὐτοὺς
ἐκβληθῆναι κατεψεύσαντο· προαιρέσει καὶ περιουσίᾳ
10 ῥώμης ἐφάνησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ὑποστρέψαντες γῆν.
Οἱ μὲν ὡς φαυλότατον ἡμῶν τὸν νομοθέτην ἐλοιδόρησαν,
τῷ δὲ τῆς ἀρετῆς πάλαι μὲν ὁ Θεὸς, μετ' ἐκείνων δὲ
μάρτυς ὁ χρόνος ἡύρηται γεγεννημένος.

μα'. Περὶ τῶν νόμων οὐκ ἐδέχθη λόγου πλείονος.
15 Αὐτοὶ γὰρ ἐπαράθησαν δι' αὐτῶν, οὐκ ἀσέβειαν μὲν, εὐ-
σέβειαν δ' ἀληθεστάτην διδάσκοντες, οὐδ' ἐπὶ μισαν-
θρωπίαν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν τῶν ὄντων κοινωνίαν παρακα-
λοῦντες, ἀδικίας ἐχθροὶ, δικαιοσύνης ἐπιμελεῖς, ἀργίαν
καὶ πολυτέλειαν ἐξορίζοντες, αὐτάρκειαι καὶ φιλοπόνους
20 εἶναι διδάσκοντες, πολέμων μὲν ἀπειργοντες εἰς πλεονε-
ξίαν, ἀνδρείους δ' ὑπὲρ αὐτῶν εἶναι παρασκευάζοντες,
ἀπραϊτῆτοι πρὸς τὰς τιμωρίας, ἀσφίςτοι λόγων πα-
ρασκευαῖς, τοῖς ἔργοις αἰεὶ βεβαιούμενοι· ταῦτα γὰρ
αἰεὶ ἡμεῖς παρέχομεν τῶν γραμμάτων ἐναργέστερα.
25 Δι' ὅπερ ἐγὼ θαρσύνω ἂν εἴποιμι, πλείστον ἅμα καὶ
καλλίστων ἡμᾶς εἰσηγητὰς τοῖς ἄλλοις γεγονέναι. Τί
γὰρ εὐσεβείας ἀπαράβατον κάλλιον; τί δὲ τοῦ πειθαρχ-
εῖν τοῖς νόμοις δικαιοτέρων; ἢ τί συμφωρότερον τοῦ
πρὸς ἀλλήλους ὁμονοεῖν, καὶ μήτ' ἐν συμφοραῖς οἰίστα-
30 σθαι μήτ' ἐν εὐτυχίαις στασιαάζειν ἐξυβρίζοντας, ἀλλ'
ἐν πολέμῳ μὲν θανάτου καταφρονεῖν, ἐν εἰρήνῃ δὲ
τέχναις ἢ γεωργίαις προσανέχειν, πάντα δὲ καὶ παν-
ταχοῦ πεπεῖσθαι τὸν Θεὸν ἐποπτεύοντα διέπειν; Ταῦτ'
εἰ μὲν παρ' ἐτέροις ἢ ἐγράφη πρότερον, ἢ ἐφυλάχθη
35 βεβαιότερον, ἡμεῖς ἂν ἐκείνοις χάριν ὠφείλομεν ὡς
μαθηταὶ γεγονότες· εἰ δὲ καὶ χρώμενοι μάλιστα
πάντων βλεπόμεθα καὶ τὴν πρώτην εὔρεσιν αὐτῶν
ἡμετέραν οὖσαν ἐπεδείξαμεν, Ἀπίωνες μὲν καὶ Μό-
λωνες καὶ πάντες ὅσοι τῷ ψεύδεσθαι καὶ λοιδορεῖν χά-
40 ρουσιν ἐξελέγχθησαν· σοὶ δὲ, Ἐπαφρόδιτε, μάλιστα
τὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶντι, καὶ διὰ σὲ τοῖς ὁμοίως βουλευ-
σαμένοις περὶ τοῦ γένους ἡμῶν εἰδέναι, τοῦτο τε καὶ τὸ
πρὸ αὐτοῦ γεγράφθω βιβλίον.

scripto meo satis praestitisse promissa. Etenim inprimis
vetustum esse demonstravi genus nostrum, quod accusa-
tores recentissimum esse dixerant : et multos allegavi
testes, qui antiquitatis nostrae in scriptis suis mentionem
fecerunt, illis nullos esse affirmantibus. Quumque Aegyptios
fuisse majores nostros dixerint, demonstratum est eos in
Aegyptum aliunde venisse. Et quum ob corporum vitium
eos ejectos fuisse mentiti sint, planum factum est eos et
volentes et cum singulari robore patriam terram repetivisse.
Et quum illi in legislatorem nostrum tanquam vitiosissi-
mum inveciti sint, compertum est virtutis ejus et olim
Deum et post illum tempus exstitisse testem.

41. De legibus nihil opus fuit oratione longiore. Nam
ipsas per se perspectum est non impietatem, sed pietatem
docere verissimam; neque ad hominum odium, sed ad fa-
cultatum communitatem incitare; injustitiae inimicas, justi-
tiae curam gerentes; expultrices otii et luxus; et quae ho-
mines suis contentos et laboriosos esse doceant; et a bellis
habendi cupidine gerendis avocent; et pro legibus fortes
esse faciant; et in poenis irrogandis sint inexorabiles; et
verborum eloquentia indeceptae, operibus semper confirmen-
tur : haec enim nos semper exhibemus literis manifestiora.
Itaque ausim equidem dicere plurimorum simul et pul-
cherrimorum nos ceteris auctores exstitisse. Quid enim
inviolata pietate pulchrius? quid justius quam parere le-
gibus? quid utilius quam mutuam fovere concordiam, et
neque in calamitatibus divelli, neque in rebus secundis
savere seditionibus; sed in bello mortem contemnere, in
pace artibus et agriculturae operam navare, et omnia et
ubique ab arbitro Deo gubernari persuasum habere? Hac
si apud alios vel prius scripta vel constantius fuissent
servata, nos illis, ut discipuli magistris, gratiam debe-
remus : sin vero his nos maxime omnipium uti cernimur,
et eorum inventionem primam nostram esse demonstravi-
mus, valeant refutati Apiones et Molones, et quicumque
mentiri et conviciari gaudent. Tibi vero, Epaphroditē,
veritatem maxime amanti, et propter te iis qui itidem
genus nostrum cognoscere voluerint, et hic et superior liber
scriptus esto.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

INDEX

NOMINUM ET RERUM.

(A. J. Antiquitates Judaicae. — B. J. Bellum Judaicum. — C. A. Contra Apionem. — V. J. Vita Josephi. — M. De Maccabæis.)

A.

- Aaron*, Moysis frater, A. J. II, 15, 2. Pontifex maximus constituitur Dei jussu, III, 8, 1. Ejus filii quatuor, *ibid.* Pontificatus ei a Deo bis confirmatur, IV, 4, 2 sq. Moritur in Arabia, 4, 7. Cf. XX, 11.
- Abaneth*, zona sacerdotum, A. J. III, 7, 2.
- Abaris* (*Abarim*), mons Palæst., A. J. IV, 8, 49.
- Abarus*, Aseri f., A. J. II, 7, 4.
- Abassarus*, Persa, Syriae et Phœniciae præfectus, A. J. XI, 1, 3; 4, 4; 6.
- Abba*, mensis apud Judæos, qui Atheniensibus est Hecatombræon, A. J. IV, 4, 7.
- Abbarus*, judex apud Tyrios, C. A. I, 21.
- Abdagases*, Parthorum dux, A. J. XVIII, 9, 4.
- Abdastratus*, Tyriorum rex, C. A. I, 18.
- Abdeelus*, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Abdemon*, Tyrius, C. A. J. VIII, 5, 3.
- Abdemonus*, Tyrius, C. A. I, 17, 18.
- Abdenago*. V. Azarias.
- Abdon*, e tribu Ephraimitide, Eloni in imperio apud Judæos succedit, A. J. V, 7, 15.
- Abela*, urbs Palæst., A. J. VIII, 13, 7.
- Abellana*, urbs Palæst., A. J. VIII, 12, 4.
- Abelmacheu*, urbs Palæst., a Joabo obsidetur, A. J. VII, 11, 8.
- Abelus*, Adami f., a Cai fratre interficitur, A. J. I, 2, 1.
- Abenerus*, Neri f., Sauli dux, A. J. VI, 6, 6. Ejus opera Jebosthus post Sauli mortem rex constituitur, VII, 1, 3. A Jebostho offensus ad Davidem deficit, I, 4. A Joabo interficitur, 1, 5.
- Abennerigus*, Spasinæ Castri rex, Samachonem filiam Izatæ nuptum dat, A. J. XX, 2, 1.
- Abesace*, Davidis concubina, A. J. VII, 14, 3; VIII, 1, 2.
- Abesalomus*, Davidis ex Machana f., A. J. VII, 1, 4. Ob fratris cædem in exilium pellitur, postea a patre revocatur, 8, 1 sqq. Populi benevolentiam captat et patrem regno ejicere annititur, 9, 1 sqq. Ejus exercitus funditur, ipse in arbore suspensus a Joabo interficitur, 10, 2. Ejus caesaries pulcherrima, 8, 5.
- Abesarus*, urbs Palæst., A. J. VI, 13, 8.
- Abessæus*, Davidis nepos, Joabi frater, A. J. VII, 1, 3; cf. 10, 1; 11, 2. Idumæos vincit, 5, 4. Davidi vitam servat, 12, 1. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4.
- Abia*, Samueli f. rempublicam ipsius curæ a patre commissam pessime administrat, A. J. VI, 3, 2.
- Abia*, Roboami f. ex Machana, A. J. VII, 8, 5. VIII, 10, 1. Patri succedit, VIII, 10, 4. Ab Hieroboamo bello lacescit; ante prælium omnes Judæos, amicos et hostes, alloquitur, 11, 2. Hieroboamum fundit fugatque, 11, 3. Non multo post moritur, *ibid.*
- Abia*, uxor Achazæ regis, A. J. IX, 12, 3.
- Abias*, Arabum rex, inita cum Adiabænorum primoribus societate, contra Stazem, eorum regem expeditionem fecit, A. J. XX, 4, 1. Vincitur; semet ipsum interficit, *ibid.*
- Abiatharus*, Abimelechi f., A. J. VI, 12, 8. Pontifex constituitur a Davide, VII, 5, 4; cf. VII, 9, 2; 9, 7. Cum Adonia facit, qui regnum affectat, 14, 4. A Solomone pontificatu privatur, VIII, 1, 3.
- Abibalus*, Tyriorum rex, A. J. VIII, 5, 3. C. A. I, 17; 18.
- Abida*, Asani Judæorum regis uxor, A. J. VIII, 12, 6.
- Abiezeres*, Phineesis f., pontificatum obtinet post patris mortem, A. J. V, 11, 5.
- Abigæa*, Nabali uxor, Davidem in maritum ira incensum placat; post mariti mortem Davidi nubit, A. J. VI, 13, 7 sqq. VII, 10, 1.
- Abila*, urbs Perææ, A. J. IV, 8, 1; V, 1, 1; XII, 3, 3. A Romanis capitur, B. J. IV, 7, 6.
- Abila Lysaniæ*, urbs Syriae, prius ad Lysaniæ dynastiam pertinebat, a Claudio Cæsare Agrippæ M. tribuitur, A. J. XIX, 5, 1.
- Abilamarodachus*, Nabuchodonosori f., Babyloniorum rex, A. J. X, 11, 2.
- Abimaelus*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Abimelechus*, Gararorum rex, Sarram, Abrami uxorem, corrumpere cupiens, a Deo pœna afficitur, A. J. I, 12, 1. Abramo agrorum suorum partem cedit, *ibid.* Jacobum Gararis benigne excipit, sed mox ei inimicus redditur, 18, 2. Amicitiam cum eo renovat, 18, 3.
- Abimelechus*, Gedeonis f., fratribus præter Joathamum omnibus occisis, tyrannidem occupat, A. J. V, 7, 1. Joatham auctore, Sicimis expellitur, 7, 3. Sicima redit omnesque incolas cædit, 7, 4. Thebas expugnat; frusto molæ ictus perit, 7, 5.
- Abimelechus*, pontifex, a Saulo cum tota sua familia occiditur, A. J. VI, 12, 1; 12, 4.
- Abinadabus*, sub Solomone regionis maritimæ præfectus, A. J. VIII, 2, 3.
- Abiramus*, Moysis adversarius, A. J. IV, 2, 2; 3, 1; cf. M. 3.
- Abisæus*, Saruie Davidis sororis f., A. J. VI, 13, 9.
- Abitaala*, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.
- Abius*, Aaronis f., A. J. III, 8, 1; 8, 7.
- Abramus*, Tharri f., Sarram Aranis filiam uxorem ducit; cum patre ex Chaldæa in Mesopotamiam migrat, A. J.

- 1, 5, 5. Hoc factum est mille viginti annis ante templum exstructum, VIII, 3, 1. Ex Mesopotamia in Chananaeam contendit; Lotum, fratris f., adoptat, I, 7, 1. Abrami sententia de Deo deque universo, *ibid.* Fame Chananaeam premente, in Aegyptum migrat, 8, 1. Cf. *B. J. V*, 9, 4. Aegyptios arithmetica et astronomia instituit, *A. J. I*, 8, 2. In Chananaeam reversus, loca montibus adjacentia occupat; Chabrone domicilium collocat, 8, 3. Sodomitis opitulans, Assyrios praelio vincit, 10, 1 sqq. Ex Agara ancilla Ismaelum procreat, 10, 4. Dei jussu se ipsum et suos circumcidit, 10, 5. Dei angeli ei nuntiant, Sarram ei filium parituram esse, 11, 1. Gerara proficiscitur; Abimelech ei agrorum suorum partem cedit, 12, 1. Isaacus ex Sarra ei nascitur, 12, 2. Agaram cum Ismaelo domo sua expellit, 12, 3. Isaacum pro victima Deo offert, Deus ei parci, 13, 1 sqq. Sarra mortua Chaturam in matrimonium ducit, ex qua sex filios procreat, 14 et 15. Moritur, 17.
- Abrami domus**, vicus regionis Damascenae, *A. J. I*, 7, 2.
- Abalomus**, Mattathiae pater, *A. J. XIII*, 5, 7.
- Abalomus**, Aristobuli avunculus, a Pompeio capitur, *A. J. XIV*, 4, 4.
- Abalomus**, Manahemi sectator, *B. J. II*, 17, 9.
- Abuma**, urbs Palaest., *A. J. X*, 5, 2.
- Accaron** (Acaron), urbs Palaest., una ex quinque civitatibus potentioribus Palaestinarum, *A. J. VI*, 1, 2. Cf. *V*, 1, 22; *V*, 2, 4; *V*, 3, 1; *VI*, 2, 3; *IX*, 2, 1, *XIII*, 4, 4.
- Ace**, urbs Phoenic., postea Ptolemais vocata, *A. J. IX*, 14, 2.
- Aencheres I**, Aegypti rex, *C. A. I*, 15.
- Aencheres II**, Aegypti rex, *C. A. I*, 15.
- Aencheres**, Aegypti regina, *C. A. I*, 15.
- Achabarorum petra** (*Achabare*), in Galil. superiori, monitur, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*.
- Achabus**, Amarini f., Israelitarum rex, *A. J. VIII*, 12, 5. Jezabeiam, Tyriorum regis filiam uxorem ducit, ejusque deos colit, 13, 1. Ab Elia vate reprehenditur, 13, 5. Occiso Nabutho iterum ab Elia reprehensus facinora sua expiare studet, 13, 8. Bis ab Adado, Syriae rege, bello petitus superior discedit, 14, 1. Adado vitam concedit, 14, 4. Cum Josaphato, Judaeae rege, Adadam aggressus vincitur et occiditur, 15, 3 sqq. Septuaginta ejus liberi Jehu jussu interficiuntur, *IX*, 5.
- Achaia**, regio Graeciae, *B. J. I*, 26, 4; *III*, 1, 3.
- Achamon**, praetor urbanus sub Achabo rege, *A. J. VIII*, 15, 4.
- Acharus**, Zebediae f., praedar Deo consecratae partem surripit, *A. J. V*, 1, 10 sqq. Furto oblecto occiditur, 1, 15.
- Achases**, Judaeorum rex, Jothami f., a Syris et Israelitis cladibus afficitur, *A. J. IX*, 12, 1. Cum Assyrinis societatem init contra Israelitas, 12, 3. Syrorum et Assyriorum deos colit; regnat sedecim annos, *ibid.*
- Achemrus**, pater Iesarmi, *A. J. VII*, 12, 4.
- Achiabus**, Herodis M. consobrinus, Alexandrae consilium regnum occupandi regi prodit, *A. J. XV*, 7, 8. Herodem prohibet ne manus sibi inferat, *XVII*, 7; cf. *B. J. I*, 33, 7. Romanos adjuvat in Judaeis seditiosis coercendis post mortem Herodis, *A. J. XVII*, 10, 4; 10, 10. *B. J. II*, 4, 1; 5, 3.
- Achiata**, Amasiae regis uxor, Oziae mater, *A. J. IX*, 10, 2.
- Achias**, pontifex, *A. J. VI*, 8, 2.
- Achias**, vates, Hieroboamo regnum vaticinatur, *A. J. VIII*, 7, 7. Alterum ejus de Hieroboami stirpe et de tota Israelitarum genie vaticinium, *VIII*, 11, 1. Cf. *X*, 4, 4.
- Achiba**, Ezechie uxor, Manasse mater, *A. J. X*, 3, 1.
- Achilaus**, Davidis actuarius, *A. J. VII*, 11, 8.
- Achilus**, Josaphati pater, *A. J. VII*, 5, 4.
- Achima**, Davidis uxor, *A. J. VI*, 13, 10.
- Achimanus**, Berzelaci f., *A. J. VII*, 11, 4.
- Achimas**, Sadoci f., pontifex, *A. J. VII*, 9, 2; 10, 4; *X*, 8, 6.
- Achimelechus**, pontifex, v. *Abimelechus*.
- Achina**, Davidis uxor, *A. J. VII*, 1, 4.
- Achinadabus**, sub Solomone Galileam administrat, *A. J. VIII*, 2, 3.
- Achitobus**, Arophae f., pontifex, *A. J. VI*, 6, 2; *VIII*, 1, 3.
- Achitophelus**, cum Abesalomo seditionem movet contra Davidem, *A. J. VII*, 9, 2 sqq. Abesalomo suadet ut Davidem interinat, 9, 6. De Abesalomi successu desperans semet ipsum interficit, 9, 8.
- Achoni**, Hierosolymita nobilis, *A. J. XI*, 5, 4.
- Achrathus**, eunuchus, *A. J. XI*, 6, 7.
- Acme**, Liviae Augusti conjugis serva ab Antipatro sollicitatur ad struendas Salomae Herodis sorori insidias, *A. J. XVII*, 5, 7. *B. J. I*, 32, 6. Ejus ad Herodem litera, *ibid.* Ab Augusto morte mulctatur, *A. J. 7. B. J. 33*, 7.
- Acmon**, Palaestinus ex genere gigantum, *A. J. VII*, 12, 1.
- Acra**, pars Hierosolymorum urbis, describitur, *B. J. V*, 4, 1. A Romanis capitur et incenditur, *VI*, 6, 3. Cf. *I*, 1, 5.
- Acrabatta** (*Acrabattae*), urbs Judaeae, *B. J. III*, 3, 5.
- Acrabatena toparchia**, una ex undecim Judaeae topp., *A. J. XII*, 8, 1. *B. J. II*, 20, 4; *III*, 3, 5; *IV*, 9, 3. A Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Actipus**, v. *Arce*.
- Actium**, urbs Graeciae, *B. J. I*, 20, 1. Actiaca pugna, *A. J. XV*, 5, 1 sqq.; 6, 1.
- Acusilaus**, Argivus, quando vixerit, *C. A. I*, 2. Multa apud Hesiodum castigat, 1, 3. Laudatur, *A. J. I*, 3, 9.
- Ada**, Lamechi uxor, *A. J. I*, 2, 2.
- Ada**, Helonis fil., Esavi uxor, *A. J. I*, 18, 4.
- Adadus**, Damasci et Syriae rex, a Davide vincitur, *A. J. VII*, 5, 2. Ejus posteri per decem aetates regnarunt, idem omnes nomen habentes, *ibid.*
- Adadus**, Damasci et Syriae rex societate inita cum triginta duobus regibus, expeditionem facit contra Achabum, Israelitarum regem, *A. J. VIII*, 14, 1. Clade afficitur, 14, 2. Israelitis iterum adortus iterum vincitur; Achabus ei vitam concedit, 14, 3 sqq. Postea ab Achabo bello petitus superior discedit, 15, 5 sqq. Joramum adoritur, Samaritaniam obsidet; ejus exercitus a Deo terrore percussus fugit, *IX*, 4, 4 sqq. Ab Azaelo occiditur, 4, 6. Post mortem tanquam deus colitur, *ibid.* Cf. *VII*, 5, 2.
- Adadus**, Syriae rex, bello lacescit a Joaso, *A. J. IX*, 8, 7.
- Adarus**, Syriae praef. sub Xerxe I, *A. J. XI*, 5, 6.
- Adamus**, a Deo ex limo creatur, *A. J. I*, 1, 2. Quot annos ante templum exstructum creatus sit, *A. J. VIII*, 3, 1. Quid nomen significet, *I*, 1, 2. Paradiso expellitur, 1, 4. Ejus liberi, 2, 3. Quot annos vixerit, 3, 3.
- Adar**, ultimus anni mensis apud Judaeos. Macedonibus Dystrus appellatur, *A. J. IV*, 8, 49; *XI*, 6, 2; 12; 4, 7; *XII*, 10, 5.
- Adasa**, vicus Judaeae, *B. J. I*, 1, 6. Triginta stadiis a Bethoro distat, *A. J. XII*, 10, 5.
- Addida**, (*Adida*), oppidum Judaeae, *A. J. XIII*, 6, 4; 15, 2. A Vespasiano occupatur, *B. J. IV*, 9, 1.
- Aderus**, Idumeus, in Idumaeorum internecione fuga elapsus ad Pharaonem Aegypti regem confugit, *A. J. VIII*, 7, 6. Syriae partem occupat et Judaeam infestat, *ibid.*
- Adiabene**, regio Assyriae, *A. J. XX*, 2, 3. *B. J. II*, 16, 4.

- Adiabonorum rex Monobazus et post eum Izates, *A. J.* XX, 2. 1. sqq.
- Adonias*, Davidis filius quartus, *A. J.* VII, 1, 4. Regnum affectat, 14, 4. Solomo ei ignoscit, 14, 6. Abisacen in matrimonium petit, VIII, 1, 2. A Banaja Solomonis jussu occiditur, 1, 3.
- Adonibezecus*, Bezecenorum rex, a Judæis vincitur, *A. J.* V, 2, 2.
- Adora*, urbs Idumæe, ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. Cf. XIII, 6, 4; 15, 4.
- Adoraim*, urbs Judæe, a Roboamo condita, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Adoramus*, Thæni f., *A. J.* VII, 5, 4. Tributis exigendis a Solomone præfectus, VIII, 2, 9.
- Adoreus*, urbs Judæe, *B. J.* I, 8, 4.
- Adramelechus*, Senacheribi Assyriæ regis f., ob patris cædem in exsilium pellitur, *A. J.* X, 1, 5.
- Adrazarus*, rex Sophenes, a Davide vincitur, *A. J.* VII, 5. 1. Cf. VIII, 7, 6.
- Adria*, sive mare Adriaticum, *V. J.* 3.
- Adytum* tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 4. Adytum templi Hierosol. *A. J.* VIII, 3, 3.
- Adullana*, urbs Judæe, *A. J.* VI, 12, 3.
- Ebutius*, campi magni præf. expeditionem facit contra Josephum Fl., *V. J.* 24.
- Æge*, urbs Macedon., *A. J.* XI, 8, 1.
- Ægitha*, Davidis uxor, *A. J.* VI, 14, 4.
- Ægla*, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Ægyptus*, *Ægyptii*. *Ægyptus* a Judæis Mestre vocatur, *A. J.* I, 5, 2. Unde nomen habeat, *C. A.* I, 15. Omni ex parte locorum natura bene munita est, *B. J.* IV, 10, 5. Incolarum numerus, *B. J.* II, 16, 4. Romæ frumentum suppeditat, *B. J.* IV, 10, 5. — *Ægyptii* ab Abramo arithmetica et astronomia instituuntur, *A. J.* I, 8, 3. Omnes *Ægypti* reges a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit, Pharaonæ dicti sunt; cur?, *A. J.* VIII, 6, 2. Per septem annos abundantie totidemque sterilitatis *Ægyptus* a Josepho prudenter administratur, *A. J.* 6, 1 sq. Exteri undique in eam conflunt ad frumentum coemendum, *ibid.* Jacobus cum tota sua progenie in *Ægyptum* migrat, 7, 1 sqq. Fama in *Ægypto* grassante, omnes agri a rege coemuntur, postea ea conditione incolis redduntur, ut quinta pars frugum regi solvatur, 7, 7. Israelitæ inhumaniter ab *Ægyptiis* tractantur, 9. Hycsos *Ægyptum* occupant, *C. A.* I, 14. A. Tutlmosi expelluntur, *C. A.* I, 15. Enumerantur reges, qui post Tutlmasin regnarunt, *ibid.* *Ægyptus* infestatur ab *Æthiopiis*; Moyses eos repellit, *A. J.* II, 10. Decem plagis affligitur, quod Israelitis venia recusatur in patriam redeundi, *A. J.* II, 14. Israelitæ, duce Moysæ, ex *Ægypto* discedunt; *Ægyptii* qui eos persequuntur, maris Rubri fluctibus obruti pereunt, 15, 3 sqq. Sub rege Soa *Ægyptii* societatem jungunt cum Israelitis contra Assyrios, *A. J.* IX, 13, 1. A Senacheribo bello petuntur, X, 1. Expeditionem faciunt in Asiam sub Nechaone totamque Syriam sibi subjiciunt, X, 5. A Nabuchodonosoro inde repelluntur, 6. A Babylonis identidem funduntur, 7, 3; 9. 5. A Cambyse Persarum regem subiguntur XI, 2, 2. *Ægyptus* a Ptolemæo Lagi f. occupatur, XII, 1. V. *Ptolemæos*. — *Ægyptii* antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Quando in Græcorum notitiam venerint, I, 12. Judæis semper infensi, I, 13; cf. I, 24. Pudenda circumcidunt secundum Herodotum, I, 22. *Ægyptios* nemini unquam servisse contendit Apion. Josephus contra, eos nunquam fuisse liberos II, 11.
- Ægyptus*. Cf. *Sethosis*.
- Ælana*, Arabiæ urbs, ad mare Rubrum sita, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Ælius Gallus*, *Ægypti* præfectus, *A. J.* XV, 9, 3.
- Emilia*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 19.
- Emilius secundus*, magister equitum, *B. J.* II, 19, 17.
- Emilius*, Regulus, conspirationis in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3. sqq.
- Æneas*, Antipatri f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Æneas*, V. *Aretas*.
- Æoles*, a Judæis Elysai vocantur, *A. J.* I, 6, 1.
- Ærines*, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Æsomia* (?), tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 19.
- Æsopus*, Alexandriæ servus, *A. J.* XV, 3, 2.
- Æta*, Judæe castellum, *A. J.* V, 8, 8.
- Æthiopia*, *Ægypto* continetur, *A. J.* II, 10, 1. *Æthiopes* a semet ipsis et omnibus Asiæ populis Chusæi appellantur, *A. J.* I, 6, 2. *Ægyptiis* bellum inferunt; a Moysæ repelluntur, II, 10. A Romanis subiguntur, *B. J.* II, 16, 4. *Æthiopes* pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. Hic mos ex *Ægypto* ad eos pervenit, *A. J.* VIII, 10, 3.
- Æzelus*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
- Africa*, ab Aphera, Abrami f., denominata, *A. J.* I, 15.
- Agaba*, urbs Palest., *A. J.* XIII, 16, 5.
- Agagus*, rex Amalecitarum, in horum intereptione solus a Saulo servatur, sed Samueli hortatu interficitur, *A. J.* VI, 7, 2 sqq.
- Agalla*, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Agara*, ancilla, Abramo parit Ismaelum, *A. J.* I, 10, 4.
- Agatharchides* Cnidius scripsit de rebus gestis successorum Alexandri M., *A. J.* XII, 1. Refert Hierosol. a Ptolem. Lagi capta esse, *ibid.* Judæorum irrisor, *C. A.* I, 22.
- Agathocles*, archon Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.
- Agessilaus*, Spartanorum rex, *B. J.* II, 16, 4.
- Aggæus*, templum Hierosol. sub Cyri regno reedificat, *B. J.* VI, 4, 8.
- Aggæus*, vates, *A. J.* XI, 4, 6; 4, 7.
- Aggitha*, Davidis uxor, *A. J.* VII, 1, 4.
- Agrippa* (Marcus) consul, *A. J.* XIV, 16, 4. Ab Augusto in Asiam mittitur; Herodes eum adit Mitylenæ, *A. J.* XV, 10, 2. Denuo in Asiam missus in Judæam venit, ubi magnifice ab Herode excipitur, XVI, 2, 1. Expeditionem in Bosporum facit, 2, 2. Intercedente Herode Judæis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat multaque beneficia etiam in alias civitates confert, 2, 3 sqq. cf. XII, 3, 2. Romam redit, 3, 3. Ejus rescripta ad Ephesios et Cyrenæos de Judæis, 6, 4 sq.
- Agrippa Magnus*, Aristobuli f., Herodis M. nepos, *B. J.* I, 28, 1. Cypron, Phasaeli fil., uxorem ducit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4. Romæ degens magna liberalitate ad inopiam redigitur, 6, 1. Post reditum in Judæam ab Antipa sustentatur, 6, 2. Deinde ad Flaccum, Syr. præf., se confert; Flaccus ab eo abalienatur Aristobuli opera, 6, 3. Ab omnibus desertus in Italiam rursus tendit, *ibid.* Antomæ et Casi amicitiam sibi conciliat, 6, 4. Ab Eutycho accusatus, a Tiberio in carcerem conjicitur, 6, 5 sq. Germani cujusdam de eo prædictio, 6, 7. Tiberio mortuo a Caio imperatore vinculis solvitur et Philippi tetrarchiæ rex constituitur, 6, 10. *B. J.* II, 9, 6. In Judæam redit, *A. J.* XVIII, 6, 11. Herodem apud Caium accusat, 7, 2. *B. J.* II, 9, 6. Herode in exsilium acto, ejus tetrarchiam et opes a Caio accipit, *ibid.* Caio Claudio ad imperium evecto operam suam præstat, *A. J.* XIX, 4, 1 sqq. *B. J.* II, 11, 1 sqq. Claudius Agrippæ regno addit Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem, *A. J.* 5, 1. *B. J.* II, 11, 5. In Judæam redit; catenam auream a Caio olim acceptam in templi thesauro deponit, *A. J.* 6, 1.

- Ejus in Hierosolymitanos liberalitas, 6, 3. Hierosolyma munitiora reddere cepit; sed a Claudio in hac re pergere velatur, *A. J.* 7, 2. *B. J.* 11, 6. Comparatur cum Herode M., *A. J.* 7, 3. Ejus in Berytios munificentia, 7, 5. Tiberiade plures reges splendide excipit; hoc Marso, Syriae praef., suspectum est, 8, 1. Moritur Caesare post regnum septem annorum, 8, 2, ejus progenies, 9, 1.
- Agrippa**, Agrippae M. ex Cypro f., *A. J.* XVIII, 5, 4. Romae educatur, XIX, 9, 2. Eo tempore quo pater moritur adolescentulus admodum, ad regnum suscipiendum nondum idoneus, *ibid.* Pro Judaeis apud Claudium intercedit, XX, 1, 1, 6, 3. Post Herodis avunculi mortem Chalcidis regnum obtinet, 5, 2. Claudius ei Philippi tetrarchiam tribuit, Chalcidem vero rursus adimit, *A. J.* 7, 1. *B. J.* 11, 12, 8. Nero ejus regno addit Peraeae et Galilaeae partem, *A. J.* 8, 4. *B. J.* 13, 2. Hierosolymitis se inivsum reddit, *A. J.* 8, 11. A Judaeis apud Neronem accusatur, *ibid.* Caesarem Philippi Neroniadem appellat, Berytum ornamentis auget, *A. J.* 9, 4. Magna in exteris liberalitate offendit Judaeos, *ibid.* Praescriptionibus suis de Levitis patria instituta violat, 9, 5. Alexandriam proficiscitur Alexandro Aegypti procuratori congratulatum, *B. J.* 11, 15, 1. Hierosolyma reversus concionem habet apud populum, qua a bello adversus Romanos eum dehortatur, 16, 3 sqq. A Hierosolymitis contumelia affectus in regnum suum discedit, 17, 1. Optimatibus Hieros. exercitum auxilium mittit contra seditiosos, 17, 4. Legatione Hierosolyma missa iterum a bello Judaeos dehortatur, 19, 3. Vespasiano auxilium mittit, III, 4, 2. Caesareae Philippi Vespasianum laute excipit, 9, 7. Gamalam septem menses obsederat ante Vespasiani adventum, IV, 1, 1. A funditore lapide percutitur, 43. Post Neronis mortem Romam proficiscitur novum imperatorem salutat, 9, 2. A Tyriis apud Vespasianum accusatur, *V. J.* 74. — Justus historicus Agrippae ab epistolis est, *V. J.* 65. Agrippae littere ad Flavianum Josephum, *ibid.* Cf. *C. A.* 1, 9.
- Agrippa**, Herodis amicus, *A. J.* XV, 9, 3; 10, 3. *B. J.* 1, 20, 4; 21, 1.
- Agrippa**, Aristobuli f. ex Salome, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Agrippa**, Felicis Judaeae procuratoris f. ex Drusilla, *A. J.* XX, 7, 2.
- Agrippa**, Flav. Josephi f., *V. J.* 1, 76.
- Agrippeum**, oecus in regia Herodis, *B. J.* 1, 21, 1.
- Agrippias**, *V. Anthedon.*
- Agrippina**, primum Domitii Aenobarbi, deinde Claudii Caesaris uxor, *A. J.* XX, 8, 1. Claudium veneno interficit, ipsa a Nerone fil. interficitur, 8, 2.
- Agrippinus**, Demetriae ux. Mariamne f., *A. J.* XX, 7, 3.
- Ahion**, urbs Palaest., *A. J.* VIII, 12, 4.
- Aicamus**, pater Godoliae, *A. J.* X, 9, 1.
- Ailath**, urbs Arabiae prope mare Rubrum sita, ab Arsace capitur, *A. J.* IX, 12, 1.
- Aina**, urbs Judaeae, a Jesu Naveni oppugnatur et capitur, *A. J.* V, 1, 12 sqq.
- Alani**, Scytharum gens, ubi seles habeant, *B. J.* VIII, 7, 4. In Mediam et Armeniam irrumpunt sub regno Vespasiani, *ibid.*
- Albani**, populus Asiae; Tiberius iis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J.* XVIII, 4, 4.
- Albinus**, Judaeae procurator constituitur a Nerone, *A. J.* XX, 9, 1. Latrones debellat, 9, 2. Sed et ipse civium bona diripit et totam Judaeorum gentem omni modo vexat, *B. J.* 11, 14, 1. Ante discessum Judaeorum gratiam sibi conciliare studet, *A. J.* 9, 5.
- Alcimus**, vocatus etiam Jacimus, ab Antiocho Eupat. pontifex constituitur, *A. J.* XII, 9, 7. Judam Maccab. apud Demetrium criminatur, 10, 1. Cum Juda de principatu contendit, 10, 3. A Demetrio auxilium petit contra Judam, 10, 3 et 4. Moritur, 10, 6.
- Aleyon**, medicus, *A. J.* XIX, 1, 20.
- Alexander Jannaeus**, Hyrcani f., ab Aristobulo fratre in vincula conjicitur, *A. J.* XIII, 11, 1. *B. J.* 1, 3, 1. Post fratris mortem, ab Alexandra (Salome) vinculis solvitur et rex constituitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 4, 1. Ptolemaidem obsidet; metuens Ptolemaeum Lathyr. obsidionem solvit, *A. J.* 12, 2 sqq. *B. J.* 4, 2. Cum Cleopatra Aegypti regina societatem jungit contra Ptolemaeum, *A. J.* 12, 4. A Ptolemaeo vincitur, 12, 5. Multas urbes in potestatem suam redigit; Gazæorum magnam stragem edit, *A. J.* 13, 3. *B. J.* 4, 2. Cladem accipit ab Obeda rege Arabiae; Judaei contra eum seditionem movent, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 4, 3 sq. A Demetrio Eucaro superatur, *A. J.* 14, 1. *B. J.* 4, 4 sq. Crudelissimum se praebet in Judaeos iterum seditionem moventes, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 4, 6. Ob crudelitatem Thracidas appellatur, *A. J.* 14, 2. Fossam ducit murumque erigit inde a Chabazaba usque ad Jopicum mare, ut Antiochum Dionysum Judaeae finibus arceat, *A. J.* 15, 1. *B. J.* 4, 7. Ab Areta vincitur, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 4, 8. Essam, Gaulanam, Seleuciam, Antiochi vallem et Gamalabi sibi subjicit, *A. J.* 15, 3. *B. J.* 4, 8. Ejus mors, *A. J.* 15, 3.
- Alexander**, Aristobuli Judaeorum regis f., quum pater a Pompeio captus Romam abduceretur, fuga evadit, *A. J.* XIV, 4, 4. Judaeam Romanis eripere conatur, *A. J.* XIV, 5, 2. *B. J.* 1, 8, 4. A Gabinio vincitur, *ibid.* Regnum occupat; sed iterum victus a Gabinio regno dejicitur, *A. J.* 6, 2 sq. *B. J.* 8, 7. Jussu Pompeii a Scipione interficitur, *A. J.* 7, 4. *B. J.* 9, 2.
- Alexander**, Herodis M. f., juvenis a patre Romam mittitur, *A. J.* XV, 10, 1. In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur; Glaphyram Archelai Cappadocum regis filiam uxorem ducit, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. Antipater Herodis odium in Alexandrum ejusque fratrem Aristobulum incendere studet, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 1, 23, 1 sq. Alexander cum Aristobulo apud Caesarem Octav. a patre accusatus, se sumque fratrem praecclare defendit, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 23, 3. Caesar Alexandrum et Aristobulum in gratiam cum patre reducit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 23, 3. Pheroras eum contra patrem irritare studet, *A. J.* 7, 4. Alexander patris eunuchos pecunia corrumpit, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 24, 7. Conjuracionis in patrem lacte suspectus in vincula conjicitur; Archelai regis opera patri reconciliatur, *A. J.* 8, 2 sqq. *B. J.* 24, 8; 25, 1 sqq. Ab Eurycle patri denuo suspectus redditur, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 1. sq. Questio in eum habetur, *A. J.* 10, 2 sqq. *B. J.* 26, 2 sqq. Cum Aristobulo fratre in carcerem conjicitur, *A. J.* 10, 5. *B. J.* 26, 4. A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J.* 11, 2 sq. *B. J.* 27, 2. Sebastae strangulatur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6. Si quid eriminis ei dari possit, *A. J.* 11, 7. Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J.* XVII, 1, 2. *B. J.* 1, 28, 2. Cf. *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Alexander**, Alexandri f. ex Glaphyra, Herodis M. nepos, *B. J.* 1, 28, 1; *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Alexander Lysimachus**, Alabarcha Alexandriae, Agrippae regi pecuniam mutuo dat, *A. J.* XVIII, 6, 3. Philonis frater, 8, 1. Antoniae procurator; a Caio Caesare in vincula conjicitur, a Claudio dimittitur, XIX, 5, 1.
- Alexander**, Judaeus Cyrenensis a Catullo e medio tollitur, *B. J.* VII, 11, 12.
- Alexander**, Dorothei f., *A. J.* XII, 8, 5.
- Alexander**, Iasonis f., *A. J.* XII, 8, 5.
- Alexander**, latro, *B. J.* 11, 12, 4.

- Alexander*, Phasaeli f. ex Salampsione, Herodis M. nepos, A. J. XVIII, 5, 4.
- Alexander*, Theodori f., A. J. XIV, 10, 10; 10, 12.
- Alexander Magnus*, Philippo patri in regno succedit, A. J. XI, 8, 1. In Asiam ei trajicienti mare Pamphylium cedit viamque patefacit, A. J. II, 16, 5. Darium ad Granicum vincit, Asiam minorem sibi subjicit, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Syria occupata, in Phoeniciam expeditionem facit; Tyrum et Gazam obsidet; Judæis deditionem detrectantibus iratus est, 8, 3. Sanaballetæ permittit ut templum in monte Garizin exstruat, 8, 4. Hierosolyma contendit; ejus somnium, 8, 4 sq. Judæi ei obviam eunt supplices; templum adit, 8, 5. Judæis privilegia concedit, *ibid.* Samaritæ eadem ab eo petunt, 8, 6. In Ægyptum discedit, *ibid.* Alexandriæ partem Judæis assignat, C. A. II, 4. Babylone Beli templum instaurat, C. A. I, 22. Quando mortuus sit, *ibid.* Alexandro defuncto, ejus imperium dividitur, A. J. XI, 8, 7. Alexandri epistolæ, C. A. II, 4. Alexandri arma Elymaide servata, A. J. XII, 9, 1.
- Alexander Balas*, Antiochi Epiphanis f., Syriæ regnum occupare moliens Jonatham Judæorum principem sibi conciliare studet, A. J. XIII, 2, 1 sq. Demetrium prælio vincit, 2, 4. Ptolemæi Philomet. filiam ducit uxorem, 4, 1. Ptolemæo per Ammonium insidias struit, 4, 6. Ptolemæus affinitatem cum Alexandro dirimit, 5, 7. Antiochia ejectus Ciliciam petit, *ibid.* A Ptolemæo et Demetrio Nicator superatur, 5, 8; In Arabia interficitur, *ibid.*
- Alexander Zebina*, a Ptolemæo Physc. Syriæ rex constituitur; mox vero ab Antiocho Grypo devictus occumbit, A. J. XIII, 9, 3.
- Alexander*, Tigranis Armeniæ regis f., Jotapen Antiochi Commagenæ regis filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4. Eleusæ (?) insulæ rex factus est a Vespasiano, *ibid.*
- Alexander*, M. Antonii amicus, A. J. XV, 6, 7; B. J. I, 20, 3.
- Alexander Polyhistor*, quid referat de Abrami filiis, A. J. I, 15.
- Alexander*, Ægypti præfectus, v. *Tiberius*.
- Alexandra*, (a Judæis Salome vocata), Aristobuli uxor, post mariti mortem Alexandrum Jannæum vinculis solvit et regem constituit, A. J. XIII, 16, 1. B. J. I, 4, 1.
- Alexandra*, Alexandri Jannæi uxor, post mariti mortem regnum administrat, A. J. XII, 16, 1; B. J. I, 5, 1. Pharisæis omnia permittit gerenda, A. J. 16, 2; B. J. 5, 2 sq. Pharisæorum consilio multos Judæos trucidari jubet, *ibid.* Ad Tigranem Syriam invadentem legatos mittit, A. J. 16, 4. B. J. 5, 3. Aristobulus fil. contra eam seditionem movet; moritur, A. J. 16, 5 sq. B. J. 5, 4.
- Alexandra*, Hyrcani f., Alexandri Aristobuli regis filii conjux, Aristobulo filio per Cleopatram ab Antonio pontificatum petit, A. J. XV, 2, 5. Herodes eam sibi conciliare studet, 2, 7. In Ægyptum fugere conatur, 3, 2. Filii necem Cleopatæ per literas significat, 3, 5. Ab Herode in custodiam datur, 3, 9. Hyrcanum contra Herodem incitat, 6, 2. Mariamnæ capite damnatæ conviciatur, 7, 5. Herode absente arcem et templum in suam potestatem redigere conatur; quam ob rem ab Herode interficitur, 7, 8.
- Alexandra*, Aristobuli regis fil., primum Philippionis, deinde ejus patris Ptolemæi Mennæi conjux, A. J. XIV, 7, 4; B. J. I, 9, 2.
- Alexandra*, Phasaeli filia, Herodis M. neptis nubit Timio Cyprio, B. J. XVIII, 3, 4.
- Alexandria*, urbs Ægypti. Ejus ambitus et opulentia, B. J. II, 16, 4. Portus describitur, B. J. IV, 10, 5. — *Judæi Alexandrini*. Alexander iis urbis partem assignat eosque æquo cum Græcis jure esse vult, B. J. II, 18, 7; C. A. II, 4 sqq. Suum habent ethnarcham, A. J. XIV, 7, 2. A primis Ptolemæis itemque a Julio Cæsare magno in honore habentur, C. A. II, 4; B. J. II, 18, 7. A Ptolemæo Physc. et a Cleopatra crudeliter tractantur, C. A. II, 5. Religionem patriam semper servant, C. A. II, 6. Contentio inter Judæos et Samaritas oritur, A. J. XIII, 3, 4. — Lite orta inter Græcos et Judæos regnante Caligula, utrique legatos ad eum mittunt, A. J. XVIII, 3, 1. Nova inter eos dissensio sub Claudio; Claudius Judæis jura confirmat, quæ antea iis concessa fuerant, A. J. XIX, 5, 2. Initio belli Judaici magnus Judæorum numerus cæditur, B. J. II, 18, 7 sq. Sub finem belli Jud. multi sicarii Judæi ejecti Alexandriæ seditionem movent, mox a Judæis Alexandrinis magistratibus traduntur, B. J. VII, 10, 1.
- Alexandrina palus*, B. J. III, 10, 8.
- Alexandrium*, castellum Judææ, A. J. XIII, 16, 3. B. J. I, 6, 5. In montis vertice situm, A. J. XIV, 1, 4. A Gabinio funditus diruitur, A. J. XIV, 5, 4; B. J. I, 6, 5. A Pherora instauratur, A. J. XIV, 15, 4; B. J. I, 16, 3.
- Alexas*, Herodis M. amicus, ejus sororem Salomen uxorem ducit, A. J. XVII, 1, 1; B. J. I, 28, 6. Ab Herode jubetur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum non exsequitur, A. J. XVII, 6, 5; 8, 2. B. J. I, 33, 6; 33, 8.
- Alexis*, vir fortissimus, B. J. VI, 1, 8; 2, 6.
- Alexias Selcias*. Cypron Antipatri filiam uxorem ducit, A. J. XVIII, 5, 4.
- Alibama*, Esebeonis filia, Esavi uxor, A. J. I, 18, 4.
- Atisphragmuthosis*, Ægypti rex, C. A. I, 14.
- Aliturus*, mimus, magna in gratia apud Neronem, V. J. 2.
- Alpes*, montes, B. J. II, 16, 4.
- Alurus*, vicus Judææ, B. J. IV, 9, 6.
- Amadathes*, Amanis pater, A. J. XI, 6, 5.
- Amalecitis*, populus Arabiæ Petr., Gobilitidem et Petram incolunt, A. J. III, 2, 1. cf. II, 1, 2. Omnes populos finitimos ad bellum Judæis inferendum concitant, A. J. III, 2, 1. A Judæis vincuntur, 2, 2 sqq. Moyses paulo ante mortem Judæis imperat, ut pœnas sumant de Amalecitis, IV, 8, 44. Amalecitis a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, V, 6, 1. A Saulo ad interfectionem delentur, VI, 7. Palæstinam invadunt magnamque prædam faciunt, Davides eos persequitur prædamque recuperat, VI, 14, 6. Ab Amasia Judæorum rege debellantur, IX, 9, 1.
- Amalecitis*, regio Arabiæ Petr., ab Amalecitis habitata, A. J. II, 1, 2.
- Amalecus*, Eliphazæ f., Amalecitis nomen dedit, A. J. II, 1, 2.
- Amanes*, genere Amalecita, magna in gratia est apud Artaxerxem, Persarum regem, A. J. 6, 5. Judæis infensus a rege impetrat ut omnes interimi jubeat, 6, 6. Mardocheum, quem cruci affigere apud se constituerat honorare cogitur, 6, 10. Ab Esthere apud regem accusatur, 6, 11. Morte multatur, *ibid.*
- Amanus*, puer nobilis. Adado regi serviens, A. J. VIII, 15, 4.
- Amanus*, mons Ciliciæ, A. J. I, 6, 1; 6, 2.
- Amaræt* filii Joannem, Mattathiæ f., interficiunt, A. J. XIII, 1, 2.
- Amarames*, pater Moysis, A. J. II, 9, 3. Visionem habet ante Moysis nativitatem, *ibid.*
- Amaranus*, Peræus, a Fado in exsilium agitur, A. J. XX, 1, 1.
- Amaraspis*, Assyriorum dux, A. J. I, 9.

- Amarinus*, Israelitarum rex, duodecim annos regnavit, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Amasias*, Joasi f., Judæorum rex, initio regni sui justitiæ exercendæ admodum studiosus, *A. J.* IX, 9, 1. Amalecitas, Idumæos et Gabalitan debellat, *ibid.* Amalecitarum deos colit, 9, 2. Joaso Israelitarum regi bellum infert, ab eo vincitur, 9, 3. Regnavit quatuordecim annos, *ibid.*
- Amasias*, sacerdos, *A. J.* IX, 1, 1.
- Amasias*, Achazæ regis f., *A. J.* IX, 12, 1.
- Amasias*, prætor urbanus, sub regno Josuæ, *A. J.* X, 4, 1.
- Amatha*. V. *Amathus*.
- Amathe* (sive *Amathine*) urbs Phœnic. ab Amathio condita, *A. J.* I, 6, 2. Cf. III, 14, 2; V, 1, 22; VII, 5, 4; VIII, 6, 3.
- Amathine*. V. *Amathe*.
- Amathitis*, regio Phœnic. circa Amathen urbem, *A. J.* XIII, 5, 10.
- Amathius*, Chanaani f., Amathen Phœniciæ urbem condidit, *A. J.* I, 6, 2.
- Amathus*, castellum Perzæ, *A. J.* IX, 10, 1. Vocatur etiam *Amatha* et *Betharamathum*, *A. J.* XVII, 10, 6. *B. J.* II, 4, 2. Cf. *A. J.* X, 5, 2. Theodorus, Zenonis f., ibi thesauros suos condit, *B. J.* I, 4, 3. Ab Alexandro Janæo castellum capitur et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3 sqq. Gabinius ibi synedrum constituit, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5.
- M. Ambivius*, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Amenophis*, tres hujus nominis Ægypti reges, *C. A.* I, 15. Manetho supponit quantum quem fingit Judæos una cum leprosis Ægypto expulisse, 26 sqq.
- Amessa*, Jethranæ f., Abesalomi exercitus dux, *A. J.* VII, 10, 1. Davidi reconciliatus ab eo toti Judæorum exercitui præficitur loco Joabi, 11, 1. A Joabo interficitur, 11, 6 sq; cf. 15, 1.
- Amesses*, Ægypti regina, *C. A.* I, 15.
- Aminadabus*, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
- Aminadabus*, Sauli f., in prælio cum Philistæis commisso cecidit, *A. J.* VI, 14, 1.
- Aminadabus*, sacerdos, in cujus domo arca viginti annos servata est, *A. J.* VI, 1, 4; VII, 4, 2.
- Amitala*, Josiæ uxor, Joachazi mater, *A. J.* X, 5, 2.
- Ammanitæ*, pop. Palæst. nomen habent ab Ammano, *A. J.* I, 11, 5. Judæam invadunt, fugantur a Jephthe, V, 7, 7 sqq. Judæis trans Jordanem habitantibus bellum inferunt, mox vero a Saulo profligantur, VI, 5, 1 sqq. A Josaphato et Hieroboamo II debellantur, IX, 10, 3. Ab Ozia tributum iis imperatur, 11, 2.
- Ammanitis*, Ammanitarum terra, *A. J.* IV, 5, 3.
- Aminianus*, Loti f., Ammanitis nomen dedit, *A. J.* I, 11, 5.
- Ammata*, oppidum Palæst., *A. J.* VII, 1, 3.
- Ammaus*, V. *Emmaus*.
- Ammonius*, jubente Ptolemæo Philometore Alexandro Balæ insidias struit, *A. J.* XIII, 4, 6.
- Amnon* (*Amnus*), Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4; 3, 3. Thamar sororem stuprat, 8, 1. Ab Abesalomo fratre occiditur, 9, 2 sqq.
- Amoritæ*, regio Palæst., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5. Gadis et Rubeli tribubus dimidiæque Manassitidi assignatur, 7, 3.
- Amorrhæi*, pop. Palæst. nomen habent ab Amorrhæo, *A. J.* I, 6, 2. A Judæis superantur, IV, 5.
- Amorrhæus*, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.
- Amydalon*, piscina Hierosol. urbis, *B. J.* V, 11, 4.
- Amyrus*, Pharesi f., *A. J.* II, 7, 4.
- Anacharis*, Assyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.
- Anacharsis*, Scythia e Græcia in patriam reversus occiditur, *C. A.* II, 37.
- Ananclius*, homo ignobilis, ab Herode M. pontifex constituitur, *A. J.* XV, 2, 4. Pontificatus ei abrogatur, 3, 1. Restituitur, 3, 3.
- Ananias*, (Sedrachis), Judæus a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, *A. J.* X, 10, 1. In flammis coniectus, mirum in modum servatur, *A. J.* 10, 5. M. 16.
- Ananias*, a Judæis ad Darium mittitur legatus, *A. J.* XI, 4, 8.
- Ananias*, Judæus, Oniæ f., a Cleopatra Ægyptiorum dux constituitur, *A. J.* XIII, 10, 4; 13, 1; 13, 2.
- Ananias*, mercator Judæus, Izatem Adiabenorum regem religione Judaica instituit, *A. J.* XX, 2, 3.
- Ananias*, Nebedæi f., pontifex, *A. J.* XX, 5, 2. Vincetus Romam mittitur a Quadrato; *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 6. Ob liberalitatem magno in honore apud Judæos, *A. J.* XX, 9, 2. Ejus domus incenditur, ipse a latronibus interficitur, *B. J.* II, 17, 6; 17, 9.
- Ananias*, Sadduci f., *B. J.* II, 17, 10.
- Ananias*, Phariseus, a Simonis et Anani factione cum tribus aliis Judæis in Galil. mittitur; ut Flav. Josepho præfecturam adimant, *V. J.* 29—53. Cf. *B. J.* II, 21, 7. Cum collegis Josepho necem machinatur, *V. J.* 53 sqq. Ejus indoles, 56. A Josepho captus Hierosolyma mittitur, 61; 64.
- Ananias*; duo hujus nominis zelotæ, *B. J.* IV, 4, 1.
- Ananias*, Masambali f., pontifex, a Simone Gioræ interficitur, *B. J.* V, 13, 1.
- Anani monumentum*, Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.
- Ananus*, Sethi f., pontifex creatur a Quirino, *A. J.* XVIII, 2, 1. A Valerio Grato pontificatu privatur, 2, 2. Omnes ejus filii pontificatu functi sunt, XX, 9, 1.
- Ananus*, Ananiæ pontif. f., vincetus cum patre Romam mittitur, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 6.
- Ananus*, Anani f., pontifex, homo ferox, Jacobum Jesu Christi fratrem lapidari jubet, *A. J.* XX, 9, 1. A Judæis apud Albinum accusatur; pontificatum amittit, *ibid.*
- Ananus*, pontifex, initio belli Jud. cum Josepho Gorionis Hierosol. urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 3. Muros instaurat; 20, 1. A Joanne Levi pecunia corruptus. Flav. Josepho Galilææ præfecturam abrogat, *V. J.* 38 sq. Populum hortatur, ut contra zelotas arma ferat, *B. J.* IV, 3, 9 sqq. Populi dux zelotas vincit, 3, 12. A Joanne Levi proditiōnis accusatur, 3, 14. Solumæis a zelotis in auxilium vocatis portas claudit; 4, 3. Ab Idumæis interficitur, 5, 2. Ejus elogium, *ibid.*
- Ananus*, Jonathæ f., Hierosol. Romanis prodere molitur, *B. J.* II, 19, 5.
- Ananus*, *Bamadi* f., Simonis Gioræ satelles, *B. J.* V, 13, 1; VI, 4, 2.
- Anathoth*, oppid. Judææ, Hieremizæ patria, *A. J.* X, 7, 3.
- Anaxagoras*, Clazomenius ab Atheniensibus accusatur, *C. A.* II, 37. In placitis suis de Dei natura Moysem habet ducem, II, 16.
- Anchus Gittensium* rex, Davidem benigne excipit, *A. J.* VI, 12, 2; 13, 10.
- Ancyra*, urbs Asiæ, *A. J.* XVI, 6, 2.
- Andreas*, Ptolemæi Philad. satellitum præfectus, *A. J.* XII, 2, 2; cf. *C. A.* II, 4.
- Andromachus* magna fuit auctoritate apud Herodem M.; conjurationis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.
- Andromedæ* vinculorum vestigia prope Jopen, *B. J.* III, 9, 3.
- Andronicus*, Messalami f., *A. J.* XIII, 3, 4.

Anileus. V. *Asineus*.
Anna, Kleane uxore, mater Samueli, A. J. V, 10, 2 sq.
Anna, urbs Palaest., a Judæis expugnatur, A. J. V, 1, 15.
Anneus, Taricheata, B. J. II, 21, 3.
Annibaeus, Perceus, seditiois auctor supplicio afficitur, A. J. XX, 1, 1.
Annite, gens Chanaan., initio feliciter res gerunt contra Judæos Chanaanem invadentes; deinde vero ab iis superantur omnesque interimuntur. A. J. V, 1, 12—16.
Annius (*Lucius*) tribun. milit. Cerasa capit, B. J. IV, 9, 1.
Annus Jubileus, A. J. III, 12, 3. Cf. *Jobelus*.
Annus Magnus, A. J. I, 3, 9.
Annus Sabbaticus, A. J. III, 12, 3; XIV, 16, 2; XV, 1, 1.
Anocha, urbs a Cai condita, A. J. I, 2, 2.
Anochus, Cais f., A. J. I, 2, 2.
Anochus, Jaredis f., A. J. I, 3, 4.
Anochus, Madianis f., A. J. I, 15.
Anochus, Rubeli f., A. J. II, 7, 4.
Antaeus, ab Hercule bello lacescit, A. J. I, 15.
Anthedon, urbs Judææ, ab Alexandro Jann. vi capitur, A. J. XIII, 3, 4. B. J. I, 4, 2. A. Gabinio instauratur, A. J. XIV, 5, 3. B. J. I, 8, 4. Ab Augusto tribuitur Herodi M., a quo Agrippias appellatur, A. J. XV, 7, 3. B. J. I, 21, 8; cf. A. J. XIII, 3, 4. Initio belli Jud. a Judæis funditus evertitur, B. J. II, 18, 1.
Antejus, a Calo Cæsare in exilium agitur et postea interficitur, A. J. XIX, 1, 15.
Anteji f., a Caii Cæsaris satellitibus interficitur, A. J. XIX, 1, 15.
Antigonus, post mortem Alexandri Asia potitur, A. J. XII, 1, 1. Ejus classis a Ptolemæo fugatur, 2, 10.
Antigonus, Hyrcani f., cum Aristobulo fratre Samaritiam obsidet, A. J. XIII, 10, 2. B. J. I, 2, 7. A. fratre regni socius constituitur, A. J. XIII, 11, 1. B. J. I, 3, 1. A. fratre occiditur, A. J. II, 2. B. J. 3, 2.
Antigonus, Aristobuli Judæorum regis f., cum patre captus Romam abducitur, A. J. XIV, 4, 4. Roma cum patre elapsus a Gabinio iterum capitur, sed mox in patriam dimittitur, A. J. XIV, 6, 1. B. J. I, 8, 6. Hyrcanum et Antipatrum apud Cæsarem accusat, A. J. 8, 3. B. J. 10, 3. Adjunctis sibi Ptolemæo Mennai et Marione, regnum occupare molitur, sed ab Herode vincitur et ex Judæa expellitur, A. J. 12, 1. B. J. 12, 2 sq. A. Parthis in Judæam reducit et rex declaratur, A. J. 13, 3 sqq. B. J. 13, 1 sqq. Phasaelus et Hyrcanus vincti ei traduntur, Hyrcano aures abscedit, A. J. 13, 10. B. J. 13, 9. Masadam castellum obsidet, A. J. 14, 6. B. J. 15, 1. Ventidium et Silonem Romanorum duces pecunia corrumpit, *ibid.* Herodem copias contra ipsum ducentem Hierosolymis repellit, A. J. 15, 2. B. J. 15, 5. Josephum, Herodis fratrem, superat, A. J. 15, 10. B. J. 17, 1. Pappus, quem contra Herodem in Samaritiam mittit, vincitur, A. J. 15, 12. B. J. 17, 5 sq. Herodi et Sosio Hierosolyma oppugnantibus fortiter resistit, urbe expugnata Sosio se dedit, A. J. 16, 1 sqq. B. J. 18, 1 sqq. Vincitur ducitur ad Antonium, A. J. 16, 4. Antiochiæ securi percussus ab Antonio, A. J. XV, 1, 2. B. J. I, 18, 3.
Antiochi vallis, locus Palaest., A. J. XIII, 15, 3. B. J. I, 4, 8.
Antiochia, metropolis Syriae a Seleuco Nicator. condita, C. A. II, 4. Cf. A. J. XII, 9, 7; 10, 2; XIII, 4, 3; 4, 9; 5, 8. Cognominata *Epidaphnes* (ad Daphnen) A. J. XVII, 2, 1. Platearum una ab Herode M. porticibus ornata est, A. J. XVI, 5, 4. B. J. I, 21, 11. — Judæi Antiocheni civitate donati, A. J. XII, 3, 1. Antiocheni Alexandrum Balam urbe eiciunt, Ptolemæo Philomet. diadema offerunt, A. J. XIII, 4, 7, Demetrium Nicator. in regia obsi-

dent; a Jonathæ Maccab. militibus funduntur, 5, 3. M. Antonius Antiochenis imperat, ut Judæis restituant, quæ iis eripuissent, A. J. XIV, 12, 6. Antiocheni parcent Judæis initio belli Jud., B. J. II, 18, 5. Judæi ab Antiocho quodam accusati ab Antiochenis misere vexantur, B. J. VII, 3, 3 sq. Antiocheni Titum post Hierosolymorum expugnationem laute excipiunt, 5, 2. Frustra ab eo petunt, ut Judæos urbe expellat, aut saltem jura iis concessa aboleat, *ibid.*
Antiochia Mygdonia, urbs Mesopotamiæ, a Macedonibus condita (? A. Macedonibus solummodo nomen urbis mutatum est, quæ prius Nisibis vocabatur), A. J. XX, 3, 4.
Antiochus II, Deus, Syriæ rex, Judæos in Syria habitantes civitate donat, A. J. XII, 3, 2.
Antiochus III, Magnus, Syriæ rex, Judæam occupat et Judæorum erga se studium remuneratur, A. J. XII, 3, 3. Ejus ad Ptolemæum literæ, *ibid.* Coloniam Judæorum in Lydiam et Phrygiam transferre constituit, 3, 4. Ejus hac de re literæ ad Zeuxidem, *ibid.* Cleopatram filiam Ptolemæo Epiph. nuptum locat eique Cœlesyriam, Judæam, Samaritiam et Phœniciam pro dote dat, 4, 1.
Antiochus IV, Epiphanes, rex Syriæ, Seleuci Philop. frater, A. J. XII, 4, 11. Hierosolymis pontifices ex arbitrio suo constituit, 5, 1. Antiochus expeditionem facit in Egyptum, sed Romanorum jussu revertitur, 5, 2. Hierosolyma capit, templum spoliatur, Judæos cogit patrium cultum patriosque mores relinquere, 5, 4. Cf. C. A. II, 7. B. J. I, 1, 1 sqq. M. 4, sq; 18. Samaritanæ sponte sibi obediens habet, A. J. 5, 5. Maccabæi ejus mandata contemnunt, 6. Apollonii et Seronis exercitus a Juda Maccabæo vincuntur, 7, 1. Antiochus in Persidem se confert ad tributa colligenda; Lysiam relinquit qui Judæos ad obsequium reducat, 7, 2. Lysiae exercitus funditur, 7, 3 sqq. Elymaidem obsidet, repellitur, 9, 1. Moritur, *ibid.*
Antiochus V, Eupator, Syriæ rex, a Lysia educatur, A. J. XII, 7, 2. Post mortem patris a Lysia rex declaratur, 9, 2. Expeditionem facit contra Judam Maccabæum, 9, 4. Cf. B. J. I, 1, 5. Philippo regnum occupare moliente, fedus init cum Judæis, A. J. 9, 7. Philippum devincit et occidit, *ibid.* A. Demetrio comprehensus interficitur, 10, 1.
Antiochus VI, Eutheus, Alexandri Balæ, Syriæ regis, fil., a patre puer relictus, educatur a Malcho, A. J. XIII, 5, 1. Malchus eum Diodoto tradit, *ibid.* Demetrio Nicator. superato, rex fit admodum adolescentulus, 5, 3. Cum Jonathæ Judæorum principe societatem jungit, 5, 4, A. Diodoro occiditur, 7, 1.
Antiochus VII, Soter, (Sidetes) Demetrii Nicatoris frater, a Cleopatra Demetrii uxore, Seleuciam arcessitur, ut Syriæ regnum suscipiat et conjugio cum ipsa se jungat, A. J. XIII, 7, 1. Diodoto bellum infert, 7, 2. Ejus indoles, 7, 3. Cendebarus Antiochi dux a Simone Judæorum principe vincitur, *ibid.* Judæam invadit, Hierosolyma obsidet; a Judæis Pius cognominatur, 8, 2. Acceptis obsidibus magnæque pecuniæ vi cum Hyrcano societatem init, 8, 3. In expeditione contra Parthos suscepta moritur, 8, 4. Cf. B. J. I, 2, 2; 2, 5.
Antiochus VIII, Grypus, (Aspendius) Demetrii Nicator. f., devicto Alexandro Zebina, Syriæ regnum adipiscitur, A. J. XIII, 9, 3. Cum Antiocho Cyziceno fratre de regno certat, 10, 1. Ab Heracleone interficitur, 13, 4. Cf. B. J. I, 2, 7.
Antiochus IX, Cyzicenus, Antiochi Soteris ex Cleopatra f., cum Antiocho Grypo fratre de Syriæ regno certat, A. J. XIII, 10, 1. Samaritis contra Hyrcanum opem ferens vin-

clitur, 10, 2. sq. A Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4.

Antiochus X, Eusebes, Antiochi Cyziceni, Syriae regis, fil. et successor, *A. J.* XII, 13, 4. Seleucum Epiphane Syria expellit; Laodice Galadenorum reginae opem ferens in praelio cadit, *ibid.*

Antiochus XI, Antiochi Grypi Syriae regis f., post fratrem Seleucum Epiph. regnum suscipit, *A. J.* XIII, 13, 4. Antiochum Pium adortus vitam simul et exercitum perdit, *ibid.*

Antiochus XII, Antiochi Grypi f., post Demetrii Eucari fratris mortem Damasco potitur, *A. J.* XIII, 15, 1. Cum Philippo fratre bellum gerit; Judaeam invadit; in expeditione contra Arabes facta occumbit, *ibid.* Cf. *B. J.* I, 4, 7.

Antiochus, rex Commagenae, a Marco Antonio Samosatis oppugnatur, *A. J.* XIV, 15, 9. *B. J.* I, 16, 7.

Antiochus, rex Commagenae, post cujus mortem seditio orta est inter proceres et plebeios, *A. J.* XVIII, 2, 5.

Antiochus, rex Commagenae a Caio Casare regno privatur, a Claudio id recuperat, *A. J.* XIX, 5, 1. Ad Agrippam venit, 8, 1. Ejus filius Epiphanes, 9, 1. Ejus filia Jotape Alexandro Tigranis f. nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Vespasiano auxilium mittit contra Judaeos, *B. J.* III, 4, 2. Omnium regum qui Romanis parebant felicissimus, *B. J.* V, 11, 3. Sed sub vitae finem, a Patro apud Vespasianum accusatus regno expellitur, VII, 7, 1 sq. Vespasianus humanissimum erga eum se praebet eumque omni honore Romae excipit, 7, 3.

Antiochus Epiphanes, Antiochi Commagenae regis f., Tilo Hierosol. obsidenti opem fert, *B. J.* V, 11, 3. Fortitudinis praclarum dat specimen, *ibid.* Strenue pugnat contra Pataem; patre a Patro regno expulso ad Vologesen Parthorum regem confugit, VII, 7, 1 sq. Romam se confert cum patre ubi honorifice a Vespasiano excipitur, 7, 2. Cf. *A. J.* XIX, 9, 1. XX, 7, 1.

Antiochus, Judaeus Antiochenis populares suos in magnum periculum adducit, *B. J.* VII, 3, 3 sq.

Antiochus, rerum Sicularum scriptor, *C. A.* I, 3.

Antipas Herodes, Herodis M. fil. ex Malthace Samaritana, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Herodes in testamento suo eum regem designat, mox vero mutato testamento eum tetrarchiam Galilaeae et Peraeae constituit, et Archelao regnum dat, *A. J.* 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 7. Romam se confert cum fratre de regno disceptaturus, *A. J.* 9, 4 sqq. *B. J.* II, 2, 3 sqq. Augustus ei Galilaeae et Peraeae ditionem confirmat, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 6, 3. Plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J.* XVIII, 2, 1; 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Vitellium Syriae praefectum sibi infensum reddit, *A. J.* 4, 5. Herodiadis fratris conjugis amore captus, uxorem suam, Aretae regis Arabiae fil., repudiat; inde bellum oritur cum Areta; Antipas clade afficitur, *A. J.* 5, 1. Joannem Baptistam interfici jubet, 5, 2. Herodiadi nubit, 5, 4. Agrippae victum suppeditat, mox eum offendit, 6, 2. Agrippa regnum adeptus et ipse instigante uxore regiam dignitatem a Caligula petit, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* 9, 6. Ab Agrippa apud Caligulam accusatus cum uxore in exilium mittitur Lugdunum; ejus tetrarchia et opes Agrippae tribuuntur, *ibid.* Moritur, *B. J.* 9, 6.

Antipas, Agrippae regis cognatus, legatus ad eum mittitur ab Hierosolymitanis, *B. J.* II, 17, 4.

Antipas, Judaeus nobilis, a zelotis necatur, *B. J.* IV, 3, 4.

Antipater, prius Antipas dictus, Idumaeus Hyrcanum eo perducit, ut regnum sibi vindicare conetur, *A. J.* XIV, 1, 3. *B. J.* I, 6, 2. Aretae auxilium ei comparat, *A. J.*

1, 4. *B. J.* 6, 2. Ab Hyrcano ad Pompeium mittitur, *A. J.* 3, 2. A Scauro ad Arelam legatus mittitur, *A. J.* 5, 1, *B. J.* 8, 1. Apud Solumaeos magna auctoritate est; ejus uxor et liberi *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 9. Caesari in Aegypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 1 sq. *B. J.* 9, 3 sq. Ab Antigono accusatus coram Caesare se defendit, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 10, 1 sq. Totius Judaeae procurator a Caesare declaratur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Urbis moenia reficit et tumultus compescit, *A. J.* 9, 1. *B. J.* 10, 4. Phasaelum filium Hierosolymis, Herodem filium Galilaeae praeficit, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. In Judaeorum primariorum invidiam incurrit, *A. J.* 9, 3 sq. *B. J.* 10, 6. Herodem filium prohibet ne Hyrcano bellum inferat, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. J. Caesaris ducibus subsidium mittit contra Bassum Caecilium, Sexti Caesaris interfectorem, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 10, 10. Cassio obsequutus magnam pecuniarum vim in Judra exigit, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 2. A Malicho ex insidiis interficitur, *A. J.* 11, 4. *B. J.* 11, 4.

Antipater, Herodis M. filius ex Doride, Alexandro et Aristobulo fratribus insidias struit; ab Herode ad honores evehitur Romaeque mittitur ut Octaviani gratiam sibi conciliet, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1 sq. Literis Roma ad patrem missis eum in fratres irritare studet, *A. J.* 4, 1. Fratribus Octaviani opera in gratiam cum patre restitutis, laetitia simulat, *A. J.* 4, 5. Herodes in templo populo declarat, Antipatrum primum post se regnaturum esse, deinde Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* 4, 6. *B. J.* 23, 5. Antipater fratribus insidari pergit captique Herodis gratiam, *A. J.* 7, 2; 8, 1. *B. J.* 24, 1 sq; 24, 8. Eurycle Lacedaemonio utitur ad fratres calumniandos, *A. J.* 10, 1. *B. J.* 26, 2. Alexandro et Aristobulo sublati cum patre regnat; patris necem machinatur, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus odium in fratrum liberos, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 1. Aristobuli filia ei spondetur, *ibid.* Cum Pherora amicitiam facit, *A. J.* 2, 4. *B. J.* 29, 1. A patre vetitus cum Pherora habere commercium Romam proficiscitur; Syllaum apud Augustum accusat, *A. J.* 3, 1 sq. *B. J.* 59, 2 sq. Insidiae, quas Antipater patri straxit, deleguntur, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 30, 1 sqq. Roma in patriam reversus in judicium adducitur; a patre et Nicolao Damasceno accusatur; se defendere studet, *A. J.* 5, 1 sq. *B. J.* 31, 5 sqq. In vincula conjicitur, *A. J.* 5, 7. *B. J.* 32, 5. In carcere patris jussu interficitur *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7.

Antipater, Jasonis fil., a Jonatha Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 5, 8.

Antipater Samaritanus, Antipatri Herodis M. filii procurator, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5.

Antipater, Phasaeli fil. ex Salampione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Antipater, Salomae Herodis M. sororis f., homo inprimis disertus, Archelaum regem apud Augustum accusat, *A. J.* XVII, 9, 5. *B. J.* II, 2, 5. Cypron Herodis M. fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Antipatris, urbs Judaeae, ab Herode M. in Antipatri patris memoriam condita, *A. J.* XVI, 5, 2, *B. J.* I, 21, 9; cf. *B. J.* I, 4, 7; II, 19, 1; 19, 9; IV, 8, 1. V. *Capharsaba* et *Chaborzaba*.

Antiphilus, Antipatri Herodis M. f. amicus, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 5. Cf. *A. J.* XVII, 5, 7. *B. J.* I, 32, 6.

Antonia, Drusi uxor, Germanici et Claudii mater, magna apud Tiberium auctoritate valet; ejus benevolentia erga Agrippam, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 4 sq. Sejani in Tiberium conspirationem detegit, 6, 6.

Antonia; Claudii Caesaris ex Petina fil., *A. J.* XX, 8, 1.

Antonia, arx Hierosolymorum, prope templum sita, olium

Baris dicta, ab Herode M. illo nomine in honorem M. Antonii appellata est, *A. J. XV*, 11, 4. In ea stola pontificalis custodiebatur, *ibid.* Antoniae accurata descriptio, *B. J. V*, 5, 8. Cf. *A. J. XIII*, 11, 2; *XV*, 9, 4; *XVIII*, 4, 3. *B. J. I*, 3, 3; 5, 4; 21, 1; 11, 15, 6; 16, 5; 17, 7.

M. Antonius fortiter pugnat in praelio cum Alexandro, Aristob. f., commisso, *A. J. XIV*, 5, 3. *B. J. I*, 8, 3. Post J. Caesaris mortem consul amicitiae fœdus cum Judæis facit, *A. J. 10*, 9. Victis Cassio et Bruto in Asiam venit; ibi et aliorum populorum et Judæorum legationes ei occurrunt, *A. J. 12*, 2. *B. J. 12*, 4. Judæis restituit quæ Cassius iis eripuerat; ejus hac de re literæ ad Tyrios aliosque populos, *A. J. 62*, 3 sqq. Cleopatram deperit; Herodem et Phasaelum accusatos absolvit et tetrarchas constituit, *A. J. 13*, *B. J. 12*, 5. Herodem qui ipsum supplex addit Romæ honorifice excipit, *A. J. 14*, 3. *B. J. 14*, 3. Antonii et Caesaris Augusti consilio Herodes a senatu rex Judææ creatur, *A. J. 14*, 4. *B. J. 14*, 4. Athenis memoratur, *A. J. 15*, 5. *B. J. 16*, 4. Samosata obsidet; urbe ab Antiocho tradita, Sossium Syriæ præficit, Herodi subsidia mittit, et ipse in Ægyptum proficiscitur, *A. J. 15*, 8 sq. *B. J. 16*, 7. Antigonom securi percuti jubet, *A. J. XV*, 1, 2. Herodem necis Aristobuli accusatum ad causam dicendam evocat; ab Herode muneribus placatur, *A. J. XV*, 3, 5; 3, 8. Cleopatram Judææ et Arabiæ partem tribuit eique in omnibus rebus gratificatur, *A. J. 4*, 1. *B. J. I*, 18, 4. sq. Armeniam subjugat, Artabazem cum ejus filiis et satrapis Cleopatram dono dat, *A. J. 4*, 3. *B. J. 18*, 5. Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J. 5*, 1. *B. J. 19*, 1. Ab Octaviano in pugna Actiaca vincitur, *A. J. 6*, 1. *B. J. 20*, 1.

C. Antonius, consul Roman. *A. J. XIV*, 4, 3.

E. Antonius, proprætor Roman., *A. J. XIV*, 10, 17.

J. Antonii, procons. Romani, pro Judæis rescriptum ad Ephesios, *A. J. XVI*, 6, 7.

Antonius, præsidii Romani Ascalonis urbis præf., Judæos bis vincit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.

Antonius Silo, tribun. milit., *B. J. III*, 10, 3.

Antonius, centurio Roman., *B. J. III*, 7, 35.

Antonius Primus, Mœsiæ præf., cum Vespasiano faciens Cæcinnæ legionem superat, *B. J. IV*, 11, 2 sq. Vitellianus vincit Romæ, 11, 3.

M. Antonius Julianus, Judææ procurator, *B. J. VI*, 4, 3.

Anuath Barceos, vicus Palæst., *A. J. III*, 3, 5.

Anubis, deus apud Ægyptios, *A. J. XVIII*, 2, 4.

Apachnas, Ægypti rex, *C. A. I*, 14.

Apame, Rabezaci Thaumasi f., *A. J. XI*, 3, 5.

Apamea, urbs Syriæ, ab Antiocho Sotere obsidetur, *A. J. XIII*, 7, 2. A Pompeio funditus evertitur, *A. J. XIV*, 3, 2. Apameni parcent Judæis initio belli Jud., *B. J. II*, 18, 5. Cf. *XIV*, 11, 1. *B. J. I*, 10, 10.

Apelles, Antiochi Epiphani dux, interficitur a Mattathia, *A. J. XII*, 6, 2.

Apheca, urbs Judææ, *A. J. V*, 11, 1; *VIII*, 14, 4.

Apheci turris in Samaria, *B. J. II*, 19, 1.

Apheras, Abrami f. ex Chatura secundum Alexandrum Polyhistorum, *A. J. I*, 15.

Apherima, urbs Palæst., *A. J. XIII*, 4, 9.

Aphra, urbs Judææ ab Aphera Abrami f. condita, *A. J. I*, 15.

Aphranades, Semæ f., Chaldaeorum princeps, *A. J. I*, 6, 4.

Aphtha, vicus Judææ, *B. J. IV*, 3, 8.

Apion, grammaticus natus est Oasi, Ægypti urbe, sed ipse contendit se esse Alexandrinum, *C. A. II*, 3. Qualis homo sit, *C. A. II*, 1. A Græcis Alexandrinis legatus mittitur ad Caium Casarem, *A. J. XVIII*, 8, 1. Libellum scripsit contra Judæos, *C. A. II*, 1. Ejus de Judæis signimenta a

Josepho refutantur, *C. A. II*, 2-14. Alexandriam beatam prædicat, quod ipsum tanto ingenio præditum pro cive habeat, 11, 12. Ejus mors, 11, 13.

Apobaterion, locus Armeniæ, ubi Noeus ex arca egressus est, *A. J. I*, 3, 5.

Apollinis templum, ab Augusto Romæ splendide exstructum, *A. J. XVII*, 11, 1. *B. J. II*, 6, 1.

Apollodorus laudatur, *C. A. II*, 7.

Apollodotus, Gazæorum dux a Lysimacho fratre occiditur, *A. J. XIII*, 13, 1.

Apollonia, urbs Palæst., *A. J. XIII*, 15, 4. *B. J. I*, 8, 4.

Apollonius, Samariæ præf. sub Antiocho Epiplane, *A. J. XII*, 5, 5. A Juda Maccab. vincitur et occiditur, 7, 1. (Cf. *M. 4*, ubi Apollonio adtribuuntur, quæ alias de Heliodoro narrantur).

Apollonius Daus, sub Alexandro Bala Cœlesyriæ præf., a Jonatha Maccab. vincitur, *A. J. XIII*, 4, 3. sqq.

Apollonius, Alexandri f., ab Hyrcano legatus mittitur ad Romanos, *A. J. XIII*, 3, 2; *XIV*, 10, 22.

Apollonius Molo Moysen omnesque Judæos concivili insectatur, *C. A. II*, 2; 7; 14; 33; 36. Morum Persicorum imitator, 11, 37.

Aponius, senator Roman., *A. J. XIX*, 4, 5.

Apophis, rex Ægypti, *C. A. I*, 14.

Apsanes, Judæorum dux, *A. J. V*, 7, 13.

Aquilas, unus ex Caligulæ interfectoribus, *A. J. XIX*, 1, 14.

Ara templi Hierosol. describitur, *B. J. V*, 5, 6. *C. A. I*, 22.

Ara suffitus in tabernaculo posita describitur, *A. J. III*, 6, 8.

Arabes, a Madianitis in auxilium vocantur contra Judæos, *A. J. V*, 6, 1. Josaphato tributum pendunt, *VIII*, 15, 2. Ab Herode M. vincuntur, *XIV*, 5, 1, sqq. *B. J. I*, 19, 1 sqq. — Arabes liberos circumcidunt ad annum decimum tertium provectoros; hujus moris origo, *A. J. I*, 12, 3. Arabiæ mulieres veneficii peritissimæ, *A. J. XVII*, 4, 1.

Arabia Judææ confinis, *A. J. XIV*, 1, 4. Arabia Felix, ab Abrami filiis occupata, *A. J. I*, 15.

Aradius, Chanaani f., *A. J. I*, 6, 2.

Aradus, insula Phœnic. ab Aradio denominata, *A. J. 6*, 2. Urbs in insula exstructa, *A. J. XIII*, 13, 4. — Aradi a M. Antonio jubentur Judæis reddere quæ iis eripuerant, *A. J. XIV*, 12, 6.

Aradus, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.

Aramæi, (Syri) ab Aramo, Semæ f., originem trahunt, *A. J. I*, 6, 4.

Aramatha, (Ramatha Arimanus), urbs Galaaditidis a Syris Israelitis eripitur; Achabus frustra eam recipere studet, *A. J. VIII*, 15, 3 sqq. A Joram Achabi f. capitur, *IX*, 16, 1. Cf. *IV*, 7, 4.

Aramus, Semæ f., *A. J. I*, 6, 4.

Aranes, Tharri f., pater Loti, *A. J. I*, 6, 5.

Arasea, templum Assyriorum, *A. J. X*, 1, 5.

Arases, rex Syriæ et Damasci, Hierosolyma frustra obsidet, Ailath, urbem Judææ, capit, *A. J. IX*, 12, 1. A Theglaphalassare, Assyriorum rege, vincitur et occiditur, 12, 3.

Arbela, vicus Galil., *A. J. XIV*, 15, 4. *B. J. I*, 16, 2. *V. J. 60*. Cf. *A. J. XII*, 11, 1, ubi urbs dicitur.

Arbelorum spelunca, in Galil. infer. munitur a Josepho, *V. J. 37*.

Arca Noei, describitur, *A. J. I*, 3, 2. In montem Armeniæ delata est, *C. A. I*, 19. Ejus reliquæ in Armenia servantur, *A. J. I*, 3, 5.

Arca sacra, hebraice Eron dicta, describitur *A. J. III*, 6, 5. In Palæstinorum potestatem venit, *V*, 11, 2; cf. *B. J. V*, 3, 4. Palæstinis multorum malorum causa est, *A. J. VI*, 1, 1 sqq. Ad Judæos remittitur, 1, 3. Cariathiarinam transfertur, ubi viginti annos manet, 1, 4. Jussu David Hierosolyma deportatur, *VII*, 4, 2.

- Arce*, urbs in Libano sita, ab Aruceo condita, *A. J. I*, 6, 2.
- Arce*, urbs Arabiae, postea Petra dicta, *A. J. IV*, 4, 7.
- Arce* (*Arcaea*, *Actipus*), urbs Phoeniciae, *A. J. V*, 1, 22; *VIII*, 2, 3. *B. J. 5*, 1.
- Arcades*, de vetustate sua gloriantur, *C. A. I*, 4.
- Archelais*, vicus Judaeae ab Archelao ethnarcha exstructus, *A. J. XVII*, 13, 1. A Salome Juliae (Liviae) Augusti uxori legatur, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1.
- Archelaus*, Cappadocum rex, filiam suam Glaphyram Alexandro, Herodis filio, nuptum dat, *A. J. XVI*, 1, 2. Herodem, Roma in Judaeam redeuntem cum filiis, comiter excipit in insula Eleusa, *A. J. 4*, 6, *B. J. I*, 23, 4. Alexandrum generum suum et Pheroram Herodi astute reconciliat, *A. J. 3*, 6. *B. J. 25*, 1 sqq. Lis inter Archelaum et Titium Syriae praefectum ab Herode componitur, *A. J. 8*, 6. Eurycles Lacedaemonius pecuniam ei extorquet, *A. J. 10*, 1. *B. J. 26*, 4. Archelaus accusatur, quod Alexandro genero contra patrem conjurationem facienti auxilium promiserit, *A. J. 10*, 7. Ad consilium Berytense, in quo de Alexandro et Aristobulo judicium habetur, non admittitur, *B. J. 27*, 2.
- Archelaus*, Herodis fil. ex Malthace Samaritana, *A. J. XVII*, 1, 3. *B. J. I*, 28, 4. Archelaus ejusque frater Philippus educantur Romae; Antipater eos apud patrem calumniatur, *A. J. 4*, 3. *B. J. 31*, 1, Herodes in testamento suo eum declarat regem, *A. J. 8*, 1. *B. J. 33*, 7.) Post Herodis mortem Archelao acclamatur ut regi, *A. J. 8*, 2. *B. J. 33*, 9. Splendidas exsequias Herodi solvit, *A. J. 33*, 9. Populo promissa dat, 8, 4. *B. J. II*, 1, 1. Populus seditionem contra eum movet; seditiosorum tria millia occiduntur, *A. J. XVII*, 9, 1 sqq. *B. J. II*, 1, 2 sq. Romam proficiscitur, ut regnum sibi ab Augusto confirmetur, *A. J. 9*, 3. *B. J. 2*, 1. Ab Antipa et Antipatro, Salomae filio, apud Augustum accusatur, *A. J. 9*, 4 sqq. *B. J. 2*, 3. sqq. Judaeorum legati conqueruntur de Archelao apud Augustum, *A. J. 11*, 2. *B. J. 6*, 2. Augustus eum ethnarcham facit, dimidiam Herodis regni partem ei tribuens, alteram vero dimidiam inter ejus fratres Antipam et Philippum dividens, *A. J. 11*, 4, *B. J. Archelaus* Archelaidem urbem exstruit; Glaphyram quae Alexandri fuerat uxor in matrimonium ducit, *A. J. 13*, 1. *B. J. 7*, 3. A fratribus et Judaeorum primoribus iterum accusatus apud Caesarem, ab eo Viennam relegatur, *A. J. 13*, 2. *B. J. 7*, 3. Somnium ominosum habet antequam in exilium mittatur, *A. J. 13*, 3. *B. J. 7*, 3.
- Archelaus*, Berenices Aegypti reginae maritus, *A. J. XIV*, 6, 2.
- Archelaus*, Archelai ethnarchae procurator, *A. J. XVII*, 13, 2.
- Archelaus* (*Julius*) Chelciae sive Helciae f., Marianum Agrippae fil. uxorem ducit, *A. J. XIX*, 9, 1. *XX*, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 3. Cf. *C. A. I*, 9.
- Archelaus*, Magadati f., Simonis Gior. sectator, ad Romanos transfugit, *B. J. VI*, 4, 2.
- Ardalas*, unus e seditiosorum Hierosol. ducibus, *B. J. VII*, 7, 1.
- Arceae*, urbs Arabiae, Gracis Petra vocata, *A. J. VII*, 7, 1.
- Aremmanus*, Babyloniorum dux, *A. J. X*, 8, 2.
- Aretas*, rex Arabiae, a Damascenis contra Ptolemæum Mennæi auxilio vocatur, *A. J. XIII*, 15, 2. Gazæis promittit auxilium contra Alexandrum Jann., *A. J. XIII*, 13, 2. Judaeam invadit, Alexandrum Jann. vincit, *A. J. XIII*, 15, 2. *B. J. I*, 4, 8. Hyrcano opitulatur contra Aristobulum, *A. J. XIV*, 14. *B. J. I*, 6, 2. Hierosolyma cum Hyrcano obsidet, sed a Scauro obsidionem solvere cogitur; ad Papyronem ab Aristobulo vincitur, 2, 1 sqq. *B. J. 6*, 3. A Scauro bello petitur; cum eo paciscitur, *A. J. 5*, 1. *B. J. 8*, 1.
- Aretas Petraeus*, mortuo Obedae, regnum Arabiae occupat; prius Aeneas appellatus erat, *A. J. XVI*, 9, 4. Regnum ei confirmat Augustus, 10, 9. Syllæum multorum criminum apud Augustum accusat, *A. J. XVII*, 3, 2. *B. J. I*, 29, 3. Romanis suppetias fert contra Judaeos seditiosos, *A. J. XVII*, 10, 9. *B. J. II*, 5, 1. Ejus filia, Herodis Antipae uxor, a marito repudiatur; Aretas Herodi bellum infert eumque clade afficit, *A. J. XVIII*, 5, 1. Vitellius Syriae praefectus bellum parat contra Aretam jussu Tiberii; sed de Tiberii morte certior factus ab expeditione desistit. *A. J. 5*, 2 sq.
- Arethusa*, urbs Syriae, Judæis a Pompeio erepta, *A. J. XIV*, 4, 4. *B. J. I*, 7, 7.
- Arcus*, rex Lacedaemoniorum legatos mittit ad Judaeos, *A. J. XII*, 4, 10. Ejus ad Oniam pontif. literæ, *ibid.*
- Argos*, *Argivi*, *C. A. I*, 16.
- Aria* (Ariana), regio Asiae, *A. J. I*, 6, 4.
- Aridei* (Arithai), pop. Phoeniciae, *A. J. V*, 1, 23.
- Ariela*, Gadis f., *A. J. II*, 7, 4.
- Aries Romanus* describitur, *B. J. III*, 7, 19.
- Arimanus* (?), urbs Galaaditidis; quæ alias *Aramatha* sive *Ramatha* dicitur, *A. J. IV*, 7, 4.
- Arion* Josephi Tobiae procurator, *A. J. XII*, 4, 7.
- Ariochus*, Babylonius, *A. J. X*, 10, 3.
- Aristeus* Ptolemæi Philad. suadet ut Judæos in Aegyptum captivos abductos manu mittat, *A. J. XII*, 2, 2 sqq.
- Aristeas* Ptolemæi Philad. satellitum praefectus, *C. A. II*, 4.
- Aristeus*, Judæus nobilis a Simone Gior. interficitur, *B. J. V*; 13, 1.
- Aristo* Silam interficit, *A. J. XIX*, 8, 3.
- Aristobulus*, Hyrcani f., cum Antigono fratre Samariam obsidet, *A. J. XIII*, 10, 2. *B. J. I*, 2, 7. Post patris mortem principatum in regnum commutat, Antigonom fratrem regni socium constituit, ceteros fratres in vincula conjicit, matrem necat, *A. J. XIII*, 11, 1. *B. J. I*, 3, 1. Antigonom fratrem, quem sibi insidiari putat, occidit, *A. J. 11*, 2. *B. J. I*, 3, 2 sq. Penitentia cruciatus moritur, quum unum annum tenuisset regnum, *A. J. 11*, 3. *B. J. 3*, 6.
- Aristobulus*, Alexandri Jannæi f., post patris mortem ad rempublicam gerendam ab Alexandra matre non admittitur, *A. J. XIII*, 16, 1. Pharisaeorum apud matrem auctoritatem agre fert, 16, 2. *B. J. I*, 5, 2. Cum exercitu mittitur adversus Ptolemæum Mennæi, *A. J. 16*, 3. *B. J. 5*, 3. Contra matrem seditionem movet, *A. J. 16*, 4. *B. J. 6*, 1. Matre mortua, cum Hyrcano fratre de regno certat; facta reconciliatione, regnum obtinet, *A. J. XIV*, 1, 2. *B. J. I*, 6, 1. Instigante Antipatro, Hyrcanus regnum sibi vindicare conatur, cum Aretæ copiis Aristobulum superat, Hierosolyma obsidet, *A. J. 1*, 3 sqq. *B. J. 6*, 2. Scaurus, accepta ab Aristobulo pecunia, obsidionem solvit et Aretam discedere jubet, *A. J. 2*, 3. *B. J. 6*, 2. Aristobulus Hyrcanum et Aretam ad Papyronem vincit, *ibid.* Legatos mittit ad Pompeium; mox ipse coram Pompeio causam suam defendit, *A. J. 3*, 1 et 2. *B. J. 6*, 4. sq. A Pompeio de vi damnatus ad Alexandrum confugit, *A. J. 3*, 3. *B. J. 6*, 5. Castella Pompeio tradit, Hierosolyma contendit ad bellum se parans, *A. J. 3*, 4. *B. J. 6*, 5. Mutata sententia pacem a Pompeio petit, pecuniam se ei daturum promittens; pecunia non soluta, in vincula conjicitur, *A. J. 4*, 1. *B. J. 6*, 6; 7, 1. Captivus cum liberis Romam abducitur, 4, 5. *B. J. 7*, 7. Roma elapsus regnum recuperare conatur, sed a Gabinio vincitur et iterum Romam abducitur, *A. J. 6*.

- B. J. 8, 6.* A. Cæsare vinculis liberatur et cum duabus legionibus Judæam mittitur; mox vero a Pompeianis veneno perimitur, *A. J. 7, 4. B. J. 9, 1.* Ejus corpus postea ab Antonio in Judæam mittitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Alexandri ex Alexandra filia Hyrcani f., puer pulcherrimus, *A. J. XV, 2, 5 sq.* Ab Herode pontifex constituitur, 3, 1. Populi in eum benevolentia, 3, 3. Ab Herode e medio tollitur, *ibid.*
- Aristobulus*, Herodis M. fil., juvenis a patre Romam mittitur; *A. J. XV, 10, 1.* In patriam eum reversum Salome et Pheroras apud Herodem calumniantur, Berenicen, Salomæ filiam, uxorem ducit, *A. J. XVI, 1, 2, 3, 2.* Antipater Herodis odium in eum incendere studet, *A. J. 3, 3; 4, 1. B. J. 1, 23, 1 sq.* Herodes cum Aristobulo ejusque fratre Alexandro in Italiam profectus, eos apud Cæsarem Octav. accusat, sed Cæsare intercedente cum his in gratiam redit, *A. J. 4, 1 sqq. B. J. 23, 3 sq.* Berenice mariti secreta Salomæ prodit, *A. J. 7, 3.* Aristobulus iterum conjurationis suspectus in carcerem conjicitur, *A. J. 10, 5. B. J. 26, 4.* A patre accusatur in concilio Beryti habito; capitis condemnatur, *A. J. 11, 2 sq. B. J. 27, 2.* Sebastæ strangulatur, *A. J. 11, 6. B. J. 27, 6.* Si quid criminis ei dari possit, *A. J. 11, 7.* Ejus liberis prospicit Herodes, *A. J. XVII, 1, 2. B. J. 1, 28, 2. Cf. A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, Aristobuli filius, Herodis M. nepos, Jotapen Sampsigerami filiam uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.* Ejus cum Agrippa fratre inimicitiae, *A. J. XVIII, 6, 3.* Pro Judæis deprecatur apud Petronium, *A. J. 8, 4.* Moritur, *B. J. II, 11, 6.*
- Aristobulus*, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Marianne, *A. J. XX, 5, 2. B. J. II, 11, 6.* Armeniæ minoris præfecturam a Nerone accipit, *A. J. XX, 8, 4.* Ejus uxor Salome Herodis filia ex Herodiade, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Aristobulus*, rex Chalcidicæ, *B. J. VII, 7, 1.*
- Aristobulus*, Amyntæ f., ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, *A. J. XIV, 10, 22.*
- Aristocratia* a Moyse commendatur, *A. J. IV, 17.*
- Aristophanes* Judæorum mentionem facit, *C. A. I, 23.*
- Aristotelis* de Judæis testimonium, *C. A. I, 22.*
- Ariuchus* (?), Assyriorum dux, *A. J. I, 9.*
- Arius*, centurio Roman., *A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3; 5, 1.*
- Armais* a Sethosi fratre Ægypti procurator constitutus regnum affectat, *C. A. I, 15. Cf. Danaus.*
- Armais*, Ægypti rex, *C. A. I, 15.*
- Armatha* (*Rhamatha*, *Ramatho*, *Aramatho*) urbs Judææ quadraginta stadiis ab Hierosolymis distans, *A. J. VIII, 12, 3.* A Basane capitur; *ibid.* Samueli patria, *V, 10, 2. Cf. VI, 4, 1; 9, 4; 13, 5.*
- Armenia*. Regni conditor Ulus, Arami f., *A. J. I, 6, 4.* Vonones, Parthia expulsus, regnum apud Armenios affectat; jussu Tiberii conatu desistit; regnum traditur Orodi Artabani, Parthorum regis, filio, *A. J. XVIII, 2, 4.* Alexandri, Herodis M. filii posterius regnum adipiscuntur in Armenia majori; Aristobuli, Alexandri fratris, posterius in Armenia minori, *B. J. II, 11, 6; 13, 2. A. J. XVIII, 5, 4. Cf. XX, 8, 4.* Armenia magna vastatur ab Alanis, *B. J. VII, 7, 4.* — In Armenia servantur Noei arcae reliquiae, *A. J. I, 3, 5.*
- Armesses*, Ægypti rex, *C. A. I, 15.*
- Arno*, fluv. ex Arabiæ montibus ortus in lacum Aspha. influit, *A. J. IV, 5, 1.*
- Arophæus*, Marcotli f., *A. J. VIII, 1, 3.*
- Arpha*, vicus Judææ, *B. J. III, 3, 5.*
- Arphaxades*, Semæ f., Chanaanæorum princeps, *A. J. I, 6, 4.*
- Arruntius* (Euaristus) Caii Cæsaris interitum in theatro proclamatur, *A. J. XIX, 1, 18.*
- P. Arruntius*, *A. J. XIX, 1, 14.*
- Arsaces*, Parthorum rex, Demetrium Nicat. clade afficit; eum vivum capit, *A. J. XIII, 5, 11.* Antiochum Soteren superat, Demetrium in libertatem restituit, 8, 4.
- Arsacidarum* genus regnum tenet apud Parthos, *A. J. XVIII, 2, 4.*
- Arsamus*, castellum Arabiæ, *A. J. XX, 4, 1.*
- Arsinoe*, Ptolemæi Philad. uxor, *A. J. XII, 2, 5.*
- Arsinoe*, soror Cleopatrarum Ægypti reginæ, ab hac interficitur, *A. J. XIV, 4, 1.*
- Artabanus III.* rex Mediæ, victo Vonone, regnum obtinet apud Parthos; Orodi filio regnum Armeniæ tradit, *A. J. XVIII, 2, 4.* Bello petitur a Scythis; insidie ei struunt cognati et amici a Vitellio corrupti; Daharum et Sacarum opera inimicos debellat regnumque suum firmat, 4, 4. Amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Cum Asinæo et Anilæo amicitiam init, *A. J. XVIII, 9, 3 sqq.* Izates, Adiabæ rex fratres ad eum mittit, *A. J. XX, 2, 3.* Regno pulsus ad Izatem confugit, 3, 1. Regnum ei restituitur, 3, 2. Izati Armeniæ partem tribuit, 3, 3. Moritur, 3, 4.
- Artabazes*, rex Armeniæ, ab Antonio vinculus mittitur in Ægyptum, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artaxerxes I.* rex Persarum, Xerxis fil., a Persis Cyrus appellatus, centum viginti satrapas in regno suo constituit; Vasten conjugem repudiat, *A. J. XI, 6, 1.* Estherem in matrimonium ducit, 6, 2. Bagathous et Theodestes contra eum conjurationem faciunt, 6, 4. Amanis veniam dat Judæorum gentem extinguendi, 6, 5 sqq. Esthere pro Judæis intercedente, Amanis edictum rescindit, 6, 9 sqq. Amanem jubet cruci affigi, 6, 12. Mardochæum honoribus cumulat, 6, 13.
- Artaxias*, Artabazis, Parthorum regis f., quum pater in captivitatem abductus esset, regno potitur; postea regno dejicitur a Romanis, *A. J. XV, 4, 3. B. J. I, 19, 5.*
- Artemon*, prytanis Ephesiorum, *B. J. XIV, 10, 12.*
- Arucei*, pop. Phœnic., *A. J. V, 1, 22.*
- Aruceus*, Chanaani f., *A. J. I, 6, 2.*
- Arura*, locus Judææ, *A. J. VI, 12, 4.*
- Arus*, vicus Judææ, *A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1.*
- Asabelus*, Benjaminis f., *A. J. II, 7, 4.*
- Asælus*, Davidis nepos, ab Abenero in prælio occiditur, *A. J. VIII, 1, 3.*
- Asanus*, Abiæ Judææ regis f., patri in regno succedit, *A. J. VIII, 11, 3.* Vir probus atque pius, 12, 1. A Zaræo Æthiopiarum rege bello petitur, *ibid.* Æthiopes vincit, 12, 2. Basane ipsius regnum infestante, auxilium petit a Damascenorum rege; Basanes repellitur, 11, 4. Gabam et Maspham urbes condit, *ibid.*
- Asamon*, mons Galil., *B. J. II, 18, 11.*
- Asamonei*, quamdiu principatum apud Judæos tenuerint, *A. J. XIV, 16, 4.*
- Asaphi* filii, *A. J. XI, 4, 2.*
- Ascalon*, urbs Judææ, erat olim una ex quinque Philistæorum civitatibus primariis, *A. J. VI, 1, 2.* Judæi tribui assignatur, *V, 1, 22.* Ascalonitæ quum arcam sacram in urbem recepissent, multis malis vexantur, *VI, 1, 2.* Herodis M. in Ascalonitis liberalitas, *B. J. I, 21, 11.* Regia Ascalonia ab Augusto Salomæ, Herodis M. sorori datur, *A. J. XVII, 11, 5. B. J. II, 6, 3.* Ascalon bello Jud. flammis vastatur, *B. J. II, 18, 1; 18, 5.* — *Cf. A. J. V, 7, 4; 3, 1; XII, 4, 5; 5, 5; 5, 10. XIV, 18, 3. B. J. III, 2, 1 sqq.*
- Aschanaxi*, (Rhagini) ab Aschanaxo nomen duxerunt, *A. J. I, 6, 1.*

Aschanaxus, Gomari f., Aschanaxorum (Rheginorum princeps, A. J. I, 6, 1.
Aschanes, eunuchus, A. J. X, 10, 2.
Asenetha, Josephi uxor, A. J. II, 6, 1.
Asennæus, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
Aserus, Jacobi ex Zelpha ancilla f., A. J. I, 19, 8. Ejus liberi septem, II, 7, 4. Aseri tribus, quamnam Palæst. partem obtinuerit, V, 1, 22.
Aserymis, Tyrriorum rex, C. A. I, 18.
Asineus et Anileus fratres, Judæi Babylonii; eorum gesta et infelix exitus, A. J. XVIII, 9.
Asinius; ejus de Hyrcano testimonium a Strabone adducitur, A. J. XIV, 8, 3.
C. Asinius Pollio, consul Roman., A. J. XIV, 14, 5.
Asochæus, rex Egypti, B. J. VI, 10.
Asochis, oppidum Galil., a Ptolem. Lathyr. expugnatur, A. J. XIII, 12, 4. Cf. B. J. I, 4, 2. V. J. 41; 68.
Asophos, urbs Galil., A. J. XIII, 12, 5.
Asor, campus Galil., A. J. XII, 5, 7.
Asorus, urbs Galil. ad lacum Semechonitidem, A. J. V, 5, 1; 5, 4. Cf. VIII, 6, 1.
Asprenas, senator Roman. A. J. XIX, 1, 3; 1, 15.
Asphaltites lacus, in Judæa, describitur, B. J. IV, 8, 4. Callirrhoen fontem et Arnonem fluvium recipit, A. J. IV, 5, 1; XVII, 6, 5. B. J. I, 33, 5. Secat eum Jordanes, B. J. III, 10, 7. Cf. A. J. I, 9; IX, 10, 1.
Asphar, lacus Judææ, B. J. XIII, 1, 2.
Assarachodas, Assyriorum rex, Senacheribi successor, A. J. X, 1, 5.
Assaron, Rubeli f., A. J. II, 7, 4.
Assaron, mensura apud Judæos, A. J. III, 6, 6. VIII, 3, 8.
Assis, Egyptiorum rex, C. A. I, 14.
Assuras, Semæ f., Assyrii nomen dedit, A. J. I, 6, 4.
Assuris, Dadanis f., A. J. I, 15.
Assyrii, nomen habent ab Assura, Semæ f., A. J. I, 6, 4. Secundum Alexandrum Polyhist. a Suri, Abrami f., I, 15. Assyrii Asiæ imperio potiuntur; Sodomitis tributum imperant; Syriam vastant; gigantum sobolem extinguunt, A. J. I, 9. Sub regno Chusarthi Judæos sibi subjiciunt; ab Hothnielo repellunt, A. J. IX, 3, 2 sq. Sub Phullo Israelitis bellum inferunt, A. J. 18, 11, 1. Theglaphalassare regnante. Israelitarum regni magnam partem occupant, *ibid.* Syros et Damascenos subigunt, Samariam invadunt, multosque Israelitas captivos abducunt 12, 3. Sub Salmanasare Israelitarum regnum evertunt eosque in terras peregrinas transferunt, 14, 1. Syriam et Phœniciam invadunt, 14, 2. Contra Judæos et Egyptios expeditionem faciunt sub regno Senacheribi, X, 1. Assyriorum imperium a Medis et Babiloniis eversum X, 2, 2; 5, 1.
Assyriorum castra, locus Hierosol. urbis, B. J. V, 7, 3, 12, 2.
Astabari, pop. Arab., A. J. I, 6, 2.
Astabora, fluv. Æthiopiæ, A. J. II, 10, 2.
Astapus, fluv. Æthiopiæ, A. J. II, 10, 2.
Astartus, Syriorum rex, C. A. I, 18.
Astartæ templum a Hiram, Syriorum rege, exstructum, A. J. VIII, 5, 3. C. A. I, 1, 18.
Astyages, pater Darii, A. J. X, 11, 4.
Asyla, quænam a Moyse homicidis constituta sint, A. J. IV, 6, 4.
Athenienses, Xerxem devicerunt, B. J. II, 16, 4. A Romanis subacti sunt, *ibid.* Hyrcanum Judæorum principem magno in honore habuerunt, A. J. XIV, 8, 5. Herodis M. in eos liberalitas, B. J. I, 21, 11. — Athenienses, bonis legibus instructi, in iis observandis parum constantes

sunt, C. A. II, 16. Severa poena eos afficiunt, qui novæ de diis docent; deos peregrinos non admittunt, C. A. II, 37.
Athenion, Ptolemæ Everget. amicus, A. J. XII, 4, 1 sqq.
Athenion, Cleopatrac Egypti reg. dux Herodi M. insidias struit, A. J. XV, 5, 1. B. J. I, 19, 2.
Athone, urbs Arab. A. J. XIV, 1, 4.
Athronges, (Athrongæus) pastor, post Herodis M. mortem regnum affecit; cum fratribus Romanis et militibus regis bellum inferi; a Grato et Ptolemæo et ipse et fratres devincuntur, A. J. XVII, 10, 7. B. J. II, 4, 3.
Atratinus, Romanus, pro Herode M. verba facit in senatu, A. J. XIV, 14, 4. B. J. I, 14, 4.
Atthidum, scriptores sæpe inter se dissentiunt, C. A. I, 3.
Avaris, urbs Egypti, C. A. I, 14. A leprosis occupatur, I, 26.
Auctores, qui apud Josephum laudantur, hi sunt: Acusilaus, Agatharchides, Alexander Polyhistor, Anaxagoras, Apion, Apollodorus, Apollonius Molo, Aristophanes, Aristoteles, Asinius; Atthidum scriptores; Berosus, Cadmus, Callias, Castor, Chæremón, Chærilus, Clearchus, Cleodemus, Conon, Demetrius Phalereus, Diagoras, Diocles, Dios, Ephorus, Euemerus, Eupolemus, Hecataeus, Hellanicus, Hermippus, Hermogenes, Herodotus, Hesiodus, Hestæus, Hieronymus, Homerus, Justus, Livius, Lysimachus, Malchus, Manetho, Megasthenes, Menedemus, Mnaseas, Mochus, Nicolaus, Pherecydes, Phylistus, Philo, Philostephanus, Philostratus, Plato, Polybius, Polycrates, Posidonius, Protagoras, Pythagoras, Socrates, Stoici, Strabo, Thales, Theodectes, Theodotus, Theophilus, Theophrastus, Theopompus, Thucydides, Timæus, Timagenes, Tripolitici auctor, Zopyrion.
Augis, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
Auranitis, regis Palæst., a Cæsare Augusto Herodi M. datur, A. J. XV, 10, 1. B. J. I, 20, 4. Pars est tetrarchiæ Philippi, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
Aurea terra, in India, olim Sophira dicta, A. J. VIII, 6, 4; 7, 1.
Auza, urbs Libyæ ab Ithobalo condita, A. J. VIII, 13, 2.
Azioramus, Isi fil., pontif. maximus, A. J. X, 8, 6.
Aza, mons Palæst. A. J. XII, 11, 2.
Azabon, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
Azaelus; Elias a Deo jubetur eum Syriorum regem constituere, A. J. VIII, 13, 7. Azaelus Adadum regem Syriæ occidit, regnum occupat, IX, 4, 6. Israelitas aggressus regionem Transjordanianam necnon terram Galaaditicam et Balanæam occupat, 8, 1. Judæam invadit, Gittam evertit, ab obsidione Hierosolymorum magna vi pecuniæ avertitur, 8, 4. Ioazo Israelitarum regi bellum inferi multasque urbes ei eripit, 8, 5. Moritur, 8, 7.
Azarias, Achimæ f., pontif. max., A. J. X, 8, 6.
Azarias, (Abdenachius) Judæus, e genere Sedeziæ Babylonem abductus, a Nabuchodonosoro liberaliter educatur, A. J. X, 10, 1 sqq. In flammis conjectus mirum in modum servatur, A. J., 10, 5. M. 16.
Azarias, vates, A. J. VIII, 12, 2.
Azarias, Judæorum dux sub Juda Macab., Gorgiam Jannæ præf. adortus vincitur, B. J. XII, 8, 2; 8, 6.
Azavus, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
Azece, urbs Judææ, A. J. VI, 9, 1; VIII, 10, 1.
Azermotes, Juctæ I., A. J. I, 6, 4.
Azicus, Emesorum rex, Drusillam Agrippæ M. fil. ducit uxorem, A. J. XX, 7, 1. Ab uxore repudiatur, 7, 2. Moritur, 8, 4.
Azulus, urbs Judææ, olim Philistæorum civitas, A. J. VI, 1, 2. Azotii quum arcam sacram in urbe servarent, nullis

malis vexantur, VI, 1, 1. Azolus a Jonatha Maccab. inceditur, XIII, 4, 4. A Pompeio Judæis erepta Syriæ provinc. adjicitur, XIV, 4, 4. A Gabinio restauratur, XIV, 5, 3. *B. J. I*, 8, 4. Ab Herode M. Salomæ trihuitor, *A. J. XVII*, 8, 1. A Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 3, 2. Cf. *A. J. V*, 1, 22; 2, 4; XII, 7, 4; 8, 6. *B. J. I*, 7, 7. *Azora*, urbs Galil. a Theglaphalassare capta, *A. J. IX*, 11, 1. *Azymorum festum*; ejus origo, *A. J. II*, 15, 1. *B. J. IV*, 7, 2. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J. III*, 11, 5. *B. J. VI*, 9, 3. Post Solomonis tempora diu intermissum, ab Ezecia renovatur, *A. J. IX*, 13, 2 sqq. Cf. *X*, 4, 5.

B.

Baal, Tyriorum deus, *A. J. IX*, 6, 6. Ejus cultus ab Israëlitis receptus, *ibid.*
Baal, Tyriorum rex, *C. A. I*, 21.
Baalis, Ammanitarum rex, *A. J. X*, 9, 2; 9, 5.
Baarus, planta mirabilis, *B. J. VII*, 6, 3.
Baaras, vallis Galil. *B. J. VII*, 6, 3.
Babre filii, Antigono opitulantur contra Herodem M.; quum Antigonus victus esset, clam a Costoharo servantur; ab Herode deprehensi necantur, *A. J. XV*, 7, 10.
Babel, vox hebr., quid significet, *A. J. I*, 4, 3.
Babylon, urbs Ægypti, olim Letopolis, *A. J. II*, 15, 1.
Babylon, urbs Chaldæe, unde nomen habeat, *A. J. I*, 4, 3. Eam a Semirami conditam esse contendunt historici Græci, *C. A. I*, 20. A Nabuchodonosoro splendide instauratur et munitur, *A. J. X*, 11, 1. *C. A. I*, 19. A Cyro capitur, *C. A. I*, 19. *A. J. X*, 11, 4. — Turris Babylonia, *B. J. I*, 4, 3.
Babylonia, *Babylonii*. Reges Babyloniæ secundum Berosum, *C. A. I*, 19 sq. Babylonii societatem cum Judæis ineunt sub regno Baladæ, *A. J. X*, 2, 2. Judæam invadunt et Manassem regem in captivitate adducunt, 3, 2. Sub Nabuchodonosoro Syriam et Judæam occupant, 6, 1 sqq. Cf. *Nabuchodonosorus*. Quinam fuerint post Nabuch. Babyloniæ reges, 11, 2. Babyloniorum imperium evertitur a Cyro et Dario, 11, 4. Babylonia Parthis subjecta, XVIII, 9. — Judæi in Babylonia et Mesopotamia habitantes Nearda potissimum et Nisibin urbes tenent, ibique ærarium commune habent, XVIII, 9, 1. A Babyloniiis valde vexati Seleuciam migrant, ubi mox magna ex parte a Græcis et Syris caduntur, 9, 8 sqq. Qui reliqui sunt, primum Cleiphontem se recipiunt, deinde vero Nearda et Nisibin redeunt, 9, 9.
Baca, vicus Galil., *B. J. III*, 3, 1.
Bachares, Benjaminis f., *A. J. II*, 7, 4.
Bachides, ab Antiocho Epiph. Hierosolymis præfectus, in Judæos sævit, *B. J. I*, 1, 2. A Mattathia Asamonæi f. interficitur, 1, 3.
Bachides a Demetrio contra Judam Maccab. missus, huic frustra insidias struit, multos vero Judæos cædit, *A. J. XII*, 10, 2. Judam vincit prope vicum Bethizetho, 11. Bellum gerit cum Jonatha Maccab., XIII, 1. Pacem cum eo componit, 1, 6.
Bactriani originem trahunt a Gathero Arami f., *A. J. I*, 6, 4. Cf. XX, 4, 2.
Bachures, vicus Judææ prope Hierosolyma, *A. J. VII*, 9, 7.
Badacrus, Judæorum dux, *A. J. IX*, 6, 3.
Badesorus, Tyriorum rex, *C. A. I*, 18.
Bæon, rex Ægypti, *C. A. I*, 14.
Bagathous cum Theodeste conjurationem facit contra Artaxerxem Persarum regem, *A. J. XI*, 6, 4; 6, 10.
Bagoas, eunuchus, *A. J. XVII*, 2, 4.

Bagoses, Artaxerxis dux templum Hierosol. polluit, *A. J. XI*, 7, 1.
Bajæ, oppidum Campaniæ, thermis celebre, ab imperatoribus splendidissimis ornamentis auctum, *A. J. XVIII*, 7, 1.
Balacus, Moabitarum rex, artibus et fallaciis Judæos a suis et Medianitarum finibus arcere studet, *A. J. IV*, 6, 1 sqq.
Baladas, Babyloniorum rex, societatem init cum Ezecia, *A. J. X*, 2, 2.
Balamus vates a Medianitis et Moabitis accitus, ut Judæis diras imprecetur, iis benedicit, urgente Dei spiritu, *A. J. IV*, 6, 2 sqq. Ejus asina, 6, 3. Balaco regi suadet ut puellas formosas in Judæorum castra mittat, 6, 6.
Balanra, urbs Syriæ; Herodis M. in Balaneotas liberalitas, *B. J. I*, 21, 12.
Balatorus, Tyriorum rex, *C. A. I*, 21.
Baleni, Sodomitarum tribus, *A. J. I*, 9.
Baleth, urbs Judææ a Solomone condita, *A. J. VIII*, 6, 1.
Balla, Jacobi concubina, *A. J. I*, 19, 8.
Ballas, Sodomitarum rex, *A. J. I*, 9.
Baltasarus, rex Babyloniæ, a Babyloniiis Naboandelus appellatus, *A. J. X*, 11, 2. Ejus visionem interpretatur Danielus, 11, 2 sq. A Cyro regno dejicitur, 11, 4.
Baltasarus, v. *Danielus*.
Banacates, sub Solomone provinciæ maritimæ præfectus, *A. J. VIII*, 2, 3.
Banajas, Joadæ f., Davidis satellitum præfectus, *A. J. VII*, 5, 4; 11, 8. Vir magnæ fortitudinis, 12, 4. Davidi fidem servat, quum Adonias regnum affectaret, 14, 4. Jussu Solomonis regis Adoniam interimit, VIII, 1, 3. Joabo occiso, a Solomone toti exercitui præficitur, 1, 4.
Banajas, Achili f., sub Solomone campi magni præfectus, *A. J. VIII*, 2, 3.
Banaothas, Jebosthum accidit, a Davide morte mulctatur, *A. J. VII*, 2, 1.
Banus, eremita, Flav. Josephi præceptor, *V. J. 2*.
Barachias, Israëlita, magnæ apud populum auctoritatis, *A. J. IX*, 12, 2.
Baracus, una cum Debora Judæos a Chananæis subjugatos liberat, quadraginta annos deinde apud Judæos imperium tenet, *A. J. V*, 5.
Bardanes, Parthorum rex, Artabani III f., bellum cum Romanis gerere molitur; contra Izatem, Adiabænorum regem expeditionem facit, *A. J. 3*, 4. A Parthis e medio tollitur, *ibid.*
Baris, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.
Baris, mons Armeniæ, *A. J. I*, 3, 6.
Baris, arx Hierosolymorum, ab Herode Antonia appellata est, *A. J. XV*, 11, 4. Cf. *Antonia*.
Barnabazus conjurationem contra Artaxerxem factam detegit, *A. J. XI*, 6, 4.
Barcas, Sodomitarum rex, *A. J. I*, 9.
Barsube, urbs Judææ, *A. J. VI*, 3, 2.
Baruchus, Hieremix scribe et discipulus, *A. J. X*, 6, 2; 9, 1.
Barzapharnes, Parthorum satrapa, cum Pacoro Syriam occupat; deinde Judæam invadit Antigonus in regno collocaturus, *A. J. XIV*, 13, 3 sqq. *B. J. I*, 13, 1 sqq.
Basanes, Macheli f., interempto Nadabo, Israelitarum regem se facit; totam Hieroboami stirpem delet, *A. J. VIII*, 11, 4.
Basara, urbs Galil., *V. J. 24*.
Basca, urbs Palæst., *A. J. XIII*, 6, 5.
Baselus, torrens Palæst., *A. J. VI*, 14, 6.
Basemmatha, Ismaeli fil., Esavi uxor, *A. J. I*, 18, 19.

- Basima**, Solomonis fil., Achinadabi uxor, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Bassus. V. Ventidius.**
- Bassus (Cæcilius)** Sextum Cæsarem in Syria ex insidiis interficit, *A. J.* XIV, 11, 1. *B. J.* I, 10, 10. Cum Cassio facit ejusque opera Murco reconciliatur, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1.
- Bassus (Lucilius)** legatus in Judæam missus Machærontem castellum capit, *B. J.* VII, 6, 1 sqq. Judæos, qui Hierosolymis, et Machæronte profugerant, in Jarde silva cecidit, 6, 6. Moritur, 8, 1.
- Batanæa (Bataneas A. J.** IV, 7, 5), regio Palæst., a Syris occupatur, *A. J.* IX, 8, 1. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Zamaris in Batanæam vocatur ad reprimenda Trachonitarum latrocinia, *A. J.* XVII, 2, 1. Batanæa pars est Philippi tetrarchiæ, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.
- Bathuelus**, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Batus**, mensura apud Judæos, *A. J.* VIII, 2, 9.
- Bathyllus**, Antipatri Herodis M. filii libertus, *A. J.* XVII, 4, 3. *B. J.* I, 31, 1.
- Bathyra**, urbs Batanæa a Tamari condita, vivente Herode omnium rerum immunitate fruitur lætaque capit incrementa; ab Agrippa M. ejusque filio valde vexatur, *A. J.* XVII, 2, 2.
- Bauxus**, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Bebemeses**, Gazæ urbis præf., *A. J.* XI, 8, 3.
- Bedriacum**, oppidum Italiæ, *B. J.* IV, 9, 7.
- Beersabe (Beethsabe)**, Uriæ uxor, a Davide ad adulterium pellicitur, *A. J.* VII, 7, 1. Davidi nubit, 7, 2. Mater Solomonis, 7, 4. A Davide petit ut Solomoni f. regnum tradat, 15, 4. A Solomone petit ut Abisacen Adoniz in matrimonium det, VIII, 1, 2.
- Beethsabe. V. Beersabe.**
- Belæus (Belus)**, fluv. Phœnicæ, *B. J.* II, 10, 2.
- Beleazarus**, Tyrionum rex, *C. A.* II, 18.
- Belus**, Tyrionum deus, *A. J.* VIII, 13, 1. Beli templum, quod Babylone erat ab Alexandro M. restauratum, *C. A.* I, 22. Cf. *A. J.* X, 11, 1.
- Belsemus**, Persa, *A. J.* XI, 2, 1.
- Belsephon**, urbs Ægypti ad mare Rubrum sita, *A. J.* II, 15, 1.
- Belsephon**, urbs Judææ, *A. J.* VII, 8, 2.
- Bemeselis**, urbs Judææ, *B. J.* I, 4, 6.
- Benjamin**, Jacobi f. ex Rachela, *A. J.* I, 21, 3. Cum fratribus in Ægyptum proficiscitur; furti accusatur, II, 6, 5 sqq. Ejus decem filii, 7, 4.
- Benjaminis tribus**, quamnam Palæst. partem sortita sit, *A. J.* V, 1, 22. Benjamitæ Chananæis parcent; eorum exemplum ceteræ tribus sequuntur, 2, 5. Benjamitæ ob stuprum Levitæ uxori inflicto a ceteris Israelitis bello lacerantur; caduntur omnes exceptis sexcentis qui fuga evadunt, 2, 10 sq. Sexcenti illi Benjamitæ in patriam revocantur atque in integrum restituntur, 2, 12.
- Berenice**, Agrippæ M. fil. ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Spondetur Marco Alexandri Alabarchæ f., post ejus mortem nuptum datur Herodi Agrippæ fratri, *A. J.* XIX, 5, 1. Post Herodis obitum nubit Polemoni, regi Ciliciæ, XX, 7, 3. Polemonem deserit, *ibid.* Floro pro Hierosolymitanis supplicat, *B. J.* II, 15, 1. Cestio scribit de Flori immanitate, 16, 1. Ejus regia incenditur, 17, 6. Cf. *V. J.* 11; 24; 65.
- Berenice**, Salomæ f., Aristobuli Herodis M. filii uxor, *A. J.* XVI, 1, 2. Mariti secreta matri prodit, 7, 3. Post Aristobuli mortem Theudioni Doridis Herodis uxoris fratri nubit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Amicitia ei intercedit cum Antonia Drusi uxore, *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 3.
- Berenice**, Julii Archelai ex Mariamne filia, *A. J.* XX, 7, 1.
- Berenice**, Alexandri, Judæi Cyrenensis uxor, *B. J.* VII, II, 2.
- Berenice**, urbs Arabiæ ad mare Rubrum sita, olim Gasion-gabel appellata, *A. J.* VIII, 6, 4.
- Berënicianus**, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.
- Beræa**, urbs Syriæ, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 14, 3.
- Berosus**, Chaldaeus, rerum Chaldaicarum scriptor, *C. A.* I, 19. Ejus fides, I, 20. Laudantur quæ refert de diluvio, *A. J.* I, 3, 6. De primorum hominum longævitate, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Senacheribo, X, 1, 4. De Balada; 2, 2. De Nabuchodonosoro et Nabopalassare, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 19 sq. De Noei arca, *C. A.* I, 19.
- Berotha**, oppidum Galil. superior., *A. J.* V, 1, 18.
- Bersabee (Bersabe, Bersobe)**, *B. J.* III, 3, 1. Munitur a Flav. Josepho, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
- Bersubæ**, puteus in regione Gerarensi, *A. J.* I, 12, 1.
- Bersubee**, urbs Judææ, in tribu Judæ prope Idumææ fines, *A. J.* VIII, 13, 7.
- Berytus**, urbs Phœnicæ, *B. J.* I, 21, 11. Herodis M. in Berytenses liberalitas, *ibid.* Herodes in hac urbe judicium habet de filiis suis Alexandro et Aristobulo, *A. J.* XVI, 11, 2. *B. J.* I, 27, 2. Berytenses Q. Varo Syriæ præfecto auxilium ferunt contra Judæos seditiosos, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. Agrippa M. Berytensibus theatrum et amphitheatrum exædificat, *A. J.* XIX, 7, 5. Berytus splendidis ornamentis augeatur ab Agrippa jun. XX, 9, 4. Titus post expugnata Hierosol. spectacula ibi edit, *B. J.* VII, 3, 1.
- Berzelæus**, Galadita, *A. J.* VII, 9, 8; 11, 4.
- Besara (Basara)**, urbs Galil. viginti stadiis a Gaba distans, *V. J.* 24.
- Beseleelus**, Uri f., architectus, tabernaculum exstruxit, *A. J.* III, 6, 1; 8, 4.
- Besimoth**, oppidum Perææ, a Romanis capitur, *B. J.* IV, 7, 6.
- Besira**, urbs Judææ, viginti stadiis a Chebrone dissita, *A. J.* VII, 1, 5.
- Belaris**, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 8, 1.
- Bethchora (Bethachora)**, urbs Judææ a Solomone condita, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Bethalage**, vicus Palæst., ubi Jonathas a Bachide oppugnatur, *A. J.* XIII, 1, 5.
- Betharamathum**, urbs Perææ inferioris, *B. J.* II, 4, 2. Vide *Amathus*.
- Betharamphtha**, urbs Palæst., ab Herode Antipa munitur et Julias (Livias) appellatur in honorem uxoris Augusti, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
- Bethel (Bethela, Bethèle, Bethella)** urbs Judææ, unde nomen habeat, *A. J.* I, 19, 3; 21, 2. Ab Ephraimitis capitur, V, 2, 6; 2, 9. Hieroboamus in ea delubrum exstruit ad vitulas aureas colendas, VIII, 8, 4; 11, 3. A Bachide munitur, XIII, 1, 3. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 9, 8.
- Bethennabris**, vicus Perææ, *B. J.* IV, 7, 4.
- Bethhezob**, vicus Palæst., *B. J.* 3, 4.
- Bethleem (Bethleema, Bethlema, Bethleme)** urbs Judææ, V, 2, 8; 7, 13; 9, 2; VI, 8, 1; VII, 1, 3; VIII, 10, 1.
- Bethleptephorum**, toparchia ad Judæam pertinens, *B. J.* IV, 8, 1.
- Bethmaus**, vicus Galil., *V. J.* 12.
- Bethoma**, urbs Judææ, *A. J.* XIII, 14, 2,

Bethoron, Bethora, (inferior), urbs Samariæ, *A. J.* V, 1, 17; XII, 7, 1; 10, 5; XIII, 1, 3. *B. J.* 12, 2; 19, 1; 19, 8.

Bethsaida, urbs Galilææ, a Philippo amplificatur et Julia appellatur in honorem Cæsaris Augusti filiae, *A. J.* XVIII, 2, 1.

Bethsame, vicus Judææ, in tribu Judæ, *A. J.* VI, 1, 3; 1, 4.

Bethsana, Bethsan, Bethsa, urbs Samariæ postea Scythopolis dicta, *A. J.* V, 1, 22; VI, 14, 3; XII, 8, 5; XIII, 6, 1. *V. Scythopolis.*

Bethsemera (?), locus Judææ, *A. J.* IX, 9, 1.

Bethso, locus Hierosol. urbis, *B. J.* V, 4, 2.

Bethzetho, vicus Judææ, *A. J.* XII, 11, 1.

Bethsura, Bethsur, urbs Judææ, *A. J.* VIII, 10, 1; XII, 7, 5; 8, 3; 9, 4; 9, 5; XIII, 5, 6. *B. J.* I, 1, 5.

Bethzacharia, locus Judææ, *A. J.* XII, 9, 4. *B. J.* I, 1, 5.

Beltæa, urbs Adrazari regis Sophenes, a Davide capta, *A. J.* VII, 5, 4.

Bezeca, urbs Palæst., *A. J.* V, 2, 2.

Bezedel, vicus Palæst., *B. J.* III, 2, 3.

Bezetha (sive *Cænopolis*, urbs nova), pars Hierosolymorum, *B. J.* II, 15, 5; 19, 4; V, 4, 2; 5, 8.

Bithyni, pop. Asiæ, *B. J.* II, 16, 4.

Bitumen, quod e lacu Asphaltite provenit, describitur, *B. J.* IV, 8, 4.

Boaz, nomen columnæ templi Hierosol., *A. J.* VIII, 3, 4.

Boazus, Naamin et Rutham hospitio excipit, *A. J.* V, 9, 2. Rutham uxorem ducit ex eaque procreat Obedem, qui Davidis avus est, 9, 3 sqq.

Bobolon, Darii Persarum regis dux, *A. J.* XI, 4, 8.

Bocchoris, Ægyptiorum rex, *C. A.* I, 34.

Boccias, Josephi f., *A. J.* VIII, 1, 3.

Boccus, Abiezera f., pontif. max., *A. J.* V, 11, 5.

Bærolus, archon Deliorum, *A. J.* XIV, 10, 14.

Bolosor, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Borcaus, ab Agrippa jun. rege legatus mittitur ad Judæos seditiosos, *B. J.* II, 19, 3.

Borsippus, urbs Chaldeæ, *C. A.* I, 20.

Boscelhi, urbs Judææ, *A. J.* X, 4, 1.

Bosora, Bosor, urbs Galaadit., *A. J.* 8, 3.

Bosporus Thracius, *A. J.* XVI, 3, 2.

Bosporani, pop. Asiæ, *B. J.* II, 16, 4.

Botrys, urbs Phœniciæ, *A. J.* VIII, 13, 2.

Boris aureæ templum in Syria prope Daphnen, *B. J.* IV, 1, 1.

Britanni a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.

Britannicus, Claudii Cæsaris fil. ex Messalina a Nerone e medio tollitur, *A. J.* XX, 8, 1 sq.

Brizellum, oppidum Italiæ, *B. J.* IV, 9, 9.

Brochus, senator Rom. *A. J.* XIX, 3, 4.

Brundusium, urbs Italiæ, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3.

Brutus J. Cæsarem intericit, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 1.

Bubastis; Diane Bubastis templum in Ægypto prope Leontopolin, *A. J.* XIII, 3, 1; 3, 2.

Bubastita, fluv. Ægypti, *C. A.* I, 14.

Buccinæ a Moyse inventæ forma, *A. J.* III, 12, 6.

Burrus, præfectus militiæ, Neronem in castris prætorianis imperatorem declarat, *A. J.* XX, 8, 2. Neroni persuadet ut Judæis Cæsarensibus jus civitatis adimat, 8, 9.

Byblus, urbs Phœniciæ, *B. J.* I, 21, 11.

Byzantium, urbs Thraciæ, *A. J.* XVI, 2, 2.

C.

Caathus, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

Cabrothaba, locus deserti, unde nomen habeat, *A. J.* III, 13, 1.

Cadmus, Milesius quando vixerit, *C. A.* I, 2.

Cæcinna, Vitellii dux cum Valente Othonem vincit, *B. J.* IV, 9, 9. Ad Vespasiani partes transit, II, 2 sq.

Cæna (Nova), locus Palæst. in Ziphenorum terra, *A. J.* VI, 13, 2.

Cænopolis sive urbs Nova, pars Hierosolymorum, *B. J.* II, 19, 4, V, 8, 1; 12, 2. *V. Bezetha.*

J. Cæsar, Roma potitus Aristobulum regem Judææ vinculis solvit et cum duabus legionibus in Syriam mittit, *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 1. In Ægypto bellum gerens ab Antipatro et Mithridate adjuvatur, *A. J.* 8, 1 sq. *B. J.* 9, 3. In Syriam profectus magnum honorem habet Antipatro, *A. J.* 8, 3. *B. J.* 9, 5. Hyrcano pontificatum confirmat, Antipatrum totius Judææ procuratorem constituit, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Decreta quæ in Judæorum gratiam fecit, *A. J.* 10, 1 sqq. In Africam proficiscitur cum Scipione et Catone bellum gesturus, *ibid.* A Bruto et Cassio interficitur, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 11, 1.

Cæsar Octavianus, victis Bruto et Cassio ad Philippum in Italiam proficiscitur, *B. J.* I, 12, 4. Cf. *A. J.* XIV, 12, 2. Ejus in Herodem benevolentia, *A. J.* 14, 4. *B. J.* 14, 4. Antonium vincit in pugna Actiaca, *A. J.* XV, 6, 1. *B. J.* I, 20, 1. Herodi regnum confirmat, *A. J.* 6, 6 sq. *B. J.* 20, 2. In Ægyptum proficiscens honorifice excipitur ab Herode apud Ptolemaidem magnisque ab eo donatur muneribus, *A. J.* 6, 7. *B. J.* 20, 3. Ægyptum in suam ditionem redigit; Herodi eam Judææ partem restituit, quam Antonius Cleopatæ dederat, pluresque insuper urbes ejus regno addit, *A. J.* 7, 3. Herodes duo templa ei consecrat, alterum Cæsareæ, alterum prope Panium, *A. J.* XV, 9 6; 10, 3. *B. J.* I, 21, 7. In Syriam profectus Herodem a Zenodoro et Gadarenis accusatum absolvit eique Trachonem, Batanæam, Auranitidem et Zenodori tetrarchiam tribuit, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 20, 4. Alexandrum et Aristobulum in gratiam reducit cum Herode eorum patre, *A. J.* XVI, 4, 4. *B. J.* I, 23, 3. Ejus edictum de Judæorum juribus servandis, *A. J.* 6, 1 sqq. Herodi a Syllæo accusato offensus est, *A. J.* 9, 3 sq. Herode criminibus purgato a Nicolao Damasceno, Syllæum capitis damnat; Aretæ regnum Arabiæ confirmat, *A. J.* 10, 8 sq. Herodi potestatem facit de filiis, conjurationis accusatis, pro arbitrio statuendi, *A. J.* 11, 1; XVII, 7, 1. *B. J.* I, 27, 1; 33, 1. Herodes magnam pecuniæ vim Cæsari legat omniaque quæ in testamento suo constituit, ei relinquit confirmanda, *A. J.* XVII, 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 8. Archelaus et Antipas, Herodis filii, coram Cæsare de regno disceptant, *A. J.* 9, 4 sqq. *B. J.* II, 2, 2 sqq. Judæorum legati Archelaum apud Cæsarem accusant, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 6, 2 sqq. Cæsar Archelaum facit ethnarcham eique dimidiam Herodis regni partem tribuit, alteram vero dimidiam inter Archelai fratres, Antipam et Philippum dividit; cetera, paucis exceptis, Herodis testamentum confirmat, *A. J.* 11, 4 sq. *B. J.* 6, 3. Pseudalexandri fraudem detegit, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 7, 2. Archelaum iterum a fratribus et Judæorum primoribus accusatum Viennam relegat ejusque ethnarchiam in provinciæ formam redigit, *A. J.* 13, 3; 13, 5. *B. J.* 7, 3. Moritur ætatis anno septuagesimo septimo, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.

Cæsarea maritima, urbs Palæst., olim Stratonis turris appellata, ab Herode M. splendide exadificatur portuque tutissimo ornatur, *A. J.* XV, 8, 5; 9, 6. *B. J.* I, 21, 5; cf. *A. J.* XIII, 11, 2. *B. J.* I, 2, 5. Cæsarenses ob mor-

- tem Agrippæ M. immodice exsultant, quare Claudius iis offensus est, *A. J. XIX*, 9, 1 sq. Inter Judæos et Syros qui urbem incolunt rixa; Felix Judææ procurator turbas reprimat, *A. J. XX*, 8, 7. *B. J. II*, 13, 7. Judæi Cæsarienses Felicem apud Neronem accusant, *A. J. 8*, 9. Nero iis civitatem adimit, *ibid.* Novum certamen inter Græcos et Judæos, *B. J. 14*, 4 sq. Judæi cum legum libro in Nabata secedunt, 5. Judæi fere omnes cæduntur a Græcis, 18, 1. Cæsarienses libenter excipiunt Vespasianum; Josephi Flavii supplicium ab eo petunt, *B. J. III*, 9, 1. Titus, expugnatæ Hierosolymis Cæsareæ spectacula edit, *VII*, 3, 1.
- Cæsarea Philippi*, urbs Palæst. ad Jordanis fontes sita, a Philippo ita appellata est; prius dicebatur Paneas, *A. J. XVIII*, 2, 1. *B. J. II*, 9, 1. *III*, 9, 7. Ab Agrippa jun. amplificatur et Neronias appellatur, *A. J. XX*, 9, 4. Titus splendida spectacula in ea edit, *B. J. VII*, 2, 1.
- Cæsareum*, oecus in regia Herodis M., *B. J. I*, 21, 1.
- Cæsennius Pætus*, Syriæ præfectus, *A. J. VIII*, 3, 4.
- Antiochum*, regem Commagenes apud Vespasianum accusat et deinde regno expellit, *VIII*, 7, 1 sq.
- Cæsonia*, Caji Cæsaris uxor; diversæ de ea sententiæ, *A. J. XIX*, 2, 4. Fortiter moritur, *ibid.*
- Cais*, Adami f., Abelum fratrem interficit, *A. J. I*, 2, 1. Naidem condit; voluptatibus indulget; Anocham condit et mœnibus circumdat, 2, 2. Ejus progenies pessima, *ibid.*
- Cataphas*. V. Josephus.
- Cainas*, Enosi f., *A. J. I*, 3, 4.
- Cajus*, Agrippæ f., ex Julia, ab Augusto adoptatur, *A. J. XVII*, 9, 3. *B. J. II*, 2, 4.
- Cajus*, tribun. milit. Roman., Quinct. Vari amicus, *B. J. II*, 5, 1.
- Cajus Cæsar Caligula*, Germanici f. apud populum ob patris virtutem gratosus, *A. J. XVIII*, 6, 8. Ejus amicitiam sibi conciliat Agrippa, 6, 4 sqq. Cajus a Tiberio constituitur imperii successor, 6, 8 sq. Agrippam Philippi tetrarchiæ facit regem, *A. J. 6*, 10. *B. J. II*, 9, 5. Antipam ejusque uxorem in exilium agit; Agrippæ Antipæ tetrarchiam tribuit, *A. J. 7*, 2. *B. J. 9*, 6. Cajus primis imperii annis res bene gerit, *ibid.* Odium concipit in Judæos, *A. J. 8*, 1. Petronium Syriæ præfectum constituit eumque jubet ipsius statuum in Judæorum templo erigere, *A. J. 8*, 2. *B. J. 10*, 1. Rogatu Agrippæ hoc mandatum revocat, *A. J. 8*, 7 sq. Ejus sævitia et insania, *A. J. XIX*, 1, 1 sq. Conspiratur in eum, 1, 3 sqq. Trucidatur, 1, 14. Populi post facinus perturbatio, 1, 16. Mox ejus uxor quoque et filia occiduntur, 2, 4. De Caji ingenio et moribus, 2, 5.
- Calani philosophi* apud Indos appellantur, *C. A. I*, 22.
- Callias* (?) Salomæ, Herodis M. sororis, filiam ducit uxorem, *A. J. XVII*, 1, 1.
- Callias*, rerum Sicularum scriptor, *C. A. I*, 3.
- Callistus*, Caligulæ libertus, ad summam potestatem evenit; conspirationis in Caligulam particeps est, *A. J. XIX*, 1, 10.
- Callimander*, Syrorum dux, *A. J. XIII*, 10, 2.
- Callinicus*, Antiochi Commagenorum regis f., *B. J. VII*, 7, 2.
- Calliphon*, Crotoniates, Pythagoræ discipulus, *C. A. I*, 22.
- Callirrhoe*, fons calidus prope lacum Asphaltiten situs, aquarum salubritate celebris, *A. J. XVII*, 6, 5. *B. J. I*, 33, 5.
- Cambyses*, Persarum rex, Cyri fil., Hierosolymorum instaurationem prohibet, *A. J. XI*, 2, 1 et 2. Sabam, urbem Æthiop. ex sororis nomine appellat Meroen, *II*, 10, 2.
- Egyptum* subigit; inde reversus diem obit supremum apud Damascus IX, 2, 2. Cf. *II*, 15, 1.
- Canithus*, pater Simonis pontificis, *A. J. XVIII*, 2, 2.
- Canon*, urbs Galaadit., *A. J. V*, 7, 6.
- Campania*, regio Ital., *A. J. XVIII*, 7, 2; *XIX*, 1, 1.
- Campus Magnus*, qui a vico Ginnabri usque ad lacum Asphaltiten pertinet, describitur, *B. J. IV*, 8, 2. Cf. *A. J. V*, 1, 22; *XII*, 8, 5; *XV*, 8, 5; *XX*, 6, 1. Alius Campus Magnus in confiniis Galilææ et Samariæ est, *B. J. III*, 4, 1; *II*, 12, 3. *A. J. VIII*, 2, 3.
- Campus Regius*, in Palæst., *A. J. I*, 10, 2.
- Canā*, vicus Galil., *V. J. 16. B. J. I*, 17, 5. *A. J. XIII*, 15, 1.
- Canā*, vicus Judææ, *B. J. I*, 4, 7.
- Canatha* (*Canā*), oppidum Cœlesyriæ, *A. J. XV*, 5, 1. *B. J. I*, 19, 2.
- Candelabrum sacrum* describitur, *A. J. III*, 6, 7.
- Contabrigi*, pop. Hispaniæ, *B. J. II*, 16, 4.
- Canthera*. V. Simon.
- Capellus*, (Julius) Tiberiensis, factionis dux, *V. J. 9*; 12; 13; 57.
- Capharabab*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Capharnaum*, fons Galil., *B. J. III*, 10, 8.
- Capharsaba*, campus Palæst., in quo Herodes Antipatridem urbem exstruxit, *A. J. XVI*, 5, 2. (*Prius in eodem loco alia urbs fuisse videtur, quæ Capharsaba sive Chabarsaba appellata erat, cf. A. J. XIII*, 15, 1).
- Capharsalama*, vicus Judææ, *A. J. XII*, 10, 4.
- Caphartoba*, vicus Idumææ, a Vespasiano capitur, *B. J. IV*, 8, 1.
- Caphareccho*, vicus Galil., munitur, *B. J. II*, 20, 6. *V. J. 37*.
- Caphettra*, oppidum Judææ, a Romanis capitur, *B. J. IV*, 9, 9.
- Capito*, centurio Roman., *B. J. II*, 14, 7.
- Capitolium*, Jovis templum, in Roma urbe, *A. J. XIX*, 1, 1. *B. J. IV*, 11, 4; *VII*, 5, 6.
- Cappadoces*, olim Mosocheni dicti a Mosoche, *A. J. I*, 6, 1. Cf. *XVI*, 3, 2; 8, 6; 10, 1. Romanis tributum pendunt, *B. J. II*, 16, 4.
- Cappadocia*. Ejus rex Archelaus, *A. J. XVI*, 1, 2; 2, 2. Cf. *B. J. IV*, 11, 1; *VII*, 1, 3.
- Capræ*, insula maris Tyrrheni, in qua Tiberius Cæsar domicilium habuit, *A. J. XVIII*, 6, 4, sq.
- Careas*, pater Joannis, *A. J. X*, 9, 2.
- Caria*, regio Asiæ, ab Alexandro M. occupatur, *A. J. XI*, 8, 1.
- Cariathiarima*, urbs Judææ, *A. J. VI*, 1, 4. Arca sacra ibi viginti annos servata est, *ibid.* Cf. *VII*, 4, 2.
- Carmelum promontorium*, in litore Phœnicie, *B. J. II*, 10, 2.
- Carmelus mons*, olim ad Galilæam pertinens, postea in Tyriorum ditione, *B. J. III*, 3, 1. Cf. *V*, 1, 22; *VIII*, 13, 5.
- Carnain*, τὸ τέμενος ἐν Καρναίῳ, fanum Syriæ, *A. J. XII*, 8, 4.
- Carræ* (sive *Chara*, *Charra*), urbs Mesopotamiæ, *A. J. XX*, 2, 2. Regio circa Carras, anomie feracissima, in ditione regis Adiabenorum, *ibid.* Ostenduntur ibi arcae Noe reliquiæ, *ibid.* Cf. *I*, 16, 1; 19, 4; 5, 5.
- Carthaginienses*, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4; *VI*, 6, 2.
- Carthago*, a Tyriis condita, *C. A. I*, 17; 18. Quando?, *C. A. II*, 2.
- Carus*, Herodis M. pusio, *A. J. XVII*, 2, 4.

Casius; Jovis Casii templum in Ægypto, *B. J.* IV, 11, 5.
Caspiae portæ, *A. J.* XVIII, 4, 4.
Cassander, post mortem Alexandri M. Macedoniam occupat, *A. J.* XII, 1, 1.
Cassius, Parthos a Syriæ finibus arcere studet; in Judæa seditionem a Pitholao motam reprimat, *A. J.* XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Cassius, interfecto Casare in Syriam venit, Bassum et Murcum sibi conciliat, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 1. Judæam vexat, *A. J.* 11, 2. *B. J.* 11, 1 sq. Herodi suadet ut Antipatri patris mortem ulciscatur; Laodiceam capit, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 6 sq. In multis Asiæ civitatibus constituit tyrannos, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* 1, 12, 2. Ad Philippos clade affectus se interficit, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4.
Cassius Longinus, Syriæ præfectus, Judæis imperat ut stolam pontificalem in arce reponant, *A. J.* XV, 11, 4. Cf. XX, 1, 1. Cum exercitu Hierosolyma venit Cuspio Fado auxiliaturus, XX, 1, 1.
Castor, chronographus, laudatur, *C. A.* II, 7.
Castor, Judæus versutissimus, Romanis insidias struit. *B. J.* V, 7, 4.
Castra Judæorum describuntur *A. J.* III, 12, 5. Romanorum, *B. J.* III, 5, 1 sqq.
Castra Dei, locus Palæst. *A. J.* I, 20, 1.
Castra (Παρεμβολαί), urbs Palæst. Transjordan. pulcherrima et munitionissima, *A. J.* VIII, 9, 8; 10, 1; 11, 4, 15, 1.
Castrare homines aut animalia Judæis vetitum, *A. J.* IV, 8, 40.
Catullus, Libyæ Pentapolitanæ præfectus, Judæorum Cyrenensium locupletissimos a Jonathâ falso accusatos diripit, *B. J.* VII, 11, 1 sq. Jonathæ persuadet ut etiam Judæos Alexandr. et Rom. insimulet, 11, 3. Ejus scelera a Deo puniuntur, 11, 4.
Cedarus, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedasa (Cedesa), urbs Galil., homicidarum asylum, *A. J.* V, 1, 24; cf. 1, 18. Olim in Tyrionum potestate fuit, *A. J.* XIII, 5, 6; 5, 7. *B. J.* II, 18, 1.
Cedmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Cedron torrens prope Hierosol., *A. J.* VIII, 1, 5.
Cedron, vallis quæ Hierosol. urbem a monte Olivarum separat, *B. J.* V, 2, 4; 4, 2; 6, 1; VI, 3, 2.
Celadus, Caesaris Augusti libertus, *A. J.* XVII, 12, 2. *B. J.* II, 7, 2.
Celenderis, urbs Ciliciæ, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.
Celer, tribunus militum, *A. J.* XX, 6, 2 sq. *B. J.* II, 12, 7.
Cellica legio, *A. J.* XIX, 1, 15.
Cendebeus, Antiochi Soteris dux a Simone Maccab. vincitur, *A. J.* XIII, 7, 3. *B. J.* I, 2, 2.
Cenedæus, Monobazi Adiabenorum regis propinquus, *B. J.* II, 19, 2.
Cenezus, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
Cenezus, Hothnieli pater, *A. J.* V, 3, 3.
Cepharnome, vicus Galil., *V. J.* 72.
Cepheritæ, gens Chanan., *A. J.* V, 1, 36.
Cerastes, pater Pausaniæ, *A. J.* XI, 8, 1.
Cercalis, (Sextus) a Vespasiano contra Samaritas mittitur, *B. J.* III, 7, 32; 7, 34. Solumæam superiorem in Romanorum potestatem redigit, *B. J.* IV, 9, 9. Templum aggreditur, VI, 2, 5. Quintæ legionis dux, 4, 3. Cf. *V. J.* 75.
Cerealis (Pelilius) a Vespasiano mittitur ad Britanniam administrandam; Germanorum seditionem comprimit, *B. J.* VII, 4, 2.
Cesabæus, Ili f., *A. J.* VII, 12, 4.

Cestius Gallus, Syriæ præses, Hierosolyma venit, *B. J.* II, 14, 3. Non satisfacit Judæorum quærelis contra Florum, *ibid.* Neapolitanum mittit ad Judæorum animos explorandos, 16, 1. Cum magno exercitu contra Judæos proficiscitur; Zabulonem et Jopen urbes capit et incendit, 18, 9 sq. Gallum in Galileam mittit, 18, 11. Cum Judæis prope Bethlaron conflictatur, 19, 1 sq. Hierosolyma usque progressus Bezetham capit, superiorem irritò conatu oppugnat, 19, 4 sq. Obsidionem solvit, 19, 6. Cum exercitu se recipiens, a Judæis pressus impedimenta multosque milites amittit, 19, 7 sqq. Legatos mittit ad Neronem qui inchoati belli culpam in Florum vertant, 20, 1. Sepphoritis qui in fide erga Romanos permanserant, auxilium mittit contra seditiosos, *V. J.* 71; cf. 69.
Chabalon, *Chabulon*, regio Galil., *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17. (*B. J.* III, 3, 12.)
Chabarzaba, urbs Judææ, ab Herode M. amplificata et Antipatri appellata est, *A. J.* XIII, 15, 1. Cf. *Capharsaba* et *Antipatris*.
Chabola, vicus Galil., *V. J.*
Chabulon. *V. Chabalon*.
Chabrothaba, urbs Arabiæ, *A. J.* III, 13.
Chareas (Cassius) prætorianorum tribunus, a Cajo Casare offensus, conjurationem contra eum facit cum Regulo et Minuciano, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq. Casari plagam infligit non mortiferam, 1, 14. Lupum jubet Casaris uxorem et filiam e medio tollere, 2, 4. Patriam in libertatem restituere vult, 4, 4. Supplicio afficitur a Claudio, 4, 5.
Chæremón, historiæ Ægyptiacæ auctor, laudatur, *C. A.* I, 32 sq.
Chagiras, Adiabenus fortitudine conspicuus, *B. J.* V, 11, 5.
Chalamas, Syrorum rex, Ammanitis auxilium fert contra Judæos, *A. J.* VII, 6, 3.
Chalceus, Emaonis f., vir sapientia præclarus, *A. J.* VIII, 2, 5.
Chalcidica, regio Syriæ, *B. J.* VIII, 7.
Chalcis urbs Syriæ sub monte Libano sita; ejus tyrannus Ptolemæus Mennæi f., *A. J.* XIV, 7, 4; cf. 3, 2. Herodes Agrippæ M. frater regnum hujus urbis obtinet a Claudio, *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* II, 11, 5.
Chaldæi originem trahunt ab Aphraxade Semæ f., *A. J.* I, 6, 4. Seditionem movent contra Abramum, 7, 1. Cf. X, 3, 2. Chaldæi antiquissimis jam temporibus res suas literis mandabant, *C. A.* I, 6. Chaldæorum scripta in plebisque rebus cum Judæorum libris sacris consentiunt, *C. A.* I, 19.
Chalebus a Moysæ in Chananæam mittitur, *A. J.* III, 14, 4; cf. V, 2, 3.
Chamas, Noei f., centum annos ante diluvium natus, *A. J.* I, 1, 1. Noeum inebriatum et nudatum fratribus per ludibrium monstrat; punitur, 6, 3. Chamæ filii quas terras occupaverunt, 6, 2.
Chanaanus, Semæ f., Chananææ nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Chananæa nomen habet a Chanano, Chamæ f., *A. J.* I, 6, 2. Ejus fines; IX, 10, 11. — Abramus in ea sedem figit, I, 7, 1. Occupatur a Judæis post reditum ex Ægypto, V, 1 sqq.
Chananæi Judæis ex Ægypto redeuntibus cladem inferunt, *A. J.* IV, 1. Moyses eos extingui jubet, IV, 8, 44. Chananæi a Judæis subjiciuntur, V, 1 sqq. Chananæi qui in Libano habitant Solomon tributum imperat, VIII, 6, 3.
Chapsæus, Judæ pater, *A. J.* XIII, 5, 7.
Chara sive *Charra*. *V. Carræ*.
Charax. *V. (Spasinæ) Charax*.

- Charchamesa* (*Circesium?*), urbs Mesopotamiae ad Euphratem, A. J. X, 6, 1.
- Chares*, Gamalensis, Gamalensium contra Romanos dux, B. J. IV, 1, 4. A seditionis occiditur, V. J. 35; 37; cf. B. J. I, 9.
- Charmis*, Rubeli fr., A. J. II, 7, 4.
- Chasleus*, mensis nonus apud Judaeos, A. J. XI, 5, 4.
- Chasphoma*, urbs Galaadit., A. J. XII, 8, 3.
- Chatura*, Abrami uxor, A. J. I, 15.
- Chazadus*, Nachorae f., A. J. I, 6, 5.
- Chebron Chabron*, urbs Judaeae, quando condita sit, A. J. I, 8, 3. B. J. IV, 9, 7. Abramus in ea sedem figit, B. J. IV, 9, 7. Inter urbes sacras numeratur ex Jesu decreto A. J. V, 1, 24; 2, 3. Davides initio regni sui in ea domicilium habet, A. J. VII, 1, 2. A Romanis capitur, B. J. IV, 9, 9. Cf. A. J. I, 21, 3; 22, 1; III, 14, 2; VIII, 10, 1; XII, 8, 6.
- Chelbes*, Judex apud Tyrios, C. A. I, 21.
- Chelcias*, Judaeus, a Cleopatra Aegyptiorum dux constituitur, A. J. XIII, 10, 4; 13, 1.
- Chellion*, Elimechi f., A. J. V, 9, 1.
- Cephthorimus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Cherubes* auro efficti in templi Hierosol. adyto, A. J. VIII, 3, 3; cf. III, 6, 6.
- Chestæmus*, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Chethomene*, tunica sacerdotalis, describitur, A. J. III, 7, 2.
- Chethim*; ita insulae omnes et pleraque loca maritima a Judaeis appellantur, A. J. I, 6, 1.
- Chethima* (*Cyprus*), insula a Chethimo denominata, A. J. I, 6, 1.
- Chethimus*, Jovani f., Chethimam insulam occupat, A. J. I, 6, 1.
- Chettæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Chidonis area*, locus Judaeae, A. J. VII, 4, 2.
- Chiramus*, Uriae f., architectus, A. J. VIII, 3, 4.
- Chius*, insula, A. J. XVI, 2, 2. Chii muneribus donantur ab Herode M., *ibid.*
- Chodollamorus*, Assyriorum dux, A. J. I, 9.
- Chodatus*, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Charrili* poetae de Judaeis testimonium, C. A. I, 22.
- Chosbia*, Zambriae uxor, A. J. IV, 6, 10.
- Christianorum secta* a Jesu Christo denominata, A. J. XVIII, 3, 3.
- Christus*. V. *Jesus*.
- Chusæi* (Æthiopes) a Chuso nomen habent, A. J. I, 6, 2.
- Chusarthes*, Assyriorum rex, Judaeos subigit, A. J. V, 3, 2 sq.
- Chusi*, Davidis amicus, A. J. VII, 9, 2 sqq.
- Chusus*, Chamæ f., Chusæorum princeps, A. J. I, 6, 2.
- Chutha*, regio Persidis, A. J. IX, 14, 3.
- Chuthæi* a Salmanasare ex Chutha in Samariam transferuntur, A. J. IX, 14, 1; 14, 3. A Græcis Samaritæ vocantur, 14, 3. Cf. X, 9, 5; XI, 2, 1; 4, 3. V. *Samaria*.
- Chuthus*, fluv. Persidis, A. J. IX, 14, 1.
- Chuthus*, locus Persidis, A. J. IX, 14, 1.
- Cicero* (M. T.), consul, A. J. XIV, 4, 3.
- Cicerum domus*, vicus prope Hierosolyma, B. J. V, 12, 2.
- Cilicia* olim Tharsus appellata a Tharso Cilicum principe, A. J. I, 6, 1. Cf. IX, 10, 2; XIII, 13, 4. B. J. I, 7, 7.
- Cilices*, Alexandri Jannæi mercenarii, A. J. XIII, 13, 4. B. J. I, 4, 3.
- Cilicum vallis*, oppidum in Moabitarum finibus, A. J. XIII, 15, 4.
- Cilla*, oppidum Judaeae, A. J. VI, 13, 1. Davides Cillanis opem fert contra Philistæos, *ibid.*
- Cinchar*, uummus apud Judæos, A. J. III, 6, 7.
- Cinnamus*, post Artabani fugam regnum apud Parthos suscipit; mox Artabano regnum restituit, A. J. XX, 3, 2.
- Cinyras*, fabula de Cinyra repræsentatur a pantomimis, A. J. XIX, 1, 13.
- Circenses ludi*, In iis moris est populo, quidquid desiderat, ab imperatore postulare, et imperatori postulata concedere, A. J. XIX, 1, 4.
- Circumcisio*, ab Abramo instituitur Dei jussu, A. J. I, 10, 5. Ithuraei adiguntur ad eam recipiendam, XIII, II, 3. Arabum liberi tertio decimo ætatis anno circumciduntur, I, 12, 2. Circumcisio secundum Herodotum inde ab antiquissimis temporibus usitata fuit apud Colchos, Æthiopes et Ægyptios; Phœnices et Syri Palæstini (i. e. Judæi) eam a Ægyptiis receperunt, A. J. VIII, 10, 3. C. A. I, 22. Cf. V. J. 23.
- Citium*, urbs Cypri insul.; nominis origo, A. J. I, 6, 1. — *Cittæi* (?) ab Elulæo Tyriorum rege, ad obsequium reducuntur, A. J. IX, 14, 2.
- Claudius* (*Tiberius*), apud Cajum accusatur a Polluce, servo suo, A. J. XIX, 1, 2. Post Caligulae interitum a magna militum parte imperator creatur, dum senatus antiquæ republicæ restaurationem decernit, A. J. 2, 1 sqq. B. J. II, 11. Palatio extrahitur, ad imperium rapitur, A. J. 3, 1 sqq. consilio Agrippæ regis utitur, 4, 1. Mitem se præbet erga senatum, 4, 5. Chæream et Lupum suppliciis affici jubet, *ibid.* Agrippæ regno Judæam, Samariam, Libanum et Abilam urbem addit; ejus fratri Herodi Chalcidis regnum tribuit; Antiocho Ciliciæ partem et Commagenam dat, A. J. 5, 1. B. J. II, 5. Ejus edictum de Judæis, A. J. 5, 2. Agrippam vetat Hierosolyma reddere munitiora, A. J. 7, 2. Post Agrippæ mortem Cuspium Fadum Judææ procuratorem facit, A. J. 9, 2. Judæis permittit ut stolam pontificalem in templo custodiant, A. J. XX, 1, 1 sq. Herodem Agrippæ fratrem templi et sacræ pecuniæ curatorem facit, 1, 3. Litem inter Judæos et Samaritas discernit, reos punit, 6, 3. Agrippæ juniori Philippi tetrarchiam et Abilam tribuit, A. J. 7, 1. B. J. 12, 8. Ejus uxores et liberi, A. J. 8, 1. Ab Agrippina veneno interficitur, 8, 2.
- Classicus*, Germanorum princeps, seditionem movet contra Romanos; mox vincitur, B. J. VII, 4, 2.
- Clearchus* Peripateticus; ejus de Judæis testimonium (in libro de Somno), C. A. I, 22.
- Cleanthus*, pictor, C. A. II, 12.
- Clemens*, præfectus prætorii sub Caligula, A. J. XIX, 1, 6.
- Cleodemus*, (qui etiam Malchus dicitur), vates et rerum Judaicarum scriptor, A. J. I, 15. Ejus testimonium de Abrami filiis, *ibid.*
- Cleopatra*, Antiochi M. filia, Ptolemæi Epiph. uxor, A. J. XII, 4, 1.
- Cleopatra*, Ptolemæi Philometoris uxor, C. A. II, 5.
- Cleopatra*, Ptolemæi Philomet. filia Alexandro Balæ, postea Demetrio Nicat. nuptum datur, A. J. XIII, 4, 1; 4, 7. Demetrio ab Arsace capto, Antiocho ejus fratri nubit, 7, 1. Demetrium ad ipsam confugientem non recipit, 9, 3. Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni mater, 10, 1.
- Cleopatra*, Ptolem. Physconis uxor, Ptolem. Lathyrum, filium suum, regno deturbat, A. J. XIII, 10, 2. Chelciam et Ananiam Judæos exercitus duces constituit, 10, 4. Ab Alexandro Jannæo arcessitur in Judæam contra Ptolemæum Lath. 12, 4. Oppugnat Ptolemæum in urbe

- Ptolemaide, 13, 1. Capta Ptolemaide cum Alexandro Jan. societatem init, 13, 2.
- Cleopatra*, regina Ægypti in Cilicia obvia fit Antonio, qui ejus amore incenditur, *A. J.* XIV, 13, 1. *B. J.* I, 12, 5. Herodem patria profugum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 14, 2. Instigante Alexandra Herodem apud Antonium necis Aristobuli accusat, *A. J.* XV, 3, 5. Ejus avaritia, fratrem et sororem interficit, Lysoniæ necem machinatur; Arabiæ et Judææ partem ab Antonio impetrat, *A. J.* XV, 4, 1. *B. J.* I, 18, 4. Herodem ad stuprum sollicitat; ille vero eam necare molitur, *A. J.* 4, 2. Antonius ei Artabazem, Armeniæ regem cum filiis et satrapis dono dat, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 18, 5. Suedante Cleopatra Antonius Herodem jubet Arabibus bellum inferre, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 19, 1. Cf. *B. J.* VII, 8, 4. Ejus mores perversi, *C. A.* II, 5.
- Cleopatra*, Herodis M. uxor Herodis et Philippi mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Cleopatra*, Gessii Flori uxor, *A. J.* XX, 11, 1.
- Cleopatra*, Syriæ regina. V. *Selene*.
- Climax Tyrionum*, mons Phœniciæ, *B. J.* II, 10, 2.
- Clitus*, Tiberienses ad seditionem incitat; a Flav. Josepho poena afficitur, *V. J.* 34.
- Cluvius*, senator Roman., *A. J.* XIX, 1, 13.
- Coban*, hebr. dicuntur qui voto deo se consecrant, *A. J.* IV, 4, 4.
- Cobolitis*, regio Idumææ, *A. J.* II, 1, 2.
- Cælesyria*, a Nabuchodonosoro occupatur, *A. J.* X, 9, 7. Antiocho M. eripitur a Ptolemæo Epiph.; mox vero ab Antiocho recuperatur, XII, 3, 3. Ptolemæus Epiph., quum Cleopatram Antiochi fil. uxorem duceret, Cælesyriam pro dote accipit, 4, 1.
- Colchi*, pop. Asiæ, pudenda circumcidunt, *C. A.* I, 22. Cf. *B. J.* II, 16, 5.
- Collega* (*Cneus*), Antiochenorum turbas comprimit, *B. J.* VII, 3, 4.
- Collina*, tribus Romæ urbis, *A. J.* XIV, 8, 5; 10, 9.
- Commagene*, regio Syriæ. Post Antiochi Commagenorum regis mortem contentio oritur inter nobiles et plebejos de regni forma, *A. J.* XVIII, 2, 5. Cf. XIX, 5, 1.
- Compsus*, Compsi f., Tiberiensis, *V. J.* 9.
- Connubium*; quid Moyses de eo sanciverit, *A. J.* IV, 8, 23.
- Conon* Judæorum in scriptis suis meminit, *A. J.* I, 23.
- Copenius*, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J.* II, 8, 1.
- Cophene*, fluv. Indiæ, *A. J.* I, 6, 4.
- Coptus*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 10, 5.
- Corban*, Judæorum sacramentum, *C. A.* I, 22.
- Corbanas*, Judæorum sacer thesaurus, *B. J.* II, 9, 4.
- Corcyra*, insula, *B. J.* VII, 2, 1.
- Cordyæi* montes in Armenia, *A. J.* I, 3, 6.
- Corduba*, urbs Hispaniæ, *A. J.* XIX, 1, 3.
- Coreæ*, *Corea*, urbs Judææ, *A. J.* XIV, 3, 4. *B. J.* I, 6, 5; IV, 8, 1.
- Core*s, seditionem movet contra Moysen, *A. J.* IV, 2. Igne a deo in terram immisso consumitur, 3, 4.
- Coreus*, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
- Corinthus*, Arabs, a Syllæo sollicitatur ad Herodem M. interficiendum, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Cornelius Faustus*, *A. J.* XIV, 4, 4.
- Cornelius*, Longi frater, *B. J.* VI, 3, 2.
- Corræa*, locus Judææ, *A. J.* VI, 2, 2.
- Corus*, mensura frumenti, *A. J.* XV, 9, 2. III, 15, 3.
- Cos*, insula maris Æg., pecunia ibi a Cleopatra et Judæis deposita, *A. J.* XIV, 7, 2. C. Fannii, consul. Roman., ad Coos literæ, 10, 15. Herodis M. in Coos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Cf. *A. J.* XVI, 2, 2.
- Costobarus*, Idumæus, Salomes maritus, principatum apud Idumæos obtinere studet; Herodes, a matre et sorore exoratus ei ignoscit, *A. J.* XV, 7, 9. Dissidium inter Costobarum et Salomen; Costobarus a Salome apud Herodem accusatur ab eoque interficitur, 7, 10; cf. 7, 8.
- Costobarus*, Agrippæ jun. regis cognatus, *A. J.* XX, 9, 8. Ad Agrippam ab Hierosolymitis legatus mittitur, *B. J.* II, 17, 17, 4. Ad Romanos transit, *B. J.* 21, 1.
- Cotylas*, V. *Zeno*.
- Colys*, rex Armeniæ minoris ad Agrippam M. venit, *A. J.* XIX, 8, 1.
- Coze*, deus Idumæorum, *A. J.* XV, 7, 9.
- Crassus*, expeditionem contra Parthos parans, templum Hierosol. spoliatur, *A. J.* XIV, 7, 1. *B. J.* I, 8, 8. Cum toto suo exercitu perit, *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 8.
- Cratippus*, prytanis Pergamenorum, *A. J.* XIV, 10, 22.
- Cremona*, urbs Italiæ, *B. J.* IV, 11, 3.
- Creta*, insula. Cretenses moribus docent, non præceptis, *C. A.* II, 16. Judæi Cretenses a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12, 1 sq. *B. J.* II, 7.
- Crispus*, Compsi f., sub Agrippa M. præfectus Tiberiadis, *V. J.* 9.
- Crispus*, Agrippæ jun. regis satellites, *V. J.* 68 sq.
- Cræsus*, omnium sermone ob pietatem celebratus, *C. A.* II, 11.
- Crustumina*, Romæ tribus, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
- Ctesiphon*, urbs Assyriæ, *A. J.* XVIII, 2, 4. Reges Parthorum in ea hiemem agunt, *A. J.* XVIII, 8, 9. Judæi Babylonii Seleucia pulsati in ea sedem figunt, *ibid.*
- Cumanus*, Judææ procurator, Judæorum seditionem reprimat, *A. J.* XX, 5, 3. *B. J.* II, 12, 1. Stephani necem ulciscitur, *A. J.* 5, 4. *B. J.* 12, 2. Lite orta inter Galilæos et Samaritas, ab his pecunia corrumpitur; Judæos Galilæis auxiliantes fundit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 12, 3 sq. A Judæis apud Quadratum accusatur, *A. J.* 6, 3. *B. J.* 12, 5. A Claudio Casare in exilium agitur, *A. J.* 6, 3. *B. J.* 12, 7.
- Cuspius Fadus*, post Agrippæ regis mortem Judææ procurator, *A. J.* XIX, 9, 2. In Judæis Peræos animadvertit qui Philadelphensibus arma intulissent, XX, 1, 1. Judæis imperat, ut stolam pontificalem in arce repellant, 1, 2. Cf. XV, 11, 4. Theudam præstigiatores supplicio afficit, XX, 5, 1.
- Cyanei scopuli*, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Cydisa*, urbs Palæst., a Theglaphalassare capta, *A. J.* IX, 11, 1.
- Cydyssa*, vicus Tyrionum, *B. J.* IV, 2, 3.
- Cymbala* area a Davide confecta, *A. J.* VII, 12, 3.
- Cypros*, Antipatri uxor, Herodis M. mater, *A. J.* XV, 6, 5.
- Cypros*, Herodis M. filia ex Mariamne, Antipatro Salomæ Herodis M. sororis filio nubit; ejus liberi, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Herodis M. filia, nuptum datur filio Pheroræ tetrarchæ, *A. J.* XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 5.
- Cypros*, Antipatri filia ex Cypro, Alexiæ Selciæ uxor, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Alexiæ Selciæ filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Cypros*, Phasaëli filia ex Salampione Herodis M. filia, nubit Agrippæ Aristobuli filio, *A. J.* XVIII, 5, 4; 6, 2 sq. Ejus liberi, *ibid.* Cf. *B. J.* II, 11, 6.
- Cypros*, castellum prope Hierichuntum, *A. J.* XVI, 5, 2. *B. J.* I, 21, 4. Judæi seditiosi, interfecto præsidio, munimenta solo aquant, *A. J.* II, 18, 6.

Cyprus insula, A. J. XVII, 12, 2. B. J. II, 7, 2.
Cyrene, urbs Libyæ; quatuor ibi civium classes, quarum una Judæos comprehendit, A. J. XIV, 7, 2. Agrippa ad Cyrenæos literæ de Judæis, A. J. XVI, 6, 5. Cf. B. J. II, 16, 4. Judæi Cyrenenses a Jonatha sicario ad seditionem stimulantur; eorum locupletissimi a Jonatha falso accusati, a Catullo Libyæ præf. diripiuntur, B. J. VII, 11, 1 sqq.
Cyrus, Persarum rex, quando regnum suscepit, C. A. I, 12. Cum Dario Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 4. Judæis permittit in patriam redire et templum ædificare, XI, 1, 1 sqq. Ejus literæ hac de re ad Syriæ satrapas, 1, 3. In expeditione contra Massagetæ suscepta vitam finit, 2, 1. — Cf. C. A. I, 20 sq. B. J. V, 9, 4.
Cyrus, rex Persarum, a Græcis Artaxerxes appellatus, A. J. XI, 6, 1. Cf. *Artaxerxes* I.
Cyzicus, urbs ad Hellespontum, A. J. XIII, 10, 1.

D.

Dabaritta, Galil. vicus, V. J. 62. B. J. II, 21, 3. Juvenes Dabarititæni Ptolemæi Agrippæ procuratoris uxorem spoliant, V. J. 26.
Daci, a Romanis debellantur, B. J. II, 16, 4. Cf. A. J. XVIII, 1, 5 (XX, 4, 2, ?).
Dadanes, Sui f., A. J. I, 15, 1.
Dæsius, mensis, B. J. III, 7, 33.
Dagon, castell. Judææ prope Hierichuntem, A. J. XIII, 8, 1.
Dagon, Philistæorum deus; ejus simulacrum ante arcam sacram prosternitur, A. J. VI, 1, 1. B. J. V, 9, 4.
Dahæ, pop. Asiæ, A. J. XVIII, 4, 4; (XX, 4, 2, ?)
Dalila, Samsonis concubina, A. J. V, 8, 11. Samsonem inimicis prodit, *ibid.*
Dalmatæ, sub Romanorum imperio saepe insurrexerunt, B. J. II, 16, 4.
Damascus, urbs Syriæ, ab Uso condita A. J. I, 6, 4. Damascene inter Palæstinam et Coelesyriam media, *ibid.*
Damasci rex Adadus, 5, 2. Damascus ab Assyriis capitur; Damasceni in Mediam superiorem transferuntur, IX, 12, 3. Damascus ab Alexandro M. expugnatur, XI, 8, 3. Damasceni Aretam Mennæi fil. regem Coelesyriæ constituunt, B. J. I, 4, 8. Damascus capitur a Romanis, A. J. XIV, 2, 3. Damascenorum cum Sidoniis contentio, A. J. XVIII, 6, 3. Herodis M. in Damascenos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Omnes Judæi in urbe degentes trucidantur initio belli Jud., B. J. II, 20, 1; VII 8, 7. V. J. 6.
Dan, Jacobi fil., A. J. I, 19, 8; II, 7, 4. — Danitica tribus quam Palæst. partem sortita sit, V, 1, 22. Danitæ a Chananaïs pressi in montana se recipiunt, coloniam deducunt ad Jordanis fontes, ubi Danam condunt, V, 3, 1.
Dan sive Dana, urbs Galil. ad fontes Jordanis sita, a Danitis condita, A. J. V, 3, 1. Hieroboamus delubrum in ea exstruit, VIII, 8, 4; 12, 4.
Danaus, Sethosis Egypti regis frater, ab Egyptiis Armais sive Hermæus appellatur, C. A. I, 15; I, 26. Primus Argivorum rex, 1, 16.
Danielus, Davidis f., A. J. VII, 1, 4.
Danielus, propheta (a Nabuchodonosoro Baltasarus appellatus), liberaliter Babylone educatur, A. J. X, 10, 1. Ejus vivendi ratio et sapientia, 10, 2. Nabuchodonosoro regi somnia interpretatur et valde ab eo honoratur, 10, 4 sqq. Baltasaro regi explicat literas a Deo scriptas, 11, 3. Honoribus cumulat a Baltasaro, 11, 4. Capta Babylone

Darius eum in Mediam abducit et mox satrapen constituit, *ibid.* Ceteri satrapæ contra eum conspirant, 11, 5. Leonibus objectus miraculo servatur, 11, 6. Cf. M. 16. Turrim Echanis ædificat; ejus visa, A. J. 11, 7. Danieli liber Alexandro Magno Hierosolymis monstratur, A. J. XI, 8, 5.
Danus, bicipitis Jordanis fons alter, A. J. I, 10, 1.
Daphne, Antiochiæ Syriæ urbis suburbanum, A. J. XIV, 13, 1; 15, 11; XVII, 2, 1. B. J. I, 12, 5; 17, 3.
Daphne, regio Palæst., prope Semechonitidem lacum sita, describitur, B. J. IV, 1, 1.
Dardanus, Emaonis f., vir sapientia præcellens, A. J. VIII, 2, 5.
Darius (alio nomine a Græcis appellatus), Medorum rex, Astyagis fil., cum Cyro Babyloniorum imperium evertit, A. J. X, 11, 2; 11, 4. Danielum magno in honore habet, 11, 7.
Darius I, *Hystaspis fil.*, sublati magis regnum apud Persas obtinet, A. J. XI, 3, 1. Ante regnum susceptum voverat se Hierosolyma instauraturum esse, 3, 1 et 7. Instigante Zorobabelo votum persolvit, 3, 8. Samaritis imperat ut in Judæorum sacra tributa conferant, 4, 9. Cf. C. A. I, 21.
Darius III, Persarum rex, ab Alexandro M. ad Granicum vincitur, A. J. XI, 8, 1; 8, 3. Iterum victus fugit, 8, 3.
Darius, Artabani Parthorum regis fil., a patre Tiberio ob ses datur, A. J. XVIII, 4, 5.
Darius, Agrippæ jun. dux, B. J. II, 17, 4.
Dasia, V. *Saira*.
Dassion, Tarichæata nobilis, V. J. 26.
Dathamnes, seditionem movet contra Moysem, A. J. IV, 2, 2; 3, 1. Cum tota sua familia terræ hiatu absorbetur, 3, 3. Cf. M. 3.
Dathema, castell. Palæst., A. J. XII, 8, 1.
Davides, Jessæ filius, a Samuele inungitur, A. J. VI, 8, 1. Apud Saulum quem daemone liberat, magno in honore habetur, 8, 2. Goliathum gigantem interficit, 9. Saulus ei invidet ob res præclare gestas insidiasque struit; Davides periculo elapsus, Michalam Sauli filiam in matrimonium accipit, 10. Saulo iterum insidias parante, Ionathæ studio Michalæque uxoris artibus servatur, 11. Amicitia fudus inter Jonatham et Davidem ictum, 11, 8. Sauli insidias evitaturus in urbem Noabam ad Achimelechum fuga se recipit; inde Gittam fugit, ubi insaniam simulando e periculo evadit; deinde aliquantum temporis in spelunca prope urbem Adullamam moratus ad Moabitarum regem se confert, 12. Cillanis opem ferens cadit Palæstinos, 13, 1. Deinde apud Ziphenos sedem figit; Zipheni Saulum hac de re certiores faciunt; Saulus frustra eum cum exercitu persequitur, 13, 2. Saulo parcit, copiam nactus eum tollendi, 13, 4. Injuriam a Nabalo sibi illatam ulcisci molientem placat Abigra, Nabali uxor, 13, 6 et 7. Nabalo mortuo Abigraem in matrimonium ducit, 13, 8. Saulus iterum eum persequitur, Davides iterum Saulo parcit, data sibi eum perdendi potestate, 13, 9. Ad Anchum Gittæ regem se confert et Secellam vicum ad habitandum ab eo accipit, 13, 10. Ancho auxilium contra Judæos se latum pollicetur, 14, 1. Proceres Palæstinorum nolunt eum in ipsorum acie pugnare, 14, 5. Davides Amalecitas qui ipso absente Secellam devastarant uxoresque captivas abduxerant, persequitur et fundit; prædam recipit suisque ex æquo dividit, 14, 6. Saulo mortuo, a Judæ tribu rex creatur sedemque figit Chebrone, VII, 1, 2; cf. 3, 2. Reliquæ tribus quum Jehosthum, Sauli filium, regem constituerint, bellum civile inter Judæos conflatur, 1, 3 sqq. Abennerus, a Jehostho offensus, ad Davidem deficit, 1, 4. Jehostho occiso, ab omnibus

tribubus rex creatur, 2, 2. Hierosolyma expugnat in eaque urbe regiam suam constituit; sedus init cum Hiram Tyriorum rege, qui ligna cedrina et artifices, qui regiam extruant, ei mittit, 3, Cf. *B. J.* VI, 10 2. Victis Palaestinis, qui bellum ei intulerant, arcam Dei Hierosolyma transfert; templum ei extruere volenti deus per Nathanam vatem nunciat, haec curam filio, qui post eum regnaturus sit, relinquendam esse, 4. Palaestinos iterum praelio devincit magnamque eorum terrae partem in suam ditionem redigit; Moabitibus annuum tributum imperat; Adrazarum, regem Sophenes, et Adadum Damasci Syriaeque regem superat; Idumaeam sibi subijcit; cum Thæno, rege Amathos, foedus init, 5. Benignum se praebet erga Jonathae filium, 5, 5. Ab Ammanitarum rege injuria affectus, bellum eis infert eosque per Joabum sibi subijcit 6 et 7. Cum Beersabe Uriæ uxore consuetudinem habet, utque delictum occultetur, ejus marito mortem afferri jubet, 7, 1 sqq. Ammonem filium ab Abesalomo interfectum luget, 8, 3. Abesalomo reconciliatur, 8, 4 sqq. Seditione contra ipsum ab Abesalomo concitata, trans Jordanem cum amicis fugit, 9, 2 sqq. Chusi consilio redit, 9, 7. Abesalomi exercitus funditur, 10, 2. Davides Abesalomi mortem deplorat, 10, 5. Ab omnibus tribubus in regnum restituitur, 11, 2. Novam contra eum seditionem movet Sabæus: hic vero mox ab iacobi Abelmacheæ urbis, in quam fuga se recipit, interimitur, 11, 6 sqq. Rem praclare gerit contra Palaestinos, 12, 1 Bellis et periculis perfunctus odas hymnosque componit, 12, 3. Populum numerari jubet; quam ob rem luit supplicium; deo jubente extruit aram in area Oronnae, 13. Congerit materiam ad dei templum extruendum, 14, 1 sqq. Adonia regnum affectante, Solomonem regem declarat, 14, 4 sqq. Sacerdotes et Levitas in classes dividitisque munera assignat, 14, 7, sqq. Reliquum populum in cohortes distribuit, 14, 8. Ad Solomonem et populum verba facit de templo extruendo, 14, 9 sqq. Moriens Solomon praecipit, 15, 1. Moritur; ejus virtutes, 15, 2. Ejus sepultura et monumentum, 15, 3. Regnavit Chæhrone, solius Judæe tribus imperium habens, septem annos et sex menses, Hierosolymis, totius Judæe rex, annos triginta tres, 15, 2. — Davides octo viros spectatae fortitudinis circa se habere solebat, VII, 12, 4. Ejus uxores et liberi, VII, 1, 4; 3, 3. Ministeria ab eo instituta, VII, 5, 4; 11, 8. Organa musica ab eo confecta, VII, 12, 3.

Debora, vates, una cum Baraco Judæos a Chananæis subjugatos servitute liberat, *A. J.* V, 5.

Decapolis, regio Palaest., *B. J.* III, 9, 7. *V. J.* 65; 74.

Declas, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.

Delium, urbs Syriae, *A. J.* XIV, 3, 3.

Dellius, M. Antonii amicus, ab eo cum mandatis mittitur ad Ventidium et Silonem, *A. J.* XIV, 15, 1. *B. J.* I, 15, 8. Mariamnen et Aristobulum, Alexandri liberos, Antiocho commendat, *A. J.* XV, 2, 5.

Delos, insula; Dediorum decretum pro Judæis, *A. J.* XIV, 10, 11.

Della, regio Egypti; multi Judæi in ea habitant, *B. J.* II, 18, 8.

Demænetus, Ptolemæensibus snadet, ne Ptolemæum Lathyrum auxilio vocent, *A. J.* XIII, 12, 3.

Demetrius I, Seleuci fil., Roma profugus regnum occupat apud Syros, Antiochum Eupat. occidit, *A. J.* XII, 10, 1. Barchidem, deinde Nicanorem mittit contra Judæos, 10, 2 sqq. Nicanore clade affecto et caso, iterum Barchidem in Judæam mittit, qui Judæos devincit, 11. Barchidem contra Jonathan Maccab. mittit, XIII, 1, 5. Cum Jonathan pax componitur, 1, 6. Alexandro Bala regnum occupare moliente, Jonathan sibi conciliare studet, 2, 1

sqq. In praelio cum Alexandro commisso cadit, 2, 4.

Demetrius II. Nicator, Demetrii, Syriae regis fil., Alexandrum regno dejecturus ex Creta in Ciliciam se confert, *A. J.* XIII, 4, 3. Ptolemæi Philomet. filiam ducit; ab Antiochensibus rex declaratur, 4, 7. Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Judæae immunitatem concedit, 4, 9. Militum in eum odium, *ibid.* Antiochenses Demetrio infensi eum in regia obsident, 5, 3. Jonathae fidem fallit, quare hic ad Antiochum, Alexandri fil., deficit, 5, 3 et 4. Ejus duces a Jonathan vincuntur, 5, 6 et 10. Parthis bellum infert; amisso toto exercitu ab Arsace vivus capitur, 5, 11. Ex captivitate liberatus, regnum recuperat, 8, 4. Militibus invisus est, regno deijcitur ab Alexandro Zebina; Tyri diem obit, 9, 3.

Demetrius III. Eucærus, Antiochi Grypi f., a Ptolemæo Lathyro rex Damasci constituitur, *A. J.* XIII, 13, 4. A Judæis contra Alexandrum Jannæum arcessitur, Alexandrum vincit, 13, 5; 14, 1 sq. Cum Philippo fratre bellum gerit; a Mithridate, Philippi socio captus in Parthiam abducitur, ubi moritur, 14, 3. Cf. *B. J.* I, 4 sq.

Demetrius Phalereus, regis bibliothecis Alexandriae a Ptolemæo Philad. praefectus, *A. J.* XII, 2, 1. Regi snadet ut libros sacros Judæorum in linguam Græcam vertendos curet, *A. J.* XII, 2, 1; 2, 3. *C. A.* II, 4. Vir doctrina eminentissimus, *C. A.* II, 4. Judæorum antiquitatem testatur, *C. A.* I, 23.

Demetrius, Judæus, Andromachi f., *A. J.* XVI, 8, 3.

Demetrius, Gadarensis, Pompeji libertus, *A. J.* XIV, 4, 4.

Demetrius, Alexandriae Alabarcha, Mariamnem, Agrippæ M. fil., uxorem ducit, *A. J.* XX, 7, 3.

Demoteles, Lacedæmonius, *A. J.* XIII, 5, 8.

Diagaras, Melius, mysteriorum derisor, *C. A.* II, 37.

Diana, templum in Elymaide urbe, *A. J.* XII, 9, 4. Dianæ agrestis templum in Egypto prope Leontopolin, XIII, 3, 2.

Dicæarchia (Puteoli), urbs Ital., *A. J.* XVII, 12, 1. *B. J.* II, 7, 1. *V. J.* 2.

Q. Didius, Syriae præf., *A. J.* XIV, 6, 7. *R. J.* I, 20, 2.

Dido, Pygmalionis soror, Carthaginem condidit, *C. A.* 1, 18.

Didorus, Herculis f., *A. J.* I, 15.

Diglath (Tigris), fluv. Asiae, *A. J.* I, 1, 3.

Diluvium, quando acciderit, *A. J.* VIII, 3, 1.

Dina, Jacobi filia ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. A Sicheme stupratur, 21, 1.

Dioclerus, sub Solomone toparchiae Bethlemiticae præf., *A. J.* VIII, 2, 3.

Diocles in libro de rebus Persicis meminit Nabuchodonosori, *A. J.* X, 11, 1.

Diodorus, Iasonis f., Romam mittitur legatus ab Hyrcano, *A. J.* XIII, 9, 2.

Diodotus, Tryphon cognominatus, Malcho persuadet ut Antiochum sibi tradat, *A. J.* XIII, 5, 1. Superato Demetrio Nicat. Antiochum constituit regem, 5, 3. Jonathan, Judæorum principem, dolo capit et occidit, 6, 1 sqq. Antiochum interficit, a militibus rex creatur; mox vero in militum odium incurrit, 7, 1. In urbe Dora ab Antiocho Sotere oppugnatur; Apameæ occiditur, 7, 2.

Diogenes, Pharisaeorum consilio interficitur, *A. J.* XIII, 16, 2. Cf. *B. J.* I, 5, 3.

Dionysia, festum Athen., *A. J.* XIV, 8, 5.

Dionysius, Tripolis tyrannus, *A. J.* XIV, 3, 2.

Dionysius, Dionysii f., Atheniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.

Dionysius, Asclepiadis f. Atheniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.

Diophantus, Herodis M. notarius, ob literas suppositas capitis damnatur, *A. J.* XVI, 10, 4. *B. J.* I, 26, 3.

- Diaspolis*, urbs Arabiae, *A. J.* XV, 5, 2 (*B. J.* I, 6, 4, ?)
Dium, urbs Syriae, ab Alexandro Jannaeo capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Pompeio Judaeis eripitur, XIV, 4, 2.
Dium, urbs Macedoniae, *A. J.* XI, 8, 5.
Dius, Phoenicum historiae auctor, laudatur, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 17.
Dodias, Eleazari pater, *A. J.* VII, 12, 4.
Dæcus, Sauli servus, *A. J.* VI, 12, 1; 12, 4.
P. Dolabella, consul, amicitiae fœdus cum Judæis facit, *A. J.* XIV, 10, 9. Ejus ad Ephesios literæ 10, 12.
Dolesus, Gadarensium dignitate princeps, a seditiosis interficitur, *B. J.* IV, 7, 3.
Domitia, Domitiani uxor, Flav. Josephum magno in honore habuit, *V. J.* 76.
Domitianus, Vespasiani f., cum Sabino Romæ adversus Vitellium pugnat, *B. J.* IV, 11, 4. Vitellio victo et occiso, imperium administrat, usque dum pater Romam veniat, *ibid.* Contra Germanos et Gallos rebelles mittitur, VII, 4, 2. Ejus ingenium, *ibid.* Flavium Josephum magno in honore habet, *V. J.* 76.
Domitius Aenobarbus, Agrippinae conjux, Neronis pater, *A. J.* XX, 8, 1.
C. Domitius Calvinus, consul, *A. J.* XIV, 14, 5.
Domitrus Sabinus, tribunus militum, *B. J.* III, 7, 34; V, 8, 4.
Doru, urbs Phoeniciæ maritima juxta Carmelum montem sita, *C. A.* II, 9. Urbem hujus nominis in Idumaea fuisse Apion fingit, *ibid.* Ora maritima inter Jopen et Doram describitur, *B. J.* I, 21, 5. Dora obsidetur ab Antiocho Sotere, *A. J.* XIII, 7, 2. Urbis tyrannus Zoilus, XIII, 12, 2; 12, 4. A Pompeio Judæis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinis restauratur, 5, 3. Cf. *A. J.* V, 1, 22; XIX, 6, 3. *B. J.* I, 2, 2; 7, 7. *V. J.* 8.
Doris, Herodis M. uxor, *A. J.* XIV, 12, 1. Antipatri mater, *A. J.* XVI, 3, 3. *B. J.* I, 23, 1. Magna apud Herodem auctoritate esse cepit, *A. J.* 7, 2. *B. J.* 24, 2. Antipatri insidiis detectis, Doris regia ejicitur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 4.
Dorotheus, Ptolemæi Philad. procurator, *A. J.* XII, 2, 11.
Dortus, Judæus nobilis, rebus novis studet, supplicio afficitur, *A. J.* XX, 6, 2.
Dositheus, Judæus, Ægyptiorum dux, *C. A.* II, 5.
Dositheus, Judæus nobilis; ejus perfidia in Hyrcanum, *A. J.* XV, 6, 2. Rerum novarum studii a Salome accusatus ab Herode occiditur, 7, 8 sq.
Dothaim, urbs Samariæ, *A. J.* IX, 4, 3.
Draconis leges literis consignatæ, *C. A.* I, 4.
Drusilla, Agrippæ M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4. *B. J.* II, 11, 6. Epiphani Antiochi Commagenorum regis fil. a patre despondetur, *A. J.* XIX, 9, 1. Epiphane nuptias recusante, Azico Emesorum regi in matrimonium collocatur, XX, 7, 1. Repudiato Azico, Felici Judææ procuratori nubit, 7, 2.
Drusus, turris ad portum Cæsareensem sita, a Druso Cæsaris Oct. privigno denominata, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 6.
Drusus, Cæsaris Octaviani privignus, juvenis obiit, *A. J.* XV, 9, 6.
Drusus, Tiberii Cæsaris fil., *A. J.* XVIII, 6, 1; 6, 8.
Drusus, Agrippæ M. f. ex Cypro, puer mortem obiit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
Drymi (*Drymus*), locus Phoeniciæ prope Carmelum montem situs, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 2.
- E.
- Ebalus*, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
Eban, Davidis f., *A. J.* VII, 3, 3.
Ebidas, Madianis f., *A. J.* I, 15.
Ebutius, decurio Roman. *B. J.* III, 7, 3. Cadit, IV, 1, 3.
Ecbatana, urbs Mediæ, *A. J.* X, 11, 6; XI, 4, 6.
Ecbatana, urbs Batanæ, *V. J.* 11.
Ecdippa (Ecdippon?), oppidum Phoeniciæ, *B. J.* I, 13, 4.
Echarampsaris, Babyloniorum dux, *A. J.* X, i 8 2.
Ecnibalus, judex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.
Ednaeus, Judæorum dux, *A. J.* VIII, 13, 2.
Egleon, Moabitum rex, Judæos sibi subjicit; ab Ebude vincitur et occiditur, *A. J.* V, 4, 1.
Ehudes, Judæos a Moabitibus subjugatos in libertatem vindicat, *A. J.* V, 4, 1 sqq. Principatum deinde octoginta annos apud Judæos tenet, 4, 3.
Eiræes, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.
Elamæi, (Persæ) originem trahunt ab Elamo, *A. J.* I, 6, 4.
Elamus, Semæ f., Elamæorum (Persarum) princeps, *A. J.* I, 6, 4.
Elanus, Basanis Israelitarum regis fil., patri succedit; insidiis Zamaris perit, *A. J.* VIII, 12, 4.
Elea, Judæorum dux, *A. J.* IX, 12, 1.
Elcanes, Levita, Samueli pater, *A. J.* V, 10, 2.
Elcias, Sallumi f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
Eldas, Madianis f., *A. J.* I, 15.
Eleazarus, Moysis f. e Sapphira, *A. J.* II, 13, 1.
Eleazarus, Aaronis f., post patris mortem pontificatum obtinet, *A. J.* III, 8, 1. IV 4, 7. V, 1, 29. In Eleazari familia pontificatus manet usque ad Ozin; transit deinde in Ithamari familiam; sub Solomone vero Eleazari posteriores recuperant, V, 11, 5.
Eleazarus, Dodiæ fil., fortitudine præcellens, *A. J.* VII, 12, 4.
Eleazarus, pontifex, *A. J.* XII, 12, 4. Ptolemæi Philad. ad eum literæ, *ibid.* Eleazari responsum, 2, 5. Septuaginta duos legis Jud. interpretes ad Ptolem. mittit, 2, 6. Dona accipit a Ptolem., 2, 14. Moritur, 4, 1. Cf. *B. J.* pr. 3.
Eleazarus, Mattathie f., Auran cognominatus, *A. J.* XIII, 6, 1. In prelio cum Antiocho Eup. commisso cadit, 9, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 5.
Eleazarus, Phariseus conviciatur Hrycano, *A. J.* XIII, 10, 5 et 6.
Eleazarus, sacerdos, quum patriam legem violare nollet, ab Antiocho Epiplane crudelissimo supplicio afficitur, M. 5 sqq.
Eleazarus, sacerdos, thesauri custos, Crasso trabem auream tradit, *A. J.* XIV, 7, 1.
Eleazarus, Joazaris frater, pontificatum obtinet ab Archelao ethnarcha, mox vero eo cursus privatur, *A. J.* XVII, 13, 1.
Eleazarus, Anani fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Eleazarus, gigas, ab Artabano Parthorum rege Tiberio dono datur, *A. J.* XVIII, 4, 5.
Eleazarus, Perarus, a Cuspido Fado in exilium agitur, *A. J.* XX, 1, 1.
Eleazarus, Judæus, Izati regi circumcisionem commendat, *A. J.* XX, 2, 4.
Eleazarus, Dinæi f., latro, *A. J.* XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 4.
Eleazarus, Ananiæ f., templi præfectus, juvenis audacissimus, Judæis persuadet ut sacrificia pro Cæsare offerri solita rejiciant, *B. J.* II, 17, 2. Seditiosorum dux contra optimates et Romanos, 17, 5. Manahemi factionem superat, 17, 9. A populo mittitur cum Jesu Sapphiæ ad Idumæam administrandam, 20, 4.
Eleazarus, Simonis fil., tyrannidem affectat, *B. J.* II, 20, 3. Inter zelotas plurimum valet, IV, 4, 1. A Joanne cum multis aliis zelotis secedit et interius templi septu-

- occupat, crebris pugnis cum Joanne dimicat, V, 1, 2. Joannes Eleazari factionem opprimit ipseque templi septum occupat, 3, 1. Joanni cum sectatoribus suis se rursus adjungit, 6, 1.
- Eleazarus*, Jairi f., sectator Manahemi, B. J. II, 17, 9.
- Eleazarus*, Samaræ f., Judæus fortitudine insignis, B. J. III, 7, 21.
- Eleazarus*, Simonis Gorionis socius, B. J. IV, 9, 5.
- Eleazarus*, Gioræ f., Simonis frater, strenue se gerit contra Romanos, B. J. VI, 4, 1.
- Eleazarus*, Machærunis castelli strenuus defensor contra Romanos, B. J. VII, 6, 4. A Romanis captus efficit ut Machæruni se dedant, *ibid.*
- Eleazarus*, sicariorum qui Masadam occupatam tenent dux, B. J. VII, 7, 1. Masada obsidione pressa a Romanis socios hortatur ut se invicem interficiant, 8, 6 sqq., 9, 1.
- Eleazarus*, Josephi historici æqualis, demones ejiciendi peritus, A. J. VIII, 2, 5.
- Elei*, Herodis M. in eos liberalitas, A. J. VI, 5, 4. B. J. 1, 21, 12. Cf. C. A. II, 37.
- Eleon*, decem annos principatum tenet apud Judæos, A. J. V, 7, 14.
- Elephantine*, urbs Egypti, B. J. 10, 5.
- Eleusa*, insula prope Ciliciam, postea Sebaste dicta, A. J. XVI, 4, 6; 10, 7. B. J. 1, 23, 4.
- Eleusinia*, Græcorum festum, A. J. XIV, 8, 5.
- Eleutheri*, ordo militum in Parthorum exercitu, A. J. XIV, 13, 5. B. J. 1, 13, 3.
- Eleutherus*, flav. Phœnicus, A. J. XIII, 4, 5; 5, 10; XV, 4, 1. B. J. 1, 18, 5.
- Elî*, pontifex, post Samsonis obitum Judæis præest, A. J. V, 9, 1. Ejus filii nequissime se gerunt; Deus filiorum cladem ei prædicit, 10, 1. Filiis casis et arca a Palæstinis rapta, dolore moritur, 11, 3; 11, 5.
- Elias*, vates, Thesbonæ natus, Achabo siccitatem prædicit; hospitio excipitur a vidua Sarephana, A. J. VIII, 13, 2. Ejus filium in vitam reducit, 13, 3. Achabum increpat quod peregrinorum deos colat; ceteris vatibus fidem non esse habendam ostendit, 13, 5. Ejus jussu falsi vates cremantur, 13, 6. Deus cum eo loquitur, 13, 7. Elias Eliæ sibi socium adjungit, *ibid.* Achabo novum quod commisit flagitium exprobrat, 13, 9. Ejus de Achabo vaticinium, *ibid.* Hoc vaticinium eventu confirmatur, 15, 6. Ochozæ regis mortem prædicit, IX, 2, 1. Ex hominum conspectu sublatus est, 2, 2. Ejus de Joram vaticinium, 5, 2.
- Eliab*, Isamachi f., architectus, tabernaculum exstruit, A. J. III, 6, 1; 8, 4.
- Eliacis*, pontifex, A. J. X, 4, 1. sq.
- Eliacimus*, Ezechiæ regis procurator, A. J. X, 1, 1.
- Eliacimus*, V. Joacimus.
- Eliasib*, Joacimi f., pontifex, A. J. XI, 5, 5.
- Elîen*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Elimelech*, e tribu Judæ cum filiis in terram Moabiticam migrat, A. J. V, 9, 1.
- Elionæus*, Simonis Cantheræ f., pontifex constituitur ab Agrippa, A. J. XIX, 8, 1.
- Eliphale*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Elipharzes*, Esavi f., A. J. II, 1, 2.
- Elis*, locus Arab., A. J. III, 1, 3.
- Elissæus*, a Deo Eliæ vatis successor constituitur; Eliæ se adjungit socium, A. J. VIII, 13, 7. Josaphato et Joram bellum contra Moabitas parantibus victoriam vaticinatur, IX, 3, 1. Cum Joram rege Samaritan se confert, 4, 1. Miracula ab eo edita, 4, 2. sqq. Ejus de Azælo, Syriæ rege, vaticinium, 4, 6. Discipulum mittit Aramatham, qui Jehum sacro oleo inungat, 6, 1. A Joaso rege magnopere honoratur; ejus laudes, 8, 6. Hierichuntinorum hospitio utens, fonti cuidam prope eorum urbem sito mirandam vim tribuit, B. J. IV, 8, 3.
- Elissæus* sacerdos, A. J. XII, 2, 11.
- Elmodadus*, Juctæ f., A. J. 1, 6, 4.
- Elom*, urbs Judææ, A. J. VIII, 10, 1.
- Elona*, Zabulon f., A. J. II, 7, 4.
- Elpis*, Herodis M. uxor, mater Salomæ, A. J. XVII, 2, 3. B. J. 1, 28, 4.
- Elthemus*, Arabum dux, B. J. 1, 19, 5.
- Elulæus* (*Pyas*), Tyriorum rex, Cittaos ad obedientiam redigit, bellum gerit cum Assyriis, A. J. IX, 14, 2.
- Elymais*, urbs Asiæ cum templo Dianæ opulentissimo, A. J. XII, 9, 1. Ab Antiocho Epiph. frustra obsidetur, *ibid.*
- Elyscæ* (*Æoles*), ab Elysa originem trahunt, A. J. 1, 6, 1.
- Elysas*, Jovani f., Elysæorum (*Æolum*) princeps, A. J. 1, 6, 1.
- Emalsema*, uxor Manassæ, mater Amosi, A. J. X, 3, 2.
- Emaonis filii*, viri sapientia conspicui, A. J. VIII, 2, 5.
- Emesa*, urbs Syriæ, B. J. VII, 7, 1. Emesorum reges, A. J. XVIII, 5, 4; XIX, 8, 1; XX, 7, 1; 8, 4.
- Emian*, zona sacerdotalis, A. J. III, 7, 2.
- Emma*, urbs Palæst., A. J. VI, 13, 6.
- Emmaus*, (*Emaus*, *Anmaus*), urbs Judææ, caput toparchiæ, B. J. III, 3, 3. A Bachiæ munitor, A. J. XII, 1, 3. Incolæ a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. 1, 11, 2. Emmaus a Quinct. Varo incendiatur, A. J. XVII, 10, 9. B. J. II, 5, 1. Militibus Romanis emeritis incolenda datur a Vespasiano, B. J. VII, 6, 6. Cf. A. J. 7, 3. B. J. IV, 8, 1.
- Emmaus*, (*Ammaus*), vicus Galil. prope Tiberiadem, thermis celebris, A. J. XVIII, 2, 3. Unde nomen habeat, B. J. IV, 1, 3.
- Emmorus*, Sicimitarum rex, iaterficiatur a Simyone et Levi, A. J. 1, 21, 1.
- Emnus*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Enodorus*, urbs Galil., A. J. VI, 14, 2.
- Enemimus*, Mestrami f., A. J. 1, 6, 2.
- Engaddi* (*Engadda*, *Engaddæ*), oppidum Judææ ad lacum Asphaltiten, trecentis stadiis ab Hierosolymis distans, A. J. IX, 1, 2. Toparchia Judææ, B. J. III, 3, 5. Diripitur a sicariis, B. J. IV, 7, 2. Solitudo prope urbem, A. J. VI, 13, 1; 13, 4.
- Eniachim*, tribus, B. J. IV, 3, 8.
- Ennaphen*, Davidis f., A. J. VII, 3, 3.
- Ennerus*, Abrami commilito, A. J. 1, 10, 2.
- Enochus*, qui ante diluvium vixit, ex hominum conspectu a Deo sublatus est, A. J. IX, 2, 2.
- Enosus*, Sethi f., A. J. 1, 3, 4.
- Epaphroditus*, Fl. Josephi historici amicus, A. J. I, pr. 2. C. A. II, 41. Josephus ei librum de Antiquitatibus Jud. dedicat, A. J. I, pr. 2. C. A. 1, 1. V. J. 76.
- Ephas*, Madianis f., A. J. I, 15.
- Ephesus*, urbs Ionice, A. J. XVI, 2, 2. Dolabellæ literæ ad Ephesios, XIV, 10, 12. Ephesiorum decretum de Judæis, 10, 25. Agrippæ et Julii Antonii ad eos rescripta de servandis Judæorum juribus, XVI, 6, 5; 6, 7.
- Ephodes*, tunica superior pontif. max. describitur, A. J. III, 7, 5.
- Ephorus*, historicus accuratissimus, C. A. 1, 2. A Timæo sape mendacii arguitur, 1, 3. Laudantur quæ dicit de primorum hominum longævitate, A. J. 1, 3, 9.
- Ephraim*, urbs Judææ, a Vespasiano capitur, B. J. IV, 9, 9.
- Ephraïmes*, Josephi fil. ex Asenetha, A. J. II, 6, 1. Josephi loco inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III,

- 12, 4. Ephraimae tribus quam partem Palaestinae sortita sit, V, 1, 22. — Ephraimitae Bethela capiunt, V, 2, 6. Bellum molientes contra ceteros Iudaeos a Ged'eone placantur, V, 6, 6. Arma ferunt contra Jeplithen, ab eo vero clade afficiuntur, V, 7, 11.
- Ephraïmes*, Chebronensis, A. J. I, 14.
- Ephran*, urbs Palaest., Gedeonis patria, A. J. V, 6, 5.
- Ephratanus ager*, in Palaestina, A. J. I, 21, 3.
- Ephron*, urbs Palaest., a Iuda Maccab. expugnatur, A. J. XII, 8, 5.
- Epicrates*, Syrorum dux, A. J. XIII, 10, 3.
- Epicurei*, erroris arguuntur, A. J. XIII, 10, 3.
- Epiphania*, urbs Phoeniciae, a Iudaeis Amathe vocata, A. J. I, 6, 2.
- Epomis*, vestimentum Graecorum, cum Ephode tunica pontificali, comparatur, A. J. VIII, 7, 5.
- Erebinthorum*, (Cicerum) domus, vicus Iudae, B. J. V, 12, 2.
- Erica*, procurator Achazae regis, A. J. IX, 12, 1.
- Erades*, Gadis f., A. J. II, 7, 4.
- Eroge*, vicus Iudaeae prope Hierosol., A. J. IX, 10, 3.
- Eron*, nomen hebr. arcae sacrae, A. J. III, 6, 5.
- Esaias*, vates, A. J. IX, 3, 3. Ejus vaticinia de Assyriis, de Cyro et de Oniae templo, X, 1, 3; XI, 1, 1. B. J. VII, 10, 3. Ejus elogium, A. J. X, 2, 2.
- Esavus*, Isaci fil. ex Rebecca, unde nomen habeat, A. J. I, 18, 1. Ejus uxores, 18, 4; 18, 9. Preces quas Isacus pro Esavo facit, frandulenter in se convertit Jacobus, 18, 5 sqq. Esavus cum Jacobo in gratiam redit, I, 20. Post patris obitum Idumaam obtinet; Edomus cognominatus est, II, 1. Ejus progenies, II, 2.
- Escholes*, Abrami commilito, A. J. I, 10, 2.
- Escon*, puteus prope Gerara, A. J. I, 18, 2.
- Esdras*, sacerdos Iudaeorum Babylone degentium, Xerxis regis amicus, A. J. XI, 5, 1. Xerxis ad eum literae, *ibid.* Cum aliis Iudaeis Hierosolyma migrat, 5, 2. Iudaeis interdicit connubium cum mulieribus peregrinis, 5, 3 sqq. Moysis leges populo recitat, 5, 5.
- Esebeo*, Chananæus, A. J. I, 18, 4.
- Esermoth*, locus Arab., A. J. III, 13, 1.
- Esroneus*, Pharesi f., A. J. II, 7, 4.
- Essa*, urbs Syriae, ab Alexandro Jannæo capta, A. J. XIII, 15, 3.
- Essai*. V. *Esseni*.
- Essebon* (Essebonitis), castellum Perææ, A. J. XV, 8, 5. XIII, 15, 4; XII, 4, 11.
- Essenes*, pars vestimenti pontif. maximi splendidis lapidibus ornata, A. J. III, 7, 5. Cur a Graecis λόγιον (oraculum) appelletur, 8, 9. Quando lapides fulgorem emittere cessaverint, *ibid.*
- Esseni* (Essæi), Iudaeorum secta. Eorum placita et instituta, B. J. II, 8, A. J. XIII, 5, 9, XVIII, 1, 5. Omnia a fato pendere putant, A. J. XIII, 5, 9. A voluptatibus abhorrent; vitam cælibem agunt, B. J. II, 8, 2. Divitias contemnunt; bonorum communionem habent, 8, 3 sq. Magna sunt pietate; modeste vivunt, 8, 5. Animi affectus coercent; fidem servant; non jurant, 8, 6. Si quis in eorum sectam recipi velit, probationem trium annorum subire debet, 8, 7. Qui in peccatis gravioribus deprehenduntur, excluduntur, 8, 8. Legislatorem maxime venerantur; ætate provectoribus honorem habent, 8, 9. In quatuor classes distribuuntur; medicinae studiosi et longævi sunt, 8, 10. Animam esse immortalem credunt, 8, 11. Vaticinantur, 8, 12. Est peculiaris quidam Essenorum ordo, qui matrimonium permittat, 8, 13. Esseni magno in honore fuerunt apud Herodem M. A. J. XV, 40, 5. Simili vitæ instituto utuntur ac Pythagorei. *ibid.*
- Essenorum porta*, Hierosol., B. J. V, 4.
- Esther*, pulcritudine omnibus puellis præstans, ab Artaxerxe rege in matrimonium ducitur, A. J. XI, 6, 2. Urgente Mardochæo patruo, Iudaeorum, quos Amanes perdere molitur, patrocinium suscipit, 6, 7 sqq. Regem adit, 6, 9. Amanem accusat, 6, 11. A rege impetrat ut Amanis in Iudaeos edictum rescindatur, 6, 12.
- Etame*, urbs Iudaeae a Roboamo condita, A. J. VIII, 10, 1.
- Etharus*, Davidis amicus, A. J. VII, 10, 1.
- Etham*, locus prope Hierosol., A. J. VIII, 7, 3.
- Ethanus*, vir sapientissimus, A. J. VIII, 2, 5.
- Eucrus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euaratus*, Cous, Alexandri Herodis filii amicus, B. J. I, 26, 5. A. J. XVI, 10, 2.
- Eucei* (?); Hiram Tyriorum regis contra eos expeditio, A. J. VIII, 5, 3.
- Eucles*, Menandri f., A. J. XIV, 8, 5.
- Eudæus*, Chanaani f., A. J. I, 6, 2.
- Euhemerus*, Iudaeorum meminit, C. A. I, 23.
- Euodus*, Tiberii Cæsaris libertus, A. J. XVIII, 6, 9.
- Eupolemus*, Joannis f., a Iuda Maccab. Romam mittitur legatus, A. J. XII, 10, 6.
- Eupolemus*, Iudaeorum antiquitatem testatur, C. A. I, 23.
- Euphrates*, fluv. Asiæ, Iudæis dicitur Phora, A. J. I, 1, 3. Cf. X, 6, 2.
- Europa*, a Japhethæ filiis occupata, A. J. I, 6, 1.
- Eurycles*, Lacedæmonius, Herodis et Antipatri hospitio utens Hierosolymis, Alexandrum Herodis fil. calumniatur; ab Herode et Archelao muneribus donatur; postea ob multa facinora patria expellitur, A. J. XVI, 10, 1. B. J. I, 26, 1 sqq.
- Eutychus*, Agrippæ M. libertus, eum apud Tiberium Cæsarem accusat, A. J. XVIII, 6, 5 sqq.
- Eutychus*, Caii Cæsaris stabulis præfectus, A. J. XIX, 4, 4.
- Eva*, ex Adami costa facta, A. J. I, 1, 2. Adamum ad peccatum sollicitat; cum Adamo paradiso expellitur, 1, 4.
- Evilæi*, (Gætuli) nomen habent ab Evila, A. J. I, 6, 2.
- Evilas*, Chusi f., Evileorum princeps, A. J. I, 6, 2.
- Evilates*, Juctæ f., A. J. I, 6, 4.
- Evilmaraduchus*, rex Babyloniae, C. A. I, 20.
- Expiationis dies* (ἡμέρα ἐξιάσμου) quomodo celebrandus sit, A. J. III, 10, 4.
- Ezechias*, latronum dux ab Herode M. supplicio afficitur, A. J. XIV, 9, 2. B. J. I, 10, 5. Pater Iudæ, qui regnum affectavit, A. J. XVII, 10, 5. B. J. II, 4, 1.
- Ezechias*, Ananiae pontif. frater, B. J. II, 17, 8.
- Ezechias*, Chobari f., B. J. V, 1, 2.
- Ezeclias*, Iudaeorum rex, Achazæ fil., A. J. IX, 12, 3. Vir justus et pius, 13, 1. Templum lustrat; ad Azymorum festum celebrandum etiam Israelitis invitat, 13, 2. Palaëstinis bellum infert; Assyriis tributum solvere recusat, 13, 3. A Sanecheribo bello petitur, Hierosolyma obsidentur, sed peste in Assyriorum exercitu grassante, obsidio solvitur, X, 1. Deus ei vitam prorogat, 2, 1. Societatem jungit cum Balada Babyloniorum rege, 2, 2. Moritur post regnum annorum viginti novem, 3, 1.
- Ezeclias*, pontifex vir sapientissimus, cum Ptolemæo Lagi in Ægyptum se confert, C. A. I, 22.
- F.
- Fabatus*, Cæsaris Augusti in Arabia procurator, a Syllæo accusatur, B. J. I, 29, 3. A. J. XVII, 3, 2.
- Fabius*, Damasci præfectus, A. J. XIV, 11, 1. B. J. I, 1,

- 12, 1. Antigonum Judææ regnum affectantem adjuvat, A. J. 12, 1. B. J. 12, 2.
- Fabius**, centurio Roman. fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. 1, 7, 4.
- Fadus**, V. Cuspis.
- Fannius**, Marci f., prætor Roman., A. J. XIII, 9, 2.
- Fannius**, (C.) consul Roman. Ejus rescriptum ad Coos, A. J. XIV, 10, 5.
- Faustus**, Cornelius, Sullæ f., fortitudine excellit in Hierosol. expugnatione, B. J. 1, 7, 4; 7, 6. A. J. XIV, 4, 4.
- Felix**, a Claudio Cæsare Judææ procurator constituitur, A. J. XX, 7, 1. B. J. II, 12, 8. Drusillam Agrippæ M. filiam uxorem ducit, A. J. 7, 2. Jonatham pontif. per insidias e medio tollit, A. J. 8, 5, B. J. 13, 3. Latrones et impositores castigat, A. J. 8, 5 sqq. B. J. 13, 3 sqq. Cæsareæ reprimat tumultus, A. J. 8, 7. B. J. 13, 7. A Judæis Cæsariensibus apud Neronem accusatur; intercedente Pallante fratre absolvitur, A. J. 8, 9.
- Felix** (?) seditionem movet Hierosolymis, superatur a Phasaelo, A. J. XIV, 11, 8. B. J. I, 12, 1.
- Fenus** exercere Judæis non licet, A. J. IV, 8, 25.
- Festa** Judæorum a Moysæ constituta, A. J. IV, 8, 7. — Cf. *Sabbata*, *Expiationis dies*, *Scenopegia*, *Azymorum*, *Pascha*, *Pentecoste*.
- Festus** (Porcius) a Nerone Judææ præfectus, latrones opprimit, A. J. XX, 8, 9. B. J. II, 14, 1. Moritur, A. J. 9, 1.
- Filiarium** jus hereditarium a Moysæ definitum, A. J. IV, 7, 5.
- Flaccus**, Syriæ præfectus Agrippam benigne excipit; ab eo abalienatur per Aristobulum, A. J. XVIII, 6, 2 sq.
- Flavius Silva**, Judææ præfectus sub regno Vespasiani, Masadam capit, B. J. VII, 8, 1 sqq.
- Florus** (Gessius) procurator Judææ constituitur a Nerone, A. J. XX, 11, 1. B. J. II, 14, 2. Homo pessimus, belli Judaici auctor, *ibid.* Cf. A. J. XVIII, 1, 6. Frustra apud Cestium Gallium accusatur, B. J. 14, 3. Litem inter Judæos et Græcos Cæsarienses componere recusat, 14, 4 sq. Judæos, qui querelas ad ipsum deferunt, in vincula conjicit, 14, 5. Sacrum thesaurum diripit; Hierosolymitanos ad seditionem adigit, 14, 6. Magnam Hierosolymitanorum cladem edit, 14, 7 sqq. Denuo in eos sævit, 15, 1 sqq. Optimatibus Hierosol. contra seditiosos auxilium mittere recusat, 17, 4, Id agit ut bellum cum Judæis trahatur, 19, 4. A Cestio apud Neronem accusatur, 20, 1.
- Fonteji Agrippæ**, legati consularis, caedes, B. J. VII, 4, 3.
- Fortunatus**, Agrippæ M. libertus, A. J. XVIII, 7, 2.
- Eronto** (Æternius), tribun. milit. Roman., B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
- Fullonis monumentum**, prope Hierosol., B. J. V, 4, 2.
- Fulvia**, femina nobilis, ad religionem Judaicam amplectendam perducta pecunia emungitur, A. J. XVIII, 3, 5.
- Fures**, Novam legem de iis fert Herodes M., A. J. XVI, 1, 1.
- Furius**, centurio, in Hierosolymorum obsidione fortitudine conspicuus, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 4.

G.

- Gaates**, Sicimitis auxilium fert contra Abimelechum, A. J. V, 7, 3.
- Gamus**, Nachoræ f., A. J. I, 6, 3.
- Gaba**, urbs Judææ in tribu Benjaminis, A. J. V, 2, 8; VI, 8, 1; VIII, 12, 4. — Gabænorum culpa bellum oritur inter Benjamitas et ceteros Judæos, A. J. V, 2, 8. sqq.

- Gaba**, urbs Galil., urbs equitum dicta, ab Herode M. colonia equestri aucta, B. J. III, 3, 1. Cf. A. J. XV, 8, 5. V. J. 24.
- Gabala**, urbs Syriæ, A. J. XIII, 15, 4. Gabalitæ ab Amasia debellantur, A. J. IX, 9, 1.
- Gabaon**, urbs Judææ, quadraginta stadiis ab Hierosol. distans, A. J. VII, 11, 7. Cf. VI, 6, 2; VII, 1, 3. B. J. II, 19, 1; 19, 7. — Gabæonitæ cum Jesu fraudulenter paciscuntur; pro fraude pœnam luunt, A. J. V, 1, 16. Gabæonitæ, in quos Saulus crudelissime sævierat, vindicantur, VII, 12, 1.
- Gabara** (*Gabarothe*), urbs Galil., V. J. 10; 25; 45; 47.
- Gabares**, Galaaditidis et Gaulanitis præfectus sub Solomone, A. J. VIII, 2, 3.
- Gabatha**, **Gabatho**, **Gabathona** (?), urbs Philistæorum V, 1, 29; VIII, 12, 4; 12, 5; XIII, 1, 4.
- Gabatha**, **Gabathsaula**, urbs Judææ, Sauli patria, A. J. VI, 4, 6. B. J. V, 2, 1.
- Gabinus**, a Pompeio Hierosolyma missus, ab urbe excluditur, A. J. XIV, 4, 1. Scauro in Syria administranda succedit, A. J. 5, 2. B. J. 8, 2. Alexandrum Aristob. fil. prælio superat, *ibid.* Multas Palæstinæ urbes instaurat, A. J. 5, 3. B. J. 8, 4. Quinque synedria in Judæa instituit rerumque administrationem optimatibus tradit, A. J. 5, 4. B. J. 8, 5. Aristobulum regnum recuperare adnitentem vincit, A. J. 6, 1. B. J. 8, 6. Ptolemæum Aul. in Ægyptum reducit, A. J. 6, 2. B. J. 8, 7. Alexandrum iterum vincit, A. J. 6, 3. B. J. 8, 7. Nabataeos fundit, Mithradatem et Orsanem, Parthorum perfugas, clam dimittit, A. J. 6, 4. B. J. 8, 7. Romam redit, *ibid.*
- Gadara**, metropolis Perææ, B. J. IV, 7, 3. Sexaginta stadiis distat a Tiberiade, V. J. 65. Ab Alexandro Jannæo expugnatur, A. J. XIII, 13, 3. A Pompeio instauratur, A. J. XIV, 4, 4. B. J. I, 7, 7. Synedrium ibi constituitur a Gabinio, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5. Ab Augusto Herodi M. tribuitur, A. J. XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciæ adjicitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3. Urbs capitur et incenditur a Vespasiano, incolæ cæduntur, B. J. III, 7, 1. — Dicitur civitas græcanica, A. J. XVII, 11, 4; vicus (?) Galaaditidis, A. J. XIII, 13, 5. — **Gadaren** Herodem M. apud Augustum accusant, A. J. XV, 10, 2. sq. Initio belli Jud. sævienti in Judæos qui in urbe habitant, B. J. II, 18, 5. Contentio oritur inter Romanorum fautores et seditiosos, B. J. IV, 7, 3. Vespasianus a Gadarenis in urbem recipitur, *ibid.* Seditiosi a Placido funduntur, 7, 4 sq. — Ceterum cf. A. J. XII, 3, 3; 7, 4. B. J. I, 4, 2; II, 18, 1; III, 3, 1. V. J. 10.
- Gadara**, pro **Gazara**, A. J. V, 1, 22.
- Gades** (**Gadas**), Jacobi f. ex Zelpha, A. J. I, 19, 8; II, 7, 4.
- Gades** (**Gadira**), urbs Hispaniæ, A. J. I, 6, 1. B. J. II, 16, 4.
- Gadiaz**, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, A. J. XV, 7, 8.
- Gadus**, vates, A. J. VII, 13, 2.
- Gæuti**, olim Evilæi dicti, A. J. I, 6, 2.
- Galaaditis** (**Galaditis**, **Galadena**), regio Palæstinæ trans Jordanem sita, a Galade colli denominata, A. J. I, 19, 11. A Judæis occupatur, IV, 5, 3. Galadeni ab Ammanitis pressi ceteros Judæos in auxilium vocant; Saulus hostes profligat, VI, 5, 1. sqq. Galaaditis occupatur ab Azælo Syriæ rege, IX, 8, 1. Subigitur a Theglaphalassare, IX, 11, 1. Alexander Jann. eam in potestatem suam redigit, B. J. I, 4, 3. Galadenorum (?) regina Laodice bellum gerit cum Parthis, A. J. XIII, 13, 4. Cf. A. J. VIII, 13, 2; 15, 13. B. J. II, 3, 3.
- Galades**, collis Galaaditidis, A. J. I, 19, 11.

Galatæ, Galatia. V. *Galli, Gallia*.

Galba, imperator; Tiberii Caesaris de eo prædictio, *A. J.* XVIII, 6, 9. Neroni succedit; interficitur, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.

Galbath, locus Palæst., *A. J.* VI, 11, 5.

Galgala, oppidum Judææ prope Hierichuntem, ubi Jesus Chananæam invadens castra posuit, *A. J.* V, 1, 11; 1, 16 sqq. Unde nomen habeat, *ibid.* Cf. VI, 4, 2; 5, 4; 6, 1; 6, 2; 7, 5; VII, 11, 4 sq.

Galilæa, regio sive toparchia Palæstinae, *A. J.* XIII, 2, 3. Galilæa superior et inferior describitur, *B. J.* III, 3, 1 sq. Incolarum indoles, *ibid.* — Galilæa a Theglaphalasære subigitur, *A. J.* IX, 11, 1. Antipas, Herodis M. f. Galilææ et Perææ tetrarcha constituitur, *A. J.* XVII, 8, 1; 11, 4, *B. J.* II, 6, 3. Iis inter Galilæos et Samaritas sub Claudii imperio, *A. J.* XX, 6, 3. *B. J.* II, 15, 5 sq. Initio belli Jud. Flavius Josephus utrique Galilææ præficitur; urbes ab eo muniuntur, *B. J.* II, 20, 4 sqq. *V. J.* 7 sqq. Galilæi Josepho valde favent, *V. J.* 41, 49.

Galli (*Galatæ*) a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Galli, qui proxime Germaniam habitant, sub Vespasiani imperio cum Germanis rebellant; mox ad obsequium rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Galli Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.

Gallia (*Galatia*) locorum natura bene munita, *B. J.* II, 16, 4.

Gallicanus, tribun. milit. Roman., *B. J.* III, 8; 1.

Gallus. V. *Cestius*.

C. Gallus, consul Roman., *A. J.* XIV, 16, 4.

Gallus, legionis dux a Cestio in Galilæam mittitur, *B. J.* II, 18, 11.

Gallus, centurio Roman., fortitudine eminet, *B. J.* IV, 1, 5.

Gamala, urbs Gaulanitidis inferioris, unde nomen habeat; ejus situs, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jann. capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. De agro Gamalitico contentio oritur inter Aretam regem Arabiæ et Herodem Antipam, *A. J.* XVIII, 5, 1. Gamalenses initio belli Jud. in fide manent erga Agrippam et Romanos, *V. J.* 11. Postea ab iis desciscunt, *V. J.* 37. *B. J.* IV, 1, 1 sq. Vespasianus urbem capit et diruit, incolas cecidit, 1, 3 sqq. — Cf. *A. J.* XVIII, 1, 1. *B. J.* I, 4, 8. II, 20, 6.

Ganges, fluv. Asiæ, a Judæis vocatur Phison, *A. J.* I, 1, 3.

Garesime, vicus Galil., *V. J.* 71.

Garis, urbs Galil., *B. J.* III, 6, 3.

Garizin (*Garizim, Garizæus mons*), mons Samariæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19; XII, 1, 1; XIII, 3, 4. *B. J.* I, 2, 6. Templum in eo a Sanaballet exstruitur, *A. J.* XI, 8, 2. Templum deletur, *A. J.* XIII, 9, 1.

Garsis, urbs Galil., *B. J.* V, 11, 5.

Gasiongabel, urbs Arab. Petr., *A. J.* VIII, 6, 4.

Gatherus, Arami f., Bactrianorum princeps, *A. J.* I, 6, 4. *A. J.* XIII, 15, 3. Cf. *B. J.* I, 4, 4; 4, 8. *A. J.* IV, 7, 4.

Gaulanitis (*Gaulonitis*), regio Palæst., a Judæis occupatur, *A. J.* IV, 5, 3. Dividitur in superiorem et inferiorem, quarum illa Gaulana appellatur, *B. J.* IV, 1, 1. — Cf. *A. J.* VIII, 2, 3; XIII, 15, 4. *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1; 3, 5; 10, 10. *V. J.* 37.

Gaza, urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* V, 1, 22. Ad mare sita, *A. J.* XIII, 2, 2. *B. J.* I, 7, 7. Olim una ex Palæstinorum quinque urbibus primariis, VI, 1, 2. — Samson urbis portas evellit, *A. J.* V, 8, 10. Ab Ezecia capitur, *A. J.* IX, 13, 3. Ab Alexandro M. post longam obsidionem expugnatur, *A. J.* XI, 8, 3 sq. Ab Alexandro Jannæo ca-

pitur et diruitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Judæis a Pompeio eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. Herodi M. tribuitur ab Augusto, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis obitum Syriæ provinciæ ab Augusto adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Urbs græcanica appellatur, *ibid.* Initio belli Jud. funditus evertitur, *B. J.* II, 18, 1. — Cf. *A. J.* V, 2, 4; XIII, 5, 5.

Gazara, urbs Samariæ, olim in Palæstinorum ditione, *A. J.* VIII, 6, 1. A Pharaone diruitur, a Solomone instauratur, *ibid.* Munitur a Bachiide, XIII, 1, 3. Cf. *A. J.* VII, 4, 1; 12, 1; XIII, 9, 2. *B. J.* I, 2, 2. Appellatur *Gadara* *A. J.* V, 1, 22.

Gedeon, Joasi f., Judæos a Moabitibus subjugatos servitute liberat; quadraginta annos imperium tenet apud Judæos, *A. J.* V, 6.

Gelboe, mons Samariæ, *A. J.* VI, 14, 2.

Gelmon, urbs Palæst., *A. J.* A. J. VII, 9, 8 sq.

Geman (*Ginæa*?), vicus in campo Magno situs, *B. J.* II, 12, 3.

Gemellus, magna auctoritate est apud Herodem M.; conjunctionis suspectus honoribus privatur, *A. J.* XVI, 8, 3.

Gennath, porta Hierosol. urbis, *B. J.* V, 4, 2.

Gennesar, lacus Galil., describitur, *B. J.* III, 10, 7. Cf. II, 20, 6. *A. J.* V, 1, 22; XIII, 5, 4; XVIII, 2, 1.

Gennesar, regio circa lacum ejusdem nominis, fertilitate et amœnitate excellens, *B. J.* III, 10, 8.

Gennesaritis lacus, *A. J.* V, 1, 22; XIII, 2, 3. V. *Gennesar*.

Geon, ita Nilus appellatur a Judæis, *A. J.* I, 1, 3.

Gerara, urbs Judææ, *A. J.* I, 12, 1; 18, 1. VIII, 12, 2.

Geras, pater Eludis, *A. J.* V, 4, 2.

Geras, pater Semei, *A. J.* VII, 9, 4.

Gerasa, urbs Galaaditidis, *B. J.* I, 4, 8; II, 18, 1. Geraseni parcent Judæis in urbe habitantibus initio belli Jud. *B. J.* II, 18, 5. Urbs a Romanis capitur, IV, 9, 1. — Gerasenorum montes, *A. J.* XIII, 15, 5.

Gerastratus, iudex apud Tyrios, *C. A.* I, 21.

Geraus, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Gergæus, Chanaani f., *A. J.* I, 6, 2.

Germani a Romanis subjugati, *B. J.* II, 16, 4. Germani, Classico et Vitellio ducibus contra Romanos rebellant, a Petilio Cereali ad obedientiam rediguntur, *B. J.* VII, 4, 2. Germani, Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9. Germani, Caii Caesaris satellites, ejus necem ulciscuntur, *A. J.* XIX, 1, 15.

Germanicus, Drusi f., ex senatus-consulto mittitur ad res Orientis componendas, *A. J.* XVIII, 2, 5. A Pisone e medio tollitur, *ibid.* Apud populum gratiosissimus fuit, *A. J.* XVIII, 6, 8. Cf. *A. J.* I, 5. *C. A.*

Gersomes, Levi f., *A. J.* II, 7, 4.

Gersus, Moysis f., *A. J.* II, 13, 1.

Gessirorum rex Tholomæus, *A. J.* VII, 1, 4.

Gessius. V. *Florus*.

Getta. V. *Gitta*.

Gethraamas, Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4.

Gethsura (*Gessura*), oppidum Judææ, *A. J.* VII, 8, 3.

Gibbalus, mons Samariæ, *A. J.* IV, 8, 44; V, 1, 19.

Gigantum vallis, prope Hierosol., *A. J.* VII, 4, 1.

Gihon, fons, prope Hierosol., *A. J.* VII, 14, 5.

Ginnabris, vicus Judææ, *B. J.* IV, 8, 2.

Ginæa, vicus in confiniis Samariæ et Magni campi situs, *A. J.* XX, 6, 1. Cf. *B. J.* II, 12, 3, III, 3, 4.

Gischala, urbs Galil., a populis vicinis diruta, a Joanne Levi f. instauratur et munitur, *V. J.* 10. Cf. *B. J.* II, 20, 6; 21, 2. Gischaleni a Joanne Levi contra Romanos concitantur, *B. J.* IV, 2, 1. Quum Joannes fuga Hierosolyma se recepisset, Tito se dedunt, 2, 2 sqq.

- Gision*, septum templi, *A. J.* VIII, 3, 8.
- Gitta* (*Gelta*), urbs Judææ; olim fuit una ex quinque Palestinorum civitatibus potentioribus, *A. J.* VI, 1, 2; 12, 2; XIII, 14, 10. Danitis tribuitur, *A. J.* V, 1, 22. Ab Azaelo evertitur, IX, 8, 4. Ab Hieroboamo capitur, IX, 10, 3. Ab Ezechia occupatur, IX, 13, 3. Cf. VI, 2, 3. 9, 1; 9, 5.
- Githa*, castellum Idumææ, *A. J.* XIV, 15, 10. *B. J.* I, 17, 2.
- Glaphyra*, Archelai Cappadocum regis filia, nubit Alexandro Herodis filio, *A. J.* XVI, 1, 2. Simultatem exercet cum Salome, *A. J.* 7, 2. *B. J.* I, 21, 2 sq. Ejus superbia, *ibid.* Interrogatur de marito, conjurationis in patrem factæ accusato, *A. J.* 10, 7. Post Alexandri mortem ad patrem cum dote remittitur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Ejus liberi, *A. J.* 1, 2. *B. J.* 28, 2. Jubæ Libyæ regi nubit; post ejus decessum in Cappadociam domum redit; mox vero in matrimonium collocatur Archelao ethnarchæ primi mariti fratri; somnio ominoso perturbatur; moritur, *A. J.* 13, 1; 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
- Gobolitis* (*Gabalene*), regio Arabiæ, ab Amalecitis habitata, *A. J.* II, 1, 2; III, 2, 1.
- Godolias*, Judæis in Judæa a Nabuchodonosoro relictis præficitur, *A. J.* X, 9, 1. Bene iis consulit, 9, 2. Ab Ismaelo interficitur, 9, 4.
- Goliathus*, Philistæus, gigas, Judæos ad certamen singulare provocat; a Davide interficitur, *A. J.* VI, 9, 1 sqq.
- Gomarenses* (*Galatæ*, *Galli*) a Gomaro originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
- Gomarus*, Japhethæ f., Gomarensium princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Gophna*, urbs Judææ, a Cassio capitur, *A. J.* XIV, 11, 2. *B. J.* I, 11, 2. Cf. *B. J.* V, 2, 1; VI, 2, 2. — Gophnitica toparchia, *B. J.* II, 20, 4; III, 3, 5; IV, 9, 9.
- Gorinas*, a Lysia Antiochi Epiph. procuratore contra Judam Maccab. missus vincitur, *A. J.* XII, 7, 4.
- Gorion*, Josephi f., Hierosolymitas in zelotas concitat, *B. J.* IV, 3, 9. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
- Gorion*, Nicodemi f., *B. J.* II, 17, 10.
- Gotarzes*, Artabani III Parthorum regis fil., post Bardanem fratrem regnum suscipit, *A. J.* XX, 3, 4. Necatur, *ibid.*
- Gothamus*, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Gutholia*, Achabi regis filia, Jorami uxor, *A. J.* VIII, 15, 3. Ochozia a Jehu necato, totam Davidis stirpem extinguere studet, unus tamen ex Ochoziæ filiis, Joasus a Joado servatur, IX, 7, 1. Septem annos regnum tenet, 7, 2. Joaso, quem Joasus, assentiente populo regem creavit, imperium eripere studet; Joadi jussu necatur, 7, 3.
- Græcici* urbes in Palæstina, *Gaza* *Gadara* et *Hippos*, *A. J.* XVII, 11, 4.
- Græci*, a Jovano, Japhethæ f., originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1. Gentibus devictis nova dant nomina, 4, 4. Ab Ægyptiis arithmetica et astronomia instituti sunt, 8, 3. Literas a Phœnicibus acceperunt, *C. A.* I, 2. Ante bellum Trojanum literarum usus iis ignotus erat, *ibid.* Res gestas in tabulis publicas referre diu neglexerunt, 4. Judæa admodum sero in eorum notitiam venit, 12. Græci religiosissimi, *C. A.* II, 11. Antiquissimis temporibus non legibus, sed sententiis parum definitis et regum jussis regabantur, 15. Græcorum leges cum iis, quas Moyses posuit, comparantur, 16. Quæ de diis statuunt absurda esse demonstratur, 33; 34. Pictores et sculptores diis formam quamlibet attribunt; poetæ novos plane deos fingunt; oratores deos peregrinos plebiscitis in civitatem adsciscunt, 35. Cf. *Athenienses*, *Lacedæmonii*.
- Granicus*, fluv. Asiæ, *A. J.* XI, 8, 1.
- Grapple*, Izatis Adiabænorum regis consanguinea, regiam extruxit Hierosolymis, *B. J.* IV, 9, 11.
- Gratus*, Judæorum dux, Romanos aljuxat in Judæis seditionis coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 6 sq; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 4, 2 sq; 5, 2.
- Gratus*, prætorianus, *A. J.* XIX, 3, 1.
- Gunis*, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Gyphæus*, Judæus fortitudine præclarus, *B. J.* VI, 1, 8; 2, 6.

H.

- Halicarnassensium* de Judæis decretum, *A. J.* XIV, 10, 23.
- Hannibal*, Carthaginis decus, *B. J.* II, 16, 4.
- Heberus*, Salæ f., Hebræis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 4.
- Hebræi*. V. *Judæi*.
- Hebron*. V. *Chebron*.
- Hecateus Milesius*, primorum hominum longævitatem testatur, *A. J.* I, 3, 9.
- Hecateus Abderita*, Alexandri M. et Ptolemæi Lagi æqualis, librum de Judæis scripsit, *C. A.* I, 22. Scripsit librum de Abramo, *A. J.* I, 7, 2. Laudatur, *A. J.* I, 7, 2. *C. A.* I, 22; I, 23; II, 4.
- Hecatontomachi*, milites Alexandri Jannæi in prima acie positi, *A. J.* XIII, 12, 5.
- Helcias Magnus*, pro Judæis apud Petronium deprecatur, *A. J.* XVIII, 8, 4.
- Helcias*, Agrippæ regis amicus, equitum magister, Silam interficiendum curat, *A. J.* XIX, 8, 3.
- Heleias*, sacri ærarii custos, a Judæis Romam mittitur ad Agrippam apud Neronem accusandum, *A. J.* XX, 8, 11. Obses a Nerone retinetur, *ibid.*
- Helena*, Monobazi Adiabænorum regis soror et uxor, *A. J.* XX, 2, 1. Izatis mater, *ibid.* Cum Izate f. religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolyma proficiscitur, ubi egenis cibos distribuit, 2, 5. Moritur; in pyramide non procul ab Hierosolymis sepelitur, 4, 3.
- Helene monumentum*, prope Hierosolyma, *B. J.* V, 2, 2; 4, 2.
- Helene regia*, in Hierosol. urbe, *B. J.* V, 6, 1.
- Heliopolis*, urbs Syriæ, *A. J.* XIV, 3, 2.
- Heliopolis*, urbs Ægypti, *A. J.* II, 7, 6. *C. A.* II, 2. — Praefectura Heliopolitana, *A. J.* XII, 9, 7; XIII, 3, 1; 3, 2. *B. J.* I, 1, 1. Sacerdotes Heliopolitani, *A. J.* II, 6, 1.
- Hellanicus*, historicus, ab Acusilao in genealogiæ rationibus dissentit; mendacii arguitur ab Ephoro, *C. A.* I, 3. Quid de diluvio tradat, *A. J.* I, 3, 9.
- Hellespontus*, *A. J.* XI, 8, 2; XII, 1, 1.
- Helo*, Chananæus, *A. J.* I, 18, 14.
- Heniochi*, pop. Asiæ, *B. J.* II, 16, 4.
- Heracleon*, Antiochum Grypum interficit, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Heracleopolis*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Hercules*, cum Antæo bellum gerens, Apheræ et Iaphræ auxilio utitur; Apheræ filiam uxorem ducit, *A. J.* I, 15. Herculis templum Tyri exstructum a Hiram, *A. J.* VIII, 5, 3. *C. A.* I, 18.
- Herculis columnæ*, *B. J.* II, 16, 4.
- Herennius Capito*, Jannæ procurator, *A. J.* XVIII, 6, 3; 6, 4.
- Hermæus*. V. *Danaus*.
- Hermippus*, quid de Pythagora referat, *C. A.* I, 22.
- Hermogenes*, in libris suis Judæorum meminit, *C. A.* I, 23.
- Herodes*, Antipatri Idumæi f., *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 8, 9. Galilææ a patre præficitur, *A. J.* 9, 2. *B. J.* 10, 4. Ezechiam aliosque latrones supplicio afficit, *A. J.* 9, 2.

B. J. 10, 5. Ob eorum cædem ab Hyrcano in iudicium vocatur; intercedente Sexto Casare absolvitur, *A. J.* 9, 3 sqq. *B. J.* 10, 6 sq. A Sexto Casare Celesyriæ præficitur; ne Hyrcano bellum inferat prohibent Antipater pater et Phasaelus frater, *A. J.* 9, 5. *B. J.* 10, 9. Maximam init gratiam apud Cassium; ab eo Syriæ præficitur, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 11, 2. sqq. Patris mortem ulciscens Malichum interficit, *A. J.* 11, 4 sqq. *B. J.* 11, 5 sqq. Antigonum ejusque socium Marionem vincit, a Hierosolymitanis honorifice excipitur, *A. J.* 12, 1. *B. J.* 12, 3. Apud M. Antonium ab inimicis accusatus, eum pecunia sibi conciliat, *A. J.* 12, 2. *B. J.* 12, 4. Iterum accusatus iterum absolvitur, tetrarchia constituitur, *A. J.* 13, 1. *B. J.* 12, 5. Insidias Parthorum evitaturus contendit in Arabiam, *A. J.* 13, 6 sq. *B. J.* 13, 7 sqq. 14, 1. A Malcho, Arabiæ rege rejectus, in Ægyptum iter convertit, *A. J.* 14, 1 sq. *B. J.* 14, 1 sq. Cleopatra eum honorifice excipit et in Ægypto detinere studet, *A. J.* 14, 2. *B. J.* 14, 2. Rhodum appellitur; inde Romam se confert, ubi supplex Antonium adit, *A. J.* 14, 3. *B. J.* 14, 3. Antonii et Augusti consilio a senatu rex Judææ creatur, *A. J.* 14, 4. *B. J.* 14, 4. Roma reversus copias ducit adversus Antigonum, Joppen capit suosque e Masada recipit, *A. J.* 15, 1. *B. J.* 15, 3 sq. Hierosolyma frustra oppugnat, Sydonis auxilio ab Antigono corrupti destitutus, *A. J.* 15, 2 sq. *B. J.* 15, 5 sq. Josepho fratre in Idumæam misso, in Galiliæam contendit, Sephorin capit et latrones debellat, *A. J.* 15, 4 sq. *B. J.* 16, 1 sq. In Samariam proficiscitur cum Antigono dimicaturus, sed mox in Galiliæam redit rebellesque devincit, *A. J.* 15, 6. *B. J.* 16, 5. Macheras Herodi a Ventidio auxilio missus mala fide agit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6. Ad Antonium qui Samosata oppugnat proficiscens multos barbaros fundit fugatque, *A. J.* 15, 8. *B. J.* 16, 7. Ab Antonio subsidia impetrat, *A. J.* 15, 9. Galilæos, qui ab ipso defecerant, vincit; magno periculo mirum in modum liberatur, *A. J.* 15, 10 sq. *B. J.* 17, 3 sq. Pappum superat hostesque in domos compulsos conficit, *A. J.* 15, 2. *B. J.* 17, 6. Iterum e magno discrimine evadit, *A. J.* 15, 13. *B. J.* 17, 7. Ad Hierosolyma castra facit, Mariannen, Alexandri filiam, uxorem ducit, *A. J.* 15, 14. *B. J.* 17, 9. Cum Sosio Hierosolyma expugnat, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Antonio persuadet ut Antigonum e medio tollat, *A. J.* 16, 4. Herodes regno suscepto, amicos Antigoni interficit, *A. J.* XV, 1, 1. Hyrcanum in Judæam reversum honorifice excipit, *A. J.* 2, 3 sq. Ananelo Judæo ignobili pontificatum dat, id quod graviter fert Alexandra, 2, 4 sq. Alexandram ejusque filium Aristobulum sibi conciliare studet, 2, 7. Aristobulum pontificem constituit, mox vero e medio tollit, *A. J.* 3, 1 sqq. *B. J.* 22, 2. Hujus criminis a Cleopatra apud Antonium accusatus, ab eo ad causam dicendam evocatur; Antonium muneribus placat, *A. J.* 3, 5 sqq. Josephum avunculum in suspicionem adulterii cum Mariannæ commissi adductum necari jubet, *A. J.* 3, 5 et 6; 3, 9. Cf. *B. J.* 22, 4. Cleopatram necare molitur, *A. J.* XV, 4, 2. *A. J.* 1, 18, 5. Jussu Antonii Arabibus bellum inferit, multisque præliis factis tandem victoriam reportat. Arabes eum pro patrono suo habent, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 19, 1 sqq. Post pugnam Actiacam Hyrcanum interficit, deinde Octavianum in Rhodo insula adit, a quo regnum ei confirmatur, *A. J.* 6, 1 sqq. *B. J.* 20, 1 sqq.; 22, 1. Octavianum in Ægyptum proficiscentem apud Ptolemaidem splendide excipit magnisque muneribus donat, *A. J.* 6, 7. *B. J.* 20, 3. Mariannem uxorem iterum in adulterii suspicionem vocatam necari jubet, *A. J.* 7, 1 sqq. Octavianus Herodi restituit eam Judææ partem, quam Antonius Cleopatras

dederat, aliasque insuper urbes ejus regno addit, *A. J.* 7, 3. Herodes uxoris nece perturbatus in gravem incidit morbum, *A. J.* 7, 7. Alexandram, Costobarum, Lysimachum aliosque amicos occidit, *A. J.* 7, 8 sqq. A patriis moribus recedit, ludos instituit quinquennales, theatrum Hierosolymis ædificat et magnifica exhibet spectacula, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 21, 8. Decem viri contra eum conjurant, 8, 3 sqq. Casaream et Sebasten exædificat, 8, 5. Populum fame laborantem sublevat ejusque gratiam sibi conciliat, 9, 1 sq. Simonis filiam uxorem ducit; Herodium castellum et Casaream urbem extruit, 9, 3 sqq. Filios Romam mittit; Zenodori latrocinia reprimat; a Zenodoro et Gadarenis apud Augustum accusatus absolvitur; Trachonitide, Batanæa, Auranitide, et Zenodori tetrarchia donatur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* 1, 20, 4. Judæos majore in dies servitute premit, *A. J.* 10, 4. Essenos in honore habet, 10, 5. Novum templum sumtuosissimum extruit, *A. J.* 11, 1 sqq. Novam legem fert de furibus, *A. J.* XVI, 1, 1. Romam proficiscitur filiosque suos inde in patriam reducit; filiis uxores dat, 1, 2. Agrippam in Judæam venientem splendide excipit, 2, 1. Agrippam in Bosphorum expeditionem facientem comitatur, 2, 2. Herode intercessore, Agrippa et in alios multa beneficia confert et Judæis in Ionia habitantibus immunitatem confirmat, 2, 2 sqq. Hierosolyma reversus populo in concione convocato exponit, quæ in itinere gesserit, eique quartam tributorum partem remittit, 2, 5. Pheroras, Salome et Antipater ejus odium incendunt in filios e Mariannæ creatos, Alexandrum et Aristobulum, *A. J.* XVI, 3, 1 sqq. *B. J.* 1, 23, 1. Antipatrum, filium e Doride creatum, ad honores evehit et Romam mittit ad Casarem, *A. J.* 3, 3. *B. J.* 23, 2. In Italiam profectus cum Alexandro et Aristobulo filiis, hos apud Casarem accusat, *A. J.* 4, 1 sqq. *B. J.* 23, 3. Casare auctore, cum filiis in gratiam redit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 23, 3. Hierosolyma reversus populo in templo narrat, quæ in Italia egerit, declaratque filios suos post se regnatos esse primum Antipatrum, deinde Alexandrum et Aristobulum, *B. J.* 23, 4 sq. *A. J.* 4, 6. Ad inaugurandam Casaream urbem, certamina musica et gymnica instituit, quæ quinquennalia facit, *A. J.* 5, 1. Antipatridem, Cyprum et Phasaelidem urbes condit, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 21, 9. Herodis liberalitas in exteris, *A. J.* 5, 3. *B. J.* 21, 11 sq. Ejus ingenium varium, *A. J.* 5, 4. Davidis sepulchrum spoliatur, *A. J.* 7, 1. Cf. VII, 15, 3. Turbæ domestica; Salome, Antipater et Pheroras multis artificibus Herodis animum ab Alexandro et Aristobulo, ejus filiis, abalienare student, *A. J.* 7, 2 sqq. *B. J.* 24, 1 sqq. Salomen sororem cum Syllæo Arabe matrimonium inire ob religionum diversitatem non permittit, *A. J.* 7, 6. *B. J.* 24, 6. Alexandrum filium in suspicionem insidiarum ipsi structurarum vocatum in vincula conjicit; multis delationibus ita perturbatur ut omnes fere aulicos et amicos, etiam fidissimos, suspectos habeat, in eosque saviat, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 1, 24, 7. Archelaus Alexandrum Herodi reconciliat, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 1 sqq. Herodes Archelaum, muneribus auctum, Antiochiam usque deducit, et lites inter eum et Titum, Syriæ præfectum, componit, *A. J.* 8, 6. *B. J.* 25, 6. Latrones Trachoniticos, a Syllæo in Arabibus receptos, ad supplicium ab eo depascit, *A. J.* 9, 1. Expeditione in Arabiam facta, latrones et Arabes cædit, 9, 2. A Syllæo apud Casarem Octav. accusatur, 9, 3. Frustra legatos mittit ad Casarem qui causam suam defendant, 9, 4. Alexandrum et Aristobulum filios iterum conjurationis accusatos in vincula conjicit, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 26, 1 sqq. Nicolaus Damascenus, Romam missus legatus, Herodem

crimnibus falso ei objectis apud Cæsarem purgat, *A. J.* 10, 8. A Cæsare potestatem obtinet de filiis conjurationis suspectis pro arbitrio statuendi, *A. J.* 11, 1. *B. J.* 27, 1. In concilio Beryti habito filios accusat; hi capite damnantur, *A. J.* 11, 2 sqq. *B. J.* 27, 2 sqq. Filios strangulari jubet, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 27, 6. De ejus immanitate, *A. J.* 11, 7. Cum Antipatro res Judææ administrat, *A. J.* XVII, 1, 1. Ejus progenies; nepotum sponsalia curat, *A. J.* 1, 2 sq. *B. J.* 1, 28, 2 sqq. Zamari ejusque comitibus sedem tribuit in Batanæa ad Trachonitarum latrocinia reprimenda, *A. J.* 2, 1 sq. Phariseorum nocentissimos, omnesque ex sua familia, qui cum Phariseis faciunt, interficit, *A. J.* 2, 4. Inimicitia ei cum Pherora intercedit, *A. J.* 3, 1; 3, 3. *B. J.* 28, 2; 28, 4. Insidias ab Antipatro sibi structas delegit, *A. J.* 4, 1 sq. *B. J.* 29, 1 sqq. Mariamnen uxorem repudiat, Simoni pontificatum abrogat, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 28, 3. Antipatrum coram Vara Syriæ prefecto accusat, criminis convictum in vincula conjicit, *A. J.* 5, 1 sqq. *B. J.* 31, 5 sqq.; 32, 1 sqq. Morbo correptus testamentum facit, quo Antipam regem constituit, *A. J.* 6, 1. *B. J.* 32, 7. Judas Sariphaei et Matthias Margalothi seditionem contra eum movent; vivi cremantur, *A. J.* 6, 2 sqq. *B. J.* 33, 2 sqq. Ejus morbus qualis fuerit, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 23, 5. Instante morte crudelissimus est, *A. J.* 6, 5. *B. J.* 33, 5. de Herode Josephi judicium, *A. J.* 6, 6; 8, 1. *B. J.* 33, 8. Manus sibi inferre conatur; Antipatrum fil. interfici jubet, *A. J.* 7. *B. J.* 33, 7. Mutato testamento Archelaum regem, Philippum vero et Antipam tetrarchas constituit; moritur; splendidas ei exsequias solvit Archelaus, *A. J.* 8, 1 sqq. *B. J.* 33, 7 sq. Regnavit triginta septem annos postquam a Romanis rex creatus est, *A. J.* 8, 1. *B. J.* 33, 8. Ejus testamentum ex plerisque rebus confirmatur ab Augusto, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3.

Herodes, Herodis M. fil. ex Mariamne Simonis filia, *B. J.* 1, 28, 4. *A. J.* XVII, 1, 3. Herodes M. in testamento statuit, ut Herodes filius post Antipatri mortem regnum suscipiat, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 29, 2. Repudiata ab Herode M. Mariamne, ex ejus testamento expungitur, *A. J.* 4, 3. *B. J.* 30, 7. Herodiadem Aristobuli fil. uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Herodias ei repudium mittit, *A. J.* 5, 1; 5, 4.

Herodes, Herodis M. fil. ex Cleopatra, Philippi frater, *A. J.* XVII, 1, 3. *B. J.* 1, 28, 4.

Herodes, Aristobuli fil. ex Berenice, Herodis M. nepos, *B. J.* 1, 28, 1. Mariamnen, Josephi filiam ex Olympiade, uxorem ducit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Postea matrimonium init cum Berenice Agrippæ fratris f., *A. J.* XIX, 5, 1. *B. J.* 11, 6. A Claudio Cæsare regnum Chalcidis obtinet, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 11, 5. Silam interficiendum curat, *A. J.* 8, 3. A Claudio templi et sacrae pecuniæ curator constituitur, jusque impetrat pontifices creandi, *A. J.* XX, 1, 3. Moritur; ejus liberi, *A. J.* 5, 2. *B. J.* 11, 6.

Herodes, Aristobuli fil. ex Salome, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Herodes, Phasaeli f. ex Salampsione Herodis M. filia, *A. J.* XVIII, 5, 4.

Herodes, Miari f., Tiberiensis, *V. J.* 9.

Herodes, Gamali f., Tiberiensis, *V. J.* 9.

Herodes, V. Antipas.

Herodis monumentum, prope Hierosol., *B. J.* V, 12, 2.

Herodias, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* 1, 28, 1. Herodi Herodis M. ex Mariamne filio nubuit, *A. J.* XVIII, 5, 1. Marito repudium mittit; nubit Herodi Antipæ tetrarchæ, *A. J.* 5, 1; 5, 4. Pro Agrippa fratre ad inopiam redacto apud Herodem intercedit, 6, 2. Agrippa regnum adepti, maritum instigat ut et ipse regiam dignitatem a Caligula petat; a Caligula cum marito in ex-

silium mittitur Lugdunum, *A. J.* 7, 1 sq. *B. J.* 11, 9, 6. Moritur, *B. J.* 9, 6.

Herodium (Herodia), castellum Judææ sexaginta stadiis ab Hierosolymis dissitum, ab Herode M. in memoriam victoriæ ex Antigonianis reportatæ exstructum, *A. J.* XV, 9, 4. Ejus descriptio, *ibid.* Cf. XIV, 13, 9. *B. J.* 1, 13, 8; 21, 10. Toparchiæ caput, *B. J.* III, 3, 5. A Romanis post expugnationem Hierosolymorum capitur, *B. J.* VII, 6, 1.

Herodium, castellum Arabiæ ab Herode M. exstructum, *B. J.* I, 21, 10.

Herodotus Halicarnassensis, ab omnibus fere historicis sæpe mendacii arguitur, *C. A.* I, 3. A Manethone reprehenditur, *C. A.* I, 14. Romanorum nullam facit mentionem, *C. A.* I, 12. Ejus de Judæis testimonium, *C. A.* I, 22. Errat in iis quæ de Sesostri refert, *A. J.* VIII, 10, 2 sq. Laudatur de Pharaothis Ægypti regibus, *A. J.* VIII, 6, 2; de Senacheribo, *A. J.* X, 1, 4; de circumcisione, *A. J.* VIII, 10, 3; *C. A.* II, 13.

Heroum urbs, in Ægypto, *A. J.* II, 7, 5.

Hesiodus, poeta, in multis rebus ab Acusilao castigatur, *C. A.* I, 3. Laudatur de veterum longevitate, *A. J.* I, 3, 9.

Hestæus, historicus de primorum hominum longevitate, *A. J.* I, 3, 9; de Sennaare campo Babylonæ, 4, 3.

Hierasa, mater Oziae regis, *A. J.* IX, 11, 2.

Hieremias, propheta; non-niam in Josiæ mortem componit; mala Hierosolymis eventura literis mandat, *A. J.* X, 5, 1. Accusatur; mox absolvitur; vaticinia in templo recitat, 6, 2. Urbis excidium iterum atque iterum prædicit, 7, 2 sqq. In carcerem, deinde in fossam ceno oppletam conjicitur, 7, 4, et 5. Liberatus regi suadet ut Babylonis se subiciat, 7, 6. Post urbis excidium a Babylonis magno in honore habetur, 9, 1. Judæis qui in patria relictis sunt suadet ne in Ægyptum discedant, 9, 6.

Hieremmon, ejus filii lebostrum Judæorum regem interficiunt, *A. J.* VII, 2, 1.

Hierichus, urbs Judææ, ejus situs, *B. J.* IV, 8, 2. Magna regionis circa urbem fertilitas et amenitas; fons quidam fertilitatis causa, *B. J.* IV, 8, 3. Cf. *A. J.* XV, 4, 2; IX, 12, 2. *B. J.* I, 6, 6. — Hierichus caput toparchiæ, *B. J.* III, 3, 5. — Capitur a Judæis ejusque incolæ caduntur, *A. J.* V, 1, 5—10. Synedrium ibi constituitur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Post defectionem a Romanis Josephus Simonis f. urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 4. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 8, 2; 9, 1.

Hiero-boamus I, Nabatæi fil., a Solomone muris extruendis præficitur; deinde tribus Josephi præfectus constituitur, *A. J.* VIII, 7, 7. Achiz vaticinio motus res novas molitur; in Ægyptum ad Susacum se confert, 7, 8. Post Solomonis mortem revocatur, 8, 1. A decem tribubus rex creatur, 8, 3. Regiam extruit in Sicimorum urbe; vitulas aureas facit ad easque colendas populum adhortatur, 8, 4. Jadon vates Dei iram ei denunciat, 5, 5. Vates Bethelensis ei persuadet, Jadonem esse deceptorem, 9, 1. In majorem indies delabitur impietatem, *ibid.* Abiam bello lacescit, sed cladem accipit, 11, 2. Moritur postquam regnavit annos viginti duos, 11, 4. Tota ejus stirps ad interfectionem deletur a Basane, 11, 4.

Hiero-boamus II, rex Israelitarum, Joasi f., *A. J.* IX, 8, 7. Legum contemptor, 10, 1. Regni fines dilatat, *ibid.* Regnat annos quadraginta, 10, 3.

Hieronymus, Ægyptius, Antigoni regis amicus, Syriæ præfectus, Alexandri successorum historiam scripsit, *C. A.* I, 23. Judæorum non meminit, *ibid.* Antiquitates Phœ-

- nicias scripsit, *A. J.* I, 3, 6. Laudatur de diluvio, *ibid.*; de veterum longevitate, *A. J.* I, 3, 9.
- Hierosolyma**, metropolis Palaestinae; antiquitas *Solyma* dicta, *A. J.* I, 10, 2; VII, 3, 2. *B. J.* VI, 10. Ea appellata esse *Hierosyla* tradit Lysimachus, *C. A.* I, 35. — Urbis accurata descriptio, *B. J.* V, 4 sq. Ejus colles et partes, 4, 1; triplex murus, 4, 2; ambitus, turres, 4, 3; regia, 4, 4; templum, 5, 1 sq. Cf. *C. A.* I, 22. — Quid Moyses de urbe sacra aedificanda praescripserit, *A. J.* IV, 8, 5. — Hierosolyma ab iis, qui Hyc-os appellantur, condita secundum Manethonem, *C. A.* I, 14. A Jebusaeis habitata usque dum a Davide expugnarentur, *A. J.* VII, 3, 1. Cf. V, 1, 17; *B. J.* VI, 10. A Davide instaurata atque aucta, *A. J.* VII, 3, 2. *Davidis urbs* vocata, *ibid.* A Salomone munita, *A. J.* VIII, 6, 1. Expugnatur a Nabuchodonosoro et solo aquantur, X, 8, 1 sqq. Instaurari coepit sub regno Cyri, XI, 2, 1. Mornia, a gentibus finitimis diruta sub regno Xerxis I, reficiuntur, 5, 6 sqq. Hierosolyma capta a Ptolemaeo Lagi per fraudem, XII, 1. Arx a Simone funditus deletur, XIII, 6, 6. Hierosolyma a Pompejo capta, *A. J.* XIV, 4, 2 sqq. *B. J.* I, 7, 2 sqq. Syndrium Hierosolymis a Gabinio constitutum, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Hierosolyma expugnata ab Herode et Sossio, *A. J.* 16, 1 sqq. *B. J.* 18, 1 sqq. Theatrum in urbe extruitur ab Herode M., *A. J.* XV, 8, 1. Agrippa M. urbem molitur munitissimam reddere, sed prohibetur a Claudio Caesare, *A. J.* XIX, 7, 2. Cf. *B. J.* II, 11, 6. Plateae splendide lapide sternuntur sub Agrippa jun., *A. J.* XX, 9, 7. Florus Hierosolymitanos ad seditionem adigit; magna eorum strages, *B. J.* II, 14, 6 sqq.; 15, 1 sqq.; Bellum inter pacificos et seditiosos. Romanorum presidium cadit, 17. Cestius, Syriae praeses, Betheliam capit, urbem superiorem et templum irritum conatu ostendit, 20. Romanis expulsis, Josephus Gorionis et Ananus urbis praefecti constituuntur, 20, 3. Zelotae, latrones undique conflati, Hierosolyma rapinis, caedibus et discordiis complent, *B. J.* IV, 3, 3 sqq. Acris pugna inter Zelotas et populum committitur, Zelotae in templum confugiunt, 3, 11 sqq. Zelotae Idumaeos in auxilium vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumaeorum discessum Zelotae crudelius adhuc in cives saeviunt, 6, 1; 6, 3. Zelotae in duas partes discedunt, 7, 1. Zelotae ab Idumaeis qui in urbem confugerant pressi in unam factionem rursus coalescunt, 9, 11. Simon Giorae a populo in urbem recipitur ad opprimendos Zelotas, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem Zelotarum ducem, 9, 12. Zelotae denno in duas scinduntur factiones, quarum altera duce Joanne templi porticus, altera duce Eleazaro templi septum tenet, V, 1, 2. Simon Giorae, tertiae factionis dux, urbem superiorem in potestate habet et magnam inferioris partem; atrox bellum inter tres illas factiones, 1, 3. Titus ad urbem obsidendam se adcingit, 2, 1 sqq. Tres factiones in breve tempus concordēs Romanos adoriuntur, 2, 4. sqq. Bellum intestinum recrudescit: Joannes Eleazari factionem opprimit et templi septum occupat, ita ut tres factiones ad duas redigantur, 3, 1. Romanis machinis urbi admoventibus, factiones denno in unum corpus coeunt fortiterque hosti resistunt, 6, 4 sqq. Primus murus septentrionalis a Romanis capitur, 7, 2. Romani secundum murum occupant et Nova urbe potiuntur; a Judaeis repelluntur, sed quarto die post iterum in urbem irruunt, 8, 1 sqq. Obsidio in breve tempus remittitur; Josephus Flavius Hierosolymitanos ad deditionem hortatur, 9, 1 sqq. Fames in urbe grassatur; seditiosi in populum saeviunt, 10, 1 sqq. Aggeres a Romanis prope Antoniam et Joannis monumentum erecti a Joanne et Simone destruuntur, 11, 4 sqq. Urbs a Romanis muro circumdatur novique aggeres jaciuntur, 12, 1 sqq. Perfugarum misera sors, 13, 4. Joannis sacrilegium, 13, 6. Mortuorum numerus, 13, 7. Judaei novos aggeres frustra aggrediuntur, VI, 1, 3. Antonia a Romanis capitur, 1, 5 sqq. Nobilium plurimi ad Romanos confugiunt, 2, 2. Acris pugna prope templum, 2, 6. Romani aggeres extruunt e regione templi, 2, 7. Porticus exteriores partim a Judaeis, partim a Romanis incenduntur, 2, 9. Judaeorum dolo multi Romani pereunt, 3, 1. Fames in urbe atrocitas, 3, 3. Invito imperatore ipsum templum incenditur, 4, 1 sqq. Magna Judaeorum strages, 5, 1 sqq. Signa quae praecesserunt Hierosolymorum excidium, 5, 3. Titus quum frustra seditiosos ad deditionem hortatus esset, urbem perdere decernit; archivum, curia et Acra incenduntur, 6, 1 sqq. Superior urbs, male a Judaeis defensa, a Romanis capitur; tota jam urbe expugnata, omnia ferro et flamma vastantur, 8, 1 sqq. Captivorum sors, 9, 2. Quoties prioribus temporibus capta fuerint Hierosolyma, 10. Urbs funditus evertitur, exceptis tribus turribus et parte muri occidentalis, VII, 1, 1.
- Hin**, mensura apud Judaeos, *A. J.* III, 8, 3; 9, 4; VIII, 3, 8.
- Hippene**, regio circa Hippum urbem, *B. J.* III, 3, 1.
- Hippicos**, turris Hierosol., describitur, *B. J.* V, 4, 3. Ab Herode exstructa est, *ibid.* Post Hierosol. expugnationem a Romanis servatur, *B. J.* VII, 1, 1.
- Hippos**, urbs Galil., triginta stadiis a Tiberiade, sexaginta a Gadaris distat, *V. J.* 65. Urbs Graecanica, *A. J.* XVII, 11, 4. A Pompejo Judaeis eripitur, *A. J.* XIV, 3, 4. Herodi M. dono datur ab Augusto, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis mortem Syriae provinciae adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. — Initio belli Jud. Hippeni in Judaeos saeviunt, qui urbem incolunt, *B. J.* II, 18, 5; cf. 18, 1.
- Hiramus**, Tyriorum rex, cum Davide foedus init, eique ligna cedrina atque artifices, qui regiam extruant, mittit, *A. J.* VII, 3, 2. Cum Solomone amicitiam jungit eque operarios ad ligna cadenda templumque extruendum mittit, VIII, 2, 7. sqq. Ejus litterae ad Solomonem datae, *ibid.* Quotannis frumentum, vinum et oleum a Solomone accipit pro iis quae ad templi Hieros. extructionem contulit; viginti urbes quas Solomon ipsi offert, repudiat; aenigmata a Solomone solvenda mittit, aliaque ab eo sibi missa solvere studet, VIII, 5, 3. Quenam Menander et Dios historici de eo referant, *ibid.* Cf. *C. A.* I, 17; II, 2.
- Hiramus**, Tyriorum rex qui floruit Cyri temporibus, *C. A.* I, 21.
- Hispani**, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Cf. *C. A.* II, 4.
- Holophantes**, Judaeus nobilis, *A. J.* IV, 7, 5.
- Holocaustum**, quomodo instituendum sit, *A. J.* III, 9, 1.
- Homerus**, poeta; ejus carmina antiquissimum apud Graecos literarum monumentum, *C. A.* I, 2. Ea non ab ipso Homero literis mandata, sed posterioribus temporibus ex variis cantilenis collecta esse ferunt, *ibid.* Homerus nusquam in carminibus suis legis nomine utitur, II, 15. Plato Homerum republica sua excludit, II, 36.
- Homonea**, locus Galil., *V. J.* 54.
- Horatia**, Romae tribus, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
- A. Hortensius**, consul Roman., *A. J.* XIV, 1, 1.
- Hothnielus**, e tribu Judae, Judaeos ab Assyriis subjectos in libertatem restituit, *A. J.* V, 3, 2. Principatum tenet apud Judaeos annos quadraginta, 3, 3.
- Hycsos**, gens pastorum, Aegyptum invadunt, *A. J.* I, 14. Diversae de iis sententiae, *ibid.*

Hyoscyamus, planta, describitur, *A. J.* III, 7, 6.
Hypsicrates, ejus de Hyrcano testimonium, *A. J.* XIV, 8, 3.
Hyrcania (Hyrcanum), castellum Palaestin. a Gabinio dirigitur, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5. Cf. *A. J.* XIII, 16, 3. *B. J.* I, 8, 2; I, 15, 1.
Hyrcania, regio Asiae, ejus claustra et portae ferreae, *B. J.* VII, 7, 4.
Hyrcanus, (Joannes) Maccab., Simonis fil., insidias Ptolemæi effugit; principatu potitur, *A. J.* XIII, 8, 1. Ab Antiocho Sotere Hierosolymis oppugnatur, 8, 2. Pacem redimit, 8, 3. Davidis sepulcrum depeculatur; mercenariis utitur; Antiochi in expeditione contra Parthos socius est, 8, 4; cf. VII, 15, 3. Mortuo Antiocho Syriam invadit; templum Garizitanum delet, XIII, 9, 1. Cum Romanis societatem init, 9, 2. Duobus Antiochis de Syriæ regno inter se certantibus, pace fruitur, 10, 1. Samariam obsidet et funditus delet, 10, 2 sq. Cum Deo colloquitur, 10, 3. A Phariseis ad Sadduceorum sectam transit, 10, 5 et 6. Ejus mors et elogium, 10, 7.
Hyrcanus, Alexandri Jannæi f., post patris mortem ab Alexandra matre pontifex constituitur, *A. J.* XIII, 16, 1 et 2. Ejus indoles, *ibid.* et XIV, 1, 3. Matre mortua cum Aristobulo fratre de regno certat; facta reconciliatione fratri regnum concedit, *A. J.* XIV, 1, 2. *B. J.* I, 6, 1. Instigante Antipatro, regnum sibi vindicare conatur, cum Aretæ copis fratrem praelio vincit et Hierosolyma obsidet, *A. J.* I, 3 sq.; 2, 1 sq. *B. J.* 6, 2 sq. A Scavo jubetur obsidione desistere; ad Papyronem a fratre superatur, *A. J.* 2, 3. *B. J.* 6, 3. Causam suam coram Pompejo defendit, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 6, 4. Pompejus ei favet, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 4. Pompejus pontificatum ei restituit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 7, 6. Cum Antipatro Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* 8, 3. Pontificatus a Cæsare ei confirmatur, *A. J.* 8, 5. *B. J.* 10, 3. Ab Atheniensibus magno honore afficitur, *A. J.* 8, 5. Antipatro ejusque filiis rerum administrationem relinquit, *A. J.* 9, 1 sq. *B. J.* 10, 4. Antipatri ejusque filiorum inimicis obsequutus, Herodem ob latronum credem in judicium vocat, intercedente vero Sexto Cæsare absolvit, *A. J.* 9, 3 sq. *B. J.* 10, 6 sq. Decreta a Romanis in Hyrcani gratiam facta, *A. J.* 10, 2 sq. Malichum mortis periculo liberat, *A. J.* 11, 2. Malichus eum principatu deturbare molitur, sed ab Herode occiditur, *A. J.* 11, 6. *B. J.* 11, 7 sq. Legationem mittit ad M. Antonium; Antonius ei restituit, quæ Cassius ei eripuerat, *A. J.* 12, 2 sq. Parthi, ab Antigono regnum affectante acciti, Hyrcano insidias struunt, *A. J.* 13, 5 sq. *B. J.* 13, 4 sq. Vincitur traditur Antigono, qui ei aures abscidit, *A. J.* 13, 10. *B. J.* 13, 9. Captivus in Parthiam abducitur, *A. J.* XV, 2, 1. *B. J.* I, 13, 11. A Phraate, Parthorum rege, e vinculis dimissus Babylone degit, ubi magna apud Judæos gaudet auctoritate, *A. J.* XV, 2, 2. In Judæam reversus honorifice excipitur ab Herode, 2, 3 sq. Ab Herode interficitur, *A. J.* XV, 6, 1 sq. *B. J.* I, 22, 1. Ejus indoles et varia fortuna, *A. J.* 6, 4.
Hyrcanus, Josephi fil. ex Solymii filia, *A. J.* XII, 4, 6. Ejus indoles, *ibid.* A patre ad Ptolemæum Epiph. mittitur ut ei gratuletur, 4, 7. Ptolemæi gratiam largitione sibi conciliat, 4, 9. Cum fratribus congressus, eorum duos interficit; trans Jordanem se confert, *ibid.* Post patris mortem bellum gerit cum fratribus, 4, 11. Arabes infestat et castellum validissimum trans Jordanem ædificat; mortem sibi consciscit, *ibid.*
Hyrcanus, Herodis Agrippæ M. fratris f. ex Berenice, *A. J.* XX, 5, 2. *B. J.* II, 11, 6.
Hyrcanus, Flav. Josephi f. *V. J.* I, 76.

I. J.

Jabata, urbs Palaest., *A. J.* X, 3, 2.
Jabes, Sellumi pater, *A. J.* IX, 11, 1.
Jabinus, rex Chananæorum, Judæos sibi subjicit durissimoque dominatu premit, *A. J.* V, 5.
Jabisus (*Jabissus*, *Jabissa*), urbs Galaaditidis, *A. J.* VI, 14, 8. Jabiseni quum recusassent contra Benjamitas cum ceteris tribubus pugnare, cæduntur, V, 2, 11. Jabiseni Sauli ejusque filiorum corpora a Palaestinis in cruce sublati auferunt et sepeliunt, VI, 14, 8.
Jacimus, Zamaris f., dux Bathyræorum, vir fortitudine insignis, *A. J.* XVII, 2, 3.
Jacimus. V. *Alcimus*.
Jachinus, Symeonis filius, *A. J.* II, 7, 4.
Jacobus, Isaci fil. ex Rebecca, *A. J.* I, 18, 1. Patris preces pro Esavo in se fraudulentè convertit, 18, 6. A matre Charras mittitur, ut iras Esavi evitet et Labani filiam uxorem ducat, 19, 1. Labano bis septem annos servit; post prius septennium Liam, post alterum Rachelam in matrimonium accipit, 19, 2 sq. Ejus liberi ex uxoribus et concubinis suscepti, 19, 8. A Labano clam discedit cum uxoribus et parte gregum, 19, 9. Cum Labano, qui fugientes persequutus est, reconciliationem et sedus facit, 19, 10 sq. In patriam reversus cum Esavo in gratiam redit; cum angelo divino certamen init, quare Israelus appellatur, 20. Deorum simulacra, quæ Rachel ex Mesopotamia secum abstulerat, prope Sicima in terra occultat, 21, 2. Post Isaci mortem, Jacobus Chananæam obtinet, Esavus Idumæam, II, 1, 1. Summa gaudet felicitate, Josephum præ ceteris liberis amat, 2, 1. Josephum, a fratribus venditum, a feris laceratum esse putans dolore opprimitur, 3, 4. Filios, excepto uno Beniamine, in Ægyptum mittit ad frumentum coemendum, 6, 2. Jussu Josephi Beniaminem quoque in Ægyptum mittit, 6, 5. Quum audisset Josephum in Ægypto vivere, cum tota sua familia eo migrat, 7, 1 sq. Pharaotes ei Heliopolin concedit ad habitandum, 7, 6. Moritur in Ægypto, sepelitur Chebrone, 8, 1.
Jacobus, Judæ Galilæi f., cruci suffigitur, *A. J.* XX, 5, 2.
Jacobus, Jesu Christi frater lapidatur, auctore Anano pontifice, *A. J.* XX, 9, 1.
Jacobus, Sosæ f., Idumæorum dux qui Zelotis Hierosol. contra optimates auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Simoni Gioræ f. patriam prodit, 9, 6. Hierosolymis a Simonis Gior. partibus stat, V, 6, 1. A Simone in vincula conjicitur, VI, 8, 2. Cf. VI, 1, 8; 2, 6.
Jacobus, Flav. Josephi satelles; *V. J.* 18.
Jaddus, Joannis fil., pontifex, *A. J.* XI, 7, 2; 8, 7.
Jadon, vates, Hieroboamo Dei iram denunciatur, *A. J.* VIII, 8, 5. A leone interimitur, quod Dei præceptum neglexit, 9, 1.
Jaires, Galadenus, triginta annos apud Judæos principatum tenet, *A. J.* V, 7, 6.
Jale, mulier Cenetis, Sisarem interficit, *A. J.* V, 5, 4.
Jaleus, Zabulonis f., *A. J.* II, 7, 4.
Jalus, Moysis nepos, *A. J.* VII, 14, 10.
Jamblichus, Libani dynasta, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 3.
Jaminus, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
Jamnia, urbs Judææ, olim in Palaestinarum ditione, *A. J.* IX, 10, 3. A Pompeio Judæis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *B. J.* I, 8, 4. Ab Herode M. datur Salomæ, *A. J.* XVII, 8, 1. Salome eam Juliæ (Livie) Augusti uxori legat, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.*

- II, 9, 1. A Vespasiano capitur, *B. J.* IV, 3, 2; 8, 1. Cf. *A. J.* V, 1, 22; XII, 7, 4; XIII, 6, 6. *B. J.* I, 2, 2; 7, 7.
- Jamnith*, (Jamnia), vicus Galil., *B. J.* II, 20, 6.
- Jamuelus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Janias*, rex Aegypti, *C. A.* I, 14.
- Jannæus*, V. *Alexander*.
- Jannæus*, Levi f., Taricheata nobilis, *V. J.* 26.
- Jaodus*, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Japha*, oppidum Galil., a Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37; 52. A Tito capitur, incolæ caduntur, *B. J.* III, 7, 31.
- Japhethas*, Noei f., *A. J.* I, 4, 1. Ejus septem filii quas terras occupaverint, 5, 1.
- Japhra*, secundum Alexandrum Polyhistorem Abrami f. ex Chatura; cum Apherâ fratre Aphram urbem condit, Herculi cum Libya et Antæo bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* I, 15.
- Japygium promontorium*, *B. J.* VII, 2, 1.
- Jar*, mensis secundus apud Judæos, *A. J.* VII, 3, 1.
- Jarda*, vicus Judææ, *B. J.* III, 3, 5.
- Jardes*, silva Palæst., *B. J.* VII, 6, 5.
- Jaredes*, Anochi f., *A. J.* I, 2, 2.
- Jaredes*, Malaëli f., *A. J.* I, 3, 4.
- Jason*, Eleazari f., a Juda Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J.* XII, 10, 6.
- Jason*, V. *Jesus*, *Simonis* f.
- Jasubus*, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jaus*, Esavi f., *A. J.* I, 1, 2.
- Jazares*, Abrami f., *A. J.* I, 15.
- Jazielus*, vates, *A. J.* IX, 1, 2.
- Jazorus*, urbs Ammanitarum, a Juda Maccab. expugnatur, *A. J.* XII, 8, 1.
- Iberi*, a Judæis olim Thobeli vocati, originem trahunt a Thobelo, Japheti f., *A. J.* I, 6, 1. Tiberius Iberis persuadere studet, ut Parthis bellum inferant, *A. J.* XVIII, 4, 4.
- Ide*, liberta, Mundum perducit ad Paulinam in Isidis templo stuprandam; cruci affigitur, *A. J.* XVIII, 3, 4.
- Idumæa*, *Idumæi*. Idumæa unde nomen habeat, *A. J.* II, 1, 1. Idumæi Judæos ex Aegypto redeuntes a finibus suis arcent, *A. J.* IV, 4, 4. A Davide devicti tributum pendere coguntur, VII, 5, 4. Joram Israelitarum regi opem ferunt contra Moabitas, IX, 3, 1. Ab Amasia, Judæorum rege debellantur, IX, 9, 1. Ab Hyrcano coguntur Judæorum mores legesque recipere, *A. J.* XV, 7, 9; XIII, 9, 1. Idumæorum agri devastantur a Trachonitis, *A. J.* XVI, 9, 3. Post Herodis M. mortem Idumæa ad Archelai ethnarchiam pertinet, quæ præter eam Judæam et Samariam comprehendit, *A. J.* XVI, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Idumæa toparchia Judææ, *B. J.* III, 3, 5. Jesus et Eleazarus initio belli Jud. Idumææ præcipientur, *B. J.* II, 20, 4. Idumæi a zelotis in auxilium vocati, Hierosolyma occupant magnamque cum illis civium stragem edunt, *B. J.* IV, 4 et 5. Compertis zelotarum sceleratis consiliis domum redeunt, 5, 5; 6, 1. Idumæa a Vespasiano occupatur, 8, 1. *Simon*, Gioræ f., Idumæam vastat, *B. J.* IV, 9, 4 sqq. Qui Simonem effugiunt, Hierosolyma se recipiunt; ibi cum zelotibus confligunt, 9, 10. Postea a Simonis Gior. partibus stant, V, 6, 1. Maxima Hierosolymorum parte a Romanis jam expugnata, ad Titum perfugiunt, VI, 8, 2. Idumæorum perversitas, VII, 8, 1. Eorum nomen Coze, *A. J.* XV, 7, 9.
- Idumas*, Ismaëli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Jehar*, Davidis fil., *A. J.* VII, 3, 3.
- Jebosthus*, Sauli filius, post patris mortem, Abeneri opera rex constituitur ab omnibus Judæis, excepta Judæa tribu, *A. J.* VII, 1, 3. Abenerus ab eo desciscit, 1, 4. Interticitur, 2, 1.
- Jebusæi*, gens Chananæa, Hierosolyma incolebant, usque dum a Davide ejicerentur, *A. J.* VII, 3, 1.
- Jebusæus*, Chanaani filius, *A. J.* I, 5, 2.
- Jechonias*, V. *Joachimus*.
- Jedis*, uxor Amosi, mater Josiæ, *A. J.* X, 4, 1.
- Jeglomus*, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
- Jehus*, vates, *A. J.* VIII, 12, 3; 13, 7.
- Jehus*, Israelitarum rex. Elias a Deo jubetur eum Israelitarum regem constituere, *A. J.* VIII, 13, 7. Joram rege in Aramathæ oppugnatione vulnerato, Elissæus unum e discipulis suis mittit qui Jehum sacro oleo inungat, IX, 6, 1. Ab exercitus ducibus rex declaratur, 6, 2. Jesraelam profectus Joramum, et Ochoziam Judææ regem interficit, 6, 3. Jezabelam et totam Achabi stirpem interimit, 6, 4 sqq. Omnes Baalis sacerdotes e medio tollit, Baalisque cultum abolet, sed vitularum adorationem permittit, 6, 6. Azælus, Syrorum rex, regionem Transjordanianam ei eripit; Jehus regnat septem viginti annos, 8, 1.
- Jeldaphas*, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.
- Jene*, Davidis fil., *A. J.* VII, 3, 3.
- Jephthes*, dux Judæorum, Ammanitas profligat, *A. J.* V, 7, 8. sqq. Filium Deo consecrat, 7, 10. Ephraimitas magna clade afficit, *A. J.* V, 7, 11. Sex annos apud Judæos imperium tenet, *ibid.*
- Jerasa*, Ozia regis mater, *A. J.* IX, 11, 2.
- Jeremias*, vates. V. Hieremias.
- Jeremias*, Galilæorum dux, *V. J.* 72.
- Jericho*, V. *Hierichus*.
- Jeroboamus*, V. *Hieroboamus*.
- Jes*, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jeselus*, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Jesraela*, urbs Samariæ, *A. J.* VIII, 13, 6; IX, 6, 4.
- Jessæmus*, Achemæi fil., robore et fortitudine conspicuus, *A. J.* VII, 12, 4.
- Jessæus*, Obedis fil., Davidis pater, *A. J.* V, 9, 4; VI, 8, 1.
- Jesus*, Naveni f., Judæorum dux in bello cum Amalecitis gesto, *A. J.* III, 2, 3. Judæos contra Moysen rebelantes alloquitur, 14, 4. Moyses Jesum successorem suum declarat, IV, 7, 3. Jesus vaticinatur, vivente adhuc Moysæ, 8, 46. Post Moysis mortem Judæorum summus dux Jordanem transgressus Hierichuntem capit, *A. J.* V, 1, 1—12; cf. *B. J.* IV, 8, 3. Infelicis deinde res gerit contra Annitas; exercitum sacrilegio pollutum lustrare a Deo jubetur; quo facto Annam expugnat, *A. J.* V, 1, 13—16. Gabaonitis parit, 1, 16. Hierosolymitanos aliasque gentes Chananæas prosternit, 1, 17 sq. Sacrum tabernaculum collocat in loco prope Siluntum oppidum; in Garizin et Gibalo montibus benedictiones a Moysæ præscriptas facit, 1, 19. Chananæam dimetiendam curat; singulis eam Judæorum tribubus distribuit, 1, 20—25. Legatos mittit ad tribus Transjordanenses, quas patrios ritus violasse putat, 1, 26. Moritur; sepelitur in urbe Thamna, 1, 29.
- Jesus*, Sauli f., *A. J.* VI, 6, 6.
- Jesus*, Josedei f., pontifex, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 2; 4, 7.
- Jesus*, Judæ fil., pontificatum appetit, a fratre Joanne in templo occiditur, *A. J.* XI, 7, 1.
- Jesus* (etiam *Jason* appellatus), Simonis f., ab Antiocho Epiph. pontifex creatur, *A. J.* XII, 5, 1. Pontificatu ab eodem Antiocho privatur; litigat cum fratre, *ibid.* Cf. *V. J.* 4.
- Jesus*, Phabetis f., pontifex; pontificatus ei abrogatur ab Herode M., *A. J.* XV, 9, 3.

- Jesus Christus*, vir sapiens, si virum eum appellare fas est; multos habet discipulos; cruci affligitur; tertio die post mortem apparet redivivus, *A. J. XVIII*, 3, 3. Ejus frater Jacobus lapidatur, *XX*, 9, 1.
- Jesus*, Damnai fil., ab Agrippa jun. pontifex constituitur, *A. J. XX*, 9, 1. Pontificatum amittit, 9, 4.
- Jesus*, Gamalielis fil., pontifex constituitur ab Agrippa jun., *A. J. XX*, 9, 4. Pontificatum amittit, 9, 7.
- Jesus*, Sapphiae f., pontifex a Hierosolymitis Idumaeae praeficitur, *B. J. II*, 20, 4.
- Jesus*, Sapphiae f., Tiberiensis, factionis ex nautis et pauperibus conflatae dux, *V. J. 12*; cf. 9. Herodis tetrarchae palatium incendit, 12. Summus Tiberiadis magistratus, Tiberienses contra Josephum Galilaeae praef. concitat, *V. J. 27. B. J. II*, 21, 3. Cum Jonatha ejusque collegis, a Simonis factione in Galil. missis, Josepho insidias struit, *V. J. 53* sqq.
- Jesus*, pontifex, Idumaeos Hierosolyma obsidentes alloquitur, *B. J. 4*, 3. Ejus elogium, *ibid.*
- Jesus*, Gamalae f., pontifex populum contra Zelotas excitat, *B. J. IV*, 3, 9; cf. *V. J. 38*.
- Jesus*, latronum princeps Flav. Josepho insidias struit, *V. J. 22*. Seditiosorum Tiberiadis dux urbem contra Romanos defendit, *B. J. III*, 9, 7. Tiberiade Romanis tradita ab incolis, Tarichaeas cum sociis suis se confert, *ibid.* Romanos aggreditur, 10, 1. Tarichaeis a Romanis captis, fuga evadit, 10, 5.
- Jesus*, unus e Gamalitarum primoribus, a seditiosis interficitur, *V. J. 37*.
- Jesus* pontifex Hierosolymis ad Titum profugit, *B. J. VI*, 4, 2.
- Jesus*, Thebuthi f., sacerdos ad Titum transfugit, *B. J. VI*, 8, 3.
- Jesus*, Anani f., homo rusticus Hierosolymorum excidium praedicit, *B. J. VI*, 5, 3.
- Jetharsas*, Amessae pater, *A. J. VII*, 10, 1.
- Jeturus*, Ismaeli f., *A. J. I*, 12, 4.
- Jezabela*, Jthobali, Tyriorum regis; filia, Achabi uxor, maritum perducit ad Tyriorum deos colendos, *A. J. VIII*, 13, 1. In vates saevit, 4. Nabuthum interfici jubet, 13, 8. Jehu jussu interimitur, *IX*, 6, 4.
- Jesania*, Judaeorum dux, *A. J. X*, 9, 3.
- Jezechielus* propheta duos libros de malis Hierosolymis eventuris scripsit, *A. J. X*, 5, 1. Babylonem captivus abducitur, 6, 3. Babylone literas mittit Hierosolyma de clade Judaeis imminente, 7, 2. Ab Hieremia in vaticiniis dissentit, *ibid.*
- Ilium*, urbs Asiae minoris; Herodes M. Ilios reducit in gratiam cum Agrippa, *A. J. XVI*, 2, 2.
- Ilius*, Cesabae pater, *A. J. VII*, 12, 4.
- Illyrii*, a Romanis subacti, *B. J. II*, 16, 4.
- Indates*, Parthorum dux, ab Antiocho Sotere superatur, *A. J. XIII*, 8, 4.
- India*, *A. J. I*, 6, 3. Oceanus Indicus, 1, 6, 4. De rebus Indicis scripsit Philostratus, *X*, 11, 1.
- Joabus*, Davidis ex sorore nepos, Jebosthi exercitum vincit, *A. J. VII*, 1, 2. Abenerum interficit, 1, 5. Hierosolymorum arcem expugnat, 3, 1. Toti exercitui a Davide praeficitur, 5, 4. Feliciter rem gerit contra Ammanitas, 6 sq. Abesalomum Davidi reconciliat, 8, 4 sqq. Abesalomi, qui regnum affectat, exercitum fundit, ipsum interimit, 10, 2. Amessam qui ipsius loco dux factus est, occidit, expeditionem facit contra Sabaeum, 11, 6 sq. Denuo toti exercitui praeficitur, 11, 8. Populi censem habet, 13, 1. Adoniam qui regnum appetit adjuvat, 14, 4. Solomonis jussu interficitur, *VIII*, 1, 4.
- Joachusus*, rex Judaeorum, Josiae fil., a Nechaone captivus Aegyptum abducitur; regnum traditur ejus fratri, Eliacimo, *A. J. X*, 5, 2. In Aegypto moritur, *ibid.*
- Joachebeda*, Amaramae uxor, Moysis mater, *A. J. II*, 9, 4. Moyses ab Aegypti regis filia receptus matri nutritus datur, 9, 5.
- Joachimus* (Jechonias) Judaeorum rex, regnum accipit a Nabuchodonosoro, *A. J. X*, 6, 3. Ab eodem non multo post captivus Babylonem abducitur, 7, 1. E vinculis solvitur ab Abilamarodacho, *X*, 11, 2.
- Joachus*, Ezechie regi a commentariis, *A. J. X*, 1, 2.
- Joachimus*, Josiae fil., a Nechaone rex Judaeae constituitur; ante regnum susceptum Eliacinus vocabatur, *A. J. X*, 5, 2. Nabuchodonosoro tributum pendit, 6, 1. Hierosolymis a Nabuchodonosoro captis, occiditur, 6, 2 et 3. Regnavit undecim annos, 6, 3.
- Joachimus*, Jesu fil., summus pontifex, sub regno Xerxis I, *A. J. XI*, 5, 1.
- Joadas*, pater Banasae, *A. J. VII*, 5, 4.
- Joadus*, (*Jodaus*,) pontifex, Joasum Ochoziae regis filium servat, *A. J. IX*, 7, 1. Joasum regem creat, 7, 2. Gotholiam, Joasi matrem, necari jubet, 7, 3. Regem jurejurando adstringit, ut verum Deum colat legesque Mosai- cas observet; Baalis aedem a Joramo constructam diruit, 7, 4. Templo instaurando magnam navat operam, 8, 2. Vir justitia et probitate insignis, 8, 3.
- Joasdrus*, Nomici f., Judaeus nobilis, *B. J. II*, 21, 7.
- Joannes*, Judaeorum dux, *A. J. VIII*, 15, 2.
- Joannes*, Careae f., Judaeorum a Babyloniis in Judaea relictorum dux, *A. J. X*, 9, 2. Ismaelum qui Godoliam interfecit persequitur, 9, 5. Judaeos in Aegyptum ducit, 9, 6.
- Joannes*, fil. Eliasibi, *A. J. X*, 5, 4.
- Joannes*, Judae fil., pontifex Jesum fratrem in templo occidit, *A. J. XI*, 7, 1.
- Joannes Hyrcanus*, *V. Hyrcanus*.
- Joannes*, Mattathiae fil., Gaddes vocatus, *A. J. XII*, 6, 1. A Jonatha fratre ad Nabateos missus ab Amaraei filiis occiditur, *XIII*, 1, 2.
- Joannes*, Baptista, vir bonus, Judaeos ad virtutis studium impellit; ab Herode Antipa necatur, *A. J. XVIII*, 5, 2.
- Joannes*, Judaeus Casariensis, a Floro in vincula conjicitur, *B. J. II*, 14, 5 sq.
- Joannes*, Essaeus Thamnæ praefectus, *B. J. II*, 20, 4. In praelio cadit, *B. J. III*, 2, 1 sqq.
- Joannes*, Ananiae f., Acrabatenae et Gophniticae toparchiae praefectus, *B. J. II*, 20, 4.
- Joannes*, Damae filius vocatus, Zelota ferocissimus, *B. J. IV*, 3, 5.
- Joannes*, Sosae f., Idumaeorum dux, *B. J. IV*, 4, 2; *V*, 6, 5; 8, 2.
- Joannes*, Levi f., Gischalis oriundus, homo dolosissimus et nequissimus, *B. J. II*, 21, 1. *IV*, 2, 1. Gischalenos hortatur ne a Romanis deficiant, *V. J. 10*. Gischala a populis vicinis diruta instaurat et mœnibus firmat, *V. J. 10. B. J. II*, 20, 6; 21, 2. Rebus novis studet, *V. J. 13*. Ejus astutia in facienda pecunia, *V. J. 13. B. J. II*, 21, 2. Josepho Flavio Galilaeae praef. insidias struit, *V. J. 16* sqq. *B. J. II*, 21, 6 sqq. Tiberienses et Sepphoritas stimulat, ut seditionem moveant contra Josephum, *V. J. 25*. Frustra id agit, ut Josepho praefectura adimatur et in ipsum conferatur, *V. J. 38—66*. Josephus plerosque ejus sectatores in suas partes pertrahit, *V. J. 66*. Gischalenos contra Romanos concitat, *B. J. IV*, 2, 1. Tito urbem obsidente ejusque deditionem postulante, Joannes unius diei moram faciens, nocte Hierosolyma fugit, 2, 2. sqq; 3, 1. Ibi cum optimatibus et moderatis se facere simulans, eorum secreta Zelotis prodit, 3, 13. Ad Zelo-

tas legatus missus de pace componenda, eos magis etiam contra optimates irritat, 3, 14. Tyrannidem affectans, factionem sibi facit ex Zelotarum nequissimis, 7, 1. Ab Idumæis, qui in urbem confugerant, superatus in templum pellitur; plurimi Zelotæ ad ejus partes se conferunt, 9, 11. Simo Goriönis in urbem recipitur ad Joannem et Zelotas opprimendos, *ibid.* Acris pugna inter Simonem et Joannem, 9, 12. Eleazarus cum multis aliis Zelotis a Joanne desciscit, et interius templi septum occupat, V, 1, 2. Crebris pugnis dimicat cum Eleazaro et Simone, 1, 3. Materiam sacram ad instrumenta bellica conficienda adhibet, 1, 5. Eleazari factionem opprimit, interius templi septum occupat, 3, 1. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Romanis machinas muris admoventibus cum Simone pacem facit, 6, 4. Aggeres a Romanis ad Antoniam erectos destruit, 11, 4. Templum spoliat, 13, 6. Romanos Antoniam oppugnantes frustra aggreditur, VI, 1, 3. Flavio Josepho ad deditionem hortanti conviciatur, 2, 1; 2, 3. Templo a Romanis incenso, in urbem superiore confugit, 6, 1. Joannes et Simon a Tito petunt ut Judæis liceat cum liberis et uxoribus in desertum exire; repulsam ferunt, 6, 2 sqq. Romanis superiorem urbem oppugnantibus, metu perterritus fugit cum Simone, 8, 4. In caverna latitans a Romanis capitur; vinculis perpetuis damnatur, 9, 4. Ejus indoles, VII, 8, 1. Joannis pontif. monumentum in Hierosolym. urbe, *B. J.* V, 6, 1.

Joasus, Gedeonis fil., *A. J.* V, 6, 2.

Joasus, Ochozias Judææ regis fil., Gotholia matre totam Davidis stirpem delere conante, servatur a Joado, *A. J.* IX, 7, 1. In templo educatur, *ibid.* Septimo vitæ anno a Joado rex creatur, assentiente populo, 7, 2. Quamdiu Joasus vixit, Joasus legum erat observatissimus cultusque Dei studiosissimus, 7, 5. Templum instaurandum curat, 8, 2. Joado mortuo Dei cultum negligit; Zachariam vatem, Joadi fil., interfici jubet, 8, 3. Azaelum magna pecuniæ vi ab Hierosolymorum obsidione avertit; regnat annos quadraginta, 8, 4.

Joasus, Israelitarum rex, filius Joazi, vir bonus, Elissærum vatem magno in honore habet, *A. J.* IX, 8, 6. Expeditione facta contra Syros recuperat omnes urbes, quas pater amiserat, 8, 7. Amasiam Judæorum regem devincit et captis Hierosolymis, murorum partem diruit, 9, 3.

Joathames, Gedeonis f., Sicimitas contra Abimelechum concitat, *A. J.* V, 7, 1 sqq.

Joathes, Josias regis a commentariis, *A. J.* X, 4, 1.

Joazarus, Boethii f., pontifex creatur ab Herode, *A. J.* XVII, 6, 4. Pontificatu ab Archelao privatur, 13, 1. Populo suadet ut honorum censum a Romanis agi sinat, XVIII, 1, 1; cf. 2, 1.

Joazus, Jehu Israelitarum regis f., patris successor, *A. J.* IX, 8, 1. Ab Azælo bello premitur multasque urbes amittit; regnat annos septemdecim, 8, 5.

Jobabus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.

Jobelus, Lamechi f., *A. J.* I, 2, 2.

Jobelus, annus Jubilæus, quinquagesimo quoque anno celebrandus, *A. J.* III, 12, 13.

Jochabes, Phinisis f., *A. J.* V, 11, 4.

Jodanus, tribus Leviticæ princeps, *A. J.* VII, 2, 2.

Joelus, Samueli f., in republica administranda nequissimus se præbet, *A. J.* VI, 3, 2.

Joannes, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4.

Jonadabus, Jehu regis amicus, *A. J.* IX, 6, 6.

Jonas, vates, a nautis in mare dejectus miraculose servatur; Niniven adfectus Dei jussu vaticinium de hac urbe proclamat, *A. J.* 10, 2.

Jonathas, Sauli fil., Palestinorum præsidium solus cum

armigero aggreditur et fugat, *A. J.* VI, 6, 2. Saulus eum morti devovet, sed populus pro eo deprecatur, 7, 4. Davidem Saulo reconciliat, 11, 2. Amicitias fœdus cum Davide init ejusque salutis prospicit, 11, 8 sqq. In prælio cum Palestinianis commisso cadit, 14, 1.

Jonathas, Abiathari f., *A. J.* VII, 9, 2.

Jonathas, Samæ fil., Ammonis amicus, *A. J.* VII, 8, 3; 12, 2.

Jonathas, Apphus cognominatus, filius Mattathias, *A. J.* XII, 6, 1. Cum Juda fratre gentes finitimas debellat, 8, 2 sqq. Mortuo Juda, principatum suscipit, XIII, 1, 1. Prælium committit cum Bachiæ Syrorum duce in Jordanis paludibus, 1, 3. Joannem fratrem a Nabatæis interfectum ulciscitur, 1, 4. A Bachiæ in urbe Bethlaga frustra obsidetur, 10, 5. Cum Bachiæ pacem componit, 1, 6. Demetrius et Alexander Balas ejus gratiam certatim sibi conciliare student, 2. Hierosolyma instaurat, 2, 1. Ab Alexandro pontifex creatur, 2, 2; 2, 3. Ab Alexandro valde honoratur, 4, 2. Ab Apollonio Dao in pugnam provocatur, 4, 3. Eum fundit fugatque, 4, 4. Arcem Hierosolymorum oppugnat; a Demetrio Nicatore Judææ immunitatem impetrat, 4, 9. Demetrio opem fert contra Antiochenes, 5, 3. A Demetrio deficit ad Antiochum Entheum, 5, 4. Phœnicie et Cœlesyriæ urbes in Antiochi potestatem redigit, 5, 5. Demetrii duces bis vincit, 5, 7; 5, 10. Cum Romanis et Lacedæmoniiis amicitiam renovat, 5, 8. Hierosolyma munit, 5, 10. A Diodoto capitur et occiditur, 6, 2; 6, 5. Ejus monumentum, 6, 5. Cf. *B. J.* I, 2, 1.

Jonathas, Ab-alomi f., *A. J.* XIII, 6, 3.

Jonathas, Onias f., Jud. ab Hyrcano Romam mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 10.

Jonathas, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 4, 3.

Jonathas pontifex a Felice, Judææ procur., e medio tollitur, *A. J.* XX, 8, 5.

Jonathas, Pharisæus, cum tribus aliis Judæis a Simonis et Anani factione in Galilæam mittitur ut Josepho præfecturam adimat; Galilæi hoc fieri non sinunt, *V. J.* 39—53. Tiberiadem in potestatem suam redigere studet et Josepho necem machinatur, *V. J.* 53—60. A Josepho capitur et Hierosolyma mittitur, 61—64.

Jonathas, Sisseanæ f., *V. J.* 38.

Jonathas Judæus Romanos ad singulare certamen provocat; Pudentem vincit; a Prisco sagitta transigitur, *B. J.* VI, 2, 10.

Jonathas, sicarius Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat; a Catullo captus Judæorum locupletissimos falso accusat, *B. J.* VII, 11, 1 sq. Calumniarum falsitate detecta, Romæ vivus crematur, 11, 3. Cf. *V. J.* 76.

Ionia, regio Asiæ min., nomen habet a Jovano Japhethæ f., *A. J.* I, 6, 1. Judæis in Ionia habitantibus Agrippa immunitatem confirmat, *A. J.* XVI, 2, 3 sqq.

Jope (*Joppe*), urbs Judææ maritima cum portu, *A. J.* XI, 4, 1. *B. J.* I, 4, 7; 7, 7. Ejus situs, *B. J.* III, 9, 3. A Pompejo Judæis eripitur, *A. J.* XIV, 4, 4. A Julio Cæsare redditur, XIV, 10, 6. Capitur ab Herode M. in bello cum Antigono gesto, *A. J.* XIV, 15, 1. *B. J.* I, 15, 4. Ab Augusto Herodi M. dono datur, *A. J.* XV, 7, 3. Post Herodis M. mortem in Archelai ethnarchæ ditione est; Archelao regno dejecto Syriæ adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4, 13, 5. *B. J.* II, 6, 3; 8, 1. Initio belli Jud. a Cestio diripitur et incenditur, *B. J.* II, 18, 10. Instauratur a Judæis seditiosis, qui piraticam faciunt, *B. J.* III, 9, 2. Denuo capitur et diruitur a Romanis, *ibid.* Cf. *A. J.* IX, 10, 1; XIII, 4, 4; 5, 10; 6, 3; 6, 6; 8, 3; 9, 2. *B. J.* I, 2, 2.

- Joramus**, Josaphati Hierosolymorum regis f., Gotholiam Achabi regis filiam uxorem ducit, *A. J.* VIII, 15, 3. Rex crudelis atque impius; Idumæi et qui regionem Labinam incolunt ab eo deficiunt, IX, 5, 1. Idolorum cultui addictus, 5, 2. Arabes et Palestini Judæam invadunt et in regis domum sæviunt; Joramus post mortem regis exsequiis dignus non habetur, 5, 3.
- Joramus**, Achabi Israelitarum regis, fil. Ochoziæ fratri succedit, *A. J.* IX, 3, 1. Cum Josaphato et Idumæorum rege Moabitis debellat, 3, 1 et 2. Cum Syris bellum gerit fausto successu, 4. Post Adadi mortem Syris adimit Aramatham, 6, 1. A Jehu interficitur, 6, 3.
- Joramus**, Azariæ f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Jordanes**, fluv. Palestinæ; Jordanes major et minor, *B. J.* IV, 1, 1. Verus ejus fons in Phiala lacu, non in Paneo monte, *B. J.* III, 10, 7. Cf. de fonte *A. J.* V, 3, 1; VIII, 8, 4; 1, 10, 1; V, 1, 22. *B. J.* I, 21, 3; IV, 1, 1. Ejus cursus describitur, *B. J.* III, 10, 7; cf. III, 3, 1 sqq. Jordanis paludes (ἐλῆ), *A. J.* XIII, 1, 3; 1, 5.
- Josabetha**, Ochoziæ regis soror, Joadi uxor, *A. J.* IX, 7, 1.
- Josadocus**, pontifex maximus, Babylonem captivus adducitur, *A. J.* X, 8, 6.
- Josaphatus**, Achili f., *A. J.* VII, 5, 4.
- Josaphatus**, fil. Asani, Judæorum regis ex Abida, patri succedit, *A. J.* VIII, 12, 6. Rex bonus et pius, populum hortatur ut Moysis leges observet, *A. J.* VIII, 15, 1 sqq. Affinitatem cum Achabo jungit cum eoque expeditionem facit contra Syros, 15, 3 sqq. Cladem accipit, 15, 5. Judices in oppidis constituit, IX, 1, 1. Bellum cum Moabitis et Ammanitis fausto successu gerit, 1, 2 sqq. Classem mittit in Pontum et Thraciæ emporia, hæc vero naufragium facit, 1, 4. Cum Joramo et Idumæorum rege expeditionem facit contra Moabitas per Idumææ desertæ eosque vincit, 3, 1 et 2. Moritur, regni anno vigesimo quinto, 3, 2.
- Josephus**, Jacobi filius natu minimus, in fratrum invidiam incurrit, *A. J.* II, 2. A fratribus in puteum conjicitur, deinde mercatoribus Ismaeliticis venditur, 3. A Petephre, viro Ægyptio emittitur et liberaliter educatur, 4, 1. Petephre uxorem que ipsum ad concubitus pellicerestudet, repudiatur; contumeliose ab ea accusatus in carcerem conjicitur, 4, 2 sqq. Post biennium a carcere liberatur; Pharaothæ regis visiones de bobus et spicis magna sapientia interpretatur, 5, 1 sqq. Rei frumentariæ curandæ præficitur, 5, 7. Psothomphanecus a rege cognominatur; honoribus cumulat, 6, 1. Asemetham uxorem ducit; ejus liberi, *ibid.* Fratres in Ægyptum missos ad frumentum coemendum agnoscit eorumque animos variis modis pertentat, 6, 2 sqq. Fratribus se aperit, 6, 10. Patrem fratresque invitat, ut sedem figant in Ægypto, 6, 10; 7, 1 sqq. Fame Ægyptum premente, omnes agros pro rege coemit; postea tamen eos incolis reddit ea conditione ut quinta frugum pars regi solvatur, 7, 7. Patrem mortuum splendide effert Chebrone; fratribus magnas possessiones in Ægypto largitur, 8, 1. Moritur; ejus ossa postea in Chananæam transferuntur, 8, 2. Josephi indoles, *ibid.* Quid Cheremon de Josepho tradat, *C. A. I.*, 32.
- Josephus**, Tobie fil., Oniam patrnum objurgat quod tributa Ptolemæo Euerg. solvat, *A. J.* XII, 4, 2. Judæorum legatus ad Ptolem. venit, 4, 3. Vectigalia Judææ terrarumque adjacentium licitatione emit, 4, 4. Vectigalia severissime exigit, 4, 5. Ejus divitiæ et liberi, 4, 6. Hyrcanum fil. ad Ptolemæum Epiph. mittit, 4, 7. Moritur, 4, 10.
- Josephus**, Zachariæ f. contra Judææ mandatum Gorgiam aggressus clade afficitur, *A. J.* XII, 8, 2; 8, 6.
- Josephus**, Mennæi f., ab Hyrcano ad M. Antonium mittitur legatus, *A. J.* XIV, 12, 3.
- Josephus**, Antipatri f., Herodi fratri patria profugo in Idumæa obviam fit, *A. J.* XIV, 7, 4; 11, 9. *B. J.* I, 13, 8. In castello Masada ab Antigono oppugnatur, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 1. A fratre in Idumæam mittitur, *A. J.* 15, 4. *B. J.* 16, 1. Ab Herode ad Antonium proficiscente in Judæa cum Machæra relinquitur; contra fratris jussu prælium cum Antigono committens vincitur et cadit, *A. J.* 15, 7; 15, 10. *B. J.* 17, 1 sq.
- Josephus**, Herodis M. avunculus, secretum de Mariamne mandatum quod Herodes ipsi dedit, prodit, *A. J.* XV, 1, 5 sq. In suspicionem adulterii cum Mariamne commissi adductus ab Herode necatur, *A. J.* 1, 9. *B. J.* I, 22, 4 sq.
- Josephus**, Herodis M. quæstor, Herodes ei Mariamnes uxoris custodiam credit, *A. J.* XI, 6, 5.
- Josephus**, Josephi, Herodis fratris, fil., Olympiadem Herodis filiam uxorem ducit, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4. Quinct. Varum adjuvat in coercendis Judæis seditionis, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 2.
- Josephus**, Ellemi fil., in unum diem pontifex creatur, *A. J.* XVII, 6, 4.
- Josephus**, qui etiam Caiaphas appellatur, pontifex creatur a Valerio Grato, *A. J.* XVIII, 2, 2. Pontificatu privatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 4, 3.
- Josephus Cabi**, Simonis fil., ab Agrippa jun. pontifex creatur, *A. J.* XX, 8, 11. Pontificatum amittit, 9, 1.
- Josephus**, Cami sive Chamydi f., pontifex constituitur ab Herode Chalcididis dynasta, *A. J.* XX, 1, 3. Pontificatus ei abrogatur, *A. J.* XX, 5, 2.
- Josephus**, Gorionis f., a populo urbi præficitur, *B. J.* II, 20, 3.
- Josephus**, Simonis f., Hierichunti præficitur, *B. J.* II, 20, 4.
- Josephus**, Gamalensium contra Romanos dux, *B. J.* IV, 1, 4. Cadit, 1, 9. Cf. *V. J.* 37.
- Josephus**, pontifex, Hierosolymis profugit ad Romanos, *B. J.* VI, 2, 2.
- Josephus**, Dalæi f., sacerdos in flammis templi incensi mortem quaerit, *B. J.* VI, 5, 1.
- Josephus**, Matthiæ f., Flav. Josephi avus, *V. J.* 1.
- Josephus (Flavius)**, Matthiæ f., nobilissimo genere ortus primo anno regni Caii Cæsaris natus, *V. J.* 1. *A. J.* XVI, 7, 1. Adolescentulus adhuc sapientia excellit; perulstratis Phariseorum, Sadduceorum et Essenorum sectis, Bani institutione utitur; deinde Phariseorum sectæ se addicit, *V. J.* 2. Romam proficiscens naufragium facit; apud Poppæam pro sacerdotibus captivis intercedit, et valde ab ea honoratur, 3. Judæos a seditione contra Romanos moventes dehortatur; proditiōis se suspectum reddit, 4 sq. Post Cestii cladem, utrique Galilææ cum duobus sociis præficitur, *V. J.* 7; 12, *B. J.* II, 20, 4. Tiberiade Herodis tetrarchæ palatium dirui jubet, *V. J.* 12. Gischala venit Joannem rerum novarum studiosum observaturus, 13. Collegas dimittit; urbes munitionibus firmat; a latronibus pacem redimit, *V. J.* 14; cf. 37 *B. J.* II, 20, 6. Galilæos disciplina militari instituit, *B. J.* 20, 7. Josephi moderatio et continentia, *V. J.* 15. Galilæorum benevolentiam sibi conciliat, *V. J.* 16. *B. J.* II, 20, 5. Tiberienses a Joanne ad seditionem stimulatos alloquitur; e manibus Joannis sibi insidiantis elapsus, Tarichæas se confert, *V. J.* 17 sqq. *B. J.* 21, 6. Sepphoritæ ei insidias struunt, *V. J.* 21 sq. Expeditionem facit contra Æbutium, *V. J.* 24. In suspicionem proditiōis vocatus apud Tarichæas et Tiberienses, magnum subito discrimen; stratagemate salutem quaerit, *V. J.* 26, sqq.

- B. J. II**, 21, 3 sqq. Tiberienses et Tarichaeatas defectionem molientes, alio stratagemate ad obedientiam redigit, *V. J.* 31 sqq. **B. J. II**, 21, 8 sqq. Gamalitis, qui ab Agrippa rege delecerant, auxilium mittit, *V. J.* 37. Simonis Gamal. et Amani factio Joannis Levi artibus eo perducitur ut Josepho praefecturam abroget, *V. J.* 38 sqq. **B. J. II**, 21, 7. Josephus Galilaeorum precibus motus in praefectura manet et exercitum cogit, simulans sibi bellum gerendum esse cum Placido, *V. J.* 42 sq. Insidias a legatis factionis Simonis et Joanne Levi sibi structas irritas reddit, 44 sqq. Praclarum Galilaeorum de Josepho testimonium, 50. Legatos Hierosolyma mittit, qui ipsius inimicos apud populum accusent, 52. Jonathan et ejusque socii cum Tiberiensibus Josepho necem machinantur; vix e vitae periculo evadit, 53 sqq. Galilaeae praefectura a primoribus Hierosol. ei confirmatur, 60. Jonathan et Ananiam, novas insidias parantes capit, 62. Tiberiadem expugnat, 62. sqq. Joannis Levi militum plerosque ad suas partes pertrahit, 66. Sepphorin in potestatem suam redigit, 67. Tiberiensium saluti consultit, 68. Quum Sepphoritae Romanos in urbem suam recepissent, Josephus eam iterum oppugnat; sed re infecta discedit, 71. Cum Agrippae exercitu praelio congruitur 72 sq. Sepphoritas denuo frustra aggreditur, *B. J. III*, 4, 1. Quum Vespasianus in Galilaeam venisset, Josephus a suis desertus Tiberiadem confugit, *B. J. III*, 6, 3. De belli successu desperat, sed omni vi patriam defendere statuit, *B. J.* 7, 2. Jopata se confert, *B. J.* 7, 3. In hac urbe a Romanis obsessus fortiter iis resistit multaue contra eos stratagemata adhibet, *B. J.* 7, 4 — 35. Urbea Romanis capta in specu delitescit; a muliere proditur, *B. J.* 8, 1. sqq. Ad Vespasianum adducitur; Titi erga eum clementia, 8, 8. Vespasiano imperium vaticinatur, 8, 9. Caesarienses postulant ut de eo supplicium sumatur, *B. J.* 9, 1. Hierosolymitani eum lugent ut mortuum, mox vero de ejus captivitate certiores facti ei maledicunt, 9, 5 sq. Vinculis solvitur, *B. J.* IV, 10, 7. *V. J.* 75. Hierosolymitanos a Tito obsessos ad deditionem hortatur, *B. J.* V, 9, 3 sq. Lapide percutitur a seditiosis, 13, 8. Josephi mater eum ut mortuum luget, *ibid.* Iterum ad deditionem hortatur, VI, 2, 1 sqq.; 7, 2. Post Hierosolym. expugnationem multos captivos liberat, *V. J.* 75. A Tito praedia accipit in Judaea, Romam profectus a Vespasiano multis muneribus donatur magnoque in honore apud eum est, *ibid.* A Jonathan quodam falso conjurationis apud Vespas. accusatur, *B. J.* VII, 11, 3. *V. J.* 76. Defuncto Vespasiano a Tito et post ejus mortem a Domitiano valde honoratur, *V. J.* 76. Ejus uxores et liberi, *V. J.* 75, 76, 1. — Agrippae regis ad Josephum epistolae, *V. J.* 65. — Josephus in literis Hebraicis et Graecis versatissimus, *A. J.* XX, 11, 2. Sed non assequutus est exquisitam linguae Graecae pronunciationem, *ibid.* Judaeorum res gestas Romae literis mandavit, *C. A.* I, 9. Sibi proposuit sine ira ac studio res narrare, *A. J.* VIII, 2, 8. XVI, 7, 1; XX, 8, 3. *V. J.* 65. *C. A.* I, 9 sq. — Historiam belli Jud. ante Antiquitates scripsit, *A. J.* I, pr. 1. Vespasiani, Titi et Agrippae testimonia de veritate historiae belli Jud. a Josepho conscriptae, *V. J.* 70. *C. A.* I, 9. — Quo consilio Antiquitates Jud. scripsit, *A. J.* I, pr. 1 sqq. XX, 11, 12. Judaeorum libros sacros in Antiquitatibus graece reddidit, *A. J.* X, 10, 6. Quando hoc opus ad finem perduxerit, *A. J.* XX, 11, 2. — Quid sibi proposuerit in scribendo libro de antiquitate Judaeorum contra Apionem, *C. A.* I, 1. — Promittit librum de Deo ejusque substantia et alium de legibus, *A. J.* XX, 11, 2; cf. *A. J.* III, 5, 6; 8, 10; IV, 8, 4. *C. A.* I, 9.
- Josias**, rex Judaeorum, Amosi fil., *A. J.* X, 4, 1. Ejus pietas, *ibid.* Sacros libros Moysis in templo repertos publice recitandos curat, 4, 2 et 3. Idolorum cultum funditus delet, 4, 4 et 5. Nechaonem, regem Aegypti, prohibere conatur ab expeditione per ipsius fines facienda; in praelio cum eo commisso sagitta ictus moritur, 5, 1. Regnavit annos triginta et unum, *ibid.*
- Josua**, V. Jesus Naveni f.
- Josua**, Siae f., pontifex creatur ab Archelao ethnarcha, *A. J.* XVIII, 13, 1.
- Josubacus**, Abrami f., *A. J.* I, 15.
- Jotapata**, urbs Galil. Ejus situs describitur, *B. J.* III, 7, 7. A Josepho munitur, II, 20, 6. A Placido frustra oppugnatur, *B. J.* III, 6, 1. A Vespasiano obsidetur; Jotapatenti duce Flavio Josepho, diu fortiter resistunt; tandem urbs capitur et deletur, 7, 4 sqq. Urbis situs, 7, 7.
- Jotape**, Sampsigerami Emesorum regis filia Aristobulo Aristobuli filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Jotape**, Aristobuli filia ex Jotape, *A. J.* XVIII, 5, 4.
- Jotape**, Antiochi Commagenorum regis f., Alexandro Tigranis filio nubit, *A. J.* XVIII, 4, 5.
- Jothamus**, Bocciae f. *A. J.* XVIII, 1, 3.
- Jothamus**, rex Judaeorum, Oziae fil., vivo adhuc patre regnum suscipit, *A. J.* IX, 10, 4. Rempublicam optime gerit, Ammanitis tributum impera., 11, 2. Regnat annos quadraginta et unum, 12, 1.
- Jothamus**, Jueli f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Jothorus**, Madianita, Moysis soror; ejus posteris terra tribuitur in Palaestina, *A. J.* V, 2, 3.
- Jovanus**, Japhethae f., *A. J.* I, 6, 1. Ab eo Graeci originem trahunt, *ibid.*
- Jozarus**, pontifex constituitur ab Herode M. in locum Mathiae, *A. J.* XVII, 6, 4.
- Jozarus**, Flav. Josephi collega in administranda Galilaea, *V. J.* 7.
- Jozarus**, sacerdos, cum tribus aliis Judaeis a Simonis et Anani factione contra Flav. Josephum, Galilaeae praef. missus, multas ei struit insidias, *V. J.* 39 sqq.
- Ipa** (?) urbs Palaest., *A. J.* VIII, 10, 1.
- Iraes**, Juclae f., *A. J.* I, 6, 4.
- Irenaeus**, Herodis Antipae procurator, vir eloquentissimus, *A. J.* XVII, 9, 4. *B. J.* II, 2, 3.
- Isaacus**, (Isacus) Abrami f. ex Sarra, circumciditur, *A. J.* I, 12, 2. A patre Deo offertur pro victima, sed Deus ei parcat, 13. Rebecca Bathueli fil. ducit uxorem, 16. Ex ea procreat Esavum et Jacobum, 18, 1. Dei jussu Gadara se confert, 18, 2 sq. Pro Esavo preces facere volens fallitur a Jacobo, 18, 4 sqq. Moritur Chebrone, 22.
- Isamachus**, pater Eliabi, *A. J.* III, 6, 1.
- Isana**, urbs Palaest., *A. J.* VIII, 11, 3.
- Isanae**, vicus Palaest., *A. J.* XIV, 15, 12.
- Isara**, urbs Palaest., *A. J.* VIII, 15, 4.
- Isidis** sacra fœdantur, *A. J.* XVIII, 3, 4. Tiberii jussu Isidis sacerdotes cruci affiguntur ejusque templum evertitur, *ibid.* Cf. *C. A.* I, 32.
- Ismaelus**, Abrami f. ex Agara, *A. J.* I, 10, 4. Cum matre Abrami domo expellitur; dei angelus ejus saluti prospicit, 12, 3. Mulierem Aegyptiam ducit uxorem, ex qua duodecim liberos suscipit, 12, 4.
- Ismaelus**, Judaeus ex stirpe regia quum Hierosolyma a Babyloniis obsiderentur, ad Baalem Ammanitarum regem confugit, *A. J.* X, 9, 2. Godoliam omnesque Masphatenses interimit, 9, 4.
- Ismaelus**, Phabi fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2; XX, 8, 8. *B. J.* VI, 2, 2. Ab Hierosolymorum proceribus Romam mittitur, ut Agrippam regem apud Neronem accuset, *A. J.* XX, 8, 11. A Nerone obses retinetur, *ibid.*
- Israela**, V. Jesraela.

Israhelitar. V. Judæi.
Israelus. V. Jacobus.
Issacharis, Jacobi ex Lia f., *A. J. I*, 19, 8. Ejus filii quatuor, *II*, 7, 4. Issacharis tribus quamnam Palæstinæ partem sortita sit, *V*, 1, 22.
Issares, Nephthalis f., *A. J. II*, 7, 4.
Ister, fluv. Germaniæ, *B. J. II*, 16, 4; *VII*, 4, 3.
Istobus, Ammanitis opem fert contra Judæos, *A. J. VII*, 6, 1.
Isuis, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.
Isus, Aseri f., *A. J. II*, 7, 4.
Isus, Jorani f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.
Itabyrium, mons Galil., describitur, *B. J. IV*, 1, 8. A Flavio Josepho munitur, *II*, 20, 6. *V. J. 37. Cf. A. J. V*, 1, 22; *XIII*, 15, 4.
Itamarus, Aaronis f., *A. J. XIII*, 8, 1. Sub regno Solomonis dignitas sacerdotalis ab ejus familia ad Phinees stirpem transit, *A. J. VIII*, 1, 3; cf. *VIII*, 14, 7.
Ithobalus, Tyrionum et Sidoniorum rex, *A. J. VIII*, 13, 1. Quid Menander de eo referat, 13, 2. Cf. *IX*, 6, 6. *C. A. I*, 18; 21.
Ituræa, regio Palæstin. Ituræi ab Aristobulo Judæorum rege debellantur, *A. J. XIII*, 11, 3. Ab eodem circumcisionem admittere coguntur, *ibid.*
Jubalus, Lamechi f., *A. J. I*, 2, 2.
Jubas, rex Libyæ, Glaphyram Achelai regis Cappadociæ filiam in matrimonium ducit, *A. J. XVII*, 13, 4. *B. J. II*, 7, 4.
Jubileus annus. *V. Jobelus.*
Juctas, Heberi f., *A. J. I*, 6, 4.
Jucundus, Herodis satelles, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse faletur, *A. J. XVI*, 10, 3.
Judæi, gens Æthiopica, originem trahunt a Judæa, *A. J. I*, 6, 2.
Judadas, Regmi f., Judææ princeps, *A. J. I*, 6, 2.
Judæa, *Judæi*. Judæa (i. e. tota terra Israëlita) describitur, *B. J. III*, 3, 1 sqq. *A. J. V*, 1 sqq. Olim Chananaea vocata, *A. J. I*, 6, 2. Judææ propriæ fines et natura, *B. J. III*, 3, 4 sq. In undecim toparchias dividitur, *ibid.* — Judæi ab initio Hebræi appellati ab Hebero Salæ f., *A. J. I*, 6, 4. Israëlitar ab Israelo (Jacob) f., *A. J. I*, 20, 2. Judæi hoc nomine ab eo inde tempore vocabantur, quo et captivitate in patriam redierunt, quia tribus Judæ prima in eam pervenit, *A. J. XI*, 5, 7. — Abramus Judæorum gentis auctor et Mesopotamia in Chananaeam migrat eamque occupat, *A. J. I*, 7 sqq. *V. Abramus, Isaacus, Jacobus.* Judæi, fame in Palæstina grassante, a Josepho invitati in Ægyptum commigrant, ubi præfectura Heliopolitana iis tribuitur incolenda, *A. J. II*, 7, 1 sqq. Num iidem qui apud Ægyptios Hycsos vocantur? *C. A. I*, 14. Judæos a leprosis in Ægyptum accitos esse ibique crudelissime in populum sævisse, tradit Manetho, *C. A. I*, 26 sqq. Judæi ab Ægyptiis inhumaniter tractantur variisque laboribus atteruntur, *A. J. II*, 9, 1 sqq.; 13, 4 sqq. Lysimachus refert, Judæos sub Bochori, Ægyptiorum rege, lepra et scabie afflictos partim in mare dejectos, partim in deserta deportatos esse, *C. A. I*, 34 sq. Ex Ægypto discedunt duce Moyse, *A. J. II*, 15 sq. cf. *Moyse*. Exodi tempus definitur, *A. J. VIII*, 3, 1. Aplonis de exodo sententia, *C. A. II*, 2. Judæi seditionem movent contra Moysem, *A. J. III*, 1, 1 sqq. Amalecitas devincunt; ad Sinam montem perveniunt, 2, 1 sqq. In cohortes distribuuntur, 4, 1. Decem præcepta a Deo accipiunt, 5. Ad tabernaculum extruendum viritum contribuunt, 8, 2. Moyse iis leges dat, 8, 10, quarum nonnullæ recensentur 9—13. A Moyse ad Chananaea fines ducti, seditionem contra eum movent, 13—15. Moyse iis renuntiat, Deum contra eos ira-

tum, facturum ut quadraginta annos in deserto morentur, eorum vero liberis Chananaeam traditurum esse, 15, 1. sqq. Invito Moyse Chananaeos aggressi clade afficiuntur, *IV*, 1. Core instigante, iterum contra Moysem et Aaronem seditionem movent, et nonnisi magnis a Deo miraculis editis conquiescunt, 2, 3 et 4. Ab Idumæorum finibus prohibiti, a Moyse per desertum ducuntur, 4. Sichonem et Ogen Amorrhæorum reges prælio devincunt, 5. Ex juvenibus multi a puellis Madianiticis corrumpuntur et ad leges violandas perducuntur: hi aut gladio perimuntur aut peste pereunt, 6. Madianitas fugant eorumque terram occupant, 7, 1. Paulo ante mortem Moyse iis librum tradit leges et reipublicæ ordinationem continentem, 8, 3. Jesu duce Jordanem, per quem Deus viam aperit, transgressi, Hierichuntem capiunt omnesque incolas occidunt, excepta Rachaba, quæ bene de iis meruerat. *A. J. V*, 1, 1—12. Infelicer res gerunt contra Annitas, quum Acharus Deum sacrilegio offenderet; a Jesu lustrati, Annam evertunt, 1, 13—16. Totam fere Chananaeam occupant, exceptis urbibus firmiter munitis; terram tributum distribuunt, 1, 17—29. Post mortem Jesu usque ad Saulum regem *judices* plus quam quingentos annos rempublicam gerunt, *A. J. XI*, 4, 8. Judæi leges patrias violandas, magnas experiuntur calamitates, ortoque bello inter Benjaminitas et ceteros Judæos, tota Benjaminis tribus præter viros sexcentos perimitur, *A. J. V*, 2. Subjugantur ab Assyriis, a Hothnielo liberantur, 3. A Moabitibus in servitutem redacti liberantur ab Ehude, 4. A Chananaeis deinde subacti, in libertatem vindicantur a Baraco et Debora, 5. A Madianitis duro imperio pressos liberat Gedeon, 6. Cum Ammanitis et Palæstinis bella gerunt varia fortuna, 7 sqq. Arca in Palæstinorum potestatem venit 11, 2. Palæstinos vincunt, duce Samuele, *VI*, 2. Samuelli filiis male se gerentibus in principatu, regem petunt, 3, 1 sqq. Saulus rex designatur a Samuele, 4, 1. Regnante Saulo Palæstinos, Amalecitas, Moabitas aliasque gentes finitimas devincunt, *VI*, 6 sqq. post Sauli mortem a Judæ tribu Davides, a reliquis tribubus Jebosthus rex creatur: exardescit bellum civile, *VII*, 1, 2 sqq. Jebostho occiso, Davides ab omnibus tribubus rex constituitur, 2, 4. Hierosolyma, quæ Jebusæi, gens Chananaea, incolabant, expugnant, annis quingentis quindecim postquam Jesus cum Chananaeis bellum gerere cepit, 3, 1 sqq. Davide regnante, Palæstinos identidem vincunt magnamque eorum terræ partem in suam ditionem redigunt; Moabitibus annuum tributum imperant; Idumæam sibi subjiciunt; Syriam occupant, 5. Fame premuntur; paulo post pestilentia vexantur, 12 et 13. Davides populi censum habet: repperiunt nongenta millia hominum qui arma ferre possint, Benjaminitis et Levitis non numeratis, 13, 1. In cohortes a Davide distribuuntur, 14, 8. Regnante Solomone neque bellis neque turbis distracti operam in agris colendis ponunt, *VIII*, 2, 3. Arcam in templum transferunt, 4, 1 sqq. Post Solomonis mortem Judæ et Benjaminis tribus Roboamum, ceteræ tribus Hieroboamum regem constituunt; itaque Judæa in duo regna dividitur, *A. J. VIII*, 8, 2 sqq. Ab hoc inde tempore Judæi a patria religione discedere cœperunt, quæ omnium eorum malorum causa exstitit, 8, 4. Vide nomina regum Judæ: Roboamus, Asanus, Josaphatus, Joramus, Ochozias, Gotholia, Joasus, Anasius, Ozias, Jothamus, Achazes, Ezeccias, Manasses, Amosus, Josias, Joachazus, Joacimus, Joachimus, Sedecias. — Reges Israelis, Hieroboamus, Nadabus, Basanes, Elanus, Zamares, Amarinus, Thumneus, Achabus, II, Orhostas, Joramus, Jehus, Joasus, Hieroboamus Zacharias, Sellumus, Manuemus, Phaceas, Pha-

ceas, Oseas. Regnum Israelis a Salmanassare Assyriorum rege extinguitur, Israelitae in Mediam et Persiam transferuntur: in eorum locum substituantur Chethaei, *A. J. IX, 1, 1.* Regnum Judae evertitur a Nabuchodonosoro; Judaei melioris sortis cum ipso rege Sedecia in Babyloniam captivi abducuntur, *X, 8.* Pauperes in Judaea relictii circa Maspham urbem sedes figunt usque Godolias praeficitur; post Godoliae interitum in Aegyptum migrant, inde vero et ipsi a Nabuchodonosoro in Babyloniam abducuntur, *9.* A Cyro Persarum rege veniam impetrant redeundi in patriam, *XI, 1, 1* sqq. Multi in Babylonia remanent, *1, 3.* Urbem et templum instaurare coeperunt, sed Cyro mortuo, a Cambyse prohibentur ne hac in re pergant, *2, 1* et *2.* Darius, instigante Zorobabelo, in urbe temploque instaurandis magnam ponit operam, *3, 7* sqq. Quinam Babylone cum Zorobabelo Hierosolyma redierint, *3, 10.* Samaritae templi edificationem impedire student, sed frustra, *4, 3.* sqq. Templo absoluto solemne Pascha celebratur, *4, 8.* Optimates rempublicam gerunt, *ibid.* Sub regno Xerxis Esdras convulsum cum mulieribus peregrinis abolet, *5, 3* sqq. A gentibus finitimis urbis membra diruuntur, quae Neemias relict, *5, 6* sqq. Sub regno Artaxerxis I, Amane totam Judaeorum gentem extinguere moliente, Mardochei et Estheris opera servantur; in hujus rei memoriam dies Pluracos celebrant, *6, 5* sqq. Adversarios ulciscendi ab Artaxerxe veniam impetrant, *6, 13.* Alexandro M. se subijciunt ab eoque privilegia impetrant, *8, 4.* sqq. Ptolemaeus Lagi urbem capit multosque Judaeos in Aegyptum deportat; contentiones inter Judaeos et Samaritas, *XII, 1.* Qui in Aegyptum deportati sunt captivi manumittuntur a Ptolemaeo Philadelpho, *2, 2* sqq. Antiochus Magnus, occupata Judaea, Judaeorum erga se studium remuneratur, *3, 3.* Ptolemaeus Epiph. Judaeam dotis nomine ab Antiocho M. accipit, *4, 1.* Ab Antiocho Epiphane coguntur patrium cultum patriosque mores relinquere, *5, 4.* Maccabaei regis mandata continent magnaeque manu circa se colligunt, *6.* Sub Juda Macab. Judaei libertatem suam contra Syriae reges egregie defendunt, *7—11.* Foedus cum Romanis inest, *10, 6.* Sub Jonathan Syrorum reges Judaeorum gratiam sibi conciliare student, *XIII, 2.* sqq. Foedus cum Romanis renovatur, *5, 8; 7, 3; 9, 2.* Simone principatum tenente, Judaei magna fruuntur felicitate, gentesque finitimas debellant, *6, 6.* Judaeorum res admodum secundae ac florentes sub Hyrcano, *10, 1.* Aristobulus, Hyrcani fil. principatum in regnum commutat, *A. J. II, 1. B. J. I, 3, 1.* Contra Alexandrum Jannaeum, qui Aristobulo succedit, saepius seditionem movent, *A. J. 13, 5; 14. B. J. 4, 3* sqq. Re nati times sub Alexandro Jannaeo, *A. J. 15, 3.* Post Alexandri mortem regnum suscipit Alexandra, ejus uxor; haec omnia Pharisaeis gerenda permittit, qui magna sunt apud populum auctoritate, *A. J. 16, 1* sq. *B. J. 5, 3.* Aristobulus et Hyrcanus, Alexandri filii, de regno disceptantes, causam suam ad Pompejum deferunt, *A. J. XIV, 1* sqq. *B. J. I, 6, 1* sqq. Pompejus, captis Hierosolymis, regem dignitatem abolet, Judaeis tributum imponit nullasque eorum urbes Syriae provinciae attribuit, *A. J. 4, B. J. 7.* Gabinius quinque synedria constituit populumque in totidem partes dividit; Judaei reguntur ab optimatibus, *A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5.* Caesari in Aegypto bellum gerenti auxilium ferunt, *A. J. 8, B. J. 9, 3* sqq. Decreta in Judaeorum gratiam facta a Romanis aliisque populis, *A. J. 10.* Valle vexantur a Cassio, *A. J. 11, 2* sq. *B. J. 11, 1* sq. M. Antonius iis restituit quae Cassius iis eripuerat, *A. J. 12, 2* sqq. Longa de regno contentio inter Herodem M. et Antigoum Aristob. filium, *A. J. 13* sqq. *B. J. 12* sqq. An-

tigono superato Herodes regnum suscipit, *A. J. XV, 1.* Jussu Antonii Herodes Judaeae partem Cleopatrae cedit, *A. J. XV, 4, 1. B. J. I, 18, 5.* Judaea magno terrae motu vastatur, *A. J. 5, 2. B. J. 19, 3.* Herodes ab Octaviano eam Judaeae partem recuperat quam jussu Antonii Cleopatrae dederat, *A. J. XV, 7, 3.* Trachonitis, Batanea, Auranitis et Zenodori tetrachia Herodis regno ab Octaviano adduntur, *A. J. XV, 10, 1* sqq. *B. J. I, 20, 4.* Post Herodis mortem, Archelao et Antipa Roma de regno disceptantibus, Judaea plena est turbarum; seditiones compe-
scentur a Quinct. Varo, Syriae praefecto, *A. J. XVII, 10. B. J. II, 3* sqq. Judaei legatos mittunt ad Caesarem Octav., qui ab eo petant, ut regum dominatu ipsos liberet, *A. J. 11, 2. B. J. 6, 2.* Caesar Octav. Archelaum constituit ethnarcham eique Judaeam, Samariam et Idumaeam tribuit, Philippum vero et Antipam tetrarchias facit, huc Peraeam et Galileam, illi Bataniam Auranitidem, Trachonitidem et Zenodori terrae partem assignans, *A. J. 11, 4. B. J. 6, 3.* Archelao regno dejecto, Caesar ejus ethnarchiam Syriae provinciae adjicit, *A. J. 13, 5. B. J. 8, 1.* Tiberius, post Philippi mortem ejus tetrarchiam Syriae adjicit, *A. J. XVIII, 4, 6.* Cuius vero Caligula Agrippam Aristobuli fil. Philippi tetrarchiae regem facit, *A. J. XVIII, 6, 10. B. J. II, 9, 5.* Judaei nolunt Caligula statuum in dei templo erigere, *A. J. XVIII, 8, 2* sqq. Claudius Caesar Agrippae regno addit Judaeam, Samariam, Libanum montem et Abilam urbem, *A. J. XIX, 5, 1. B. J. II, 11, 5.* Claudius Judaeis per totum imperium Romanum permittit, ut moribus suis atque institutis utantur, *A. J. 5, 2.* Post Agrippae mortem Cuspius Fadus mittitur, qui totius Judaeae administrat, *A. J. 9, 2.* Lis inter Samaritanos et Galileos quibus Judaei auxiliantur, *A. J. XX, 6. B. J. II, 12, 3.* Claudius Agrippae, Agrippae M. fil., Philippi tetrarchiam tribuit, *A. J. 7, 1. B. J. 12, 8.* Nero ejus regno addit partem Galilaeae et Peraeae, *A. J. 8, 4. B. J. 13, 2.* Tota Judaea tum temporis latronum, impostorum et hominum seditiosorum plena, *A. J. 8, 5* sqq. *B. J. 13, 2* sqq. Flori procuratoris sevitia Judaeos ad defectionem a Romanis adigit; belli Judaici initium, *B. J. II, 14* sq. Judaeorum ubique gentium calamitates et caedes, *18.* Cestius Gallus Syriae praefectus ad reprimendam seditionem in Judaeam venit, sed post acceptam apud Bethoron cladem et irritam urbis et templi obsidionem se recipit, *19.* Judaei tum urbis et provinciarum praefectos bellicaeque duces constituunt, *20, 3* sq. Vespasianus cum exercitu a Nerone mittitur contra Judaeos, *B. J. III, 1, 2* sq. Vespasianus Galileam occupat, *III, 2—10, IV, 1.* Intestina dissidia et seditiones in Judaea, *IV, 3, 2.* Hierosolymis zelotae in eives saeviunt, *4* et *5.* Peraea, Idumaea magnaue pars Judaeae a Romanis subiguntur, *7—9.* Quum Vespasianus imperator creatus esset, ejus fil. Titus bellum cum Judaeis persequitur, *11, 5.* Hierosolyma post longam obsidionem a Tito capiuntur et funditus evertuntur, *V, 1—VII, 1.* *Hierosolyma, Titus.* Vespasianus omnem Judaeae terram vendi jubet et Judaeis, ubicunque degant, tributum indicit, *6, 6.* Machabeus, Herodium, et Masada castella a Romanis capiuntur; finis belli Judaici, *6, 1* sqq.; *8, 1—10, 1.* — Admirabilis inter Judaeos de rebus summis consensus, *C. A. II, 19.* Dei quae sit natura ex Judaeorum sententia, *C. A. II, 16; 22.* Eorum libri sacri viginti duo, *C. A. I, 8.* — Judaeorum leges omnium optimae, *C. A. II, 38, 41.* Eorum indoles, *II, 14; 16* sqq.; *41.* Severiores sunt quam quae apud alios populos valent, *II, 32.* Multi eas imitati sunt, *II, 39.* Judaei legibus accuratissime instituuntur, *II, 18.* Omnia pati malunt quam quidquam contra leges facere, *I, 22.* — Magistratus sc-

- Levitica, *A. J.* IV, 8, 4. — Judaeorum temperantia, fortitudo, sapientia, *C. A.* 1, 22. Apud Judaeos illiberale est aliarum gentium linguas ediscere, *A. J.* XX, 11, 2. Circumcisio ab Abramo instituta, *A. J.* I, 10, 5; cf. VIII, 10, 3. De Judaeorum juramentis Apionis mendacia, *C. A.* II, 10. — Judaei admodum sero in Graecorum notitiam venerunt, *C. A.* I, 12. Graecorum de iis testimonia, I, 22. Cur odio sint Aegyptiis, I, 24. Judaei per totum orbem terrarum dispersi sunt, *A. J.* XIV, 7, 2. *B. J.* II, 16, 4. Cf. *Alexandria, Antiochia, Babylonia, Cyeta, Cyrene, Damascus, Ionia, Melos, Roma, Syria.*
- Judaicum bellum*, quando initium cepit; ejus causae, *B. J.* II, 14 sqq. Cf. *Judaea, Hierosolyma, Vespasianus, Titus.*
- Judas, Jacobi ex Lia f.* *A. J.* I, 19, 8. Fratribus consilium dat ut Josephum vendant, II, 3, 3. Jacobi filiorum vehementissimus et audacissimus, 6, 5; cf. 6, 8. Ejus filii tres, 7, 4. — Judaei tribus quamnam Judaeae partem sortita sit, V, 1, 22. Post Sauli mortem Davidem creat regem, qua re bellum civile conflatur, VII, 1, 2 sqq. Tribulium numerus sub regno Davidis, VII, 13, 1.
- Judas, Aminadabi f.*, *A. J.* XI, 4, 2.
- Judas*, pontifex, *A. J.* XI, 7, 1.
- Judas Maccabaeus*, Mattathiae fil., patre defuncto, rerum administrationem suscipit, *A. J.* XII, 6, 4. Apollonium, deinde Seronem vincit, 7, 1. Exercitum a Lysia contra ipsum missum fundit, 7, 3 et 1. Lysiam cum magno exercitu advenientem propulsat, 7, 5. Hierosolyma contendit, templum lustrat et instaurat, suetasque hostias offert, 7, 6. Luninum festum instituit, 7, 7. Gentes finitimas subigit, 8. Arcem Hierosolymorum oppugnat, 6, 3. Cum Antiocho Eupatore congreditur; Hierosolyma se recipit, 9, 4 et 5. Cum Antiocho pacem componit, 9, 6. Barchides a Demetrio missus ei insidias struit, 10, 2. Cum Alcimo pontifice de principatu contendit, 10, 3. A Nicanore victus Hierosolyma fugit, 10, 4. Nicanorem superat, 10, 5. Pontificatum obit, 10, 6. Cum Romanis societatem jungit, *ibid.* In praelio cum Barchide commisso cadit, 11, 2. — Cf. *B. J.* I, 1, 4 sqq.
- Judas, Essaeus*, vates; ejus vaticinium de Antigoni morte, *A. J.* XIII, 11, 2. *B. J.* I, 3, 5.
- Judas, Chapsai f.*, *A. J.* XIII, 5, 7.
- Judas, Ezechiae* latronis fil., post Herodis M. mortem multa latrocinia exercet, quin etiam regnum affectat, *B. J.* II, 4, 1. *A. J.* XVII, 10, 5.
- Judas, Sariphaei fil.*, legum interpres praestantissimus, juventutem concitat in Herodem M., aquilamque auream templi porta deici jubet, *A. J.* XVII, 6, 2 sq. *B. J.* I, 33, 3. Vivus crematur, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 33, 4.
- Judas, Galilaeus* (Gaulanita) Judaeos hortatur ut a Romanis deficiant, *A. J.* XVIII, 1, 1. *B. J.* 8, 1. Novae philosophorum sectae princeps est, quae in plerisque rebus cum Phariseis consentit, sed in eo ab iis differt, quod ante omnia libertatem esse tuendam statuit, *A. J.* I, 1, 1; 1, 6. *B. J.* 8, 6.
- Judas, Jonathae f.*, Judaeus nobilis, *B. J.* II, 21, 7.
- Judas, Chelciae f.*, Eleazari socius, *B. J.* V, 1, 2.
- Judas, Judae f.*, unus e seditiosis Hieros. praefectis ob proditorem a Simone necatur, *B. J.* V, 13, 2.
- Judas, Ari f.*, Judaeus fortitudine excellens, *B. J.* VI, 1, 8; VII, 6, 5.
- Judas, Mertonis f.*, Judaeus, fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 1, 8; 2, 5.
- Judas, Flav. Josephi collega* in administranda Galilaea, *V. J.* 7.
- Judices*, etiam *μὲναιχοι* dicti, plus quingentis annis apud
- Judaeos imperium tenebant, *A. J.* XI, 4, 8. Cf. IV, 8, 14. Judices apud Tyrios, *C. A.* I, 21.
- Juelus*, Sudeae fil., summus pontifex, *A. J.* X, 8, 6.
- Julia* (*Livia*) Caesaris Augusti uxor Herodi M. multa dona mittit, *A. J.* XVI, 5, 1. Salomae Herodis sorori suadet ut fratri obsequuta nubat Alexae, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 6. Herodes magnam pecuniae vim ei legat, *A. J.* XVII, 6, 1; 8, 1. *B. J.* 32, 7; 33, 8. Salome ei Jamniam, Phasaelidem et Archelaidem legat, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.
- Julia*, Caligulae soror, M. Minuciani uxor, *A. J.* XIX, 4, 3.
- Julianus*, Bithynius, vir fortissimus, *B. J.* VI, 1, 8.
- Julias* (*Livias*), urbs Percae ab Herode Antipata vocata in honorem Juliae Augusti uxoris; prius dicebatur Betharamphtha, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1. A Nerone Agrippae juniore datur, *A. J.* XX, 8, 4. A Romanis capitur, *B. J.* IV, 7, 6.
- Julias*, urbs Galil. ad lacum Genezareth, a Philippo ita appellata in honorem Juliae Augusti filiae; prius dicebatur Bethsaida, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1; III, 10, 7. *V. J.* 71.
- Julius*, leg. Roman. dux, *A. J.* XV, 3, 7.
- Juno Argiva*, *B. J.* I, 21, 7.
- Jupiter Enyalus*, *A. J.* I, 4, 3. Jovis Hellenii templum in monte Garizin, *A. J.* XII, 5, 5. Jovis Casii templum in Aegypto, *B. J.* IV, 11, 5. Jovis Victoris et Jovis Capitolini templa in Roma urbe, *A. J.* XIX, 4, 3. *B. J.* VII, 5, 6. — Jupiter Olympius, opus Phidiae, *A. J.* XIX, 1, 1. *B. J.* I, 21, 7.
- Justus*, Pisti f., Tiberiensis, rebus novis stu let; ejus iudoles atque ingenium, *V. J.* 9; 70. Contra Fl. Josephum Galil. praef. Tiberienses concitat, 17. Cf. 37. Ad Agrippam regem transit, 73. A Decapolitanis apud Vespasianum accusatus, ab hoc capitis damnatur; ab Agrippa vero, intercedente ejus sorore Berenice, servatur, 65; 74. Postea ab Agrippa propter maleficia varia identidem in vincula conjicitur et in exilium agitur, 65. Scripsit historiam belli in Galilaea gesti mendaciorum plenam, 65. Quando eam eiderit, *ibid.*
- Justus*, Flav. Josephi f., *V. J.* 1; 76
- Iyceri* a Hiram Tyriorum rege subjecti, *A. J.* VIII, 5, 3.
- Izarae*, fons Palest., *A. J.* 15, 6.
- Izari* (?) urbs (Jesraela), *A. J.* VIII, 13, 6.
- Izates*, Monobazi Adiabenor regis ex Helena fil., ad Abennigerum mittitur, ejus filiam uxorem ducit, *A. J.* XX, 2, 1. Patri succedit, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 2, 3 sq. Hierosolymitanos fame laborantes sublevat, 2, 5. Artabanum Parthorum regem, regno pulsum benigne excipit; apud Parthos pro eo intercedit, 3, 1 sq. Ab Artabano magnis honoribus afficitur et regionem circa Nisibin dono accipit, 3, 3. Bardanes, Artabani successor, contra Itazem expeditionem facit, 3, 4. Regni priores, seditionem moventes, eorumque socium, regem Arabiae, cadit, 4, 1. A Vologese, Parthorum rege, bello petitur; Dei providentia servatur, 4, 2 sq. Moritur, successorem relinquens Monobazum fratrem, 4, 3. Sepelitur in pyramide prope Hierosolyma, *ibid.* Cf. *B. J.* VI, 6, 4.

L.

Labanus, Bathueli f., *A. J.* I, 6, 2; 16, 2. Jacobo Rebecam ipsius filiam in matrimonium petenti septem annorum servitutem imponit; septennio elapso fraudulentem Liam pro Rebecca substituit; post alterum septennium servitutis Rebecam ei nuptum dat, 19, 7. Jacobum cum

- uxoribus et parte gregum discedentem persequitur; Deo intercedente fides facit cum Jacobo, 19, 9 sqq.
- Labatha**, urbs Palæst., A. J. VII, 5, 5.
- Labimus**, Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Labina**, regio Palæst., A. J. IX, 5, 1.
- Laborosoarchodus**, rex Babylonie, C. A. I, 20.
- Labosordachus**, rex Babylonie, A. J. X, 11, 2.
- Lacedæmonii** Judæorum cognati, A. J. XII, 4, 10 sq.; XIII, 5, 8. Amicitiam faciunt cum Judæis, *ibid.* Herodis M. in eos liberalitas. A Romanis subiguntur, B. J. II, 16, 4. — Lacedæmonii moribus docent non præceptis, C. A. II, 10. Peregrinos in rempublicam non admittunt, II, 36. Nuptias negligunt, II, 37. Cum libertate etiam leges interierunt, II, 31.
- Lachis**, urbs Judææ, A. J. VIII, 10, 1.
- Lachisa**, urbs Judææ, A. J. IX, 9, 3.
- Lamechus**, Mathusalæ f., A. J. I, 2, 2; 3, 4.
- Laodice**, Galadenorum regina bellum cum Parthis gerit, A. J. XIII, 13, 4.
- Laodicea** maritima, urbs Syriæ; Herodis M. in Laodicenses liberalitas, B. J. I, 21, 11.
- Laodicenses**, a Romanis jubentur Judæos in ipsorum civitate habitantes benigne tractare, A. J. XIV, 10, 20.
- Larcus Lepidus**, decimæ legionis Rom. dux, B. J. VI, 4, 3.
- Lasthenes**, Cretensis, Demetrii amicus, A. J. XIII, 4, 3; 4, 9.
- Latopolis**, urbs Ægypti, A. J. II, 15, 1.
- Latusimus**, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lebana**, urbs Judææ, A. J. X, 5, 2.
- Lebba**, urbs Moabitarum, A. J. XIII, 15, 4.
- Lemonia**, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 10.
- L. Lentulus**, consul Rom., ejus de Judæis Ephesiis decretum, A. J. XIV, 10, 13; 10, 16.
- Leontopolis**, urbs Ægypti, A. J. XIII, 3, 1.
- Lepidus**, Minuciani amicus, a Caligula occiditur, A. J. XIX, 1, 3; 1, 8.
- Lesbus**, insula, A. J. XVI, 2, 2.
- Leuce**, saxum prope Masadam, castellum Judææ, A. J. VII, 8, 5.
- Levias**, Judæus nobilis, a Zelotis necatur, B. J. IV, 3, 4.
- Levi**, Jacobi ex Lia f., A. J. I, 19, 8. Cum Simyone fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Levitæ, Judæorum tribus, Dei ministerio consecrati, militia immunes sunt; quadraginta octo urbes cum agris possident, et frugum decumam a populo accipiunt, A. J. IV, 4, 3; cf. III, 11, 1; 12, 4; IV, 8, 8; 8, 22; V, 1, 24. Bini in singulis urbibus magistratus e tribu Levitica eligendi, IV, 8, 14. Davides Levitas in classes distribuit iisque munera assignat, VII, 14, 7; cf. 12, 2. Hieroboamo in regno suo vitularum cultum præscribente, Levitæ inde in Judæam migrant, VIII, 10, 1. Agrippa jun. iis, qui cantores sunt, permittit stolam lineam gestare, XX, 9, 6.
- Lex Judaica**, a septuaginta Judæis in linguam Græcam vertitur, A. J. XII, 2. Post expugnata Hierosolyma in triumpho portatur; deinde in palatio imperatoris reponitur, B. J. VII, 5, 7. — Cf. *Mosaicæ leges*.
- Lia**, Libani filia, patris fraude cum Jacobo matrimonio jungitur, A. J. I, 19, 7. Ejus liberi, 19, 8.
- Libanus**, mons Syriæ, A. J. III, 14, 1; V, 1, 22; 3, 1; VIII, 2, 3; 6, 3; XIII, 16, 5; XIX, 5, 1. B. J. I, 17, 3; III, 3, 5. V. J. 11.
- Liberalis**, centurio Rom., B. J. VI, 4, 7.
- Liberius Maximus**, Judææ procurator, B. J. VII, 6, 6.
- Libya**, nomen habet a Libye Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Occupatur ab Ophre, I, 15. — Libya Pentapolitana, B. J. VII, 11, 1.
- Libyes**, a Judæis Phuti vocantur, A. J. I, 6, 2.
- Liternius Fronto**, legionum Alexandrinarum dux, B. J. VI, 4, 3; 9, 2.
- Livia**, V. Julia.
- Livias**, urbs Arabiæ, A. J. XIV, 1, 4.
- T. Livius**, de rebus a Pompejo gestis, A. J. XIV, 4, 3.
- Lollius**, cum Metello Damascum capit, A. J. XIV, 2, 3. B. J. I, 6, 2.
- Longinus**, tribunus militum, B. J. II, 19, 7.
- Longinus**, eques Rom., fortitudinis conspicuus, B. J. V, 7, 3; VI, 3, 2.
- Lotus**, Arane f., ab Abramo adoptatur, A. J. I, 7, 1. Cum Abramo in Ægyptum proficiscitur; inde in Chananæam reversus, planitiem ad Jordanem fluvium habitat, 8. Ab Assyriis in captivitatem abducitur, 9. Ab Abramo liberatur, 10, 2. De Sodomorum excidio a Deo præmonitus, inde discedit, 11, 4. Ejus uxor in statuam salinam convertitur, *ibid.* Cum filiabus concumbit, 11, 5.
- Lucius**, miles Roman., B. J. VI, 3, 2.
- Lucullus**, bellum gerit cum Mithridate, Armeniam depopulatur, A. J. XIII, 16, 4.
- Ludas**, Semæ f., Ludorum (Lydorum) auctor, A. J. I, 6, 4.
- Ludi**, V. Lydi.
- Ludi**, quinquennales ab Herode M. in honorem Cæsaris Octav. instituti, A. J. XV, 8, 1. B. J. I, 21, 8. Ludi Palatini Romæ in Palatio celebrantur in honorem Cæsaris Augusti, A. J. XIX, 1, 11. sq.
- Ludimus** (*Ludimus*), Mestrami f., A. J. I, 6, 2.
- Lugdunum**, urbs Galliæ; Herodes Antipas a Caligula relegatur, A. J. XVIII, 7, 2. B. J. II, 9, 6.
- Luminum festum**, A. J. XII, 7, 7. Ejus origo, *ibid.*
- Luomes**, Dadanis f., A. J. I, 15.
- Lupus** (*Julius*) tribunus militum Caligulæ uxorem et filiam interficit, A. J. XIX, 2, 4. Supplicio afficitur, 4, 5.
- Lupus**, Alexandria præfectus, Oniæ templum claudit, B. J. VII, 5, 2; 8, 4.
- Lychnuchus** sacer describitur, A. J. III, 6, 7.
- Lycii**, pop. Asiæ min.; Herodis M. in eos liberalitas, B. J. I, 21, 11. Cf. II, 16, 4.
- Lycurgus**, Lacedæmoniorum legislator, C. A. II, 15; 31.
- Lydi**, olim Ludi dicti, a Luda Semæ f., originem habent, A. J. I, 6, 4. Rebus novis student sub Antiocho M., XII, 4, 3.
- Lydia**, occupatur ab Alexandro M., A. J. XI, 8, 1.
- Lydda** (Diospolis), urbs Judææ, toparchiæ caput, B. J. III, 3, 5. Incolæ a Cassio in servitutem rediguntur, A. J. XIV, 11, 2. B. J. I, 11, 2. Urbs a Vespasiano capitur, B. J. IV, 8, 1. Cf. A. J. XIV, 10, 6; 15, 3; XX, 6, 2. B. J. I, 15, 6; II, 12, 6.
- Lysanias**, Ptolemæi Mennæi f., post patris obitum Chalcidis tyrannus, cum Antigono Aristobuli f. societatem init, A. J. XIV, 13, 3. B. J. I, 13, 1. Cleopatraz insidiis necatur, A. J. XV, 4, 1. Lysaniæ tetrarchia a Zenodoro conducitur, A. J. XV, 10, 1. B. J. I, 20, 4.
- Lysias**, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 7, 2. Exercitus, quem contra Judam Maccab. mittit, funditur, 7, 3 et 4. ipse magno cum exercitu eum aggressus propulsatur, 7, 5. Antiochum Eupatorem declarat regem, 9, 3. Cum Antiochio Eupat expeditionem facit contra Judæos, 9, 4 sq. Cum Judæis pacem componit, 9, 7. A Demetrio interficitur, 10, 1. Cf. XX, 11.
- Lysias**, Syriæ castellum, a Pompeio expugnatur, A. J. XIV, 3, 2.

Lysimachus, post mortem Alexandri M. Thraciam obtinet, A. J. XII, 1, 1.
Lysimachus, Apollodoti frater, Gazam urbem Alexandro Jannæo prodit, A. J. XIII, 13, 3.
Lysimachus, Pausaniæ f., ab Hyrcano Romam mittitur legatus, A. J. XIV, 10, 10; 12, 3.
Lysimachus, Judæus nobilis, ab Herode M. interficitur, A. J. XV, 7, 8.
Lysimachus, historicus, Judæorum detractor, laudatur, C. A. I, 34; 35; II, 2; 14.
Lyssa, urbs Arabiæ, A. J. XIV, 1, 4.

M.

Maathas, Baalis sacerdos, A. J. IX, 7, 4.
Mabortha. V. *Neapolis*.
Maccabæi, Judæorum principes; eorum historia, A. J. XII, 6.
Maccubæi, dicuntur etiam septem fratres, ab Antiocho Epiph. ad mortem cruciati; quod leges patrias violare nolebant, Maccabæis animi fortitudine similes, M. 8 sqq.
Macedda, (Macchida) locus Palæst., A. J. V, 1, 17.
Macedonia, post mortem Alexandri M. a Cassandro occupatur, A. J. XII, 1, 1.
Macedones, Persarum imperium evertunt, A. J. XI, 8.
Macedones a Romanis devicti, B. J. II, 16, 4.
Macedones, Epiphanis Commageni milites, Macedonum more armati, B. J. V, 11, 3.
Machæras, Romanorum dux, a Ventidio Herodi auxilio missus mala fide agit, A. J. XIV, 15, 7. B. J. I, 16, 6.
Machærus, castellum in confinio Palæstine et Arabiæ situm, A. J. XVIII, 5, 1. B. J. I, 8, 1. Ejus situs describitur B. J. VII, 6, 1. Primus locum munivit Alexander Judæorum rex, munitiones amplificavit Herodes, 6, 2. A Gabinio diruitur, A. J. XIV, 5, 4. B. J. I, 8, 5. Capitur a Judæis seditiosis, B. J. II, 18, 6. Capitur a Romanis post Hierosol. expugnationem, B. J. 6, 3 sqq. Cf. III, 3, 3.
Machama, Tholomæi Gessirorum regis filia, Davidis uxor, A. J. VII, 1, 4.
Nachana, Roboami uxor, A. J. VIII, 10, 1.
Machus, Nachoræ f., A. J. I, 6, 5.
Machurus, regionis Galaditidis princeps, A. J. VII, 9, 8. cf. 5, 5.
Machma, urbs Palæst., A. J. VI, 6, 1. XIII, 1, 6.
Machon, urbs Palæst., A. J. VII, 5, 3.
Macro, militum prætorianorum sub Tiberio præfectus, A. J. XVIII, 6, 6; 6, 7.
Macrones, pop. Ponti, C. A. I, 22.
Madæi, Græcis Medi dicuntur, A. J. I, 6, 1.
Madanes, Abrami f., A. J. I, 15.
Mades, Japhethæ f., Madæorum (Medorum) auctor, A. J. I, 6, 1.
Madiana, urbs Arab., A. J. II, 11, 1.
Madianes, Abrami f., A. J. I, 15.
Madianitæ, pop. Arab., Judæos ex Ægypto redeuntes a finibus suis arcere student, A. J. IV, 6. Devincuntur et caduntur a Judæis, 7, 1. Vincuntur a Gedeone, V, 6.
Mæcia, tribus Romæ, A. J. XIV, 10, 10.
Mæolis palus, B. J. VII, 7, 4.
Magedo (Magedda, Megiddo), urbs Samar. in tribu Manassæ, a Solomonem condita, A. J. VIII, 6, 1; IX, 6, 3.
Magnus Campus. V. *Campus*.
Magogæ, (Scythæ) a Magoge originem trahunt, A. J. I, 6, 1.
Magoges, Japhethæ f., Magogorum princeps, A. J. I, 6, 1.

Malachias, Judæus, fortiter se gerit contra Romanos, B. J. VI, 1, 8.
Malaclius, Cainæ f., A. J. I, 3, 4.
Malatha, castellum Idumææ, A. J. XVIII, 6, 2.
Malchus, Arabs, Antiochum Alexandri Balæ fil. educat; eum Diodoto tradit, A. J. XIII, 5, 1.
Malchus (Malichus), rex Arabiæ, Herodi patria profugo, quamquam beneficiis ab eo affectus, auxilium ferre recusat; cujus rei mox eum pœnitet, A. J. XIV, 14, 1 sq. B. J. I, 14, 1 sq. Cf. A. J. XV, 6, 2.
Malchus, Arabs, Vespasiano mittit auxilium contra Judæos, B. J. III, 4, 2.
Malchus. Cf. *Cleodemus*.
Maliathe (?) (Maniathe), urbs Perææ, A. J. V, 7, 10.
Malichus, unus ex Judæorum primoribus, ab Hyrcano mortis periculo eripitur, A. J. XIV, 5, 2; 11, 2. B. J. I, 8, 3; 11, 2. Antipatrum ex insidiis interficit, A. J. II, 2 sq. B. J. II, 3 sq. Principatum affectat; ab Herode, Antipatri f., occiditur, A. J. II, 5. B. J. II, 7 sq.
Malla, sive *Malle*, urbs Palæst., A. J. XII, 8, 3.
Mallon, Elimelech f., A. J. V, 9, 1.
Malthace, Herodis M. uxor, A. J. XVII, 10, 1. B. J. I, 28, 4.
Mambre, ilex Abrami, A. J. I, 11, 2.
Mambres, Abrami commilito, A. J. I, 10, 1.
Manachase, vestimentum sacerdotum, A. J. III, 7, 2.
Manæmus, Israelitarum rex, Phullo, Assyriorum regi, expeditionem contra ipsum facienti, missis mille talentis, persuadet ut recedat, A. J. IX, 11, 1. Regnavit decem annos, *ibid*.
Manæmus, Essenus ab Herode M. in honore habetur, A. J. XV, 10, 6.
Manæmus, (Manaimus), Judæ Gallæi fil., seditiosorum Hierosol. dux, B. J. II, 17, 8. Tyrannidem affectat; interficitur, 17, 9. V. J. 5.
Manalis, (quæ vox *Castra* significat), Jebosthi, Judæorum regis, regia, A. J. VII, 1, 3.
Manasses, Josephi f., ex Asenetha, A. J. II, 6, 1. Cum Ephraimo fratre inter Judæorum principes refertur, II, 8, 1; III, 12, 4. Manassæ tribus quamnam Palæstine partem sortita sit, IV, 7, 3; V, 1, 22.
Manasses, Judæorum rex, Ezechiæ fil., initio regni sui impius et crudelis, A. J. X, 3, 1. A Babylonis, qui Judæam invadunt, in captivitatem abducitur; postea in regnum suum remittitur et optime rempublicam gerit, 3, 2.
Manasses, Jaddi frater, Sanaballetæ filiam ducit uxorem, A. J. XI, 7, 2. Id quod indigne fert populus, 8, 1. Templi in monte Garizin a Sanaball. exstructi pontifex constituitur, 8, 4.
Manasses, pontifex, A. J. XII, 4, 1.
Manasses, initio belli Jud. Perææ præficitur, B. J. II, 20, 4.
Mandra, locus Palæst., A. J. X, 9, 5.
Manetho, genere Ægyptius, historiæ Ægyptiæ scriptor, C. A. I, 14. Laudatur, C. A. I, 14; 26—32; II, 2. A. J. I, 3, 9. De ejus fide, C. A. I, 31; 33.
Maniathe. V. *Maliathe*.
L. Manlius, A. J. XIII, 9, 2.
Manna, de celo demittitur, A. J. III, 1, 6. Quid vox significet, *ibid*.
Mannæus, Lazari f., B. J. V, 13, 7.
Manoches, Samsonis pater, A. J. V, 8, 2.
Maon, regio Palæst., A. J. VI, 13, 2.
Mar, locus Arabiæ, A. J. III, 1, 1.
Maræothus, Jothami f., A. J. VIII, 1, 3.
Mararius, Levi f., A. J. II, 7, 4.

- C. Marcellus*, consul Rom., *A. J.* XIV, 10, 13.
Marcellus, procurator Judaeae, *A. J.* XVIII, 4, 2.
Marcus, Alexandri Lysimachi, Alabarchae, f., *A. J.* XIX, 5, 1.
Mardocheus, Judaeorum dux, *A. J.* XI, 3, 10; 4, 8.
Mardocheus, unus ex Judaeorum Babylone degentium primoribus, patrus Estheris, *A. J.* XI, 6, 2. Coniurationem in Artaxerxem regem detegit, 6, 4. In odium incurrit Amanis, qui omnes Judaeos perdere constituit, 6, 5. Estherem perducit ut Judaeorum patrocinium suscipiat, 6, 7. Amanes cum honorare cogitur, 6, 10. Amane supplicio affecto, muneribus et honoribus cumulat. 6, 12, et 13.
Mavesa. *V. Marissa*.
Maria, femina nobilis, fame urgente filium suum comedit, *B. J.* VI, 3, 4.
Mariamne (Mariamne), Moysis soror, Ori (Uronis?) uxor, *A. J.* III, 2, 4; IV, 4, 6; cf. II, 9, 4.
Mariamne, Alexandri ex Alexandra filia, Herodi M. in matrimonium collocatur, *A. J.* XIV, 12, 1; 15, 14. *B. J.* I, 11, 5; 17, 8. Formae venustate insignis, *A. J.* XV, 2, 5 sq. Secretum de Mariamne mandatum, quod Herodes dedit Josepho avunculo suo, 3, 5 sq. In suspicionem adulterii venit, 3, 9. Iterum in adulterii suspicionem vocata necatur, 7, 1 sq. Ejus indoles, 7, 4.
Mariamne, Simonis pontificis filia, Herodis M. uxor, *A. J.* XV, 9, 3. XVII, 1, 3. *B. J.* I, 28, 4. Ejus liberi, *ibid.* Ab Herode repudiatur, *A. J.* XVII, 4, 2. *B. J.* I, 30, 7.
Mariamne, Aristobuli filia ex Berenice, Herodis M. neptis, *B. J.* I, 28, 1.
Mariamne, Agrippae M. filia ex Cypro, *A. J.* XVIII, 5, 4, *B. J.* II, 11, 6. Nubit Archelao Chelciae fil., *A. J.* XIX, 9, 1; XX, 7, 1. Repudiato Archelao matrimonium init cum Demetrio Alexandrino, 7, 3.
Mariamne, Josephi filia ex Olympiade, Herodi Aristobuli filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4.
Mariamne, Archelai ethnarchae uxor, ab eo repudiatur, *A. J.* XVII, 13, 4. *B. J.* II, 7, 4.
Mariamne, turris Hierosolymorum urbis, ab Herode exstructa, describitur, *B. J.* V, 4, 3. Cf. II, 17, 8. Post urbem expugnatam servatur, VII, 1, 1.
Marion, Tyrionum tyrannus Antigono regnum Judaeae occupare molienti auxilio est, ab Herode vincitur, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2.
Marista, urbs Judaeae in tribu Juda, *A. J.* VIII, 12, 1. Ab Hyrcano capitur, *A. J.* XIII, 9, 1. A Pompejo Judaeis eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, XIV, 5, 3. A Parthis evertitur, XIV, 13, 9. *B. J.* I, 13, 9. Cf. *A. J.* VIII, 10, 1; XII, 8, 6; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 7, 7.
Marmaridae, pop. Africae, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
Marsuane, mensis anni secundus apud Judaeos, *A. J.* I, 3, 3.
Marsus, Syriae praefectus, succedit Petronio, *A. J.* XIX, 6, 4. Ejus inimicitiae cum Agrippa rege, 7, 1; 8, 1.
Marsyas Agrippae M. libertus, *A. J.* XVIII, 6, 3.
Maruehus, Jaredis f., *A. J.* I, 2, 2.
Marullus Judaeae procurator constituitur a Caio Caligula, *A. J.* XVIII, 6, 10.
Masada, castellum Judaeae; ejus situs et munimenta describuntur, *B. J.* VII, 8, 3 sq. Cf. 13, 7; 12, 1. Castellum a Jonathan pontifice exstructum, ab Herode M. amplificatum et munitus redditum est, *B. J.* VII, 8, 3. A sicariis occupatur, *B. J.* IV, 7, 2. Iis se adjungit Simon Giora f., IV, 9, 3. Romani, reliqua Judaea jam subacta, Masadam obsident, *B. J.* VII, 8, 1; 8, 5 sq. Sicarii ne in Romanorum manus incidant, Eleazari hortatu primum uxores et liberos, deinde se invicem interficiunt, 9, 1.
Masmas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Masnaemphthes, tiara sacerdotum, *A. J.* III, 7, 3.
Maspha, urbs Palest., ab Asano condita, *A. J.* VIII, 12, 4.
Masphale (Masphace), urbs Palest., *A. J.* V, 7, 9; VI, 2, 1; 4, 3; X, 9, 2 sqq.
Massabazanes, vestimentum sacerdotum, *A. J.* III, 7, 1.
Massagetae, pop. Asiae, Cyri contra eos expeditio, *A. J.* XI, 2, 1.
Massamas, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Masses, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
Mastheron angustiae, in Judaea, *A. J.* VI, 13, 4.
Matgenus, Tyrionum rex, *C. A.* I, 18.
Mathusalas, Maruehi f., *A. J.* I, 2, 2.
Mathusalas, Anochi f., *A. J.* I, 3, 4.
Mattathias, Joannis f., Maccabaeorum pater, *A. J.* XII, 7, 1. Antiochi Epiph. mandata contemnunt; in desertum se confert magnamque ubi Judaeorum manum circa se colligit, 7, 2. Ante mortem filios ad legem defendendam adhortatur, 7, 3. Cf. *B. J.* I, 1, 3.
Mattathias, Absalom f., *A. J.* XIII, 5, 7.
Matthias, Theophili f., pontifex constituitur ab Herode, *A. J.* XVII, 4, 2. Mox pontificatum amittit, 6, 4.
Matthias, Margabothi (Margali) fil., legum interpres praestantissimus, juventutem concitat in Herodem M., *A. J.* XVII, 6, 2. *B. J.* I, 33, 3. Vivus crematur, *A. J.* 6, 4. *B. J.* 33, 4.
Matthias, Anani f., pontifex creatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 4. Pontificatus ei abrogatur, 8, 2.
Matthias, Theophili fil., pontifex creatur ab Agrippa jun., *A. J.* XX, 9, 7.
Matthias, pontifex ab Hierosolymis mittitur ad Simonem Gior. in urbem arcescendum, *B. J.* IV, 9, 11. A Simone postea necatur, V, 13, 1. Ejus elogium, *ibid.* Cf. VI, 2, 2.
Matthias, Simonis Pselli f., Fl. Josephi avus, *V. J.* I.
Matthias, cognominatus Glibosus, Matthiae f., Fl. Josephi avus, *V. J.* I.
Matthias, Josephi f., Flavii Josephi pater, *V. J.* I; 40. Ejus elogium, 2. Hierosolymis a seditionis in custodia tenetur, *B. J.* V, 13, 1.
Mauri, pop. Africae, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
Maxilla, locus Palaest., unde nomen habeat, *A. J.* V, 8, 5.
Mazaca, urbs Cappadociae, *A. J.* I, 6, 1.
Medaba, urbs Palest., olim in Moabitaram ditone, *A. J.* XIII, 15, 4. Cf. XIII, 1, 2; 9, 1; XIV, 1, 4. *B. J.* I, 2, 6.
Medai. *V. Medi*.
Medi, a Judaeis Medaei vocati, nomen habent a Made, Japhetha f., *A. J.* I, 6, 1. Cum Persis Babyloniorum imperium evertunt, X, 11, 4.
Media vastator ab Alanis, *B. J.* VII, 7, 4. In Mediam superiorem Damasceni a Theglaphalassare transferuntur, *A. J.* IX, 12, 13.
Meir, tunica talaris pontificis maximi, *A. J.* III, 7, 4.
Megassarus, Judaeus fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.
Megasthenes, rerum Indicarum scriptor de Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 11, 1. *C. A.* I, 20.
Meirus, Belgae f., sacerdos, in flammis templi incensi se praecipitat, *B. J.* VI, 5, 1.

- Melamboreas*, (Boreas niger) ventus vehementissimus, *B. J.* III, 9, 3.
- Melas* ab Archelao, rege Cappadociae, legatus mittitur ad Herodem M., *A. J.* XVI, 10, 6.
- Melcha*, Aranis filia, Nachorae uxor, *A. J.* I, 6, 5.
- Melchisedecus*, Solymorum (Hierosolymorum) urbis rex, Abramum benigne excipit, *A. J.* I, 10, 2. Solyma condidit (?) ibique templum exstruxit, *B. J.* VI, 10.
- Melchisus*, Sauli f., *A. J.* VI, 6, 6. In praelio cum Palastiniis commisso cadit, 14, 1.
- Melitene*, regio in confinio Armeniae et Cappadociae sita, *B. J.* VII, 1, 3.
- Melus insula*; Iudaei Melii a Pseudalexandro decipiuntur, *A. J.* XVII, 12. *B. J.* II, 7.
- Memmius Regulus* a Caligula iubetur Jovem Olympium Romam transferre, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Memnon*, Orestidae f., sacerdos Ilicarum, *A. J.* XIV, 10, 23.
- Memnonis monumentum* in Phoenicia ad Belum fluv. situm, *B. J.* II, 10, 2.
- Memphibostus*, Jonathae f., magno in honore habetur apud Davidem, *A. J.* VII, 5, 5. Cf. 9, 3; 11, 3; 12, 1.
- Memphis*, urbs Aegypti, *A. J.* XII, 4, 3; 5, 3. *B. J.* IV, 9, 7; VII, 10, 3. *C. A. I.* 14.
- Menander* Ephesius Graecorum et barbarorum res gestas scripsit, *C. A. I.* 18. Quid tradat de Tyrionum regibus, *ibid.* Cf. *A. J.* VIII, 5, 3; 13, 2; IX, 14, 2.
- Mende*, urbs Palaest., X, 5, 1.
- Mendesius nomos*, in Aegypto, *B. J.* IV, 11, 5.
- Menedemus*, philosophus, de Dei providentia, *A. J.* XII, 2, 12.
- Mencia*, Romae tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Menelaus*, V. *Onias*.
- Menophilus*, prytanis Ephesiorum, *A. J.* XIV, 10, 25.
- Mensa sacra* tabernaculi describitur, *A. J.* III, 6, 6.
- Mephramuthosis*, rex Aegypti, *C. A. I.* 15.
- Mephres*, rex Aegypti, *C. A. I.* 15.
- Merbalus*, Tyrionum rex, *C. A. I.* 21.
- Meroza*, Sauli filia, *A. J.* VI, 6, 6.
- Meroe*, metropolis Aethiopiae, ita denominata est a sorore Cambyis; prius Saba vocata erat, *A. J.* II, 10, 2.
- Meroth*, vicus Galil., munitur, *B. J.* II, 20, 6; III, 3, 1. *V. J.* 37.
- Mesanaei* originem trahunt a Mesa, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesas*, Arami f., Mesanaeorum princeps, *A. J.* I, 6, 4.
- Mesopotamia*, regio Asiae, *A. J.* I, 7, 1. VII, 6, 1; XIII, 5, 10. Iudaei Mesopotamii Nisibin potissimum urbem habitant; magna eorum editur caedes, *A. J.* XVIII, 9, 1 sqq.
- Messala* Herodis causam defendit in senatu Romano, *A. J.* XIV, 14, 4. *B. J.* I, 14, 4.
- Messalina*, Claudii Caesaris uxor, ab eo interficitur, *A. J.* XX, 8, 1.
- Messenes*, Amenophis Aegypti regis f., *C. A. I.* 32.
- Mestraei* (Aegyptii) et *Mestre* (Aegyptus) nomen habent a Mestrimo, *A. J.* I, 6, 2.
- Mestraimus*, Chamae f., Mestraeorum (Aegyptiorum) princeps, *A. J.* I, 6, 2. Ejus octo filii quasnam terras occupaverint, *ibid.*
- Q. Metellus Creticus*, consul, *A. J.* XIV, 1, 2. Cum Lollio Damascum capit, *A. J.* XIV, 2, 5. *B. J.* I, 6, 2.
- Metilius*, praesidi Romani in urbe Hierosol. praefectus seditionis se dedit, *B. J.* II, 17, 10.
- Mia*, vicus Perave, *A. J.* XX, 1, 1.
- Micha*, Memphibosthi fil., *A. J.* VII, 5, 5.
- Micharas*, vates, Achabo regi praedicit eum ab hoste interfectum iri, *A. J.* VIII, 14, 5. Ejus vaticinium eventu confirmatur, 15, 6.
- Michata*, Sauli filia, Davidis amore capitur, *A. J.* VI, 10, 2. Davidi nuptum datur, 10, 3. Mariti salutem consulit, 11, 4. Postea Pheltiae a Saulo locatur, 13, 8. Abeneri opera Davidi restituitur, VII, 1, 4. Ejus liberi, 4, 3.
- Milesii*, P. Servilii proconsulis ad eos rescriptum de Iudaeis, *A. J.* XIV, 10, 21.
- Milesius*, ab Antiocho Dionysio Damasci praefectus constitutus urbem tradit Philippo, *A. J.* XIII, 15, 1.
- Minasus*, rex Aegypti, *A. J.* VIII, 6, 2.
- Minos* leges suas oraculo Delphico attribuit, *C. A. I.* II, 16.
- Minucianus* (Annius), conspiracy in Caligulam socius, *A. J.* XIX, 1, 3 sqq.; 4, 3.
- Minucianus* (Marcus), Caligulae sororis maritus, post Caligulae mortem rerum potiundi cupidus, *A. J.* XIX, 4, 3.
- Minyas*, locus Armeniae, *A. J.* I, 3, 6.
- Misaches*, V. *Misaelus*.
- Misaelus* (a Babylonis Misaches appellatus), Iudaeus genere regio ortus, Babylonem abductus liberaliter a Nabuchodonosoro educatur, *A. J.* X, 10, 1. Cum duobus cognatis in flammis conicitur quod Nabuchodonosori simulacrum adorare recusant: illasi per flammam ambulant, 10, 5. *M.* 16.
- Misan*, Moabitarum rex, Joramum tributum pendere recusans, ab Israelitis et Iudaeis bello petitur et vincitur, *A. J.* IX, 3, 1.
- Misenum et Pulcoli*, oppida Campaniae maritima a Caligula ponte juncta, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Mithradates Sinaces*, Parthorum dux, Philippi Syriae regis socius, Demetrium Eucarum in captivitatem abducit, *A. J.* XIII, 14, 3.
- Mithradates*, rex Ponti, a Pharnace filio interficitur, *A. J.* XIV, 3, 4.
- Mithradates*, Parthus, ad Gabinium configit, clam ab eo dimittitur, *A. J.* XIV, 6, 4. *B. J.* I, 8, 7.
- Mithridates Pergamenus* Caesar in Aegypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* XIV, 8, 1 sq. *B. J.* I, 9, 3 sq.
- Mithradates*, Parthus nobilis, Artabani gener, bellum gerit cum Amikae, *A. J.* XVIII, 9, 6 sqq.
- Mitylene*, urbs Lesbii insul., *A. J.* XVI, 2, 2.
- Mnaseas*, historicus laudatur, *A. J.* I, 3, 6. *C. A. I.* 23.
- Moabus*, Loti f., Moabitarum princeps, *A. J.* I, 11, 5.
- Moabitae*, pop. Arabiae, originem trahunt a Moabo, *A. J.* I, 11, 5. Iudaeos sibi subiciunt; sed mox profligantur ab Ehude, *A. J.* V, 4. A Davide devicti annum tributum pendere coguntur, VII, 5, 1. Moabitae cum Ammanitis et magno Arabum exercitu Josaphatum bello petunt, sed ipsi se invicem occidunt, *A. J.* IX, 1, 2 sqq. Israelitis tributum pendere recusantes, a Joram, Josaphato et Idumaeorum rege debellantur, 3, 1 sqq.
- Moabitis*, Moabitarum terra, *A. J.* IV, 5, 1. V, 9, 1. *B. J.* IV, 8, 2.
- Mochus*, historicus testatur veterum longavitate, *A. J.* I, 3, 9.
- Modim* (Modein, Modim), vicus Iudaeae, *A. J.* XII, 6, 1; 11, 2; XIII, 6, 5. *B. J.* I, 1, 3.
- Modius* (Aequiculus) Agrippae jun. regis procurator, *V. J.* 11. Gamalum obsidet, 24; 36.
- Mavia*, *B. J.* IV, 10, 6; 11, 3; VII, 4, 3.
- Molo*, V. *Apollonius*.
- Momphus*, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.

Monobazus Bazæus, Adiabenorum rex Helenam sororem ducit uxorem, ex qua Izaten suscipit, *A. J.* XX, 2, 1. Moritur, 2, 2.

Monobazus, Monobazi regis f. ex Helena, *A. J.* XX, 2, 1. Post patris obitum regnum administrat usque ad fratris adventum, 2, 2. Religionem Judaicam amplectitur, 4, 1. Post Itazis fratris mortem, ipse regnum suscipit, 4, 3.

Monobazus, Monobazi jun. regis propinquus, *B. J.* II, 19, 2.

Monobazi regia, in Hierosol. urbe, *B. J.* V, 6, 1.

Mopsuestia, urbs Cilicie, *A. J.* XIII, 13, 4. Mopsuestenses Seleucum Epiphaneum concremant, *ibid.*

Morius mons, in Judæa, *A. J.* I, 13, 1.

Mosochemi (*Cappadoces*) originem trahunt a Mosoche, *A. J.* I, 6, 1.

Mosaches, Japhethæ f., Mosochenorum (*Cappadocum*) princeps, *A. J.* I, 6, 1.

Mosaicæ leges. *V. Moyses.*

Mosollamus, sagittarius celeberrimus, *C. A.* I, 22.

Moses, Amaram ex Joachebedæ f., divinum de eo vatiniū, *A. J.* II, 9, 3. In Nilo exponitur, 9, 4. A Thermuti regis filia reperitur et servatur; matri enutriendus datur, 9, 5. Puer venustate et ingenio præcellens, 9, 6. A Thermuti adoptatur, 9, 7. Rem præclare gerit contra Æthiopes; Tharbin, Æthiopum regis filiam, uxorem ducit, 10. Insidias quæ ipsi struuntur evitaturs in Arabiam se confert, 11, 1. Ragueli filiam in matrimonium accipit, 11, 2. A Deo jubetur Judæos servitute liberare, 12. In Ægyptum reversus Dei mandatum regi declarat et miraculis elendis confirmat, 13. Rege Moysem deridente, Ægyptus magnis calamitatibus affligitur, 14. Judæi veniam impetrant in patriam redeundi, mare Rubrum duce Moyse transgrediuntur; Ægyptii, qui eos persequuntur fluctibus delentur, 15 sq. Ad Sinam montem iter convertit Moyses; Judæos ciborum inopia laborantes consolatur; aquam amarum potabilem reddit aliaque miracula edit, III, 1, 1 sqq. Amalecitas prælio devincit; tertio mense postquam ex Ægypto discessit ad Sinam montem pervenit, 3, 1 sqq. Populum in cohortes distribuit, 4. Cum Deo in monte colloquitur; leges ab eo acceptas promulgat, tabernaculum conficiendum curat, 5. In Aaronem fratrem sacerdotum confert, 8, 3. Tabernaculum lustrat primumque in eo sacrificium facit, 8, 5 sqq. Leges fert de sacrificiis, de festis deque aliis rebus, 9—13. Judæis de Chananæa occupanda desperantibus ex oraculo renuntiat, quadraginta annos eos in deserto permansuros esse, 14 sq. Plures ex Judæorum proceribus seditionem movent contra Moysem; a Deo exstinguuntur, IV, 2 sqq. Moyses Amorrhæos devincit, 5. Judæos ad leges violandas proclives ad sanitatem reducit, 6. Jesum designat successorem, 7, 2. Gadis et Rubeli tribubus dimidiaque Manassitidi Amoritin assignat, 7, 3. Tradit Judæis librum qui leges continet, 8, 3. Chananæorum gentem jubet exstingui multisque præceptis populi saluti consulit, 8, 44—48. Nube in cælum auferitur, 48. Vixit annos centum et viginti, 49. Virtutibus et ingenio omnes mortales superavit, *ibid.* Legumlatorum antiquissimus, *C. A.* II, 15. Magna ejus de Judæis merita, II, 16. Scripsit primos quinque libros Scripturæ sacræ, *C. A.* I, 8. Quanam Manetho, Charremon et Apion de eo tradant, *C. A.* I, 26; 31; 32; II, 2.

Mosaicæ leges, De sacrificiis, *A. J.* III, 9; de festis, III, 10; IV, 8, 7; de purificatione, III, 11; de incestu, de sacerdotum connubio et de jobelo, 12, de iis qui Deo maledicant, IV, 8, 7; de frugum decuma pro sacrificiis solvenda, 8, 8; de sortis, 8, 9; de diis alienis, 8, 10; de vestimentis, 11, de legibus recitandis, 12; de gratiarum

actione, 13; de magistratibus et iudicibus, 14; de testibus, 15; de piaculis pro casis instituendis, 8, 16, de regum potestate, 17; de agrorum terminis, 18; de arborum frugibus, 19; de terræ seminatione et aratione, 20; de spiciis pauperibus concedendis, de viatoribus, 21; de decuma tertia viduis et orphanis concedenda; de frugum primitiis sacerdotibus dandis, 22; de connubio, 23; de liberis qui parentibus non obediunt, 24; de fenore, 25; de pignoribus, 26; de furtis, 27; de servis, 28; de rebus in via repertis, 29; de percussoribus, 33; de pharmacis, de talione, 35; de bubus petulcis, 36; de puteis, 37; de depositis, 38; de liberis quorum parentes crimina commiserunt, 39; de spadonibus, 40; de bello, 41 sqq. Cf. *C. A.* II, 17—31.

Mucharus, Persa, *A. J.* XI, 6, 1.

Mucianus, Syriæ præfectus, *B. J.* IV, 1, 5. Vespasianum hortatur ut imperium suscipiat, 10, 5; 10, 6. A Vespasiano cum exercitu mittitur contra Vitellium, 11, 1. Cf. *A. J.* XII, 3, 1.

Muliebres turres, in Hierosol. urbe, *B. J.* V, 2, 2.

Mundus, (Decius) Paulinam Saturnini uxorem in Isidis templo stuprat; a Tiberio in exilium pellitur, *A. J.* XVIII, 3, 4.

Murcus (*Marcus?*), Syriæ prætor post Sextum Cæsarem; cum Cassio facit post J. Cæsaris interitum, *A. J.* XIV, 11, 1 sqq. *B. J.* I, 10, 10; 11, 1 sqq.

Musca, Accaronensium dea, *A. J.* IX, 2, 1.

Mygdonia. *V. Antiochia.*

Myrrha, filia Cinyræ, *A. J.* XIX, 1, 13.

Mytgonus, Tyrriorum judex, *A. C.* I, 21.

N.

Naamas, Lamechi filia, *A. J.* I, 2, 2.

Naamis, Elimelech uxor, cum marito in terram Moabiticam migrat; post mariti filiorumque mortem una cum Rutha nuru in Judæam redit, *A. J.* V, 9, 1. A Boazo hospitio excipitur; filiam Boazo nuptum dat, 9, 2 sqq.

Naases, rex Ammanitarum; ejus expeditio in Judæos, *A. J.* VI, 5; 1 sqq., A Saulo vincitur, 3. Cum Davide ei amicitia intercedit, VII, 6, 1.

Naba, urbs Palest., sacerdotum sedes, a Saulo funditus everlitur, *A. J.* VI, 12, 1; 13, 6 et 7.

Nabadus, Aaronis f., victimas in aram afferens flammis comburitur, *A. J.* III, 8, 1, 8, 7.

Nabæoths, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.

Nabalus, Ziphenus ex urbe Emma, Davidi injuriam infert. Davides eam ulcisci moliens ab Abigara Nabali uxore placatur, *A. J.* VI, 13, 6 et 7. Ejus mors, 8.

Naballo, urbs Arab., *A. J.* XIV, 1, 4.

Nabatæi, pop. Arab., *A. J.* XII, 8, 3; XIII, 1, 2; 5, 10, XIV, 2, 3; 4.

Nabatena, regio inde ab Euphrate usque ad mare Rubrum pertinens, ab Ismaeli filiis occupatur, *A. J.* I, 12, 4.

Nabla, instrumentum musicum a Davide inventum, *A. J.* VII, 12, 3; VIII, 3, 8.

Naboandelus, rex Babylonice, *A. J.* X, 11, 2. Cf. *Baltasarus.*

Nabonidus, Babyloniorum rex, a Cyro victus et regno depulsus est, *C. A.* I, 20.

Nabopatassorus, Chaldæorum rex, regnavit annos undetriginta, *C. A.* I, 19.

Nabosaris, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 8, 2.

Nabuchodonosorus, rex Babyloniorum, Nechaonem, regem Ægypti, prælio vincit, Joacimo, regi Judææ, tributum imperat, *A. J.* X, 6, 1. Hierosolyma capit multosque populi primores captivos abducit, 6, 3. Joachimum, mox

- vero Sedeciam Judaeorum constituit regem, 6, 3; 7, 1. Aegyptios praelio vincit atque Syria expellit, 7, 3. Quum Judaei ad Aegyptios defecissent, Hierosolyma solo aequat, Magnamque Judaeorum multitudinem cum rege eorum Sedecia in captivitatem abducit, 8. Cæsaryiam occupat, Ammanitis et Moabitibus bellum infert, Aegyptios debellat, Judaeos qui in Aegyptum migraverant, Babylonem abducit, 9, 7. Judaeorum pueros nobiliores liberaliter institui jubet, 10, 1. Danielus ei somnia explicat, 10, 4 et 6. Statuam auream adorari jubet, 10, 5. Potestate regia deposita in solitudine vitam degit; post septennium regnum recipit, 10, 6. Moritur post regnum annorum quadraginta trium, 11, 1. Quamnam Berosus, Megasthenes alique historici de eo referant, *ibid.* Cf. C. A. I, 19 sq.
- Nabulthus**, Jezabelae, Achabi uxoris, insidiis interimitur, A. J. VIII, 13, 8.
- Nabuzardan**, Babyloniorum dux, A. J. X, 8, 5; 9, 1 et 2.
- Nacebus**, Arabum dux, in praelio cum Herode M. commisso cadit, A. J. XVI, 9, 2.
- Nachores**, Serugi f., A. J. I, 6, 4.
- Nachores**, Tharri f., Abrami frater, A. J. I, 6, 5; 16, 1.
- Nadab**, Hieroboami fil., patri succedit; post regnum duorum annorum Basanis insidiis interit, A. J. VIII, 11, 4.
- Naëmanes** (*Naamanes*), Benjaminus f., A. J. II, 7, 4.
- Nais**, vicus Judaeae, B. J. IV, 9, 4 sq.
- Naphæsus**, Ismaeli f., A. J. I, 12, 4.
- Nahum**, vates; ejus vaticinium de Assyriis, A. J. IX, 11, 3.
- Narbata**, regio Palaest., 60 stadiis a Caesarea distans, B. J. II, 14, 5. Narbatena toparchia, II, 18, 10.
- Nasamones**, pop. Africae, a Romanis subjugati, B. J. II, 16, 4.
- Nathan**, Davidis fil., A. J. VII, 3, 3.
- Nathanaëlus**, Davidis frater, A. J. VI, 8, 1.
- Nathanas**, vates, a Davide consulitur de templo exstruendo, A. J. VII, 4, 4. Davidem reprehendit quod Beersabem ad adulterium pellexerit, 7, 3. Davidi nuntiat, Adoniam regnum affectare, 14, 5.
- Nazaræi**, (*Naziræi*), appellantur qui voto concepto Deo se consancant, comam nutrites et vino abstinentes, A. J. IV, 4, 4; cf. XIX, 6, 1.
- Neapolis**, (*Sicima*) urbs Samariae, ab indigenis vocatur Mabortha, B. J. IV, 8, 1.
- Neapolitanus**, centurio Rom., a Cestio Syriae praeside mittitur ad Judaeorum animos explorandos, B. J. II, 16, 4. Cf. V. J. 24.
- Neara**, vicus Palaest., A. J. XVII, 13, 1.
- Nearda**, urbs Babyloniae, A. J. XVIII, 9, 1; 9, 9.
- Nebrodes**, Chamae nepos, vir audax, homines a Dei timore abducere studet, A. J. I, 4, 2. Ejus consilio turris Babyloniam exstruitur, 1, 3.
- Nechao**, rex Aegypti, expeditionem facit in Asiam per Judaeae fines, A. J. X, 5, 1. Eliacinum Judaeorum constituit regem, Joachazum secum abducit captivum, 5, 2. Omnis Syria in ejus ditione est; a Nabuchodonosoro vincitur, 6, 1.
- Necropolis**, pars Alexandriae urbis Aegypti, C. A. II, 4.
- Nedemus**, Mestramni f., A. J. I, 6, 2.
- Neemias**, Xerxis regis pincerna, ab eo veniam impetrat Hierosolymorum mura restaurandi, A. J. XI, 5, 6. Ejus industria moenia reficiuntur, 5, 8. Ejus elogium, *ibid.*
- Nemessus**, pater Jehu, A. J. IX, 6, 1.
- Nephanus**, vir magnae fortitudinis, A. J. VII, 12, 2.
- Nephtalis**, Jacobi ex Balla f., A. J. I, 19, 8. Ejus filii quatuor, II, 7, 4. Nephtalis tribui quamnam Palaestinae pars ei obtigerit, A. J. V, 1, 22.
- Nergeleanus**, rex Babyloniae, A. J. X, 8, 2.
- Nerias**, Uriae f., pontifex maximus, A. J. X, 8, 6.
- Neriglissorus**, rex Babyloniae, C. A. I, 20.
- Nero** (*Domitius*), Domitii Aenobarbi fil. ex Agrippina, Claudii fil. adoptivus, declaratur imperator, A. J. XX, 8, 2. B. J. II, 12, 8. Ejus facinora crudelissima, *ibid.* Qui Neronis historiam conscripserunt, multa mentiti sunt, B. J. 8, 3. Agrippae juniori Galilaeae et Peraeae partem tribuit, A. J. 8, 4. B. J. 13, 2. Judaeis Caesarensibus civitatem adimit, A. J. 8, 9. Judaei Agrippam regem apud eum accusant, A. J. 8, 11. Vespasianum in Judaeam mittit, B. J. III, 1, 1 sq. Semet ipsum interficit, B. J. IV, 9, 2.
- Neronias**, hoc nomine ab Agrippa jun. appellata est Caesarea Philippi, urbs Palaest., A. J. XX, 9, 4.
- Nerus**, Sauli patruus, A. J. VI, 6, 6.
- Nerus**, pater Baruchi, A. J. X, 9, 1.
- Netiras**, Galilaeus fortitudine excellens, B. J. III, 7, 21.
- Nicanor**, Antiochi Epiph. procurator, A. J. XII, 5, 5. Contra Judam Maccab. missus vincitur, 7, 3.
- Nicanor**, Ptolemæi Philad. procurator, A. J. XII, 2, 11.
- Nicanor**, Demetrii regis amicus, ab eo contra Judam mittitur, A. J. XII, 10, 4. Judam vincit, postea vero ab eo vincitur et occiditur, 10, 4 et 5.
- Nicanor**, tribun. milit. Rom., Flavii Josephi amicus, B. J. III, 8, 2 sqq.
- Nicanor**, Titi amicus, vulneratur, B. J. V, 6, 2.
- Nicaso**, Sanaballetae filia, Manassae uxor, A. J. XI, 7, 2; 8, 2.
- Nicaulis**, Aegypti regina, A. J. VIII, 6, 2. Ad Solomonem venit, 6, 5.
- Nicolaus Damascenus**, historicus Herodis M. temporibus floruit hujusque amicus erat, A. J. XVI, 7, 1. Judaeorum causam, qui in Ionia habitant, coram Agrippa defendit, A. J. XVI, 2, 3 sq. Coram Augusto Herodem criminibus ei objectis purgat, XVI, 10, 8. Herodi dicit quid Romae sentiant de ejus filiis, 11, 3. Ejus oratio contra Antipatrum Herodis filium, A. J. XVII, 5, 4 sq. B. J. I, 32, 3. Herodis M. convictor quotidianus, A. J. 5, 4. Archelaum Herodis M. filium apud Augustum contra Antipatrum defendit, A. J. XVII, 9, 6. B. J. II, 2, 6 sq. Archelaum iterum defendit contra Judaeorum legatos, A. J. 11, 3. B. J. 6, 2. In narrandis Herodis rebus gestis huic gratificari studet, facinora manifesto injusta aut tacens aut excusans, egregie vero facta nimium extolens, XVI, 7, 1. Laudatur, de Judaeorum templo, C. A. II, 7. De diluvio, I, 3, 6. De veterum longevitate, 3, 9. De Abramo, 7, 2. De Adado rege Damasci, VII, 5, 2. De Marco Agrippa, XII, 3, 2. De Antiochi Soteris expeditione contra Parthos, XIII, 8, 4. De Ptolemæi Lathyri in Judaeos crudelitate, A. J. XIII, 12, 6. De Antipatro Idumaeo, XIV, 1, 2. De rebus a Pompejo gestis, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judaeos, 6, 4. Non memorat, Herodem M. Davidis sepulcrum spoliare, A. J. XVI, 7, 1.
- Nicon**, Romanorum quaedam helepolis, a Judaeis ita vocata, B. J. V, 7, 2.
- Nicopolis**, urbs Epiri, Herodis M. in Nicopolitanos liberata, A. J. XVI, 5, 3. B. J. I, 21, 11.
- Nicopolis**, urbs Aegypti, B. J. IV, 11, 5.
- Niger**, Peraita, in praelio apud Bethoron fortitudine eminet, B. J. II, 19, 2. Idumaeae praefectus, 20, 4. Judaeorum in expeditione contra Ascalonitas dux, B. J. III, 2, 1 sqq. A zelotis interficitur, IV, 6, 1.
- Niglissarus**, rex Babyloniae, A. J. X, 11, 2.

- Nilus*, fluv. Ægypti, a Judæis appellatur Geon, *A. J.* I, 1, 3. Sabam urbem circumfluit, II, 10, 1. Navigatur usque ad Elephantinen urbem, *B. J.* IV, 10, 5. Cf. III, 10, 8.
- Ninive*, urbs Assyriæ, *A. J.* IX, 10, 2.
- Ninus*, rex Assyriæ, *A. J.* IX, 10, 2.
- Ninus*, urbs Assyriæ ab Assura condita, *A. J.* I, 6, 4.
- Niphates*, mons Armeniæ, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Nisan*, mensis primus apud Judæos, *A. J.* I, 3, 5; II, 14, 16; XI, 4, 8.
- Nisibis*, urbs Mesopotamiæ munitissima, *A. J.* XVIII, 9, 1. Judæorum eam regionem incolentium in hac urbe ararium, *ibid.* Cf. 9, 9. Regio circa Nisibin ab Artabano Parthorum rege datur Izati Adiabænorum regi, XX, 3, 2. A Macedonibus urbs appellata est Antiochia Mygdonia, *ibid.*
- Noarus*, (Varnus), Agrippie jun. regis procurator, rebus novis studet; in Judæos sævit, *V. J.* 11. *B. J.* II, 18, 6.
- Noema*, Lamechi filia, *A. J.* I, 2, 2.
- Noeus*, Lamechi f., diluvio a Deo in terram immisso solus cum matre, filiis eorumque conjugibus servatur, 3, 1 sq. Ejus arca describitur, 3, 2. In monte Armeniæ ex arca egreditur, 3, 5. Vivit annos nongentos et quinquaginta, 3, 9. — Noe filii de montibus in planitiem, quæ Sennaar vocatur, descendunt, 4, 1. — Chamae posteros Noeus exsecratus est, I, 5, 3. Noei posterii per totum orbem terrarum dispersi, I, 4, 4. —
- C. Norbani Flacci* rescriptum pro Judæis ad Sardanios, *A. J.* XVI, 6, 6. Caesaris Octav. ad eum de Judæis literæ, 6, 3.
- Norbanus*, Romanus nobilitate clarus, a Caj. Caesaris satellitibus occiditur, *A. J.* XIX, 1, 15.
- Nosta*, mater Joachimi regis, *A. J.* X, 6, 3.
- Numenius*, a Jonatha Maccab. Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 5, 8. Cf. XIV, 8, 5.
- Numidæ*, pop. Africæ, a Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4.
- Nymphidius*, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J.* IV, 9, 1.
- O.
- Oasis*, urbs Ægypti, *C. A.* II, 3.
- Obedamus*, sacerdos, in cujus adibus Davides arcam deposuit, antequam eam Hierosolyma deportaret, *A. J.* VII, 4, 2.
- Obedas*, Arabum rex, Alexandrum Jannaum prælio devincit, *A. J.* XIII, 13, 5. Cf. *B. J.* I, 4, 4.
- Obedas*, vates, *A. J.* IX, 12, 2.
- Obedes*, Boazi ex Rutha filius, quid nomen significet, *A. J.* V, 9, 4. Procreat Jessaum, cujus filius est Davides, *ibid.*
- Obedias*, vatum amicus ac defensor, *A. J.* VIII, 13, 4.
- Obimes*, Hieroboami fil., *A. J.* VIII, 11, 1.
- Obodas*, rex Arabiæ, homo segnis et tardus, *A. J.* XVI, 7, 6; 9, 4. *B. J.* I, 24, 6.
- Ochozias*, Achabi Israelitarum regis f., patri succedit, *A. J.* VIII, 15, 6. Ægrotus deam Accaronensem consultit; vir improbus, IX, 2, 1. Moritur, 2, 2.
- Ochozias*, Jorami Judæorum regis f., post patris mortem regnum suscipit, *A. J.* IX, 5, 3. A Jehu interficitur postquam unum tantum annum regnavit, 6, 3.
- Octavia*, Claudii Caesaris ex Messalina fil., Neroni nuptum datur, *A. J.* XX, 8, 1. A Nerone interficitur, 8, 2.
- Octaviae* porticus in Roma urbe, *B. J.* VII, 5, 4.
- Odeas*, Neriæ f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.
- Odolla*, urbs Judææ, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Oeus*, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
- Oges*, Galadenæ et Gaulanitidis rex, a Judæis devincitur, *A. J.* IV, 5, 3. Ejus cubile describitur, *ibid.*
- Ogyges*, quercetum non procul a Chebrone situm, *A. J.* I, 10, 4.
- Olda* vates, uxor Sallumi, *A. J.* X, 4, 2.
- Olivarum* mons, e regione Hierosolymorum situs, *A. J.* XX, 8. *B. J.* I, 6. II, 13, 5; V, 2, 3; VI, 2, 8.
- Olsa* (Orsa,) Elani regis procurator, *A. J.* VIII, 12, 4.
- Olympias*, Herodis M. filia ex Malthace Samaritana, Josephi uxor, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
- Olympici tudi*, splendide instaurati ab Herode M., *A. J.* XVI, 5, 3; XVIII, 5, 4. *B. J.* I, 21, 12.
- Olympus*, Herodis M. amicus, cum literis ab eo mittitur ad Augustum, *A. J.* XVI, 10, 9. *B. J.* I, 27, 1.
- Omanus*, Elipharzæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Onias*, Jaddi fil., pontifex, *A. J.* XI, 8, 7; XII, 2, 2.
- Onias*, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J.* XI, 8, 7; XII, 2, 4.
- Onias*, Simonis Justi fil., pontifex, *A. J.* XII, 4, 1. Ptolemæo Euerget. tributum solvere recusat, *ibid.* A Josepho Tobia filio apud Ptolemæum accusatur, 4, 2 sqq. Moritur, 4, 10.
- Onias*, Simonis fil., pontifex, *A. J.* XII, 4, 10. Arei Lacedæmonii ad eum literæ, *ibid.*
- Onias*, Simonis filius natu minimus, qui et *Menelaus* appellatur, pontifex constituitur ab Antiocho Epiph., XII, 5, 1. Lis oritur inter Oniam ejusque fratrem Jesum; populus in duas partes dividitur; Onias ad Antiochum confugit, *ibid.* Interficitur ab Antiocho Eupat., 9, 7. Cf. *B. J.* I, 1, 1.
- Onias*, Oniæ fil., infans a patre relinquitur, *A. J.* XII, 5, 1. Quum Onias patrum ab Antiocho Eupat. interfectus in ejusque locum Alcimus pontifex creatus esset, ad Ptolemæum Philomet., Ægypti regem, confugit; templum Hierosolymitano simile in Ægypto exstruit, 9, 7. Ejus hac de re literæ ad Ptolemæum; Ptolemæi responsum, XIII, 3, 1 sqq. Ejus filii, 10, 4. Cf. *B. J.* I, 1, 1; VII, 9, 2 sq. *A. J.* XX, 11.
- Onias*, vir justus et pius, a Hierosolymitis lapidibus obruitur, *A. J.* XIV, 2, 1.
- Onias*, *Judeus*, Ægyptiorum dux, *C. A.* II, 5.
- Oniæ terra*, in Ægypto, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 4.
- Ophellius*, Phasaeli amicus, *A. J.* XIV, 13, 5. *B. J.* I, 13, 5.
- Ophires*, Juctæ filius, *A. J.* I, 5, 4.
- Ophla*, locus Hierosol. urbis, *B. J.* II, 17, 9; V, 4, 2; 6, 1; VI, 6, 3.
- Ophnis*, (*Hophnis*) Eli pontif. filius, homo nequissimus, *A. J.* V, 10, 1. In prælio cum Palestinis commisso cadit, 11, 2.
- Orcbus*, Madianitarum rex a Gedeone victus, *A. J.* V, 6, 5.
- Orestarum* gens, *A. J.* XI, 8, 1.
- Orodes*, Phraatis IV Parthorum regis e Thermusa fil., post fratris obitum regnum obtinet; mox vero a Parthorum primoribus interimitur, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Orodes*, Artabani III, regis Parthorum fil., regnum Armeniæ obtinet, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Oronna*, Jebuseus, Davidis amicus, *A. J.* VII, 3, 3; 13, 9.
- Orononæ*, urbs Arab. in Moabitum finibus, *A. J.* XIII, 15, 4; XIV, 1, 4.
- Orpha*, mulier Moabitica, Chellioni nubit, *A. J.* V, 9, 1.
- Orsanæ*, Parthorum nobilis, ad Gabinium confugit, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 7.
- Orus*, rex Ægypti, *C. A.* I, 15; 26; 28.
- Orus*, Mariammæ Moysis sororis maritus, *A. J.* III, 2, 1.

Oryba, urbs Arabiae, *A. J.* XIV, 1, 4.
Osarsiphus, pontifex Heliopolitanus: quid Manetho de eo tradat, *C. A.* I, 26.
Oseas, occiso Phacee Israelitarum rege, regnum usurpat; Salmanasari tributum pendit, *A. J.* IX, 13, 1. Societatem init cum Soa rege Aegypti contra Salmanasarem; hic vero Samariam expugnat, O-eam in captivitatem adducit, Israelitarum regnum exstinguit, eosque in Mediam et Persidem transfert, 14, 1.
Ostracine, urbs Aegypti, *B. J.* IV, 11, 5.
Otho, imperator bellum gerit adversus Vitellium; se ipsum interficit, *B. J.* IV, 9, 2; 9, 9.
Ozas, pontifex, mortis supplicium luit, quod manus arcae admovit, *A. J.* VII, 4, 2.
Ozias, Judaeorum rex, Amasiae fil. *A. J.* IX, 9, 3. Natura bonus ac magnanimus, sollers atque industrius; Palaestinis Gittam et Jamniam eripit, Arabes aggreditur, Ammanitis tributum imperat, omnemque terram usque ad Aegypti fines in suam potestatem redigit; rempublicam optime regit, 10, 3. Rebus secundis elatus sacerdotum munera sibi arrogat, quare lepra correptus, exul extra urbem miscere moritur, 10, 4. Regnum tenuit annos quinquaginta duos, *ibid.*
Ozis, Bocci filius, post patris mortem pontificatum obtinuit, *A. J.* V, 11, 5.

P.

Pacis templum, a Vespasiano Romae exstructum, *B. J.* VII, 5, 7.
Pacorius, Aradis Parthorum regis f. Syriam occupat; ab Antigono regnum Judaeae affectante accitus Hierosolyma adit, Hyrcanum et Phasachum in vincula conjici jubet, Herode fuga elapso urbem dripit et Antigonom declarat regem, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. In proelio cum Romanis commisso occumbit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6.
Pacorus, Artabani Parthorum regis fil., a Vologese fratre Mediam accipit, *A. J.* XX, 3, 4. Ab Alanis bello petitur, *B. J.* VII, 7, 4.
Palaestina, a Graecis ita vocatur Philistaeorum terra, *A. J.* I, 6, 2; et omnis Judaeorum terra, *C. A.* I, 22.
Palaestini sive *Philistaei* nomen habent a Philisto, Mestraimi filio, *A. J.* I, 6, 2. Aegyptiis finitimi, II, 15, 2. Praecipuae eorum urbes: Gitta, Accaron, Ascalon, Gaza et Azotus, VI, 1, 2; 13, 10. Palaestini a Chanaanais in exilium vocantur contra Judeos ex Aegypto redeuntes, V, 1, 18. A Judaeis fugantur, *ibid.* Judeos proelio superant et tributa ab iis exigunt per annos quadraginta, V, 8, 1. A Sansone profligantur, V, 8, 8. Judeos clade afficiunt, arcam sacram rapiunt, V, 11, 1 sqq. Arcam ad Judeos remittunt, VI, 1, 2. Judaeam iterum invadunt, a Samuele funduntur, 2, 2 sqq. A Saulo devincuntur, 6, 9. Irruptionem faciunt in Cillanorum agros, a Davide repelluntur, 13, 1. Denuo bellum inferunt Judaeis, Saulum regem ejusque filios cadunt, 14, 1 sqq. Palaestini identidem a Davide vincuntur, magnaque eorum terrae pars in ejus ditionem redigitur, VII, 5. Sub Davidis regni finem iterum profligati Judeos bello lacerasse desinunt, 12, 2. Josaphato regi Hierosolymorum tributum pendunt, VIII, 15, 2. Hieroboamus II iis Gittam et Jamniam urbes eripit, IX, 10, 3. Ab Ezechia debellantur, 13, 3.
Palatyrus, urbs Phoeniciae, *A. J.* IX, 14, 2.
Pallas, Herodis M. uxor, Phasacli mater, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.
Pallas, Antoniae servus, *A. J.* XVIII, 6, 6.
Pallas, Felicis Judaeae procuratoris frater, *A. J.* XX, 7, 1. *B. J.* II, 12, 8. Magno in honore apud Neronem est, *A. J.* 8, 9.
Palmyra, (a Judaeis Thadamora vocata), urbs Syriae, a Solomone conditur, *A. J.* VIII, 6, 1.
Pamphylia, *A. J.* XI, 8, 1; XIV, 14, 3. — Pamphylium mare, II, 16, 5.
Panathenaea, festum Atheniensium, *A. J.* XIV, 8, 5.
Paneas, regio Palaest. circa fontes Jordanis, ab Herode M. tribuitur Philippo filio, *A. J.* XVII, 8, 1; cf. XV, 10, 3.
Paneas, urbs Paneadis regionis, a Philippo renovatur et Caesarea appellatur, *A. J.* XVIII, 2, 1. *B. J.* II, 9, 1.
Panium, locus Paneadis, ubi Jordanis principium esse putatur, *A. J.* XV, 10, 3. *B. J.* III, 10, 7; I, 21, 3.
Panaychis, Herodis M. concubina; ab hoc Archelao regi dono datur, *B. J.* I, 25, 6.
Pannonia, *B. J.* IV, 10, 6; VII, 5, 3.
Paphlagonia, *A. J.* XVI, 2, 2. Paphlagoes a Judaeis Riphathi vocati, a Riphathe originem trahunt, *A. J.* I, 6, 1.
Papinius, tribunus milit. Rom., *A. J.* XIX, 1, 6.
Papiria, Romae tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.
Pappus, ab Antigono contra Herodem in Samariam missus vincitur et in praeco occumbit, *A. J.* XIV, 15, 12 sq. *B. J.* I, 17, 5 sq.
Papyron, Arabiae urbs, *A. J.* XIV, 2, 3.
Paradisus Adami et Eve: describitur, *A. J.* I, 1, 3.
Paradisus pensilis, a Nabuchodonosoro Babylone factus, *C. A.* I, 19.
Parmenio, Alexandri dux, *A. J.* XI, 8, 5.
Paros; C. Julii rescriptum ad Parios de Judaeis, *A. J.* XIV, 10, 8.
Parthenius, fluv. Asiae, *C. A.* I, 22.
Parthi, natura infidi sunt, *A. J.* XVIII, 2, 4. Nobilibus moris est gladios gestare, *ibid.* Deorum simulacra secum portant quum peregre eunt, XVIII, 9, 5. — Demetrii Nicatoris contra eos expeditio, XIII, 5, 11. Bellum cum Antiocho Sotere, 8, 4. Bellum cum Laodice Galadenorum regina, 13, 4. Crassum profligant; Cassius eos a Syriae finibus arcere studet, XIV, 7, 3. Parthi, Pacoro et Barzapharne ducibus, Syriam occupant, Antigonom in Judaeam reducant, *A. J.* XIV, 13. *B. J.* I, 13. A Ventidio, Romanorum duce, devicti et Syria expelluntur, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6. Phraates, Parthorum rex, Phraatacis filii insidiis interimitur; Phraataces ejusque frater Orodes a nobilibus occiditur; Vonones qui post Orodem rex creatur regno mox rursus dejicitur; regnum deinde traditur Artabano, Mediae regi, *A. J.* XVIII, 2, 4. Parthi bello petuntur a Scythiis, *A. J.* 4, 4. Eorum regi Artabano insidiae struuntur a Vitellio, Syriae praefecto, *ibid.* Artabanus, postquam regnum sibi stabilivit, amicitiam init cum Tiberio, 4, 5. Parthorum reges post Artabanum, XX, 3 sq.
Pascha, festum Judaeorum; ejus origo, *A. J.* II, 14, 6; XVII, 9, 3. *B. J.* II, 1, 3. Quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 5.
Pastophoria, pars templi Hierosol., *B. J.* IV, 9, 12.
Patroclus, Chareae f., Jud., ab Hyrcano Romanis militibus legatus, *A. J.* XIV, 10, 10.
Paulina, Saturnini uxor, a Mundo in Isidis templo stupratur, *A. J.* XVIII, 3, 4.
Paulinus, tribun. milit. Rom., *B. J.* III, 8, 1.
Paulinus, Alexandriae praefectus, ex Onia templo donaria aufert, et cultum divinum in eo fieri vetat, *B. J.* VII, 10, 4.
Pausanias, Cerasiae filius, Philippum Macedonum regem occidit, *A. J.* XI, 8, 1; XIX, 1, 13.
Pedanius, legatus Roman., *B. J.* I, 27, 2.

- Pedanius*, miles Roman. fortitudine conspicuus, *B. J. VI*, 2, 8.
- Pella*, urbs Syriae, *A. J. XIV*, 3, 2.
- Pella*, urbs Palaestinae, in confiniis Perææ ad septemtrionem, *B. J. III*, 3, 3. Ab Alexandro Jannæo capitur et diruitur, *A. J. XIII*, 15, 4. A Pompeio Judæis eripitur, *XIV*, 4, 4. Toparchia Judææ, *B. J. III*, 3, 5. Cf. *B. J. I*, 4, 8; 6, 5; 7, 6; *II*, 18, 1.
- Pelusium*, urbs Ægypti, a Senacheribo obsidetur, *A. J. X*, 1, 4. Capitur ab Antipatro et Mithridate, *A. J. XIV*, 8, 1. *B. J. I*, 9, 4. Cf. *B. J. IV*, 10, 5.
- Pentapolis*, regio Libyæ, *B. J. VII*, 11, 1.
- Pentecoste* (*Asartha*), Judæorum festum, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J. III*, 10, 6. *B. J. II*, 3, 1.
- Peræa*, regio Palaestinae, describitur, *B. J. III*, 3, 3. Peræa Antipæ Herodis tetrarchiae pars fuit, *A. J. XVII*, 8, 1; 11, 4. *B. J. II*, 6, 3. Initio belli Jud. Peræa ab Hierosolymitis præficitur Manasses, *B. J. II*, 20, 4. A Romanis occupatur, *IV*, 7, 3 sqq. — Cf. *A. J. XIII*, 4, 9.
- Pergamenorum* decretum de Judæis, *A. J. XIV*, 10, 22.
- Pergamum*, urbs Mysiæ; Herodis M. in Pergameno liberalitas, *B. J. I*, 21, 11.
- Peristercon*, petra prope Hierosolyma, *B. J. V*, 12, 2.
- Persia*, *Perse*. Israelitæ a Salmanasare in Persiam et Medium transferuntur, *A. J. IX*, 14, 1. — Perseæ originem trahunt ab Elamo, Sennæ filio, *A. J. I*, 6, 4. Perseæ Babyloniorum imperium evertunt sub Cyro, *A. J. X*, 11, 4. Sub Cambyse Ægyptum sibi subjiciunt, *XI*, 2, 2. Persarum regnum sub Artaxerxe I ab India usque ad Æthiopiam pertinet, et administratur a centum viginti satrapis, 6, 1. Ab Alexandro M. vincuntur, 8, 1; 8, 3. Persarum mores, *C. A. II*, 37.
- Petephres*, Ægyptus, Pharaothie regis coquis præfectus, Josephum emit et liberaliter educat, *A. J. II*, 4, 1. Ejus uxor Josephum ad concubitum pellicere studet, 4, 2 sqq. Petephres Josephum ab uxore accusatum in carcerem conjicit, 4, 5; cf. 5, 4.
- Petephres*, sacerdos Heliopolitanus, cujus filiam Josephus, Jacobi f., uxorem ducit, *A. J. II*, 6, 1.
- Petina*, Claudii Caesaris uxor, *A. J. XX*, 8, 1.
- Petra*; ita Græcis vocatur metropolis Arabiæ, quæ indigenis dicitur *Areceme*, sive *Arce*, *A. J. IV*, 7, 1; 4, 7. Cf. *A. J. XIV*, 1, 4. *B. J. I*, 6, 2; 13, 8.
- Petra*, Amalecitarum urbs, *A. J. III*, 2, 1.
- Petronius*, Ægypti præfectus, Herodi M. frumentum suppeditat, *A. J. XV*, 9, 2.
- Petronius*, Syriae præfectus constituitur a Caligula cum mandato ut ipsius statuam in Judæorum templo erigat, *A. J. XVIII*, 8, 2 sqq. *B. J. II*, 10, 1 sqq. Judæorum supplicationibus commotus statuæ dedicationem differt, *A. J. 8*, 5. *B. J. 10*, 5. Mira Dei providentia servatur, *A. J. 8*, 8 sq. Ejus contra Dorienses edictum, *A. J. XIX*, 6, 3.
- Petrus*, Berenices Agrippæ M. matris libertus, *A. J. XVIII*, 6, 3.
- Phabus*, pater Ismaeli pontificis, *A. J. XVIII*, 2, 2.
- Phaceas*, Manaem f., Israelitarum rex, a Phaceæ tribuno occiditur post regnum duorum annorum, *A. J. IX*, 11, 1.
- Phaceas*, occiso Phaceæ Israelitarum rege, regnum usurpat; a Theglaphathasare bello premittitur, *A. J. IX*, 11, 1. Judæis cladem affert, 12, 1. Ab Osea occiditur post regnum viginti annorum, 13, 1.
- Phædra*, Herodis M. uxor, mater Roxanae, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
- Phalaus*, vir ditissimus e tribu Rubeli, *A. J. IV*, 2, 2.
- Phalecus*, Heberi f., *A. J. I*, 6, 4.
- Phallion*, Antipatri frater in prælio apud Papyronem commisso cadit, *B. J. I*, 6, 3. *A. J. XIV*, 2, 3.
- Phallus*, Rubeli f., *A. J. II*, 7, 4.
- Phalna*, Davidis f., *A. J. VII*, 3, 3.
- Phanasus*, pontificum ultimus, *A. J. XX*, 10.
- Phannias*, Samueli fil., sorte pontifex creatur a zelotis, *B. J. IV*, 3, 8.
- Phanuel*, locus Palest., ubi Jacobus certamen inicit cum angelo, *A. J. I*, 20, 2. Postea in eodem loco urbs ejusdem nominis condita est, in qua regiam ædificavit Hieroboamus, *A. J. VIII*, 8, 4.
- Phara*, vallis Judææ, *B. J. IV*, 9, 4.
- Pharanx* (Vallis) locus non procul a Geraris urbe, *A. J. I*, 18, 2.
- Pharanx*, locus in Chananæa confiniis, *A. J. III*, 14, 1.
- Pharaotes* sive *Pharao*; ita omnes Ægypti reges inde a Minæo usque ad eum qui Solomonis socer fuit appellati sunt, *A. J. VIII*, 6, 2. Quid vox significet, *ibid*.
- Pharaotes*, rex Ægypti, Sarram Abrami uxorem concupiscit; a Deo punitur, *A. J. I*, 8, 1.
- Pharaotes*, rex Ægypti, Josephum Jacobi filium rei frumentariæ curandæ præficit, *A. J. II*, 5, 7. Josephum honoribus cumulat, 6, 1. Jacobi familie Heliopolin habitandam tribuit, 7, 6. Quintam frugum partem ab Ægyptiis exigit, 7, 7.
- Pharaotes*, rex Ægypti, Israelitis veniam in patriam redeundi dare recusat; quare Ægyptus calamitatibus affligitur, *A. J. II*, 14. Israelitas ex Ægypto fugientes persequens cum toto exercitu in mari Rubro perit, 16.
- Pharaotes*, rex Ægypti (hujus nominis ultimus), filiam Solomoni nuptum dat, *A. J. VIII*, 2, 1. Gazara urbem expugnat eamque Solomoni tribuit, 6, 1; cf. 6, 2.
- Pharathon*, urbs Judææ a Bachide munitur, *A. J. XIII*, 1, 3; cf. *V*, 7, 15.
- Pharesus*, Judæ f., *A. J. II*, 7, 4. Ejus filii duo, *ibid*.
- Pharisæi*, Judæorum secta. Eorum placita et instituta. Credunt, et fatum et voluntatem humanam ad ea quæ agimus valere; animam esse immortalem; bonorum animas in alia corpora transire, malorum aeterno supplicio affici. Modeste vivunt; aetate provectoribus honorem habent. *A. J. XIII*, 5, 9; *XVIII*, 1, 3. *B. J. II*, 8, 14. In pomis irrogandis elementes sunt; multa tradunt quæ a patribus accepta, sed in Moysis lege non scripta sunt; graves habent contentiones cum Sadduceis, *A. J. XIII*, 10, 6. Magna sunt apud populum auctoritate, *A. J. XIII*, 16, 5. Regibus audacter resistunt; Herodes M. eorum nocentissimos interfici jubet, *A. J. XVII*, 2, 4. Proxime accedunt ad sectam Stoicam, *V. J. 2*.
- Pharmuthi*, mensis apud Ægyptios, *A. J. II*, 14, 6.
- Pharnaces*, Mithridatis Ponti regis f., patrem interficit, *A. J. XIV*, 3, 4.
- Pharus*, insula prope Alexandriam, *B. J. IV*, 10, 5.
- Phasaelis*, urbs Palest. ab Herode in Phasaeli fratris memoriam extructa, *A. J. XVI*, 5, 2. *B. J. I*, 21, 9. Eam Herodes M. Salomæ sorori tribuit, *A. J. XVII*, 8, 1. A Salome Julæ (Livie) Augusti uxori legatur, *A. J. XVIII*, 2, 2. *B. J. II*, 9, 1. Phasaelus, Antipatri Idumæi f., *A. J. XIV*, 7, 4. *B. J. I*, 8, 9. Hierosolymorum præfectus a patre constituitur; Hierosolymitarum gratiam sibi conciliat, *A. J. 9*, 2. *B. J. 10*, 4. Herodem prohibet ne Hircano bellum inferat, *A. J. 9*, 5. *B. J. 10*, 9. Felicem superat, *A. J. 11*, 7. *B. J. 12*, 1. Parthi ab Antigono acciti ei insidias struunt, *A. J. 13*, 5. *B. J. 13*, 4. In vincula conjicitur, *A. J. 13*, 6. *B. J. 13*, 5. Ipse sibi mortem dat ne contumeliose ab Antigono tractetur, *A. J. 13*, 10. *B. J. 13*, 10.
- Phasaelus*, Herodis M. fil. ex Pallade, *A. J. XVII*, 2, 3. *B. J. I*, 28, 4.
- Phasaelus*, Phasaeli Herodis M. fratris fil., Salampionem

- Herodis M. ex Mariamne filiam uxorem ducit, *A. J. XVI*, 7, 3; *XVIII*, 5, 4. Ejus progenies, *XVIII*, 5, 4.
- Phasaelus*, Pheroræ filius, Herodis filiam ex Mariamne uxorem ducit, *A. J. XVII*, 1, 3; cf. *XVI*, 7, 6. *B. J. I*, 24, 5; 28, 6.
- Phasaelus*, arcis Hierosolymitanæ turris excelsissima, ab Herode M. in Phasaeli fratris memoriam exstructa, *A. J. XVI*, 5, 2; *XVII*, 10, 2. *B. J. I*, 21, 9; *II*, 3, 2; *II*, 17, 8. Post expugnata Hierosolyma, a Romanis servatur, *B. J. VII*, 1, 1.
- Pheldas*, Nachoræ f., *A. J. I*, 6, 5.
- Phelus*, Tyriorum rex, *C. A. I*, 18.
- Pheltias*, Lisi fil., Michalam, Sauli filiam, quæ Davidis uxor fuerat, in matrimonium accipit, *A. J. VI*, 13, 8. Fam Davidi reddere cogitur, *VII*, 1, 4.
- Phenanna*, nxor Elcanæ, *A. J. V*, 10, 2.
- Pherecydes*, Syrius, unde hauserit suam doctrinam, *C. A. I*, 2.
- Pheroras*, Antipatri fil., Herodis frater natu minimus Alexandrum castellum restaurat, *A. J. XIV*, 15, 4. *B. J. I*, 16, 3. Cf. *A. J. XIV*, 7, 3. *B. J. I*, 8, 9. Herodes ei tetrarchiam ab Augusto impetrat, *A. J. XV*, 10, 3. Apud Herodem calumniatur ejus filios Alexandrum et Aristobulum, *A. J. XVI*, 1, 2; 3, 2. In Herodis odium incurrit, quod servæ amore captus filias regis repudiat, *A. J. 7*, 3. *B. J. I*, 24, 5. Alexandro suspicionem injicit, Herodem ejus patrem Glaphyræ amore flagrare; qua re magis adhuc Herodis in ipsum odium incendit, *A. J. 7*, 4. Ab Alexandro accusatur, quod conjurationis in Herodem factæ socius sit, *A. J. 8*, 5. *B. J. 25*, 1. Archelaus rex Pheroram Herodi reconciliat, *A. J. 8*, 6. *B. J. 25*, 3 sqq. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnat, *B. J. 27*, 2. Amicitiam init cum Antipatro, *A. J. XVII*, 2, 4. *B. J. I*, 29, 1. Uxori obnoxius est, *ibid.* Cum Herode denuo ei intercedit inimicitia, quod uxorem repudiare recusat, *A. J. 3*, 1. *B. J. 29*, 2. Jussu Herodis in tetrarchiam suam discedit, *A. J. 3*, 3. *B. J. 29*, 4. Morbo laborans Herodi reconciliatur; insidiarum Herodi structurarum eum pœnitet; moritur, *A. J. 3*, 3; 4, 2. *B. J. 29*, 4; 30, 6.
- Pherorte uxor*, infimo loco nata, Herodi invisæ, *A. J. XVI*, 7, 3. Cum socru, sorore et Antipatri matre secreta habet conventicula, quæ a Pherora quoque et Antipatro frequentantur, *A. J. XVII*, 2, 4. *B. J. I*, 29, 1. Phariseis favet, *ibid.* Herodes frustra suadet Pheroræ ut eam repudiet, *A. J. 3*, 1. *B. J. 29*, 4. Accusatur quod maritum veneno interfecerit, *A. J. 4*, 1. *B. J. 30*, 1. De tecto se præcipitat, sed non læditur, *A. J. 4*, 2. *B. J. 30*, 5. Ejus confessio de insidiis ab Antipatro et Pherora Herodi paratis, *ibid.*
- Phethrosimus*, Mestrai f., *A. J. I*, 6, 2.
- Phiala*, lacus Palæst., in quo Jordanis fluv. fons est, *B. J. III*, 10, 7.
- Phichola*, vicus Judææ, *A. J. XII*, 4, 2.
- Phicolus*, Abimelechi dux, *A. J. I*, 18, 3.
- Phideas*, Axiaram f., pontifex maximus, *A. J. X*, 8, 6.
- Phidias*, Atheniensis, Jovem Olympium fecit, *A. J. XIX*, 1, 1.
- Philadelphene*, regio circa Philadelphiam urbem, *B. J. III*, 3, 3.
- Philadelphia* (*Rabatha*, *Rabbath Ammon*), urbs Palæstin., in confinio Perææ et Arabiæ, *B. J. III*, 3, 3. Zeno Colylas urbis tyrannus, *A. J. XIII*, 8, 1. Lis inter Philadelphenos et Judæos Perææ, *A. J. XX*, 1, 1. Initio belli Jud. a Judæis devastatur, *B. J. II*, 18, 1.
- Philippi*, urbs Macedoniae, *A. J. XV*, 12, 3.
- Philippio*, Ptolemei Mennæi f., Alexandram Aristobuli filiam uxorem ducit; a patre occiditur, *A. J. XIV*, 7, 4. *B. J. I*, 9, 2.
- Philippus*, rex Macedoniae, a Pausania interfectus, *A. J. XI*, 8, 1. *A. J. XIX*, 1, 13.
- Philippus*, ab Antiocho Epiph. moriente regni curator constituitur, *A. J. XII*, 9, 2. Regnum affectat; ab Antiocho Eupatore occiditur, 9, 7.
- Philippus*, Antiochi Grypi f., post Antiochi XI fratris mortem, Syriæ partis regnum suscipit, *A. J. XIII*, 13, 4. Devicto Demetrio Eucæro fratre totius Syriæ regnum adipiscitur, 14, 3. Cum Antiocho Dionysio fratre bellum gerit, qui Damasco potitus est, 15, 1.
- Philippus*, Herodis M. fil. ex Cleopatra, *A. J. XVII*, 1, 3. *B. J. I*, 28, 4. Philippus ejusque frater Archelaus educantur Romæ; eos apud patrem calumniatur Antipater, *A. J. 4*, 3. *B. J. 31*, 1. Herodes in testamento suo eum Gaulonitidis, Trachonitidis, Batanææ et Peniadis tetrarchiam constituit, *A. J. 8*, 1. *B. J. 33*, 7 sqq. Archelaus Romam proficiscens Philippo regni curam committit, *A. J. 9*, 3. Suadente Varo et ipse Romam se confert, *A. J. 11*, 1. *B. J. II*, 6, 1. Augustus Philippi tetrarchiam ita describit ut Trachonitidem, Bataneam, Auranitidem et partem Zenodori terræ comprehendat, *A. J. 11*, 4. *B. J. 6*, 3. Philippus plures condit urbes in sua tetrarchia, *A. J. XVIII*, 2, 1. *B. J. II*, 9, 1. Moritur; ejus elogium, *A. J. 4*, 6. Ejus tetrarchiam Tiberius Syriæ adjicit, *ibid.* Salomen Herodis fratris filiam uxorem habuit, *A. J. XVIII*, 5, 4. Verum Jordanis fontem primus reperit, *B. J. III*, 10, 7.
- Philippus*, Jacimi f., Agrippæ jun. regis dux, *A. J. XVII*, 2, 3. Ab Agrippa optimatibus Hierosolymitanis contra seditiosos auxilio mittitur, *B. J. II*, 17, 4. Post cladem a seditiosis acceptam fuga salutem quaerit, *B. J. II*, 20, 1. *V. J. 11*. Ejus literæ ad Agrippam a Noaro interceptiuntur; cum Judæis a Noaro Ecbatanis expulsis Gamalam castellum occupat, *V. J. 11*. Ad Agrippam redit, *V. J. 36*. A Tyrtis falso accusatur apud Vespasianum, 74.
- Philippus*, Galilæus, vir fortissimus, *B. J. III*, 7, 21.
- Philistæi*, *V. Palæstini*.
- Philistus*, rerum Sicularum scriptor, *C. A. I*, 3.
- Philo senior*, Judæorum antiquitatem testatur, *C. A. I*, 23.
- Philo Alexandrinus* a Judæis Alexandrinis legatus mittitur ad Cæsarem Caligulam, *A. J. XVIII*, 8, 1.
- Philostephanus*, Ptolemæi Lathyri dux, *A. J. 12*, 5.
- Philostratus*, rerum Indicarum et Phœniciarum scriptor, de Nabuchodonosoro, *A. J. X*, 11, 1. De Tyri obsidione, *C. A. I*, 20.
- Phineas*, Clusothi f., Idumæorum dux, *B. J. IV*, 4, 2.
- Phineas*, sacri thesauri custos, *B. J. VI*, 8, 3.
- Phineases*, Eleazari f., Moysis ex fratre nepos, Zambriam et Chosbiam legum contemtores interficit, *A. J. IV*, 6, 12. Madianitas prælio devincit, 7, 1. Legatus mittitur ad tribus Transjordanias, *V*, 1, 26. Pontifex maximus fit post patris mortem, 1, 29. Pontificatus postea ex Phineasæ familia transiit ad Ithamari stirpem, 11, 5. Sub regno Solomonis pontificatus ad Phineasæ familiam rediit, *VIII*, 1, 3.
- Phineases*, Eli filius, nequissime se gerit, *A. J. V*, 10, 1. Pontifex a patre constituitur; in prælio cum Palæstinis commisso cadit, 11, 2. Ejus filius Jochabes, 11, 4.
- Phison*, ita Ganges fluv. a J. dæis appellatur, *A. J. I*, 1, 3.
- Phæbus*, ab Agrippa rege ad Judæos seditiosos legatus missus occiditur, *B. J. II*, 19, 3.
- Phœnicia*, *Phœnices*, Phœnices antiquissimis jam temporibus literis ad res graviores consignandas utebantur,

- C. A. I.*, 6. Cum Græcis commercium habebant, *C. A. I.*, 12. Græcos literarum usum docuerunt; *C. A. I.*, 2. Ab Ægyptiis circumcisionem acceperunt, *C. A. I.*, 22. Phœnices Judæis infensi, *C. A. I.*, 13. Phœnices ab Assyriis bello premuntur, sub rege Elulæo, *A. J.* IX, 14, 2. Cf. *C. A. I.*, 19. Phœniciam invadit Alexander M., XI, 8, 3. Phœniciam Ptolemaeus Epiph. pro dote accipit ab Antiocho M., XII, 4, 1. Cf. *Sidon et Tyrus*.
- Phora*, ita a Judæis Euphrates fluv. vocatur, *A. J.* I, 1, 3.
- Phraates IV*, rex Parthorum, Hyrcanum a Pacoro captum e vinculis dimittit, *A. J.* XV, 2, 2 sq. Thermusam ancillam uxorem ducit; a Phraatace filio interficitur, XVIII, 2, 4.
- Phraataces*, Phraatis IV Parthorum regis ex Thermusa fil., patre e medio sublato regnum occupat, adjuvante matre; mox vero e regno pellitur, XVIII, 2, 4.
- Phritiphas*, Ægyptius, sacrorum scriba sub Amenophi, *C. A. I.*, 32.
- Phruæi dies*, festum apud Judæos; ejus origo, *A. J.* XI, 6, 13.
- Phryges*, (a Judæis Thygrammaei vocati) originem trahunt a Thygramme, Gomari filio, *A. J.* I, 6, 1. Rebus novis student sub Antiocho Magno, XII, 3, 4.
- Phullus*, Assyriorum rex, Israelitis bellum infert, *A. J.* IX, 11, 1.
- Phutes*, Chamæ f., Phutorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
- Phuti*, pop. Africae, originem habent a Phute.
- Phutus*, fluv. Mauritanie, *A. J.* I, 6, 2.
- Phylstinus*, Mestrami f., Palæstinorum (Phylistæorum) auctor, *A. J.* I, 6, 2.
- Phyle*, regio Africae, *A. J.* I, 6, 2.
- Pilatus*, (Pontius) Judææ præsides constituitur a Tiberio, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 2. Judaicas leges abolere studens imperatoris imagines in urbem Hierosolymorum intret; orto inde tumultu imagines submovet, *A. J.* 3, 1. *B. J.* 9, 2, sq. Aqueductum construere moliens Judæorum concitat seditionem magnamque eorum stragem edit, *A. J.* 3, 2. *B. J.* 9, 4. Jesum Christum cruci affligi jubet, *A. J.* 3, 3. Samaritanos seditiosos tundit fugatque, *A. J.* 4, 1. A Samaritanis apud Vitellium Syriæ præfectum accusatur; a Vitellio Romam mittitur, ut Tiberio eorum quæ egerit rationem reddat, *A. J.* 4, 2.
- Pisidæ*, Alexandri Jannæi mercenarii, *A. J.* XIII, 13, 5. *B. J.* I, 4, 3.
- Piso (Marcus)* Pompeji legatus, *A. J.* XIV, 4, 2; cf. 10, 14.
- Piso*, Germanicum veneno interficit, *A. J.* XVIII, 2, 5.
- Piso*, Romæ præfectus, *A. J.* XVIII, 6, 5; 6, 10.
- Pistus*, Tiberiensis, Justii historici pater, *V. J.* 9; 37.
- Plitholus*, Judæorum dux, cum Hyrcano et Romanis facit, *A. J.* XIV, 5, 2. *B. J.* I, 8, 3. Ad Aristobulum deficit, *A. J.* 6, 1. Antipatri hortatu a Cassio interficitur, *A. J.* 7, 3. *B. J.* 8, 9.
- Placidus*, tribunus militum, Sepphoritis a Vespasiano auxilio mittitur, *B. J.* III, 4, 1. Galileam devastat; Jotapata frustra oppugnat, 6, 1. Iterum Jotapata mittitur a Vespas., *B. J.* 7, 3; 7, 34. Judæos, qui Itabyrium montem occupant, devincit; IV, 1, 8. Gadarensium perfugas fundit pluresque Perææ urbes et vicus subigit, 8, 4.
- Platana*, vicus Phœnicie, *A. J.* XVI, 11, 2. *B. J.* I, 27, 2.
- Plato* philosophus omnium ore celebratur; ejus leges tamen a multis vituperantur, *C. A. II*, 31. In placitis suis de Dei natura Moysen sequitur, II, 16. Poetas in republica non esse tolerandos censet, II, 36.
- Plinthene*, urbs Ægypti, *B. J.* IV, 10, 5.
- Polemon*, rex Cilicie, Berenicen Agrippæ M. fil. uxorem ducit, *A. J.* XX, 7, 5. Ab uxore repudiatur, *ibid.*
- Polemon*, rex Ponti, *A. J.* XIX, 8, 1.
- Pollia*, tribus Romæ urbis, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Pollio*, Phariseus, magno in honore apud Herodem M., *A. J.* XV, 1, 1; 10, 4.
- Pollio*, Romanus, Herodis M. amicus, *A. J.* 10, 1.
- Pollux*, Claudii servus, hunc apud Tiberium Cæsarem accusat, *A. J.* XIX, 1, 2.
- Polybius Megalopolitanus*, de Antiocho Magno, *A. J.* XII 3, 3. De Antiocho Epiphane, *A. J.* XII, 9, 1. *C. A. II*, 7.
- Polycrates*, historicus, Lacedæmonios insectatur, *C. A. I*, 24.
- Pompedius*, senator Roman., conjurationis in Cæsarem Caligulam particeps, *A. J.* XIX, 1, 5.
- Pompejus* Quum esset Damasci, legati ad eum veniunt ex tota Syria, Ægypto et Judæa, *A. J.* XIV, 3, 1. Aristobulus et Hyrcanus de Judææ regno certantes coram Pompejo causam suam defendunt, *A. J.* XIV, 3, 2. *B. J.* I, 6, 4. Pompejus adversus Aristobulum exercitum ducit, *A. J.* 3, 4. *B. J.* 6, 5. Aristobulum in vincula conjicit, *A. J.* 4, 1. *B. J.* 7, 1. Aristobuli factionem in templo Hierosolymorum oppugnat, templum capit, *A. J.* 4, 2 sq. *B. J.* 7, 2 sq. Templi penetrale ingreditur. Hyrcano pontificatum reddit, Hierosolymis vectigalia imponit, multas urbes a Judæis expugnatas in libertatem restituit, *A. J.* 4, 4. *B. J.* 7, 6. Scauro Culesyriam tradit; Aristobulum ejusque liberos captivos Romam abducit, *A. J.* 4, 5. *B. J.* 7, 7. Cum senatu in Epirum fugit, Alexandrum, Aristobuli fil. interfici jubet, *A. J.* 7, 4. *B. J.* 9, 1.
- Q Pompeius*, consul Rom., *A. J.* XIX, 4, 5. *B. J.* II, 11, 1.
- Ponti rex Polemon*, *A. J.* XIX, 8, 1.
- Pontifex Maximus* Judæorum vocatur Ananabeles, *A. J.* III, 7. 1. Pontificum numerus a primo usque ad ultimum, pontificatus brevis historia, *A. J.* XX, 10; cf. V, 11, 5; X, 8, 6, XV, 3, 1; XX, 1, 3. *B. J.* IV, 3, 6 sqq. Pontificum officia, *C. A. II*, 23. Quibusnam diebus in templum ascendunt, *B. J.* V, 4, 7. Forum ornatus describitur, *A. J.* III, 7, 1 sqq. *B. J.* V, 5, 7. Virginem uxorem ducere debent, *A. J.* III, 12, 2. Dissidium inter pontifices et sacerdotes sub Neronis imperio, *A. J.* XX, 9, 8.
- Poplas*, Archelai Herodis filii amicus, cum eo Romam proficiscitur, *B. J.* II, 2, 1.
- Poppæa*, Neronis uxor, pro Judæis deprecatur apud maritum, *A. J.* XX, 8, 11. Cleopatræ Flori uxoris amica, 11, 1. Ejus in Flavium Josephum benevolentia, *V. J.* 3.
- Posidonius*, Judæos insectatur, *C. A. II*, 7.
- Priscus*, centurio Roman., *B. J.* VI, 2, 10.
- Prophetæ*, qui Moysi successerunt res sua ætate gestas literis mandarunt, *C. A. I*, 8.
- Protagoras*, placitis suis de diis in periculum adductus, Athenis profugit, *C. A. II*, 37.
- Psephina*, turris Hierosol., describitur, *B. J.* V, 4, 3. Cf. 2, 2, 4, 2 sq.
- Pseudalexander*, juvenis quidam Judæus, Sidone educatus, simulat se esse Alexandrum Herodis M. fil., quem hic interfici jusserat; Judæis in Creta, Melo et Romæ imponit, ejus fraus ab Augusto detegitur; inter remiges ablegatur, *A. J.* XVII, 12, 1 sq. *B. J.* II, 7, 1 sq.
- Psotomphanecus*; ita Josephus Jacobi f. appellatus est a Pharaothe, *A. J.* II, 6, 1.
- Ptolemaeus I Lagi*, Hierosolyma capit multosque Judæos in Ægyptum transfert, *A. J.* XII, 1, 1. *C. A. I*, 22. Judæos Cyrenem et in alias Libyæ partes mittit, *C. A. II*, 4. Demetrium Polioretæ prælio devincit, *C. A. I*, 22.
- Ptolemæus II. Philadelphus*, rex Ægypti, Judæos a

- Ptolem. Lagi in Ægyptum deportatos manumittit, *A. J.* XII, 2, 2 sqq. Demetrii Phalerei consilio legem Judaicam in linguam Græcam vertendam curare constituit, 2, 1; 2, 3. Ejus ad Eleazarum pontificem hac de re literæ, 2, 4. Splendida donaria mittit Hierosolyma, 2, 7—9. Septuaginta duos interpretes ab Eleazaro missos benigne excipit comiterque cum iis colloquitur, 2, 10 sqq. Interpretatione legis absoluta, interpretes laudibus donisque ornat, 2, 14. Cf. *C. A.* II, 4. *A. J.* I, pr. 3.
- Ptolemæus III, Evergetes*, rex Ægypti, totam Syriam occupat, *C. A.* II, 5. Quum Onias, pontifex maxim., tributa pro Judæis solvere recusasset, Josepho cuidam ea exigenda mandat eisdemque vectigalia Phœnicie et Syriæ addicit, *A. J.* XII, 4, 1 sqq.
- Ptolemæus IV, Philopator*, rex Ægypti, bellum gerit cum Antiocho M., *A. J.* XII, 3, 3; 4, 1.
- Ptolemæus V, Epiphanes*, rex Ægypti, Antiochum vincit, Cœlen Syriam et Judæam occupat, mox inde repellitur, *A. J.* XII, 3, 3. Antiochi filiam Cleopatram ducit, Coelesyriam, Judæam, Samariam et Phœniciam pro dote accipit, 4, 1. Gratulatur ei de filii natalitate Hyrcanus, Josephi fil., 4, 7 sqq.
- Ptolemæus VI, Philometor*, rex Ægypti, Epiphanis fil. *A. J.* XII, 4, 11. Bello petitur ab Antiocho Epiphane qui Romanorum jussu in Syriam redit, 5, 2. Oniæ permittit in Ægypto templum extruere ad similitudinem Hierosolymitani, XIII, 3, 2. Litem Judæorum et Samaritarum Alexandria dirimit, 3, 3. Alexandro Bala filiam nuptum dat, 4, 1. Alexander per Ammonium ei insidias struit, 4, 6. Filium Alexandro creptam Demetrio Nicat. in matrimonium dat, 4, 7. Syriæ regnum ab Antiochensibus sibi oblatum Romanorum metu non accipit, *ibid.* Cum Demetrio Alexandrum vincit; in proelio vulneratus non multo post moritur, 4, 8. Cf. *C. A.* II, 5.
- Ptolemæus VII, Physcon*, rex Ægypti, Epiphanis fil. *A. J.* XII, 4, 11. Alexandrum Zebinam Syriæ constituit regem, XIII, 9, 3. Cleopatram sororem e regno ejicere conatur; Judæos crudelissime tractat, *C. A.* II, 5.
- Ptolemæus VIII, Lathyrus*, rex Ægypti, a matre regno deturbatus, *A. J.* XIII, 10, 2. Invita matre Antiocho Cyziceno contra Samaritas auxilium fert, *ibid.* A Ptolemaidensibus contra Alexandrum Jannæum arcessitur, 12, 2. Alexandrum fundit fugatque, 12, 2. Ejus in Judæos crudelitas, 12, 6. In urbe Ptolemaide a Cleopatra matre oppugnatur; repente in Ægyptum properat, regnum arripiturus, 13, 1. Conatu excidit, 13, 2. Demetrium Eucærum Damasci constituit regem, 13, 4. Cf. *B. J.* I, 4, 1.
- Ptolemæus XII, Auletes*; rex Ægypti, ab Ægyptiis regno pellitur, a Gabinio restituitur, *A. J.* XIV, 6, 2. *B. J.* I, 8, 7.
- Ptolemæus Mennæi*, Chalcidis tyrannus, Damascum in-festat, *A. J.* XIII, 15, 2; 16, 1. Ejus terram invadit Pompejus, XIV, 2, 2. Aristobuli liberos recipit; interfecto Philippione filio, ejus uxorem Alexandram in matrimonium ducit, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2. Antigonum inducit ut Judææ regnum occupare moliat, *A. J.* XIV, 12, 1.
- Ptolemæus*, Jamblichii Libani dynastæ f., cum patre Julio Cæsari in Ægypto bellum gerenti auxilium fert, *A. J.* XIV, 8, 1. *B. J.* I, 9, 3.
- Ptolemæus*, Simonis Judæorum principis gener, socerum interficit *A. J.* XIII, 7, 4. Uxorem quoque Simonis duosque filios occidit; ad Zenonem se recipit, 8, 1. Cf. *B. J.* I, 2, 3 sqq.
- Ptolemæus*, Dorymenis fil., a Syria contra Judam Maccab. missus funditur, *A. J.* XII, 7, 3.
- Ptolemæus*, Rhodius, Herodis M. amicus, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3.
- Ptolemæus*, ab Herode Galilææ præfectus, a Galilæis in-ferficitur, *A. J.* XIV, 15, 6. *B. J.* I, 16, 5.
- Ptolemæus*, regis Herodis procurator, *A. J.* XVI, 7, 2 et 3. *B. J.* I, 24, 2. Ab Alexandro apud Herodem accusatur, *A. J.* XVI, 8, 3. Post Herodis mortem, ejus testamentum in populi concione recitat, *A. J.* XVII, 8, 2. *B. J.* I, 33, 8. Cum Archelao Romam proficiscitur, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 1.
- Ptolemæus*, Nicolai Damasceni frater, Antipæ amicus, *A. J.* XVII, 9, 4. *B. J.* II, 2, 3.
- Ptolemæus*, Agrippæ jun. regis procurator, *B. J.* II, 21, 3. *V. J.* 26.
- Ptolemais* (Ace, *A. J.* IX, 14, 2), urbs Phœnicie, obsidetur ab Alexandro Jannæo qui metu Ptolemæi Lathyri obsidionem solvit, *A. J.* XIV, 12, 2 sq. Capitur a Cleopatra Ægypti regina, 13, 1 sq. Pacorum Parthum, Antigono opem ferentem, Ptolemaidenses in urbem admittunt, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Herodis M. in Ptolemaidenses liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. — Urbis situs describitur, *B. J.* II, 10, 2. — Cf. *A. J.* XII, 8, 3; XIII, 2, 1; 4, 1; 4, 9; 6, 2. *B. J.* I, 5, 3; II, 18, 1.
- Pudens*, Romanus, a Jonathan Judæo in singulari certamine superatur, *B. J.* VI, 2, 10.
- Purificatio*, quomodo ex Moysis lege instituenda sit, *A. J.* III, 11.
- Putci bituminis*, vallis olim Palæstinæ a Sodomitis habitata, in cujus loco exstitit lacus Asphaltites, *A. J.* I, 9.
- Putcoli* (Dicæarchia), urbs Italiæ, *A. J.* XVIII, 6, 4. *V. J.* 2. Cum Miseno oppido ponte jungitur a Caligula, *A. J.* XIX, 1, 1.
- Pygmalion*, Tyriorum rex, *C. A.* I, 18.
- Pyramides* tres non procul ab Hierosolymis ab Helena Adiabænorum regina constructæ, *A. J.* XX, 4, 3.
- Pythagoras*, Ægyptiorum discipulus, *C. A.* I, 2. In placitis suis de Dei natura Moysem sequitur, II, 16. Nihil scriptum reliquit; ejus de Judæis testimonium a Hermippo servatum est, I, 22. Multa Judæorum instituta in philosophiam suam transtulit, *ibid.*
- Pythium* templum ab Herode M. reffectum, *A. J.* XVI, 5, 3. *B. J.* I, 21, 11.

Q.

Quadratus V. Ummidius.

Quintilia, Pompeii amica, ejus fortitudo, *A. J.* XIX, 1, 5.

Quirina, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 8, 5.

Quirinus, vir consularis, censum agit in Syria et Judæa, *A. J.* XVII, 13, 5; XVIII, 1, 1; 2, 1. *B. J.* II, 8, 1.

R.

Raazarus, latronum dux, *A. J.* VIII, 7, 6.

Rabatha (Rabath Ammon, Philadelphia) Ammanitarum urbs a Judæis capitur, *A. J.* VII, 7, 5. Cf. VII, 6, 2; 6, 3; IV, 5, 3.

Rabecacus Thaumasius, pater Apamæ, *A. J.* XI, 3, 5.

C. Rabilius, consul; ejus pro Judæis edictum, *A. J.* XIV, 10, 20.

Rachaba, mulier Hierichuntina, Judæos in capienda Hierichunte adjuvat, *A. J.* V, 1, 2; 1, 7.

Rachela, Labani filia, puella formosissima, a Jacobo in matrimonium petitur, *A. J.* I, 19, 5. Jacobus eam in matrimonium accipit post servitutem bis septem annorum, 19, 7. Rachela astute Ballam ancillam cum marito concubare facit, 19, 8. Cum marito clam a patre discedit, deorum simulacra secum auferens, 19, 9 sqq. Moritur, 21, 3.

Raelus, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.
Ræspba, Sibathi filia, Sauli concubina, *A. J.* VII, 1, 4.
Raipa, castellum Arab., *A. J.* XVI, 9, 3.
Ragaba, castellum Palest., *A. J.* XIII, 15, 5.
Ragavus, Phaleci f., *A. J.* I, 6, 4.
Ragmus, Chusi f., *A. J.* I, 6, 2.
Ragmæi originem trahunt a Ragmo, *A. J.* I, 6, 2.
Raguelus, Esavi f., *A. J.* II, 1, 2.
Raguelus, Madianæ urbis sacerdos, Moysen adoptat eique Sapphoram filiam in matrimonium dat, *A. J.* II, 11, 2; cf. III, 4.
Ramatha. V. *Armatha et Aramatha*.
Ramatho. V. *Armatha*.
Ramesses, rex Ægypti, *C. A. I.*, 15; 26; 32.
Rampses, rex Ægypti, *C. A. I.*, 26.
Raphanæ, urbs Syriæ, *B. J.* VII, 1, 3; 5, 1.
Raphia, urbs Judææ maritima, ab Alexandro Jannæo capitur, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Cf. *B. J.* IV, 11, 5.
Raphidin, locus Arab., *A. J.* III, 1, 7.
Rhphon, urbs Syriæ, *A. J.* XII, 8, 4.
Rapsaces, Assyriorum dux, Hierosolyma obsidet, *A. J.* X, 1, 1.
Ratholis, rex Ægypti, *C. A. I.*, 15.
Rathymus, Cambysi Persarum regi a commentariis, *A. J.* XI, 2, 1.
Rebecca, Bathueli filia, *A. J.* I, 6, 5. Ejus indoles, 15, 2. Nubit Isaac, 15, 3. Parit Esavum et Jacobum, 18, 1. Isaaci preces pro Esavo in Jacobum convertit, 18, 4.
Reblatha, urbs Syriæ, *A. J.* X, 8, 2; 8, 5.
Reemus, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
Reginus, *Regmæi*, V. *Ragmus*, *Ragmæi*.
Regulus. V. *Memmius*, *Æmilius*.
Renga, urbs Palæstinorum, *A. J.* VI, 14, 1.
Ressa. V. *Thressa*.
Rhegini, a Judæis Aschanaxi vocati, pro auctore habent Aschanaxem, Gomari filium, *A. J.* I, 6, 1.
Rhenus, fluv. German., *B. J.* II, 16, 4.
Rhinocorura sive *Rhinocolura*, urbs Judææ prope fines Ægypti, *A. J.* XIII, 15, 4; XIV, 14, 2. *B. J.* I, 14, 2; IV, 11, 5.
Rhiphatæi (Paphlagones) originem trahunt a Rhiphate, *A. J.* I, 6, 1.
Rhiphates, Gomari f., Rhiphatæorum (Paphlagonum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
Rhoa, rupes in deserto Arabiæ, *A. J.* V, 2, 12.
Rhodus, insula, bello Cassiano vexatur, *A. J.* XIV, 14, 3. *B. J.* I, 14, 3. Herodis M. in Rhodios liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
Robers, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.
Roboamus, Solomonis f., Abesalomi filiam ducit uxorem, *A. J.* VII, 8, 2. Patri succedit, VIII, 8, 1. Decem tribus ab eo desciscunt, duæ tantum, Judæ tribus et Benjaminica fidem præstant, 8, 2 sqq. Oppida condit munitque; sacerdotes et Levitæ e regno Israelis ad eum confugiunt, 10, 1. Flagitiis Deum irritat; bello petitur a Susaco, rege Ægypti, 10, 2 sqq. Moritur post regnum septendecim annorum, 10, 4.
Roma, urbs Italiæ; templum Apollinis in ea exstruitur ab Augusto, *A. J.* XVII, 11, 1. *B. J.* II, 6, 1. Isidis templum evertitur a Tiberio, *A. J.* XVIII, 3, 4. Pacis templum a Vespasiano edificatur, *B. J.* VII, 5, 7. Octavia porticus sive ambulacra, *B. J.* VII, 5, 4. Collis Palatinus omnium primus habitatus, *A. J.* XIX, 3, 2. Ludi Circenses, *A. J.* XIX, 1, 4. Ludi Palatini, *A. J.* XIX, 1, 3. Triumphi

descriptio quem Vespasianus et Titus Romæ agunt, *B. J.* VII, 5, 4 sqq.—Judæi qui Romæ habitant decipiuntur a Pseudalexandro, *A. J.* XVII, 12. *B. J.* II, 7. A Tiberio Roma expelluntur, *A. J.* XVIII, 3, 5.—Romæ statua ab Herode M. in urbe Casarea erecta, *A. J.* XV, 9, 6. *B. J.* I, 21, 7.
Romani, eorum in rebus bellicis exercitationes, *B. J.* III, 5, 1. Castra metandi ratio, 5, 1 sqq. Exercitus ordo in itineribus, 5, 5. Consulto omnia in bello gerunt, 5, 6. Disciplina severissima, 5, 7; V, 11, 5.—Romani diu Græcis ignoti, *C. A. I.*, 12. Antiochum Epiphanem jubent ex Ægypto discedere, *A. J.* XII, 5, 2. Foedus ineunt cum Juda Maccabæo, *A. J.* XII, 10, 6; cum Jonatha, XIII, 5, 8; cum Simone, XIII, 7, 3; cum Hyrcano, XIII, 9, 2; XIV, 8, 5. Romanorum pro Judæis decreta, XIV, 10, 2 sqq. Imperium Romanum extollitur, *B. J.* II, 16, 4. Ceterum cf. *Judæa*, *Hierosolyma*, *Pompejus*, *Gabinus*, *J. Cæsar*, *Antonius* et nomina imperatorum.
Romelius, pater Phacæ regis, *A. J.* IX, 11, 1.
Rooboth, puteus Palastin., *A. J.* I, 18, 2.
Ros, Benjaminis f., *A. J.* II, 7, 4.
Roxane, Herodis M. filia ex Phædra, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* 28, 4.
Rubelus, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Pro Josepho apud fratres intercedit, II, 3, 1 sqq. Ejus filii quatuor, II, 7, 4. Rubeli tribus quamnam Palastinæ partem sortita sit, IV, 7, 3.
Rubrius Gallus Sarmatas vincit, *B. J.* VII, 4, 3.
Rubrum mare, *A. J.* I, 1, 3; 12, 4; II, 15, 3; 16, 4.
Rufus, Judæorum dux Romanos adjuvat in Judæis seditionis coercendis, *A. J.* XVII, 10, 3; 10, 9. *B. J.* II, 3, 4; 5, 2.
Rufus (Annus), Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.
Rufus, miles Roman., *B. J.* VII, 6, 4.
Ruma, Nachoræ concubina, *A. J.* I, 6, 5.
Ruma, vicus Galil., *B. J.* III, 7, 21.
Rutha, mulier Moabitica, Melloni Elimelech filio nubit; post mortem mariti cum Naami socru in Judæam migrat, *A. J.* V, 9, 1. Boazo nubit eique parit Obedem qui Davidis avus est, 9, 2 sqq.
Ryddda, urbs Arabiæ, *A. J.* XIV, 1, 4.

S.

Saab, vicus Galil., *B. J.* III, 7, 21.
Saba, urbs Æthiopiæ, *A. J.* II, 10, 2. A Cambyse Meroe appellata est, *ibid.*
Sabacathas (Sabacles), Chusi f., Sabacathenorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
Sabacatheni, a Sabacatha, Chusi f., nomen habent. *A. J.* I, 6, 2.
Sabæi, nomen habent a Saba, Chusi filio, *A. J.* I, 6, 2.
Sabæus, Bacheriæ f., seditionem movet contra Davidem, *A. J.* VII, 11, 6. Abelmachææ obsidione premitur a Joabo; urbis incolæ caput ejus abscissum Joabo tradunt, 11, 7 sqq.
Sabas, Chusi f., Sabæis nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Sabas, Regmi f., Sabæorum princeps, *A. J.* I, 6, 2.
Sabathanes, Sui f., *A. J.* I, 15.
Sabathas, Chusi f., Sabathenis (Astabaris) nomen dedit, *A. J.* I, 6, 2.
Sabatheni (Græcis Astabari dicti), nomen habent a Sabatha, *A. J.* I, 6, 2.
Sabathes, Davidis actarius, *A. J.* VII, 11, 8.
Sabatina, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 13; 10, 19.
Sabbarus, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
Sabbaticus, fluv. Syriæ, unde nomen habeat, *B. J.* VII, 5, 1.

Sabbatum, septimus hebdomatis dies, quomodo celebrandum sit, *A. J.* 1, 1, 1; III, 10, 1. Sabbato Judæis non licet arma capere, aut de pace tractare aut iter facere, *A. J.* XIII, 8, 4. *B. J.* IV, 2, 5; I, 7, 3. *V. J.* 32. Apionis de vocis origine sententia, *C. A.* II, 2.

Sabbion, Alexandræ consilium in Ægyptum fugiendi Herodi prodit, *A. J.* XV, 3, 2.

Sabecus, Syrorum dux, *A. J.* VII, 6, 3.

Sabeus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.

Sabinus, Augusti in Syria procurator, Hierosolyma se confert ad Herodis pecunias custodiendas, obnitenste Varo, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Judæis se reddit odiosum; in Hierosolymorum arce obsidetur; Varum in auxilium vocat, *A. J.* 10, 1 sqq. *B. J.* 3, 1 sqq. Non audens in Vari conspectum venire clam urbe aufugit, *A. J.* 10, 10. *B. J.* 5, 2.

Sabinus, tribunus militum, unus e Caligulæ interfectoribus, *A. J.* XIX, 1, 7 sqq.; 1, 14. Patriam in libertatem restituere vult, 4. Sibi ipsi manus infert, 4, 6.

Sabinus, Vespasiani frater, a Vitellio deliciens Capitolium occupat; mox superatur et interficitur, *B. J.* IV, 11, 4.

Sabinus, Caii Cæsaris satellitum dux, *A. J.* XIX, 1, 15.

Sabinus, Syrus, vir fortissimus, *B. J.* VI, 1, 6.

Sabuchades, eunuchus, *A. J.* XI, 6, 11.

Sacæ, populus Asiæ, *A. J.* XVIII, 4, 4. Parthiam populantur, *A. J.* XX, 4, 2.

Saccharum (hyoscyamus) planta describitur, *A. J.* III, 7, 6.

Sacerdotes Judæorum, eorum reditus a Moyse constituti, *A. J.* IV, 4, 4. cf. III, 9, 4. Sacerdotum tribus quatuor, *C. A.* II, 8. Familiæ sacerdotales viginti quatuor sub regno Davidis, *A. J.* VII, 14, 7. Sacerdotum officia, *A. J.* VII, 14, 7; *C. A.* II, 8; 13. Ornatus, *B. J.* V, 5, 7. *A. J.* III, 7, 1 sqq. Quid de eorum connubio sancitum sit, *A. J.* III, 12. *C. A.* I, 7. Dissidium inter sacerdotes et pontifices, *A. J.* XX, 8, 8; 9, 2.

Sacrificia, singulis diebus festis instituenda describuntur, *A. J.* III, 9 sq. Cf. *C. A.* II, 23.

Sacrosanctum, templi Hierosolym. describitur, *B. J.* V, 5, 4 sqq.

Sadducei, Judæorum secta, contendunt, fatum omnino non esse, sed omnia a nostro pendere arbitrio; animam interire cum corpore. Negant esse quidquam præter legem servandum. Hanc sectam pauci sequuntur, sed dignitate primi, *A. J.* XIII, 5, 9; 10, 6. XVIII, 1, 4. *B. J.* II, 8, 14. Cum Phariseis graves habent contentiones, *A. J.* XIII, 10, 6. Præ ceteris Judæis in judiciis inimites, *A. J.* XX, 9, 1.

Sadducus, Phariseus cum Juda Galilæo Judæos contra Romanos concitat, *A. J.* XVIII, 1, 1.

Sadocus, pontifex maximus sub regno Davidis, *A. J.* VII, 2, 2; 5, 4; 9, 2; 9, 7; 11, 1; 11, 4; VIII, 1, 4; cf. X, 8, 6.

Sadraces, Samaritarum dux, *A. J.* XI, 4, 9.

Saira urbs Palest. ab Esavo Dasia (Villo-sa) appellata, *A. J.* I, 20, 3; cf. II, 1, 4.

Saites, nomus, in Ægypto, *C. A.* I, 14.

Salampio, Herodis M. ex Mariamne filia, Phasaelo Phasaeli Herodis M. fratris filio nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Cf. XVI, 7, 4. Ejus liberi, XVIII, 5, 4.

Salamon, V. Solomon.

Salas, Arphaxadis f., *A. J.* I, 6, 4.

Salas, Judæ f., *A. J.* II, 7, 4.

Salathielus, pater Zorobabeli, *A. J.* XI, 3, 10.

Salatis, rex Ægypti, *C. A.* I, 14.

Salaphus, Juctæ f., *A. J.* I, 6, 4.

Sallis, oppidum Idumææ, *B. J.* III, 2, 2.

Sallum, Judæus nobilis, maritus Oldæ vatis, *A. J.* X, 4, 2.

Sallumus, pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Salmana, Madianitarum dux, *A. J.* V, 6, 5.

Salmanasares, Assyriorum rex, Israelitis tributum imperat, *A. J.* IX, 13, 1. Samariam expugnat, Oseam regem captivum abducit, Israelitarum regnum exstinguit, 14, 1. Syriam et Phœniciam invadit, IX, 14, 2.

Salome, Herodis M. soror, Josephi uxor, maritum suum adulterii apud fratrem accusat, *A. J.* XV, 3, 9. Cf. XIV, 7, 3. *B. J.* I, 8, 9. Post Josephi necem ab Herode in matrimonium collocatur Costobaro Idumæo, 7, 9. Costobaro repudium mittit eumque accusat quod rebus novis studeat, 7, 10. Apud Herodem calumniatur ejus filios Aristobulum et Alexandrum, *A. J.* XVI, 1, 2; 3, 2. Berenicem filiam, Aristobuli uxorem, eo perducit, ut secreta mariti sibi prodant, 7, 3. Calumnias in regem continxisse dicitur, 7, 5. Syllæ amore capitur, ab eoque mox petitur in matrimonium; sed Herodes nuptias non permittit ob religionum diversitatem, 7, 6. Aristobulum Herodi odiosum reddit, 10, 5. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum capitis condemnat, *B. J.* 27, 29. Alexæ ab Herode nuptum datur, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 6. Uxoris Pheroræ aliarumque mulierum cum ea conversantium consilia Herodi aperit, *A. J.* 2, 4. *B. J.* 29, 1. Antipater ei insidias struit, *A. J.* 5, 7. *A. J.* 32, 6. Salome ejusque conjux Alexas ab Herode jubentur Judæorum primores in hippodromo inclusos occidere; mandatum crudelissimum non exsequuntur, *V. J.* XVII, 6, 5; 8, 2. *B. J.* I, 33, 6; 33, 8. Herodes testamento ei donat Jamniam, Azotum Phasaelidem urbes magnamque pecuniæ vim, *A. J.* 8, 1. Romam proficiscitur ad Archelaum apud Augustum accusandum, *A. J.* XVII, 9, 3. *B. J.* II, 2, 2. Augustus ei regiam Ascaloniam tribuit; quantus fuerit ejus reditus annuus, *A. J.* 11, 5. *B. J.* 6, 3. Moritur; Julia Jamniam Phasaelidem et Archelaidem relinquit, *A. J.* XVIII, 2, 2. *B. J.* II, 9, 1.

Salome, Herodis filia ex Herodiade, Philippi tetrarchæ uxor, *A. J.* XVIII, 5, 4. Post Philippi mortem Aristobulo nubit, *ibid.*

Salome, Herodis M. filia ex Elpide, *A. J.* XVII, 2, 3. *B. J.* I, 28, 4.

Salome, V. Alexandra.

Samacho, Abennigeri Spasinæ Castri regis fil., Izatæ Adiabænorum regis uxor, *A. J.* XX, 2, 1.

Samæa, urbs Palestinæ, *B. J.* I, 2, 6. Dicitur Samega, *A. J.* VIII, 9, 1.

Samæas, vates, *A. J.* VIII, 10, 3.

Samatus, Davidis frater, *A. J.* VI, 8, 1.

Samaræus, Chanaani filius, *A. J.* I, 6, 2.

Samaria, regio Palestinæ, describitur, *B. J.* III, 3, 4. Post Israelis regni excidium, Chuthæi e Chutha, Persiæ provincia, in Samariam a Salmanasare transferuntur, *A. J.* IX, 13, 3. Samaritæ sive Chuthæi, Judæis infesti templi Hierosolymitani exstructionem impedire student, XI, 4, 3 sqq. Alexandrum Magnum libenter excipiunt; 8, 9. Templum in monte Garizin exstruunt Hierosolymit. simile, *ibid.* Ptolemæus Epiphanes Samariam dotis nomine accipit ab Antiocho Magno, XII, 4, 1. Judæos multis modis vexant Samaritæ, *ibid.* Mores Græcorum amplexi, templum in monte Garizin Jovi Hellenico consecrant, 5, 5. Samaria post mortem Herodis cum Judæa et Idumæa ad Archelai ethnarchiam pertinet; Augustus quartam vectigalium partem Samariæ condonat, *A. J.* XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3. Archelao regno dejecto Samaria Syriæ provinciæ adjicitur, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 8, 1. Samaritæ seditionem movent contra Pontium Pilatum;

- a Pilato funduntur, *A. J.* XVIII, 4, 1. Pilatum apud Vitellium Syriae praefectum accusant, 4, 2. Lis inter Samaritanas et Galileas quibus Judaei auxiliantur, *A. J.* XX, 6. *B. J.* II, 12, 5 sq. Belli Judaici tempore Samaritae qui in montem Garizin confluerant caeduntur a Romanis, *B. J.* III, 7, 32. Samaritae, prout Judaeorum res secundae aut adversae sunt, profitentur aut negant se esse Judaeos, *A. J.* XI, 8, 6. — Samaritae qui Alexandriam incolunt litem habent cum Judaeis ejusdem urbis sub Ptolemaeo Philometore, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Samarita**, urbs Palaest., quae a Judaeis vocatur Semareon, ab Amarino, Israelitarum rege condita est, *A. J.* VIII, 12, 5. Ab Adado oppugnatur, 14, 1; iterum sub Joramo, IX, 4, 4. Ab Hyrcano funditus deleta, XIII, 10, 3. Judaeis a Pompeio erepta, *A. J.* XIV, 4, 4. A Gabinio instaurata, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Herodi M. datur ab Octaviano, *A. J.* XV, 7, 3. Ab Herode M. splendide exadificata et munita appellatur Sebaste, *A. J.* XV, 8, 5. *B. J.* I, 21, 1.
- Samaronus**, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Samas**, Davidis frater, *A. J.* VII, 8, 3.
- Sambabas**, praefectus Samariae sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 8.
- Samneas**, Pharismus, Pollionis discipulus, *A. J.* XV, 1, 1. Ejus oratio contra Herodem, *A. J.* XIV, 9, 4. Herodes, postquam regnum suscepit, eum magno in honore habet, *A. J.* XV, 1, 1. Herodi iusjurandum fidei dare recusat, *A. J.* XV, 10, 4.
- Samega**, urbs Palaestinae, *A. J.* VIII, 9, 1. Cf. *Samara*.
- Samos**, insula, *A. J.* XVI, 2, 2. Herodis M. in Samios liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.
- Samosata**, metropolis Commagenae, *B. J.* VII, 7, 1. Obsidetur et capitur a Marco Antonio, *A. J.* XIV, 5, 8 sq. *B. J.* I, 16, 7.
- Sampho**, vicus Samariae munitissimus, ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis diripitur et concrematur, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1.
- Sampsigeramus**, Emesorum rex; ejus filia, Jotape Aristobulo Herodis M. nepoti nubit, *A. J.* XVIII, 5, 4. Ad Agrippam M. venit, XIX, 8, 1.
- Samson**, Manoche f., unde nomen habeat, *A. J.* V, 8, 4. Virginem Palaestinam in matrimonium petit; leonem strangulat, 5. Inter epulas nuptiales aenigma proponit; uxorem deserit, quod prodidit aenigmatis solutionem, 6. Palaestinorum segetes incendit, 7. Aetam habitat; Palaestinis vinctus traditur, sed asini maxilla arrepta multos eorum caedit, ceteros in fugam convertit, 8. Deus ei sicienti totam emittit e petra, 9. Portas Gazae urbis evellit, 10. A moribus patriis discedit; Dalila, Samsonis concubina, hostibus prodit, ejus robur in caesarie situm esse; Samson, caesarie abscissa oculisque effossis in carcerem conjicitur, 11. Robore recuperato domum Palaestinis repletam subvertit, sed et ipse ruinae involvitur, 12. Imperium tenuit annos viginti, *ibid.*
- Samuelus**, Alcanae Levitae filius ex Anna; a matre divino ministerio consecratur, antequam natus est, *A. J.* V, 10, 2. Quid nomen significet, 3. Duodecimo anno prophetae partes agit; Deus eum alloquitur, Judaeos a Palaestinis oppressos adiuvat, ut libertatem armis vindicent, VI, 2, 1. Palaestinos fundit et regionem quam Judaeis eriperant, recuperat, 2, 2 sqq. Bis quotannis jus dicit in urribus, 3, 1. Annis defectus reipublicae administrandae curam filiis tradit, Joelo et Abiae, qui nequissimos se gerunt, 2. Judaei regem ab eo petunt; concione convocata regii dominatus mala eis exponit, 3, 3 sqq. Saulum quem Deus regem constituit, hospitio excipit et sacro oleo inungit, 4, 1 sqq. Sortitione facta, Saulo regnum obtingit, 4, 4 sqq. Quae eventura sint populo recitat, 4, 6. Saulo iratus, Davidem inungit, 7, 1 sqq; 8. Moritur, 13, 5. Cf. VI, 14, 2.
- Sanaballetes**, natione Chutaeus, Samariae satrapa sub Dario III, filiam Manassae Judaeo in matrimonium dat, *A. J.* XI, 7, 2. Manassae divortium molienti promittit pontificatum, 8, 2. Ad Alexandrum M. deficit; templum aedificat in monte Garizin ejusque pontificem constituit Manassen, 8, 4. Ejus exercitus cum Alexandro in Aegyptum proficiscitur, 8, 9.
- Sanagarus**, Anathi f., breve tempus principatum tenet apud Judaeos, *A. J.* V, 4, 3.
- Sanctum Sanctorum** templi Hierosol. describitur, *B. J.* V, 5, 5. Cf. *A. J.* III, 6, 4.
- Sapha**, locus Judaeae non procul ab Hierosol., *A. J.* XI, 8, 5.
- Saphan**, scriba Josiae regis, *A. J.* X, 4, 1.
- Saphata**, vallis Judaeae, *A. J.* VIII, 12, 2.
- Saphates**, Galilaeae praefectus sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.
- Saphatias**, Davidis f., *A. J.* VII, 1, 4.
- Saphatus**, pater Elissai, *A. J.* VIII, 13, 7.
- Saphonia**, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Sapphora**, V. *Sepphora*.
- Sappinas** (*Sappinius*), Herodis M. amicus, *A. J.* XIV, 4, 3. *B. J.* I, 14, 3. Cf. *A. J.* XVI, 8, 3.
- Sara**, Aseri f., *A. J.* II, 7, 4.
- Sara**, urbs Judaeae, *A. J.* VI, 12, 4.
- Sarabazanes**, Persa, *A. J.* XI, 4, 4.
- Saradus**, Zabulonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Saraim**, urbs Judaeae, *A. J.* VIII, 10, 1.
- Saramalla** (*Samaralla*), Syrus locupletissimus, *A. J.* XIV, 13, 5. *B. J.* I, 13, 5. Ab Herode M. ad Phraatem mittitur legatus, *A. J.* XV, 2, 3.
- Sarasa**, urbs Palaest., *A. J.* V, 8, 12.
- Sarasarus**, Senacheribi Assyriorum regis fil., ob patris caedem in exilium pellitur, *A. J.* X, 1, 5.
- Sardes**, urbs Lydiae; L. Antonii et Norhani Flacci ad Sardanios rescripta de Judaeorum jure servandis, *A. J.* XIV, 10, 17; XVI, 6, 6. Sardaniorum de Judaeis decretum, XIV, 10, 23.
- Sareas**, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occisus, *A. J.* X, 8, 5.
- Sareas**, dux Judaeorum qui post Hierosolymorum excidium in Judaea relictus sunt, *A. J.* X, 9, 2.
- Sarephtha**, urbs Phoeniciae, *A. J.* VIII, 13, 2.
- Sariphaeus**, Judae legum interpretis pater, *A. J.* XVII, 6, 2. *B. J.* 33, 3.
- Sarmatae**, Scytharum gens, irruptionem faciunt in Mesiam; a Rubrio Gallo repelluntur, *B. J.* VII, 4, 3.
- Sarra**, Aranae filia, Abrami uxor, *A. J.* I, 6, 5. Pharaotes rex Aegypti ejus amore capitur, I, 8, 1; cf. *B. J.* V, 5, 4. Sarra Isaacum parit; Abramo persuadet ut Agaram cum Ismaelo domo expellat, 12, 2 sqq. Moritur; sepelitur Chebrone, 14.
- Saruia**, Davidis soror, *A. J.* VI, 13, 9.
- Saturninus**, Syriae praefectus pro Herode agit cum Syllaeo, *A. J.* XVI, 9, 1. In concilio Beryti habito moderatam fert sententiam de Alexandro, Herodis filio, conjurationis in patrem accusato, *A. J.* 11, 3. *B. J.* I, 27, 2. Antipater eum sibi conciliare studet, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Zamari Judaeo Babylonio Valatham, locum in Syria situm ad habitandum dat, *A. J.* 2, 1. Ejus successor Quinctilius Varus, *A. J.* 5, 2.
- Saturninus**, Tiberii amicus, maritus Fulviae, *A. J.* XVIII, 3, 5.
- Saturninus** (*Cn. Sentius*), post Caligulae interitum senatui suadet ut antiquam reipublicae formam restituat, *A. J.* XIX, 2, 2.

- Saulus**, Symeonis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Sautus**, Cisi filius, patria asinas quaerens venit ad Samuelum, cui Deus aperit illum se Judaeorum regem constituisse, *A. J.* VI, 4, 1. Samuelus sacro oleo eum perfundit et praedicit, quae ei in patriam redeunti eventura sint, 2. Sorte ei regnum obtingit, 5. A multis contemptus, *ibid.* Victis Ammanitis magnam assequitur gloriam; nova inauguratione regnum ei confirmatur, 5, 2 sqq. Palaestinos aliasque gentes finitimas subigit, 6. Amalecitas ad interfectionem cecidit, parcit tamen Agago eorum regi, qua re Deum offendit, 7. Palaestinos iterum fundit, Goliatho a Davide interfecto, 9. Davidi invidet ob res praclare gestas eique insidias struit, 10 et 11. Abimelechum, qui Davidem receperat, totamque ejus stirpem occidi jubet, 12, 5. Frustra Davidem persequitur; Davides bis ei parcit, 13, 4 sqq. A Palaestinis bello lacessitus antequam pugnam ineat, ventrilocomum de ejus exitu consulit, 14, 2 sqq. In praelio cum Palaestinis commisso egregie pugnat; Judaeis in fugam versis, filiisque suis casis, ne vivus in hostium potestatem veniat, Amaleclam jubet sibi mortem afferre, 14, 7. Sauli filiorumque ejus corpora a Palaestinis crucibus affiguntur: Jabisseni vero ea auferunt et sepeliunt, *A. J.* VI, 14, 8.
- Sautus**, Agrippae regis cognatus, *A. J.* XX, 9, 4. A Hierosolymitis legatus mittitur ad Agrippam, *B. J.* II, 17, 4. Ad Cestium transit a quo ad Neroneum legatus mittitur, 20, 1.
- Saulus**, Judaeus Scythopolitanus, cum tota sua familia a Simone filio interimitur, *B. J.* II, 18, 4.
- Scala Tyrriorum** (Κάμαξ Τυρίων), mons Phoeniciae non procul a Ptolemaide, *A. J.* XIII, 5, 4. *B. J.* II, 10, 2.
- Scaurus**, a Pompeio in Syriam mittitur; inde in Judaeam profectus Aristobulo opitalatur contra Hyrcanum, *A. J.* XIV, 2, 3. *B. J.* I, 6, 3. Pompejus ei Coesysriam tradit administrandam, *A. J.* 4, 5. *B. J.* 7, 7. Expeditionem facit in Arabiam, *A. J.* 5, 1. *B. J.* 8, 1.
- Scenae**, locus Palaest., *A. J.* I, 21, 1.
- Scenopogia**, (ἡ ἑορτὴ τῶν σκηνῶν), festum Judaeorum; ejus origo, quando et quomodo celebrandum sit, *A. J.* III, 10, 5. Leges in hoc festo recitandae sunt, IV, 8, 12. Splendide celebratur in templi inauguratione, VIII, 4, 5.
- Scipio**, Alexandrum Aristobuli fil. jussu Pompeii occidit, *A. J.* XIV, 7, 4. *B. J.* I, 9, 2.
- Scopas**, Ptolemæi Epiphanis dux Judaeam et Coesysriam occupat; mox ab Antiocho M. victus recedit, *A. J.* XII, 3, 3.
- Scopus**, locus Judaeae prope Hierosolyma, *B. J.* II, 19, 4; 19, 7; V, 2, 3.
- Scythae** (*Magogae*), originem trahunt a Magoge, Japhethae f., *A. J.* I, 6, 1. Anacharsin occiderunt quod Graecorum mores amplexus erat, *C. A.* II, 37. Parthos bello petunt, *A. J.* XVIII, 4, 4. Cf. *Sarmatae*, *Alani*.
- Scythopolis**, urbs Palaestinae, in confinio Galilaeae a meridie sita, *B. J.* III, 3, 1. Viginti stadiis a Tiberiade distat, *V. J.* 65. Maxima urbs Decapoleos, *B. J.* III, 9, 7. Ad Coesysriam pertinere dicitur, *A. J.* XIII, 13, 2. — Olim Bethsana vocabatur, *A. J.* V, 1, 22; VI, 14, 3; XII, 8, 5. — Ab Epicrate Judaeis proditur, XIII, 10, 3. Judaeis a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. A Gabinio instauratur, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 4. Initio belli Jud. Judaei qui urbem incolunt a Syris ceduntur, *B. J.* II, 18, 3 sq. *V. J.* 6. — Cf. *B. J.* I, 2, 7; IV, 1, 8. *A. J.* XII, 4, 5; XIII, 15, 4; XIV, 3, 4. *V. J.* 65.
- Sebaste**, urbs Palaest., olim Samaria dicta, exaedificatur et munitur ab Herode M. *A. J.* XV, 8, 5. *B. J.* I, 21, 1. Post Herodis mortem in Archelaei ethnarchae ditione est; Archelao regno dejecto cum tota Samaria Syriae adjicitur, *A. J.* XVII, 11, 4; 13, 5. *B. J.* II, 6, 3, 8, 1. Sebasteni ob mortem Agrippae M. immodice exsultant, quare Claudius iis offensus est, *A. J.* XIX, 9, 1 sq. — Initio belli Jud. Sebaste a Judaeis flammis vastatur, *B. J.* II, 18, 1. — Cf. *Samaria*.
- Sebastenorum** turma in Romanorum exercitu, *A. J.* XIX, 9, 1 sq. XX, 6, 1. *B. J.* II, 12, 5.
- Sebaste**, insula prope Ciliciam, prius Eleusa dicta, *A. J.* XVI, 4, 6. *B. J.* I, 23, 4.
- Sebastus**, Caesareae urbis portus, in honorem Augusti ita vocatus, *A. J.* XVII, 5, 1. *B. J.* I, 31, 3.
- Sebee**, urbs Galaaditidis, *A. J.* V, 7, 12.
- Sebonitis** (*Essebonitis*) regio Palaest., a Judaeis vastatur, *B. J.* II, 18, 1.
- Secella**, *Secela*. V. *Sicella*.
- Sedecias**, vates, *A. J.* VIII, 15, 4.
- Sedezias**, Joachimi patrus a Nabuchodonosoro Judaeorum rex constituitur, *A. J.* X, 7, 1. A Babylonis ad Aegyptios deficit, 7, 3. Captis Hierosolymis, oculis privatus et catenis vinctus a Nabuchod. Babylonem abducitur, 8, 1 sqq. Usque ad mortem in carcere conclusus tenetur, 8, 7. Cf. *B. J.* V, 9, 4.
- Sedrachas**, cf. *Ananias*.
- Sejanus**, militum praetorianorum praefectus, conjurationis in Tiberium convictus occiditur, *A. J.* XVIII, 6, 6.
- Selamin**, vicus Galil., *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
- Selene**, etiam Cleopatra vocata, Syriae regina, a Tigra rege Armeniae bello lacessitur, *A. J.* XIII, 16, 4.
- Seleucia**, urbs Syriae, *A. J.* XIII, 7, 1.
- Seleucia**, urbs Babyloniae, a Seleuco Nicator condita. Judaei Babylonii in eam commigrant, sed a Graecis et Syris magna ex parte caduntur, *A. J.* XVIII, 9, 8.
- Seleucia**, urbs Gaulanitidis superioris, ad Semechonitidem lacum sita, *B. J.* IV, 1, 1. Ab Alexandro Jannaeo capitur, *A. J.* XIII, 15, 3. A Flavio Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37. Initio belli Jud. incolae ab Agrippa et Romanis steterunt, *B. J.* IV, 1, 1.
- Seleucus I Nicator**, rex Syriae, Babylone potitur, *A. J.* XII, 1, 1. Judaeos in Syriae urbibus habitantes civitate donat, *A. J.* XII, 3, 1. *C. A.* II, 4. Antiochiam et Seleuciam condit, *C. A.* II, 4. *A. J.* XVIII, 9, 8.
- Seleucus IV, Philopator**, rex Syriae Antiochi M. f., *A. J.* XII, 1, 10. Judaeis pecuniam largitur in sacrificiorum usum, M. 4. (In textu legitur *Nicanor* pro *Philopator*). Moritur, *A. J.* XII, 1, 11.
- Seleucus VI, Epiphanes**, Antiochi Grypi, Syriae regis f., patri in regno succedit, *A. J.* XIII, 13, 4. Ab Antiocho Pio Syria expellitur, a Mopsuensibus crematur, *ibid.*
- Sella**, Samechi uxor, *A. J.* I, 2, 2.
- Sellimus**, Nephthalis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Sellumus**, Israelitarum rex, regnat triginta dies, *A. J.* IX, 11, 1.
- Semaron mons**, in Palaest., *A. J.* VIII, 11, 2.
- Semareon**, urbs Samariae Graecis Samaria vocata, *A. J.* VIII, 12, 5. Cf. *Samaria*.
- Semarus** vendit Amarino montem quem hic exstructa Samaria (*Semareone*) occupat, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Semas**, Noei f., *A. J.* I, 4, 1. Quasnam terras ejus filii occupaverint, *A. J.* I, 6, 4.
- Semechonitis** (*Samachonitis*) locus in Galil.; ejus situs et ambitus, *B. J.* IV, 1, 1. Jordanes eum secat, *B. J.* III, 10, 7.
- Semegarus**, Babyloniorum dux, *A. J.* X, 8, 2.
- Semei**, Geræ f., maledicit Davidi, *A. J.* VII, 9, 4. Davides ei ignoscit, 11, 2. Interficetur jussu Solomonis, VIII, 1, 5.
- Semeis**, praefectus tribus Benjam. sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.

- Semelius*, scriba Cambysis Persarum regis, *A. J.* XI, 2, 1.
- C. Sempronius*, senator Roman., *A. J.* XIII, 9, 2.
- Senabares*, Sodomitatum, rex, *A. J.* I, 9.
- Senacheribus*, Assyriorum rex, expeditionem facit contra Judæos et Ægyptios; Hierosolyma et Pelusium obsidet, *A. J.* X, 1, 1 sqq. Re infecta in regnum suum redit, filiorum insidiis perit, 1, 4 sq. Quam Herodotus et Berosus de eo tradant, 1, 4.
- Sennaar*, campus Babyloniae, *A. J.* I, 4, 1; 4, 3.
- Sennabris*, locus Galil., *B. J.* III, 9, 7.
- Seph*, castellum Galil., *B. J.* II, 20, 6.
- Sepphoris* (*Sapphara*, *Semphora*, *Samphora*) urbs Galil.; ejus situs describitur, *V. J.* 65. In ea synedrium instituitur a Gabinio, *A. J.* XIV, 5, 3. *B. J.* I, 8, 5. Ab Herode capitur, *A. J.* XIV, 15, 4. *B. J.* I, 16, 2. Ab Arabibus Quinct. Varo auxilio missis incenditur ejusque incolae venduntur, *A. J.* XVII, 10, 9. *B. J.* II, 5, 1. A Philippo munitur et amplificatur ita ut princeps Galilæe urbs sit, *A. J.* XVIII, 2, 1. Denuo munitur ab incolis, *B. J.* II, 20, 6. Sepphoritæ initio belli Jud. propter fidem erga Romanos servatam a Galilæis vexantur; Flav. Josephus eos tuetur, *V. J.* 8. Josepho insidias struunt, 22. A Joanne Levi frustra stimulantur ut ipsi se addicant, 25. Cestium Gallum, Syriæ præf., invitant ut ipsorum urbem in fidem recipiat; quod quum Josephus audisset, eam expugnat et diripit, *V. J.* 67. Sepphoritæ milites Romanos a Cestio missos in urbem recipiunt; Josephus eam iterum oppugnat, sed frustra, 71. Cf. *B. J.* II, 18, 11. Vespasianum libenter excipiunt, *B. J.* III, 2, 4; 4, 1.
- Septuaginta* duo Judæi ad Ptolemæum Philad. ab Eleazaro mittuntur ut Legem Jud. Græce reddant, *A. J.* XII, 2, 5 et 6. A. Ptolem. benigne excipiuntur, 2, 11. Eorum vivendi ratio, 2, 12. Legis interpretatio diebus septuaginta duobus absolvitur, 2, 12. Donis cumulatim dimittuntur, 2, 14.
- Serebæus*, Judæorum dux, *A. J.* XI, 3, 10.
- Sergia*, tribus Romæ, *A. J.* XIV, 10, 10.
- Seron*, Antiochi Epiph. dux, a Juda Maccab. vincitur, *A. J.* XII, 7, 1.
- Serritæ*, Palæstinis finitimi, *A. J.* VI, 13, 10.
- Sertorius*, miles Roman. callidissimus, *B. J.* VI, 3, 2.
- Serugus*, Ragavi f., *A. J.* I, 6, 4.
- Servi* testes esse nequeunt apud Judæos, *A. J.* IV, 8, 15.
- P. Servilius Galba*, proconsul; ejus rescriptum ad Milesios, *A. J.* XIV, 10, 21.
- Servilius*, Gabinii in Syria legatus, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6.
- Sesostris*, rex Ægypti; multa de eo narrantur fabulosa, *C. A.* II, 11.
- Sethon* (etiam Ægyptus vocatus), rex Ægypti, *C. A.* I, 26. Hermaum (Danaum) fratrem Ægypto expellit, *ibid.*
- Sethosis*, rex Ægypti, expeditionem facit contra Assyrios et Medos, *C. A.* I, 15.
- Sethus*, Adami f., virtute præclarus; ejus filii pii et sapientes, observationes astronomicas duabus columnis inscribunt, *A. J.* I, 2, 3.
- Sextus Cæsar*, J. Cæsaris cognatus, Syriæ procurator, *A. J.* XIV, 9, 2. *B. J.* I, 10, 5. Eo intercedente Herodes, ab Hyrcano in judicium vocatus, absolvitur, *A. J.* 9, 4. *B. J.* I, 10, 7. A Basso Cæcilio interficitur, *A. J.* 41, 1. *B. J.* 10, 10.
- Sibas*, Sauli libertus, *A. J.* VII, 5, 5; 9, 3.
- Sicarii*, latrones a sica qua utuntur appellati, in Judæa grassantur, *A. J.* XX, 8, 10. *B. J.* II, 13, 3. A Festo funduntur, *ibid.* Ab Albino debellantur, sed mox resumpta fiducia totam Judæam infestant, *A. J.* 9, 2 sq. Masadam castellum occupant; inde in regionem vicinam excursus faciunt, *B. J.* IV, 7, 2. Qui Masadam tenent se invicem interficiunt ne in Romanorum potestatem veniant, *B. J.* VII, 7 et 9. Reliqui, ex Judæa pulsi, in Ægypto Judæos ad defectionem adducere frustra conantur, *B. J.* VIII, 10, 1. Eorum unus, Jonathas Judæos Cyrenenses ad seditionem stimulat, 11, 1. Sicariorum perversitas, 8, 1.
- Sicella* (*Secella*, *Secela*), vicus in Palæstinorum terra, ab Ancho Davidi tribuitur, *A. J.* VI, 13, 10. Ab Amalecitis vastatur, 14, 5. Cf. VI, 14, 6; VII, 1, 1; 1, 2.
- Sichemes*, Emmosi Sicimitarum regis f., Dinam Jacobi filiam stuprat; a Symeone et Levi trucidatur cum eoque tota regis familia, *A. J.* I, 21, 1.
- Sicho*, Moabitidis et Amoritidis rex a Moyse praelio devincitur, *A. J.* IV, 5.
- Sicima* (*Sicimum*, *Neapolis*), urbs Samariæ sub monte Garizin sita, *A. J.* V, 7, 2. Ab indigenis Mabortha vocatur, *B. J.* IV, 8, 1. Urbs sacra, homicidarum asylum, *A. J.* V, 1, 24. Regiam in ea exstruxit Hieroboamus, VIII, 8, 4. Alexandri Magni temporibus Samariæ caput, XI, 8, 6. Sicimitæ a Symeone et Levi Jacobi filiis propter Dinæ stuprum interimuntur, *A. J.* I, 21, 1. Cæduntur ab Abimelecho tyranno, V, 7, 4. Saulus cum Amalecitis bellum gerens parit Sicimitis, VI, 7, 3. Sicimitæ Sidonios se esse profitentur, XII, 5, 5. Cf. *A. J.* I, 21, 1; IV, 8, 44; V, 1, 19; XII, 5, 5; XIII, 9, 1. *B. J.* I, 4, 4.
- Siclus*, nummus apud Judæos, *A. J.* III, 8, 2.
- Sidon*, urbs Phœnicie, a Sidonio condita, *A. J.* I, 6, 2. A Tyriis deficit, IX, 14, 2. Sidonii jussu Cyri et postea Darii Judæis ligna cedrina mittunt ad templum Hierosol. instaurandum, XI, 4, 1; 4, 6. Sidon capitur ab Alexandro M., XI, 8, 3. J. Cæsaris pro Judæis rescriptum ad Sidonios, XIV, 10, 2; cf. 10, 6. M. Antonius Sidonios imperat ut Judæis restituant quæ iis eripuerint, XIV, 12, 6. Sidonii Pacorum Parthum in urbem admittunt, XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Lis inter Sidonios et Damascenos, *A. J.* XVIII, 6, 3. Herodis M. in Sidonios liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Sidonii parentur Judæis in ipsorum urbe habitantibus initio belli Jud., *B. J.* II, 18, 5.
- Sidonius*, Chanaani f., Sidonem urbem condidit, *A. J.* I, 6, 2.
- Sidonius*, (Sigo) vicus Galil. munitur a Flav. Josepho, *B. J.* II, 20, 6. *V. J.* 37.
- Silanus*, Syriæ præfectus, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Silas*, Agrippæ M. amicus, *A. J.* XVIII, 6, 7. Agrippæ in adversis socius, *A. J.* XIX, 7, 1. Agrippam sibi alienat, *ibid.* Ab Aristone interficitur jussu Herodis et Helciæ, 8, 3.
- Silas Babylonius*, vir fortissimus, *B. J.* II, 19, 2, 9. In praelio cadit, *B. J.* III, 2, 1 sqq.
- Silas*, præfectus Tiberiadis, *V. J.* 17.
- Silas Judæus*, Lysiadis tyrannus, *A. J.* XIV, 3, 2.
- Silbonitis* (Sibonitis, Sebonitis) regio Palæstinæ, *B. J.* III, 3, 2. (*B. J.* II, 18, 1, ?)
- Silo*, Romanorum dux, a Ventidio in Judæa relictus, pecunia corruptipitur ab Antigono, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 2. Perfidiose agit in Herodem, *A. J.* 15, 3. *B. J.* 15, 6. Ex Judæa discedit auxiliium laturus Ventidic contra Parthos, *A. J.* 15, 5. *B. J.* 16, 4.
- Silo*, urbs Samariæ, tabernaculum ibi positum erat ante templum exstructum, *A. J.* V, 1, 19; 2, 9. Cf. V, 10, 2; 11, 3; VIII, 7, 7; 11, 1.
- Siloa* (Siloam), fons Hierosol., *B. J.* II, 16, 2. V, 4, 1; 4, 2; 6, 1; 12, 2.

- Silva Libani*, nomen domus in qua Solomon thesauros suos asservabat, *A. J.* VIII, 7, 2.
- Simon Justus*, pontifex maximus, *A. J.* XII, 2, 4.
- Simon*, Simonis Justi nepos, pontifex maximus, *A. J.* XII, 4, 10.
- Simon*, *Matthes* vocatus, *Mattathiae* fil., *A. J.* XII, 6, 1. Prudentia præcellens, 6, 3. Judæos in Galilæa defendit, 8, 2. *Jonathæ* patris adjutor in bello cum Syris, XIII, 1. Ab *Antiocho Euth.* omnis regionis a *Scala Tyriorum* usque ad *Egyptum* constituitur præfectus, 5, 4. *Jonathæ* mortuo, Judæorum dux et pontifex, 6, 3; 6, 6. Judæorum immunitatem impetrat; *Hierosolymorum* arcem diruit; *ethnarcha* appellatur, 6, 6. Cum *Antiocho Sot.* amicitiam jungit, 7, 2. Mox vero ab *Antiocho* bello petitus, ejus ducem *Cendebæum* prælio devincit, 7, 3. Societatem init cum Romanis, *ibid.* A genero suo *Ptolemæo* interficitur, 7, 4. Cf. *B. J.* I, 2, sq.
- Simon*, *Dosithei* f., ab *Hyrcano* Romam mittitur legatus, *A. J.* XIII, 9, 2.
- Simon*, *Boethi* f., pontifex fit; ejus filiam *Herodes M.* uxorem ducit, *A. J.* XV, 9, 3. Pontificatu privatur, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Simon*, *Herodis M.* servus, post domini mortem regnum affectat; a *Grato* interficitur, *A. J.* XVII, 10, 5. *B. J.* II, 4, 2.
- Simon*, *Essæus*, *Archelao ethnarchæ* somnium interpretatur, *A. J.* XVII, 13, 3. *B. J.* II, 7, 3.
- Simon*, *Camithi* fil., pontifex, *A. J.* XVIII, 2, 2.
- Simon Cantheras*, pontifex creatur ab *Agrippa*, *A. J.* XIX, 6, 2. Pontificatus ei abrogatur, 6, 4. Cf. XX, 1, 3.
- Simon* quidam *Hierosolymitanus* *Agrippam M.* apud populum calumniatur, *A. J.* XIX, 7, 5.
- Simon*, *Judæ Galilæi* f., cruci suffigitur, *A. J.* XX, 5, 2.
- Simon*, *Judæus* *Cyprius*, magus, *A. J.* XX, 7, 2.
- Simon*, *Gioræ* f., in prælio apud *Bethoron* commisso fortitudine eminet, *B. J.* II, 19, 2. In *Acrobatene* rapinas facit; inde pulsus *Masadam* occupat, deinde *Idumæam* populatur; magnam improborum manum cogit, *B. J.* II, 21, 2. IV, 9, 3 sq. Cum zelotis pugnam committit, 9, 5. *Idumæam* a *Jacobo* ipsi proditam occupat et vastat, 9, 5 sqq. Zelotæ ejus uxorem rapiunt quam mox reddere coguntur, 9, 8. Iterum *Idumæam* depopulatur, 9, 10. In *Hierosol.* urbem a populo recipitur, 9, 11. Acris pugna inter *Simonem* qui superiorem urbem in potestate habet, et *Joannem*, zelotarum ducem, qui templum tenet, 9, 12; V, 1, 3. Quot sectatores habuerit, 6, 1. Fortiter rem gerit contra Romanos, 6, 3. Societatem init cum *Joanne* contra Romanos, 6, 4. Aggeres a Romanis ad *Joannis* monumentum erectos destruit, 11, 5, sqq. *Matthiam* pontificem multosque viros nobiles interficit, 13, 1. *Judam* ejusque socios prodicionem molientes supplicio afficit, 13, 2. Templo a Romanis expugnato, ipse et *Joannes* colloquium habent cum *Tito*; ejus fidei se committere recusant, 6, 2 sqq. Urbem superiorem male defendit, 8, 1 sqq. Urbe a Romanis expugnata, cum amicis et lapicidis nonnullis in cavernam se demittit, viam subterraneam ad fugam patefacturus, VII, 2, 1. A Romanis captus triumpho servatur, *ibid.* *Simonis* supplicium, 5, 6. Ejus indoles, 8, 1.
- Simon*, *Ananiæ* f., *B. J.* II, 17, 4.
- Simon*, *Sauli* f., *Judæus* *Scythopolitanus* crudelissime in familiam suam sævit, *B. J.* II, 18, 4.
- Simæon*, *Gamalielis* f., populum contra zelotas excitat, *B. J.* IV, 3, 9. Cum *Joanne Levi* contra *Flav. Josephum* machinatur, *V. J.* 3, 8 sq. Ejus ingenium, *ibid.*
- Simon*, *Cathilæ* f., *Idumæorum* dux qui zelotis auxilio veniunt, *B. J.* IV, 4, 2. Ejus ad *Jesu* orationem responsio, 4, 4. *Hierosolymis* a *Simonis Gior.* partibus stat, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter se gerit contra Romanos, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon*, *Ezronis* f., *Eleazari* socius, *B. J.* V, 1, 2.
- Simon*, *Ari* f., zelotarum dux, *B. J.* V, 6, 1. Fortiter pugnat contra Romanos, VI, 1, 8; 2, 6.
- Simon*, *Josia* f., *Judæus* fortitudine excellens, *B. J.* VI, 2, 6.
- Simon Psellus*, *Flavii Josephi* atavus, *V. J.* 1.
- Simon*, *Gabarenorum* princeps, *V. J.* 25.
- Simon*, *Josephi Flavii* satelles, *V. J.* 28.
- Simon*, *Levi* f., *Gischalenus*, *V. J.* 38.
- Simon*, *Jonathæ* f., a *Simonis* et *Anani* factione contra *Josephum*, *Galilææ* præf. missus, multas ei struit insidias, *V. J.* 39 sqq. A *Josepho* capitur, 63 sq. Cf. *B. J.* II, 21, 7.
- Simonias*, vicus *Galil.*, *V. J.* 24.
- Simonides*, *Flavii Josephi* f., *V. J.* 76.
- Sina*, mons *Arabiae* (*Sinaeus* mons), describitur, *A. J.* II, 12, 1; III, 5, 1. Deum in eo habitare credebatur; *Moyse*s in eo colloquium habet eum Deo, *ibid.* Cf. III, 2, 5.
- Sinæus*, *Chanaani*, f., *A. J.* I, 6, 2.
- Sinope*, urbs *Ponti*, *A. J.* XVI, 2, 2.
- Siphar*, *Ammanitidis* dynasta, *A. J.* VII, 9, 8.
- Siris* (*Sirias*?) regio, in qua *Sethi* filii monumentum posuerunt, *A. J.* I, 2, 3.
- Sisa*, *Davidis* scriba, *A. J.* VII, 5, 4.
- Sisares*, *Chanaanæorum* dux, a *Jala* occiditur, *A. J.* V, 5, 4.
- Sisenna*, *Gabinii* in *Syria* legatus, *A. J.* XIV, 6, 1. *B. J.* I, 8, 6.
- Sisines*, *Syriæ* et *Phœnicie* præf. sub regno *Darii*, *A. J.* XI, 4, 4.
- Sitenna*, puteus *Palæst.*, *A. J.* I, 18, 2.
- Soa*, *Egypti* rex cum *Israelitis* contra *Assyrios* societatem init, *A. J.* IX, 14, 1.
- Soarus*, *Symeonis* f., *A. J.* II, 7, 4.
- Soba*, locus in *Damascenorum* terra, *A. J.* I, 10, 1.
- Sobacchis* *Chettræus*, vir fortissimus, *A. J.* VII, 12, 2.
- Sobnæus* ab *Ezecia* rege ad *Assyrios* legatus mittitur, *A. J.* X, 1, 2.
- Socho*, vicus *Judææ*, *A. J.* VIII, 10, 1; VI, 9, 1.
- Socrates* philosophus, sapientia præcellens, *C. A.* II, 12. Cur capitis damnatus sit, II, 37.
- Sodoma*, urbs *Palæst.*, a Deo funditus deleta, *A. J.* I, 11; cf. 8, 3. — *Sodomitica* regio ad lacum *Asphaltiten* tota exusta est; olim beata fuit et multis oppidis distincta, *B. J.* IV, 8, 4.
- Sodomitarum* quinque civitates olim florentissimæ; ab *Assyris* subactæ tributum pendunt; in summam morum pravitatem delapsæ a Deo evertuntur, *A. J.* I, 9; I, 11.
- Soemus* *Ituræus*; *Herodes M.* ad *Octavianum* proficiscens ei custodiam *Mariamnes* uxoris suæ credit cum secreto quodam mandato, *A. J.* XV, 6, 5. *Soemus* ad *Herodis* mandatum enuntiandum adducitur, 7, 1. *Commerci* cum *Marianne* habiti accusatus ab *Herode* interficitur, 7, 4.
- Soemus*, *Arabs*, a *Syllæo* interficitur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.
- Soemus*, rex *Emesæ* et *Libani* tetrarcha, *A. J.* XXX, 8, 4. *V. J.* 11. Romanis auxilium fert contra *Judæos* seditiosos, *B. J.* II, 18, 9; III, 4, 2; VII, 7, 1.
- Sogane*, urbs *Gaulanitidis* superioris, *B. J.* IV, 1, 1. *V. J.* 37, cf. 10. *B. J.* II, 20, 6.

Sogane, vicus Galil. viginti stadiis a Gabaris distans, *V. J.* 51.

Solomon Davidis ex Beersabe filius, *A. J.* VII, 3, 3; 7, 4. Adonia regnum affectante, a patre rex declaratur oleoque inungitur, 15, 5 sqq. Davides verba ad eum facit de templo extruendo, 15, 9. Davides moriens ei praecepta dat, 16, 1. Post patris mortem, ad regnum firmandum, Adoniam, Joabum et Semei interimari jubet, VIII, 1, 2 sqq. Pharaothae, Aegyptiorum regis, filiam ducit uxorem; a Deo ipsi copiam dante quidquid velit poscendi, sapientiam petit, 2, 1. Litem duarum meretricium dirimit, 2, 2. Regni administrationem ordinat, 2, 3. Ejus divitiarum, 2, 4. Insignis ejus sapientia; quam scripta reliquerit, 2, 5. Ejus literae ad Hiramum, Tyriorum regem datae, 2, 6. Ligna caedenda curat reliquamque materiam congerit ad templum Dei extruendum, 2, 9. Templum aedificat, quod septennio absolvitur, 3. Arcam in templum transferendam curat, 4, 1. Regiam aedificat, 5, 1 sqq. Hiram pro iis quae ad templi regiaeque extructionem contulerat, frumentum mittit decemque urbes Galilaeae offert, 5, 3. Aenigmata a Hiram missa solvit, *ibid.* cf. *C. A.* 1, 17. Hierosolyma munit multasque urbes condit, 6, 1. Chananeis, qui in monte Libano habitant, tributum imperat, 6, 3. Classem aedificat, quam in Indiam mittit, 6, 4. Aegypti reginam ad se venientem laute excipit, 6, 5 sqq. Magnam auri vim possidet, 7, 1 sqq. Munera exquisita ei mittuntur a multis regibus, 7, 3. A patriis moribus ac institutis sub vite finem desciscit, mulieres alienigenas in matrimonium ducens earumque deos colens, quam ob rem Deus ei poenas minatur, 7, 5. Hieroboamus seditionem contra eum movet, 7, 8. Solomon moritur post regnum octoginta annorum, *ibid.*

Solon Atheniensium legislator, *C. A.* II, 15.

Solyma. *V. Hierosolyma.*

Solymi montes in Palaestina, *C. A.* I, 22.

Solymus Josephi Tobiae frater, *A. J.* XII, 4, c.

Somorron (? *Gomorra*), *B. J.* IV, 8, 2.

Sophaees, pop. Africae, nomen habent a Sophone Didori filio, *A. J.* I, 15.

Sopharus, Eliphazae f., *A. J.* II, 1, 2.

Sophas, Ragueli f., a zelotis necatur, *B. J.* IV, 3, 4.

Sophene, regio Armeniae, *A. J.* VII, 5, 1; VIII, 7, 6.

Sophira, regio Indiae, postea *terra Aurea* dicta, *A. J.* VIII, 6, 4.

Sophon, Dictori f., Sophacum princeps, *A. J.* I, 15.

Sophonias, pontifex maximus, a Nabuchodonosoro occiditur, *A. J.* X, 8, 5.

Sosibius, Tarentinus, Ptolemaei Philad. satellitum praefectus, *A. J.* XII, 2, 2.

Sosipater, Philippi f., Jud.; ab Hyrcano ad Romanos mittitur legatus, *A. J.* XIV, 10, 22.

Sosius ab Antonio Syriae praeficitur, *A. J.* XIV, 15, 9. *B. J.* I, 17, 2. Cum Herode Hierosolyma expugnat et Antigonus victum ducit ad Antonium, *A. J.* 16, 1 sqq., *B. J.* 18, 1 sqq.; V, 9, 4; VI, 10.

Spartani neque agros colunt neque artes exercent; omne studium in corpore firmando ponunt, *C. A.* I, 31. Cum Jonatha Maccabeo societatem ineunt, *A. J.* XIII, 5, 8.

Spasinæ Charax, urbs Susianae, *A. J.* I, 6, 4; XX, 3, 1; 2, 3.

Spinorum vallis, prope Hierosolyma sita, *B. J.* V, 2, 1.

Stellatina, Romae tribus, *A. J.* XIV, 10, 10.

Stephanus, Claudii Caesaris servus, *A. J.* XX, 5, 4. *B. J.* II, 12, 2.

Stæcheus, Agrippae M. libertus, *A. J.* XVIII, 6, 7.

Stoici philosophi in placitis suis de Dei natura cum Moyse consentiunt, *C. A.* II, 16.

Stola pontificalis primum in templo asservabatur, Hyrcanus vero pontifex, hujus nominis primus, in arce, quae postea Antonia appellata est, eam deposuit, *A. J.* XVIII, 4, 3. In arce deinde remansit, usque dum Tiberius, rogatu Vitellii, eam sacerdotibus in templo custodiendam permitteret, *A. J.* XV, 11, 4. XVIII, 4, 3. Post mortem Agrippae regis in arce reposita est: sed Claudius, precibus Agrippae junioris obsequutus, Judaeis denuo veniam dedit in templo eam asservandi, *A. J.* XX, 1, 1 sqq. Tribus festis solemnibus et jejunii die pontifex maximus eam induere solebat, *A. J.* XVIII, 4, 3.

Strabo Cappadox laudatur de Judaeis Aegyptiis, *A. J.* XIII, 10, 4. De Aristobulo rege, 11, 3. De Ptolemae I Lathyri in Judaeos crudelitate, 12, 6. De vite aurea ab Aristobulo Pompejo dono data, XIV, 3, 1. De rebus a Pompejo gestis, *A. J.* XIV, 4, 3. De Gabinii expeditionibus contra Judaeos, 6, 4. De pecunia a Cleopatra et Judaeis in insula Co deposita, 7, 2. Judaeos per totum terrarum orbem dispersos esse dicit, *ibid.* De Hyrcani et Antipatri expeditione in Aegyptum, 8, 3. De Antigono Aristobuli regis filio, XV, 1, 2. De templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, *C. A.* II, 7.

Stratonis turris, urbs Samariae, quae ab Herode M. Caesarea appellata est, *A. J.* XV, 8, 5. Ejus tyrannus Zeolus, XIII, 12, 2; 12, 4. Judaeis a Pompejo eripitur, XIV, 4, 4. Herodi M. datur ab Augusto, XV, 7, 3. Cf. XIII, 11, 2. *B. J.* I, 3, 4 sqq.

Strato, Beræae Syriae urbis tyrannus, *A. J.* XIII, 14, 3.

Strato, Theodoti f., ab Hyrcano ad Romanos legatus mittitur, *A. J.* XIV, 10, 22.

Stratonice, Demetrii Macedoniae regis uxor, marito derelicto in Syriam se confert; rebus novis ibi studens perit, *C. A.* I, 22.

Struthia, piscina Hierosol., *B. J.* V, 11, 4.

Suba Ammanitis opem ferit contra Judaeos, *A. J.* VII, 6, 1.

Sudeas, Phideae f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Suna, urbs Palaest., *A. J.* VI, 14, 2.

Sumis, Gadis f., *A. J.* II, 7, 4.

Suris, secundum Alexandrum Polyhistorum Abrami filius, qui Assyriae nomen dederit, *A. J.* 1, 15.

Sures, Madianitarum rex, *A. J.* IV, 6, 10; 7, 1.

Susa, Davidis scriba, *A. J.* VII, 4, 8.

Susa, Persiae metropolis, *A. J.* X, 11, 7; XI, 6, 1; 6, 2; 6, 7.

Sustanus, rex Aegypti Roboamum Judaeae regem bello laceravit, Hierosolyma capit templumque spoliavit, *A. J.* VIII, 10, 3; cf. VII, 5, 3.

Suus, Abrami f., *A. J.* I, 15.

Syeaminus, oppidum Phoeniciae, *A. J.* XIII, 12, 3.

Sychemes. *V. Sichemes.*

Syene, urbs Aegypti, *B. J.* IV, 10, 5.

Sylla, Agrippae jun. dux, contra Flav. Josephum Galilaeae praefectum mittitur, quem vincit, *A. J.* 71 sqq.

Syllanus Arabs, Obodae regis procurator, Salomen ipsius amore captam, in matrimonium petit; Herodes, Salomae frater, nuptias non permittit ob religionum diversitatem, *A. J.* XVI, 7, 6. *B. J.* I, 24, 6. Latrones Trachone expulsos in Arabiam recipit, Herodi eos tradere recusat, *A. J.* 9, 1. Herodem apud Augustum accusat, 9, 3. Ipse a Nicolao, Herodis legato, in crimen vocatur et ab Augusto capitis damnatur, 9, 8 sq. Statuitur, ut supplicio afficiatur, postquam aes alienum solverit damnumque, quod dederit, restituerit, *ibid.* Nihil eorum, quae Augustus

imperavit, facit; novorum etiam criminum ab Areta et Antipatro apud Augustum accusatur, *A. J.* XVII, 3, 2. *B. J.* I, 29, 3.

Symeon, Jacobi f. ex Lia, *A. J.* I, 19, 8. Cum Levi fratre Dinam sororem a Sicheme stupratam ulciscitur, 21, 1. A Josepho obses in Aegypto retinetur, II, 6, 4. Ejus filii sex, II, 7, 4. Symeonis tribui quenam Palaestinae pars obtigerit, V, 1, 22.

Synoborus, Sodomitarum rex, *A. J.* I, 9, 1.

Synedria quinque a Gabinio in Judaea instituta, *A. J.* XIV, 5, 4. *B. J.* I, 8, 5.

Syria, *Syri*. Syri sive Aramaci originem trahunt ab Aramaeo, Arani filio, *A. J.* I, 6, 4. Syri sub regno Adadi contra Israelitis expeditionem faciunt, sed profligantur, *A. J.* VIII, 14, 1 sqq. Ab Israelitis postea bello lacerati vincunt, 15, 5. Denuo Israelitis arma inferunt, Samariam obsident; a Deo in fugam conjiciuntur, IX, 4, 4 sq. Azaelus, occiso Adado regnum occupat, 4, 6. Adadus et Azaelus Josephi adhuc temporibus tanquam dii a Syris colebantur, *ibid.* Aramatha Syris eripitur a Joramo, 6, 1. Azaelus Palaestinae partem Transjordanianam in suam potestatem redigit, 8, 1. Joaso multas magnasque urbes eripit; Judaeam invadit, 8, 4 sq. Adadus Azeali successor amittit quae hic in Palestina occupaverat, 8, 7. Syri debellantur ab Hieroboamo II, 10, 1. Sub regno Arsacis Judaeis bellum inferunt, 12, 1. A Theglaphalassare Assyriorum rege subiguntur, 12, 3. Syria occupatur a Nechaone Aegyptiorum rege; mox vero Aegyptii Babylonii cedunt, X, 6, 1. Cf. *C. A.* I, 19. Alexander Syriam invadit, *A. J.* XI, 8, 3. Regnum ad Seleucidam transit; Seleucus Nicator XII, 1, 1; 3, 1. Antiochus Deus, 3, 2. Antiochus M., 3, 3; 4, 4; 1. Seleucus Philopator, XII, 4, 10. Antiochus Epiphanes, 4, 11. Antiochus Eupator Philippum regnum occupare molientem devincit, 9, 7. Demetrius, Seleuci fil.; Antiochum Eupat. occidit et ipse regnum suscipit, 10, 1. Demetrius ab Alexandro Bala regno dejicitur, XIII, 2. Demetrius Nicator, Demetrii f., ab Antiochensibus rex declaratus, Alexandrum fundit fugatque, 4, 8. Demetrius Nicator in Antiochensium odium incurrit, superatur a Diodoto, qui Antiocho Enthoe puero, Alexandri Balae filio, diadema imponit, 5, 3. Antiochus Entheus mox occiditur a Diodoto, ad quem regnum transit, 7, 1. Superato Diodoto regnum suscipit Antiochus Soter, Demetrii Nicator. frater, 7, 2. Post hujus mortem Demetrius Nicator regnum recuperat, 8, 4. Militibus invisus regnum denuo perdit, Alexander Zebina a Ptolemaeo Physcone Syriae rex constituitur, 9, 3. Alexander Zebina ab Antiocho Grypo devictus occumbit, 9, 3. Antiochus Grypus et Antiochus Cyzicenus, fratres ex matre de regno inter se certant, 10, 1. Antiochus Grypus ab Heracleone interficitur, Antiochus Cyzicenus a Seleuco Epiphane vincitur et occiditur, 13, 4. Inter Antiochi Grypi et Antiochi Cyziceni posteros diu de regno disceptatur, *ibid.* Tigranes, Armeniae rex, Syriam invadit, 16, 4. Romani Syriam in suam potestatem redigunt, XIV, 2, 3. A Parthis infestatur, quos Cassius repellere studet, 7, 3. Simultates inter Syros et Judaeos initio belli Judaici, *B. J.* II, 18. — Syri qui Thermodontem et Parthenum fluvios accolunt, circumcisionem a Colchis acceperunt; Syri qui in Palaestina habitant (Judaei) ab Aegyptiis eam didicerunt, auctore Herodoto, *C. A.* I, 22.

Syrias, rex Mesopotamiae, *A. J.* VII, 6, 1.

Syrtes Africae, *B. J.* II, 16, 4.

T.

Tabaeus, Nachorae f., *A. J.* I, 6, 5.

Tabernaculum, a Moysae exstructum describitur, *A. J.*

III, 6 sqq. Deus in eo habitare dignatur, 8, 5.

Tabernaculorum festum. V. *Scenopegia*.

Tanais, fluv. Scythiae, *B. J.* VII, 7, 4.

Tungana, praefectus Samariae sub regno Darii, *A. J.* XI, 4, 8.

Tanis, urbs Aegypti, *B. J.* IV, 11, 5.

Tarentum, urbs Italiae, *A. J.* XVII, 5, 1.

Tarichaeae (*Taricheae*), urbs Galilaeae, triginta stadiis e Tiberiade distans, *V. J.* 32. Urbis situs describitur, *B. J.* III, 10, 1. A Cassio expugnatur, *A. J.* XIV, 7, 3. A Nerone Agrippae jun. tribuitur, XX, 8, 4. Munitur a Josepho, Galilaeae praefecto, *B. J.* II, 20, 6. Tarichaeatae seditionem movent contra Josephum, *V. J.* 27 sqq. *B. J.* II, 21, 3 sqq. Ad Agrippam regem transire molientes ad obsequium rediguntur a Josepho, *V. J.* 32 sqq. A Romanis funduntur, *B. J.* III, 10, 3. Dissensio inter indigenas et advenas, 10, 4. Urbs capitur a Tito, 10, 5. Seditiosorum alli occiduntur, alii ad Neronem mittuntur, alii venduntur, 10, 10.

Tarsus, metropolis Ciliciae, *A. J.* I, 6, 1; cf. IX, 10, 2. *B. J.* VII, 7, 3.

Taurus, mons Asiae, *A. J.* XI, 8, 3. *B. J.* II, 16, 4.

Tavaus, Nachorae f., *A. J.* I, 6, 5.

Telithon, urbs Arabiae in Moabitarum finibus, *A. J.* XIII, 5, 4.

Templum Hierosolymitanum a Solomone exstructum describitur, *A. J.* VIII, 3; cf. *C. A.* I, 17; II, 2. Quid Moyses de eo praescripserit, *A. J.* IV, 8, 5. Diruitur a Nabuchodonosoro, *A. J.* X, 8, 5. *C. A.* I, 19; 21. Novi templi fundamenta jaciuntur sub Cyro, *A. J.* XI, 2, 1. Absolvitur sub Dario, *A. J.* XI, 4, 7. *C. A.* I, 21. Pompejus templum expugnat ejusque penetrale ingreditur, *A. J.* XIV, 4, 4. *B. J.* I, 7, 6. Templum sumtuosissime instauratur ab Herode M., *A. J.* XV, 11, 1 sqq. Hujus templi accurata descriptio, *B. J.* V, 5; cf. *C. A.* II, 8 sq.; I, 22. Porticus igne delentur, *A. J.* XVII, 10, 2. Populus ab Agrippa jun. petit, ut porticum orientalem instauraret, *A. J.* XX, 9, 7. Templum irritum conatu oppugnatur a Cestio, Syriae praefecto, *B. J.* II, 19, 5. Zelotae a populo victi in templum confugiunt, *B. J.* IV, 3, 11 sq. Zelotarum factionum altera duce Eleazaro templi septum, altera duce Joanne porticus tenet, V, 1, 2. Eleazari factio a Joanne opprimitur, 3, 1. Templum spoliatur a Joanne, 13, 6. Romani, capta Antonia templum aggrediuntur, VI, 2, 6 sqq. Porticus exteriores partim a Judaeis partim a Romanis incenduntur, 7, 9. Muro septi interioris frustra arietibus pulsato, ejus partis ignis admoveatur, quo mox etiam porticus interiores corripuntur, 4, 1 sq. Tito imperatore invito, sacrosanctum a milite quodam Rom. incenditur, 4, 3 sqq. Templum incensum est secundo anno regni Vespasiani eodem mense eodemque mensis die quo prius a Babylonii deletum erat, 4, 8. Templum funditus evertitur, VII, 1, 1.

Templum in monte Garizin prope Scima urbem exstructum Alexandri M. temporibus, *A. J.* XI, 8, 4. Postea Jovi Hellenio consecratur, *A. J.* XII, 5, 5. Ab Hyrcano deletur, XIII, 8, 4.

Templum Heliopolitanum ad Hierosolym. similitudinem ab Onia exstructum describitur, *B. J.* VII, 9, 2 sq. Clauditur sub regno Vespasiani, 9, 4. Cf. *A. J.* XIII, 3.

Tephthaeus, Galikeus vir fortissimus, *B. J.* V, 11, 5.

Terentina, Romae tribus, *A. J.* XIV, 10, 10; 13; 10, 19.

Terentius Rufus exercitus post expugnata Hierosol. a Tito in Judaea relictus dux, *B. J.* VII, 2, 1.

- Tero*, miles, Alexandrum et Aristobulum, Herodis filios, capite damnatos Casarea publice defendit, *A. J.* XVI, 11, 4. *B. J.* I, 27, 4. *A. Tryphone* accusatus lapidatur, *A. J.* 41, 6. *B. J.* 27, 6.
- Tethmosis*, rex Aegypti, *C. A.* I, 26.
- Thabnaeus*, *V. Thamnæus*.
- Thadatus*, Assyriorum dux, *A. J.* I, 9.
- Thadumora*, urbs Syriae a Solomone condita, Graecis Palmyra dicta, *A. J.* VIII, 6, 1.
- Thænus*, rex Amathæ, cum Davide foedus init, *A. J.* VII, 5, 4.
- Thales*, unde hauserit suam doctrinam, *C. A.* I, 2.
- Thallus*, Tiberii libertus, *A. J.* XVIII, 6, 4.
- Thamara*, Davidis filia, *A. J.* VII, 3, 3. Ab Amnone stupratur, 8, 1.
- Thamara*, Abesalomi filia, Roboami uxor, *A. J.* VII, 10, 3.
- Thamna*, urbs Judææ, olim in Palestinorum ditione, *A. J.* V, 1, 29; 8. 5. Caput toparchiae, *B. J.* III, 3, 5. Incolae in servitum rediguntur a Cassio, *A. J.* XIV, 11, 12. *B. J.* I, 11, 2. Toparchiae Thamnitiæ initio belli Jud. praeficitur Joannes Essæus, II, 20, 4. Occupatur a Vespasiano, *B. J.* IV, 8, 1.
- Thamnæus*, post mortem Flani, ab Israelitarum parte rex creatur, sed mox interimitur, *A. J.* VIII, 12, 5.
- Thamnata*, urbs Judææ, a Bachide munitur, *A. J.* XIII, 1, 3.
- Thannus* cum Banaotha fratre Jebosthum, Judæorum regem, interficit; a Davide morte mulctatur, *A. J.* VII, 2, 1.
- Thaphine*, Aderi Idumæi uxor, *A. J.* VIII, 7, 6.
- Thapsa*, urbs Palest., a Manæmo expugnatur, *A. J.* IX, 11, 1.
- Tharabasa*, urbs Arabiae, *A. J.* XIV, 1, 4.
- Tharata*, Assyriorum dux, *A. J.* X, 1, 1.
- Tharbis*, regis Aethiopiae filia, nubit Moysi, *A. J.* II, 10; 2.
- Tharrus*, Nachoræ f., Abrami pater, ex Chaklra in Mesopotamiam migrat, *A. J.* I, 6, 5.
- Tharsa*, urbs Palest., *A. J.* VIII, 12, 3; IX, 11, 1.
- Tharsices*, rex Aethiopiae, *A. J.* X, 1, 4.
- Tharsus*, ita olim Cilicia appellabatur, *A. J.* I, 6, 1. Tharsenses (Cilices) originem trahunt a Tharso Jovani filio, *ibid.*
- Tharsus*, Jovani f., Cilicum gentis auctor, *A. J.* I, 6, 1.
- Thaumastus*, primum Caji Caligulae servus, deinde Agrippae M., a quo manumittitur et valde honoratur, *A. J.* XVIII, 6, 6.
- Thebae*, urbs Palest., *A. J.* V, 7, 5; VII, 7, 2.
- Thebae*, urbs Aegypti, *B. J.* VII, 10, 1.
- Thebani*, Graeci, paderastiæ dediti, *C. A.* II, 37.
- Thecoa* (Thecoe), urbs Judææ in tribu Judæ, *A. J.* VIII, 10, 1; IX, 1, 3. *B. J.* IV, 9, 5. *V. J.* 75.
- Theglaphalassar*, Assyriorum rex, magnam Israelitarum regni partem occupat, *A. J.* IX, 11, 1. Inita cum Achaze societate, Syros et Damascenos subigit, Israelitarum multos captivos abducit, 12, 3.
- Thella*, vicus Galil., *B. J.* III, 3, 1.
- Themanus*, Ismaeli f., *A. J.* I, 12, 4.
- Themanus*, Eliphazæ f., *A. J.* II, 1, 2.
- Theodectes*, poeta tragicus, *A. J.* XII, 2, 13.
- Theodestes*, Persa, cum Bagathoo conjurationem facit contra Artaxerxem I., *A. J.* XI, 6, 4; 6, 10.
- Theodoros*, Zenonis Philadelphiae tyranni filius Alexandro Jannaeo cladem avertit, *A. J.* XIII, 13, 3. *B. J.* I, 4, 2. Postea iterum bello laceratus ab Alexandro, fuga se subducit ejusque castellum Amathus diruitur, *A. J.* 13, 5. *B. J.* 4, 3.
- Theodosius*, Samarita, *A. J.* XIII, 3, 4.
- Theodosius*, Theodori f., Suniensis, *A. J.* XIV, 8, 5.
- Theophilus*, Matthiae pontificis pater, *A. J.* XVII, 4, 2.
- Theophilus*, Anani fil., pontifex creatur a Vitellio, *A. J.* XVIII, 5, 3. Theophilus Pontificatu privatur ab Agrippa, *A. J.* XIX, 6, 2.
- Theophilus* in libris suis Judæorum mentionem facit, *C. A.* I, 23.
- Theophrastus* laudatur de Tyrionum legibus, *C. A.* I, 22.
- Theopompus*, historicus, de libris sacris Judæorum scribere volens mente perturbatur, *A. J.* XII, 2, 13. Athenienses calumniatur, *C. A.* I, 24. Tripoliticum non scripsit, *ibid.*
- Thermodon*, fluv. Asiae, *C. A.* I, 22.
- Thermus* a Romanis legatos mittitur ad Aegyptios, *C. A.* II, 5.
- Thermusa*, primum concubina deinde uxor Phraatis IV regis Parthorum; Phraatacem filium adjuvat in struendis Phraati insidiis, *A. J.* XVIII, 2, 4.
- Thesbona*, urbs Galaaditidis, *A. J.* VIII, 13, 2.
- Theudas*, præstigator, Judæos decipit; supplicio afficitur, *A. J.* XX, 5, 1.
- Theudion*, Doridis Herodis M. uxoris frater, Berenicen Salomæ filiam in matrimonium ducit, *A. J.* XVII, 1, 1. *B. J.* I, 28, 1. Cum Antipatro, sororis filio, Herodis necem machinatur, *A. J.* 4, 2. *B. J.* 30, 5.
- Thiras*, Japhethæ f., Thirium (Thracum) princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thires*, Graecis Thracæ dicti, originem habent a Thira, *A. J.* I, 6, 1.
- Thisri*, mensis apud Judæos, *A. J.* VIII, 4, 1.
- Thmasis*, rex Aegypti, *C. A.* I, 15.
- Thmus*, urbs Aegypti, *B. J.* IV, 11, 5.
- Thobeli*, postea Iberi dicti, originem habent a Thobela, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus*, Japhethæ f., Thobelorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Thobelus*, Lamechi f., primus opificium aerarium excogitavit, *A. J.* I, 2, 2.
- Tholomeus*, Gessirorum rex, *A. J.* VII, 1, 4.
- Tholomeus*, latronum dux, *A. J.* XX, 1, 1.
- Thracæ*; ita a Graecis Thires appellantur, *A. J.* I, 6, 1. A Romanis subacti, *B. J.* II, 16, 4. Thracæ Herodis M. mercenarii, *A. J.* XVII, 8, 3. *B. J.* I, 33, 9.
- Thraciæ* emporia; Josaphatus Judæorum rex classem ad ea mittit, *A. J.* IX, 1, 4.
- Thressa*, (Resa, Resa) castellum Idumææ (Judææ?), *A. J.* XIV, 13, 9; 15, 2. *B. J.* I, 13, 8; 15, 4.
- Thucydides*, historicus ex nonnullorum sententia multis in rebus falsa refert, *C. A.* I, 3. Romanorum non facit mentionem, I, 12.
- Thulas*, Isacharis f., *A. J.* II, 7, 4.
- Thunmosis*, rex Aegypti, *C. A.* I, 14. (Vocatur *Tethmosis*, I, 15).
- Thygrammei*, Graecis Phryges dicti, originem habent a Thygramme, *A. J.* I, 6, 1.
- Thygrammes*, Gomari f., Thygramæorum princeps, *A. J.* I, 6, 1.
- Tiberias*, urbs Palest., in optima Galilææ parte sita ad lacum Genesareth, ab Antipa in honorem Tiberii exstructa et immunitate donata est, *A. J.* XVIII, 2, 3. *B. J.* II, 9, 1. Cf. de urbis situ *V. J.* 65. A Nerone Agrippae juniore tribuitur, *A. J.* XX, 8, 4. A Fl. Josepho munitur, *B. J.* II, 20, 6. Tres in urbe factiones initio belli Judaici, V.

- J. 9.* Herodis tetrarchæ palatium diruitur, *V. J. 12.* Tiberienses rerum novarum semper appetentes et seditio-nibus gaudentes, 17; cf. 65; 70. A Joanne, Levi f., sti-mulantur ut seditionem moveant contra Josephum Galilææ præf., *V. J. 17* sq.; 75 sqq. *B. J. II, 21, 6* sqq. Ad Agrippam regem transire moliantur; ad obedientiam rediguntur Josephi stratagemate, *V. J. 32.* sqq. *B. J. 21, 8* sqq. A Jonatha ejusque collegis instigati, iterum rebellant contra Josephum, *V. J. 53* sqq. Tiberias a Josepho expugnatur, 63. Josephus impedit ne Tiberias a Gallis diripiatur, 68 sqq. Tiberienses pacem et amicitiam petunt a Romanis, *B. J. III, 9, 7* sqq.
- Tiberius Nero**, Augusto in regno succedit; Valerium Gra-tum Judææ procuratorem facit, *A. J. XVIII, 2, 2.* *B. J. II, 9, 1.* Isidis sacerdotes in crucem agit ejusque templum evertit, *A. J. 3, 4.* Judæos Roma expellit, *A. J. 3, 5.* Cum Artabano, Parthorum rege, amicitiam init, *A. J. 4, 4* sq. Post Philippi mortem, ejus tetrarchiam Syriæ adjicit, *A. J. 4, 6.* Vitellio Syriæ præfecto scribit ut Aretæ regi Arabiæ bellum inferat, 5, 1. Magna apud eum au-ctoritate valet Antonia, Claudii mater, 6, 4 sqq. Agrippam, Aristobuli f., benigne excipit, *ibid.* Agrippam ab Eulycho accusatum in vincula conjicit, 6, 5 sqq. Tiberii in rebus agendis tarditas et cunctatio, 6, 5. Capto augurio Caium constituit successorem, Tiberii Gemello nepote ab impe-rio excluso, 6, 8 sq. Tiberii mors; magna populi lætitia, 6, 10.
- Tiberius Gemellus**, Drusi fil., Tiberii Cæsaris nepos, im-perii successione excluditur, *A. J. XVIII, 6, 4; 6, 8* sq. A Caio Caligula e medio tollitur, 6, 9.
- Tiberius Alexander**, Alexandri Alabarchæ f., Judææ pro-curator, *A. J. XX, 5, 2.* *B. J. II, 11, 6.* Alexandria præ-fectus, *B. J. II, 18, 7.* Ad Vespasiani partes se confert, *IV, 10, 6.* Exercitus Alexandrini dux cum Tito expedi-tionem facit adversus Hierosolyma, *V, 1, 6.* Ornamenta addit templo Hierosol., 5, 4, 12, 2. Totius Titi exercitus dux, *VI, 4, 3.*
- Tigellinus**, Neronis libertus, homo nequissimus, *B. J. IV, 9, 2.*
- Tigranes**, rex Armeniæ, Syriam invadit; Judæi ad eum legatos mittunt; Lucullo, Armeniam depopulante, ex Sy-ria discedit, *A. J. XIII, 16, 4.* Cf. *B. J. I, 5, 3.*
- Tigranes**, Artabazis Parthorum regis f. a Romanis in regno collocatur, *A. J. IV, 4, 3.* *B. J. I, 19, 5.*
- Tigranes**, Alexandri Herodis M. filii f. ex Glaphyra regnum Armeniæ obtinet, *A. J. XVIII, 5, 4.* *B. J. I, 1, 28, 1.*
- Tigranes**, Alexandri Herodis M. nepotis f. a Nerone rex Armeniæ creatur, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Tigris**, fluv. Asiæ; a Judæis *Diglat* vocatur, *A. J. I, 1, 3.*
- Timæus** (*Timaus*), rex Ægypti, *C. A. I, 14.*
- Timæus**, historicus, in rebus Siculis ab Antiocho, Philisto et Callia dissentit, *C. A. I, 3.* Ephorum sæpe mendacii arguit, *ibid.* Calumniandi cupidus est, 1, 24.
- Timagenes**, historicus, laudatur, de templo Hierosol. ab Antiocho Epiph. spoliato, *C. A. II, 7.* De Aristobulo Ju-dæorum rege, *A. J. XIII, 11, 3.* De clade quam Alexan-dro Jannæo intulit Ptolemæus Lathyrus, 12, 5.
- Timidius**, Pompeium apud Caium Cæsarem accusat, *A. J. XIX, 1, 5.*
- Timus**, Cyprius; vir nobilis Alexandram Phasaeli filiam ex Galampsiene uxorem ducit, *A. J. XVIII, 5, 4.*
- Timotheus**, Ammanitarum dux vincitur a Juda Macrab., *A. J. XVII, 8, 1* sqq.
- Tirathana**, vicus Samariæ, *A. J. XVIII, 4, 1; 4, 2.*
- Tiridates**, rex Armeniæ Magnæ ab Alanis bello petitur, *B. J. VII, 7, 4.*
- Titanum** vallis prope Hierosolyma, *A. J. VII, 4, 1.*
- Titus**, Syriæ præfectus, *A. J. XVI, 8, 6.*
- Titus** (*Flavius Vespasianus*), Vespasiani f., a patre Alexandriam mittitur, ut duas inde legiones contra Ju-dæos ducat, *B. J. III, 1, 2.* Magnis itineribus Ptolemai-dem contendit, 4, 2. Cum patre Jotapata obsidet, 7, 4 sqq. Ejus pietas in patrem, 7, 22. Japham expugnat, 7, 31. Primus muros Jotapatorum ascendit, 7, 34. Ejus in Flavium Josephum captivum clementia, 8, 8 sq. Ad-versus Tiberiadem mittitur, *B. J. 9, 7.* Tarichæatas præ-lίο devincit, in quo fortitudine eminet; eorum urbem capit, 10, 1 sqq. Ad Mucianum in Syriam mittitur, *B. J. IV, 1, 5.* Inde reversus Gamalam cum patre obsi-det, 1, 10. Contra Gischala exercitum movet, 2, 1. Gischalenos ad deditionem hortatur, 2, 2. Joanne, seditio-sorum duce, fuga elapso, a Gischalensis benigne excipi-tur, 2, 4 sq. Casaream se confert, 3, 2. Post Neronis mortem a patre ad Galbam mittitur, sed audita ejus morte Casaream revertitur, 9, 2. Cum patre Alexandriam proficiscitur; inde a patre qui in Italiam ad imperium susci-piendum discedit, ad Hierosolyma expugnanda mittitur, 11, 5. Ejus exercitus describitur, *V, 1, 6; 2, 1.* Hieroso-lyma explorans in periculum incidit; egregia ejus forti-tudo, 2, 2. Castra metatur juxta montem Olivarum, 2, 3. Romanos a Judæis repulsos fortitudine sua e periculo eripit, 2, 5. Romanos incaute in Judæorum insidias la-psos reprehendit, 3, 3 sq. Machinas muris admovet, 6, 2 sqq. Primum murum expugnat, 7, 2 sqq. Secundum mu-rum capit et Novam urbem occupat; inde statim a Judæis repulsus quarto die post ea rursus potitur, 8, 1 sq. Remissa in breve tempus obsidione, exercitum lustrat, 9, 1. Fla-vio Josepho mandat, ut Hierosolymitanos ad deditionem hortetur, 9, 3. Quatuor aggeres prope Antoniam et Joan-nis monumentum erigit, 9, 2; 11, 4. His aggeribus a Ju-dæis destructis, totam urbem muro circumdat novosque aggeres jact, 11, 4 sqq.; 12, 1 sqq. Judæos qui aggeres aggrediuntur, repellit, *VI, 1, 3.* Antoniam capit, 1, 4 sqq. Judæos per Josephum iterum ad deditionem hortatur, 2, 1 sqq. Templum aggreditur, 2, 6. sqq.; 4, 1. Ipso invito sacrosanctum incenditur; frustra ignem exstinguere co-natur, 4, 3 sqq. Templo occupato a militibus salutatur imperator, 6, 1. Cum seditiosorum ducibus colloquium habet: his ejus fidei se committere recusantibus, urbem perdere decernit, 6, 2. Urbem inferiorem incendi jubet, 6, 3. Urbem superiorem capit, omniaque ferro et flamma vastat, 8, 1 sqq. Quid de captivis decreverit, 9, 9, 2. Urbe funditus eversa, exercitui gratias agit et præmia distri-buit, *VII, 1, 1* sqq. Casarea: Philippi splendida specta-cula exhibet, 2, 1. In Casarea maritima fratris, Beryti patris diem natalem celebrat, 3, 1. Per Syriam iter fa-ciens, magnificentissima in urbibus spectacula edit, 5, 1. Ab Antiochenis laute excipitur; Vologeses Parthorum rex coronam auream ei mittit, 5, 2. Cf. *A. J. XII, 3, 1.* Per Judæam deinde Alexandriam proficiscitur, unde Roman navigat, *B. J. 5, 2* sq. Cum patre de Judæa subacta triumphat, 5, 4 sqq. — Titi testimonium de Josephi in historia scribenda veritate, *V. J. 70. C. A. I, 3.* Josephum magno in honore habet, *V. J. 76.*
- Titus Frugi**, quintæ decimæ legionis Rom. dux, *B. J. VI, 4, 3.*
- Tity**; Hiram Tyriorum regis contra eos expeditio, *C. A. I, 18.*
- Tobias** filii Menelai pontificis partes sequuntur; cum Mene-lao ad Antiochum Epiphanen coniugiant, *A. J. XII, 5, 1; cf. 4, 2.* *B. J. I, 1, 1.*
- Tochoa**, urbs Judææ, a Bachiide munitur, *A. J. I, 3.*
- Toparchie** Judææ, *B. J. III, 3, 5.*

Trachonitis (Trachon), regio Palæst. ab Augusto Herodi M. datur, *A. J.* XV, 10, 1 sqq. *B. J.* I, 20, 4. Trachonitæ, Herode in Italiam profecto, rebellant, sed mox ab Herodis ducibus subiguntur, *A. J.* XVI, 4, 6. Latrones Trachonitici a Syllæo in Arabiam recipiuntur, 9, 1. Herodi infensi Idumæorum agros populantur, 9, 3. Batanæis contra Trachonitis presidio sunt Zamaris ejusque posteris, *A. J.* XVII, 2, 1 sqq. Trachonitis ab Herode Philippo tribuitur, *A. J.* XVII, 8, 1; cf. XVII, 11, 4. *B. J.* II, 6, 3.

Trajanus, legionis præfectus a Vespasiano mittitur ad Iapham expugnandam; adscito Tito urbem capit, *B. J.* III, 7, 31. Tito auxilio mittitur contra Tarichæatas, 10, 3.

Tralles, urbs Cariae, *A. J.* XIV, 10, 21.

Trebellius Maximus, senator Roman., *A. J.* XIX, 2, 3.

Tripolis, urbs Phœniciae, *A. J.* XII, 10, 1; XIII, 10, 3.

Herodis M. in Tripolitanos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11.

Tripolitici auctor (non est Theopompus) Thebanos calumniatur, *C. A.* I, 24.

Troglodytica terra, ad sinum Arabicum occupatur ab Abrami posteris, *A. J.* I, 15. Cf. II, 11, 2.

Tryphon, V. Diodotus.

Tryphon, Ptolemæi Epiph. jocularator, *A. J.* XII, 4, 9.

Tryphon, Herodis M. tonsor, Teronem accusat; ipse cum Terone a populo lapidatur, *A. J.* XVI, 11, 5 sq. *B. J.* I, 27, 5 sq.

Tunicæ mantleæ et ad talos usque demissæ apud Judæos a virginibus antiquitus gestatæ, *A. J.* VII, 8, 1.

Tusculanum, villa Tiberii, *A. J.* XVIII, 6, 6.

Typhonis urbs, Avaris, in Ægypto, *C. A.* I, 26.

Tyrannius Priscus tribun. milit., *B. J.* II, 19, 4.

Tyrannus, Herodis satellites, se ab Alexandro ad Herodem interficiendum conductum esse fatetur, *A. J.* XVI, 10, 3.

Tyropsæorum vallis superiorem Hierosol. partem ab inferiori separat, *B. J.* V, 4, 1.

Tyrrhent, pop. Italiae, *C. A.* II, 4.

Tyrus, castellum in confinis Judææ et Arabiæ ab Hyrcano extractum, *A. J.* XII, 4, 11.

Tyrrus, *Tyrii*; Tyriorum reges et iudices enumerantur, *C. A.* I, 18; 1, 21. Tyrii Carthaginem conduunt, *C. A.* I, 67. Tyrii Saluinasari ipsorum urbem obsidenti fortiter resistunt, *A. J.* IX, 14, 2. Oppugnantur a Nabuchodonosoro, *C. A.* I, 21. Ab Alexandro Tyrus expugnatur, XI, 8, 3 sq. Cassius Marionem Tyriorum constituit tyrannum, *A. J.* XIV, 12, 1. *B. J.* I, 12, 2. M. Antonii ad eos literæ, quibus Judæis restituere jubentur, quæ iis eriperant, *A. J.* XIV, 12, 3 sq. Tyrii Pacorum Parthum Antigono Aristobuli filio opem ferentem, in urbem non admittunt, *A. J.* XIV, 13, 3. *B. J.* I, 13, 1. Herodis M. in eos liberalitas, *B. J.* I, 21, 11. Initio belli Jud. sæviunt in Judæos qui urbem incolunt, *B. J.* II, 18, 5. Cum aliis populis Gischalænos adoriuntur eorumque urbem incendunt, *V. J.* 10. Agrippam regem apud Vespasianum accusant, *V. J.* 74. — Tyrii antiquissimis jam temporibus res gestas literis consignabant, *C. A.* I, 17. Judæis infensi sunt, I, 13. Eorum lex de juramentis, I, 22.

U.

Ulatha (p. Gaulanitis), regio Palæst., pars Zenodori tetrarchiæ, ab Augusto Herodis M. regno additur, *A. J.* XV, 10, 3.

Ulus, Arami f., *A. J.* I, 6, 4.

Ummidius Quadratus, Syriæ præfectus, Judæos seditiosos punit; item inter Samaritas et Judæos ad Claudium Cæsarem remittit, *A. J.* XX, 6, 2. *B. J.* II, 12, 5 sq.

Ure Chaldaeorum, urbs in Chaldaeorum finibus, *A. J.* I, 6, 5.

Ures, Medianitarum rex, *A. J.* IV, 7, 1.

Ures, tribus Ephraimiticæ præfectus sub Solomone, *A. J.* VIII, 2, 3.

Urias, Beersabes maritus, instigante Davide in vitæ discrimen adductus mortem occumbit, *A. J.* VII, 7.

Urias, Jothami f., pontifex maximus, *A. J.* X, 8, 6.

Urus, pater Bescleeli architecti, *A. J.* III, 6, 1.

Usis, Dani f., *A. J.* II, 7, 4.

Usus, Arami f., *A. J.* I, 6, 4.

Uzus, Nachoræ f., *A. J.* I, 6, 5.

V.

Valatha, locus in Syria situs, a Saturnino, Syriæ præfecto, Zamari datur ad habitandum, *A. J.* XVII, 2, 1.

Valens, Vitellii dux cum Cæcinnæ Othonem vincit, *B. J.* IV, 9, 9.

Valerianus, decurio, *B. J.* III, 9, 7.

L. Valerius, prætor Rom., *A. J.* XIV, 8, 5.

Valerius Gratus, Judææ procurator, *A. J.* XVIII, 2, 2.

Valerius Asiaticus, vir consularis, *A. J.* XIX, 1, 14; 1, 20; 4, 3.

Vallis gratiarum (Κολλὰς εὐλογίας) locus in Palæst., ubi Josaphatus pro victoria e Moabitibus reportata gratias egit, *A. J.* IX, 1, 3.

Varro, Syriæ præfectus, Zenodori latrocinia reprimat, *B. J.* I, 20, 4. *A. J.* XV, 10, 1.

Varus (Quintilius), Syriæ præfectus, Herodis M. rogatu Hierosolyma venit, ut ei de Antipatro filio iudicium habenti adsit, *A. J.* XVII, 5, 2 sqq. *B. J.* I, 31, 5 sqq. Sabino Hierosolyma ad custodiendas Herodis pecunias proficisci molienti adversatur, *A. J.* XVII, 9, 2. *B. J.* II, 2, 2. Hierosolymis seditio nem compescit, *A. J.* 10, 1. Nova seditio in Judæa orta, Sabino succurrit; in seditiosis auctores animadvertit, *A. J.* 10, 9 sq. *B. J.* 5, 1 sqq.

Vaste, Artaxerxis I uxor, repudiatur, *A. J.* XI, 6, 1.

Vatinius, senator Rom., *A. J.* XIX, 1, 13.

Ventidius, Romanorum dux, in Syriam mittitur ut Parthos ab ejus finibus arceat; in Judæam profectus, Josepho auxilium laturus, ab Antigono pecunia corrumpitur, *A. J.* XIV, 14, 6. *B. J.* I, 15, 2. Parthos prælio devincit, Machæram Herodi auxilio mittit, *A. J.* 15, 7. *B. J.* 16, 6.

Veranius, senator Rom. *A. J.* XIX, 3, 4.

Vespasianus (Titus Flavius) a Nerone contra Judæos rebelles mittitur, *B. J.* III, 1, 2 sq. Quænam ante bellum Judaicum gesserit, *ibid.* A Sephoritis benigne excipitur, 2, 4. Titus ex Ægypto copias ducit ad Vespasianum; totius exercitus magnitudo, *B. J.* 4, 2. Exercitum ducit in Galilæam, 6, 2. Capta Gadarensium civitate Jotapata proficiscitur, et post longam obsidionem urbem a transfuga proditam capit, 7, 1 sqq. Leviter vulneratur, 7, 22. Flavius Josephus ei imperium vaticinatur, 8, 8 sq. Joppen evertit, 9, 2 sqq. Ab Agrippa laute excipitur Cæsareæ Philippi, 9, 7. Tiberiadem occupat, 9, 8. Tarichæatas debellat, 10, 1 sqq. Gamalam capit et diruit, IV, 1, 1 sqq. Ejus in urbis obsidione periculum, 1, 5. Cæsaream redit, militibus requiem concessurus, 2, 1. Jamniam et Azotum capit, 3, 2. Cum ducibus deliberat de obsidendis Hierosolymis, 6, 2. Multi Judæi ad eum confugiunt, 6, 3. Gadara totamque Peræam in potestatem suam redigit, 7, 3 sqq. Quum accepisset motus cieri in Gallia a Vindice, ad bellum Jud. conficiendum properat, 8, 1. Idumæam et magnam Judææ partem subigit, Hierosolyma circumquaque cingit, 8, 1 sqq. Accepto nuntio de Neronis morte

expeditionem contra Hierosolyma differt; Titum Romanum mittit novum imperatorem salutatum, 9, 2. Novum impetum in Judæam facit, 9, 9. Vespasianus a militibus suis imperator declaratur; ægre his cedit, 10, 2 sqq. Mucianus Syriæ et Alexander Ægypti præfectus, itemque Mærsiæ et Pannoniæ legiones ad ejus partes se conferunt, 10, 5 sq. Josephum vinculis solvit, 10, 7. Mucianum in Italiam mittit contra Vitellium, 11, 1. Alexandriam proficiscitur, ubi Vitellianorum clades ei nuntiat; Titum mittit ad Hierosolyma expugnanda, 11, 5. Romam proficiscitur, VII, 2, 1. In Italia omnium votis excipitur, 4, 1. Domitianum fil. mittit ad Germanorum seditionem comprimendam et Rubrum Gallum ad Sarmatas ex Mærsia repellendos, 4, 2 sq. Cum Tito filio triumphum agit, 5, 4 sqq. Pacis templum exstruit Romæ, 5, 7. Omnem Judæorum terram vendi jubet, 6, 6. Ejus erga Antiochum Commagenes regem humanitas, 7, 3. Oniæ templum in Ægypto dirui jubet, 10, 2. Jonathan scarium morte damnat, 11, 3. — Vespasiani testimonium de Josephi historici fide, V. J. 65. C. A. 1, 9. Ejus commentarii laudantur, V. J. 65. Flavius Josephum magnis muneribus donat, 76.

Veluria, Romæ tribus, A. J. XIV, 10, 13; 10, 19.

Vienna, urbs Galliæ, A. J. XVII, 13, 2. B. J. II, 7, 3.

Vindex rebus novis studet in Gallia, B. J. IV, 8, 1.

Vinicius (Marcus), Caji Cæsaris sororis maritus, A. J. XIV, 1, 14.

Vitellius, Syriæ præfectus, a Judæis honorifice excipitur Hierosolymis; Tiberio persuadet ut Judæis stolam pontificalem reddat, A. J. XV, 11, 4; XVIII, 4, 3. Insidias truit Artabano, Parthorum regi, XVIII, 4, 4. Postquam Artabano regnum stabilivit, Vitellius jussu Tiberii cum eo amicitiam facit, 4, 5. Herodi Antipæ infensus est, *ibid.* A Tiberio jubetur Aræte regi Arabiæ bellum inferre; de Tiberii morte certior factus, ab expeditione desistit, 5, 2 sqq.

Vitellius Proculus, centurio Rom., A. J. XIX, 6, 3.

Vitellius a legionibus Germanicis imperator declaratur, Othonem vincit, B. J. IV, 9, 2; 9, 9; 10, 1. Vitelliani vincuntur apud Crenonam et Romæ ab Antonio Primo, Vespasiani duce, 11, 2 sqq. Vitellius trucidatur, 11, 4.

Vitellius rebus novis studet in Germania sub regno Vespasiani, B. J. VII, 4, 2.

Vologeses, Artabani III Parthorum regis fil., Gotarzi fratri in regno succedit, A. J. XX, 3, 4. Itazem bello petit, 4, 1. Dahis et Sacis seditionem moventibus, infecta re discedit, 4, 2. Tito Hierosolymorum expugnatori coronam auream mittit, B. J. VII, 5, 2. Pro Antiocho, rege Commagenes, apud Vespasianum intercedit, 7, 3.

Volumnius, Syriæ præfectus pro Herode agit cum Syllæo, A. J. XVI, 9, 1. Ab Herode cum literis mittitur ad Augustum, A. J. 10, 7; 10, 9. B. J. I, 27, 1. In concilio Beryti habito Alexandrum et Aristobulum Herodis filios capitis condemnat, A. J. 11, 3, B. J. 27, 3.

Vonones, Phraatis IV Parthorum regis fil., a patre obesse mittitur Romam; post Orodii decessum regnum obtinet, mox vero a populo contemnitur, A. J. XVIII, 2, 4. Cum Artabano a Parthis ad regnum suscipiendum accessit praelio congreditur et vincitur; fuga in Armeniam delapsus ibi regnum occupare conatur; jussu Tiberii a conatu desistit; Silano Syriæ præsidii se dedit; *ibid.*

X.

Xaloth, vicus Galil., B. J. III, 3, 1.

Xerxes, Persarum rex, Darii fil. Judæos magna benevolentia prosequitur, A. J. XI, 3, 1 sqq. Ejus literæ ad

Esdras, 5, 1. Neemiæ pincernæ suo veniam dat Hierosolymorum moenia restaurandi, 5, 6. Cf. B. J. II, 16, 4.

Xylophoria Judæorum festum in quo ligna ad templi aras comportantur, A. J. II, 17, 6.

Xystus Hierosolymorum urbis, prope regionem situs, B. J. V, 4, 2. VI, 3, 2; 6, 2.

Z.

Zabadias a Josaphata Judæorum rege summus judex constituitur, A. J. XI, 1, 1.

Zabelus, Arabum dynasta, A. J. XIII, 4, 8.

Zabidus, Idumæus, C. A. II, 9.

Zabuda, mater Joacimi, A. J. X, 5, 2.

Zabulon, Jacobi f. ex Lia, A. J. I, 19, 8. Ejus filii tres, II, 7, 4. — Zabulonis tribus quamnam Palæstinæ partem obtinuerit, V, 1, 22.

Zabulon, urbs Galil., admirandæ pulcritudinis, a Cæcio diripitur et incenditur, B. J. II, 18, 9.

Zacharias, Joadi f., vates a Joaso interficitur, A. J. IX, 8, 3.

Zacharias (Azarias), Hieroboami II fil., Israelitarum rex, A. J. IX, 10, 3. Sex menses regnat, 11, 1.

Zacharias, vates, A. J. XI, 4, 5; 4, 7.

Zacharias, Phaleci f., zelota, B. J. IV, 4, 1.

Zacharias, Baruchi f., Judæus nobilis, a zelotis in judicium vocatur; a judicibus absolvitur, tamen ab illis interficitur, B. J. IV, 5, 4.

Zacharis (Zacharias), Israelitarum dux, A. J. IX, 12, 1.

Zaleucus, Locrensiu legislator, C. A. II, 15.

Zamares, Elano Israelitarum rege occiso, regnum occupat; totam Basanis stirpem interimit; de salute sua desperans se ipsum interficit, A. J. VIII, 12, 5.

Zamaris, Judæus Babylonius cum quingentis equitibus sedem figit in Syria, ubi Saturninus Valatham ei ad habitandum dat, A. J. XVII, 2, 1. Ab Herode M. in Bala-næam arcessitur ad Trachonitarum atrocitatem reprimendam, in eaque Bathyrani condit, 2, 1; 1, 2. Ejus liberi, 2, 3.

Zambranes, Abrami f., A. J. I, 15.

Zambrias, legum Mosaicarum contemtor, a Phineese interficitur, A. J. IV, 6, 10 sqq.

Zara, urbs in Moabiturum finibus, A. J. XIII, 15, 4.

Zareus, Æthiopæ rex, Asanum Judæorum regem bello petit, A. J. VIII, 12, 1. Clade afficitur, 12, 2.

Zaras, Judæ f., A. J. II, 7, 4.

Zarata, uxor Amanis, A. J. XI, 6, 10.

Zebes, Madianitarum dux, A. J. V, 6, 5.

Zebulus Abimelechum adjuvat in opprimendis Sicimitis, A. J. V, 7, 4.

Zebus, Madianitarum rex, a Gedeone vincitur, A. J. V, 6, 5.

Zelotæ, latrones undique conflati, in Hierosolymorum urbem irrepunt, B. J. IV, 3, 3. Multos civitatis proceres in vincula conjiciunt et indicta causa necant, Pontificem sorte creant, 3, 7 sq. Acris pugna inter zelotas et populum committitur; zelotæ in templum coniungunt, 3, 11 sqq. Idumæos in auxilium vocant cum iisque magnam civium stragem edunt, 4 et 5. Post Idumæorum discessum denuo in cives sæviunt, 6, 1; 6, 3. Joanne, qui magna inter ipsos auctoritate fuerat, tyrannidem afficente, in duas partes discedunt, quæ se invicem armis lacescunt, 7, 1. Ab Idumæis, qui in urbem confugerant, pressi rursus coalescunt, 9, 11. Denuo in duas factiones scinduntur, quarum altera, duce Joanne, exteriorem templi ambitum et porticus, altera, duce Eleazaro, inte-

- rius templi septum tenet, V, 1, 2. Acris inter duas factiones contentio, *ibid.* Eleazari factio ab Joanne opprimitur, 3, 1. Eorum perversitas, VII, 8, 1.
- Zelpha**, Lix ancilla, ex qua Jacobus procreat Gadem et Aserum, A. J. I, 19, 8.
- Zeno**, philosophus, C. A. II, 12.
- Zeno**, Cotylas cognominatus, Philadelphix tyrannus, A. J. XIII, 8, 1. B. J. I, 2, 4.
- Zenodorus** (Zeno B. J. II, 6, 3), Lysaniæ tetrarchiam conducit; in Trachonitide latrocinia exercet, quæ ab Herode M. reprimuntur, A. J. XV, 10, 1. Herodem apud Augustum frustra accusat, 10, 2. Zenodoro mortuo, ejus tetrarchia, inter Trachonitidem et Galileam sita, Herodi ab Augusto traditur, 10, 3. Cf. B. J. I, 20, 4. Pars hujus tetrarchiæ postea Philippo Herodis filio tribuitur, A. J. XVII, 11, 4. B. J. II, 6, 3.
- Zephyrium**, promontorium Ciliciæ, B. J. I, 23, 4.
- Zeugma**, urbs Asiæ ad Euphratem sita, B. J. VII, 6, 2.
- Zeuxis**, Antiochi M. amicus, A. J. XII, 3, 4.
- Zipha**, urbs Judææ in tribu Judæ, A. J. VIII, 10, 1. —
- Ziphene**, Ziphenorum ager, A. J. VI, 13, 2, Zipheni Saulo nuntiant Davidem in ipsorum terra delitescere, *ibid.*
- Zizus**, Arabum dux, Philippo auxilium fert contra Demetrium Eucærum, A. J. XIII, 14, 3.
- Zoara**, (Zoor), urbs Arabiæ prope lacum Asphaltiten sita, B. J. IV, 8, 4. Cf. A. J. I, 11, 4; XIV, 1, 4.
- Zodmielus**, Judæ f., A. J. XI, 4, 2.
- Zoilus**, Stratonis turris et Doræ tyrannus, ab Aristobulo bello lacescit, A. J. XIII, 12, 2; 12, 4.
- Zoor**. V. **Zoara**.
- Zopyrion**, historicus, Judæorum meminit, C. A. I, 23.
- Zorobabelus** problematis explicatione Darii regis gratiam sibi conciliat, A. J. XI, 5, 2 sqq. A Dario petit ut Hierosolyma instauret, 3, 7. Magnam Judæorum multitudinem in Judæam reducit, 3, 9 sqq. Cf. 4, 4; 4, 8.